

Jaarrekening 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	6
Algemeen	11
Inleiding Jaarverslag en leeswijzer	11
Kerngegevens sociale structuur	12
Kerngegevens fysieke structuur	12
Kerngegevens: financiële structuur	13
Organogram	14
Toelichting op de controleverklaring	15
Raadsbesluit vaststelling jaarrekening	15
Jaarverslag	16
Programma's Binnenstad, Duurzaamheid, Economie en Veiligheid	17
Programma Binnenstad	17
Programma Duurzaamheid	32
Programma Economie	50
Programma Veiligheid	60
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	70
Bestuur	74
Burgerzaken	76
Financiën	80
Beleidsveld 1 Veiligheid	83
Fysieke & Integrale veiligheid	88
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	100
Duurzaam en innovatief	100
Economische bereikbaarheid	107
Stedelijke omgeving	113
Beleidsveld 3 Economie	119

Aantrekkelijke gemeente voor bedrijven / Regionaal werkgelegenheidscentrum.....	122
Beleidsveld 4 Onderwijs	130
Onderwijs	133
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie.....	136
Sportbeleid en -accommodaties	138
Cultuur, recreatie en openbaar groen.....	142
Beleidsveld 6 Sociaal Domein	145
Integrale aanpak sociaal domein	153
Sociale veerkracht	157
Waalwijkers zijn gezond.....	162
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en Milieu	167
Gezonde leefomgeving.....	169
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	173
Volkshuisvesting	177
Ruimtelijke ordening	181
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en overige baten en lasten	186
Paragrafen.....	189
Inleiding	189
Lokale heffingen	190
Weerstandsvermogen	200
Weerstandsvermogen	200
Risicokaarten	206
Onderhoud kapitaalgoederen	226
Beheer openbare ruimte.....	226
Vastgoed.....	229
Financiering (en treasury)	233
Bedrijfsvoering	237
Verbonden Partijen	257

Gemeenschappelijke regelingen	257
Vennootschappen en Coöperaties	264
Stichtingen en Verenigingen	273
Overige verbonden partijen	273
Grondbeleid	273
Financiële gevolgen Coronacrisis	286
Financiële jaarrekening 2020.....	296
Algemeen	296
Balans per 31 december	297
Activa 31-12.....	297
Passiva 31-12	301
Programmarekening over het boekjaar	304
Overzicht resultaten per beleidsveld.....	304
Taakvelden per beleidsveld.....	307
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	310
Toelichtingen financieel verslag en algemeen	313
Toelichting op de balans per 31 december 2020	320
Toelichting per beleidsveld	351
Toelichting afwijkingen beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning.....	351
Toelichting afwijkingen beleidsveld 1 Veiligheid	357
Toelichting afwijkingen beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	358
Toelichting afwijkingen beleidsveld 3 Economie	360
Toelichting afwijkingen beleidsveld 4 Onderwijs.....	363
Toelichting afwijkingen beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	366
Toelichting afwijkingen beleidsveld 6 Sociaal domein	369
Toelichting afwijkingen beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu.....	373

Toelichting afwijkingen beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	376
Analyse begrotingsafwijkingen	380
Overzicht incidentele baten en lasten.....	388
Overzicht structurele mutaties reserves	397
Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen	399
SISA.....	401
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	405
Inhoud.....	406
Vooraf.....	411
1. Inleiding	411
2. hoofdstuk.....	412
Bijlage 1:	413

Voorwoord

Algemeen

Hierbij bieden wij u de jaarrekening en het jaarverslag 2020 aan. Ook nu wederom digitaal. Met de jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid in 2020.

Terugkijkend kan gesteld worden dat 2020 met de Covid-19 uitbraak een roerig jaar was. Deze pandemie had, en heeft nog steeds, grote gevolgen voor ons allemaal. Natuurlijk ook voor onze gemeente. Zo raakt de COVID-19 uitbraak alle beleidsterreinen in onze organisatie. Het afgelopen jaar hebben we een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen nagestreefd. Hierbij hebben we ook gekeken naar het zoveel mogelijk continueren van de reguliere werkzaamheden. Om u mee te nemen in de financiële gevolgen van dit virus is in de verslaglegging een aparte paragraaf opgenomen.

De verslaglegging zal op waalwijk.begrotingsapp.nl en de gemeentepagina worden gepubliceerd . Qua vorm en inhoud sluit de verslaglegging aan bij de begroting 2020.

Resultaat dienstjaar en bestemming saldo

Exploitatie

De jaarrekening sluit met een positief resultaat over 2020 van € 4.284.000 . Bij het najaarsbericht is besloten om € 1.973.000 over te hevelen naar 2021. Echter op basis van de werkelijke uitgaven in 2020 moet dit bedrag naar beneden bijgesteld worden naar € 1.501.000. Netto is sprake van een overschot van € 2.783.000. Ten opzichte van de begroting na wijziging 2020 (€

819.000 nadeel) valt het resultaat afgerond € 3.602.000 hoger uit. Dit hogere resultaat kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

- Corona gerelateerde afwijkingen: € 1.103.000
- Aanpassingen in algemene uitkering / stelposten: € 462.000
- Exploitatiebijdrage baanbrekers € 597.000
- Overige posten: € 1.440.000

In onderstaande tabel worden de afwijkingen nader gespecificeerd:

	Voordeel	Nadeel
Corona gerelateerde afwijkingen (per saldo: € 1.103.000 V):		
Samenkracht en burgerparticipatie	€ 412.000	
Stelposten	€ 757.000	
Diverse posten per saldo		€ 66.000
Overige algemene uitkering / stelposten (per saldo: €462.000 V):		
Algemene uitkering aanpassingen	€ 144.000	
Overige stelposten / oormerkingen	€ 318.000	
Baanbrekers (per saldo € 597.000 V)		
Exploitatiebijdrage Baanbrekers	€ 597.000	
Overige (per saldo: € 1.440.000 V):		
Storting voorziening vm wethouders		€ 670.000
Administratiekosten OZB woningen		€ 127.000
Overhead	€ 326.000	
Brandweer en rampenbestrijding	€ 60.000	

Openbare verlichting	€ 84.000	
Verkeersmaatregelen	€ 128.000	
Leerlingenvervoer		€ 126.000
Onderwijs achterstandenbeleid	€ 336.000	
Huisvesting voortgezet onderwijs	€ 88.000	
Samenkracht en burgerparticipatie	€ 255.000	
Maatwerk dienstverlening	€ 328.000	
Opbrengst omgevingsvergunningen	€ 176.000	
Onderhoud openbaar groen	€ 55.000	
Begraafplaatsrechten	€ 53.000	
Rente langlopende leningen	€ 165.000	
Onvoorzien	€ 100.000	
Vennootschapsbelasting		€ 113.000
Diverse posten per saldo	€ 322.000	
Diverse posten per saldo	€ 4.704.000	€ 1.102.000

Voor een verdere toelichting van bovenstaande posten verwijzen wij u naar de toelichtingen op de verschillende beleidsvelden.

Reservepositie

Onderstaande tabel geeft de standen van de belangrijkste reserves per 31-12-2020 weer:

Reservepositie	
Algemene reserve	€ 12,0 miljoen
Reserve bouwgrondexploitatie	€ 8,6 miljoen
Reserve onderwijshuisvesting	€ 6,9 miljoen
Beleidsreserve 2019-2022	€ 2,6 miljoen

Nog te bestemmen resultaat jaarrekening	€ 4,3 miljoen
---	---------------

Grondexploitatie

De economische omstandigheden met betrekking tot vastgoed heeft ook op de grondexploitatie een positief effect. In 2020 was wederom sprake van een hoge uitgifte van bedrijventerreinen. Ook bij de woningbouwcomplexen, landgoed Driessen en Waesgeerd-west heeft een en ander geresulteerd in forse uitgiften. De afgelopen jaren was de gemeente soms genoodzaakt om voorzieningen te treffen ter dekking van te verwachten verliezen dan wel direct verliezen af te boeken. Omvangrijke afboekingen kunnen in de jaarrekening 2020 achterwege blijven. Per saldo sprake was van een hogere winstneming.

Met ingang van 2017 dient op grond van bindende BBV-voorschriften op een andere wijze winst genomen te worden via de POC-methode (Percentage of completion). De nieuwe berekeningsmethodiek is ook nu dienovereenkomstig gehanteerd. Een weerslag van de uitkomsten treft u hierbij aan.

Op basis van de hernieuwde berekening en het afsluiten van enkele complexen konden binnen de grondexploitatie per 31 december 2020 de volgende winsten genomen worden:

Zanddonk bedrijventerrein	€ 244.000
Afbouw Haven I t/m VI	€ 547.000
Haven VII	€ 57.000
Besoijen	€ 87.000
Waesgeerd-West	€ 366.000
Haven 8 west	€ 3.743.000
Eerste Zeine	€ 7.000
Voormalige basisschool Vrijhoeve	€ 177.000
TOTAAL	€ 5.228.000

Tegenover bovenstaande winstnemingen stonden diverse onttrekkingen uit de Reserve grondexploitatie.

Afboeking gronden tzv GOL	€ 791.000
Aanvullende voorziening De Rugt	€ 82.000
Voorziening Drogerij	€ 62.000
Vennootschapsbelasting	€ 348.000
Planschade Winterdijk	€ 55.000

Incidentele kleine uitgaven	€ 46.000
TOTAAL	€ 1.384.000

Bovengenoemde mutaties zorgen voor een stand van de Reserve grondexploitatie per 31 december 2020 van € 8.631.146. De reserve grondexploitatie is door de raad gemaximeerd op € 5.000.000. Aan de raad zal een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd om het surplus van € 3.631.146 over te hevelen naar de Algemene reserve.

Bestemming resultaat

Het resultaat over het boekjaar is separaat op de balans opgenomen. Volgens de voorschriften dient de gemeenteraad direct ná de vaststelling van de jaarrekening een bestemming te geven aan dit saldo. Hiervoor zal aan de raad een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd. Volledigheidshalve wijzen we er wel op dat allereerst vanuit het resultaat op grond van het besluit van de raad de algemene reserve aangevuld dient te worden met het bedrag dat daaraan in 2021 is onttrokken om in 2020 niet bestede budgetten te kunnen overhevelen naar 2021. Dit is een totaalbedrag van € 1.501.000.

Toelichting en cijfermatige analyses

In het jaarverslag, onderdeel toelichtingen per beleidsveld 2020, zijn de belangrijkste cijfermatige verschillen ten opzichte van de begroting geanalyseerd en toegelicht. Om de analyse van de afwijkingen op hoofdlijnen te houden, is evenals vorig jaar gekozen voor een drempel van € 50.000 als ondergrens voor het toelichten van de verschillen, tenzij het relevant is om afwijkingen minder dan € 50.000 te vermelden.

Waalwijk,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALWIJK,

De secretaris,

De burgemeester,

Algemeen

Inleiding Jaarverslag en leeswijzer

Algemeen

Het jaarverslag bestaat uit de volgende onderdelen:

In het algemene deel zijn opgenomen de kerngegevens, het organogram, een toelichting op de controleverklaring en het raadsbesluit tot vaststelling van de verslaglegging. De vermelding van een aantal kerngegevens verhoogt de informatieve waarde van de jaarrekening en is (onder andere voor het Centraal Bureau voor de Statistiek) van belang voor het berekenen van kengetallen. De vermelde kerngegevens sluiten aan bij de kerngegevens zoals deze in de begroting 2020 zijn opgenomen. Het organisatieschema geeft inzicht in de structuur van de organisatie zoals deze in 2020 van toepassing was.

Jaarverslag

Het jaarverslag is opgesteld in de vorm van een verantwoording programma's en beleidsvelden. Hierin wordt uiteengezet wat van het voorgenomen beleid is gerealiseerd en welke nieuwe onderdelen in het rekeningjaar van belang zijn geweest. Het is een rapportage die ingaat op de door de raad gemaakte beleidsmatige keuzes en de mate waarin die in 2020 invulling hebben gekregen, voornamelijk evaluerend en waar nodig en zinvol prospectief. De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen van 2020 worden uiteengezet in relatie tot de beleidsbegroting. Deze verantwoording is een belangrijk instrument waarmee de gemeenteraad zijn kaderstellende en met name controlerende rol kan uitoefenen.

Na de verantwoording over de 4 programma's volgt de verantwoording per beleidsveld en daarna volgen 8 paragrafen. Nieuw in 2020 is de paragraaf "financiële gevolgen Coronacrisis". In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid ten aanzien van het beheer. De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van het jaarverslag. Ook wordt ingegaan op de bedrijfsvoering.

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een totaaloverzicht van de baten en lasten over het boekjaar. De financiële positie en de financiering van de gemeente worden uiteengezet en de balansbedragen worden gepresenteerd. De exploitatiebaten en -lasten en de balansbedragen worden nader toegelicht.

In de jaarrekening is, naast de balans, de rekening van baten en lasten en de toelichtingen daarop, een groot aantal verplichte uiteenzettingen opgenomen. Dit zijn onder andere: de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, het overzicht incidentele baten en lasten en de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, ofwel de SISA bijlage. In de jaarrekening is ook aandacht geschonken aan de reservepositie en de presentatie van het resultaat vóór en ná bestemming.

De jaarrekening geeft een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie per 31 december 2020 en over de baten en lasten over 2020. Het is,

vergeleken met het jaarverslag, een meer cijfermatige rapportage met toelichting en tevens een analyse van de afwijkingen van de jaarcijfers ten opzichte van de begroting en de rekeningcijfers van voorgaand jaar. In de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting op productniveau. Zie hiervoor het onderdeel 'toelichting op de programmarekening' onder de "financiële jaarrekening".

Kerngegevens sociale structuur

Kerngegevens (sociale structuur)

Sociale structuur	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020
Totaal aantal inwoners	47.457	48.277	48.646	48.823
Aantal inwoners van 0 tot 64 jaar	37.818	38.135	38.242	38.337
Aantal inwoners van 65 jaar en ouder	9.639	10.142	10.404	10.486
Aantal werklozen*	1.439	744	734	862
Bijstandsgerechtigden				
algemene bijstand**	743	693	659	678
IOAW, IOAZ, BZ**	62	50	46	39
Arbeidsongeschiktheid*	1.900	1.880	1.870	1.930

* Bron (2020): CBS

** Bron: Baanbrekers

Kerngegevens fysieke structuur

Kerngegevens (fysieke structuur)

Fysieke structuur	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020
Oppervlakte gemeente (in ha)	6.772	6.764	6.764	6.764
Totaal aantal woningen	21.539	21.801	21.949	22.063
Aantal woningen in bezit van woningbouwcorporaties	6.831	6.831	6.831	6.851
Wegen (aantal m ² x 100)	34.700	34.700	36.070	36.250

Openbaar groen (in ha)	435	435	444	440
------------------------	-----	-----	-----	-----

*NB: Door omvorming in het systeem zijn sommige vlakken anders benoemd, waardoor er een verschil is in hoeveelheden.

Kerngegevens: financiële structuur

Kerngegevens (financiële structuur)

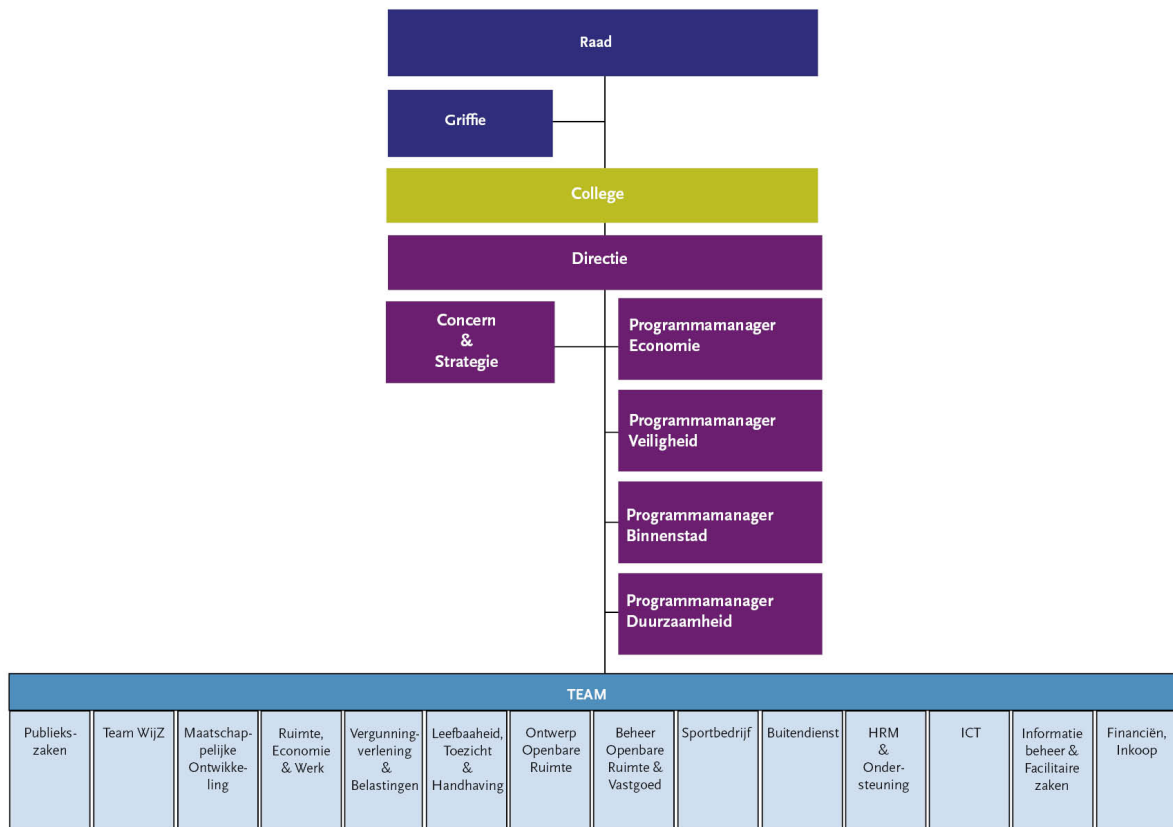
Totalen <i>bedragen x € 1.000</i>	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020
Totaal lasten	149.864	178.781	207.086	216.642
Opbrengsten belastingen	20.229	20.228	20.804	22.110
Algemene uitkering gemeentefonds	64.469	66.979	71.645	77.214
Vaste schulden	164.232	160.954	138.015	135.874
• waarvan voor woningbouw	11.140	9.817	5.355	5.263
Boekwaarde investeringen	246.694	235.500	245.915	244.737
• waarvan voor woningbouw	11.140	9.817	5.355	5.263
Eigen vermogen	84.256	84.726	91.298	93.596
Vrij aanwendbare reserves	6.697	12.347	9.338	12.189
Voorzieningen	5.508	5.603	5.778	6.606
Garanties	1.110	976	1.109	989
Garanties, sociale woningbouw	280.951	272.709	298.216	293.585
Bedragen per inwoner <i>bedragen x € 1</i>				
Totaal lasten	3.158	3.703	4.257	4.437
Opbrengst belastingen	426	419	428	453
Algemene uitkering gemeentefonds	1.358	1.387	1.473	1.582

Vaste schulden	3.461	3.334	2.837	2.783
• waarvan voor woningbouw	234	203	110	108
Boekwaarde investeringen	5.198	4.878	5.055	5.013
• waarvan voor woningbouw	243	203	110	108
Eigen vermogen	1.775	1.755	1.877	1.917
Vrij aanwendbare reserves	141	256	192	250
Voorzieningen	116	116	119	135
Garanties	23	20	23	20
Idem, sociale woningbouw	5.920	5.649	6.130	6.013

Organogram

Organogram

Toelichting op de controleverklaring

Toelichting op de controleverklaring

De externe accountant wordt rechtstreeks benoemd door de gemeenteraad en ondersteunt de raad in zijn controlerende functie ten aanzien van de rechtmatigheid.

Accountants van gemeenten dienen behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarrekening ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren.

Ook voor het jaar 2020 is een normenkader door de raad vastgesteld. De interne controle op rechtmatigheid is vanaf 2006 geïntegreerd in de reguliere interne controle. Evenals in voorgaande jaren zijn in 2020 de noodzakelijke acties uitgevoerd om tot een oordeel over de rechtmatigheid te kunnen komen. Het plan van aanpak is in 2020 in het auditcomité besproken.

Door het college zijn derhalve de voorwaarden geschapen voor de controle van de mate waarin door onze organisatie rechtmatig wordt gehandeld, hetgeen vanaf het jaar 2006 geleid heeft tot een goedkeurende verklaring, ook wat betreft rechtmatigheidsaspecten.

Vanaf het verslagjaar 2006 is een nieuw element toegevoegd aan de accountantscontrole; het principe van Single Information, Single Audit (SISA) is ingevoerd. Voor een groot aantal deelverantwoordingen worden de controlewerkzaamheden verricht bij de jaarrekeningcontrole. Gegevens over deze regelingen zijn opgenomen in de verplichte SISA bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries. Vanaf het jaar 2020 zijn er 3 nieuwe regelingen bijgekomen, wat het totaal op 10 regelingen brengt.

De controleverklaring over 2020 is opgenomen in de jaarrekening, als allerlaatste onderdeel van de verslaglegging.

Raadsbesluit vaststelling jaarrekening

Raadsbesluit tot vaststelling van de jaarrekening

Vastgesteld door de Raad van de gemeente Waalwijk

in zijn openbare vergadering van 8-7- 2021,

De Raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

Jaarverslag

Jaarverslag

De navolgende programma- en beleidsveld verantwoording omvat:

- Programma Binnenstad
- Programma Duurzaamheid
- Programma Economie
- Programma Veiligheid
- Beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning
- Beleidsveld 1 | Veiligheid
- Beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat
- Beleidsveld 3 | Economie
- Beleidsveld 4 | Onderwijs
- Beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie
- Beleidsveld 6 | Sociaal Domein
- Beleidsveld 7 | Volksgezondheid en Milieu
- Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing
- Algemene dekkingsmiddelen

- Overhead
- Te betalen vennootschapsbelasting
- Overige baten en lasten
- Paragrafen

Programma's Binnenstad, Duurzaamheid, Economie en Veiligheid

Ambitie

In 2016 is gestart met programmatisch werken door het tijdelijk aanstellen van drie programmamanagers (Binnenstad, Economie en Veiligheid). Hiermee hebben we een eerste stap gezet om de maatschappelijke opgaven centraal te stellen. Wij vinden programmamanagement een krachtig instrument, maar een goede evaluatie hiervan is wel belangrijk. Deze evaluatie is nog niet uitgevoerd. Gezien de grote opgaven waar we voor staan, zie beleidsveld 6 en 7, zetten we het programmamanagement voor Binnenstad, Economie en Veiligheid voor 2019 en 2020 voorlopig voort. Ook voegen we nieuw programmamanagement voor Duurzaamheid toe. Daarbij stellen we de voorwaarde dat er na twee jaar, vóór de kadernota 2021, een evaluatie plaatsvindt van het programmamanagement waarin zichtbaarheid, toerusting, inbedding in de organisatie, slagkracht en de behaalde resultaten en effecten belangrijke meetindicatoren zijn. Op basis daarvan besluiten we of het programmamanagement wordt gecontinueerd. Naast een programmamanager heeft elk programma een ontwikkelbudget ter beschikking. Daarnaast is voor alle vier programma's een uitvoeringsbudget gereserveerd waaruit de uitvoeringsmaatregelen op basis van concrete plannen kunnen worden gedekt.

Programma Binnenstad

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Ambitie

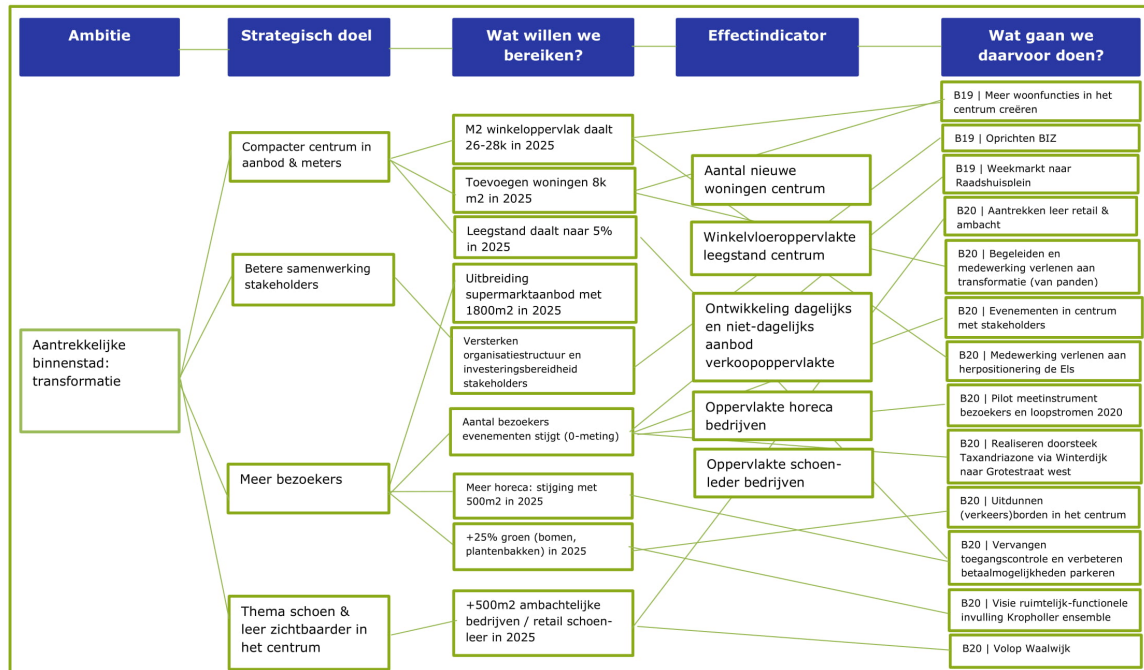
In onze strategische visie Waalwijk 2025 hebben we de binnenstad benoemd als één van de urgenties. We gaan de binnenstad transformeren tot een toegankelijke en aantrekkelijke plek voor ontmoeting en vermaak. Daarbij verbinden we onze schoen- en lederbedrijven aan de retail- en leisurefunctie. Tegelijkertijd gaan we naar een compacter centrum dat minder leunt op winkels, maar waar ruimte is voor ontmoeten en wonen.

We pakken deze ambitie programmatisch op: onze doelstelling is duidelijk, de komende jaren werken we integraal en stap voor stap om dit te bereiken en sturen snel bij om kansen te benutten

en om snel in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. De vastgestelde centrumvisie is de basis voor het programma. Het te voeren beleid en achtergronden kunt u in meer detail lezen op pagina 34 (beleidsveld 3: economie).

Programma Binnenstad

Wat willen we bereiken?

- **Een compacter centrum in zowel aanbod als vierkante meters**
 - winkelruimte daalt tot ca. 30.000 m2 in 2025.
 - toevoegen van 100 woningen in de periode tot 2025.
 - leegstand terugdringen naar 5% in 2025.
- **Meer winkelend publiek**
 - Uitbreiding supermarktaanbod met 1.800 m2 in 2025.
- **Meer bezoekers (Niet winkelend publiek)**
 - Meer horeca: stijging met 500 m2 in 2025.
 - Aantal bezoekers evenementen centrum stijgt.
 - Meer groen: 20% meer bomen/plantenbakken in 2025.
- **Betera samenwerking stakeholders**

- Versterken organisatiestructuur en investeringsbereidheid stakeholders.
- **Thema schoen-leder zichtbaarder in centrum**
 - 500 m2 ambachtelijke schoen-leder bedrijven in 2025.

Wat mag het kosten?

Voor het programma binnenstad zijn beperkte middelen beschikbaar. Naast een ontwikkelbudget van € 75.000 is er een nog nader te bepalen gedeelte beschikbaar van het voor de vier programma's beschikbaar gestelde investeringsbudget voor de komende twee jaar voor concrete programma acties. De meeste acties worden daarom gefinancierd uit de lijnbudgetten zoals aangegeven in de desbetreffende beleidsvelden.

Effecten corona binnenstad

Binnensteden worden zwaar geraakt door de corona-maatregelen. Horeca, binnenstedelijke detailhandel (zoals de modebranche) en culturele instellingen zijn als gevolg van de lockdown (grote) delen van het afgelopen jaar geconfronteerd met forse beperkingen of zelfs sluiting. Verder gelden er al het hele jaar dringende adviezen van de overheid om zoveel mogelijk thuis te blijven en samenkomst (binnen en buiten) te vermijden. Dat was in het (lege) straatbeeld de afgelopen maanden voor iedereen zichtbaar. Locatus heeft eind september (vlak voor de tweede sluiting horeca) de jaarlijkse telling gehouden in Waalwijk. In de maanden daarna zijn ook de leegstandscijfers weer bijgewerkt. Deze cijfers geven inzicht in de ontwikkelingen in de binnenstad.

Toelichting cijfers

Het gemeten aantal passanten op de gemiddelde zaterdag is bijna gehalveerd van 16.000 in 2019 (pre-corona) naar 8.700 in 2020. Het geschatte aantal passanten is gedaald van 71.600 in 2019 naar 40.500 in 2020. De gemiddelde penetratiegraad is afgelopen jaar beperkt gestegen van 26% naar 27%. Dit betekent dat een bezoeker gemiddeld 27% van het winkelfront ziet.

De oppervlakte winkelruimte (excl. leegstand) is afgelopen jaar gedaald van circa 29.500 m2 tot circa 27.500 m2 bvo, terwijl tegelijk de leegstand is afgenomen van circa 10.500 tot 10.100 m2. Uit de combinatie van beide gegevens lijkt te kunnen worden afgeleid dat de transformatie van winkelruimte naar een andere (met name woon)functie op gang komt. Dit is een belangrijke pijler binnen de centrumvisie. Dat zien we terug in het aantal transformatieprojecten, zo'n 25 tot 30 in het centrum die in 2020 in gang zijn gezet of afgerond.

In 2020 zijn 15 woningen opgeleverd in de binnenstad. Verder is voor 25 woningen een vergunning verleend en voor nog eens circa 20 woningen een vergunning aangevraagd. Daarnaast zijn er nog een aantal principeverzoeken (positief) beantwoord, die voorzien in de mogelijke realisatie van circa 100 woningen. Er zijn ook nog een aantal plannen die minder concreet zijn uitgewerkt, zoals de ontwikkeling van De Els. Deze ontwikkelingen zijn samen nog eens goed zijn voor circa 250 woningen. Als rekening wordt gehouden met het feit dat niet alle initiatieven ook daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht, gaat het dan in totaal over zo'n 300 tot 400 nieuwe woningen in het centrum de komende jaren. Een transformatie op deze schaal betekent dat circa 10.000 tot 12.000 m2 commerciële ruimte uit de markt zou worden genomen.

De genoemde ontwikkelingen zijn momentopnames, maar ze laten wel zien dat het aantal passanten in het afgelopen jaar – ook toen de winkels open waren – fors is afgenomen. Dit zet het functioneren van de binnenstad nog verder onder druk. De centrumvisie zet onder andere in op het compacter maken van het kernwinkelgebied, een focus op ontmoeten en verblijven en de verbreding van het functieaanbod. De beschreven gevolgen van de gezondheidsmaatregelen (her)bevestigen deze doelstelling en onderstrepen de noodzaak om blijvend, en waar mogelijk versneld, te investeren in de binnenstad. Dit is nodig om de binnenstad als voorziening voor de inwoners overeind te houden.

Dit wordt gedaan in samenwerking met onder andere de via de stichting Centrummanagement verenigde partijen. Zij zijn voornemens om in 2021 alles op alles te zetten om een BIZ van de grond te trekken en zo structureel samen te werken aan het aantrekkelijker maken en houden van de Waalwijkse binnenstad.

Indicatoren

IND 9.001 | Oppervlakte winkelruimte, excl. leegstand in m2

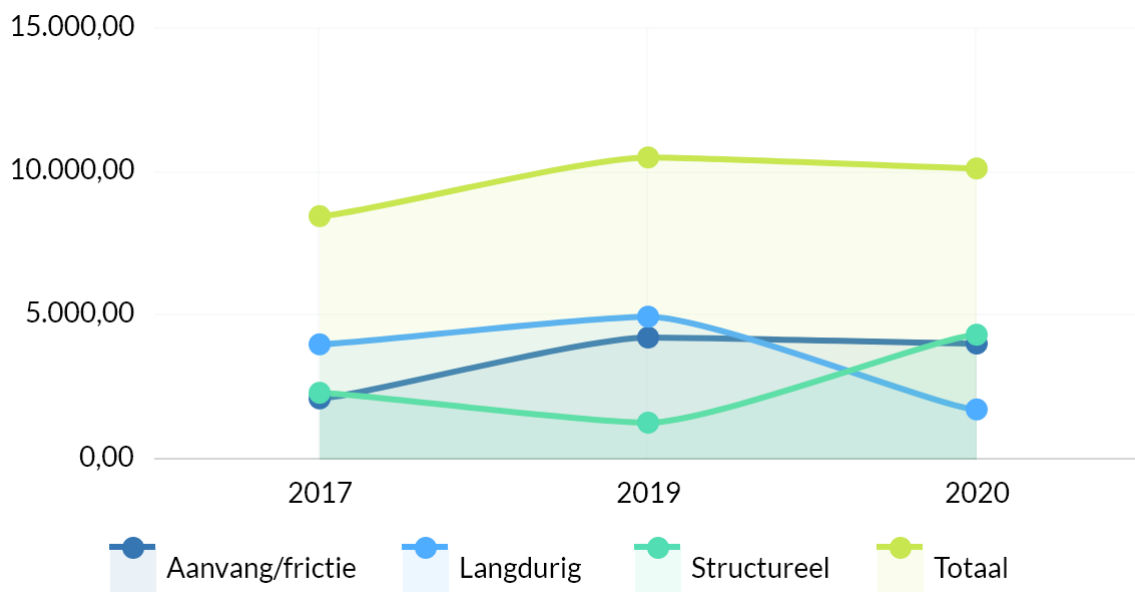

IND 9.002 | Aantal toegevoegde woningen (cumulatief)

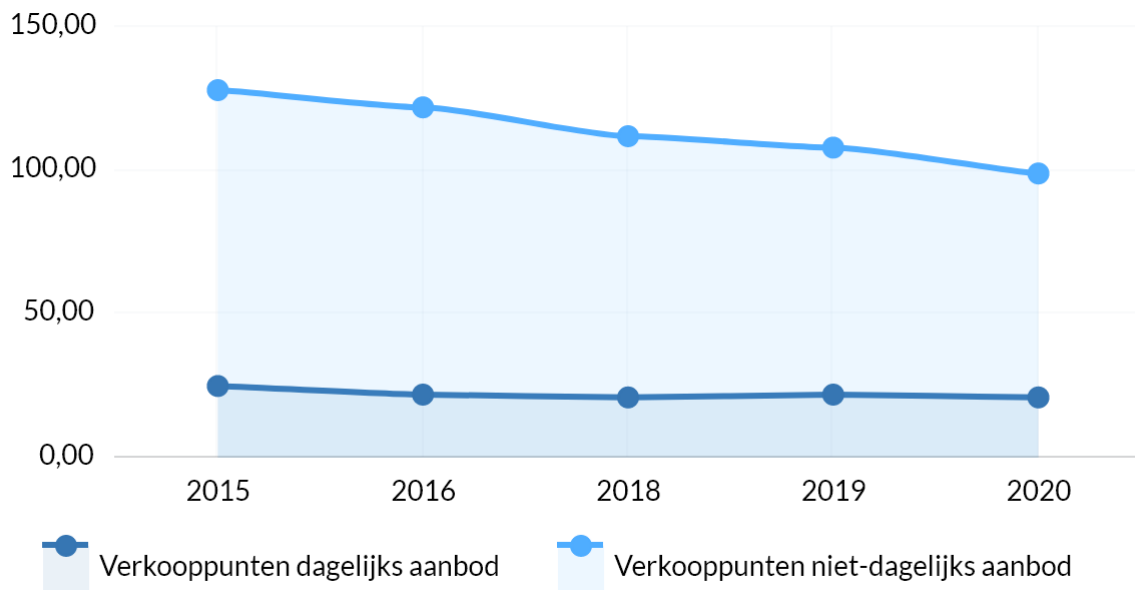

IND 9.003 | Leegstand centrum totaal (m2)

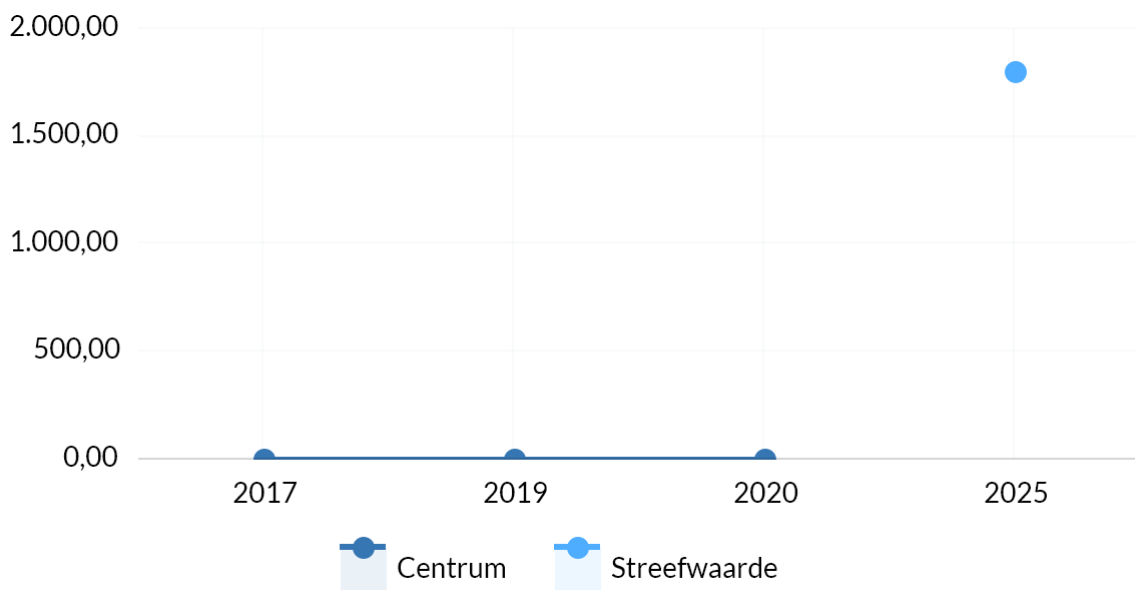

IND 9.004 | Ontwikkeling dagelijks en niet-dagelijks aanbod verkooppunten

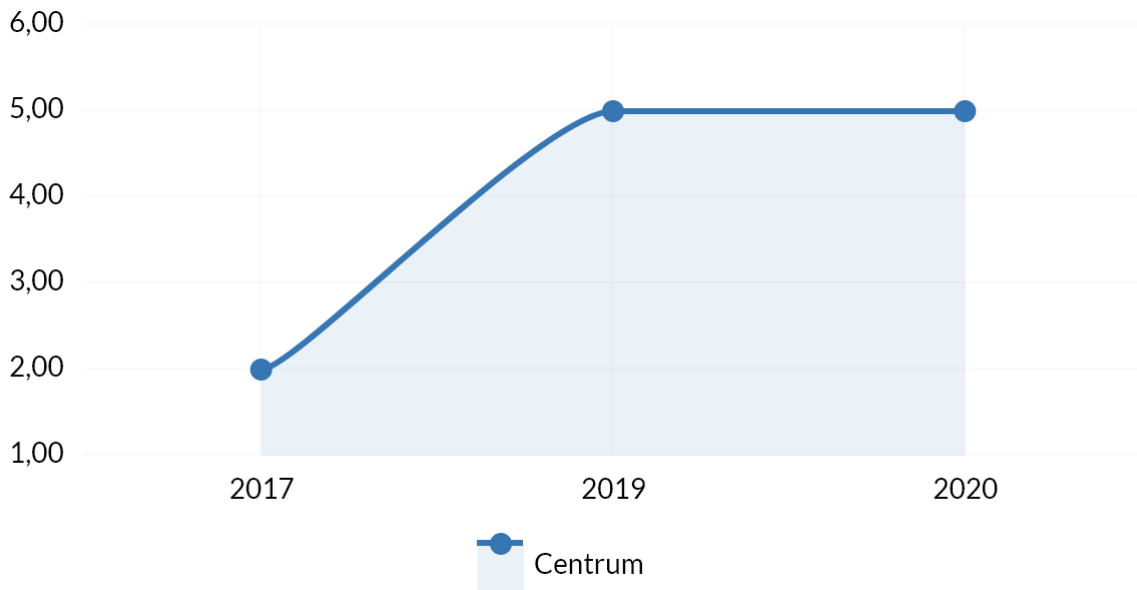

IND 9.005 | Toename supermarktaanbod in m2

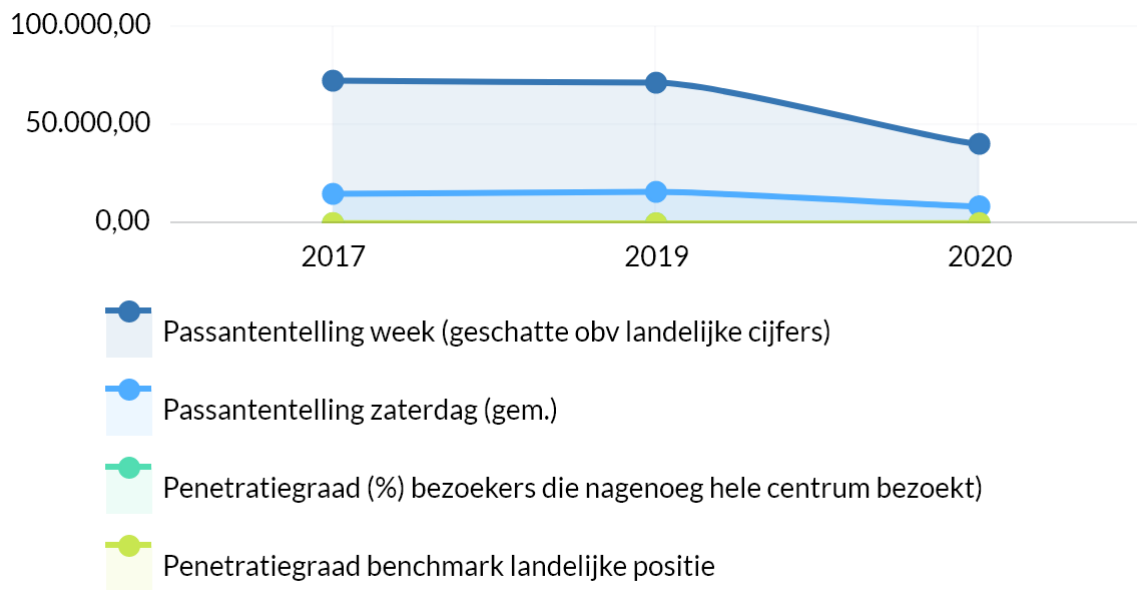

IND 9.006 | Aantal verenigde partijen in Centrum Management

IND 9.007 | Aantal bezoekers centrum

Aantal	2017	2019	2020
Passantentelling week (geschatte obv landelijke cijfers)	72.700,00	71.600,00	40.500,00
Passantentelling zaterdag (gem.)	15.000,00	16.000,00	8.700,00
Penetratiegraad (%) bezoekers die nagenoeg hele centrum bezoekt)	28,00	26,00	27,00
Penetratiegraad benchmark landelijke positie	112,00	24,00	101,00

IND 9.008 | Toename horeca binnenstad (m2)

Aantal	2017	2019	2020	2025
Centrum	4.244,00	4.533,00	4.433,00	-
Streefwaarde	-	-	-	4.744,00

Wat hebben we gedaan in 2020?

Maatregelen

B20 | 9.037 Begeleiden en medewerking verlenen aan transformatie plannen (van panden)

Het aantal initiatieven om winkelmeters uit de markt te nemen groeit langzaam. Het beeld bij stakeholders dat complexe (bestemmingsplan)regelgeving dat moeilijk maakt blijkt negatief van invloed op het tempo. Daarom zijn we in samenwerking met CM in 2019 gestart met het begeleiden van geïnteresseerde vastgoedeigenaren. In dat kader is binnen de bestaande programmamiddelen een bedrag gereserveerd om de beoordeling van een concrete principeaanvraag vrij te stellen van de gebruikelijke leges.

DTNP heeft recent een nieuwe doorrekening gemaakt van de Centrumvisie op het punt van de behoefte aan commerciële meters oftewel de scope van de nog te verwachten vraag om transformatie. In 2021 blijven we vanuit het Programma Binnenstad via de één loket functie vastgoedeigenaren met transformatievragen begeleiden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Er spelen circa 25 - 30 transformatieprojecten in het centrum, die zich in verschillende fasen bevinden.

In 2020 zijn 15 nieuwe woningen opgeleverd. Nog eens circa 25 woningen zijn vergund en voor circa 20 woningen is vergunning aangevraagd.

Voor een aantal principeverzoeken die in potentie kunnen die leiden tot realisatie van circa 100 woningen is positief advies afgegeven. Daarnaast zijn diverse transformatieplannen, waaronder ook voor De Els, in voorbereiding die samen circa 250 woningen vertegenwoordigen.

B20 | 9.041 Evenementen in centrum met stakeholders

Op dit moment, augustus 2020, waart het Covid19-virus nog steeds door het land en hierdoor zijn evenementen vooralsnog verboden. Het is bijzonder lastig in te schatten hoe lang dit nog gaat voortduren en/of dit ook zijn effect gaat hebben op de evenementenkalender in 2021. We hopen natuurlijk van harte dat de evenementen in 2021 wel door kunnen gaan.

Het ligt daarnaast in de bedoeling een reeks activiteiten op te zetten die toewerkt naar de opening van het museum in 2021. Focus daarbij ligt onder meer op het activeren van deelname vanuit de (leer en mode) bedrijfstak in de regio. Afhankelijk van tijd, middelen en het Covid19-virus wordt er wel of niet een extern bureau ingezet om de opening van het museum luister bij te zetten.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Ook gedurende de rest van 2020 konden er, als gevolg van de maatregelen rondom COVID-19, geen grote evenementen meer georganiseerd worden.

Gezien het voornemen om een reeks activiteiten te plannen rondom de opening van het schoenenmuseum, waarbij het de bedoeling is om inwoners te betrekken en deelname vanuit de (leer en mode) bedrijfstak in de regio, is er besloten om de bouw van het museum middels een filmreportage vast te leggen. Zolang de strenge maatregelen rondom COVID-19 gelden, waardoor er geen evenementen kunnen plaatsvinden, kunnen inwoners, middels deze reportage, de bouw volgen. We hopen in de loop van 2021 wel activiteiten te kunnen organiseren m.b.t. het schoenenmuseum.

B20 | 9.046 Medewerking verlenen aan herpositionering De Els

Als gemeente hebben we De Els medewerking toegezegd bij de planvoorbereiding van eventuele herpositionering/transformatie. Begin 2020 hebben twee ontwikkelende partijen een globale visie aan de eigenaren van De Els aangeboden en ook ambtelijk doorgesproken. Medio september 2020 zullen beide partijen hun visie voorleggen aan de algemene ledenvergadering (van de eigenaren) om te bepalen wie (of welke combinatie) met mandaat het traject van concrete planvorming gaat oppakken. Daarop volgend zal in overleg met het college worden bekeken hoe het proces/project intern en extern verder zal worden ingericht. Planproces zelf en eventuele gefaseerde realisatie zal een periode van minimaal meerdere jaren beslaan. In 2021 (en verder) wordt dat plan voorbereid en als project ondergebracht in de lijnorganisatie.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Als gemeente hebben we De Els eind 2019 medewerking toegezegd bij de planvoorbereiding van eventuele herpositionering/transformatie. In 2020 hebben de eigenaren BanBouw uit Nueneen geselecteerd als ontwikkelaar die in het najaar is begonnen met het uitwerken van een plan voor ingrijpende transformatie van het winkelcentrum zelf en de daaraan gekoppelde realisatie van 150 tot 200 nieuwe woningen. Planproces zelf en eventuele gefaseerde realisatie zal een periode van minimaal meerdere jaren beslaan.

B20 | 9.049 Pilot meetinstrument bezoekers en loopstromen 2020

Laatste kwartaal 2019 zullen in het centrum sensoren worden aangebracht die voor verschillende doelen data kunnen verzamelen. Het realtime monitoren van bezoekersaantallen en loopstromen om het effect van ingezet beleid (beter) te kunnen evalueren is er een van.

Daarnaast kunnen diverse veiligheidsaspecten als monitoren van hangplekken, percentage voertuigbewegingen binnen de promenade, bezoekersaantallen bij evenementen etc. in kaart worden gebracht. De eenmalige investering wordt gedekt uit de reeds beschikbare middelen voor de programma's Binnenstad en Veiligheid. Opzet en doorontwikkeling van het dataplatform en dashboard worden op basis van een SLA vanuit beide programma's aangestuurd.

In 2020 zal het systeem een nulmeting en datastroom leveren die kan worden ingezet ten behoeve van beleidsontwikkeling en als indicator voor het monitoren van gestelde doelen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

Tijd

De pilot, die tevens de mogelijkheden onderzocht om binnen de bestaande privacyregels data te kunnen verzamelen, is met positief resultaat afgerond. Op het definitief advies over realisatie van een permanent meetinstrument in het centrumgebied heeft het college onder druk van de ombuigingstaakstelling negatief besloten.

B20 | 9.051 Realiseren doorsteek Taxandriazone via Winterdijk naar Grotestraat west

Verbeteren van de verbinding tussen Taxandriaweg en het centrum heeft al jaren aandacht. Na de uitspraak in het door de eigenaar ingestelde beroep is het overleg voortgezet. Ook met andere partijen wordt overlegd over alternatieve mogelijkheden. Deze inspanningen hebben op het moment van schrijven echter nog niet geleid tot een concreet resultaat.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

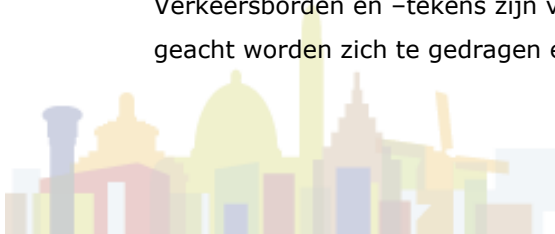
Tijd

Eind 2019 is het kavel Grotestraat 239 aangekocht waarop inmiddels een nieuwe doorsteek (in tijdelijke aanleg) is gerealiseerd. De definitieve inrichting zal na de bouw van het museum bij het integraal herinrichten van de buitenruimte worden ontworpen en gerealiseerd..

B20 | 9.053 Uitdunnen (verkeers)borden in het centrum 2020

In de Jaarschijf 2017-2018 van het op 22 september 2016 vastgestelde IUP 2017-2020 is een bedrag opgenomen ter grootte van € 127.000 ten behoeve van bordensanering.

Verkeersborden en -tekens zijn vooral bedoeld verkeersdeelnemers te informeren over hoe zij geacht worden zich te gedragen en verkeersdeelnemers te waarschuwen voor mogelijke gevaren.

Verkeersdeelnemers zijn eerder bereid het gewenste gedrag te vertonen als de regels helder, uitvoerbaar en daardoor ook acceptabel zijn. Door aanpassing van wegen en nieuwe functies worden borden vaak geplaatst zonder kritisch te kijken naar de omgeving van de aanliggende wegen. Bovendien wordt in nieuwe situaties het bestaande bordenbestand niet altijd opgeschoond. Ongemerkt groeit dan een soort bordenwoud, met de bijkomende nadelen op het gebied van verkeersveiligheid, kosten en straatbeeld.

Doel van de sanering is voor de gehele gemeente te inventariseren of de juiste borden op de juiste plaats staan in relatie tot hun omgeving. Vaak kunnen borden weg, ontbreken er borden of kunnen borden worden opgehangen aan een lichtmast zodat een verkeersbordpaal kan worden weggehaald. Daarnaast zijn veel borden verouderd en dienen te worden vervangen.

Nadat de sanering heeft plaatsgevonden, zal al dan niet met gebruikmaking van het huidige beheerprogramma een systeem worden opgezet dat wordt gebruikt door zowel ontwerpers, verkeerskundigen als beheerders zodat voorkomen wordt dat na verloop van jaren dezelfde situatie opnieuw ontstaat.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

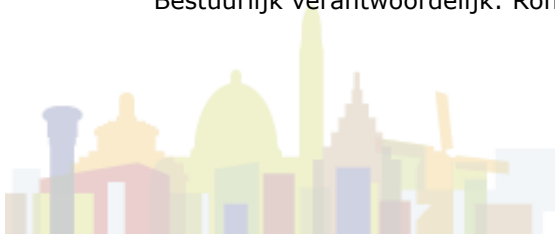
De inventarisatie, uitgevoerd in samenwerking met de ingeschakelde marktpartij, bevindt zich eind 2020 in een afrondende fase. Dit leidt tot een overzicht van te verwijderen, te vervangen en bij te plaatsen verkeersborden, aan de hand waarvan de hiermee gepaard gaande kosten inzichtelijk worden gemaakt. Tevens worden handvaten aangereikt over hoe om te gaan met verkeersborden in de toekomst. De werkelijke sanering zal na 2020 plaats gaan vinden.

B20 | 9.058 Vervangen toegangscontrole en verbeteren betaalmogelijkheden parkeren

Voor het parkeren achter de slagboom wordt betalen met de mobiele telefoon mogelijk gemaakt. Dit is een landelijke ontwikkeling die nog niet afgerond is, we behoren tot de eerste gemeenten die dit invoeren. De verwachting is nu dat dit voor eind 2019 operationeel zal zijn.

Voor de toegangscontrole tot het Promenadegebied wordt op korte termijn een avond georganiseerd met de belanghebbenden om te peilen naar welke vorm de voorkeur uitgaat: toegangscontrole door middel van (vernieuwde) beweegbare palen of door middel van camera's met kentekenherkenning. Realisatie van elk van deze oplossingen zal niet voor 2020 plaatsvinden. Per 1 januari 2020 zal het huidige systeem buiten werking worden gezet en de palen omlaag, aangezien dit systeem vanaf deze datum niet meer te beheren is.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

De invoering van mobiel betalen op de parkeerterreinen zal in de loop van 2020 /2021 zijn beslag krijgen.

TOOR werkt aan een voorstel voor de vervanging van het huidige toegangssysteem tot het Promenadegebied. Dit voorstel zal in de eerste helft van 2021 ter besluitvorming worden voorgelegd.

B20 | 9.059 Visie ruimtelijk-functionele invulling Kropholler ensemble

Het nieuwe museum, onderdeel van het Krophollercomplex, opent in 2021 de deuren. De aanleg van de stadstuin en de herinrichting van het Raadhuisplein hebben de ruimtelijke setting inmiddels al verbeterd. Tijd voor een integrale visie op een duurzame ruimtelijk-functionele invulling van het totale gebouwencomplex. In dat verband worden opties als het mogelijk realiseren van een stadshotel in de voormalige woonruimte boven 't Slot en kleinschalige horeca in het bodehuisje aan de Winterdijk al onderzocht. Vragen als wat een juiste mix van cultuur en commercieel gebruik is om een optimale bijdrage aan het vitaliseren van het centrum te genereren, welke aanpassingen daarvoor nodig zijn en wat voor businesscase en investeringsmodel daarbij past zullen worden opgepakt.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

De visie op de ruimtelijk functionele invulling van het Krophollerensemble en het direct aansluitend openbaar gebied, met de werknaam Hart van de Stad, is eind 2020 vastgesteld. De diverse daaruit voortvloeiende (uitvoerings)projecten zijn inmiddels opgepakt.

B20 | 9.060 Volop Waalwijk

Volop Waalwijk staat inmiddels op eigen benen en gaat het tweede jaar in. Volop heeft tot op heden een vorm van tijdelijk gebruik gerealiseerd voor 30% van de leegstaande panden in het centrumgebied. Voor 2020 zijn de benodigde middelen nog gezekerd via de provinciale subsidie en de reserve voor de vier programma's. Begin 2021 zal duidelijk worden of Volop verder kan onder de koepel van een op te richten BIZ. Mocht de BIZ niet doorgaan, dan moet gekeken worden naar alternatieve financiering vanaf maart 2021.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Volop Waalwijk heeft een vorm van tijdelijk gebruik gerealiseerd voor ca. 30% van de leegstaande panden in het centrumgebied. Voor 2020 waren de benodigde middelen nog gezekerd via de provinciale subsidie en de reserve voor de vier programma's. Omdat het eventueel instellen van een BIZ als gevolg van de pandemie is vertraagd zijn de financiële middelen voor zelfstandige voortzetting in 2021 (en verder) op dit moment nog onvoldoende gezekerd.

B19 | 9.017 Meer woonfuncties in het centrum creëren

Om te komen tot een compacter centrum ontstaat de mogelijkheid om meer woonfuncties in het centrum te realiseren. Vastgoed is echter veelal niet in eigendom van de gemeente, maar als vanuit derden initiatieven komen tot ombouw van winkelfuncties, zal de gemeente hier een positieve grondhouding in hebben.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

■ Tijd

Er zijn in 2020 diverse initiatieven voor woonfuncties in het centrum ingediend bij de gemeente. Een aantal plannen zijn reeds vergund, voor een aantal andere locaties is reeds een positieve grondhouding uitgesproken en deze zullen de komende jaren tot uitvoering gebracht worden.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 9.020 Oprichten BIZ

Verbeteren van de organisatiegraad en (financiële) slagkracht van de stakeholders in het centrum is van cruciaal belang. Daarom hebben we in 2018 aan de stichting Centrummanagement (CM) een bijdrage verstrekt om de haalbaarheid van het instellen van een Bedrijven Investeringszone (BIZ) te onderzoeken. De ondernemers in het centrum (buiten De Els) betalen nu reclamebelasting. De heffing voor een BIZ komt daarvoor in de plaats. Daarnaast worden de eigenaren van commercieel vastgoed (inclusief De Els) dan ook aangeslagen. Iedereen betaalt dan

mee aan de activiteiten in het centrumgebied. In vergelijking stijgt het beschikbare (nu te beperkt) budget flink en ontstaat één overkoepelende organisatie van betrokken stakeholders.

De uiteindelijke stemronde eind 2018 heeft niet geleid tot de oprichting van een BIZ. Wij zien dit als een gemiste kans en een groot deel van de betrokken ondernemers en pandeigenaren is het daarmee eens. Centrummanagement, ondersteund door WYNE, heeft een nieuw actieprogramma opgesteld voor de stakeholders in het centrum. Dit ligt ten grondslag aan een het meerjarenprogramma van een in het tweede kwartaal van 2020 opnieuw in stemming te brengen BIZ. Bij een positieve uitslag kan de BIZ vervolgens (vanwege de wettelijke bepalingen) per 1 januari 2021 formeel van start gaan. In de tussentijd zal dan worden gekeken welke acties uit het meerjarenprogramma al kunnen worden opgepakt/uitgevoerd.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

■ Tijd

In verband met de onzekere situatie en ingrijpende gevolgen van de pandemie voor de betrokken stakeholders is in onderling overleg gekozen voor uitstel. Een nieuwe stemronde voor een BIZ in het centrum zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2021 plaatsvinden. Voorbereidingen daarvoor zijn recent door CM weer opgestart.

B20 | 9.033 Aantrekken leer retail & ambacht

In de centrumvisie is opnieuw de ambitie uitgesproken om gethematiseerde leer- en schoenenretail en ambacht (geclusterd) terug te halen naar het centrum. De gemeente stimuleert en faciliteert (leer)bedrijven om zich in het centrum te vestigen.

Op het gebied van detailhandel wordt met marktpartijen onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het realiseren van een gethematiseerd retailcluster in de nabijheid van het museum. De uitbraak van COVID19 - de daarbij behorende maatregelen - leidt ertoe dat investeerders in retail zeer terughoudend zijn.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Er worden gesprekken gevoerd met marktpartijen om een gethematiseerd retailcluster te realiseren. Tegelijkertijd wordt er gesproken met (ambachtelijke) schoen- en lederbedrijven die interesse hebben in vestiging in het centrum. Het is op dit moment niet in te schatten of en wanneer hier besluitvorming over plaats kan of moet vinden.

Programma Duurzaamheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

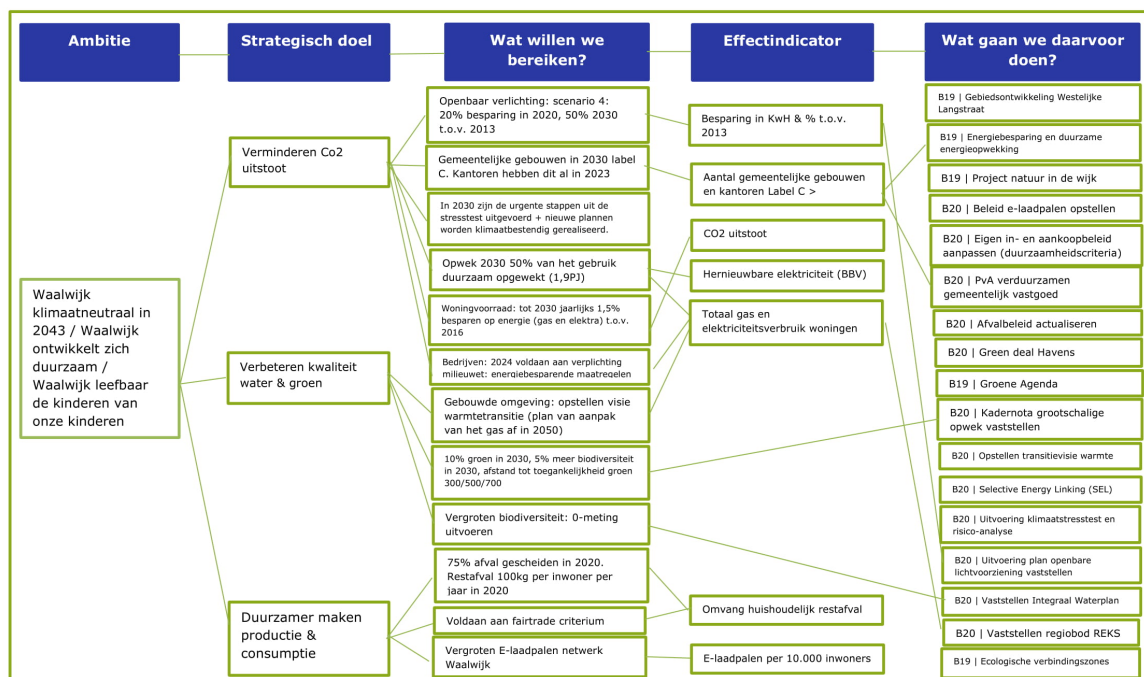
Ambitie

Duurzaamheid is de groene draad in onze strategische visie Waalwijk 2025. De nieuwe coalitie heeft in haar programma 'Samen duurzaam vooruit' de ambities uit Waalwijk 2025 herhaald en aangescherpt, onder andere door Duurzaamheid als vierde programma op te nemen. De volgende drie ambities zijn de kapstok waaraan het programma duurzaamheid is opgehangen:

- Waalwijk moet leefbaar blijven voor de kinderen van onze kinderen, de CO2 uitstoot moet daarom in 2030 met 49% omlaag;
- Waalwijk moet klimaatneutraal zijn in 2043;
- Waalwijk moet zich duurzaam ontwikkelen.

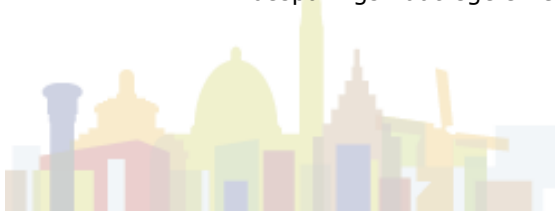

Programma Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

- **Energieverbruik verminderen en duurzaam grootschalig opwekken**
Eenzijds zullen we de energie die we binnen de gemeente verbruiken duurzaam moeten opwekken, anderzijds zullen we in de gebouwde omgeving moeten inzetten op besparingsmaatregelen en de transitie van gas als brandstof voor warmte naar alternatieve

duurzame bronnen. Deze enorme opgave wordt vanuit het landelijk klimaatakkoord via de provincies en Regionale Energiestrategieën (RES) uitgerold. Wij zullen in 2020 in de regio afspraken maken over de wijze waarop wij een bijdrage kunnen leveren aan de regionale doelstelling met inachtneming van de lokale ambities.

- Gebouwde omgeving: opstellen visie warmtetransitie (plan van aanpak van het gas af in 2050)
- Woningvoorraad: tot 2030 jaarlijks 1,5% besparing op energie (gas en elektro).
- In 2030 is 50% van het elektriciteitsverbruik duurzaam opgewerkt (1,9PJ);
- In 2024 hebben de bedrijven voldaan aan verplichting milieuwet: energiebesparende maatregelen;
- Het gemeentelijk vastgoed heeft in 2025 label C (onze kantoren al in 2023);
- Openbare verlichting: scenario 4: 20% besparing in 2020, 50% besparing in 2030 t.o.v. 2013;

- **Verbeteren kwaliteit water en groen**

We werken aan een groene en gezonde leefomgeving omdat dit van invloed is op de gezondheid van onze inwoners en de tevredenheid van de leefomgeving. Onze groene buitenruimte is goed lopend bereikbaar en nodig uit tot bewegen. Onze buitenruimte is bestand tegen de klimaatverandering zoals hitte- en droogtestress en (regen)waterovervloed.

- Klimaat bestendige buitenruimte
- Uitslag van 0-meting Stand van zaken biodiversiteit
- Leefbaar groen
- 10% meer groen in 2030, 5% meer biodiversiteit in 2030, afstand tot toegankelijkheid groen 300/500/700

- **Duurzamer produceren en consumeren**

Waalwijk wordt een economisch systeem dat hergebruik van producten en grondstoffen maximaliseert en waardevernietiging minimaliseert. Dat is een ander economisch systeem dan het huidige lineaire systeem waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd. Met onze organisatie en met (koepels van) bedrijven gaan we waar mogelijk gesprekken aan, in het kader van groene ondernemerschap, om gebouwen en (productie) processen circulair in te richten. Initiatieven om bezit te reduceren worden ondersteund, denk hierbij bijvoorbeeld aan deelauto- projecten (Mobility as a Service, MaaS). We werken aan een duurzame mobiliteit.

We stimuleren het gebruik van schone voertuigen, de aanleg van comfortabele (snelle) fietspaden. (zie beleidsveld 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat).

- In 2020 is minimaal 75% van het afval gescheiden;
- In 2020 is er maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar;
- Het aantal schone voertuigen per 100 inwoners stijgt;
- Het aantal E-oplaadpalen per 100 inwoners stijgt;
- Voldaan aan fairtrade criterium.

Wat mag het kosten?

Voor het programma duurzaamheid zijn in de begroting 2020 middelen beschikbaar gesteld. Naast een ontwikkelbudget van € 75.000 is er een nog nader te bepalen gedeelte beschikbaar van het voor de vier programma's beschikbaar gestelde investeringsbudget voor de komende twee jaar voor concrete programma acties. De meeste acties worden daarom gefinancierd uit de lijnbudgetten zoals aangegeven in de desbetreffende beleidsvelden. Daarnaast gaan we op zoek naar co-financiering vanuit landelijke, provinciale en regionale middelen.

De financiën die nodig zijn voor de uitvoering van het programma duurzaamheid worden door de vakafdelingen in de programmabegroting verantwoord. tevens is er voor de ontwikkeling van de programma's een budget beschikbaar van € 75.000 en is voor de uitvoering van het programma Duurzaamheid in de begroting voorzien in een tweetal reserves voor opstart en initiëring van activiteiten en de opstart van de warmtetransitie, te weten de reserve van 1 miljoen voor de vier programma's (2019 en 2020) en de in de begroting 2020 opgenomen reserve van 1 miljoen voor de uitvoering van de extra taken op het gebied van verduurzaming, te weten:

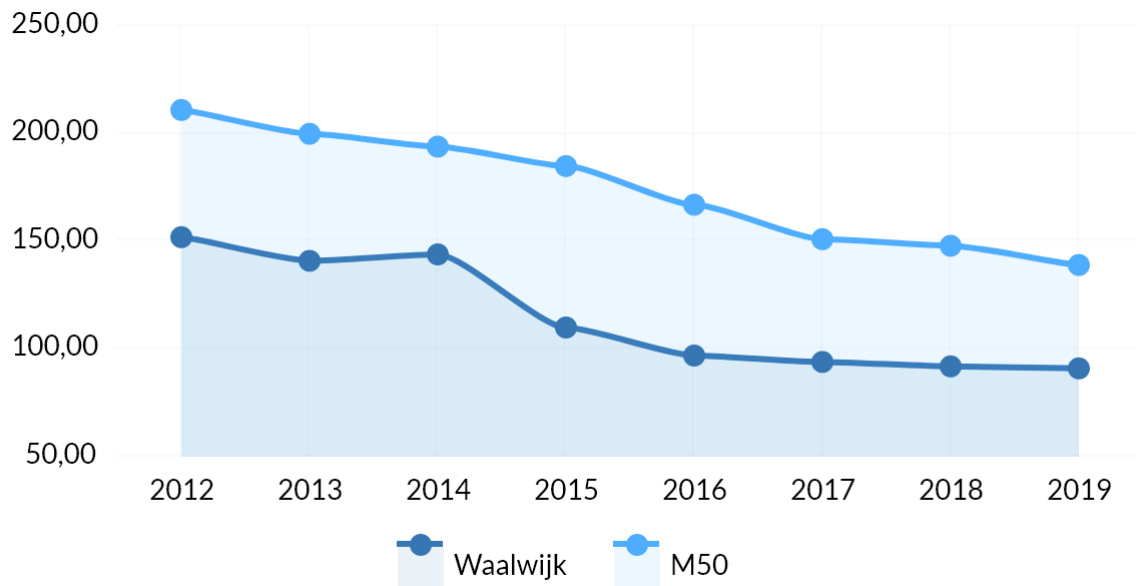
- Regionale energie strategie;
- Grootschalige opwek van duurzame energie;
- Verduurzaming van de huidige woningen;
- Duurzame realisatie van nieuwe woningen;
- Klimaatadaptatie;
- Verduurzaming van gemeentelijk vastgoed;
- Participeren in, en beoordelen van nieuwe innovaties;
- Verduurzaming van industrieterreinen;
- De warmtetransitie;
- De groene agenda.

Indicatoren

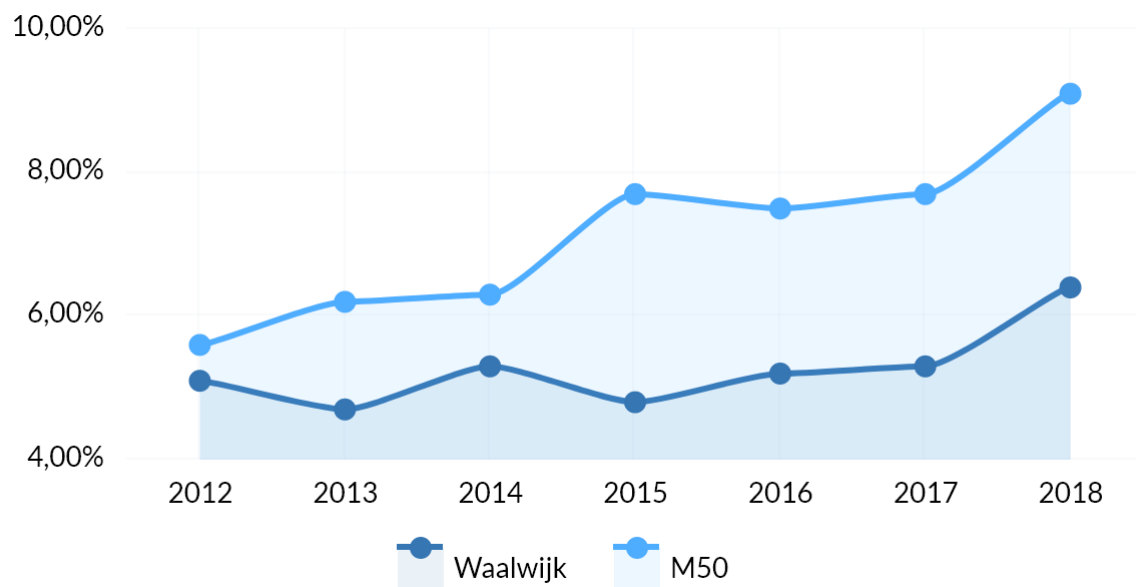
IND 7.002 | Omvang huishoudelijk restafval (in Kg) (BBV)

Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

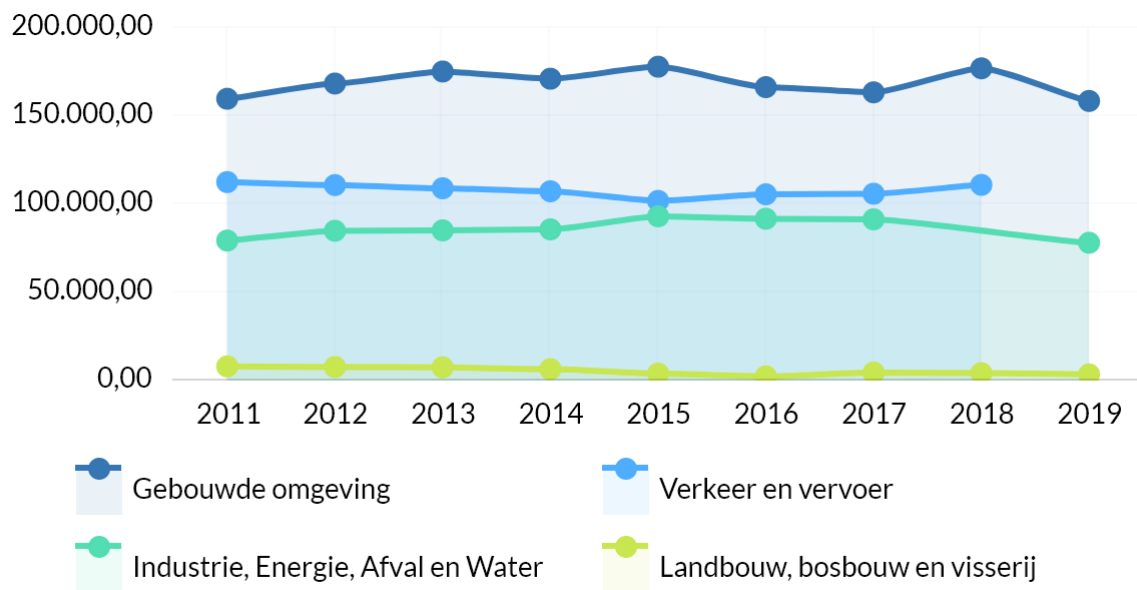
IND 7.001 | Hernieuwbare elektriciteit (BBV)

Bron: Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

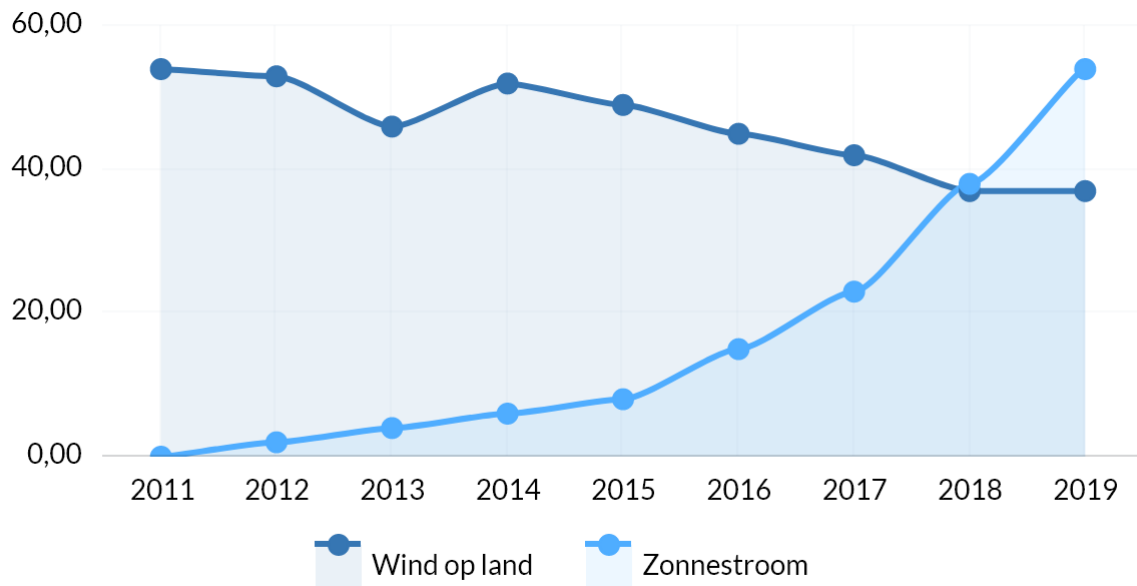

IND 9.009 | CO2 uitstoot Waalwijk (in ton)

Bron: Klimaatmonitor

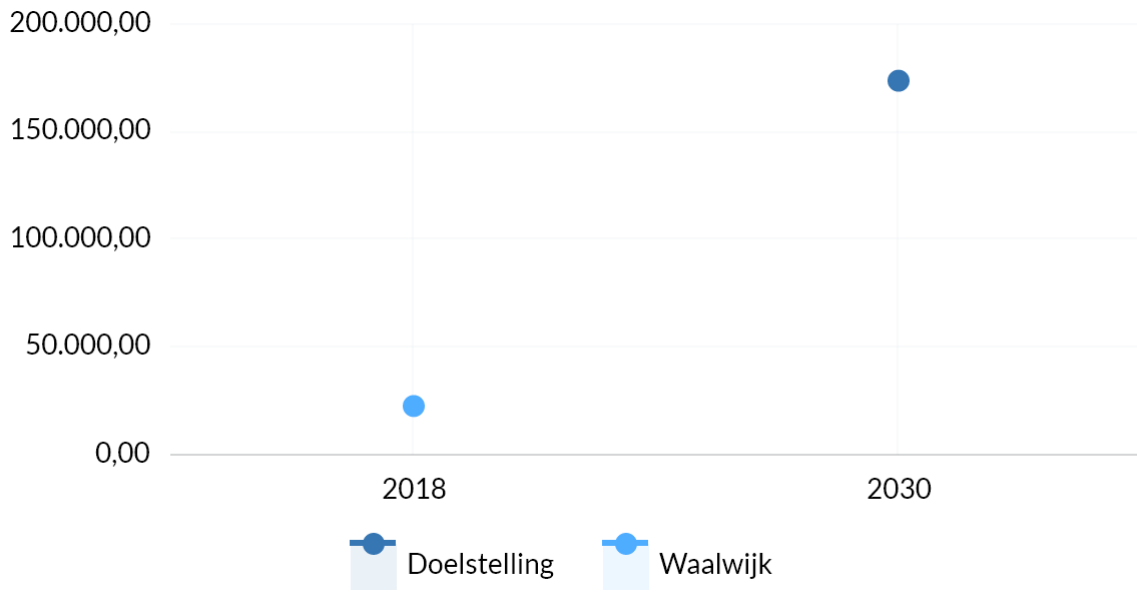
IND 9.010 | Bekende hernieuwbare elektriciteit (in Tj)

Bron: Klimaatmonitor

IND 9.011 | 50% meer duurzame energie (in MWh)

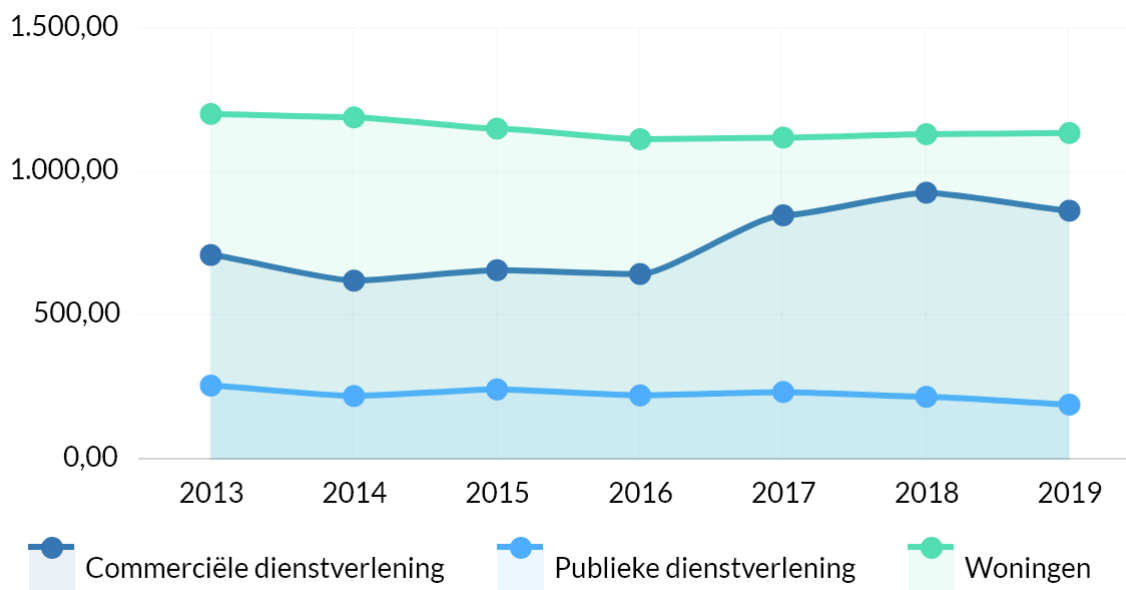

IND 9.012 | Energiebesparing openbare verlichting (kWh)

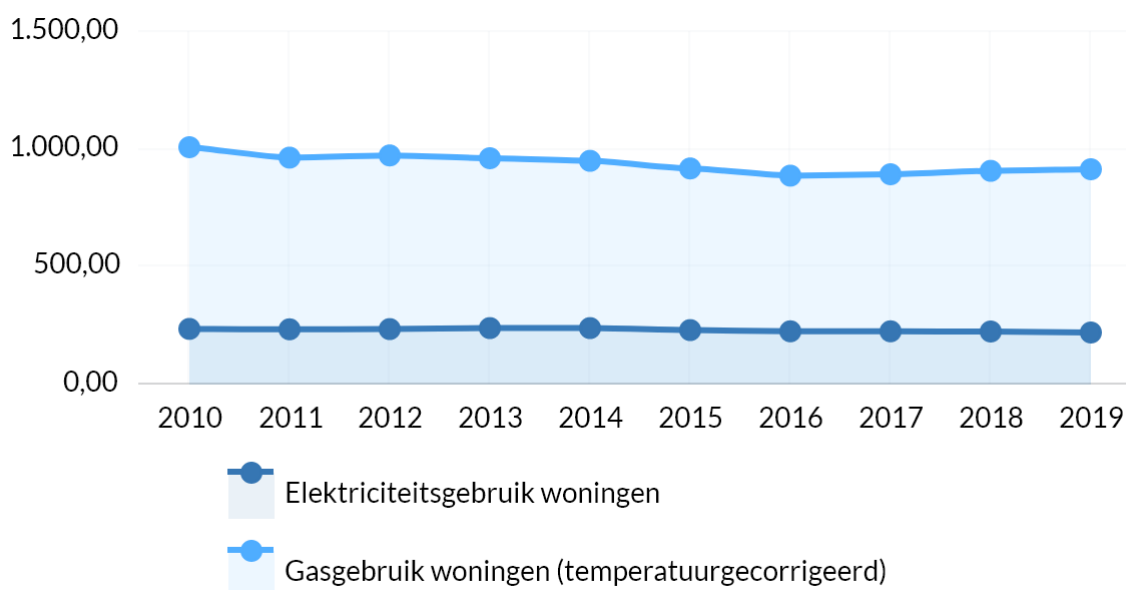
IND 9.013 | Energiegebruik gebouwde omgeving (in Tj)

Bron: Klimaatmonitor

IND 9.014 | Totaal gas en elektriciteitsverbruik woningen (in Tj)

Bron: Klimaatmonitor

IND 9.015 | Meer groenoppervlak (10%) (in km2)

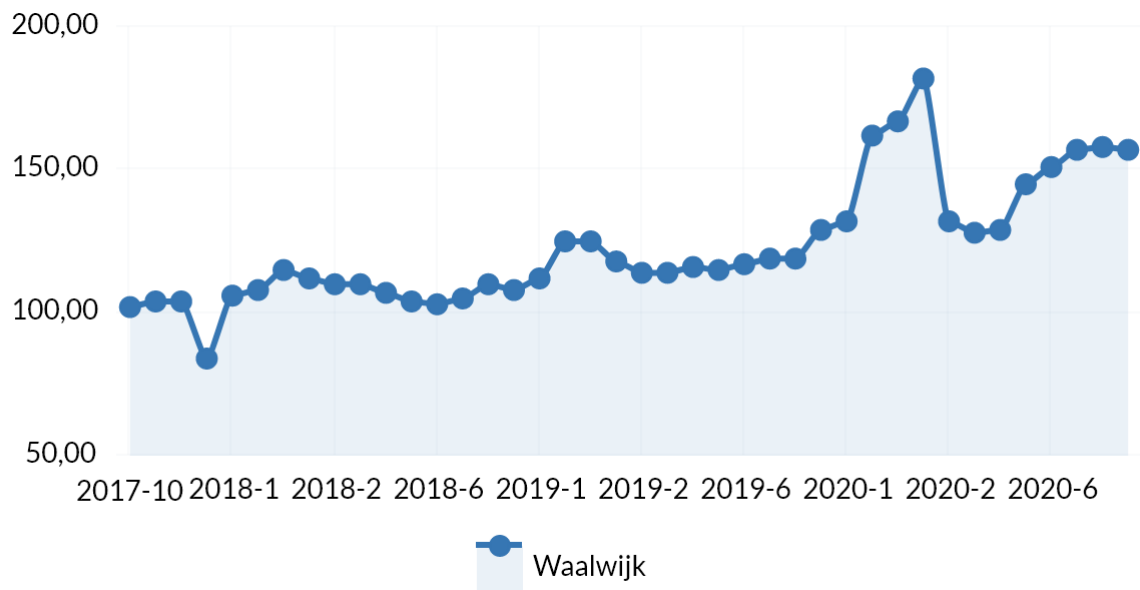
km2	2020	2030
Doelstelling	-	12,65
Waalwijk	11,50	-

IND 9.016 | Aantal (semi)publieke e-laadpunten

De cijfers van de laadpunten zijn afkomstig van www.oplaadpalen.nl van Ecomovement; deze onafhankelijke partij streeft naar volledige en correcte data over laadpalen. Vóór oktober 2019 betreffen deze gegevens het aantal connectoren op laadpalen. Met ingang van oktober 2019 is het mogelijk geworden te onderscheiden hoeveel connectoren tegelijkertijd gebruikt kunnen worden om te laden en wordt dit aantal weergegeven. Het aantal connectoren dat tegelijkertijd gebruikt kan worden kan bij snellaadpunten lager liggen dan het aantal connectoren dat beschikbaar is, omdat sommige laadpunten zijn voorzien van verschillende connectoren waarvan er maar één per laadbeurt gebruikt kan worden.

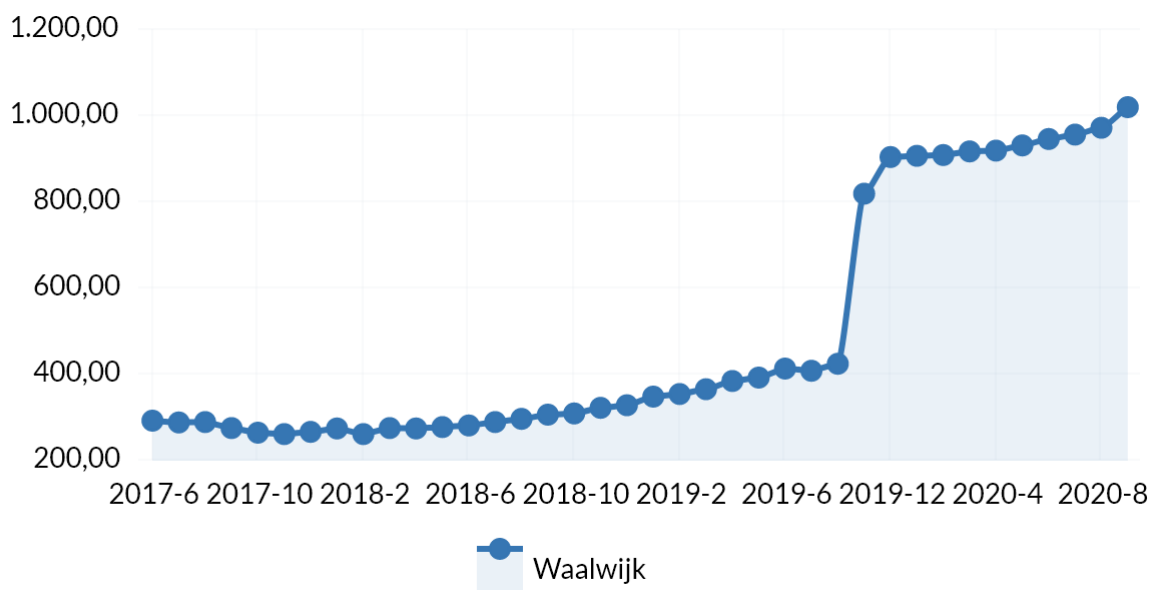
De publieke laadpalen zijn 24/7 toegankelijk, semi-publieke laadpalen zijn beperkt openbaar toegankelijk. Private laadpunten, bijvoorbeeld bij een bedrijf of thuis, zijn niet meegenomen in deze registratie.

Bron: Ecomovement

IND 9.017 | Aantal elektrische personenauto's (FEV & PHEV)

Bron: RDW

Wat hebben we gedaan in 2020?

Maatregelen

B20 | 2.011 Green deal Havens

In de gesprekken met de exploitant van de insteekhaven wordt ook Green Deal aan de orde gesteld en wordt ook van de exploitant gevraagd zich te conformeren aan de uitgangspunten van Green Deal. De beoogd exploitant van de Insteekhaven is voornemens de uitgangspunten van de Green Deal zo veel mogelijk te implementeren in de realisatie en exploitatie van de haven, oftewel hij wil de "groenste binnenhaven" van Nederland realiseren. Daartoe zijn al een aantal stappen gezet, o.a. het zoeken van samenwerking met andere partijen die groene energie kunnen leveren. Daadwerkelijke realisatie hangt af van het tijdstip waarop de haven wordt aanbesteed en gerealiseerd. Door de vertraagde aanbesteding wordt de nieuwe insteekhaven niet eerder dan het laatste kwartaal van 2022 in gebruik genomen. Effecten zijn dus pas te verwachten vanaf 2023.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 06-06-2019

■ Tijd

De beoogd exploitant van de Insteekhaven is voornemens de uitgangspunten van de Green Deal zo veel mogelijk te implementeren in de realisatie en exploitatie van de haven, oftewel hij wil de "groenste binnenhaven" van Nederland realiseren. Daartoe zijn al een aantal stappen gezet, o.a. het zoeken van samenwerking met andere partijen die groene energie kunnen leveren. Daadwerkelijke realisatie hangt af van het tijdstip waarop de haven wordt aanbesteed en gerealiseerd.

B20 | 9.035 Afvalbeleid actualiseren

Op 6 februari 2020 heeft de gemeenteraad er voor gekozen dat het aangeboden "Grondstoffenbeleidsplan stap 2" waarin "omgekeerd inzamelen" werd voorgesteld in hun ogen nog niet besluitrijp was.

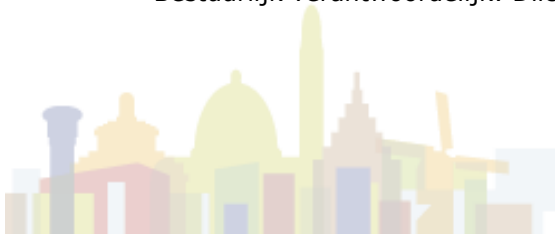
Het college heeft de opdracht gekregen om diverse zaken nader uit te zoeken. Medio 2020 is de raad geïnformeerd met een procesvoorstel in de vorm van een raadsinformatiebrief.

In het procesvoorstel worden mogelijk proeven beschreven, waarover nog een keuze moet worden gemaakt.

De resultaten van deze mogelijke proeven worden vervolgens gebruikt om een besluitrijpplan aan de raad voor te leggen over stap 2 van het Grondstoffenbeleidsplan.

De eventuele proeven waarover nog een besluit moet worden genomen, hebben een doorlooptijd van minimaal 1 jaar. Zodoende kunnen aspecten zoals gewinning en de invloed van verschillende seizoenen mee worden gewogen in het resultaat. De benodigde voorbereidingstijd bedraagt circa 6 maanden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 27-08-2019

■ Tijd

Op 6 februari 2020 heeft de raad het geactualiseerde grondstoffenbeleid behandeld. De raad gaf aan dat het besluit nog niet besluitrijp was en heeft vervolgens een procesvoorstel gevraagd aan het college. Een raadsinformatiebrief over dit onderwerp is verstuurd in juli 2020. Op 26 november 2020 heeft een presentatie aan de raad plaatsgevonden. In de presentatie is een aantal polls gebruikt. De input die is hiermee opgehaald zal mede richting geven bij de totstandkoming van het uiteindelijke voorstel. Dit volgt in 2021.

B20 | 9.038 Beleid E-laadpalen opstellen

Wij faciliteren nu schone vervoerwijzen door op verzoek van inwoners onder voorwaarden e-laadpalen te plaatsen. Dit is een vraagvolgend beleid. Om de elektrificering van het autoverkeer te stimuleren en te faciliteren moet overwogen worden om niet vraagvolgend maar actief faciliteiten te bieden voor elektrisch vervoer. In 2020 en 2021 vindt deze afweging plaats en wordt het beleid indien noodzakelijk daarop geactualiseerd als dan niet gekoppeld aan een actualisatie van het mobiliteitsbeleid.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 27-08-2019

■ Tijd

De effecten van elektrificering van het autoverkeer worden meegenomen bij de actualisatie en de uitwerking van het mobiliteitsbeleid.

B20 | 9.040 Eigen in- en aankoopbeleid aanpassen (duurzaamheidscriteria)

Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid geeft al ruimte om duurzaamheidscriteria mee te wegen in de gunning van opdrachten en projecten. In 2020 willen we de stap gemaakt hebben van duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid naar Duurzaam Opdrachtgeverschap. Circulair en klimaatneutraal inkopen wordt vanzelfsprekend een criterium bij het handelen van en door de gemeente.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

In 2021 wordt het actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen het college aangeboden. Daarnaast is bij het opstellen van het IUP 2021-2024 bij de realisatie van gemeentelijke projecten het thema duurzaamheid uitdrukkelijker meegenomen. In het verlengde van de behandeling van het plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed wordt ook bij het gemeentelijk vastgoed het thema circulair en klimaatneutraal inkopen uitgewerkt.

B20 | 9.044 Kadernota grootschalige opwek vaststellen

In 2020 wordt de kadernota Grootschalige opwek vastgesteld. In 2019 is hier een start mee gemaakt en heeft communicatie plaatsgevonden. In de kadernota worden de uitgangspunten en randvoorwaarden geformuleerd waarbinnen grootschalig energie opgewerkt kan gaan worden in de gemeente Waalwijk. Het gaat daarbij om aspecten waar de samenleving op bevestigd wordt en de raad uiteindelijk een beslissing op moet nemen. Hier zit een belangrijke relatie met de Regionale EnergieStrategie. Wij zijn van mening dat in de onderstaande keuzes de raad haar autonomie moet en kan behouden.

Uitgangspunten voor de ontwikkeling van grootschalige opwek:

- Rol gemeente: van zelf ontwikkelen tot faciliteren;
- Locatie en techniek: waar vinden we opwekking met welke techniek passend?
- Fasering: hoeveel MWh willen we wanneer gerealiseerd hebben tot 2030;
- Randvoorwaarden voor de ontwikkeling van grootschalige opwek:
- Goede ruimtelijke ordening (inpassing en vergunningen);
- Proces- en projectparticipatie (financieel, maatschappelijk en inspraak).

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

Op 6 februari 2020 heeft de raad de concept-kadernota Grootschalige Opwek vrijgegeven voor communicatie en besloten dat deze als input voor de concept-RES kan dienen. In 2020 is een uitgebreid consultatie- en participatietraject met de inwoners en stakeholders doorlopen waarna de kadernota aan de raad ter besluitvorming is voorgelegd. De gemeenteraad heeft de kadernota Grootschalige Opwek Duurzame Energie op 28 januari 2021 vastgesteld.

B20 | 9.048 Opstellen transitievisie warmte

In 2020 wordt een start gemaakt met het opstellen van een transitievisie Warmte. Deze moet in 2021 vastgesteld worden door de raad. In de transitievisie wordt de aanpak geschetst die moet leiden tot de verduurzaming en het aardgasvrij worden van ons woningbestand.

De transitievisie warmte geeft antwoord op de volgende vragen:

- Wat zijn de alternatieven voor aardgas in de gemeente?
- Welke oplossingen zijn er per wijk om deze aardgasvrij te maken?
- Wat is een goed moment om deze alternatieven toe te passen?

Een transitievisie warmte is in feite een gedetailleerde uitwerking van de regionale energie strategie (RES). Hierbij worden de regionaal aanwezige duurzame energiebronnen en andere (rest)warmtebronnen in beeld gebracht en wordt *vraag en aanbod* op elkaar afgestemd.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

Tijd

In 2020 is gestart met het opstellen van de transitievisie warmte. De raad heeft op 2 juli 2020 ingestemd met een kredietvoorstel zodat de gemeentelijke organisatie de visie kan laten opstellen. De transitievisie wordt voor het einde van 2021 aan de raad ter vaststelling aangeboden.

B20 | 9.050 PvA verduurzamen gemeentelijk vastgoed

In 2019 is het vastgoedbeleid door de raad vastgesteld. Hierin is op hoofdlijn aandacht geschonken aan de verduurzaming van ons eigen vastgoed. Daarbij staat energiebesparing centraal bij zowel bestaand gemeentelijk vastgoed als bij de ontwikkeling daarvan. Binnen één jaar na vaststelling van het vastgoedbeleid wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de gemeente aangeeft hoe ze haar vastgoed gaat verduurzamen. Dit wordt in 2020 aan de raad aangeboden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 27-08-2019

Tijd

Het plan van aanpak Verduurzaming gemeentelijk vastgoed is vastgesteld in de gemeenteraad van 15 oktober 2020

B20 | 9.052 Selective Energy Linking (SEL)

In 2020 starten we, mits de aangevraagde InterReg- subsidie wordt toegekend (dit weten we in Q3, 2019), een studie naar het slim linken van opgewekte energie met de verbruiker, het zogenaamde SEL- (Smart Energy Linking) project in Waalwijk.

Gekoppeld aan de ambities om grootschalig energie op te (gaan) wekken wordt op deze manier een maximale bijdrage geleverd aan de verduurzaming van Waalwijk. Zonder bijvoorbeeld een Smart-grid oplossing en/of tijdelijke opslag van energie in bijvoorbeeld waterstof, kan het gebrek aan capaciteit op het huidige elektriciteitsnet tot onoverkomelijke problemen leiden en kunnen de gemeente Waalwijk, de regionale HvB en de Waalwijkse bedrijven en instellingen wellicht hun ambities niet waarmaken.

De huidige stand van zaken in Waalwijk is dat er veel concrete plannen inclusief vergunningen bestaan voor duurzame opwek. Hiervoor zijn veel SDE+ aanvragen gedaan bijvoorbeeld rond Solar Valley (zonnepanelen voor op kleine daken maar ook op grote daken van industriële bedrijven) en LangstraatZon. Hierdoor bestaat een gerede kans dat het elektriciteitsnet overbelast wordt (station Waalwijk en Drunen) waardoor de (toekomstige) zonnepanelen en windmolens vooralsnog niet aangesloten kunnen worden. De uit te voeren studie(s) in het kader hebben dan ook hoge prioriteit om overbelasting van de stations te vermijden en de installatie van duurzame opwek niet in de weg te staan.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 27-08-2019

Tijd

De BOM (als penvoerder) en de gemeente hebben in 2020 opdracht verleend om met partners en ondernemers op het bedrijventerrein een pilot te ontwikkelen voor de aanleg van een mogelijk smartgrid en andere manieren te onderzoeken om op slimme wijzen duurzame energie te delen zonder het bestaande netwerk te belasten. De uitkomsten van dit onderzoek worden in 2021 verwacht. De raad zal hierover worden geïnformeerd.

B20 | 9.054 Uitvoering klimaatstresstest en risico-analyse

In 2019 is een gedetailleerde klimaatstresstest uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt waar in Waalwijk de belangrijkste knelpunten zijn met betrekking tot hitte, droogte en water(overlast). Door van de belangrijkste knelpunten de risico's op economische en sociaalmaatschappelijke effecten te analyseren kan de aanpak van de knelpunten geprioriteerd worden. De uitkomsten van de risicoanalyse, de zogenaamde risico-dialoog, zijn begin 2020 beschikbaar en worden een integraal onderdeel bij onze ruimtelijke plannen, het groenbeleid en het integrale waterplan Waalwijk. Bij ruimtelijke projecten als herstructurering, herinrichting en nieuwbouw wordt klimaatbestendig

plannen, ontwerpen en uitvoeren de norm. Daarmee vraagt de klimaatadaptatie om een aanpassing van de huidige ontwerpuitgangspunten en een (her)overweging van hoe ons bebouwde gebied functioneert bij extreem weer.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 27-08-2019

■ Tijd

De risico-analyses op basis van de klimaatstresstesten zijn in 2020 gestart en krijgen een vervolg in 2021. Met de gemeenteraad is een risicodialoog gevoerd op 4 februari 2021. In 2021 wordt een samenvattende rapportage en een uitvoeringsplan opgesteld en aangeboden aan de gemeenteraad.

B20 | 9.055 Uitvoering plan openbare lichtvoorziening vaststellen

Bij nieuwe aanleg of vervanging van openbare verlichting, passen we standaard energiezuinige verlichting, zoals ledverlichting, toe zodat voldaan wordt aan het SER Energieakkoord. De uitwerking hiervan vindt plaats op basis van de besluitvorming Keuzenotitie Beleidsplan Openbare verlichting 2020 – 2023.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

■ Tijd

In het eerste kwartaal van 2020 is de opdracht gegund aan een aannemer om (SOX) lampen van onze openbare verlichting te vervangen door LED. Deze werkzaamheden worden de komende jaren in tranches uitgevoerd.

B20 | 9.056 Vaststellen Integraal Waterplan

In 2020 dient een nieuw Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) vastgesteld te worden. Wij kiezen ervoor dit te integreren met het waterplan en de uitkomsten van de klimaatstresstest en de risicoanalyse daar waar mogelijk te vertalen in maatregelen die opgenomen kunnen worden in het Integraal Waterplan Waalwijk. Dit plan zal ter vervanging van het huidige GRP in 2020 aan de raad worden aangeboden ter vaststelling.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

In 2020 is het Integraal Waterplan Waalwijk (IWW) opgesteld, mede op basis van de uitgevoerde klimaatstress-testen en risicoanalyses. De gemeenteraad heeft het IWW in haar vergadering van 15 oktober 2020 vastgesteld.

B20 | 9.057 Vaststellen regiobod REKS

In het landelijke klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt om te komen tot een landelijke reductie van CO₂-uitstoot van 49% in 2030 en een uitstoot van vrijwel nul in 2050. Er is gewerkt aan verschillende sectortafels waaronder Elektriciteit, Gebouwde Omgeving, Mobiliteit, Landbouw en Industrie. Om tot het realiseren van de doelstellingen van de tafels Elektriciteit en Gebouwde Omgeving te komen zijn in 2019 Regionale Energie Strategieën (RES 'en) opgesteld. In Hart van Brabant wordt nadrukkelijk ook klimaatadaptatie meegenomen in de RES. Daarom spreken we voor de Hart van Brabant regio over een Regionale Energie- en Klimaat Strategie (REKS). De REKS is enerzijds een instrument om ruimtelijke inpassing met maatschappelijke betrokkenheid te realiseren en in een meerjarige samenwerking concrete projecten vorm te geven. Anderzijds is de REKS een product waarin de regio de strategie beschrijft welke energiedoelstellingen zij zal halen en binnen welke termijn. Hiermee krijgt men dus inzicht in de mogelijkheden voor regionale opwek, verdeling van de warmtebronnen, de consequenties voor de energie-infrastructuur en een overzicht van de lopende en geplande projecten. Volgens planning wordt de concept-REKS in juni 2020 aangeboden aan het rijk. Als gemeente leveren we met inachtneming van de lokale belangen, actief een bijdrage aan de regionale strategie door deelname in werkgroepen, projectgroep en stuurgroep. Het rijk telt alle biedingen op en zal, indien de biedingen onvoldoende blijken te zijn, vragen het regiobod te verhogen. Indien het vervolgbod dan nog steeds onvoldoende blijkt kan het rijk een aanwijzing geven.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

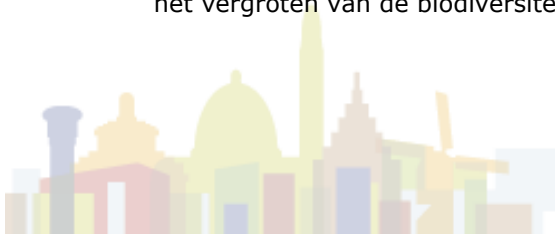
Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

Op 6 februari 2020 heeft de raad besloten dat de concept-kadernota Grootschalige Opwek als input dient voor het Waalwijkse aandeel van het concept-bod dat vanuit de regio aan het rijk gedaan wordt voor de opwek van duurzame energie. Volgens planning heeft de regio dit concept-bod in juni 2020 aan het rijk aangeboden. De raad is hierover geïnformeerd.

B19 | 9.024 Project natuur in de wijk

In het project 'Natuur in de wijk' worden bewoners gestimuleerd om een bijdrage te leveren aan het vergroten van de biodiversiteit in de bebouwde omgeving. Dat doen we door enerzijds (meer)

bewustwording te creëren en anderzijds nestkastjes en beplanting aan te bieden aan bewoners en instellingen. De resultaten van de maatregelen zullen worden gemonitord.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Einddatum: 31-12-2022

■ Tijd

Het project Natuur in de wijk loopt in 2020 en 2021 door. In 2019 zijn de geplande activiteiten uitgevoerd. In 2020 is er actief gewerkt aan het vergroten van de biodiversiteit onder andere door het uitgeven van biodiverse beplanting en gierzwaluwkasten aan onze inwoners. In 2021 wordt er gefocust op monitoring.

B19 | 7.003 Ecologische verbindingzones

Regio Hart van Brabant heeft een natuurbod opgesteld om een bijdrage te leveren aan het regionale deel van het provinciale Natuurnetwerk Brabant. We zien dit bod als start en gaan er een vervolg aan geven door in regioverband een bijdrage te leveren aan de volgende stap op weg naar realisatie met een programma. In de 2e helft van 2019 is in regioverband een programmering met projectenboek gemaakt. Voor de gemeente Waalwijk betekent dit dat nog voor 1 ecologische verbindingzone een plan nodig is om tot uitvoering te kunnen komen, namelijk EVZ Eendennest. In 2019 is de planvorming gestart om EVZ Eendennest samen met andere partijen te kunnen gaan realiseren in de periode 2022-2026. In 2020 zal daartoe een plan van aanpak aan de raad worden voorgelegd.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

■ Tijd

Het voorleggen van een plan van aanpak aan de raad is uitgesteld naar 2021. In 2020 is gestart met het maken van een plan van aanpak in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta. Het voorleggen van het plan van aanpak doen we tegelijk met het voorleggen van het plan van aanpak voor de slagkrachtprojecten Westelijke Langstraat.

B19 | 7.004 Energiebesparing

De bestaande woningvoorraad is voor een groot deel verantwoordelijk voor het energieverbruik in de gemeente Waalwijk. Door middel van communicatie wordt ingezet op het stimuleren van het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. Lokale initiatieven zoals Buurkracht stimuleren en faciliteren we. Met Casade worden in de prestatieafspraken ook afspraken gemaakt over de verduurzaming van hun woningvoorraad. Nieuwbouwprojecten worden niet meer aangesloten op het aardgasnet.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

■ Tijd

Voor het project verduurzaming woningvoorraad zijn we gestart met een pilot om VvE Op den Heul te helpen met het verduurzamen van hun appartementencomplex.

We hebben in december 2020 een subsidieaanvraag voor de Regeling Reductie Energieverbruik Woningen bij het Rijk ingediend. We zijn nog in afwachting van het besluit van RVO op deze aanvraag.

In Lommerrijk en Akkerlanen worden de nieuwbouwwoningen niet meer aangesloten op het gas.

Voor de locatie voormalige stortplaats Gansoyensesteeg is een omgevingsvergunning verleend en recht van opstal gevestigd voor de realisatie van een zonnepark door de energiecoöperatie Langstraat Energie. De werving van leden is gestart. Start van de bouw is gepland voor 2021.

B19 | 7.006 Gebiedsontwikkeling Westelijke Langstraat

Het gebied Westelijke Langstraat is onderdeel van het gewenste natuurnetwerk in Waalwijk, provinciale Natuurnetwerk Brabant en een in europees verband aangewezen Natura 2000-gebied. Verdroging en vervuiling door stikstof tasten de natuur in de Westelijke Langstraat aan. Daarom heeft de provincie het initiatief genomen om samen met Waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en de gemeente Waalwijk de komende jaren nieuwe natuur te ontwikkelen en ervoor te zorgen dat de bestaande natuur behouden blijft. Hiervoor worden onder andere landbouwpercelen omgevormd naar natuur in een integrale gebiedsontwikkeling. Andere aspecten zoals cultuurhistorie, recreatie, wateroverlast en landbouw krijgen daarom ook ruime aandacht binnen het project. Belanghebbenden uit het gebied worden nauw bij de plannen betrokken. In 2019 is de planvorming van MER en PIP in procedure gegaan. In 2020 wordt de planvorming van MER en PIP afgerond en de voorbereiding van de uitvoering gestart.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

■ Tijd

Project ligt op schema. In 2020 is de planvorming met vaststelling van het PIP (behoudens de beroepsprocedure) afgerond en de voorbereiding van de uitvoering gestart. In 2021 wordt gestart met de inrichtings- en herstelmaatregelen voor natuur in de Westelijke Langstraat.

B19 | 9.010 Groene agenda

De Groene Agenda is een uitvoeringsprogramma, welke samen met inwoners, instellingen en ondernemers wordt opgesteld. Het heeft vier doelstellingen:

- kwalitatieve verbetering van het groen
- vergroting van de hoeveelheid groen
- vergroting van de biodiversiteit/natuurwaarden
- vergroten van bewustwording over (het belang van) groen

De Groene Agenda is in 2019 in aangeboden aan de raad en in 2020 zal verder uitvoering worden gegeven aan deze agenda.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Tijd

Ook in 2021 zal uitvoering gegeven worden aan de Groene Agenda.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Programma Economie

Doelstellingen

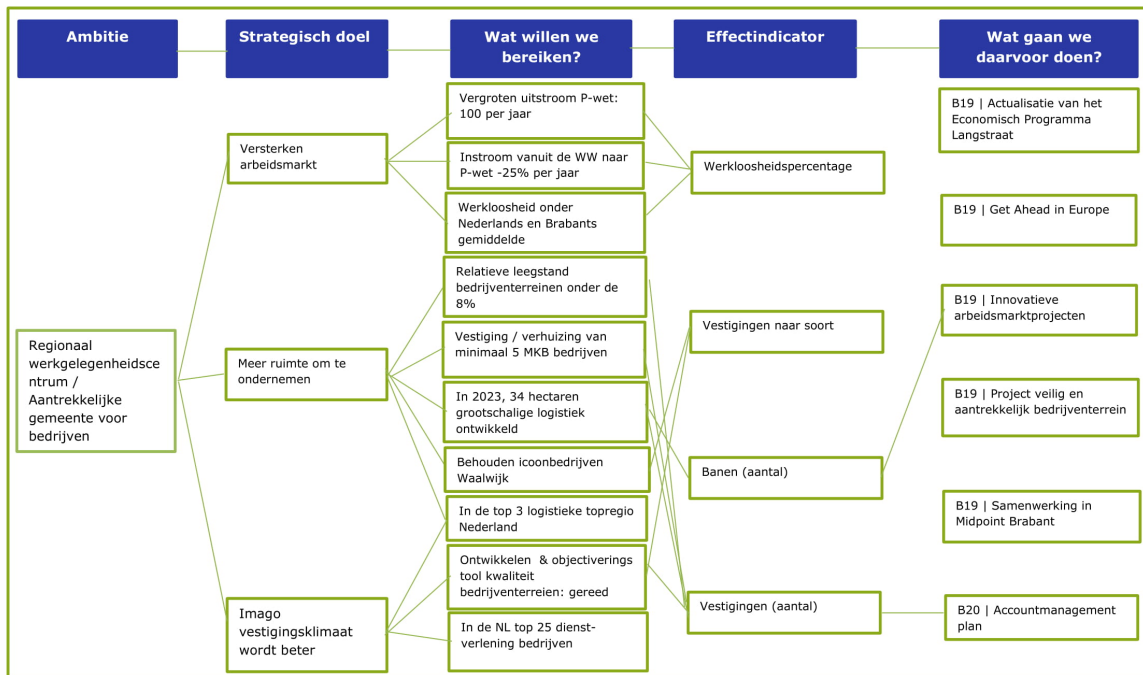
Wat willen we bereiken?

Ambitie

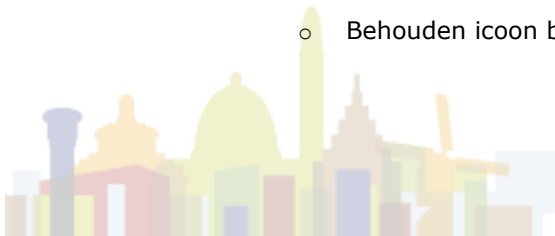
In 2025 is Waalwijk een aantrekkelijk gemeente om te werken en ondernemen en zijn we een duurzaam regionaal werkgelegenheidscentrum. Daarbij is de vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in balans en is Waalwijk het centrum van schoen- en lederontwikkeling in Nederland. Aldus onze strategische visie en het coalitieprogramma 'Samen duurzaam vooruit'.

Wat willen we bereiken?

- Versterken arbeidsmarkt:
 - werkloosheidscijfer onder landelijke en Brabants gemiddelde;
 - Instroom vanuit de WW naar participatiewet neemt met 25% per jaar af.
 - we vergroten uitstroom uit de participatiewet: 100 per jaar.
- Imago vestigingsklimaat wordt beter:
 - Waalwijk blijft in de top 3 logistieke topregio Nederland;
 - we staan structureel in de top 25 van (digitale) dienstverlening van Nederland;
 - Ontwikkelen & objectiverings-tool kwaliteit bedrijventerreinen: gereed 2020.
- Meer ruimte om te ondernemen
 - Relatieve leegstand bedrijventerreinen onder de 8%;
 - Vestiging / verhuizing van minimaal 5 MKB bedrijven;
 - In 2023 34 hectaren grootschalige logistiek ontwikkeld;
 - Behouden icoon bedrijven Waalwijk.

Wat mag het kosten?

Voor het programma economie zijn beperkte middelen beschikbaar. Er is een ontwikkelbudget van € 75.000 plus een nog nader te bepalen gedeelte van het voor de vier programma's beschikbaar gestelde investeringsbudget voor de komende 2 jaar voor concrete programma acties. De meeste acties worden derhalve gefinancierd uit de lijnbudgetten zoals aangegeven in de desbetreffende beleidsvelden.

Indicatoren

Voor de monitoring van de voortgang van het programma willen we het economisch vliegwiel inzetten. Op de belangrijkste sectoren meten we jaarlijks de progressie en geven dat grafisch weer in het economisch vliegwiel. Daarnaast worden in de beschreven acties in de diverse beleidsvelden de resultaten beschreven.

Indicatoren

IND 9.018 | Uitstroom P-wet

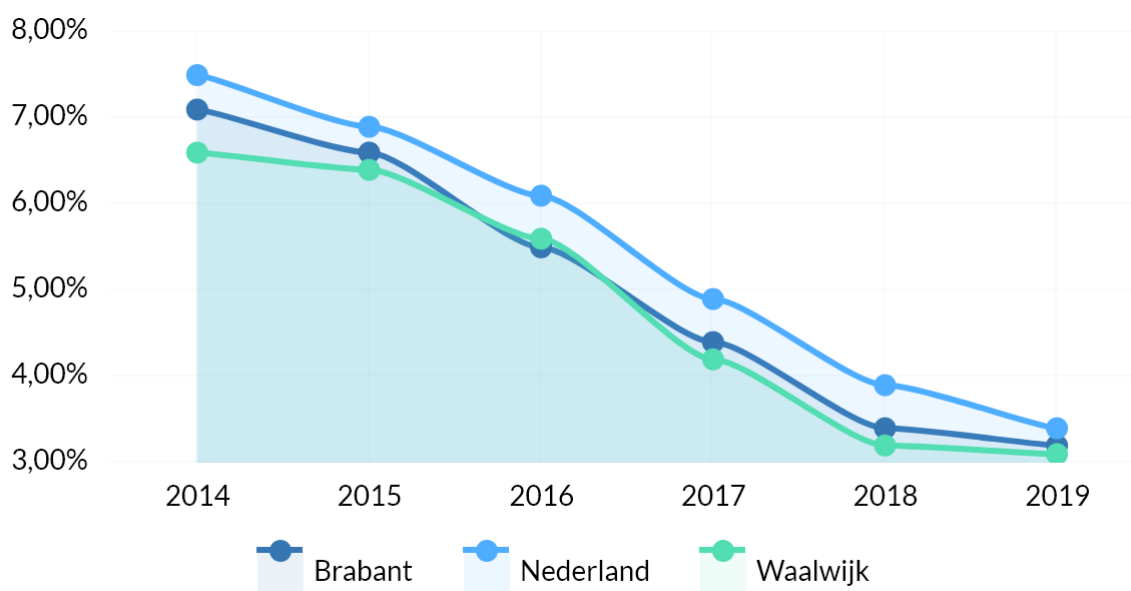
IND 9.019 | Positie ranglijst (digitale) dienstverlening bedrijven

IND 9.020 | Werkloosheidspercentage

De werkloze beroepsbevolking als percentage van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

IND 9.021 | Relatieve leegstand bedrijventerreinen (in%)

IND 9.022 | Vestiging en verhuizing MKB bedrijven

IND 9.023 | Aantal hectare grootschalige logistiek uitgegeven (in hectare)

IND 9.024 | Aantal icoon bedrijven Waalwijk

IND 9.025 | Positie ranglijst logistieke topregio Nederland

IND 9.026 | Jaarlijkse ranglijst toplocaties Bureau Louter

IND 9.027 | Rapportcijfer duurzame bedrijventerreinen (Telos)

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 9.034 Accountmanagement plan

De raad heeft voor uitbreiding accountmanagement voor 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld. De uitbreiding van accountmanagement is sinds medio 2018 als pilot bekostigd vanuit het programma economie. In het najaar van 2019 is het accountmanagementplan door het college vastgesteld. In dat plan wordt aangegeven welke activiteiten en met welke prioriteit zullen worden uitgevoerd met de aanwezige bezetting. In raadsbrief 89-19 is de raad geïnformeerd over het accountplan en is de eerste tussentijdse evaluatie beschikbaar gesteld. In het najaar 2020 zal een tweede evaluatie plaatsvinden over de periode medio 2019 tot medio 2020, waarna in 2021 een eindevaluatie plaatsvindt.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 31-07-2019 Einddatum: 31-12-2021

Tijd

In raadsbrief 89-19 is de raad geïnformeerd over het accountplan en is de eerste tussentijdse evaluatie beschikbaar gesteld. Eind 2020 zal een evaluatie plaatsvinden over de periode medio 2019 tot medio 2020, waarna in 2021 een eindevaluatie plaatsvindt.

B19 | 3.003 Get ahead in Europe

De Get Ahead propositie die samen met het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeente Tilburg is ontwikkeld zal beter worden verbonden met het Waalwijks bedrijfsleven door meer in te zetten op meer projectgedreven initiatieven en daarvoor die bedrijven actief te benaderen die een buitenlandse relatie hebben. Ook worden voor evenementen die de propositie ondersteunen Waalwijkse bedrijven benaderd. Ook wordt ingezet op meer communicatie rondom Get Ahead en wordt nadrukkelijker de verbinding gelegd met het logistiek netwerk van Logistieke Midden-Brabant. Daarnaast was het streven ten minste 1 pilot van Get Ahead naar Waalwijk te halen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Tijd

Vanwege Corona is het niet mogelijk gebleken om evenementen te organiseren vanuit de Get Ahead propositie. In 2020 is wel afgesproken om de activiteiten van Get Ahead onder te gaan brengen bij MCA Brabant, waarbij het streven is om de propositie, die internationaal georiënteerd is, uit te breiden naar West Brabant, zodat het watertransport via de West Brabant Corridor ook daaronder kan worden gebracht en een groter draagvlak ontstaat.

B19 | 3.009 Samenwerking in Midpoint Brabant

Midpoint voert de economische agenda van de regio Hart van Brabant uit (programmalijs Economie binnen de Strategische Meerjarenagenda). Binnen Midpoint wordt gewerkt aan smart services, smart logistics, smart industries en smart leisure. Als Waalwijk participeren we in het bijzonder actief in het project Get Ahead in Europe.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

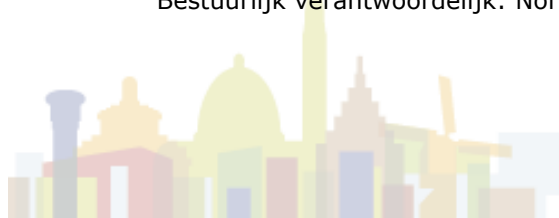
Tijd

Logistiek Midden Brabant is bezig met een herpositionering en gaat verder onder de naam Midpoint Brabant Smart Logistics. Om in 2020 opnieuw Logistieke Hotspot te zijn werken we samen met Midpoint Brabant en de gemeente Tilburg aan een campagne. Deze campagne is succesvol geweest: ook in 2020 zijn we samen met Tilburg uitgeroepen tot Logistieke Hotspot nummer 1!

B19 | 9.025 Project veilig en aantrekkelijk bedrijventerrein

In samenhang met programma economie. Samenwerking met parkmanagement en ondernemers. Uitvoeren aanbevelingen uit eerdere position paper 'veiligheid en aantrekkelijkheid bedrijventerreinen'.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

■ Tijd

Na intern overleg in oktober 2018 is het concept plan van aanpak verder opgewerkt en zijn gesprekken gevoerd intern en extern. Extern is het conceptplan in januari 2019 o.a. besproken met Parkmanagement en de voorzitter van de Bedrijvenvereniging Haven I t/m VI. De bestuursvergadering van de bedrijvenvereniging Haven I t/m VI heeft ingestemd met het plan en met het aansluiten van de stuurgroep bij dat gremium. Besluitvorming door het college van B&W heeft plaatsgevonden. De verschillende werkgroepen zijn vorm gegeven en bemenst. Diverse activiteiten zijn en worden uitgewerkt, begroot en verder gebracht. Denk hierbij aan o.a het uitvoeren van een pilot ter bevordering van verkeersstromen, het verbeteren van het cameratoezicht etc. Belangrijk aanstaand project is het ontwikkelen van een gezamenlijk imago voor het bedrijventerrein.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 3.002 Actualisatie van het Economisch Programma Langstraat

Er komt geen nieuw economisch programma voor de Langstraat. De Langstraat gemeenten hebben een economisch actieprogramma 2019 -2020 vastgesteld dat zich richt op de gemeente overstijgende beleidsthema's, zoals arbeidsmarkt, schoen- en leder en Leisure. De insteek is om vooral de focus te leggen op enkele projecten. De uit het actieplan voortkomende acties worden via het programma economie in uitvoering genomen en bekostigd uit de middelen die voor 2019 en 2020 beschikbaar zijn gesteld. Vanwege de corona crisis hebben enkele geplande activiteiten geen doorgang kunnen vinden. Deze zijn doorgeschoven naar 2021.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

Er komt geen nieuw economisch programma voor de Langstraat. De Langstraat gemeenten zijn wel in overleg over de vaststelling van een economisch actieprogramma 2019 dat zich vooral richt op de gemeente overstijgende beleidsthema's, zoals arbeidsmarkt (waaronder schoen- en leder), arbeidsmigranten en Leisure. Het actieplan 2019-2020 is op 19 maart 2019 door het college vastgesteld en de raad is daarover door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd. De uit het actieplan voortkomende acties worden via het programma economie in uitvoering genomen en bekostigd uit de beschikbaar gestelde beleidsreserve. Overigens zijn enkele geplande activiteiten voor 2020 doorgeschoven naar 2021 omdat deze geen doorgang konden vinden vanwege Corona.

Programma Veiligheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

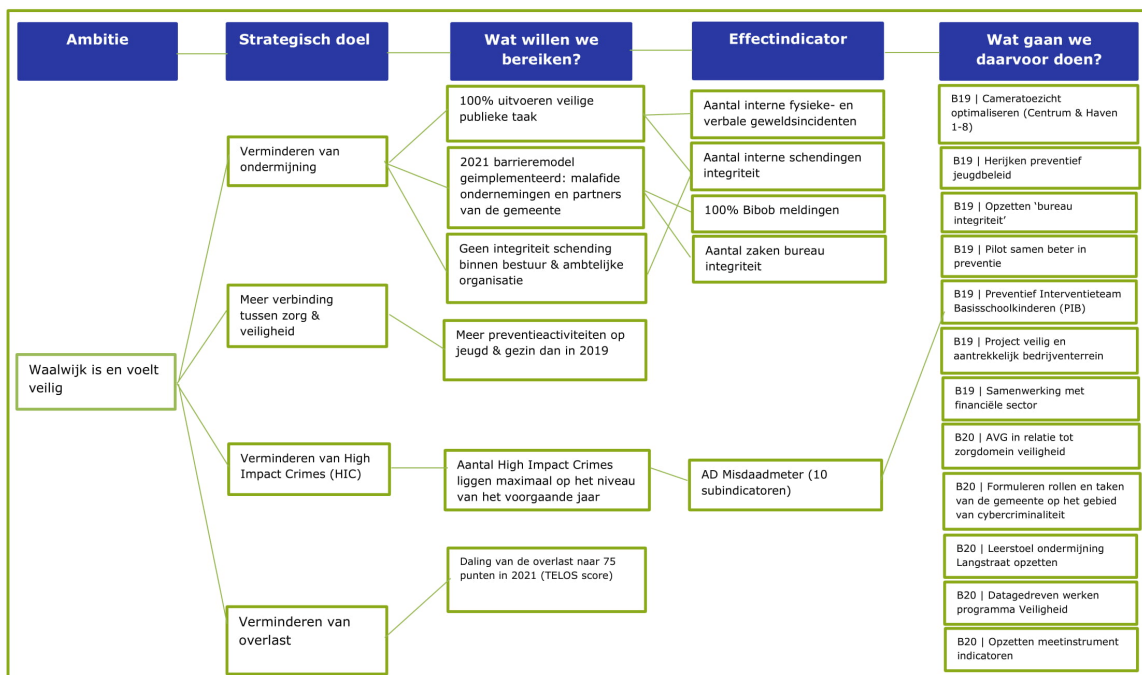
Ambitie

Waalwijk is een veilige gemeente en dit willen we zo houden. We ambiëren sociale en fysieke veiligheid voor alle Waalwijkers. Een veilige omgeving om te wonen, werken en recreëren en onze kinderen te laten opgroeien. Daarom spelen we tijdig en adequaat in op de dynamiek die veiligheid met zich meebrengt. Veiligheid is bovendien iets van iedereen, dus we streven er naar dat iedereen in Waalwijk meewerkt om Waalwijk veilig te houden (maatschappelijke barrière). Dat geldt ook voor de organisatie gemeente Waalwijk (interne barrière).

Toelichting op programma veiligheid versus beleidsveld veiligheid. Het programma Veiligheid richt zich met name op de vraag wat er nodig is (randvoorwaardelijk) om duurzaam aan veiligheid te werken. De focus daarbij is beleidsveld -en daarmee portefeuille- overstijgend. Het beleidsveld veiligheid richt zich met name op de inhoudelijk relevante thema's en de operationele aanpak. De focus daarvan is specialistisch en binnen het beleidsveld/portefeuille veiligheid.

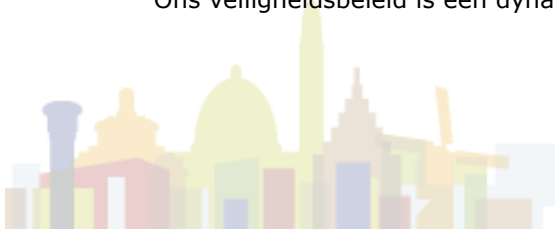
Programma Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Waalwijk is en voelt veilig

Ons veiligheidsbeleid is een dynamisch geheel. Dit betekent dat we altijd inspelen op actualiteiten.

Extra aandacht is er voor de in het integraal veiligheidsbeleidsplan 2019-2022 opgenomen prioriteiten:

- **Verminderen van de overlast**
 - Daling van overlast naar 75 punten in 2021.
- **Verminderen High Impact Crimes**
 - Aantal High Impact Crimes liggen maximaal op het niveau van het voorgaande jaar.
- **Meer verbinding zorg en veiligheid**
 - Meer preventieactiviteiten op jeugd & gezin dan in 2019
- **Verminderen van ondermijning**
 - 100% uitvoeren veilige publiekstaak;
 - 2021 barrièremodel geïmplementeerd: malafide ondernemingen en partners van de gemeente;
 - Geen integriteitsschending binnen bestuur & ambtelijke organisatie.

Wat mag het kosten?

Voor het programma Veiligheid zijn beperkte middelen beschikbaar. Er is een ontwikkelbudget van € 75.000 plus een nog nader te bepalen gedeelte van het voor de vier programma's beschikbaar gestelde investeringsbudget voor de komende twee jaar voor concrete programma acties. Daarnaast een werkbudget van € 90.000 voor intensivering veiligheid. De meeste acties worden derhalve gefinancierd uit de lijnbudgetten zoals aangegeven in de desbetreffende beleidsvelden.

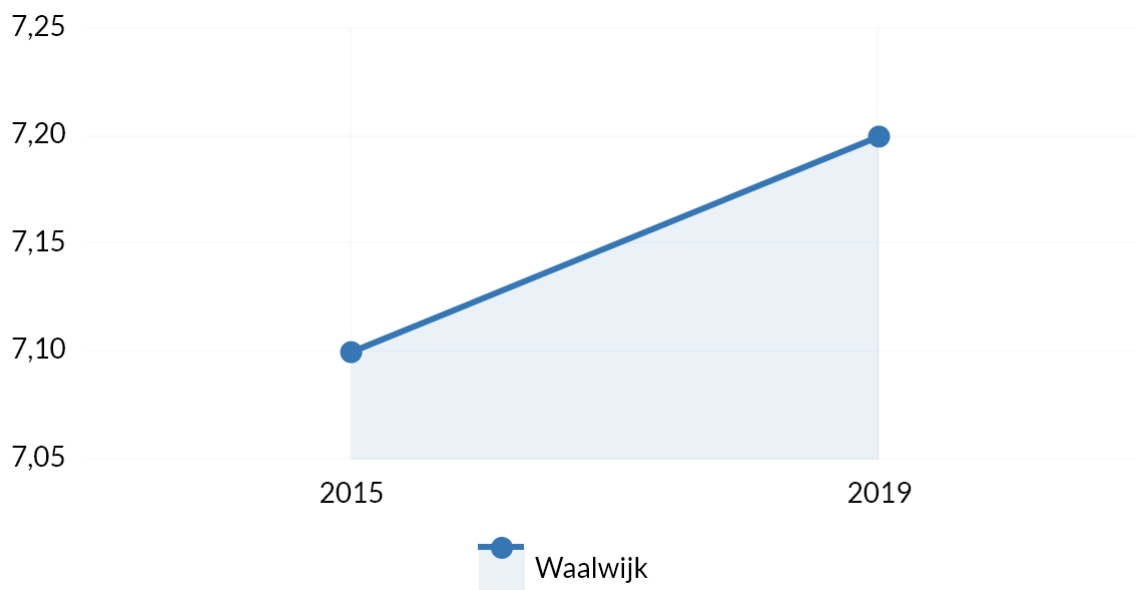
Indicatoren

IND 9.028 | Aantal interne fysieke en verbale geweldsincidenten

IND 9.029 | Voelt men zich veilig in Waalwijk (cijfer)

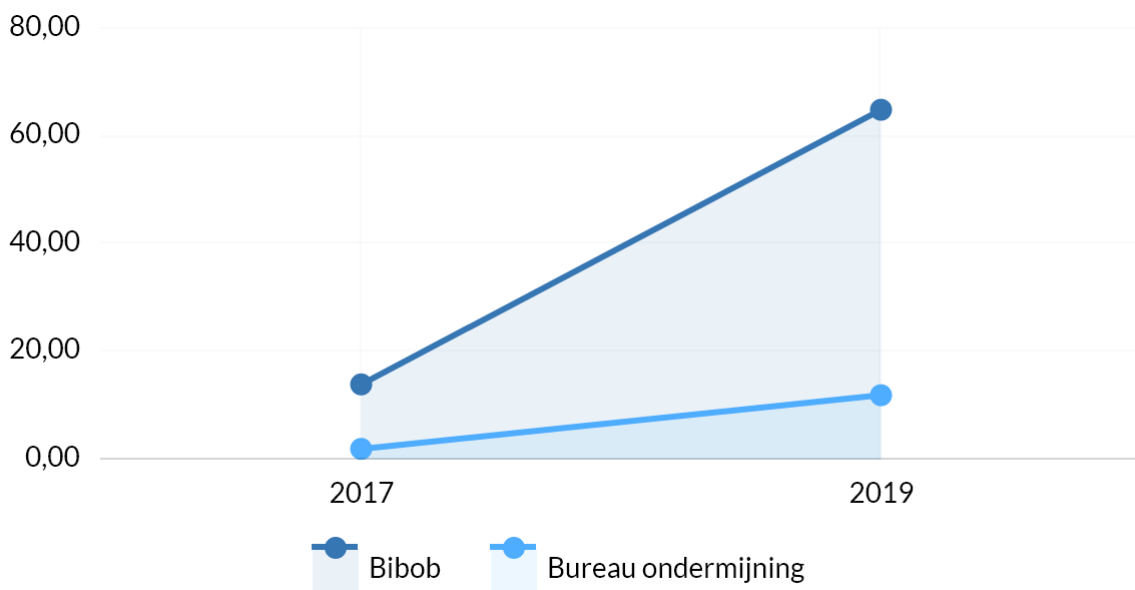

IND 9.030 | Veilig Waalwijk (nr 1. = veel criminaliteit, nr. 300 is weinig criminaliteit)

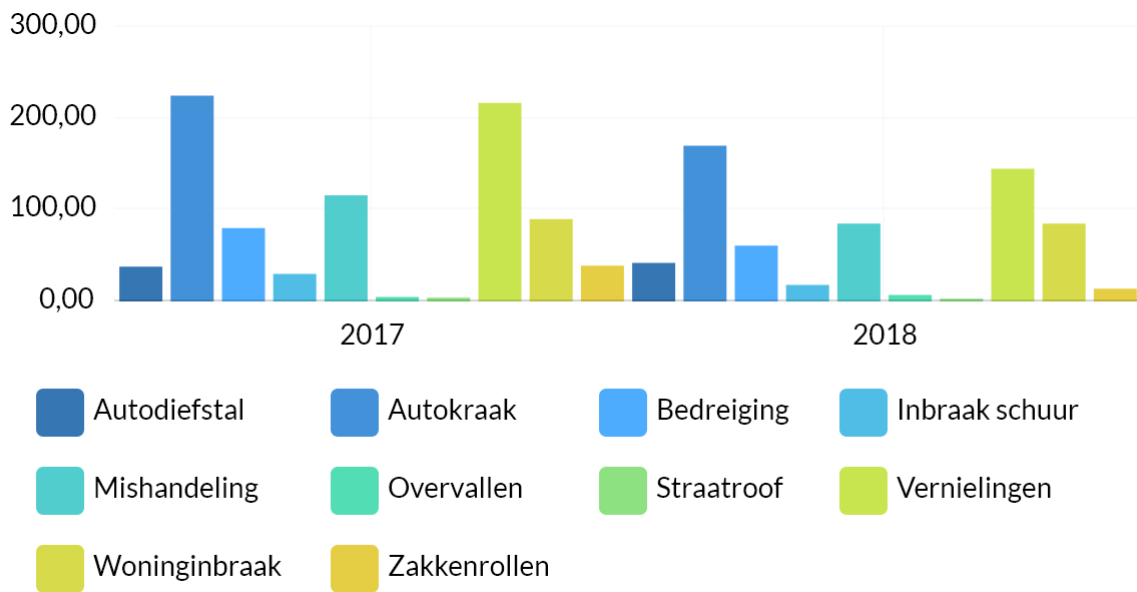

IND 9.031 | Aantal Bibob meldingen en zaken bureau ondermijning

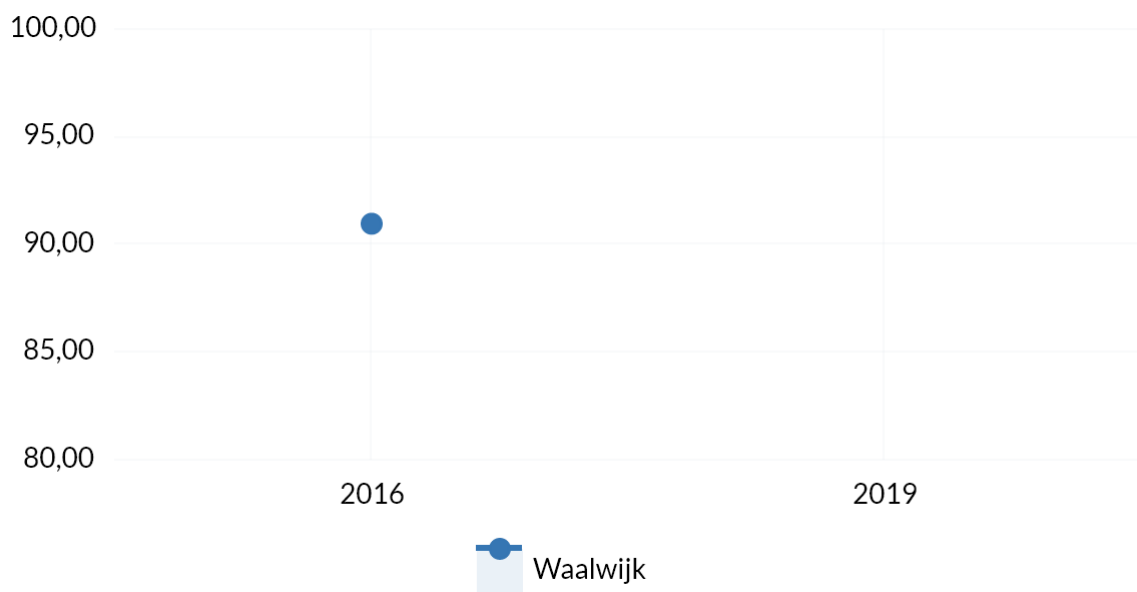
IND 9.032 | Aantal High Impact Crimes

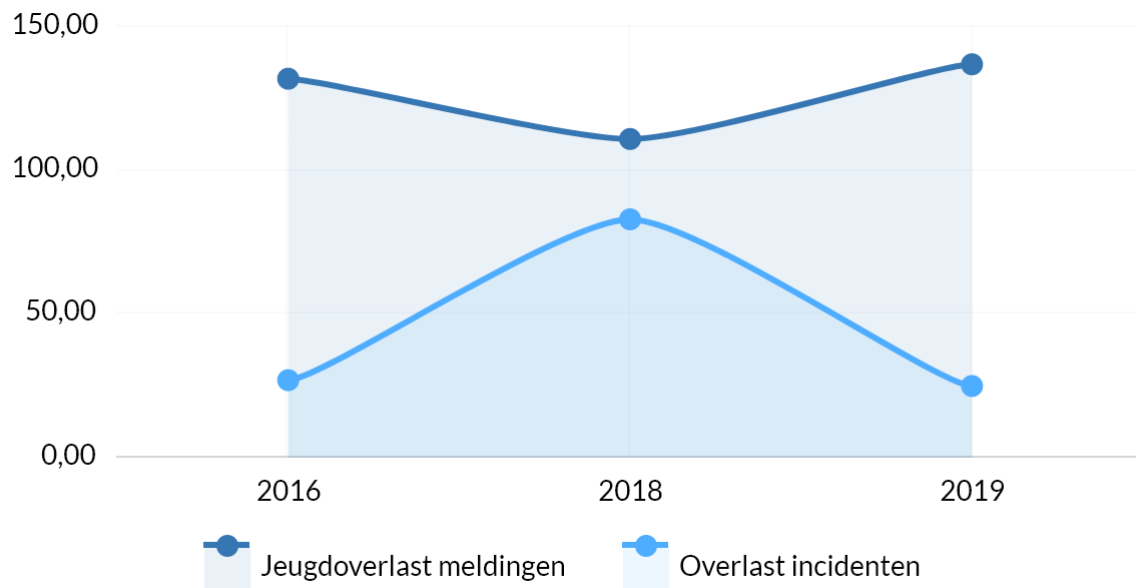
Bron: AD-Misdaadmeter

IND 9.033 | Overlast

IND 9.034 | (Jeugd)overlast incidenten

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 9.036 AVG in relatie tot zorgdomein veiligheid

Informatieuitwisseling tussen het zorg en het veiligheidsdomein is noodzakelijk om de juiste interventies (hulp/aanpak) in te kunnen zetten. Tussen theorie en uitvoering zorgen organisatorische, culturele en juridische factoren voor ruis. Doel van het project is deze factoren bij te sturen en op die manier de werkwijze op het snijvlak tussen veiligheid en zorg te verbeteren.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 27-06-2019

Tijd

Het traject is gestart met een hoorcollege waarin de gewenste veranderingen met de betrokken medewerkers en externe belanghebbenden zijn gedeeld. Dit is positief ontvangen. Ook is een werkgroep opgericht welke de beleidsmatige en procesmatige borging voorbereidt. De volgende stap is het trainen van medewerkers en het in de praktijk brengen van de werkwijze, daarbij zal ook coaching plaatsvinden. Het trainen is echter wegens het Corona virus uitgesteld tot nader order (want geen groepslessen mogelijk en zo min mogelijk contact met derden). De verwachting is dat we in 2021 de trainingen verder kunnen

oppakken. Vervolgens blijft het thema 'informatie-uitwisseling zorg-veiligheid' continu onderwerp van gesprek om dit proces te blijven waarborgen en verbeteren.

B20 | 9.039 Datagedreven werken programma veiligheid

Datagedreven werken aan Programma Veiligheid

Steeds meer overheden zetten data in bij de aanpak van grote maatschappelijke opgaven. Ook Waalwijk wil hierin stappen gaan zetten en ervaring opdoen met datagedreven werken om ondermijningsproblematiek aanpakken. De vraag daarbij is: kunnen we door verschillende databronnen en signalen te combineren verschillende verschijningsvormen van ondermijning (zoals woon-, adres-, zorg- en uitkeringsfraude, hennepsteelt, etc.) inzichtelijk maken en vandaar uit een effectieve –preventieve en repressieve- aanpak ontwikkelen. Uiteraard rekening houdend met geldende Privacyregelgeving.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 19-08-2019

Tijd

We zijn gestart met enkele datapilots gericht op de aanpak van ondermijningsproblematiek . Deze pilots staan vooral in het teken van leren, experimenteren en bewustwording.

De vraag daarbij is: welke inzichten zijn nodig bij de aanpak van specifieke verschijningsvormen van ondermijning, welke databronnen zijn daarvoor al dan niet beschikbaar, hoe ontsluiten en verwerken we deze data op een wijze dat deze bruikbaar is voor data analyse. Zodat inzicht verkregen wordt om vandaar uit een effectieve – preventieve en repressieve- aanpak te ontwikkelen. Uiteraard rekening houdend met geldende Privacyregelgeving.

B20 | 9.045 Leerstoel ondermijning Langstraat opzetten

We onderzoeken de mogelijkheid om samen met de gemeente Heusden en Tilburg University een leerstoel ondermijning op te zetten. Ondermijnende criminaliteit is namelijk een relatief nieuw onderwerp voor gemeenten en kent uitdagingen op inhoudelijk en organisatorisch gebied. Een leerstoel levert ons als leeromgeving veel nieuwe inzichten op en kan een bijdrage leveren aan het voorkomen of bestrijden van ondermijnende criminaliteit.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 09-07-2019

■ Tijd

Het traject liep in 2020 zoals verwacht. De gemeenten hebben samen met de universiteit de aansturing en bemensing georganiseerd. De onderzoeksvragen zijn afgebakend en geoperationaliseerd.

De Leerstoel Ondernijning is omgebogen tot een programma Ondernijning en is in 2020 van start gegaan.

B20 | 9.047 Ontwikkelen meetinstrument indicatoren

Sturen op veiligheid bestaat op dit moment met name uit traditionele (harde) indicatoren zoals het aantal woninginbraken en overvallen. Randvoorwaarden voor veiligheid zijn lastiger te meten. Minder 'harde' zaken zoals weerbaarheid en meldingsbereidheid zijn lastiger in beeld te brengen. Om onze sturing op veiligheid verder aan te scherpen willen we ook deze zaken meetbaar maken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 19-08-2019

■ Tijd

Van januari tot en met maart is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de bestaande indicatoren uit te breiden. Het eindrapport van dit onderzoek is in de eerste helft van 2020 opgeleverd.

B19 | 9.022 Opzetten 'bureau ondernijning'

In 2019 is vanuit het programma Veiligheid gewerkt aan het opzetten van een zogenaamd BO met als doel informatie te vergaren die inzicht geeft of partners waarmee de gemeente zaken wil doen geen aantoonbare relaties hebben met de onderwereld. Inmiddels is de werkmethode beschreven. In 2020 wordt deze methodiek als pilot over de organisatie uitgerold. In 2021 volgt een evaluatie van het BO en wordt besloten over het vervolg.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

■ Tijd

Een aantal medewerkers is toegewezen aan het bureau en werkt in deze opstartfase inmiddels aan diverse casussen. Naast de behandeling van inhoudelijke zaken en (mede op basis daarvan) de verdere aanscherping van processen en procedures, wordt de formele besluitvorming rondom deze werkwijze verwacht in de tweede helft van 2021.

B19 | 9.023 Pilot Samen beter in preventie

Op basis van negatieve indicatoren samen met Casade sneller interveniëren en 'achter de voordeur' komen om erger (zoals uitzettingen of afglijden in criminaliteit) te voorkomen. Om bij signalen tijdig de juiste interventie te kunnen doen dient in voorkomende gevallen out-of-the-box gedacht en gehandeld te worden. We stimuleren dit actief door tussentijds te evalueren, wat inzichtelijk maakt hoe we zowel inhoudelijk als op organisatorisch niveau kunnen verbeteren. De pilot heeft zich in 2019 doorontwikkeld tot een procesverbeterteam met vertegenwoordiging van team Wijz en Casade. De resultaten hiervan bepalen of en hoe deze manier van werken ook kan worden toegepast op andere dan aan Casade gerelateerde casuïstiek.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Einddatum: 01-12-2020

Tijd

De pilot heeft zich doorontwikkeld van een operationele pilot naar het niveau van een breder procesverbeterteam waarin team Wijz en Casade samen optrokken. Dit verbeterteam heeft gewerkt aan nieuwe werkafspraken en onderlinge afspraken waar ook gezamenlijke structurele overleggen deel van uit maken. Deze pilot en de zaken die daaruit zijn gevolgd zijn nu dus geïmplementeerd in het reguliere werk en contact van Team Wijz en Casade, daarmee is de samenwerking en preventieve signalering structureel ingericht.

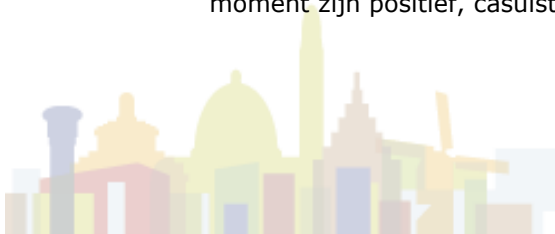
B19 | 9.026 Samenwerking met financiële sector

Samenwerking publiek-privaat met financiële instellingen om verwevenheid onderwereld en bovenwereld te voorkomen, ontdekken en elimineren. Aan deze vanuit Waalwijk gestarte pilot wordt inmiddels door meerdere gemeenten en instanties deelgenomen. De doelstelling is om een eenvoudige werkwijze tussen de partners te ontwikkelen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Tijd

Afgelopen periode is gebruikt om lokaal, regionaal en landelijk de mogelijkheden tot de samenwerking met de bankensector te onderzoeken. Daaruit blijkt het belang en de interesse vanuit deze sector om samen te werken aan meer barrières voor ondermijnende criminaliteit. Deze gezamenlijke ambitie heeft geleid tot een pilot voor een concrete samenwerking die -vanwege de behoefte aan voldoende spreiding en voldoende aantal casussen- in eerste instantie in Hart van Brabant wordt uitgevoerd. de resultaten tot op dit moment zijn positief, casuïstiek wordt aangeleverd en steeds meer gemeenten sluiten aan.

B19 | 9.011 Herijken preventief jeugdbeleid

In 2020 zal het bestaande jeugdbeleid worden vernieuwd. In dit jeugdbeleid worden de resultaten verwerkt van een extern onderzoek naar het bestaande jeugd - en jongerenwerk. In de nieuwe notitie wordt een korte terugblik gegeven van het bestaande jeugdbeleid zoals uitgevoerd in de afgelopen jaren om vervolgens een nieuw jeugdbeleid te formuleren dat beter aansluit op de huidige ontwikkelingen in het Sociale domein en op het terrein van veiligheid.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

■ Tijd

Na 10 jaar lokaal beleid en 5 jaar (regionale) transitie is dit een goed ijkmoment om het beleid te herzien. Het nieuwe jeugdbeleid wil daarnaast aansluiten op ander recent gewijzigd of nog te wijzigen beleid, zoals het integraal veiligheidsbeleid (2018), gezondheidsbeleid (2019), subsidiebeleid (2020) etc. De noodzaak om het beleid te wijzigen komt voort uit het recentelijk gewijzigde regionale jeugd(hulp)beleid (Koers voor de Jeugd 2018). Met het nieuwe jeugdkader willen wij (nog) meer aanhaken op thema's die in dit document worden geprioriteerd. Dit omdat het relevante thema's zijn die niet louter lokaal kunnen worden aangepakt. Een andere noodzaak is dat wij trends en ontwikkelingen zien die aanleiding geven het huidige beleid te herzien. In 10 jaar tijd is de leefomgeving veranderd, gedigitaliseerd, soms gesegregeerd. Er zijn zorgelijke ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, drank en drugs. Met een nieuw integraal en preventief jeugdbeleid beoogt het college op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen. Onderdeel van het nieuwe jeugdkader zal een onderzoek zijn waarvan de resultaten kunnen worden gebruikt als 0-meting. Die kan worden gebruikt om toekomstige doelen te bepalen en ambities te meten.

B19 | 9.004 Camera-toezicht optimaliseren (centrum & Haven 1-8)

Het camerabeheerplan is voorgelegd aan het college.

In de verantwoording van het programma binnenstad staat opgenomen wat de uitkomst van het collegebesluit is ten aanzien van het werken met (tel)sensoren in de binnenstad.

Cameraoptimalisatie op haven 1-8 is conform planning uitgevoerd door Parkmanagement in 2020.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

■ Tijd

Het camerabeheerplan is voorgelegd aan het college.

In de verantwoording van het programma binnenstad staat opgenomen wat de uitkomst van het collegebesluit is ten aanzien van het werken met (tel)sensoren in de binnenstad.

Cameraoptimalisatie op haven 1-8 is conform planning uitgevoerd door Parkmanagement in

2020.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B20 | 9.042 Formuleren rollen en taken van de gemeente op het gebied van cybercriminaliteit

Cybercriminaliteit is een relatief nieuw onderwerp voor gemeenten waarbij we moeten bepalen wat hierin onze rol/taak is. Gesprekken hierover worden momenteel met onder andere de politie gevoerd. Door Corona heeft dit proces enige vertraging opgelopen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 27-06-2019

■ Tijd

We hebben dit in 2020 verkend en dit loopt nog door in 2021.

We hebben in 2020 al aandacht besteed aan het onderwerp cybercriminaliteit en pakken dat in 2021 verder op. De aanpak is met voorlichting en communicatie gericht op preventie en bewustwording.

Beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning

Ambitie

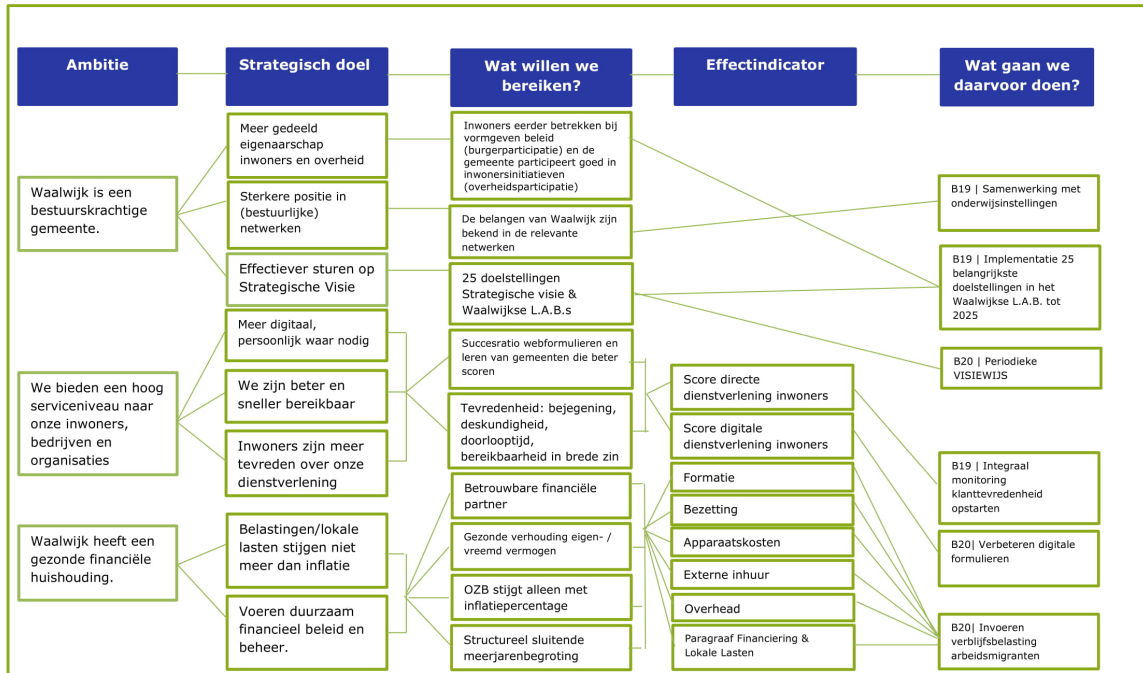
Vanuit het beleidsveld 0 Bestuur en Ondersteuning werken we aan (1) een bestuurskrachtige gemeente, (2) een hoog service niveau naar onze inwoners en aan een (3) gezonde financiële huishouding:

- We zijn een proactieve speler en zorgen er voor dat de Waalwijkse belangen en positie goed op de agenda staan in de regio, provincie, landelijk en internationaal.
- De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich naar een coöperatieve, compacte en servicegerichte organisatie. De ambtelijke organisatie dient in de dienstverlening deze houding uit te stralen. Hierbij is het uitgangspunt dat we digitaal werken waar het kan, en persoonlijk wanneer nodig of gewenst.
- Wij voelen de verplichting en de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat we de generaties na ons niet opzadelen met financiële problemen als gevolg van beslissingen die

wij nu nemen. Wij willen tegen zo laag mogelijke kosten voor onze inwoners een efficiënt beheer van de gemeentefinanciën voeren.

Beleidsveld 0 | Bestuur en Ondersteuning

Doelstellingen

Verplichte indicatoren (BBV)

Onderstaand vindt u een overzicht van de verplicht op te nemen indicatoren (BBV):

Indicatoren

IND 0.001 | Formatie (fte per 1.000 inwoners) (BBV)

Het aantal fte per 1.000 inwoners.

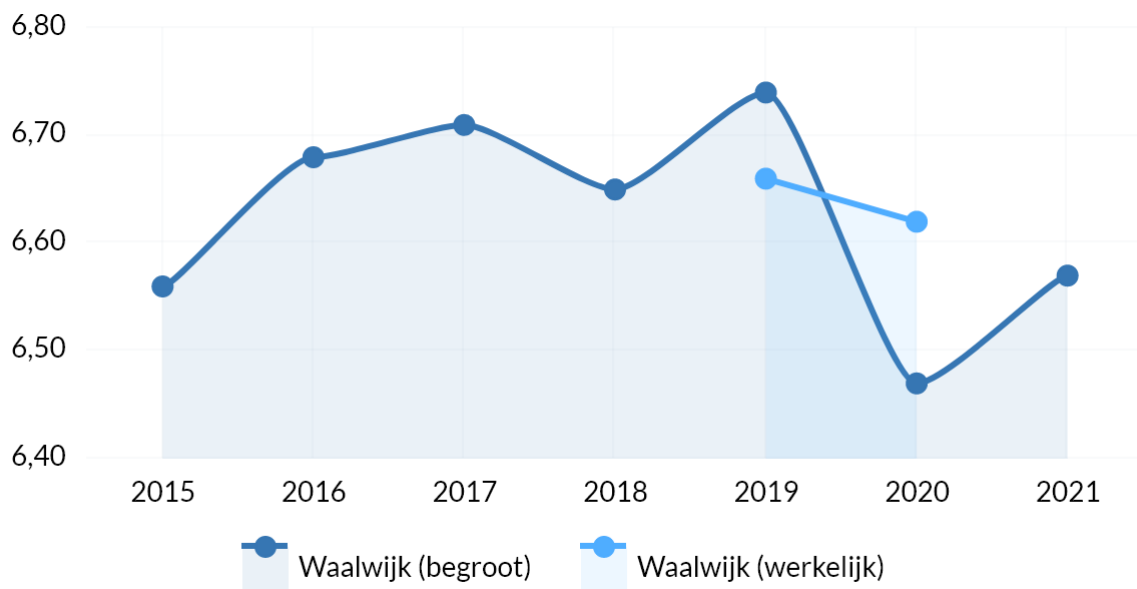

Bron: Eigen gegevens

IND 0.002 | Bezetting (fte per 1.000 inwoners) (BBV)

fte per 1.000 inwoners

Bron: Eigen gegevens

IND 0.003 | Apparaatskosten (per inwoner) (BBV)

per inwoner

Bron: Eigen gegevens

IND 0.004 | Externe inhuur (kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen) (BBV)

kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.

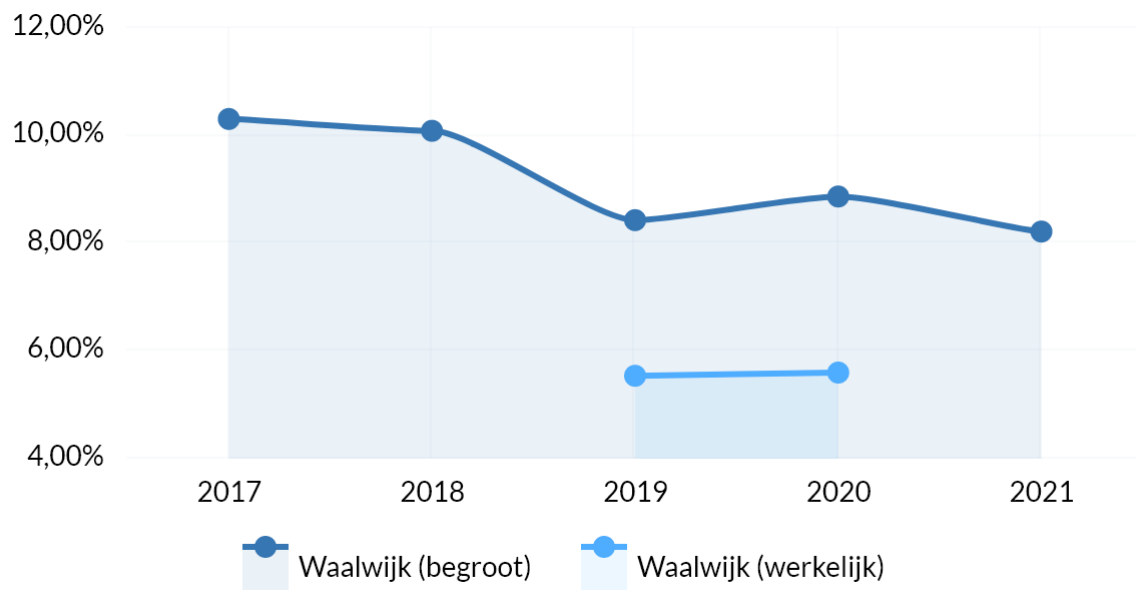

Bron: Eigen gegevens

IND 0.005 | Overhead (% van totale lasten) (BBV)

% van de totale lasten.

Bron: Eigen gegevens

Bestuur

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- **Effectiever Sturen op Strategische Visie**

In september 2017 is de strategische visie 'Samen werken aan de toekomst' in de raad vastgesteld. Hierin staan onze missie en de vier ambities verwoord waar aan we werken. Samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties werken we aan de uitvoering van de 25 doelstellingen in de pijlers Leefklimaat, Arbeidsmarkt, Bereikbaarheid, Samenwerking en Duurzaamheid.

- twee keer per jaar worden bestuur en samenleving geïnformeerd over stand van zaken in de uitvoering van de strategische visie.
- organiseren de Waalwijkse LABS.
- 25 doelstellingen uit de strategische visie worden vertaald naar concrete acties en voorzien van middelen en dan opgenomen in de begroting.

- **Positie in bestuurlijke netwerken is sterker**

Daarmee zorgen we er voor dat de Waalwijkse belangen en positie goed op de bestuurlijke agenda's staan, want voor steeds meer van onze ambities is samenwerking met andere overheden nodig. Passend bij de inhoud en omvang van de taak of opdracht, zoeken we proactief de samenwerking als dit op kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid en klantgerichtheid tot betere prestaties leidt. Dit doen we bijvoorbeeld via netwerken als de Langstraat, Regio Hart van Brabant, Midsize Brabant, M50 (voorheen het Platform Middelgrote Gemeenten), VNG en onze partnerstad Unna.

- onze ambities en doelstellingen zijn bekend bij relevante externe netwerken.
- **Meer gedeeld eigenaarschap inwoners en overheid**
 - Inwoners worden eerder betrokken bij vormgeven beleid (burgerparticipatie) en de gemeente participeert goed in initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie).

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 0.011 Periodieke VISIEWIJS

In 2020 verschijnt er twee keer een VISIEWIJS waarin de stand van zaken in realisatie van de doelstellingen in de strategische visie wordt beschreven. Deze VISIEWIJS verschijnt na de zomervakantie en na de kerstvakantie.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 11-07-2019

■ Tijd

De Strategische Visie Waalwijk 2025 bevat 25 doelstellingen met daaronder verschillende subdoelstellingen (circa 100). De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat veel van deze doelstellingen niet tot uitvoering worden gebracht door gebrek aan capaciteit, budget en prioriteit. Daarom hebben we de VisieWijs doelstellingen ondergebracht in de nieuwe begrotingssystematiek indien er ook daadwerkelijk uitvoering aan wordt gegeven. De aparte VisieWijs rapportages komen daarmee te vervallen.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Burgerzaken

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- **Meer digitaal, persoonlijk waar nodig**
 - We meten de succesratio van verschillende webformulieren en leren van gemeenten die beter scoren. Het persoonlijk contact is geborgd door ook voor onze klanten telefonisch en aan verschillende balies beschikbaar te zijn.
- **We zijn beter en sneller bereikbaar en inwoners zijn meer tevreden over onze dienstverlening**
 - Tevredenheid: bejegening, deskundigheid, doorlooptijd, bereikbaarheid in brede zin.

Indicatoren

IND 0.009 | Digitale dienstverlening inwoners (score 0-10)

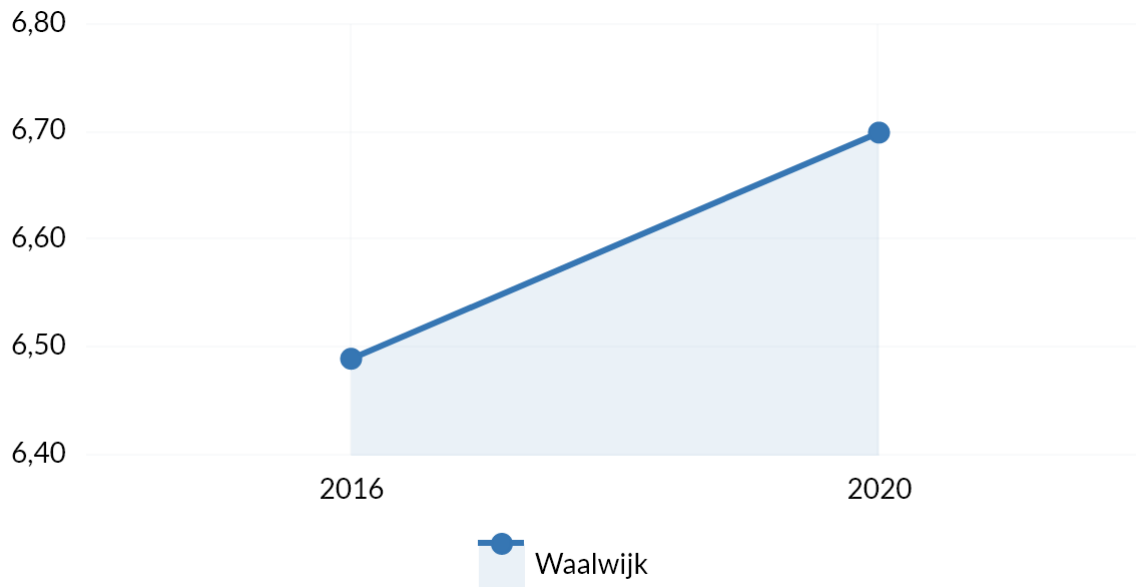
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners / burgers geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente. De score is afkomstig uit het klantbelevingsonderzoek Burgerpeiling (BP) en de meting geeft zicht op de tevredenheid / waardering ten aanzien van de digitalisering van de dienstverlening / het digitaal aanbod. In de Burgerpeiling (kto) is o.a. aandacht voor hostmanship, het contactkanaal balie, telefoon / telefonie en post / schriftelijk en de online kanalen website, e-mail en social media.

Bron: Burgerpeiling

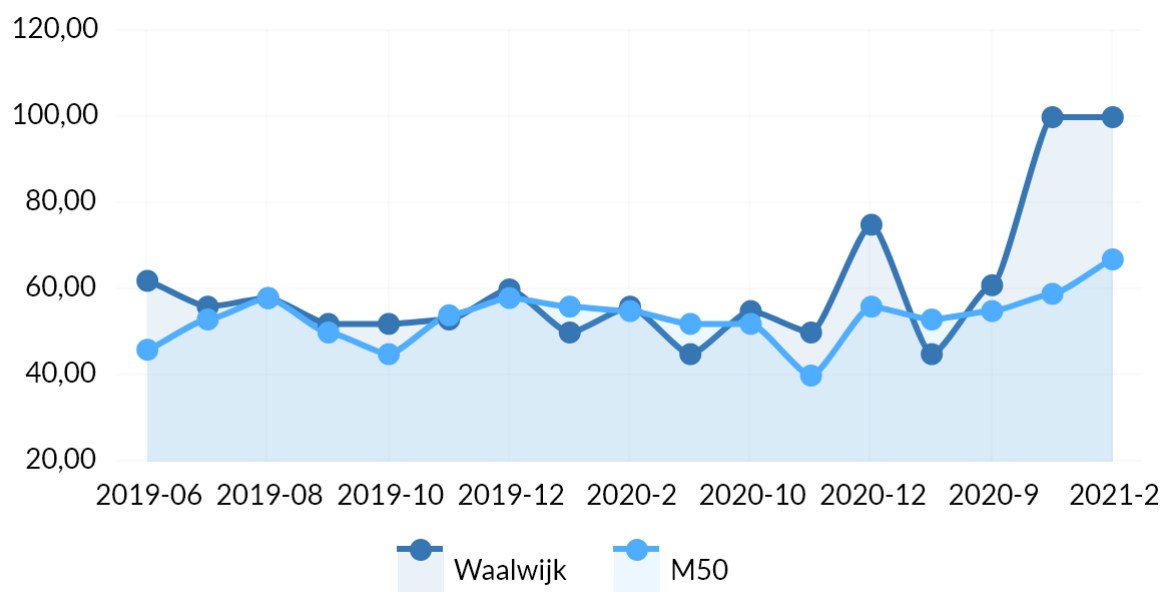
IND 0.010 | Directe dienstverlening inwoners (score 0-10)

Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente.

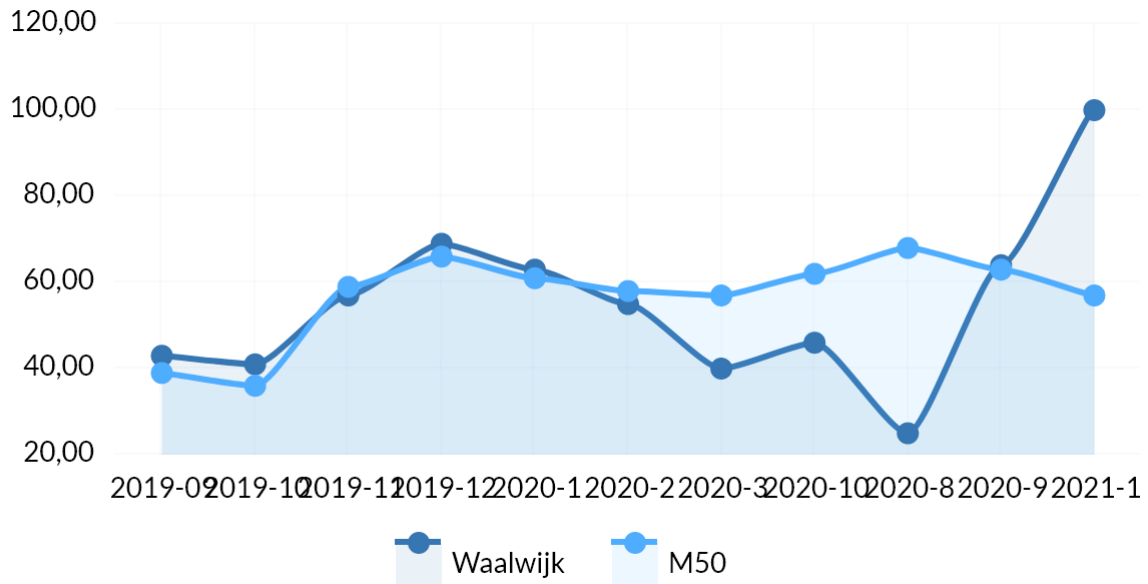
Bron: Burgerpeiling

IND 0.006 | Verhuizing ontwikkeling succesratio (in %)

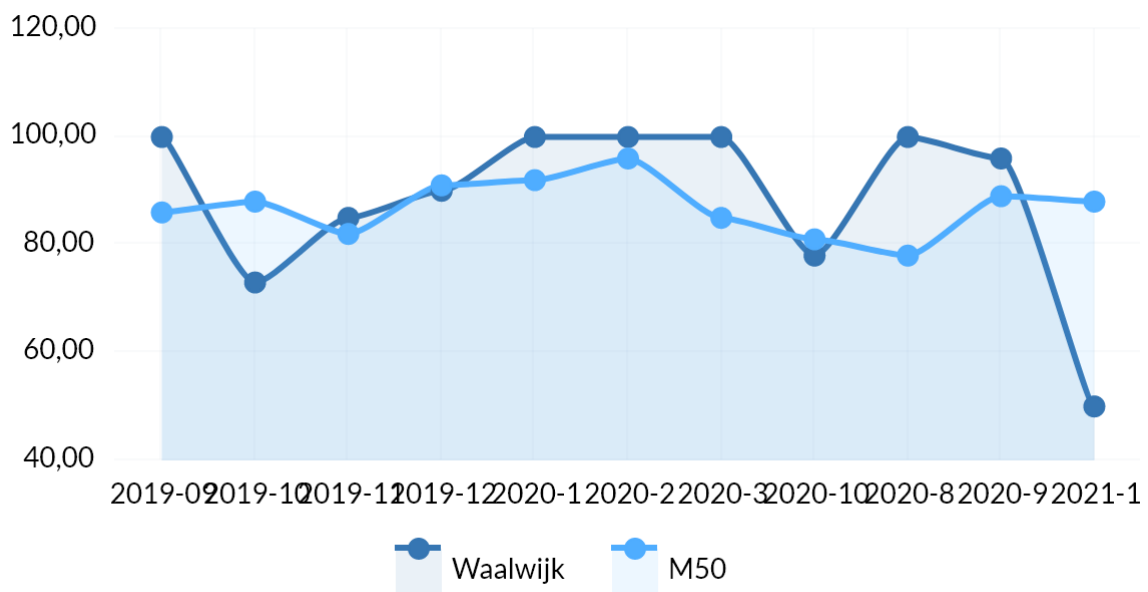
Bron: WSJG

IND 0.007 | BRP ontwikkeling succesratio (in %)

Bron: WSJG

IND 0.008 | Overlijden ontwikkeling succesratio (in %)

Bron: WSJG

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 0.013 Uitvoering klanttevredenheidsonderzoek balie Publiekszaken

Om de scores op bejegening, deskundigheid en doorlooptijd te meten wordt 1x per 2 jaar een klanttevredenheidsonderzoek gehouden (waar staat je gemeente) op de dienstverlening bij Publiekszaken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 20-09-2019

Tijd

Uitgevoerd tijdens het onderzoek "Waar staat je gemeente".

B20 | 0.014 Verbeteren digitale formulieren

Webformulieren zijn vaak de start van de digitale dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers. Het is daarom interessant om te weten hoe onze webformulieren presteren. Wat is de effectiviteit? Dit is te meten door het aantal online aanvragen dat in een bepaalde periode is gestart af te zetten tegen het aantal online aanvragen dat in dezelfde periode is voltooid. We meten de succesratio van de webformulieren voor het aanvragen van een Uittreksel BRP, het doorgeven van een verhuizing, aangifte van Overlijden, Melding Openbare Ruimte, Aanvraag evenementenvergunning en Aanvraag Parkeervergunning en leren van andere gemeenten die een hogere score hebben.

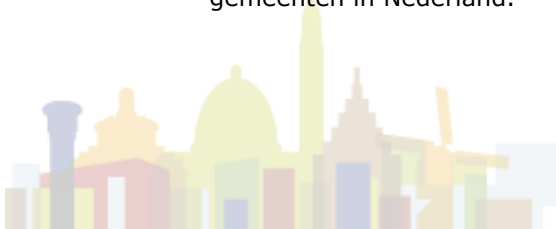
Voor de huidige stand van zaken zie effectindicatoren Verhuizingen, BRP, Overlijden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 11-06-2019

Tijd

De gebruiksvriendelijkheid van onze webformulieren is te meten door het aantal online aanvragen dat in een bepaalde periode is gestart af te zetten tegen het aantal online aanvragen dat in diezelfde periode is voltooid. Deze meting wordt gedaan door VNG Realisatie. Het resultaat van Waalwijk wordt afgezet tegen het resultaat van deelnemende gemeenten in Nederland.

Van de laatste maanden van 2020 zijn geen resultaten beschikbaar. Na verschillende contacten met VNG Realisatie is recent gebleken dat zij geen informatie meer kunnen aanleveren voor de gemeenten die gebruik maken van de vakapplicatie van PinkRoccade. Uiteraard hebben wij om meer informatie gevraagd maar hierover wordt pas in maart gecommuniceerd.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 0.005 Integraal monitoring klanttevredenheid opstarten

We willen weten wat onze klanten van onze dienstverlening vinden. In 2019 wordt door studenten van Avans een onderzoek gedaan naar de wensen van de organisatie over de meting van klanttevredenheid. Ook worden de instrumenten die hiervoor al ingezet worden geïnterpreteerd. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt een voorstel gedaan voor een instrument. In 2020 wordt op basis van het onderzoek een keuze gemaakt voor een instrument die de klanttevredenheid integraal meet en wordt dit instrument geïmplementeerd, zodat de klantprocessen zoveel mogelijk met dezelfde methodiek gemeten worden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

■ Tijd

Het rapport van de studenten van Avans is in januari 2020 aangeboden.

In vervolg op het rapport is een onderzoek gestart naar welk instrument voor het meten van de klanttevredenheid (organisatiebreed) het beste kan worden aangeschaft en welke financiële middelen hiervoor nodig zijn. Dit onderzoek loopt nog.

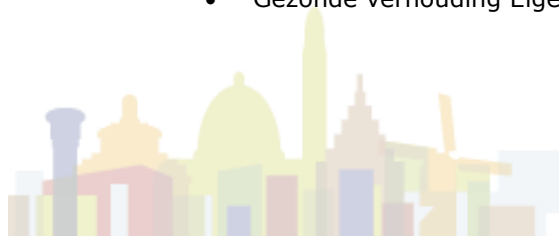
Financiën

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Duurzamer financieel beleid en beheer

- Betrouwbare financiële partner;
- Structureel sluitende meerjarenbegroting;
- Gezonde verhouding Eigen vermogen / Vreemd vermogen;

- Weerstandratio van minimaal 1.4.

Intentie om belastingen/lokale lasten niet meer te laten stijgen dan inflatie

- OZB stijgt alleen met inflatiepercentage.

Voor een nadere uitleg omtrent het eigen vermogen/vreemd vermogen en de weerstandratio wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Voor het onderwerp belastingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 0.010 Invoeren verblijfsbelasting arbeidsmigranten

Invoeren verblijfsbelasting

In het coalitieakkoord Samen duurzaam vooruit 2018-2022 is opgenomen dat het college overweegt om nachtverblijfsbelasting in te voeren voor kort verblijvende huurders (veelal shortstay arbeidsmigranten). We willen bereiken dat de kosten van verblijf arbeids-migranten worden gedekt via inkomsten bij de doelgroep. Deze belastinginkomsten worden ook, net als die van alle inwoners, gebruikt om voorzieningen binnen de gemeente op een bepaald peil te brengen of te houden. Dit betekent dat wij als gemeente deze inkomsten niet per se in dienen te zetten voor voorzieningen die direct aan het arbeidsmigranten te koppelen zijn. Een toegestane wettelijke grondslag om extra inkomsten te verwerven kan via het heffen van toeristenbelasting. Hoewel toeristenbelasting een algemene belasting is, wordt in de praktijk wel een relatie gelegd met kosten die gemaakt worden voor de specifieke doelgroep (in dit geval arbeidsmigranten).

Binnen de bestaande Verordening toeristenbelasting (of we maken een separate Verordening verblijfsbelasting, die keuze staat nog open) kan deze directe belasting geheven worden voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als inwoner van de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De heffing zal moeten gaan gelden voor alle adressen waar kamergewijze verhuur plaats vindt. Zowel de toeristenbelasting alsmede de verblijfsbelasting zijn beide belastingen op aangifte. Er dient rekening gehouden te worden met invoering van een nachtregister en perceptiekosten.

We gaan de adressen die het betreft alvast per brief in het vierde kwartaal van 2019 informeren. Dan kunnen de betreffende eigenaren het aantal overnachtingen ook bijhouden. Daarnaast is te overwegen dat we aan de betreffende eigenaren vragen alvast een raming/prognose in te vullen voor 2020 en op basis daarvan een voorlopige aanslag opleggen over 2020.

In de praktijk gaat het om de volgende werkzaamheden: vooraankondiging wijziging verblijfsbelasting, het controleren van de volledigheid, het opvragen van het aantal overnachtingen en het verwerken hiervan, het aanmaken van de aanslagen, het versturen van een voorlopige aanslag en later een definitieve aanslag en het afhandelen van mogelijke bezwaren.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

Aanslagoplegging Verblijfsbelasting (arbeidsmigranten en toeristen) wordt jaarlijks in april opgelegd voor het voorgaande jaar. Verblijfsbelasting arbeidsmigranten wordt voor 2020 voor de eerste keer opgelegd.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Wat heeft beleidsveld 0 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	21.287	19.536	19.181
Baten	-89.485	-94.423	-95.141
Saldo van lasten en baten	-68.198	-74.887	-75.960
Onttrekkingen	-967	-5.912	-5.554
Stortingen	3	4.759	4.773
Mutaties reserves	-964	-1.153	-781
Saldo na mutaties reserves	-69.162	-76.040	-76.741

Belangrijkste kaders

Strategische visie 'Samen werken aan de toekomst'

Coalitieakkoord 'Samen duurzaam vooruit'

Addendum Coalitieakkoord: "Koersvast in onzekere tijden"

Dienstverleningsvisie Vanzelfsprekend dienstbaar (2016)

Nota reserves en voorzieningen

Verbonden partijen

Streekarchief Langstraat Heusden Altena

ROM/Hart van Brabant

BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)

Enexis Holding N.V.

Vordering op Enexis Holding N.V.

CBL Vennootschap B.V.

Verkoop Vennootschap B.V.

Publiek Belang elektriciteits productie B.V.

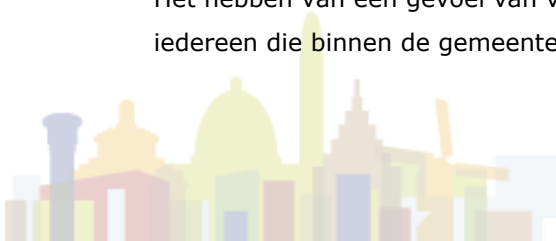
Claim Staat Vennootschap Amsterdam B.V.

Brabant Water N.V.

Beleidsveld 1 | Veiligheid

Ambitie

Het hebben van een gevoel van veiligheid is van groot belang. De gemeente Waalwijk wil voor iedereen die binnen de gemeente verblijft een zo veilig mogelijke omgeving creëren. Met preventief

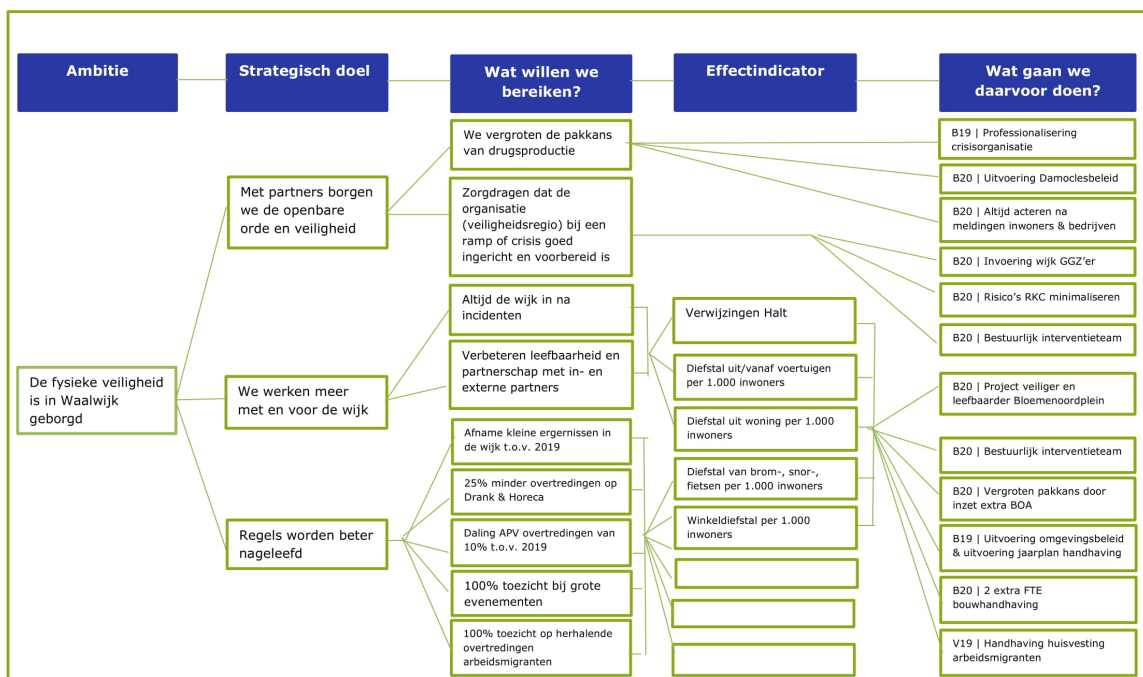

beleid waar het kan, met repressief optreden waar het moet. Waar nodig worden grenzen helder gesteld.

Wij vinden het noodzakelijk om veiligheidsbeleid in samenhang vorm te geven. Veiligheidsbeleid heeft zich ontwikkeld van een reeks reacties op incidenten tot een brede en meer samenhangende aanpak. De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde is aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid, waar bijvoorbeeld ook onderwijs en zorg als beleidsterreinen bij betrokken zijn en waar het Openbaar Ministerie en de politie belangrijke veiligheidspartners van de gemeente zijn. In dat opzicht is het niet alleen het domein van de burgemeester maar gaat veiligheid het hele college aan.

De noodzaak het beleid in samenhang en in samenwerking met anderen vorm te geven, wordt niet kleiner. Kanttekening daarbij is wel dat absolute veiligheid niet gegarandeerd kan worden, dus dat we deels risico's moeten aanvaarden.

Beleidsveld 1 | Veiligheid

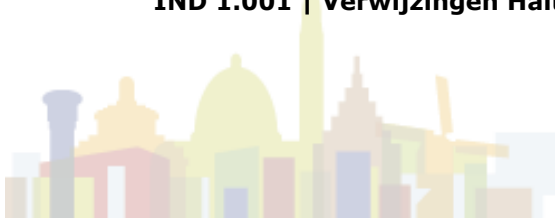
Doelstellingen

Verplichte indicatoren (BBV)

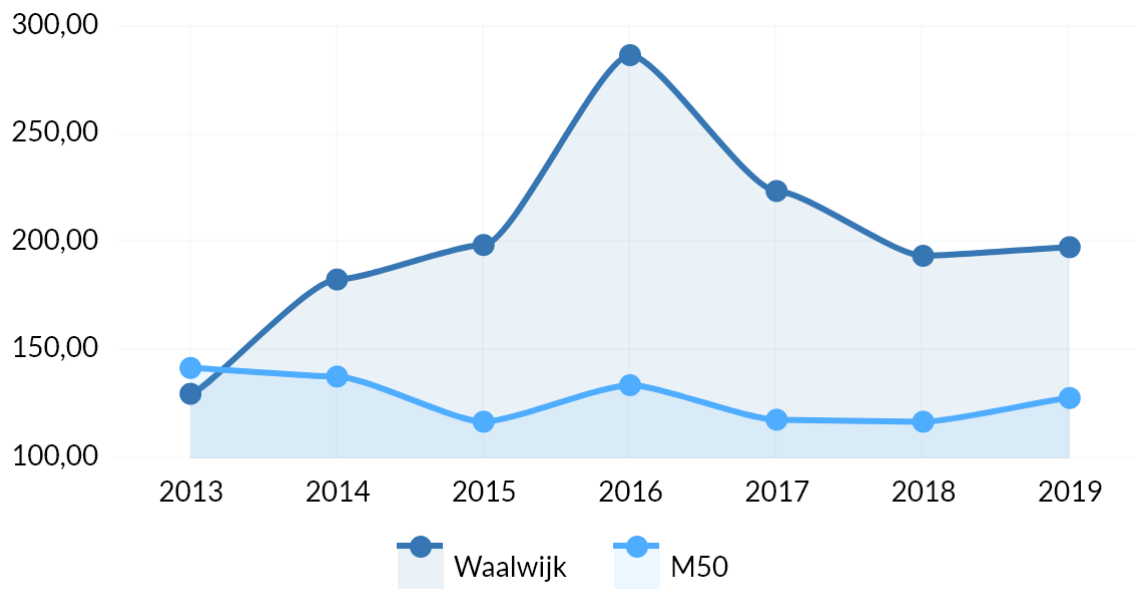
Onderstaand vindt u een overzicht van de verplicht op te nemen indicatoren (BBV):

Indicatoren

IND 1.001 | Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 inw 12-17jr) (BBV)

Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

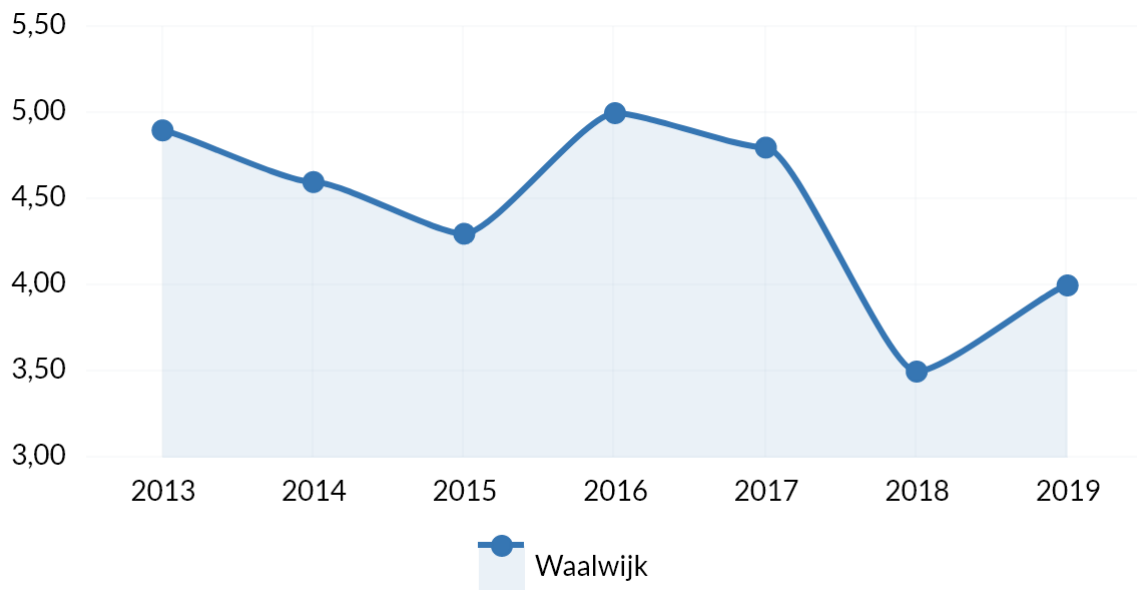

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

IND 1.002 | Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (BBV)

Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

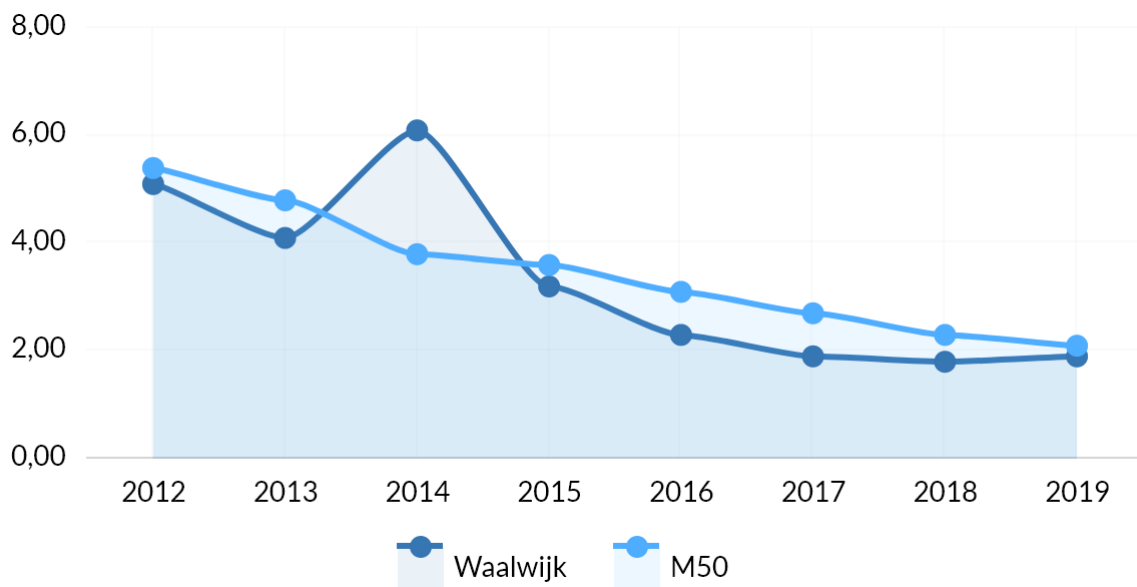

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

IND 1.003 | Diefstal uit woning per 1.000 inwoners (BBV)

Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

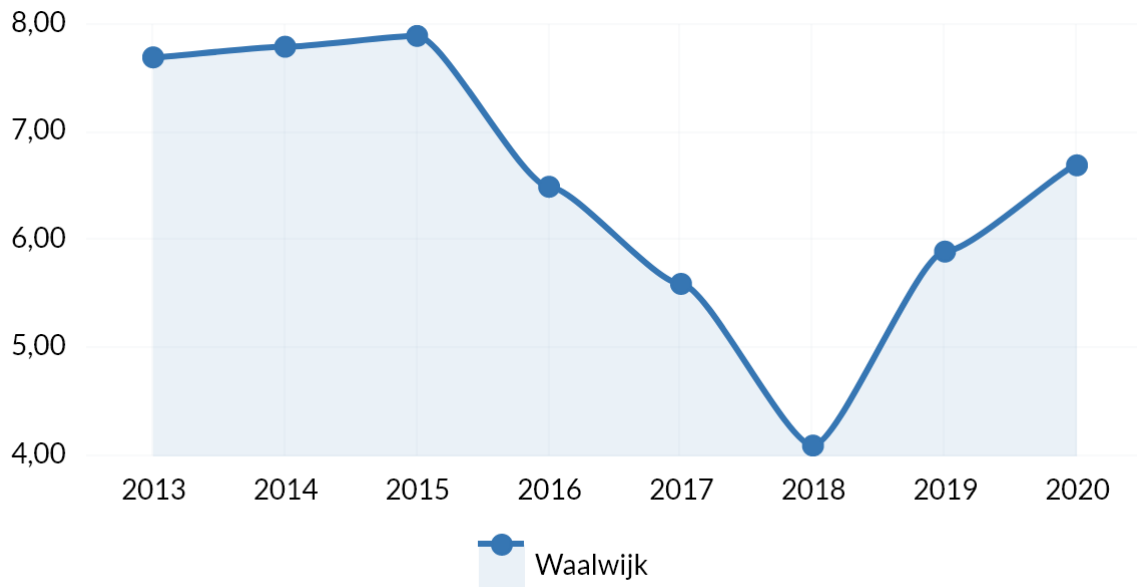
Bron: Waarstaatjegemeente.nl

IND 1.004 | Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (BBV)

Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het

openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

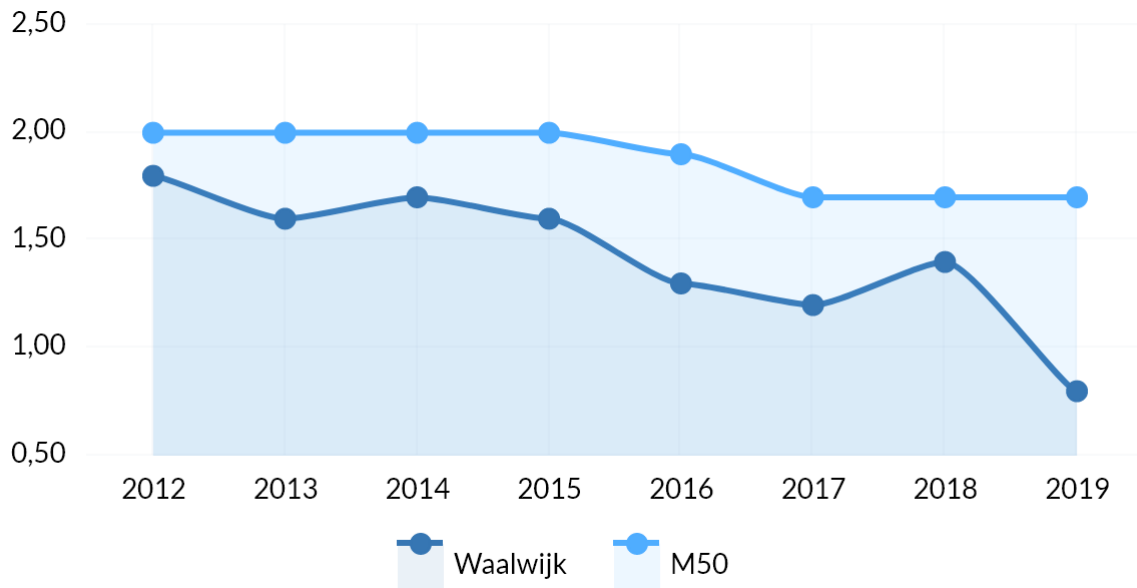

Bron: *Waarstaatjegemeente.nl*

IND 1.005 | Winkeldiefstal per 1.000 inwoners (BBV)

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Fysieke & Integrale veiligheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Integrale Veiligheid

In het integraal veiligheidsbeleidsplan 2019-2022 staat weergegeven voor welke opgaven we staan. Nadere toelichting hierop vindt u onder het programma Veiligheid.

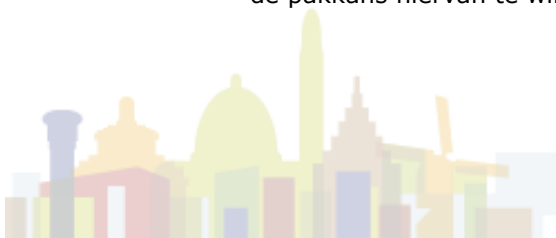
Met partners borgen we de openbare orde en veiligheid

Bij dit thema zijn de volgende doelen gesteld:

- Zorgdragen voor een adequate crisisorganisatie die op zijn taak is voorbereid*

De Wet op de Veiligheidsregio's heeft de zorg voor de bevolking in geval van crises nadrukkelijk bij de gemeenten neergelegd. Waalwijk vervult deze opgave in nauwe samenwerking met het district Hart van Brabant. Wij willen goed voorbereid zijn op een eventuele ramp of zwaar ongeval. Daarom zorgen wij voor een actuele invulling van de crisisbeheersingsorganisatie, verzorgen een districtelijk programma voor opleiden-trainen-oefenen en hebben we zicht op de grootste risico's door middel van risico-inventarisaties.
- Vergroten pakkans drugproductie*

De risico's bij de productie van drugs zijn groot. Landelijk zijn er tal van voorbeelden waarbij er zaken misgaan in drugslabs of waarbij brand uitbreekt in een hennepkwekerij. Drugproductie vindt vaak plaats in criminele samenwerkingsverbanden en gaat niet zelden gepaard met geweld, bedreiging en intimidatie. Reden genoeg om tot doel te hebben om de pakkans hiervan te willen vergroten om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan.

We werken meer met en voor de wijk

Bij dit thema zijn de volgende doelen gesteld:

- Altijd de wijk in na incidenten
- Verbeteren leefbaarheid en partnerschap met in- en externe partners

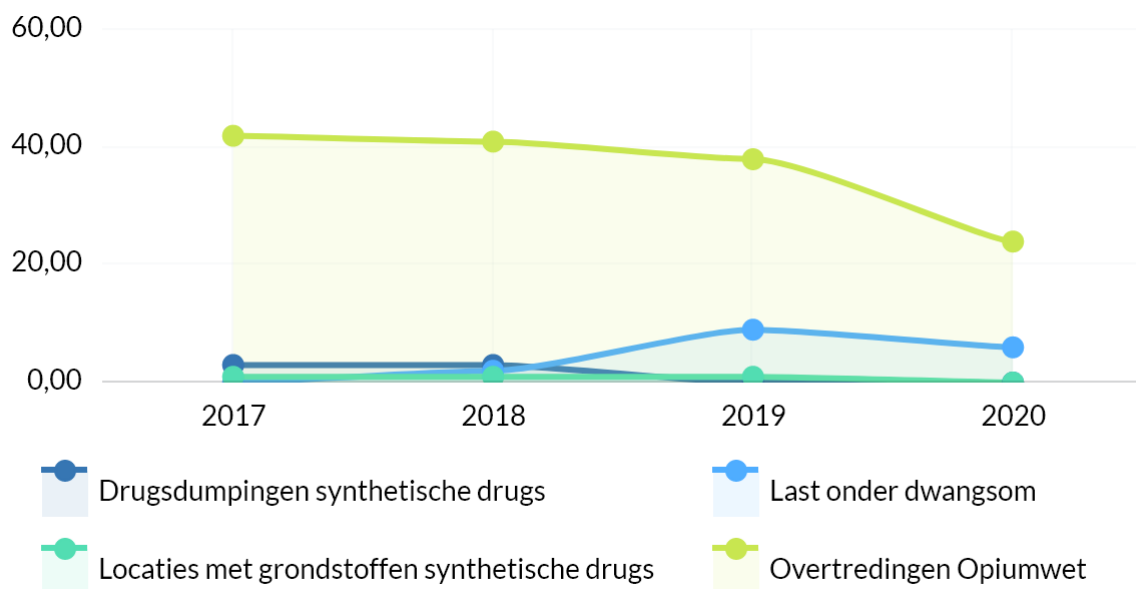
Regels worden beter nageleefd

Bij dit thema zijn de volgende doelen gesteld:

- Afname kleine ergernissen in de wijk t.o.v. 2019
- 25% minder overtredingen op Drank & Horeca
- Daling APV overtredingen van 10% t.o.v. 2019
- 100% toezicht bij grote evenementen
- 100% toezicht op herhalende overtredingen arbeidsmigranten

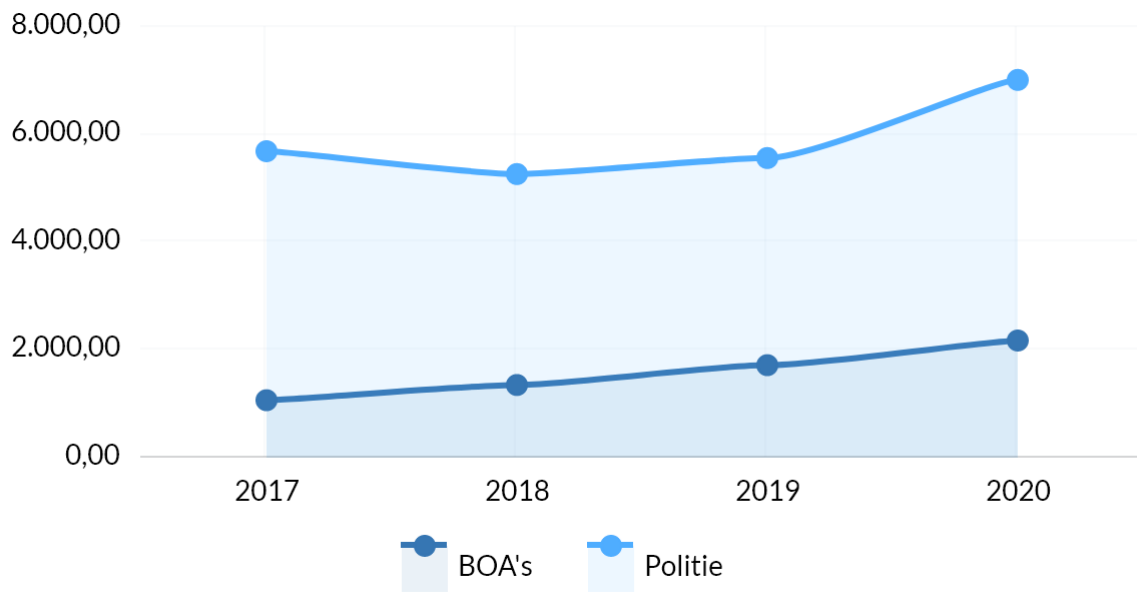
Indicatoren

IND 1.006 | Aantal drugsdumpingen, locaties met grondstoffen synthetische drugs, hennepwekerijen en last onder dwangsom

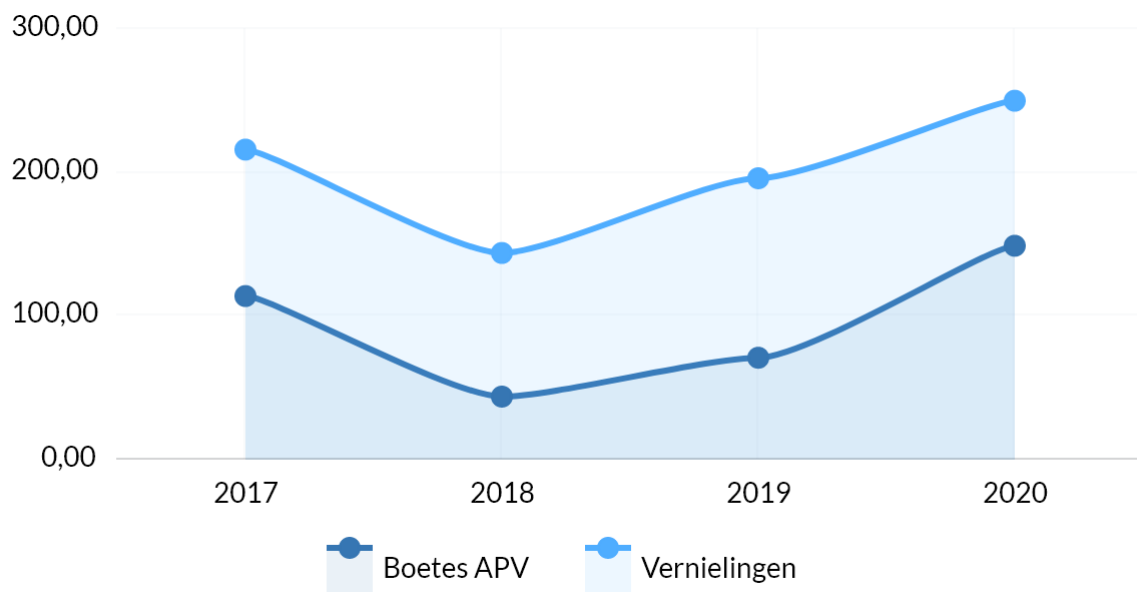

IND 1.007 | Aantal meldingen bij BOA's / Politie

IND 1.008 | Aantal vernielingen en -boetes APV

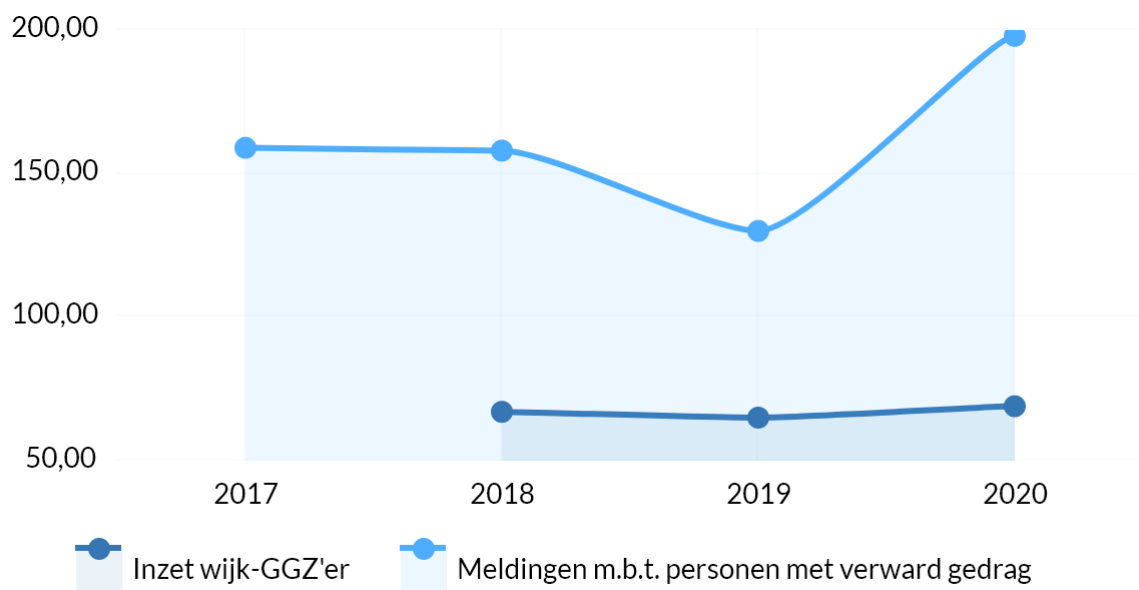

IND 1.009 | Rapportcijfer veiligheidsmonitor leefbaarheid

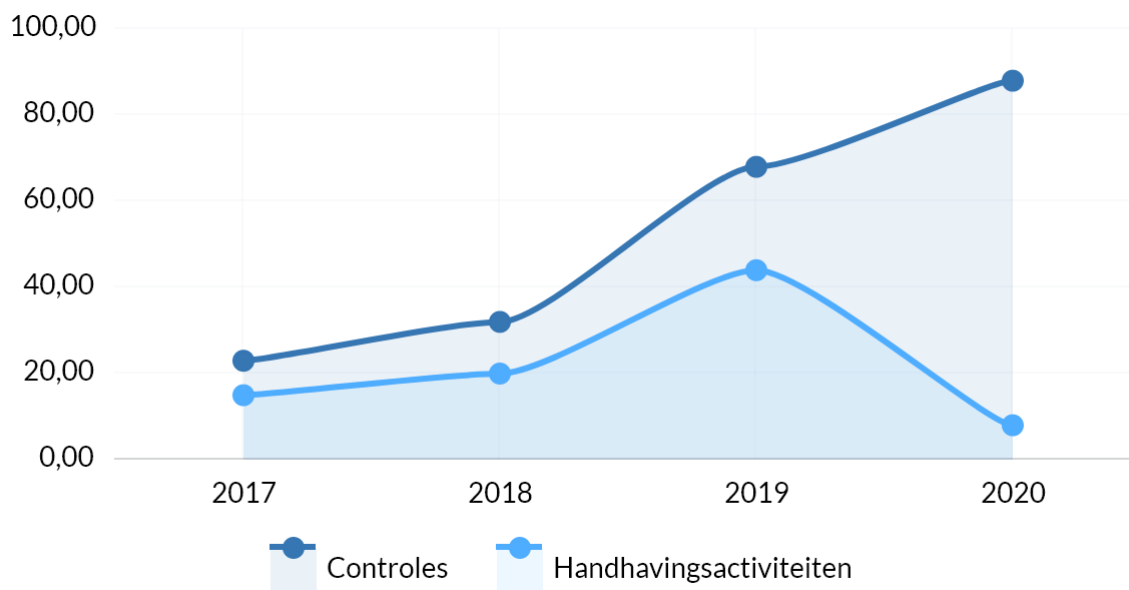

IND 1.010 | Aantal casussen inzet wijk-GGZ'er en meldingen m.b.t. personen met verward gedrag

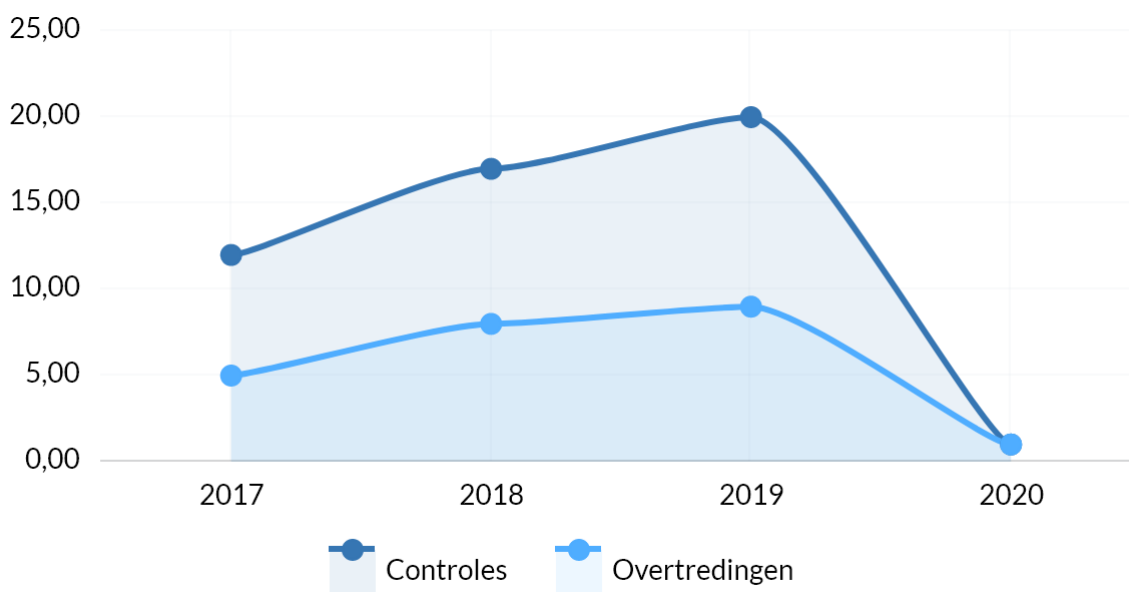

IND 1.011 | Aantal controles- en handhavingsactiviteiten kamerlocaties

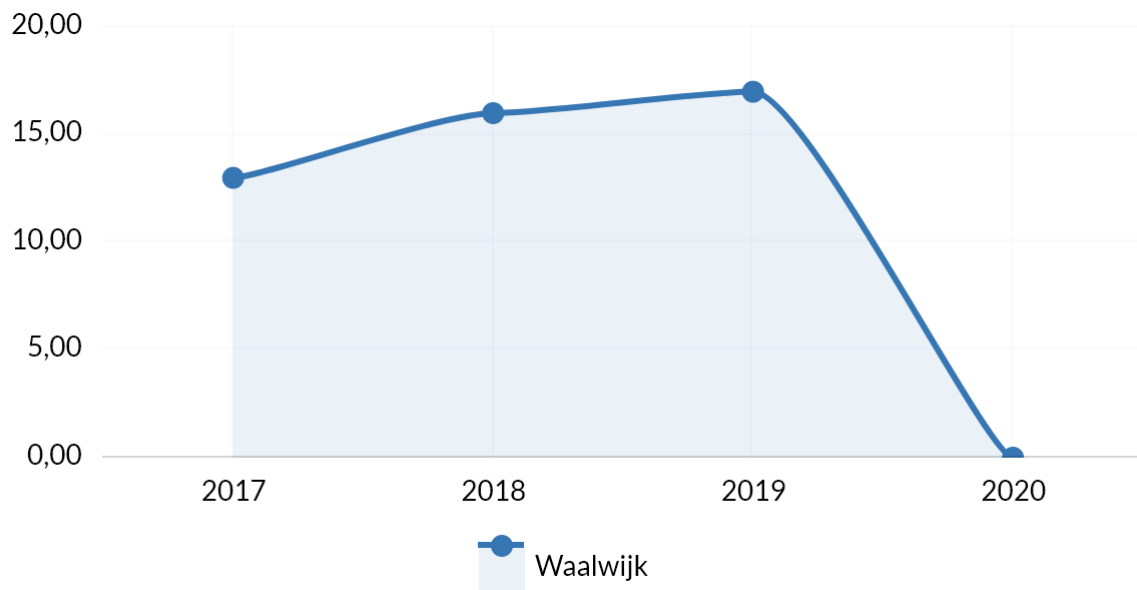

IND 1.012 | Aantal DHW-controles en DHW-overtredingen

IND 1.013 | Aantal gecontroleerde grote evenementen

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 1.010 2 extra FTE bouwhandhaving

In Waalwijk wordt flink gebouwd waarbij de gemeente toeziet op naleving van de regels. In 2020 wordt vanuit bouwtoezicht met name gecontroleerd op nieuwbouw, bestaande bouw (o.a. kamergewijze verhuur) en ondermijning. Gecontroleerd wordt of men zich o.a. houdt aan de constructie- en brandveiligheidseisen uit de vergunning en het bouwbesluit. Ook in 2020 zullen deze thema's de aandacht blijven vragen. De twee extra fte's die de afgelopen jaren werden ingehuurd, worden daarom vanaf 2020 structureel aan het cluster Handhaving toegevoegd om ons kwaliteitsniveau te blijven behouden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

Tijd

Door het structureel maken van 2 functies, is er rust en regelmaat gecreëerd binnen het cluster bouwtoezicht. De nieuwe medewerkers zijn inmiddels goed ingewerkt waardoor zaken voortvarend opgepakt worden. De geleverde kwaliteit is goed.

B20 | 1.011 Altijd acteren na meldingen inwoners & bedrijven

In 2020 willen we bereiken dat wij als gemeente altijd acteren na meldingen van inwoners en bedrijven. Bij voorkeur doen we dat door persoonlijk te bellen met de betreffende inwoner of het bedrijf dat de melding heeft gedaan. Indien dat niet mogelijk is reageren we via mail.

Ook als iets niet mogelijk leggen we dat zo goed en duidelijk mogelijk uit. Door een persoonlijk gesprek te voeren bereiken we meer begrip over besluiten. Dit leidt naar verwachting tot minder conflicten .

De ambitie is dat we op deze wijze samen op zoek gaan naar een passende reactie en dat dit bijdraagt aan tevreden inwoners en ondernemers.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

Tijd

Dit hebben we het gehele jaar uitgevoerd in 2020.

B20 | 1.012 Bestuurlijk interventieteam

In 2020 gaat het BIT verder op de ingeslagen weg. Dat houdt in dat we (jeugd)overlast aanpakken en deels ook complexe casuïstiek en ondermijning. Daarnaast gaan we in preventieve zin aandacht besteden aan het BIT op de scholen. Met onze aanpak bieden we overlastgevende personen een ander perspectief en creëren we tegelijkertijd een veilige leefomgeving. De kracht van het BIT blijft ook voor 2020 om snel en integraal een effectieve aanpak neer te zetten.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

Tijd

Het BIT wordt het gehele jaar ingezet op de genoemde casuïstiek.

B20 | 1.013 Inzet wijk GGZ'er

Ook in 2020 zetten we de wijk GGZ'er in bij die situaties die voor onrust zorgen op het snijvlak van zorg en veiligheid. De inzet van de wijk GGZ'er is gericht op inwoners die problemen hebben en/of veroorzaken en die daar zorg bij nodig hebben, Die zorg is echter (nog) niet geïndiceerd. De inzet van de wijk GGZ'er is zowel preventief als repressief en de wijk GGZ'er handelt ook pro-actief. Op deze manier willen we rust en begrip in de wijk creëren op die plekken waar het nodig is. Vanwege

de landelijke keuze om mensen langer thuis te laten wonen en (geestes)zieke mensen thuis hun behandeling te laten ondergaan ontstaan er overlastsituaties en zorgelijke situaties. Juist daar is de wijk GGZ'er van een grote toegevoegde waarde.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

■ Tijd

Vanaf 1 januari 2021 is de wijk-GGZ'er in vaste dienst bij de gemeente Waalwijk voor 36 uur per week. Hij werkt nauw samen met onder andere team wijk, politie en zorgprofessionals.

B20 | 1.014 Project veiliger en leefbaarder Bloemenoordplein

In 2020 blijven wij aandacht vragen voor meldingsbereidheid onder inwoners, ondernemers en winkelend publiek ter bevordering van de leefbaarheid en veiligheid op het Bloemenoordplein. We beogen sociale cohesie, dat inwoners elkaar aanspreken op zaken en dat zij, indien nodig, zaken melden bij de gemeente. Dit alles draagt bij aan het behouden van de leefbaarheid en veiligheid. Deze aanpak is niet exemplarisch voor het Bloemenoordplein, we hanteren deze werkwijze ook in andere wijken en gebieden in de gemeente Waalwijk.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

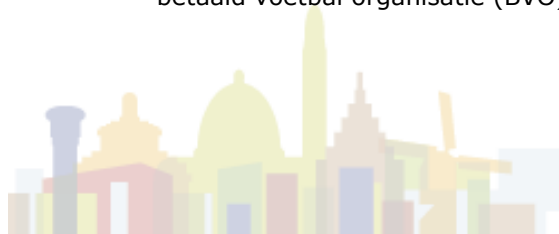
Startdatum: 03-07-2019

■ Tijd

Bij ondernemers en bewoners van het Bloemenoordplein hebben we opgehaald wat hun wensen zijn ten aanzien van verbetering van de veiligheid en leefbaarheid van het gebied. Inmiddels wordt er, op verzoek van ondernemers en bewoners, stevig ingezet op handhaving (op o.a. parkeeroverlast en bewoning in strijd met het bestemmingsplan) en zichtbaarheid in de wijk.

B20 | 1.015 Risico RKC minimaliseren met partners

De risico's rondom wedstrijden van RKC Waalwijk minimaliseren we door een gezamenlijke en integrale aanpak. De veiligheidsorganisatie van RKC, de politie en de gemeente Waalwijk analyseren en beoordelen gezamenlijk de risico's per wedstrijd om tot een maatwerk aanpak te komen bij elke wedstrijd. Daarnaast wordt ingezet op professionalisering van alle betrokken organisaties met hulp en advies van externe partners zoals de KNVB en andere steden met een betaald voetbal organisatie (BVO).

We willen bereiken dat er professioneel georganiseerde voetbalwedstrijden in Waalwijk zijn, waarbij een toegankelijk, gastvrij en veilig voetbal centraal staan.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

■ Tijd

Deze aanpak is ook in een groot deel van 2020 toegepast. De competitie heeft lange tijd stil gelegen vanwege de maatregelen rondom het coronavirus en daarmee lag tevens de aanpak zoals hierboven geschetst ook stil. Zodra de competitie weer van start ging is de aanpak ook weer voortgezet voor zover dit mogelijk was. Wedstrijden werden in 2020 grotendeels gespeeld zonder publiek. Daarmee lag de focus van de aanpak meer op de openbare orde en veiligheid rondom het stadion tijdens wedstrijddagen in plaats van de veiligheid binnen het stadion.

B20 | 1.016 Uitvoering Damoclesbeleid

De uitvoering van het Damoclesbeleid gaat door in 2020. We voeren controles uit bij woningen en panden waar een vermoeden is van drugsgerelateerde overtredingen. We krijgen meldingen uit de samenleving en/of signaleren zelf zaken die 'niet pluis' lijken. Voordat we overgaan tot een daadwerkelijke controle vindt eerst een onderzoek plaats in samenwerking met Enexis, politie en eventuele andere ketenpartners. Als er uit dat onderzoek voldoende signalen naar voren komen die duiden op drugs gaan we controleren. Indien drugs wordt aangetroffen gaan we altijd over tot een tijdelijke sluiting van de woning of het pand. Indien er sociale problematiek mee gemoeid is waar we als gemeente ook een verantwoordelijkheid hebben dan nemen we dat natuurlijk op ons. Op deze wijze beogen we de bestuurlijke aanpak van drugsproblematiek in te vullen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

■ Tijd

De aanpak is in heel 2020 toegepast.

B20 | 1.017 Vergroten pakkans door extra inzet BOA

In 2019 is gestart met de inzet van een extra BOA die zich met name richt op haven 1 t/m 8. In 2020 zal deze inzet gecontinueerd worden. Richting het bedrijfsleven hebben we beloofd ons best te doen om intensief te handhaven op overtredingen zoals het parkeerverbod voor vrachtwagens. Daarnaast is er sprake van een doorontwikkeling van de truckparking. De inzet van de extra BOA zal zich in 2020 daarop richten zodat de handhavingskant op Haven 1 t/m 8 adequaat

georganiseerd is. De extra capaciteit maakt dat de overige BOA-capaciteit zich kan blijven richten op de andere delen van Waalwijk.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Startdatum: 03-07-2019

■ Tijd

Vanwege de uitbreiding op BOA-capaciteit, is de zichtbaarheid van deze handhavers in de wijk vergroot. Dit was met name nodig op het groeiende bedrijventerrein. De werkdruk bij de BOA's blijft hoog, maar de capaciteitsuitbreiding heeft hierin verlichting aangebracht waardoor ze nog meer in de wijken te zien en aan te spreken zijn.

B19 | 1.005 Professionalisering crisisorganisatie

Binnen de crisisbeheersing werken we samen in regionaal verband (Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant) én in districtelijk verband (8 gemeentelijke crisisorganisaties binnen Hart van Brabant). De gemeente Waalwijk kan in geval van een calamiteit een beroep doen op beide samenwerkingsverbanden met aanvulling van eigen lokale specialisten. In 2019/2020 werken we verder aan de opleiding/training van de Waalwijkse medewerkers in de regioverbanden, de lokale specialisten en de verdere professionalisering van de crisisorganisatie.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

■ Tijd

Zowel de samenwerking binnen regionaal verband als binnen districtelijk verband heeft een herkenbare vorm. De gemeente Waalwijk kan in geval van een calamiteit een beroep doen op beide samenwerkingsverbanden met aanvulling van eigen lokale specialisten. In 2020 is verder gewerkt aan de de professionalisering van de crisisorganisatie.

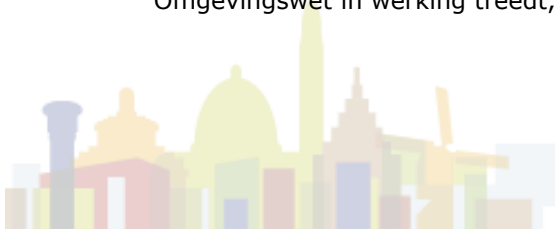
B19 | 1.009 Uitvoering Omgevingsbeleid & uitvoering jaarplan Handhaving

Het omgevingsbeleid wordt uitgevoerd totdat er een nieuw VTH-beleid wordt voorgesteld. Dit wordt opgesteld nadat de Omgevingswet van toepassing wordt

Het jaarplan Handhaving wordt jaarlijks vastgesteld door het college en komt elk jaar per eind januari beschikbaar ter uitvoering.

Visie op Omgevingsbeleid in de gemeente Waalwijk

De visie op het Omgevingsbeleid in de gemeente Waalwijk is eind 2016 verlengd totdat de Omgevingswet in werking treedt, de raad is hierover geïnformeerd (Z16-015177). Op 10 juli jl.

hebben we een gesprek gehad met de provincie waarbij o.a. is afgesproken dat ons Omgevingsbeleid voor 1 januari 2020 wordt herzien.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

■ Tijd

Aangezien de Omgevingswet nog niet in werking is getreden hebben wij ook in 2020 uitvoering gegeven aan de prioriteiten uit het huidige VTH-beleid. In april 2020 is conform afspraak met de provincie (IBT) een nieuw VTH-beleid vastgesteld. Deze geplande werkzaamheden zijn vastgelegd in het uitvoeringsprogramma 2020. Dit programma is samen met de evaluatie van 2019 begin februari 2020 door het college vastgesteld. In 2020 zijn de geplande taken voor wat betreft toezicht en handhaving uitgevoerd.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Wat heeft beleidsveld 1 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	4.910	4.973	5.207
Baten	-24	-24	-197
Saldo van lasten en baten	4.886	4.949	5.010
Onttrekkingen	-150	-150	-299
Saldo na mutaties reserves	4.737	4.800	4.711

Belangrijkste kaders

Regionaal Beleidsplan Politie-eenheid Zeeland-West-Brabant 2019-2022 (Nationale politie)
(document dient nog te worden vastgesteld)

Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 Waalwijk

Focusblad 2020 Waalwijk

Damoclesbeleid 2019

Wet op de Veiligheidsregio's

Rampenbestrijdingsplan Brzo-inrichtingen Midden- en West-Brabant

Regionaal crisisplan 2018-2022 'Samen maken we de regio veiliger' Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, bestaande uit:

- Brandrisicoprofiel 2015-2019;
- Dekkings- en spreidingsplan brandweer(zorg);
- Voorstel opkomsttijden 1e basisbrandweereenheid en geografische spreiding 2e basisbrandweereenheid.
- Aanvullend is er een dynamisch risicoprofiel VRMWB opgesteld, dit risicoprofiel wordt lopend aangevuld waar dat gewenst is

Visie op Omgevingsbeleid in de gemeente Waalwijk

VTH beleid gemeente Waalwijk 2020

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden en West Brabant

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Midden- en West Brabant (VRMWB)

Beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

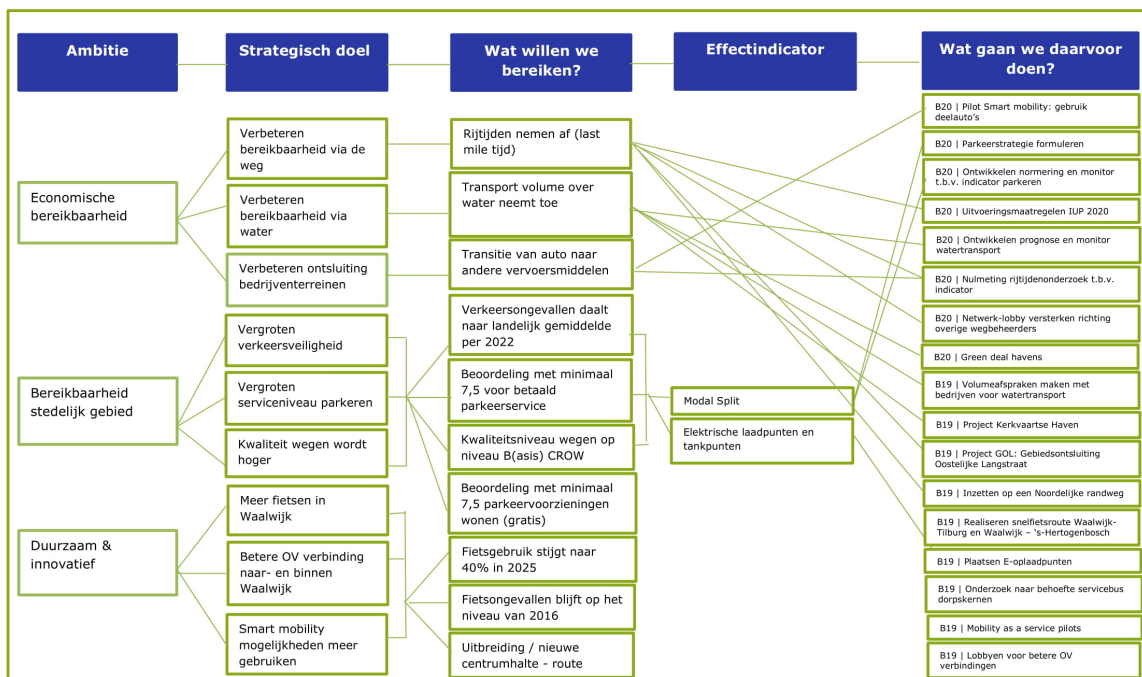
Ambitie

Bereikbaarheid, overall makkelijk kunnen komen, is één van de urgenties & potenties van Waalwijk uit onze strategische visie. Uit de digitale enquêtes en de gesprekken met inwoners en ondernemers kwam de goede bereikbaarheid van Waalwijk steeds terug als pluspunt. Bereikbaarheid draagt bij aan onze economische ambities, aan de aantrekkelijkheid om hier te wonen.

In het coalitieprogramma 'Samen duurzaam vooruit' en het mobiliteitsplan zien we drie pijlers voor dit beleidsveld: (1) het verbeteren van de economische bereikbaarheid over weg en water. Het zorgen voor (2) bereikbare en veilige stedelijke omgeving en (3) het inspelen op innovatieve en duurzame nieuwe mogelijkheden.

Beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

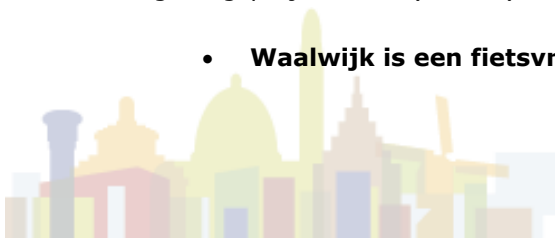
Duurzaam en innovatief

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

De komende periode willen we inzetten op innovatie en duurzaamheid. We koppelen innovaties aan onze duurzaamheids- en economische ambities. We gaan vol voor e-bikes en e-cars, gedragsprojecten en (service) vervoer. We investeren in betere voet- en fietspaden.

- **Waalwijk is een fietsvriendelijke gemeente**

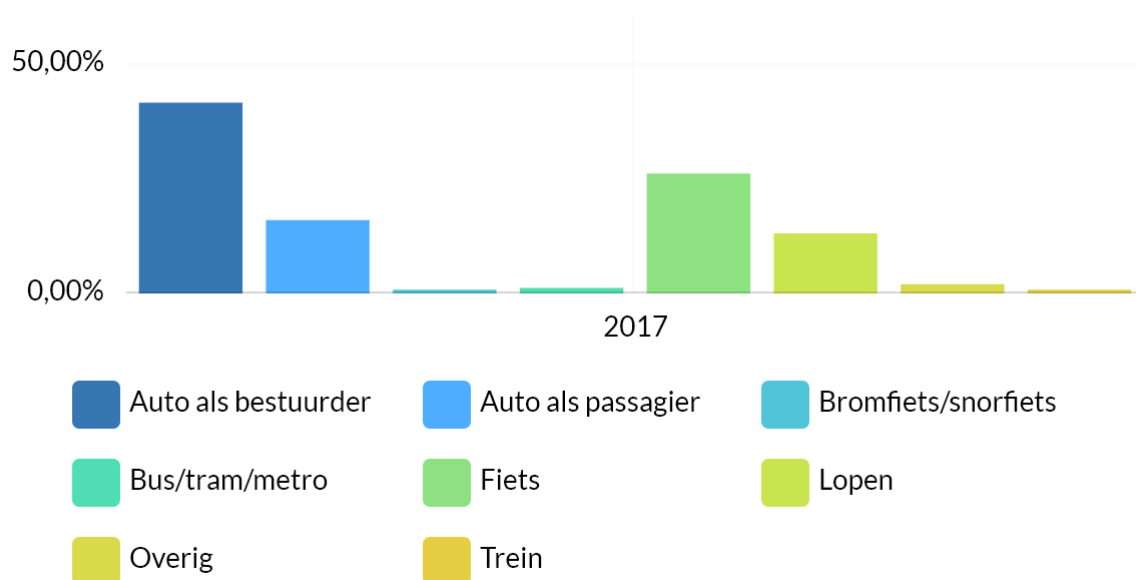
- vergroten aantal fietsbewegingen met 40% in 2025
- aantal fietsongevallen blijft onder het niveau van 2016
- **Waalwijk beschikt over hoogwaardig OV- netwerk**
 - toenemend gebruik van het openbaar vervoer
 - we zetten bij de provincie in op een betere aansluiting van Bedrijventerrein Haven met het openbaar vervoer
- **Waalwijk benut de mogelijkheden van Smart Mobility maximaal**
 - het aantal elektrische auto's stijgt
 - we voeren in deze raadsperiode een pilot uit op het gebied van Smart Mobility (deelauto/-fiets/-e-bike)

Indicatoren

IND 2.002 | Verplaatsingen (in %)

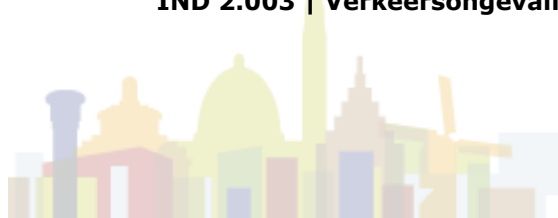
De verdeling van de (personen-) verplaatsingen over de vervoerswijzen (modaliteiten)

Verplaatsingen met fiets: het gaat om zowel elektrische als niet-elektrische fietsen.

Bron: CBS-OViN - bewerking KiM

IND 2.003 | Verkeersongevallen met fiets

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B19 | 2.003 Mobility As A Service pilots

Mobility as a Service (MaaS) wordt gezien als de toekomst voor mobiliteit. Het staat voor een transitie in mobiliteit, waarbij de consument mobiliteit inkoop in de vorm van diensten, in plaats van te investeren in het bezit van transportmiddelen of losse diensten als openbaar vervoer en daarmee flexibeler is. Een essentiële verandering in MaaS is het concept van denken in servicelevels. Nieuwe services zullen een combinatie vormen tussen het klassieke openbaar vervoer, vraaggestuurd vervoer en privévoertuigen, waarmee onderlinge grenzen vervagen en een meer integraal systeem ontstaat.

OV-deelfietsen, taxi's, deelauto's, carpoolen, nieuwe vormen van stadsdistributie en allerlei tussenvormen van mobiliteit worden met MaaS samengesmeed tot een aantrekkelijk, naadloos systeem dat je met je smartphone bereikt, plant, bestelt en betaalt en leidt tot betaalbaar vervoer van deur-tot-deur. Deze veranderingen kunnen op termijn gevolgen hebben voor het gebruik van stedelijke infrastructuur en mogelijk ook voor de inrichting en het ontwerp van de gebouwde omgeving. In potentie kan MaaS leiden tot een verminderde parkeerdruk, een verminderde parkeerbehoefte en zelfs leiden tot een CO2-reductie door een veel efficiëntere omgang met de beschikbare capaciteit. Grootste uitdaging daarbij is hoe MaaS kan worden vertaald naar concrete acties, met verwachte effecten en benodigde financiële middelen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

In het voorjaar van 2021 komen de elektrische deelsteps in Waalwijk beschikbaar. Daarnaast heeft de aanbieder van elektrische deel-scooters Go Sharing aangegeven dat ze actief willen worden in Waalwijk.

De uitbreiding van de fietsenstalling op het busstation aan het Vredesplein is voorbereid. Naar verwachting worden deze werkzaamheden in het voorjaar van 2021 uitgevoerd. De uitbreiding wordt geheel gefinancierd door een bijdrage van de Provincie Noord Brabant.

B19 | 2.005 Plaatsen E-oplaadpunten

De gemeente plaatst, in samenwerking met de Provincie, weliswaar onder een aantal praktische voorwaarden, gratis laadmogelijkheden voor e-rijders die niet beschikken over laadmogelijkheden op eigen terrein. Daarnaast plaatsen wij laadvoorzieningen bij strategische locaties zoals winkelcentra, sportlocaties, openbare gebouwen en andere bezoekersaantrekkelijke bestemmingen. Op dit moment zijn er ruim 100 laadpalen geplaatst in de gemeente. Via oplaadpunten.nl is het voor de gebruikers direct mogelijk te zien waar en welke laadpaal beschikbaar is.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

De samenwerking met de Provincie is gecontinueerd. De vaststelling van de 'Strategische plankaart toekomstige locaties e-laadpalen' is in voorbereiding. Ook is onderzoek opgestart naar de mogelijkheden voor het opladen van elektrische fietsen en steps in de openbare ruimte. Er is in 2020 stagnatie opgetreden ivm corona.

B19 | 2.008 Realiseren snelfietsroute Waalwijk - Tilburg en Waalwijk - 's-Hertogenbosch

Waalwijk zet zich in voor de realisatie van een snelfietsroutes tussen Waalwijk en Tilburg en Waalwijk en 's-Hertogenbosch. Het uiteindelijke resultaat moeten toekomstvast, hoogwaardige en duurzame fietsverbindingen zijn, als onderdelen van een netwerk van snelfietsroutes in de provincie Noord-Brabant. Dit moet uiteindelijk leiden tot minder autokilometers en dus minder CO₂-uitstoot omdat meer fietsers gebruik gaan maken van deze fietsverbindingen. Om voor subsidie door de provincie in aanmerking te komen dienen de projecten voor 2021 te zijn afgerond.

- Snelfietsroute Waalwijk-Tilburg F261: 'Hart van Brabantroute'

Bij dit project wordt samengewerkt met Loon op Zand, Tilburg en de Provincie Noord Brabant. De meeste wegvakken in Waalwijk zijn inmiddels gereed of verkeert in een vergevorderd stadium van uitvoering. In de tweede helft van 2019 is de kwaliteitsverbetering van de bestaande fietspaden

langs de Tilburgseweg, ten zuiden van de kern Sprang, voltooid. Deze zijn nu qua breedte, kleur en comfort van snelfietsrouteniveau. In de loop van 2020 gebeurt ditzelfde met de fietsvoorziening door Sportpark De Gaard, waardoor wordt voldaan aan de subsidievoorwaarde dat dit project voor 2021 moet zijn afgerond. Ten noorden van dit sportpark sluit, ter hoogte van de aansluiting met de Meidoornweg, deze snelfietsroute aan op die richting 's-Hertogenbosch.

- Snelfietsroute Waalwijk-'s-Hertogenbosch F59: 'Langstraatroute'

Bij dit project wordt samengewerkt met Heusden, 's-Hertogenbosch en de Provincie Noord Brabant. Het gedeelte van het Halvezolenfietspad, gelegen tussen N261 en de grens met Heusden maakt deel uit van deze snelfietsroute. Alleen aan de voorwaarde ten aanzien van de breedte wordt op een aantal wegvakken nog niet voldaan. Overeengekomen is dat dit wordt hersteld op die momenten dat er sprake is van groot onderhoud. Voor 2021 wordt een aantal middengeleiders verwijderd en de voorrang ter hoogte van een aantal aansluitingen expliciet geregeld. Daarmee voldoen we aan de subsidievoorwaarde dat dit project voor 2021 moet zijn afgerond. De aanpassing van de brug over het Drongelenskanaal wordt betrokken bij de maatregelen die in het kader van de GOL worden getroffen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

Beide snelfietsroutes dienen voor 2021 te zijn gerealiseerd. Op de route Waalwijk - 's-Hertogenbosch, is het Halvezolenfietspad, kan volstaan worden met het aanpassen van een aantal voorrangssituaties en het verwijderen van een aantal obstakels.

Op de bewegwijzering na is het project afgerond. In 2021 zal dit gezamenlijk opgepakt worden met de partners in dit project. Provincie, Loon op Zand en Tilburg.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 2.002 Lobbyen voor betere OV verbindingen

De gemeente Waalwijk zet bij de Provincie Noord-Brabant (verantwoordelijke OV-autoriteit) in op drie schaalniveaus voor het openbaar vervoer van, naar en binnen de gemeente Waalwijk:

- Structuurversterking op regionaal niveau (knooppuntennetwerk).
- Continueren bediening kernen (kernennetwerk).

- Service voor de toegankelijkheid van voorzieningen in verband met vergrijzing en zelfredzaamheid (servicenetwerk).

De afgelopen jaren is er verder gewerkt aan het verder optimaliseren van de snelbusverbinding Tilburg-Waalwijk-'s-Hertogenbosch. In overleg met de vervoersorganisaties en provincie wordt er gestreefd naar een beter en voor een ieder toegankelijk openbaar vervoer. Voor 2019 wordt gemonitord wat de effecten zijn van de andere routing van snelbuslijn 301 (harmonisatie met buslijn 300). Voor de stad Waalwijk wordt momenteel onderzoek gedaan naar een zogenoemde servicebus.

- In samenwerking met Arriva en de Provincie Noord-Brabant zijn de buslijnen 300 in 2018 met name onderzocht op in- en uitstappers en bezettingsgraad. Het regionale openbaar vervoer gaat de centra van bedrijvigheid en werkgelegenheid in combinatie met het centrum (winkelgebied, gemeentehuis, schoenenmuseum) beter ontsluiten. Daarvoor is een routewijziging van de sneldiensten nodig en een versterking van het regionale netwerk. De route van de sneldiensten moet dan worden verlegd van de Hertog Jansstraat naar een route parallel aan de A59 (aan de noord- of zuidzijde) tussen de Hertog Jansstraat en de Heulstraat. Rijkswaterstaat houdt echter vast aan het volledig afsluiten van de oprit Waalwijk-Oost richting 's-Hertogenbosch en is vooralsnog niet bereid voor het openbaar vervoer en de hulpdiensten een uitzondering te maken.
- Vanaf de nieuwe haltes zijn er goede loop- en fietsverbindingen nodig naar de bedrijventerreinen en het centrum. De haltes bieden de mogelijkheid om fietsen te stallen. Eén van de haltes wordt de centrumhalte die een duidelijke poortfunctie voor het centrum krijgt. Parkeervoorzieningen bij of in de omgeving van de haltes kunnen ook een rol spelen voor het leisureverkeer (overstap op de sneldienst).
- Ook wordt onderzocht in hoeverre het particuliere initiatief van Parkmanagement Waalwijk; de Havenbus, in de spits tussen Busstation Vredesplein en Bedrijventerrein Haven; kan worden opgenomen in de reguliere dienstregeling. In het Exploitatieplan Brabant-West 2020 zoals vastgesteld door Provinciale Staten en dat ingaat op 15 december 2019, is deze verbinding niet opgenomen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Tijd

2020 was voor het openbaar vervoer een zeer vervelend jaar. Door de uitbraak van corona in het voorjaar van 2020 is het aantal reizigers in het openbaar vervoer drastisch afgenomen. De plannen voor uitbreiding van de dienstregeling in het netwerk van buslijnen tussen Tilburg – Waalwijk en Den Bosch zijn niet doorgedaan. In plaats daarvan heeft het openbaar vervoer nagenoeg het gehele jaar gereden met een aangepaste (vakantie)dienstregeling. Vanaf de eerste uitbraak van corona is het netwerk van buurtbussen geheel stilgelegd. Het is nog steeds niet precies bekend wanneer deze vorm

van openbaar vervoer veilig kan worden opgestart. Wel is er in 2020 in de gemeente gewerkt aan nieuwe vormen van mobiliteit voor de "last mile". Zo is in 2020 ingezet op de deelsteps als een slimme vorm van deelmobiliteit om met name vanaf het busstation Vredesplein de bereikbaarheid van Bedrijventerrein Haven te verbeteren. Ook in 2021 wordt hier verder op ingezet en samen met aanbieders van deelmobiliteit wordt gezocht naar verdere mogelijkheden binnen de gemeente.

B19 | 2.004 Onderzoek naar behoefte servicebus dorpskernen

De groeiende mate van vergrijzing in Nederland en de daar bijbehorende gebreken die de ouderdom met zich meebrengt, zorgt binnen het openbaar vervoer voor een toenemende behoefte aan 'vervoer op maat'. Naast de behoefte aan dit type openbaar vervoer voor ouderen is daar ook sprake van bij reizigers met een beperking. Omdat de zorg in ons land afneemt, persoonsgebonden budgetten en dergelijke op beginnen te raken zijn zij vaak aangewezen op het (voor hen niet goed ingerichte) openbaar vervoer. De gemeente Waalwijk ziet kansen met het introduceren van **'openbaar vervoer op maat'**.

Voor de kern Waspik (gelegen in de gemeente Waalwijk) is er al een bestaand initiatief opgepikt door particulieren, om te voorzien in OV als service. De gemeente Waalwijk gaat onderzoeken of een OV-servicebus ook mogelijk is voor de stad Waalwijk.

De **Servicebus** is onder andere een openbaar vervoersformule die vooral bedoeld is om ouderen en gehandicapten gemakkelijker met het openbaar vervoer te laten reizen. De dienstregeling wordt meestal uitgevoerd met speciale, kleine busjes met een lage vloer, waardoor instappen zeer gemakkelijk is.

Onderzocht wordt of het initiatief van de Boodschappendienst Waspik kan worden 'vertaald' naar de kern Sprang-Capelle en de stad Waalwijk en onder welke voorwaarden. Voor dit onderzoek ligt de focus op het nut en de noodzaak van de introductie van een OV-Servicebus in de kern Waalwijk. De focus hierbij ligt op een onderzoek naar best-practices (goed werkende praktijkvoorbeelden), maar ook op 'mislukte' OV-service projecten waarbij de kritieke punten worden onderzocht. Hiermee wordt een overzicht gecreëerd van uitgangspunten waaraan een goed werkende OV-service moet voldoen. Maar vooral ook welke bedreigingen er zijn met betrekking tot de ontwikkeling van de OV-servicebus. Bij een vervolgstudie wordt gekeken naar de uitvoerbaarheid, kosten en de te treffen maatregelen om dit project mogelijk te maken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

Met Contour de twern zijn eind 2019 afspraken gemaakt over het opzetten van een servicebus. De laatste stappen m.b.t. de financiering van het vervoer moesten nog gezet worden toen het Corona-virus uitbrak. Als gevolg van het Corona-virus is de behoefte aan het vervoer afgenomen en is het initiatief stilgevallen.

Economische bereikbaarheid

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Bereikbaarheid en mobiliteit zijn voor Waalwijk van economisch levensbelang. De komende jaren werken we aan het vergroten van de economische bereikbaarheid. Het gaat dan om verkeer of transport van Waalwijk naar buiten de gemeente en andersom.

- **Verbeteren bereikbaarheid via de weg**

- rijtijden voor automobilisten en vrachtwagens (van en naar Waalwijk) nemen af.

- **Vergroten en verbeteren bereikbaarheid via water**

De gunstige ligging van Waalwijk aan de Maas biedt veel kansen met betrekking tot economische bereikbaarheid. Daarom hebben we de komende jaren twee doelstellingen die in relatie tot elkaar staan.

- Waalwijk is bereikbaar voor klasse V watertransport (nieuwe insteekhaven).
- volume watertransport neemt toe.

- **Verbeteren ontsluiting bedrijventerreinen**

We hebben als doel om de komende jaren verkeersstromen zo veel mogelijk te willen splitsen (auto/fiets). Dit om de algehele doorstroming en veiligheid van onze wegen (op onze bedrijventerreinen) te vergroten.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B19 | 2.001 Inzetten op een Noordelijke randweg

De ambitie voor de Noordelijke Randweg komt voort uit het Mobiliteitsplan Waalwijk 2015. In het Mobiliteitsplan staat weergegeven dat voor het bedrijventerrein Haven een gebundelde directe, verkeersveilige verbinding dient te worden gerealiseerd met het hoofdwegennet. De Noordelijke Randweg speelt deze rol. De Noordelijke Randweg is de rechtstreekse verbinding richting de N261, de A59 en het GOL. De Noordelijke Randweg is de belangrijkste gebiedsontsluitingsweg van het Havengebied en is voor de economische ontwikkeling van het Havengebied noodzakelijk. Bij het vormgeven van de Noordelijke Randweg is verkeersveiligheid een integraal onderdeel van het ontwerpproces.

De ontwikkeling van de Noordelijke Randweg staat gekoppeld aan diverse anderen projecten en ontwikkelingen. De Noordelijke Randweg wordt fasegewijs gerealiseerd:

- Project Insteekhaven (bevat een stuk Noordelijke Randweg ten noorden van Haven 8)
- Project Verlengde Pompweg (bevat de aansluiting van het gedeelte Noordelijke Randweg wat is aangelegd bij Project Insteekhaven en het bestaande deel Randweg van de Midden Brabantweg)
- Project Noordelijke Randweg (bevat de aansluiting tussen het GOL en de aangelegde randweg bij Project Insteekhaven op de locatie van de Gansoyensesteeg)
- Project GOL (dit project staat buiten de ontwikkeling van de Noordelijke Randweg, maar is van belang voor dit project vanwege de vervolgvverbinding naar Waalwijk en de A59 richting Breda en 's-Hertogenbosch).

Afhankelijk van de voortgang van de naastgelegen bouwactiviteiten wordt dit project gefaseerd in tijd en in delen opgeleverd in de periode 2020-2023.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Tijd

Planning realisatie 2020-2023

In het kader van het project GOL en de realisatie van een ringweg om het Havengebied conform het Mobiliteitsplan 2015, ter verbetering van de bereikbaarheid en de verkeersafwikkeling van het Havengebied, is de realisatie van een Noordelijke Randweg geïnitieerd. Afhankelijk van de diverse naastgelegen percelen waarop bouwactiviteiten plaatsvinden, zoals de Insteekhaven, maar ook grote logistieke dienstverleners en anderen, wordt dit project gefaseerd in tijd en in delen (periode 2020-2023) opgeleverd. De gevolgen van de discussie rondom de Stikstof-aanpak zijn op het moment nog niet duidelijk, daardoor zijn nu al enkele maanden vertraging opgelopen.

B19 | 2.007 Project Kerkvaartse Haven

Er is een inventarisatie uitgevoerd naar de problemen en de kansen die de belanghebbenden zien m.b.t. de Kerkvaartse haven. In gezamenlijk overleg is een oplossingsrichting ontstaan waar iedereen achter staat. De noodzaak tot aanpassing van de waterkering aan de oostzijde van de haven biedt namelijk de kans om de haven ook te verbreden. Daarnaast is er de ambitie om het bestaande bedrijventerrein aan de oostzijde van de Kerkvaartse haven ten behoeve van watergebonden bulkactiviteiten te ontwikkelen en de Polanenweg op te

waarderen. De gemeenteraad heeft op 4 juni 2020 het ontwikkelplan Kerkvaartse Haven vastgesteld waarin de hierboven genoemde ambities staan beschreven.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

De ontwikkelingen i.r.t. Kerkvaartse haven lopen op schema. Uw raad heeft op 4 juni 2020 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om de haalbaarheid van het ontwikkelplan Kerkvaartse haven te onderzoeken en uit te werken. Inmiddels zijn er diverse (milieutechnische) onderzoeken uitgevraagd, is er een bewonersavond geweest en lopen de gesprekken met grondeigenaren, geïnteresseerde bedrijven en onze ketenpartners.

B19 | 2.010 Volumeafspraken maken met bedrijven voor watertransport

Met (grootschalige) logistieke bedrijven die zich vestigen in de gemeente worden afspraken gemaakt om een deel van de inkomende stroom en zo mogelijk ook de uitgaande stroom via het water te laten lopen. Deze afspraken worden in de overeenkomst opgenomen. In de achterliggende jaren was daarvoor een inspanningsverplichting opgenomen omdat toen de realisatie van de insteekhaven nog niet onherroepelijk vaststond.

Uitgangspunt bij vestiging van nieuwe bedrijven op Haven Acht zal worden of zij gebruik maken van het water, hetgeen moet blijken uit de bedrijfsvoering. Vervolgens komt dan aan de orde in hoeverre het waterverkeer kan worden bevorderd, zo mogelijk wordt dan een percentage van de in- en uitgaande stroom opgenomen. De "havenscan" kan een rol vervullen in de gesprekken met de bedrijven over de optimalisatie van het vervoer over het water. Voor bedrijven die geen gebruik van het water maken of zullen gaan maken zal in beginsel geen plaats zijn op het nieuw te ontwikkelen terrein. Dat geldt in ieder geval voor nieuwe bedrijven van elders maar geldt in beginsel ook voor bedrijven die hier gevestigd zijn en willen verplaatsen naar een andere locatie op het bedrijventerrein en daarvoor grond moeten/willen kopen van de gemeente.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

In tegenstelling tot de verwachting heeft definitieve gunning van de insteekhaven nog niet plaatsgevonden en zal oplevering van de haven waarschijnlijk pas in 2022 plaatsvinden. Ondertussen hebben al wel enkele grondtransacties plaatsgevonden met afspraken inzake vervoer over water welke nog niet geëffectueerd kunnen worden.

Door de raad zijn de "uitgiftevoorwaarden" vastgesteld. Daarin is als "hard" criterium opgenomen door de raad dat gebruik gemaakt moet worden gemaakt van het water als vervoersmodaliteit

B20 | 2.012 Netwerk-lobby versterken richting overige wegbeheerders

De gemeente Waalwijk gaat voor de optimalisatievariant van het knooppunt Hoopolder: het wijzigen van de opstelstroken en de verkeersregelininstallatie onder het viaduct van de A27 en het verbeteren van de leefbaarheid van de woonomgeving van Waspik. Dit gaan we doen in samenwerking met de gemeente Geertruidenberg, de bewoners en andere belanghebbenden van beide gemeenten.

De A27, tussen Breda en Utrecht, wordt gereconstrueerd. In het kader van een beter bereikbaar Waalwijk wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk deelgenomen aan de werk- en stuurgroep van de ombouw A27. Met als uitgangspunt het Hoopolderplusplan wordt er een oplossing gekozen om de leefbaarheid van de kernen Waspik en Raamsdonk te verbeteren. Dit gebeurt in samenwerking met de provincie Noord-Brabant, waarbij de gemeente Geertruidenberg als trekker fungeert. De gemeenteraden worden bij de besluitvorming betrokken.

De gemeenteraad van Geertruidenberg heeft de variant om een parallelweg tussen Scharlo en Raamsdonkveer aan te leggen afgewezen. In 2018 hebben vervolgens de gemeenten Geertruidenberg en Waalwijk gezamenlijk besloten de problematiek op te pakken gebruikmakende van het bestaande wegennet. Eind 2018 is dit ook afgestemd met de provincie Noord-Brabant. Tot juli 2019 hebben de gemeenten Geertruidenberg en Waalwijk de tijd gekregen een concept-wegencategoriseringsplan op te stellen. Na het behalen van de deadline in juli is het traject gestart waarbij een verdere detailuitwerking heeft plaatsgevonden. Eind 2019 gaat de besluitvorming via het college door de gemeenteraden plaatsvinden waarna de implementatie van dit wegcategoriseringsplan wordt opgenomen in de komende IUP'

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Tijd

In 2020 is gewerkt aan het Hoopolder Plus plan. Dit plan gaat in op een set van maatregelen op het onderliggend wegennet tussen Waspik en Geertruidenberg om de verkeersleefbaarheid te vergroten. Ingezet wordt op verkeersmaatregelen die enerzijds het sluisverkeer tegengaan en anderzijds de verkeersveiligheid vergroten. Voor de uitvoering van de verkeerskundige maatregelen is een provinciale bijdrage toegezegd van circa 5 miljoen euro. In 2020 is gewerkt, samen met stakeholders vanuit beide gemeenten, aan een definitief Hoopolder Plus plan. Door diverse omstandigheden is het in 2020 niet tot een afgerond breed gedragen plan gekomen, maar wij verwachten dat dit in het voorjaar van 2021 wel gaat lukken. Het plan wordt in 2021 voorgelegd aan de gemeenteraden van

Geertruidenberg en Waalwijk.

B20 | 2.011 Green deal Havens

In de gesprekken met de exploitant van de insteekhaven wordt ook Green Deal aan de orde gesteld en wordt ook van de exploitant gevraagd zich te conformeren aan de uitgangspunten van Green Deal. De beoogd exploitant van de Insteekhaven is voornemens de uitgangspunten van de Green Deal zo veel mogelijk te implementeren in de realisatie en exploitatie van de haven, oftewel hij wil de "groenste binnenhaven" van Nederland realiseren. Daartoe zijn al een aantal stappen gezet, o.a. het zoeken van samenwerking met andere partijen die groene energie kunnen leveren. Daadwerkelijke realisatie hangt af van het tijdstip waarop de haven wordt aanbesteed en gerealiseerd. Door de vertraagde aanbesteding wordt de nieuwe insteekhaven niet eerder dan het laatste kwartaal van 2022 in gebruik genomen. Effecten zijn dus pas te verwachten vanaf 2023.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 06-06-2019

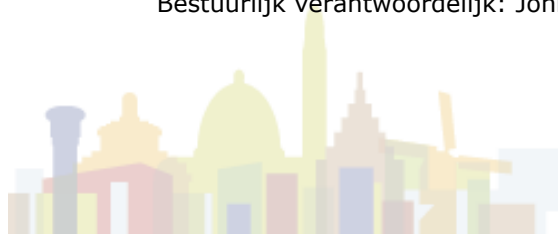
Tijd

De beoogd exploitant van de Insteekhaven is voornemens de uitgangspunten van de Green Deal zo veel mogelijk te implementeren in de realisatie en exploitatie van de haven, oftewel hij wil de "groenste binnenhaven" van Nederland realiseren. Daartoe zijn al een aantal stappen gezet, o.a. het zoeken van samenwerking met andere partijen die groene energie kunnen leveren. Daadwerkelijke realisatie hangt af van het tijdstip waarop de haven wordt aanbesteed en gerealiseerd.

B20 | 2.018 Uitvoeringsmaatregelen IUP 2020

Met het IUP willen we bereiken dat maatregelen die voortvloeien uit de disciplines "Onderhoud wegen", "Gemeentelijk Riolerings Plan" en "Verkeer" zo veel mogelijk worden gecombineerd tezamen met werkzaamheden aan groen, lichtmasten en nutsvoorzieningen. De werkzaamheden in het IUP vloeien deels voort uit de Wegenwet en de Wet Milieubeheer. Met het uitvoeren van de werkzaamheden in het IUP wordt daarmee aan de wettelijke verplichtingen voldaan. Daarnaast leveren de werkzaamheden een belangrijke bijdrage aan leefbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en veiligheid en zijn daarmee van belang voor een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat. Dit is belangrijk voor de verdere ontwikkeling van een economisch vitale regio. Het doel van het IUP is zo veel mogelijk werkzaamheden te combineren teneinde kosten te reduceren door maximaal te profiteren van synergievoordelen. Daarnaast wordt op deze wijze onnodige overlast voorkomen voor inwoners en bedrijven.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

■ Tijd

Het voorbereiden en uitvoeren van IUP-werken is een continu proces. Een lopend IUP zal telkens ca. 3 jaar in beslag nemen. Omdat een oud IUP en een nieuw IUP langs elkaar bestaan, zal dit geen negatieve invloed hebben op de planning. Wel is het streven het IUP steeds meer binnen 2 jaar te gaan realiseren. De stikstofproblematiek en PFAS hebben een negatieve werking op de continuïteit van de uitvoering. Een aantal reconstructies komen hierdoor later in uitvoering dan gepland.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Maatregelen

B20 | 2.013 Nulmeting rijtijdenonderzoek t.b.v. indicator

In het kader van het garanderen van de economische bereikbaarheid over de weg is als uitgangspunt genomen dat de rijtijden gelijk blijven aan die van 2020. Dit houdt in dat in dit jaar de rijtijden tussen economische bestemmingen in beeld moeten worden gebracht. Omdat er buiten de gemeentegrenzen krachten spelen die niet of moeilijk te beïnvloeden zijn zal dit onderzoek zich moeten richten op de aansluitingen van de bedrijventerreinen en winkelgebieden op het hogere wegennet, zoals de A59 en de N261. Het is nog maar de vraag of het rijtijdenonderzoek nog voor 1-1-2021 tot bestuurlijke besluitvorming kan leiden. In tijden van corona, met alle daaruit voortvloeiende beperkingen, kan geen getrouw beeld worden verkregen omdat er sprake is van een verstoring. Zeker als er sprake is van een nulsituatie verdient het aanbeveling dit rijtijdenonderzoek uit te stellen. Het verkregen beeld zal naar verwachting veel te gunstig uitvallen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 27-06-2019

■ Tijd

Het vormgeven van een rijtijdenonderzoek is in 2020 niet opgepakt vanwege de effecten hierop van een aantal maatregelen dat is getroffen om de verspreiding van Covid 19 tegen te gaan. Een aantal hiervan leidt tot minder personenverplaatsingen en minder economisch transport door gesloten scholen, dichte winkels, horeca op slot en thuiswerken, met juist een groei in de pakketpost en de digitale dienstverlening. Een nulmeting nu uitvoeren leidt tot een verstoord beeld. Wij opteren voor een verplaatsing naar tenminste 2022 of nog later

om dan ook de blijvende effecten o.a. van thuiswerken mee te kunnen nemen.

B20 | 2.015 Ontwikkelen prognose en monitor watertransport

In het kader van het garanderen van de economische bereikbaarheid over water is het streven gericht op de stijging van het transportvolume over water. In 2020 zullen we onderzoeken wat de wijze van monitoring kunnen zijn.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 27-06-2019

Tijd

Het ontwikkelen van instrument waarmee het volume van het transport over water kan worden gemonitord en geprognosticeerd is niet ter hand genomen vanwege de effecten hierop van maatregelen dat is getroffen om de verspreiding van Covid 19 tegen te gaan. Een aantal hiervan leidt tot minder economisch transport en personenverplaatsingen door dichte winkels, horeca op slot, gesloten scholen en thuiswerken, met juist een groei in de pakketpost en de digitale dienstverlening. Het nu monitoren leidt tot een vertekent beeld op basis waarvan geen trends kunnen worden afgeleid. Wij opteren voor een verplaatsing na tenminste 2022 of nog later om dan ook de blijvende effecten van o.a. online-winkelen en thuiswerken mee te kunnen nemen.

Stedelijke omgeving

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

De tweede pijler uit het mobiliteitsplan richt zich op de bereikbaarheid en (verkeers)veiligheid binnen de stedelijke omgeving van Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik.

- **Vergroten verkeersveiligheid**

Wij zetten in op een daling van het aantal verkeersongevallen in Waalwijk. Daarom gaan wij door met het (her)inrichten van de openbare ruimte volgens de uitgangspunten van het verkeersveiligheidsprincipe 'Duurzaam Veilig' in combinatie met daar waar mogelijk een scheiding van de verkeersdeelnemers naar snelheid, rijrichting en massa door de aanleg van fietsvoorzieningen en rijbaanscheidingen.

- daling van het aantal verkeersongevallen in de kernen Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik.

- **Vergroten bereikbaarheid en parkeerservice bij winkelvoorzieningen**

We willen bereiken dat de parkeerplaatsen in het centrum beschikbaar zijn voor bezoekers

en bewoners van het centrum. We doen dit door te faciliteren in parkeerterreinen en parkeerplaatsen. De beschikbaarheid is gereguleerd door een naar gebied en gebruiker gedifferentieerde parkeerheffing op te leggen. Sinds mei 2017 zijn de parkeertarieven bijgesteld. Op de terreinen van de Els-Zuid en het Unnaplein is sindsdien het eerste uur parkeren gratis. Op het terrein aan de Taxandriaweg is het eerste en het tweede uur gratis. Op alle andere locaties kost het eerste uur parkeren € 0,10.

- **Wegen in goede staat houden en beheren**

Artikel 16 van de Wegenwet regelt het onderhoud van wegen, de toegankelijkheid van openbare wegen en bevat enkele verplichtingen voor de wegbeheerder. Een van die verplichtingen is de hen toegewezen wegen in goede staat te houden en verantwoord te beheren. De gemeenteraad van Waalwijk heeft hiervoor het plan 'Beeldkwaliteit Onderhoud Wegen' vastgesteld.

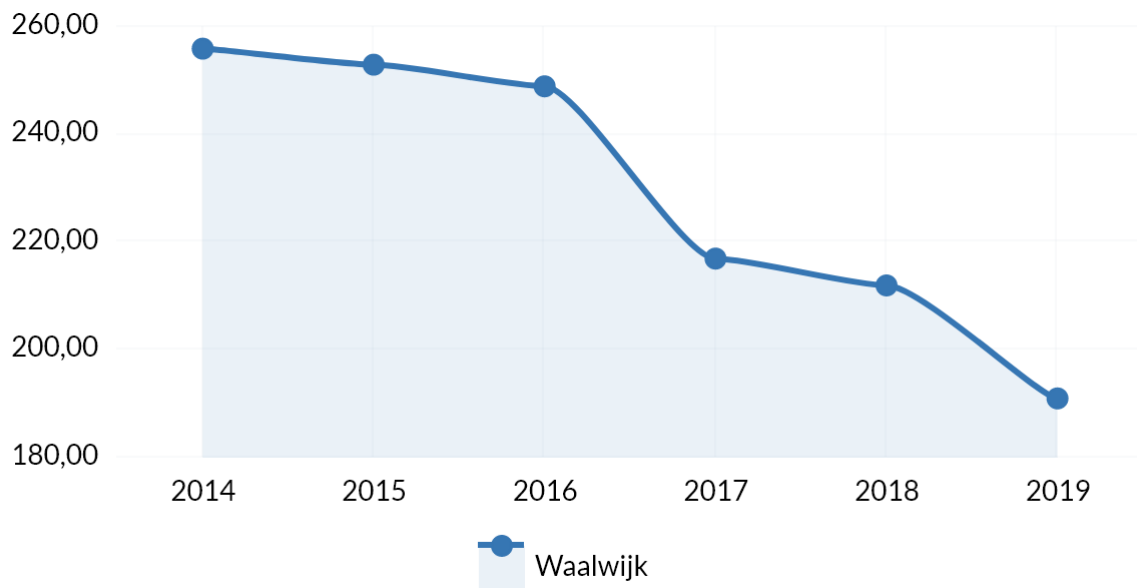
- Voor alle wegen in Waalwijk komen tot de classificatie 'minimaal veilig'. Dit met zo min mogelijk inzet van financiële middelen en met zo min mogelijk maatschappelijke overlast.

Indicatoren

IND 2.001 | Verkeersongevallen

Een verkeersongeval is een gebeurtenis op de openbare weg, die verband houdt met verkeer en waardoor er schade ontstaat aan objecten of letsel bij personen en waarbij tenminste één rijdend voertuig betrokken is.

Bron: VIA.nl

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 2.014 Ontwikkelen normering en monitor t.b.v. indicator parkeren

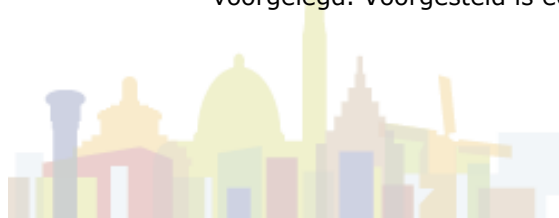
In het kader van het bereikbaar houden van de stedelijke gebieden in Waalwijk is het streven er op gericht het serviceniveau van het parkeren te verhogen. De uitdaging is om zowel het serviceniveau van het betaald parkeren in het centrum als het parkeren in woonwijken daarbuiten minimaal te brengen op een beoordeling van een 7,5. Wellicht dat het mogelijk is in bestaande inwonerspanels deze vraagstelling op te nemen. Een evaluatie van het betaald parkeren is gaande. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor verder onderzoek naar hoe de parkeerstrategie moet worden ingericht. Dan pas kan worden bepaald welk serviceniveau hierbij passend is. Dit zal niet voor 1-1-2021 tot besluitvorming leiden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 27-06-2019

Tijd

De evaluatie van het betaald parkeren in het centrum is in 2020 afgerond en heeft geleid tot een voorstel dat op 4 maart 2021 aan de gemeenteraad ter besluitvorming is voorgelegd. Voorgesteld is een mix van maatregelen voor het toekomstige parkeerbeleid

vast te stellen welke als basis dient voor de parkeerregulering in het centrum van Waalwijk. Deze mix, die moet leiden tot een minimaal kostendekkend parkeerbeleid, bestaat uit:

1. Het invoeren van de nieuwe tarieven op Taxandriaweg.
2. Het inregelen van de digitale blauwe zone en het mogelijk maken van digitaal parkeren bij de automaten.
3. Het invoeren van de nieuwe tarieven op Els Zuid en Unnaplein.
4. Het uitwerken van de mogelijkheden voor het geven van kortingen voor vaste klanten.
5. Het stapsgewijs invoeren van de nieuwe tarieven voor parkeervergunningen en abonnementen.
6. Het uitbreiden van het vergunninghoudersgebied aan de oostelijke schil van het centrum.

B20 | 2.017 Pilot Smart Mobility: gebruik deelauto's

(Schone) deelauto's, maar ook deelfietsen, deel-e-bikes of een combinatie van deze voertuigen kunnen bijdragen aan oplossingen in het voor- een natransport om bijvoorbeeld de last mile op bedrijventerreinen te overbruggen. Deze zouden beschikbaar moeten komen in de onmiddellijke omgeving van openbaar vervoerknooppunten, zoals het Vredesplein, in de vorm van zogenaamde mobiliteit-hubs.

Autodelen is een systeem waarbij personen gezamenlijk van een of meerdere auto's gebruik maken. Het verschilt van traditioneel autohuren doordat het huren van auto's voor een korte termijn (bijvoorbeeld per uur of per minuut) mogelijk is. Autodelen wordt vooral gebruikt door mensen die relatief weinig met een auto rijden. Het is namelijk financieel voordelig ten opzichte van een eigen auto vanaf minder dan ongeveer 10.000 km per jaar.

De belangrijkste factoren die de groei van autodelen bevorderen, zijn de stijgende hoeveelheid files en een veranderende denkwijze over autobezit. Er is namelijk een trend waarneembaar waarbij het autogebruik belangrijker wordt geacht dan het autobezit.

De gemeente Waalwijk is ook betrokken bij het MIRT A2 Deil – Vught. Onderdeel van het MIRT-programma zijn de Quickwins OV Knooppunten. Binnen dit onderdeel wordt in samenwerking met de provincie gekeken naar de mogelijkheden om de verkeersintensiteit op de A59 te verlagen door het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken. Het Busstation Vredesplein is één van de genoemde knelpunten vanuit het Quickwins programma. Bij een optimalisatie is gekeken naar de ontwikkeling van fietsvoorzieningen op deze locatie. Hiertoe worden gerekend een uitbreiding van het aantal OV-fietsen en het aanbieden van deelfietsen en -e-bikes. In 2020 vindt een verdere uitwerking van het plan plaats.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 06-06-2019 Einddatum: 30-11-2020

■ Tijd

De gemeente Waalwijk heeft samen met stakeholders (bedrijven, onderwijsinstellingen en medeoverheden) een aantal mobiliteitsuitdagingen benoemd in de agenda Smart Move Waalwijk, september 2019.

Die uitdagingen willen we met nieuwe technologieën en businessmodellen aanpakken. Een van die uitdagingen is de verbinding tussen het busstation, de laatste halte in Waalwijk, en het bedrijventerrein Haven (zogenaamde last mile solution).

Het college heeft ingestemd met de komst van de pilot E-steps, waarbij ongeveer 80 elektrische steps (RWD goedgekeurd) in een deelsysteem beschikbaar zijn voor reizigers tussen het busstation en het bedrijventerrein Haven. Om het rondslingeren in de openbare ruimte van steps te voorkomen werken tijdens de pilot van 2 jaar met een gesloten systeem gewerkt: werkgevers sluiten een abonnement af, de steps zijn te gebruiken tussen de dockingstations. We gaan uit van drie dockingstations, een bij het busstation en twee (afhankelijk van de bedrijven die een abonnement afnemen) op het bedrijventerrein Haven.

Medio 2020 is de concessieovereenkomst met Citysteps ondertekend. De implementatie is mede als gevolg van het Corona-virus enkele maanden vertraagd. Naar verwachting zal in februari 2020 het systeem operationeel zijn. De pilotfase duurt twee jaar. Daarna kan de gemeente de afweging maken om het systeem uit te breiden, open te stellen voor inwoners en bezoekers of de pilot niet te verlengen.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B20 | 2.016 Parkeerstrategie formuleren

Toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, de uitkomst van het onderzoek naar het serviceniveau van het parkeren in zowel het centrum als in de daarbuiten gelegen woonwijken en de inmiddels afgeronde inventarisatie van de parkeerdruk in de nachtelijke uren kunnen op termijn leiden tot de wenselijkheid de parkeerstrategie aan te passen. Op welke wijze dat moet gebeuren hangt af van de informatie die dan beschikbaar is.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 06-06-2019

Tijd

In de vergadering van 4 maart 2021 heeft de gemeenteraad een mix van maatregelen voor het toekomstige parkeerbeleid vastgesteld, welke dient als basis voor de parkeerregulering in het centrum van Waalwijk. Tezamen met onder andere de update van de inventarisatie van de parkeerdruk in de woonwijken in de nachtelijke uren (Q1-2021), moet in de loop van 2021 worden bezien in hoeverre deze aanleiding geven tot het aanpassen van de parkeerstrategie.

Wat heeft beleidsveld 2 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	6.641	7.246	6.916
Baten	-386	-386	-441
Saldo van lasten en baten	6.255	6.861	6.475
Onttrekkingen	-351	-886	-702
Stortingen	0	150	145
Mutaties reserves	-351	-736	-557
Saldo na mutaties reserves	5.904	6.125	5.918

Belangrijkste kaders

Mobiliteitsplan Waalwijk 2015

Regionaal Fietsplan

Parkeernormennota 2015

Uitwegenbeleid 2015

IUP 2019 - 2020

Evaluatie parkeerbeleid (2007)

9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR

11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN

Verbonden Partijen

Voor dit beleidsveld zijn er geen verbonden partijen.

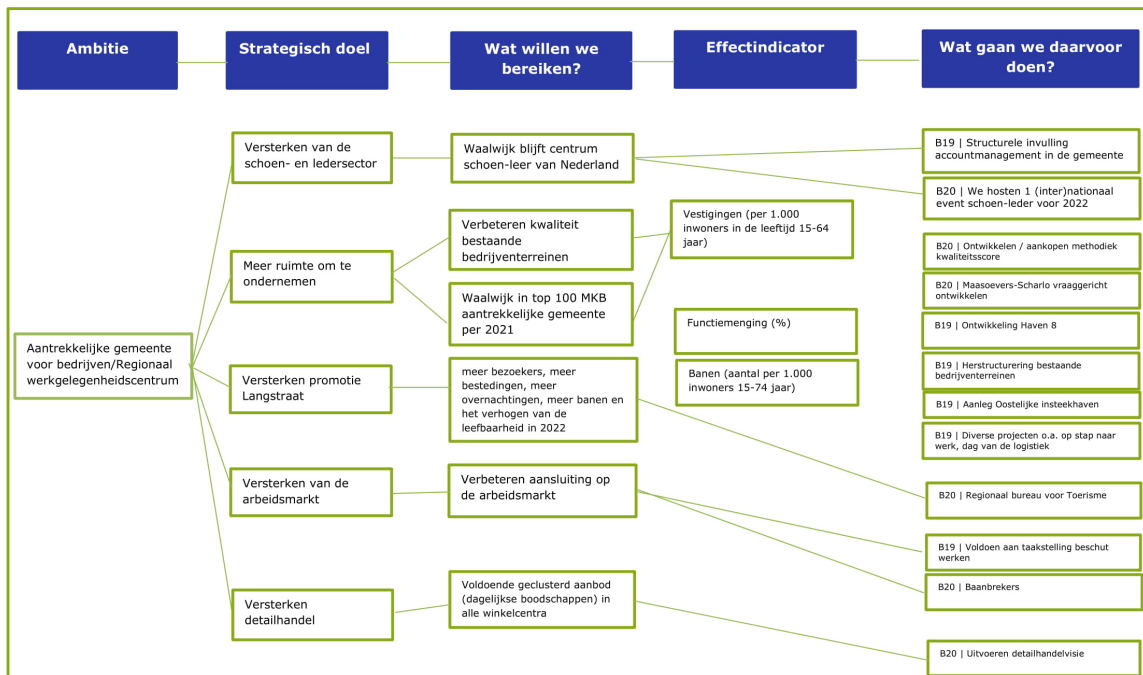
Beleidsveld 3 | Economie

Ambitie

In 2025 is Waalwijk een aantrekkelijk gemeente om te werken en ondernemen en zijn we nog steeds een duurzaam regionaal werkgelegenheidscentrum. Daarbij is de vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in balans, bieden we ondersteuning aan inwoners die het nodig hebben en is Waalwijk het centrum van schoen- en lederontwikkeling in Nederland.

Beleidsveld 3 | Economie

Doelstellingen

Verplichte indicatoren (BBV)

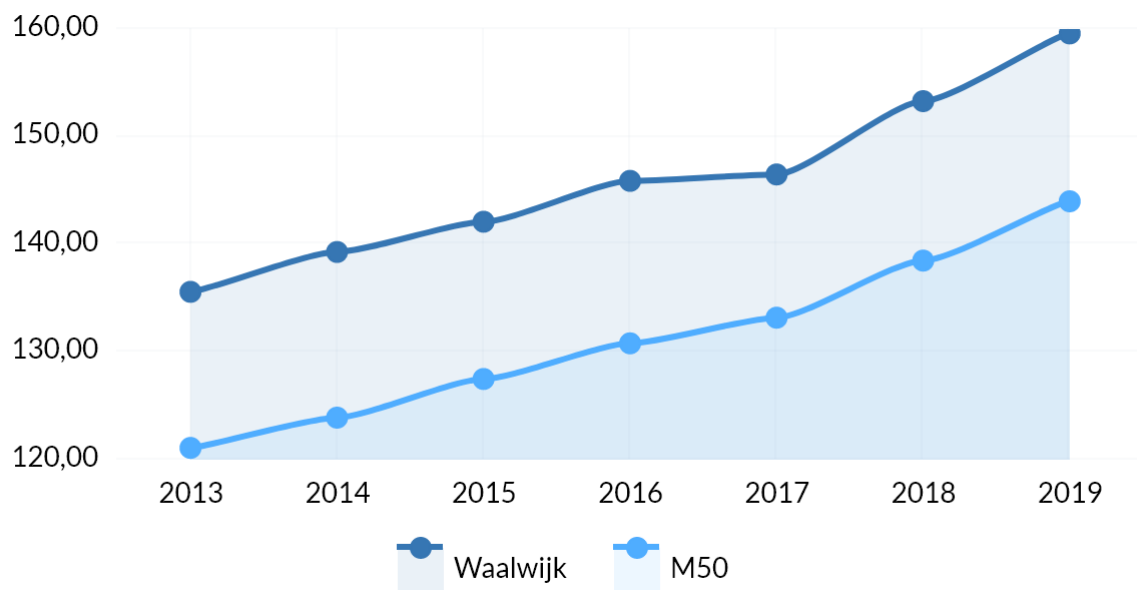
Onderstaand vindt u een overzicht van de landelijk verplichte indicatoren (BBV):

Indicatoren

IND 3.001 | Vestigingen (per 1.000 inw. leeftijd 15-64 jaar) (BBV)

Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar.

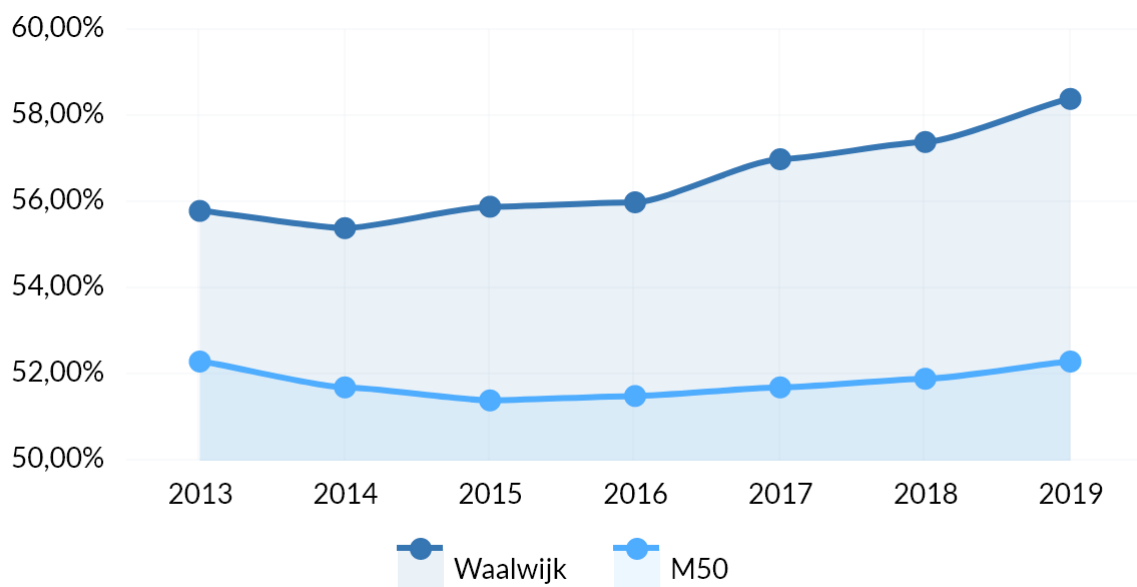

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

IND 3.002 | Functiemenging (BBV)

De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

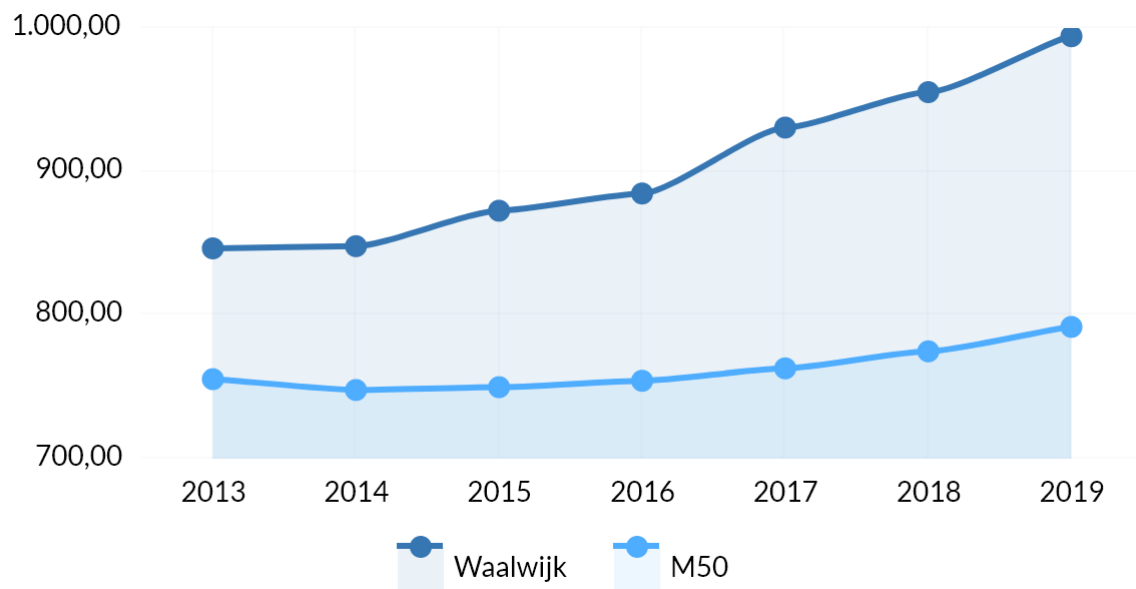

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

IND 3.003 | Banen (aantal per 1.000 inw. 15-74 jr) (BBV)

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 74 jaar.

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

Aantrekkelijke gemeente voor bedrijven / Regionaal werkgelegenheidscentrum

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Waalwijk blijft voor (potentiële) ondernemers een interessante vestigingsplaats. Dienstverlening moet beschikbaar zijn als ondernemers daar om vragen met zoveel mogelijk maatwerk en persoonlijke aandacht.

De doelstellingen van de gemeente Waalwijk ten aanzien van de toekomst van haar bedrijventerreinen zijn vitale en duurzame bedrijventerreinen, met een goede balans tussen people, planet en profit. Bedrijventerreinen die voldoende gedifferentieerd zijn en een eigen herkenbare identiteit hebben.

Bedrijven voelen zich in Waalwijk 'thuis' en zijn niet geneigd om naar elders te vertrekken, waardoor er nauwelijks leegstand is. Een actieve inzet van de gemeente blijft hiervoor nodig. Dat betekent aandacht voor herinrichting en herstructurering van kavels en de aanpak van het openbaar gebied.

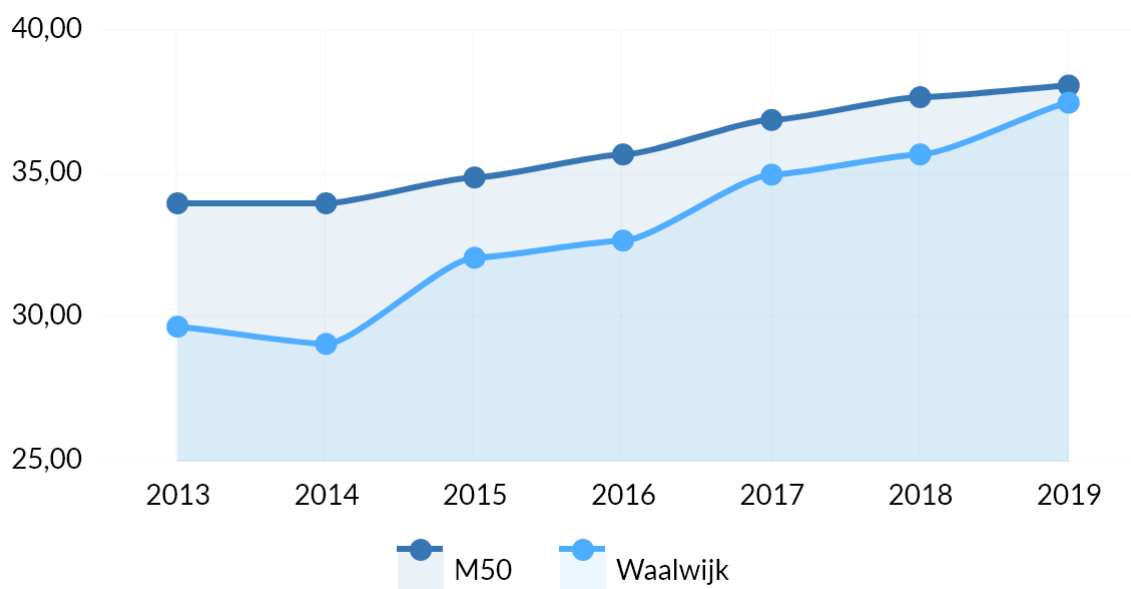
- **Versterken detailhandel structuur**

- Voldoende geclusterd aanbod (dagelijkse boodschappen) in alle wijkwinkelcentra.
- **Versterken van de Schoen- en ledersector**
 - Waalwijk blijft centrum schoen-leer van Nederland.
- **Meer ruimte om te ondernemen**
 - Verbeteren kwaliteit bestaande bedrijventerreinen;
 - Waalwijk in top 100 MKB aantrekkelijke gemeente per 2021.
- **Versterken arbeidsmarkt**
 - Verbeteren aansluiting arbeidsmarkt.
- **Versterken promotie Langstraat**
 - meer bezoekers, meer bestedingen, meer overnachtingen, meer banen en het verhogen van de leefbaarheid in 2022.

Indicatoren

IND 3.004 | Banen recreatie en toerisme

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 3.011 Baanbrekers

Sinds maart 2020 zijn ivm het coronavirus diverse maatregelen genomen, die tot een intelligente lockdown hebben geleid. De economische gevolgen hiervan voor bedrijven, werknemers en ZZP'ers zijn op dit moment nog niet in te schatten. Het is wel zeker dat er ernstige economische schade wordt opgelopen. Voor Baanbrekers geldt het volgende:

Het verwachte aantal plaatsingen in werk houdt Baanbrekers op 300.

De gemeentelijke bijdrage komt uit op €3.066.000.

Een extern bureau evalueert de gemeenschappelijke regeling. Het resultaat legt het college naar verwachting in het najaar van 2020 aan de raad voor. Eventuele wijzigingen aan de GR nemen we in dat voorstel mee.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 13-06-2019

■ **Tijd**

Sinds maart 2020 zijn ivm het coronavirus diverse maatregelen genomen, die tot een intelligente lockdown hebben geleid. De economische gevolgen hiervan voor bedrijven, werknemers en ZZP'ers zijn aanzienlijk. In 2020 was de economische krimp 3,8% tov 2019. (Bron CBS) De economie heeft dus ernstige schade opgelopen in 2020. Dit is niet terug te zien in de gemiddelde aantallen bijstandsgerechtigden: 722 in 2020 (tov 721 in 2019)

Baanbrekers heeft de TOZO (Tijdelijke Ondersteuningsmaatregel Zelfstandig Ondernemers) uitgevoerd, waarvan 774 Waalwijkse ondernemers gebruik hebben gemaakt

Een extern bureau evalueert de gemeenschappelijke regeling. Het resultaat legt het college naar verwachting in de zomer van 2021 aan de raad voor. Eventuele wijzigingen aan de GR nemen we in dat voorstel mee.

B20 | 3.013 Uitvoering detailhandelvisie

De detailhandelvisie vormt een belangrijk kader voor de versterking van de detailhandel in de gemeente Waalwijk. Ruimtelijke plannen worden getoetst aan de uitgangspunten van deze visie.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Ruimtelijk initiatieven die te maken hebben met detailhandel, worden getoetst aan de detailhandelsvisie.

B20 | 3.015 Ontwikkelen / aankopen methodiek kwaliteitsscore

Om de kwaliteit, en de verandering daarvan, te kunnen meten is het gewenst om een methodiek te ontwikkelen om een score te bepalen en over een langere termijn veranderingen inzichtelijk te kunnen maken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 31-07-2019

■ Tijd

Om een gedegen en objectief beeld te krijgen van onze lokale economie en de arbeidsmarkt voeren we de 'Economische verkenning' uit. Met dit onderzoek krijgen we zicht op de huidige economische structuur en arbeidsmarkt, brengen we de impact van de coronacrisis in beeld en krijgen we advies hoe we bij kunnen dragen aan het herstel van de economie. Dit onderzoek is gestart in het voorjaar van 2020 en zal begin 2021 gereed zijn.

B19 | 3.001 Aanleg Oostelijke Insteekhaven

In verband met PFAS en stikstof heeft nog geen definitieve gunning van het werk plaats kunnen vinden. De verwachting is dat deze problematiek in de loop van 2021 wordt opgelost en dat direct daarna een aanvang wordt gemaakt met het werk. Dit zou betekenen dat de nieuwe haven op zijn vroegst in 2022 in gebruik kan worden genomen. Ondertussen is al wel het vestigingsbeleid in de gemeente aangescherpt in die zin dat nieuwvestigers expliciet de eis krijgen opgelegd krijgen om gebruik te maken van de nieuwe faciliteit. Het afdwingen van die verplichting is pas aan de orde als de nieuwe haven in gebruik kan worden genomen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

Het bestemmingsplan is door de raad vastgesteld. Dit plan is plan onherroepelijk geworden omdat er geen beroep is ingesteld.

B19 | 3.004 Herstructurering bestaande bedrijventerreinen

De raad heeft het 'Lokaal herstructureringsfonds' in het leven geroepen. Na toestemming van de raad kunnen we deze middelen inzetten om ongewenste leegstand aan te pakken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 01-01-2019

■ Tijd

Begin 2019 hebben we onderzoek laten doen naar de leegstand op Haven 1 t/m 6. Hier kwam uit naar voren dat de leegstaand laag is en dat hier vooralsnog geen herstructurering nodig is. Op de andere bedrijventerreinen in onze gemeente is evenmin behoefte aan herstructurering naar voren gekomen. We hebben daardoor geen beroep hoeven doen op het Lokaal herstructureringsfonds. Op dit moment zien we dat de markt de leegstand op de bedrijventerreinen veelal zelf opvult. In 2020 hebben we geen beroep hoeven doen op dit fonds. De gevolgen van de coronacrisis zouden wel tot leegstand kunnen gaan leiden in 2021 e.v.. Om de hoge kwaliteit die we nu op onze bedrijventerreinen hebben te behouden, is het Herstructureringsfonds een noodzakelijk instrument.

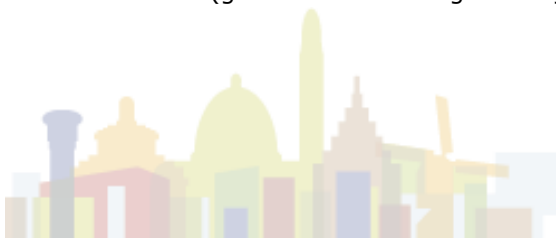
B19 | 3.006 Ontwikkeling Haven 8

Haven 8 is bedoeld voor grootschalige logistiek. Dit zijn bedrijven van 5 hectare of groter. Haven 8 is opgedeeld in twee delen: Haven 8 West en Haven 8 Oost. Daarnaast wordt haven 8 vraaggericht ontwikkeld. Dit betekent dat een bedrijf maatwerk geleverd krijgt. Haven 8 West is ondertussen geheel uitgegeven. H 8 Oost is voor de ontwikkeling afhankelijk van de doorgang van de GOL, aangezien via die weg de verkeersafwikkeling plaats moet vinden. Daarnaast moet ook voor het bouwrijp maken en de ter plaatse benodigde infrastructuur stikstofcompensatie plaatsvinden. De kavel voor Van Mossel is vooralsnog de enige kavel die nog ontwikkeld kan worden. Nadat het stikstofprobleem is opgelost kan het overig gedeelte van Haven 8 Oost uitgegeven worden. Naar verwachting kan dit pas op zijn vroegst in 2022 plaatsvinden .

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

Haven 8 West is ondertussen geheel uitgegeven en ontwikkeld en grotendeels in gebruik genomen.. Verschillende bedrijven hebben interesse getoond in Haven 8 Oost, maar ontwikkeling van dit gebied is mede afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het GOL (gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat) en ontwikkelingen rondom de PAS (stikstof).

B19 | 3.008 Regionaal Bureau voor Toerisme

Het Regionaal Bureau voor Toerisme De Langstraat (RBT) is nu een jaar onderweg. Afgelopen jaar hebben zij o.a. het volgende opgeleverd en aangeboden:

- Een nieuwe consumentenwebsite
- Strategische Marketingvisie 2020-2022
- Toeristisch Magazine 2020 – 2021
- Gratis ondernemerspakket zilver
- Toeristische bebording in centrum Waalwijk (aanbesteding 2020, oplevering 2021)

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Tijd

Het Regionaal Bureau voor Toerisme De Langstraat (RBT) is een jaar onderweg, waarbij zij in 2020 al snel, net zoals andere organisaties, met Covid-19 te maken hadden. Dit zorgde ervoor dat ook de toeristisch-recreatieve sector hun deuren moesten sluiten. Voor het RBT betekent dit dat er weinig inkomsten zijn gegenereerd: weinig tot geen verkoop van arrangementen en ondernemerspakketten. Om de recreatieve sector te steunen hebben zij gratis zilveren ondernemerspakketten aangeboden waardoor de ondernemers een half jaar lang nog meer gepromoot worden en voordelen krijgen.

Afgelopen jaar is de tussentijdse evaluatie en verantwoording over 2019 vastgesteld, waarbij de subsidie lager vastgesteld is wegens de niet uitgevoerde activiteiten (KPI's). Een deel van deze subsidie is teruggestort naar de gemeente Waalwijk en een deel is ingezet voor diverse gelabelde activiteiten in 2020.

Voor 2021 zijn er nieuwe KPI's vastgesteld op basis van de vijf pijlers.

B19 | 3.010 Structurele invulling accountmanagement in de gemeente

In het in 2018 opgestelde accountplan zijn een drietal doelstellingen benoemd:

- Goede dienstverlening aan ondernemers, de basis op orde
- Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven
- Faciliteren economische clusters, met speciale aandacht voor het schoen en leercluster

Daarnaast voorziet het accountplan in een actieplan. Om optimaal invulling te kunnen geven aan dit accountplan is een structurele inzet van 1,5 fte noodzakelijk.

In 2019 zal het accountplan door het college aangenomen worden en zullen er incidentele middelen beschikbaar worden gesteld om hieraan in 2020 en 2021 invulling te geven. Hierna moet bekeken worden of structurele invulling gewenst is.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

■ Tijd

In 2019 is het accountplan goedgekeurd en is er tevens voor de inhuur incidenteel geld beschikbaar gekomen voor 2020 en 2021. Tevens zijn we in 2019 al begonnen met de uitvoering van het accountplan. Hiervan is ook een evaluatie opgesteld eind 2019. Deze evaluatie is eind 2019 toegestuurd naar de Raad en het college.

In het voorjaar van 2021 ontvangt uw raad een evaluatie van accountmanagement en de visie op verdere dienstverlening naar ondernemers. Eventuele financiële gevolgen zullen in de kadernota meegenomen worden.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B20 | 3.012 Maasoevers-Scharlo vraaggericht ontwikkelen

Ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein Maasoever-Scharlo in Waspik zijn in het verleden gronden verworven. De vraag naar bedrijfgrond voor het midden- en kleinbedrijf in de gemeente Waalwijk is erg groot. In eerdere overleggen heeft de Provincie aangegeven geen medewerking te verlenen voor uitbreiding van de bedrijfsterreinen Haven in de kern Waalwijk ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf. Eerder is met de Provincie overeen gekomen dat een gedeelte van de "uitbreidingsgrond" ingezet kan worden voor agrarisch gelieerde bedrijvigheid. Thans is er groen licht om in te zetten op kleinere bedrijfskavels. Inmiddels zijn verkenningen opgestart om te komen tot een nieuw bestemmingsplan. Er wordt naar gestreefd om 2021 een bestemmingsplan ter besluitvorming aan de raad aan te bieden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 13-06-2019

■ Tijd

Het opstellen van het bestemmingsplan heeft enige vertraging opgelopen. Inmiddels zijn verkenningen opgestart om te komen tot een nieuw bestemmingsplan. Gelet de onderzoeken die nog uitgevoerd moeten worden, ligt het niet voor de hand dat een en ander in 2020 afgerond kan worden. Er wordt naar gestreefd om medio 2021 een

bestemmingsplan ter besluitvorming aan de raad aan te bieden.

B20 | 3.014 We hosten 1 (inter)nationaal event schoen-leder voor 2022

Gelet op de komst van het schoenenmuseum streven we ernaar om in de aanloop een toonaangevend evenement te hosten in Waalwijk op het gebied van schoen en leer. Dit draagt eveneens bij aan de economische promotie van Waalwijk. Met de maatregelen die gelden om de coronacrisis te bestrijden, is het organiseren van evenementen vooralsnog niet mogelijk. Dit punt schorten we daarom vooralsnog op. Zodra de maatregelen versoepeld worden en de bouw van het museum start, pakken we dit weer op.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 31-07-2019

■ Tijd

Met de maatregelen die gelden om de coronacrisis te bestrijden, is het organiseren van evenementen vooralsnog niet mogelijk. Dit punt schorten we daarom vooralsnog op. Zodra de maatregelen versoepeld worden en de bouw van het museum start, pakken we dit weer op.

Wat heeft beleidsveld 3 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	11.815	13.454	27.936
Baten	-11.052	-11.089	-31.094
Saldo van lasten en baten	762	2.364	-3.158
Onttrekkingen	-350	-13.141	-11.874
Stortingen	0	11.210	15.802
Mutaties reserves	-350	-1.931	3.927
Saldo na mutaties reserves	412	433	769

Belangrijkste kaders

Detailhandelsvisie (2017)

Visie op Bedrijventerreinen (2012)

Ambitiedocument Waalwijk Noord (2011)

Centrumvisie (2017)

Intergemeentelijk Actieplan Samenwerking op bedrijventerreinen (2012)

Visie op de boodschappenstructuur (2014)

Economisch Programma Langstraat (2016)

Economisch Uitvoeringsprogramma de Langstraat (2016)

Analyse betekenis Schoen- en ledersector in de Langstraat (2017)

Verbonden partijen

Parkmanagement Waalwijk BV.

Op verzoek van de gemeenteraad heeft de rekenkamer een onderzoek ingesteld naar o.a. de governance van Parkmanagement. Dit onderzoek is eind 2020 afgerond en de rapportage ligt vanaf februari 2021 voor een bestuurlijke reactie bij het college. Daarna kan de raad zich uitspreken over de positie en de governance van Parkmanagement. Vooral nog wordt de raad periodiek, minstens twee keer per jaar middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de beleidsvoornemens en resultaten van Parkmanagement.

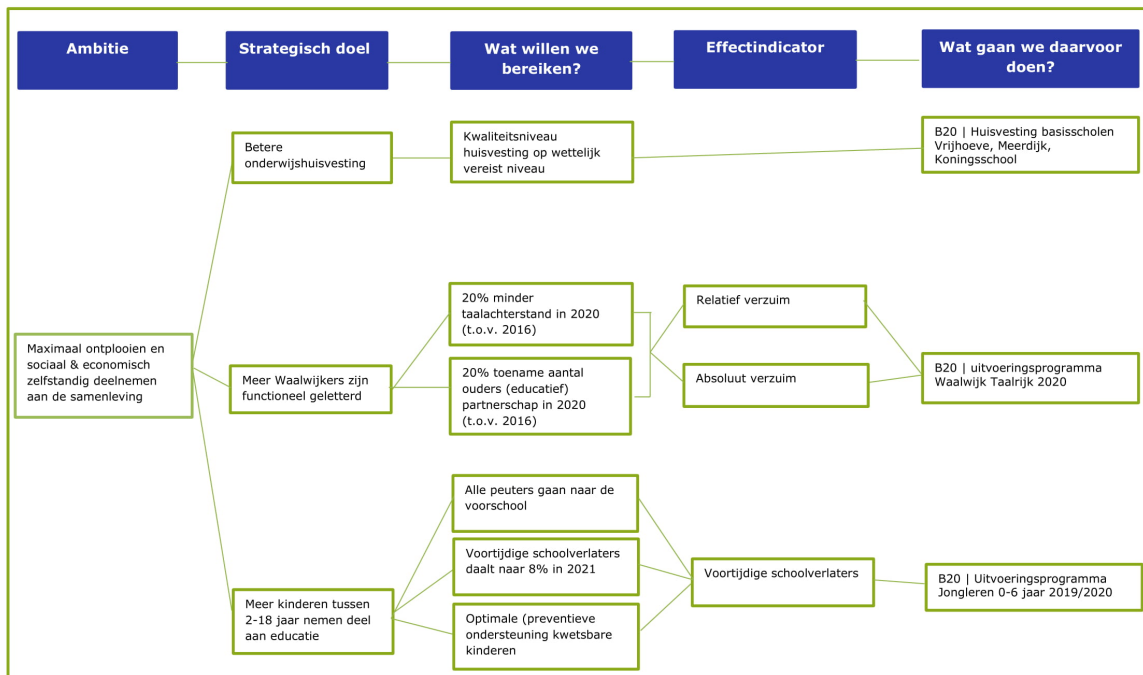
Beleidsveld 4 | Onderwijs

Ambitie

Maximaal ontplooiën en sociaal & economisch zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat is onze ambitie. Hierbij moeten Waalwijkers zijn toegerust voor vervolgopleiding aansluitend op de Waalwijkse arbeidsmarkt. Onderwijshuisvesting moet voldoende, adequaat en bereikbaar zijn. Waalwijkers zijn functioneel geletterd waarbij alle kinderen tussen 2-18 jaar deelnemen aan educatie.

Beleidsveld 4 | Onderwijs

Doelstellingen

Verplichte indicatoren (BBV)

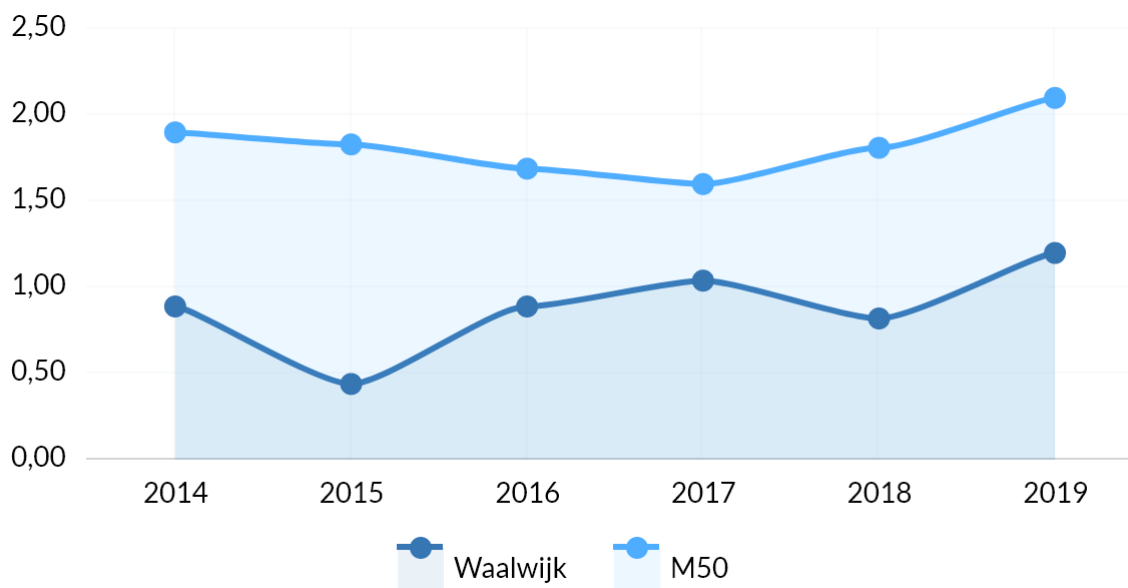
Onderstaand vindt u een overzicht van de verplichte indicatoren (BBV):

Indicatoren

IND 4.001 | Absoluut verzuim (per 1.000 inw. 5-18 jr) (BBV)

Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".

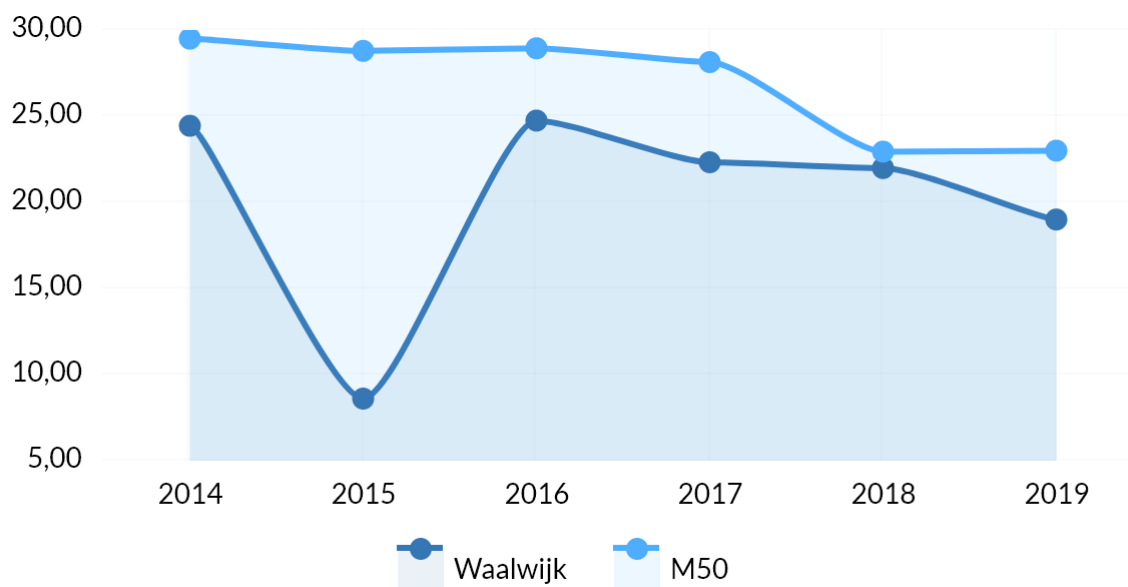

Bron: DUO/Ingrado

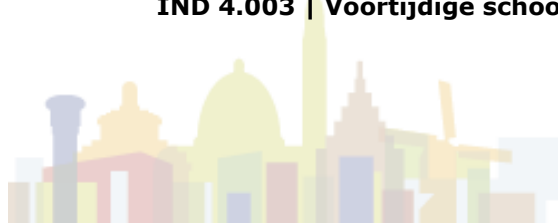
IND 4.002 | Relatief verzuim (per 1.000 inw. 5-18 jr) (BBV)

Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".

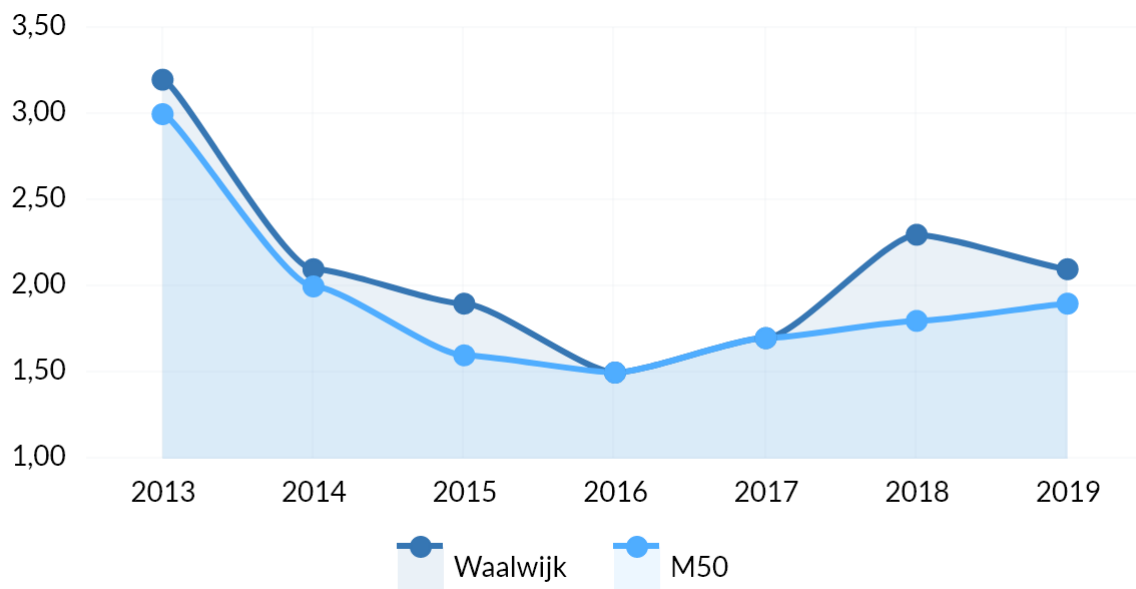

Bron: DUO/Ingrado

IND 4.003 | Voortijdige schoolverlaters (VO+MBO) (BBV) (in %)

Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De cijfers van DUO hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2017/2018"

Bron: DUO/Ingrado

Onderwijs

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Betere onderwijshuisvesting

- Kwaliteitsniveau huisvesting op wettelijk vereist niveau.

Meer Waalwijkers zijn functioneel geletterd

- 20 % minder taalachterstand;
- Talent optimaal benutten: taalvaardigheid en ontwikkelkansen bevorderen;
- 20% toename van educatief partnerschap ouders.

Meer kinderen tussen 2-18 jaar nemen deel aan educatie

- Optimale (preventieve) ondersteuning aan kwetsbare kinderen;
- Daling van het voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim met 8% in 2021;

- Voor- en vroegschoolse educatie organiseren en stimuleren dat alle peuters naar een voorschool gaan.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 4.012 Huisvesting basisscholen Vrijhoeve, Meerdijk, Koningsschool

In het door de gemeenteraad in december 2018 vastgestelde geactualiseerde MIP 2015-2020 zijn voor de huisvesting van de basisscholen Koningsschool, Vrijhoeve en Meerdijkschool voorstellen opgenomen. De schoolbesturen hebben op grond van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Waalwijk voor genoemde scholen voor het huisvestingsprogramma 2020 bekostigingsaanvragen ingediend.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 06-06-2019

Tijd

In het door het college van burgemeester en wethouders op 1 december 2020 vastgestelde huisvestingsprogramma 2020 is de nieuwbouw van genoemde scholen opgenomen. Voor wat betreft Koningsschool en Vrijhoeve is in overleg met de schoolbesturen gekozen voor "twee scholen onder één dak". In 2021 wordt gestart met de realisering van de nieuwbouw van de scholen.

B20 | 4.013 Uitvoeringsprogramma Jongleren 0-6 2019/2020

Uitvoering volgens het beleid/uitvoeringsprogramma 'Jongleren 0-6' (Voor- en Vroegschoolse Educatie) 2019-2020.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 09-07-2019

Tijd

De activiteiten (o.a. organisatie (VVE)peuteropvang, partnerschap ouders, Verteltas, scholing) zijn uitgevoerd volgens het uitvoeringsprogramma. De wettelijke uitbreiding van 10 naar 16 uur VVE is per 1-8-2020 gerealiseerd. Veel activiteiten zijn door Corona-maatregelen anders vorm gegeven en zijn zo optimaal mogelijk uitgevoerd.

B20 | 4.014 Uitvoeringsprogramma Waalwijk Taalrijk 2020

Activiteiten uitvoeren-(door)ontwikkelen volgens uitvoeringsprogramma Waalwijk Taalrijk. Dit vanuit de 3 thema's: Taal-Woordenschat; Leesplezier; (educatief) Partnerschap met ouders.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 09-07-2019

■ Tijd

Activiteiten zijn uitgevoerd-doorontwikkeld volgens het uitvoeringsprogramma Waalwijk Taalrijk. Dit vanuit de 3 thema's: Taal-Woordenschat; Leesplezier; (Educatief) Partnerschap met ouders. Veel activiteiten zijn door Corona-maatregelen anders vormgegeven en uitgevoerd. Ondanks de belemmeringen van Corona zijn we gestart met 'Thuis in taal', een van de doorlopende activiteiten die verder bijdraagt aan de (talent)ontwikkeling van kind en ouders.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Wat heeft beleidsveld 4 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	7.620	7.428	6.941
Baten	-1.339	-1.537	-1.624
Saldo van lasten en baten	6.280	5.890	5.317
Onttrekkingen	-1.808	-3.791	-3.690
Stortingen	1.000	3.126	3.654
Mutaties reserves	-808	-665	-36
Saldo na mutaties reserves	5.473	5.225	5.281

Belangrijkste kaders

Meerjareninvesteringsprogramma onderwijshuisvesting gemeente Waalwijk 2015-2020;

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015

Nota Lokaal Educatieve Agenda 2016-2020 Verdiepen en Verbreden

Nota Waalwijk Taalrijk 'Aanpak taal: ouder en kind samen'

Uitvoeringsprogramma Waalwijk Taalrijk 2016-2020

Peuterregeling gemeente Waalwijk (inclusief Voor- en vroegschoolse Educatie) v.a. 2018

Nota Leerplicht

Convenant Voortijdig School Verlaten 2012-2015 (regionaal convenant)

Bestrijden laaggeletterdheid van A tot Z

Handhavingsbeleid Kinderopvang 2012

Verbonden partijen

Voor dit beleidsveld zijn er geen verbonden partijen.

Beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie

Ambitie

Dit beleidsveld richt zich op (1) sport, (2) cultuur en (3) recreatie in relatie tot de openbare ruimte. In onze strategische visie Waalwijk 2025 stellen we dat niet zozeer hebben van voorzieningen het uitgangspunt is maar het gebruik voorop staat. Beter kwalitatief en complementair dan het open houden.

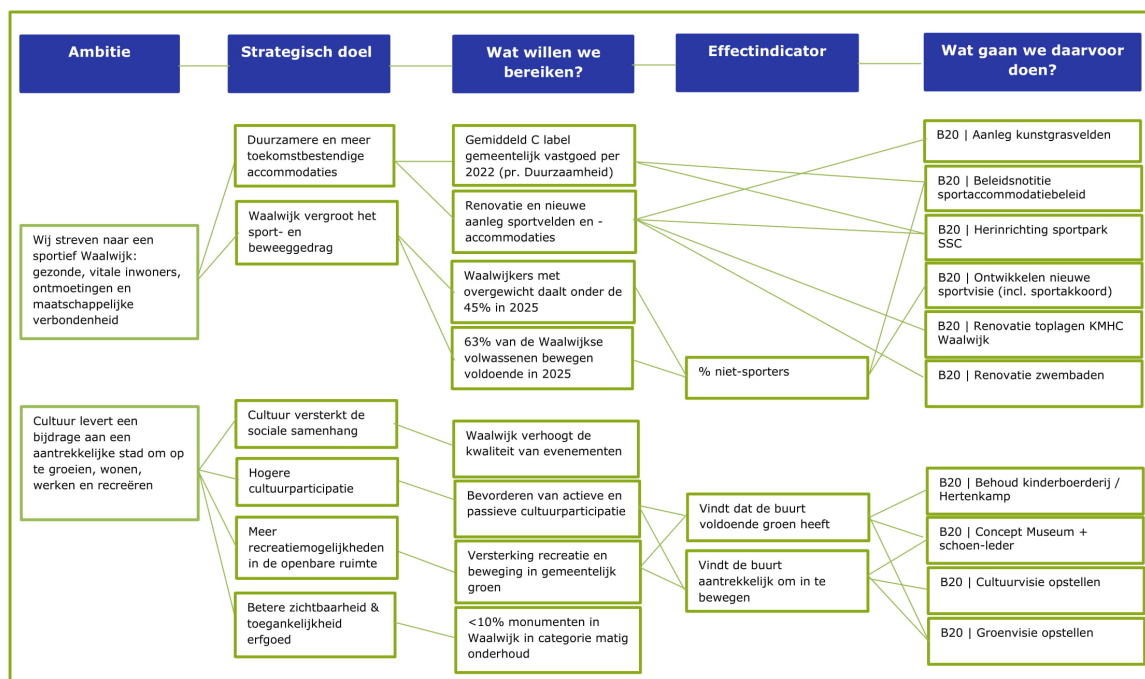

Sport en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl, ontmoeting, ontwikkeling, samenwerking, leefbaarheid, integratie en plezier. We willen jong en oud bereiken en streven naar een gezonde en vitale samenleving. Het sportbeleid moet bijdragen aan gezondheid, beweging en maatschappelijke participatie, waarbij we zeker ook oog hebben voor de ontwikkeling van sporttalent.

Cultuur moet een bijdrage leveren aan een aantrekkelijke stad. We willen cultureel meer zichtbaar maken in Waalwijk en de kwaliteit er van verhogen. Ook moet cultuur de Waalwijkers aan elkaar verbinden. Cultureel erfgoed moet zoveel mogelijk worden behouden, waarbij er ook gekeken moet worden naar nieuwe functies voor ons cultureel erfgoed. De zichtbaarheid en toegankelijkheid van het erfgoed moeten ook verbeteren. Daarnaast gaat onze aandacht uit naar het mogelijk maken en behouden van onze lokale media.

Onze openbare ruimte moet in zijn algemeenheid een bijdrage leveren aan recreatie in Waalwijk, waarbij we streven naar effectief beheer van de recreatieve voorzieningen.

Beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie

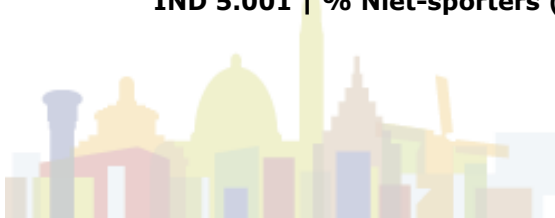
Doelstellingen

Verplichte indicatoren (BBV)

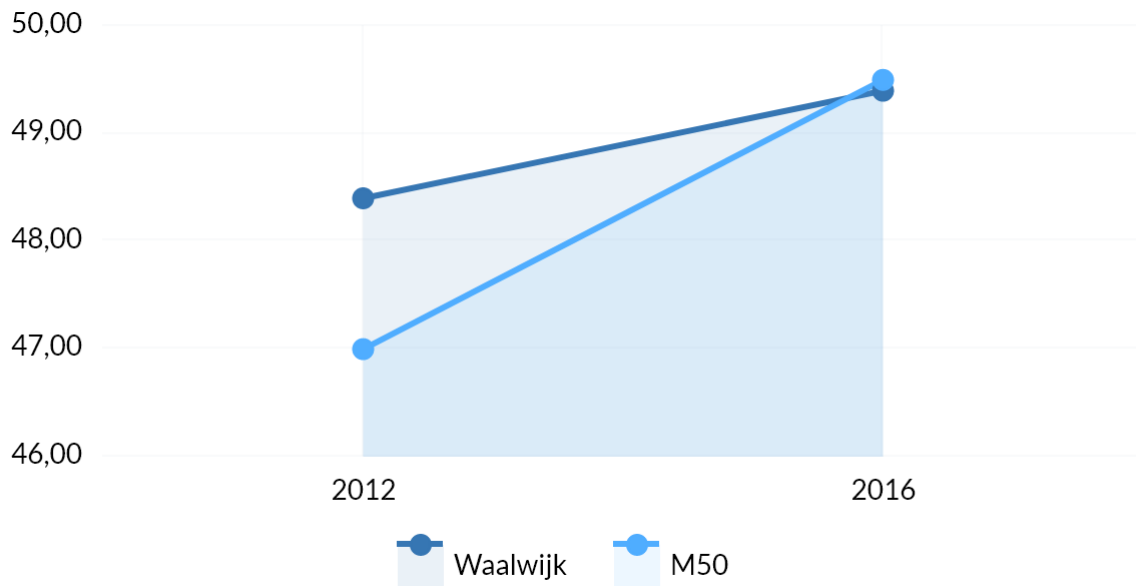
Onderstaand vindt u een overzicht van de verplichte indicatoren (BBV):

Indicatoren

IND 5.001 | % Niet-sporters (BBV)

Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Bron: Gezondheidsmonitor/RIVM

Sportbeleid en -accommodaties

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

We bezitten duurzame en toekomstbestendige sportaccommodaties

- Waalwijk verbetert in 2020 tenminste twee sportaccommodaties;

Waalwijk vergroot het sport- en bewegedrag

- Aantal jongeren (12 t/m 18 jaar) met overgewicht in Waalwijk is in 2022 tot 13 procent gedaald;
- Waalwijkse volwassenen bewegen voldoende (65% in 2025).

Indicatoren

IND 5.002 | Beweegt voldoende

Bron: GGD, CBS en RIVM

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 5.019 Aanleg kunstgrasvelden

Op grond van het coalitieprogramma "Samen duurzaam vooruit 2018 -2022" zijn reeds in de Beleidsbegroting 2019 v.w.b. sport een aantal concrete investeringen opgenomen, waaronder het vervangen van een aantal toplagen van sportvelden. Op 28 januari 2021 wordt de gemeenteraad voorgesteld om op het sportcomplex van vv SSC'55 aan de Bernhardstraat te Sprang-Capelle een kunstgrasveld te realiseren. Doel is om het veld in de zomer van 2021 aan te leggen.

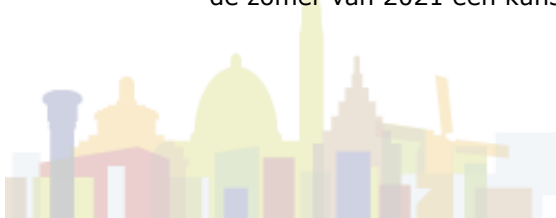
Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 12-06-2019

■ Tijd

De gemeente en v.v. SSC'55 hebben samen geconcludeerd 2020 nog nodig te hebben om tot een integraal plan te komen voor het realiseren van de benodigde veldcapaciteit en een modernisering van de opstallen.

Het gezamenlijke doel is de gemeenteraad op 28 januari 2021 een voorstel te doen om in de zomer van 2021 één kunstgrasveld te realiseren.

B20 | 5.022 Herinrichting sportpark SSC

In 2019 is gestart met de aanleg van een aantal parkeerplaatsen bij het sportcomplex van vv SSC '55 te Sprang-Capelle. Tijdens de voorbereiding op dit project heeft de vereniging de behoefte uitgesproken om, naast de benodigde parkeer- en veldcapaciteit, ook met de gemeente te willen kijken naar de algehele staat van het gemeentelijk vastgoed. Doelstelling is de gemeenteraad in januari 2021 een voorstel te presenteren dat concreet ingaat op het toekomstbestendig maken van de accommodatie. Het betreft de bouwkundige staat van de kleedkamers, sportkantine en een upgrade van de velden. Na goedkeuring van de raad zal in de zomer van 2021 de uitvoering kunnen starten.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 12-06-2019

Tijd

In 2019 is gestart met de aanleg van een aantal parkeerplaatsen bij het sportcomplex van vv SSC '55 te Sprang-Capelle. Tijdens de voorbereiding op dit project heeft de vereniging de behoefte uitgesproken om, naast de benodigde parkeer- en veldcapaciteit, ook met de gemeente te willen kijken naar de algehele staat van het gemeentelijk vastgoed. Doelstelling is de gemeenteraad een voorstel te presenteren dat concreet ingaat op het toekomstbestendig maken van de accommodatie. Het betreft de bouwkundige staat van de kleedkamers en sportkantine. Vereniging en gemeente hebben samen geconcludeerd 2020 nodig te hebben om een integraal plan te maken voor de veldcapaciteit en opstallen dat op 28 januari 2021 aan de raad kan worden gepresenteerd. Doelstelling is - na goedkeuring van de raad - in de zomer van 2021 tot uitvoering over te gaan.

B20 | 5.023 Ontwikkelen nieuwe sportvisie (incl. lokaal sportakkoord)

Om het sport- en beweeggedrag onder onze inwoners te vergroten geven we gehoor aan de nationale oproep om te komen tot een lokaal sportakkoord. Dit lokale sportakkoord is een set aan afspraken tussen gemeente, sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke partners en eventueel het bedrijfsleven, onderbouwd met een visie op sport en bewegen. Hiertoe hebben we een Sportvisie ontwikkeld, een brede visie op onze sportaccommodaties en sportstimulering met een link naar het sportakkoord. De pijlers waarlangs de sportvisie ontwikkeld is:

1. Inclusief Sporten en Bewegen & Vaardig in bewegen
2. Vitale sportaanbieders in een positieve sportcultuur
3. Duurzame sportinfrastructuur

De nota Sport en Bewegen in de gemeente Waalwijk 2020-204 is op 15 oktober 2020 door de raad vastgesteld. Het Lokaal sportakkoord is op 7 november 2020 ingediend en het uitvoeringsbudget is door VWS beschikbaar gesteld.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 12-06-2019

■ Tijd

De Nota Sport en Bewegen 2020-2024 is op 15 oktober 2020 door de raad vastgesteld.

B20 | 5.024 Renovatie toplagen KMHC Waalwijk

Hockeyvereniging KMHC Waalwijk heeft beschikking over tweeënhalf hockeyveld. Een waterveld en anderhalf zandveld. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart om in 2020 te komen tot renovatie van de zand ingestrooide velden. Hiervoor is in 2019 reeds een vervangingskrediet beschikbaar gekomen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 12-06-2019

■ Tijd

Hockeyvereniging KMHC Waalwijk heeft beschikking over tweeënhalf hockeyveld. Een waterveld en anderhalf zandveld. In 2019 is een vervangingskrediet beschikbaar gekomen om de met zand ingestrooide kunstgrasvelden op deze accommodatie te vervangen inclusief een deel van de sporttechnische inrichting. Doelstelling was om in de zomer van 2020 te starten met de renovatie van de velden. Dat is gelukt. In het laatste kwartaal van 2020 is het werk opgeleverd.

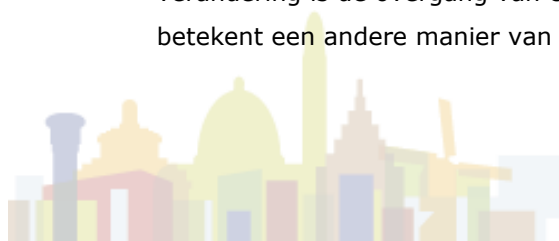
Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B20 | 5.025 Renovatie zwembaden

In april 2020 is bekendgemaakt dat de invoering van de nieuwe Omgevingswet opnieuw is uitgesteld. Zoals het er nu naar uitziet treedt de wet op 1 januari 2022 in werking. In deze nieuwe wetgeving is de borging van hygiëne en veiligheid anders geregeld dan in de huidige Whvbz (Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden). De belangrijkste verandering is de overgang van een middelvoorschrift naar een doelvoorschrift. Deze overgang betekent een andere manier van denken voor zwembaden. In de huidige regelgeving zijn veel

zaken als regel of middel voorgeschreven. In de nieuwe regelgeving zijn deze regels/middelen vervallen en wordt een algemeen doel voorgeschreven, namelijk; het zwembad moet voldoende hygiënisch en veilig zijn. Dit laatste moeten zwembaden doen middels het opstellen van een risicoanalyse met bijbehorend beheersplan. Als uit de risicoanalyse blijkt dat er onacceptabele risico's zijn, dan moeten deze met beheersmaatregelen weggenomen worden. Vanwege het coronavirus en de daaraan gekoppelde sluiting van zwembad Zidewinde zijn deze werkzaamheden uitgesteld. De verwachting is dat begin 2021 meer duidelijk zal zijn over mogelijke beheersmaatregelen en dat we uw raad een concreet voorstel kunnen doen hoe om te gaan met het eerder reeds beschikbaar gestelde krediet. Dit betekent dat het krediet nog een jaar wordt doorgeschoven naar 2021.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 12-06-2019

■ Tijd

Inmiddels is duidelijk wat er moet gebeuren om de gemeentelijke zwembaden in te richten conform de nieuwe omgevingswet. Deze kaders leveren een aantal vraagstukken op die om een meer gedetailleerde en technische uitwerking vragen. Een voorbeeld hiervan is een nieuwe inrichting van de chlooropslag in zwembad Zidewinde. Doel is om de raad in de loop van 2021 een voorstel te presenteren dat aangeeft wat er nodig is om de gemeentelijke zwembaden in te richten conform de nieuwe eisen van de Omgevingswet.

Cultuur, recreatie en openbaar groen

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Hogere cultuurparticipatie

- 80 procent van de Waalwijkers participeert in cultuur Waalwijk in 2022.

Cultuur versterkt sociale samenhang

- Het Leder- en schoenmuseum opent in 2021 de deuren.

Meer recreatiemogelijkheden in de openbare ruimte

- Het aantal bezoekers aan evenementen stijgt met 15 procent in 2022 ten opzichte van het jaar 2020. In 2020 verrichten wij een nulmeting.

Betere zichtbaarheid en toegankelijkheid erfgoed

- Minder dan tien procent van de monumenten in Waalwijk is geplaatst in de categorie matig onderhoud.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 5.020 Cultuurvisie opstellen

In 2020 stellen we een cultuurvisie op. Wat willen we met cultuur in Waalwijk? Wat is er al in Waalwijk? Hoe kunnen we sommige onderdelen verder versterken? Waar vinden we de innovatie? We halen de informatie op bij lokale verenigingen en organisaties in Waalwijk.

Verwachting is dat we najaar 2020 een cultuurvisie hebben.

Bestuurlijk verantwoordelijk: John van den Hoven

Startdatum: 12-06-2019

Tijd

Op 17 december 2020 is de cultuurnota vastgesteld door de Raad. In 2021 zal hier vervolg aan worden gegeven door het opstellen van de uitvoeringsnota en zal er een start gemaakt worden met de uitvoering hiervan.

B20 | 5.021 Groenvisie opstellen

Groenbeleidsvisie is afgerond. Het is een visie die bestaat uit vier uitgewerkte thema's en een voorstel voor de groennorm vaststelling. Het is een ambitie document waarin nog geen concrete maatregelen worden uitgewerkt. Wel is er duidelijk dat door deze ambities de kosten van het groen komende jaren zullen stijgen. Er wordt aan de raad voorgesteld om de onderhoudsbudget jaarlijks met ca. 1% te verhogen en bij de kaderstelling in 2020 verhoging voor te leggen.

Op 31 oktober wordt de groenbeleidsvisie door de raad behandeld.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 12-06-2019

Tijd

Groenbeleidsvisie is in 2019 opgesteld en vastgesteld door raad.

B19 | 5.001 Behoud kinderboerderij/Hertenkamp

Het hertenkamp in Waalwijk is al heel oud. Het hertenkamp is ingericht voor alle inwoners van de gemeente Waalwijk om kennis te kunnen maken met de dieren. Het hertenkamp heeft zowel een educatieve als recreatieve functie. We gaan onderzoeken of we deze functie nog wat kunnen uitbreiden. Het onderhoud is inmiddels opgepakt en daarmee is het behoud georganiseerd.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Tijd

We willen graag het hertenkamp behouden. Inmiddels is het beheer en onderhoud weer opgepakt door onze eigen dienst. Hiermee is het behoud van het hertenkamp in elk geval gewaarborgd. Of er in de toekomst meer mogelijkheden rondom het hertenkamp zijn in het kader van bijvoorbeeld educatie of recreatie zal moeten blijken of er een behoefte hiervoor ontstaat. In de loop van 2021 zal er een advies worden opgesteld voor het hertenkamp.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Wat heeft beleidsveld 5 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	17.882	17.446	16.744
Baten	-3.668	-3.113	-3.221
Saldo van lasten en baten	14.214	14.332	13.523
Onttrekkingen	-1.790	-1.979	-1.872
Stortingen	1.010	1.599	1.599
Mutaties reserves	-780	-380	-273
Saldo na mutaties reserves	13.434	13.953	13.250

Belangrijkste kaders

Projectplan Inzet Buurtsport- en Cultuurcoach 2017-2019

Plan van Aanpak JOGG 2017-2019

Kadernotitie Sport 2012-2016

Beleidsnotitie Buitensport Waalwijk

Regeling Cultuur met Kwaliteit 2013-2016

Regeling Brede Impuls Combinatiefuncties 2017-2020

Mediawet

Sportnota 2020-2024

Cultuurnota 2020-2024

Verbonden partijen

Streekarchief Langstraat Heusden Altena

Beleidsveld 6 | Sociaal Domein

Ambitie

Alle inwoners van de gemeente Waalwijk moeten (sociaal) veerkrachtig zijn, het is één van de urgenties uit onze strategische visie Waalwijk 2025. Hiervoor moet de samenkracht en burgerparticipatie vergroot worden. Daarnaast wordt er ingezet op het vergroten van de economische zelfredzaamheid en armoedebestrijding. Ook wordt er ingezet op maatschappelijke participatie en inclusie (meedoen). We zetten in op het zelfstandig blijven wonen van zorgbehoevende inwoners en jongeren moeten sociaal en economisch zelfstandig kunnen functioneren.

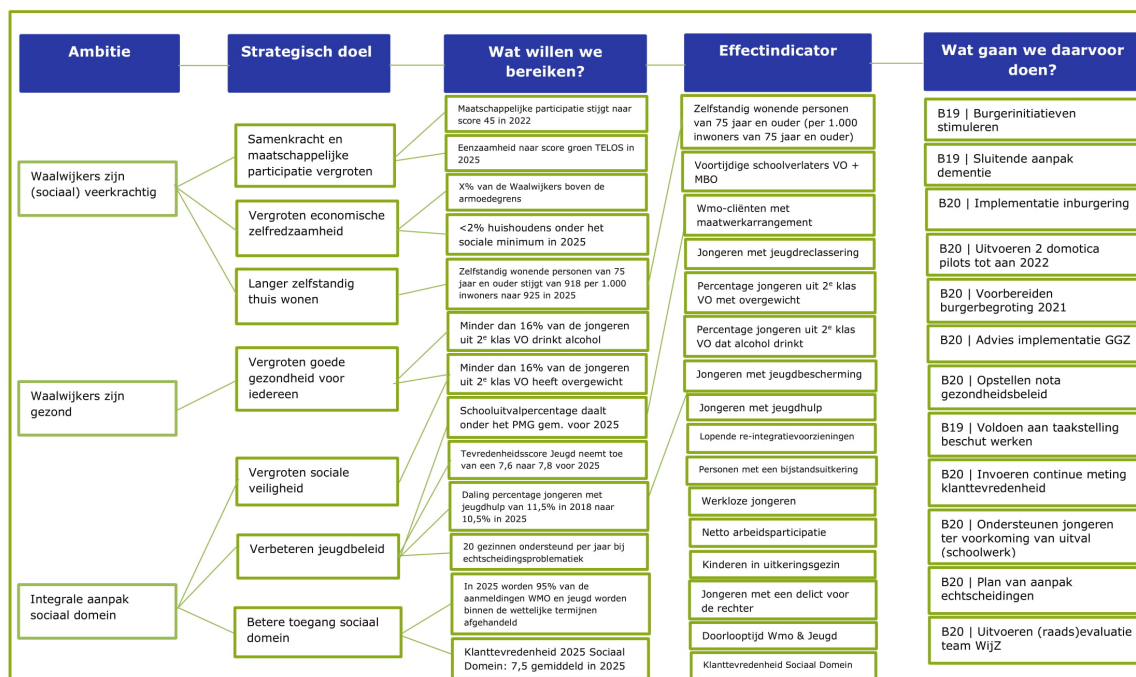
Daarnaast vindt de doorontwikkeling van de integrale aanpak sociaal domein plaats. Hierin moet niet-geïndiceerde zorg bevorderd worden, moet voorkomen worden dat jongeren tussen wal en schip vallen, moet er een goede algehele toegang zijn tot het sociaal domein en zetten we in op innovatie in de jeugdhulp. We willen zoveel mogelijk zaken dichtbij huis regelen, dus lokaal, en

regionaal alleen wat moet. Juist omdat we vinden dat we zelf hiervoor als gemeente de juiste slag- en daadkracht hebben, niet om direct weer op te schalen naar een regionaal niveau.

Waalwijkers zijn gezond. We willen een goede gezondheid voor iedereen bevorderen. Deel hiervan is het zorgen dat mensen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

Beleidsveld 6 | Sociaal Domein

Doelstellingen

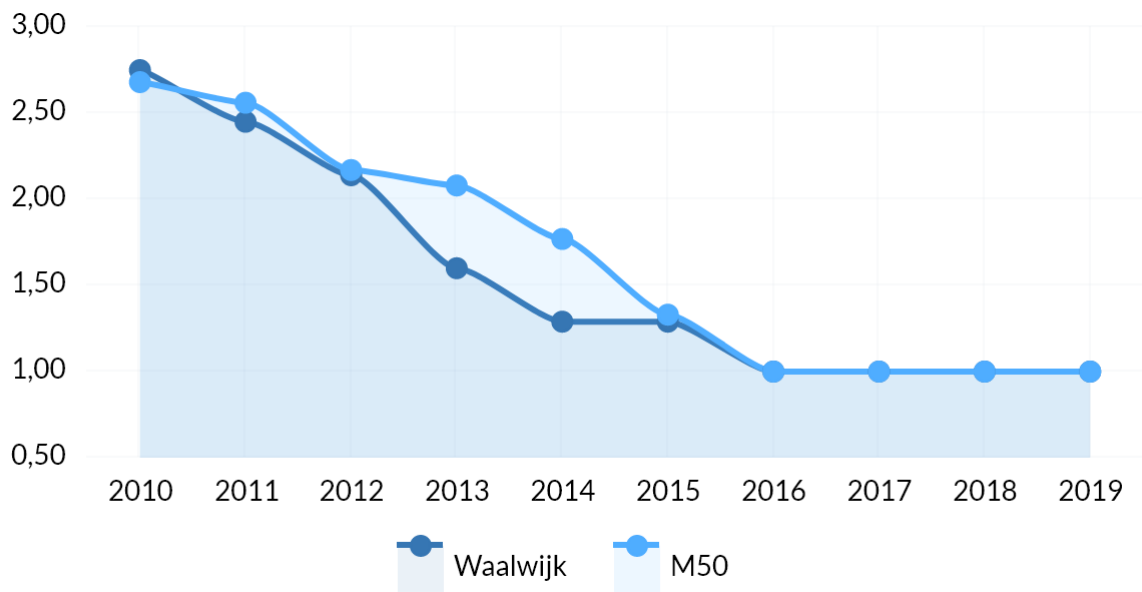
Verplichte indicatoren (BBV)

Onderstaand vindt u een overzicht van de verplichte indicatoren (BBV):

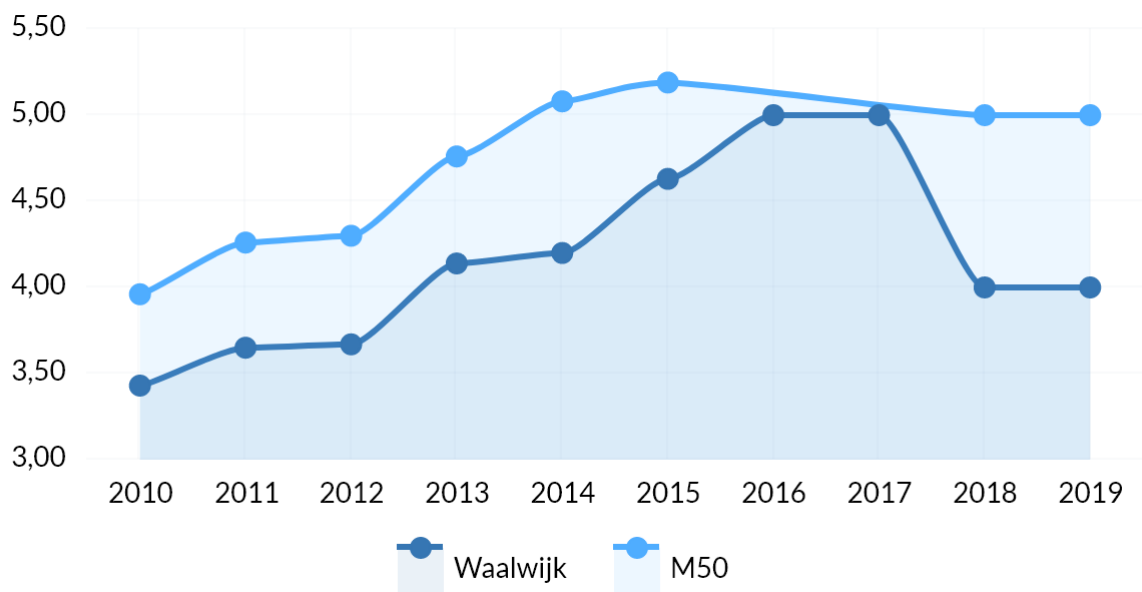
Indicatoren

IND 6.001 | % Jongeren met een delict voor de rechter (BBV)

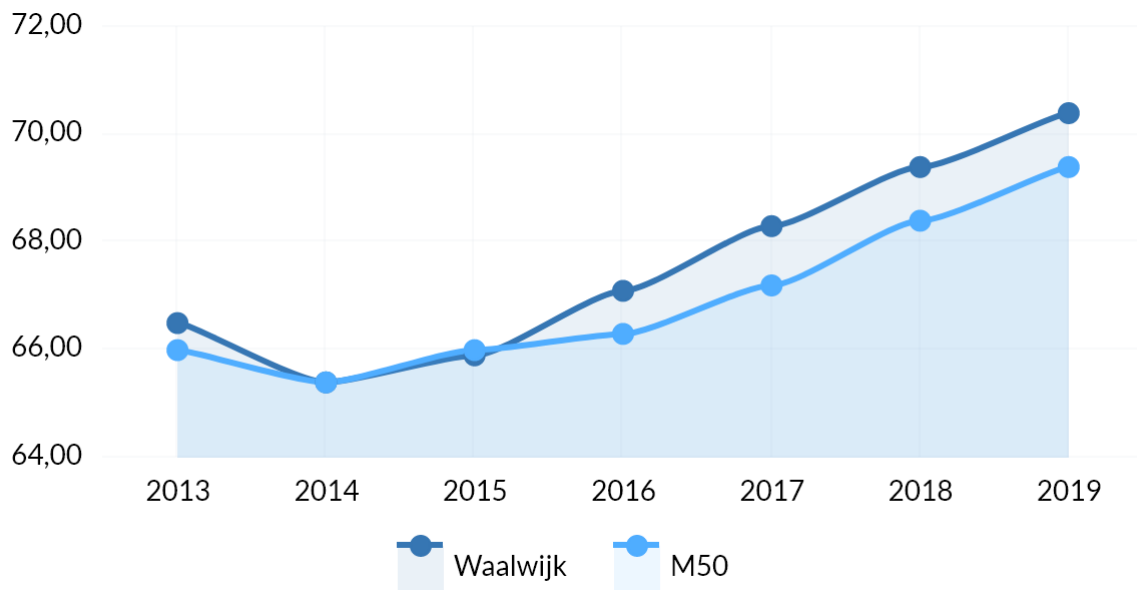

IND 6.002 | % Kinderen in uitkeringsgezin (BBV)

IND 6.003 | Netto arbeidsparticipatie (BBV) (in %)

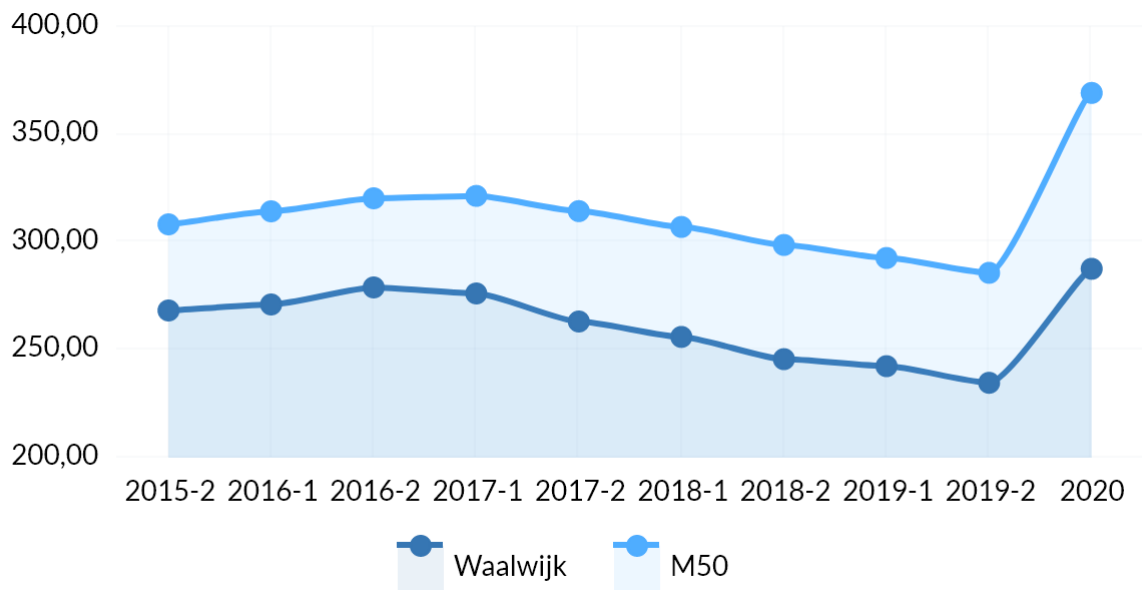
IND 6.004 | Werkloze jongeren (BBV) (in %)

IND 6.005 | Personen met een Bijstandsuitkering (aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder) (BBV)

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

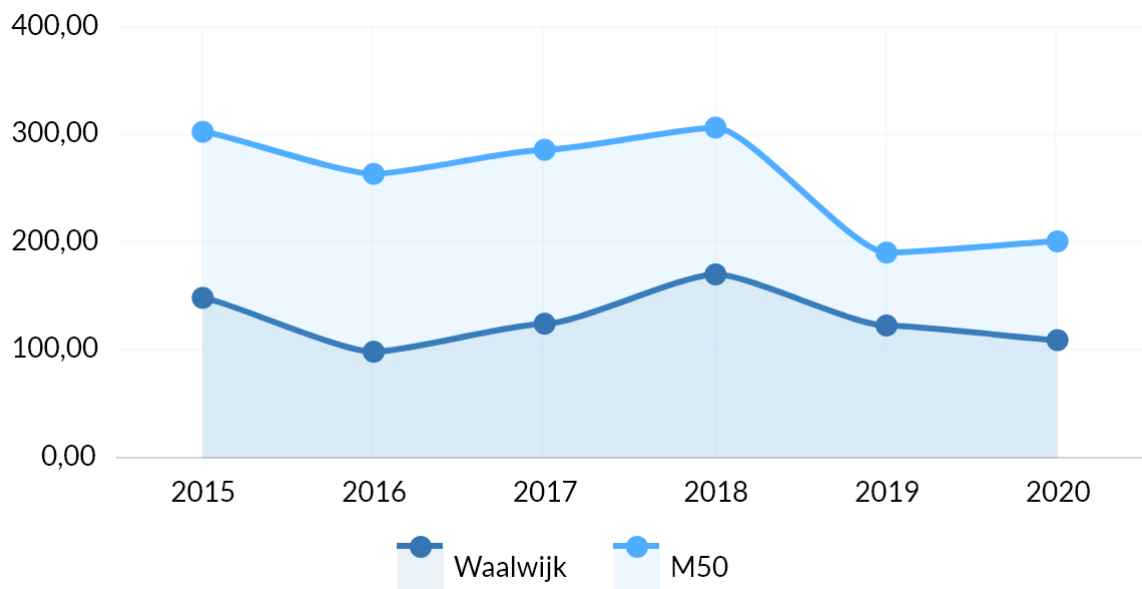

Bron: CBS - Participatiewet

IND 6.006 | Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inw.15-65jr) (BBV)

Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar

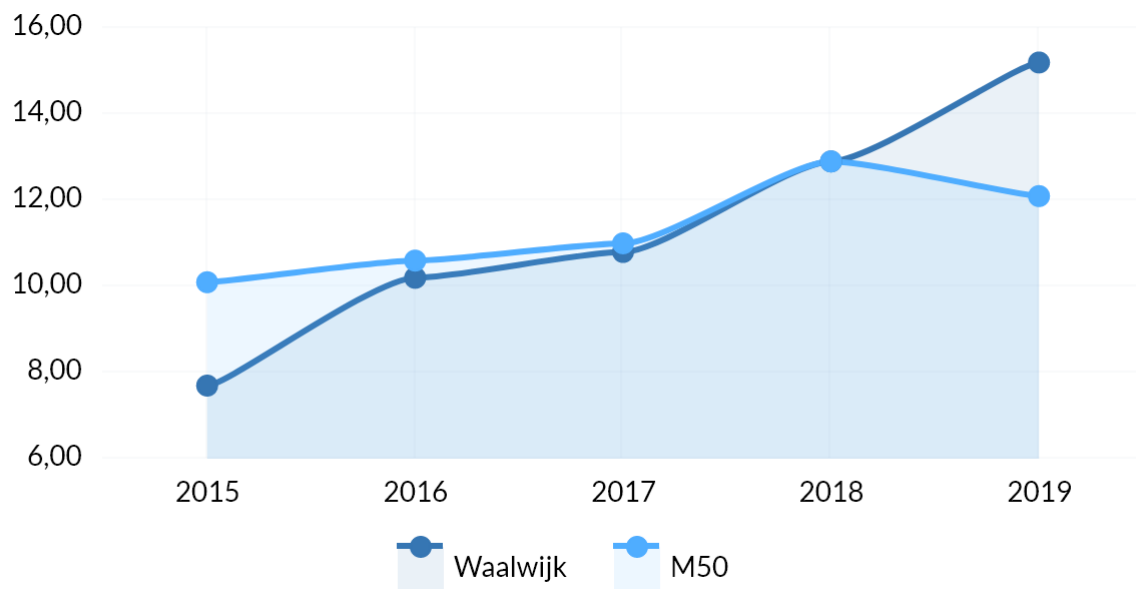
Bron: CBS - Participatiewet

IND 6.007 | Jongeren met jeugdhulp (% van jongeren tot 18 jaar) (BBV)

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het

betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

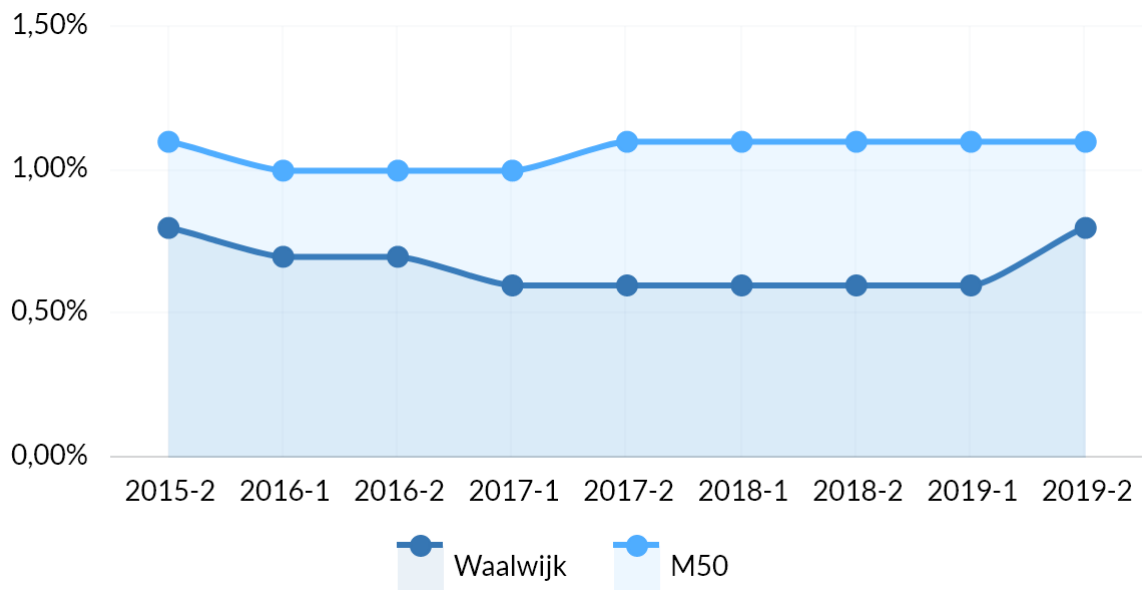

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

IND 6.008 | % Jongeren met jeugdbescherming (BBV)

Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

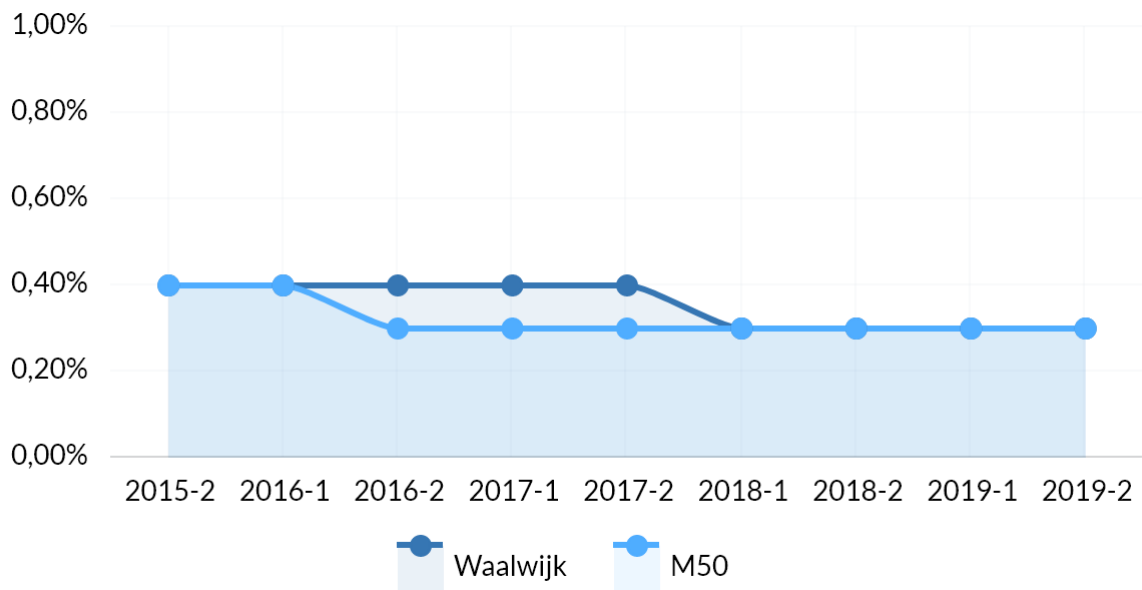

Bron: *Waarstaatjegemeente.nl*

IND 6.009 | Jongeren met jeugdreclassering (BBV)

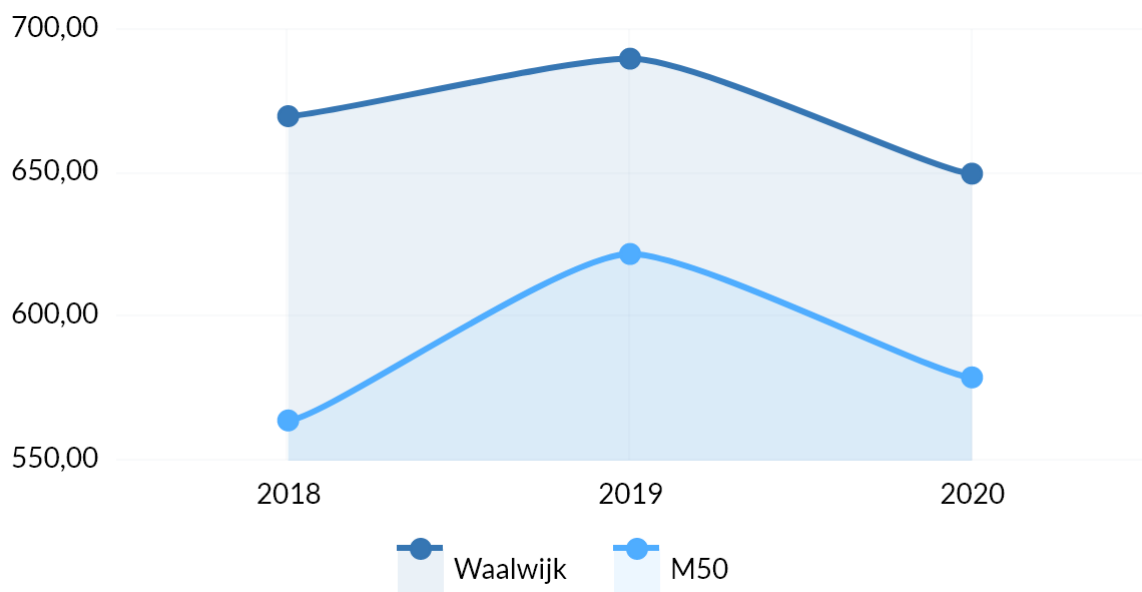
Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

IND 6.010 | Wmo-cliënten met maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners) (BBV)

Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Integrale aanpak sociaal domein

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Betere toegang sociaal domein

- In 2025 worden 95% van de aanmeldingen Wmo en Jeugd binnen de wettelijke termijnen afgehandeld;
- Klanttevredenheid 2025 sociaal domein: 7,5 gemiddeld.

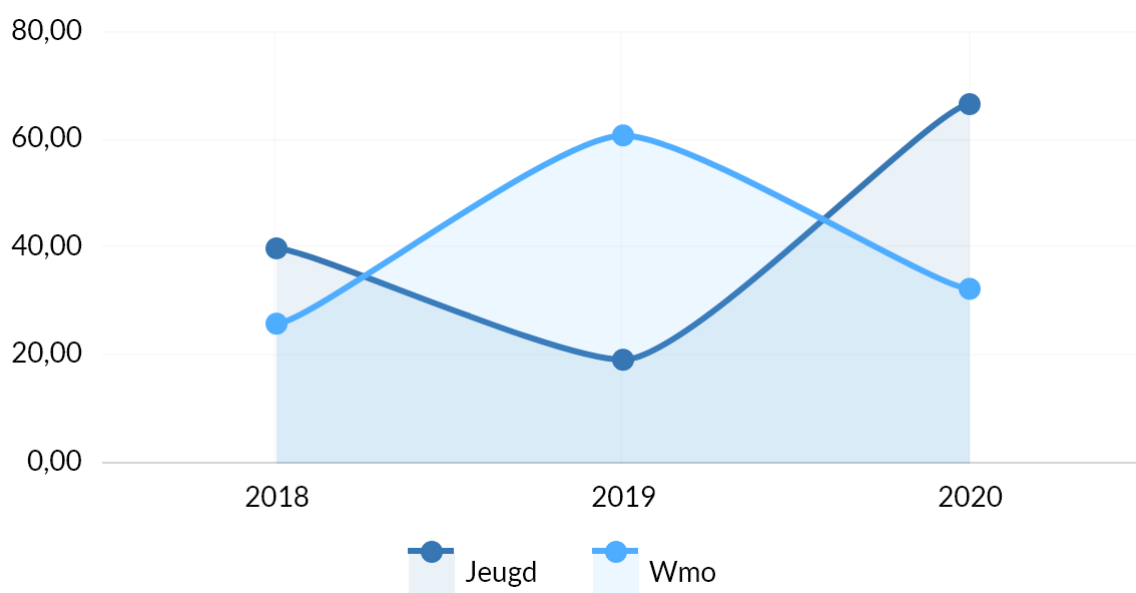
Verbeteren jeugdbeleid

- Schooluitvalpercentage daalt onder het PMG gemiddelde voor 2025;
- Tevredenheidsscore Jeugdhulp neemt toe van een 7,6 naar een 7,8 voor 2025;
- Daling percentage jongeren met jeugdhulp van 11,5% in 2018 naar 10,5% in 2025;
- 20 gezinnen ondersteund per jaar bij echtscheidingsproblematiek.

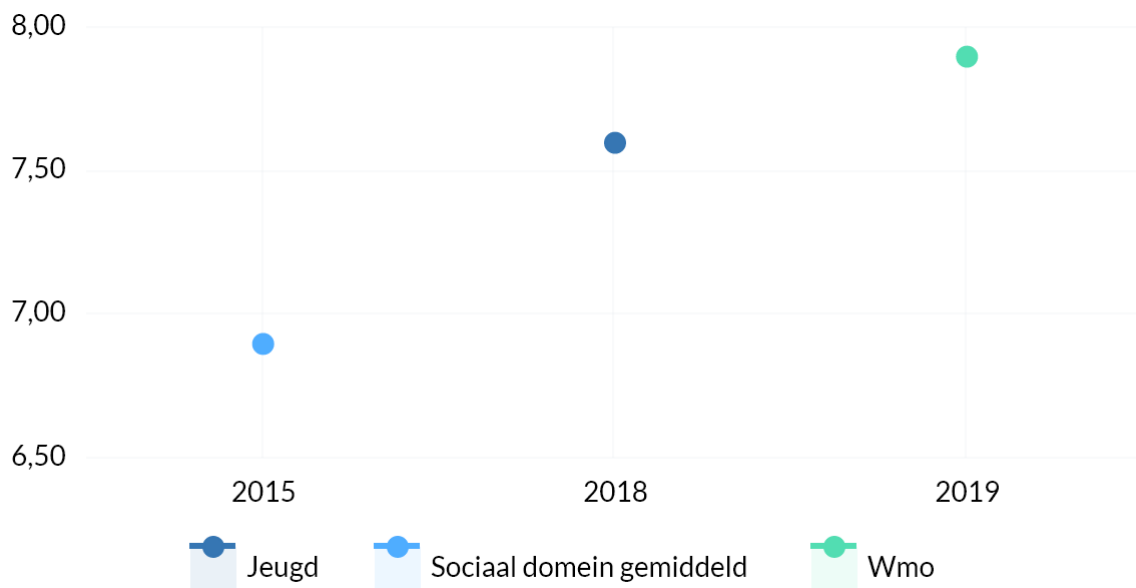
Indicatoren

IND 6.011 | Doorlooptijden binnen wettelijke termijn (in %)

In het geval dat de termijnen dreigen te worden overschreden gaan we in overleg met de inwoner en worden nieuwe afspraken gemaakt vwb de doorlooptijd. Deze worden vervolgens wel gehaald.

IND 6.012 | Klanttevredenheid Sociaal Domein (score 0-10)

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 6.024 Invoeren continue meting klanttevredenheid

De afgelopen jaren werd er eenmaal per jaar een cliëntervaringsonderzoek op het gebied van WMO en Jeugd gehouden. Deze onderzoeken zijn bij wet verplicht en vragen ervaringen uit van cliënten op het gebied van WMO en de Jeugdwet. Deze onderzoeken leverden tot nu toe interessante informatie op die door de toegang werd gebruikt om zich verder te ontwikkelen. Deze onderzoeken vonden echter maar plaats op één moment in het jaar. Om gedurende het gehele jaar een vinger aan de pols te kunnen houden met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening van WijZ zal een continue meting ingevoerd gaan worden. Deze zal grotendeels elektronisch plaats vinden. Dit om minder afhankelijk te worden van de jaarlijks verplichte cliëntervaringsonderzoeken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 06-08-2019

Tijd

Na de kosten en baten tegen elkaar te hebben weggezet is toch besloten om de meting van de kwaliteit van de dienstverlening te combineren met het jaarlijkse

cliëntervaringsonderzoek. Op deze manier wordt ook een prima beeld verkregen van de gepercipieerde kwaliteit. Dat wil dus zeggen dat er geen continue meting zal gaan plaatsvinden door middel van een elektronische enquête maar via de vragenlijst van het cliëntervaringsonderzoek. Als doelstelling is benoemd dat de klanttevredenheid binnen het sociaal domein in 2025 gemiddeld op een 7,5 uitkomt. In de meest recente clientervaringsonderzoeken worden door de klanten al dergelijke cijfers gegeven. Zo geven de klanten ons als algeheel rapportcijfer voor de Wmo (2019) een 7,9 en de Jeugdwet (2018) een 7,6. De doelstelling kan daarom worden bijgesteld naar een rapportcijfer 8 in 2025.

B20 | 6.026 Ondersteunen jongeren ter voorkoming van uitval (schoolwerk)

Ondersteunen jongeren ter voorkoming van uitval: naast de lopende activiteiten (zoals jongerenpunt, RMC-coaches, inzet GGD), ontwikkelen we routekaarten met het onderwijs. Deze routekaarten bepalen hoe onderwijs en gemeente de juiste zorg voor leerlingen inzetten. Daarnaast gaan we de inzet van de Maatschappelijk Ondersteuners in het VO (per 1-10-2019) monitoren om te bepalen waar de ondersteuningsbehoefte ligt voor leerlingen en daarop de gerichte ondersteuning in te zetten.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

Tijd

De routekaarten voor PO en VO zijn in samenwerking met het onderwijs ontwikkeld en sinds begin 2020 in gebruik.

De SMO-ers wordt continu gemonitord en geevalueerd en waar nodig bijgesteld.

B20 | 6.028 Plan van aanpak echtscheidingen

Medio 2020 is een aanpak ter voorkoming van vechtscheidingen gerealiseerd. In 2019 zijn daarvoor de eerste stappen gezet. Zo is met regionale middelen een kwartiermaker aangesteld die het plan van aanpak vorm geeft. Er is inmiddels een website gerealiseerd die op 13 september 2019 wordt opengesteld en op 20 november 2019 vindt een Waalwijkse startbijeenkomst plaats. Daarna wordt het lokale netwerk, dat als basis dient voor het Scheidingsloket, verder vorm gegeven.

Doelstelling van het project is een aanpak voorkoming vechtscheidingen, niet het voorkomen van scheidingen, noch het mediaten bij scheidingssituaties.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

Op de website "De Waalwijzer" kunnen inwoners van Waalwijk informatie en een checklist vinden betreffende echtscheidingsproblematiek. Medewerkers van TWijZ (Zorgloket) en ContourDeTwern hebben deskundigheidsbevordering gevolgd bij Buro 155 die gespecialiseerd zijn in echtscheidingsproblematiek. Ook is er een speciale vragenlijst ontwikkeld die gebruikt kan worden wanneer inwoners complexe vragen hebben. Eind 2020 is gestart met de pilot " partners door dik en dun". Dit is een groeiboekje voor ouders als partners wanneer er een baby geboren wordt. Dit project zal worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de GGD die uitvoering gaat geven aan het project aan ouders die naar het consultatiebureau komen. In 2021 wordt het echtscheidingsloket verder vorm gegeven.

B20 | 6.029 Uitvoeren (raads)evaluatie team WijZ

Medio september 2018 heeft de Raad goedkeuring gegeven aan het dekkingsplan voor de benodigde extra middelen ten behoeve van de reorganisatie van WijZ. Afgesproken hierbij is de inrichting van de toegang te evalueren in 2020 en hierbij de Raad actief te betrekken. Om dit te kunnen doen zal een extern bureau geselecteerd gaan worden die uitvoering geeft aan de evaluatie.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019 Einddatum: 24-09-2020

■ Tijd

De "Evaluatie toegang tot zorg en ondersteuning in de Gemeente Waalwijk", door Berenschot, is inmiddels afgerond. De uitkomsten van beide delen van het onderzoek zijn gepresenteerd aan de Raad. Het eerste deel gaf inzicht in de werking van de ingezette reorganisatie van Team WijZ en in welke mate de knelpunten daar zijn opgelost. Hiertoe zijn interviews afgenomen met inwoners. In de tweede evaluatie is de toegang in brede zin geëvalueerd, daarbij heeft een benchmark plaatsgevonden en zijn diverse stakeholders en samenwerkingspartijen geïnterviewd.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 6.020 Voldoen aan taakstelling beschut werken

Baanbrekers zorgt voor onze gemeente voor de invulling van de taakstelling beschut werk. De taakstelling voor 2020 was 18. Deze taakstelling is ingegeven door de Rijksoverheid. Baanbrekers heeft intensief gezocht naar kandidaten en mogelijke 'beschut werk'-plekken. Daarmee is het aantal van 10 gerealiseerd. Binnen de beschikbare kandidaten of de doelgroep van het UWV kan Baanbrekers niet meer beschikbare kandidaten vinden.

Baanbrekers ervaart, geheel in lijn met de landelijke trend, een groot verschil tussen de opgelegde taakstelling en de realiteit. Baanbrekers verwacht ondanks de eigen inspanningen, dat bij gelijkblijvend overheidsbeleid de taakstelling ook in de toekomst niet gehaald zal worden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Ronald Bakker

Startdatum: 01-01-2019

■ Tijd

In de afgelopen jaren bleek het een forse uitdaging om de taakstelling Beschut werk te realiseren. In de praktijk blijkt dat veel kandidaten niet aan de (strengere) selectiecriteria van beschut werk voldoen en daardoor geen indicatie krijgen van het UWV. Dit is ook een landelijk verschijnsel.

Sociale veerkracht

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

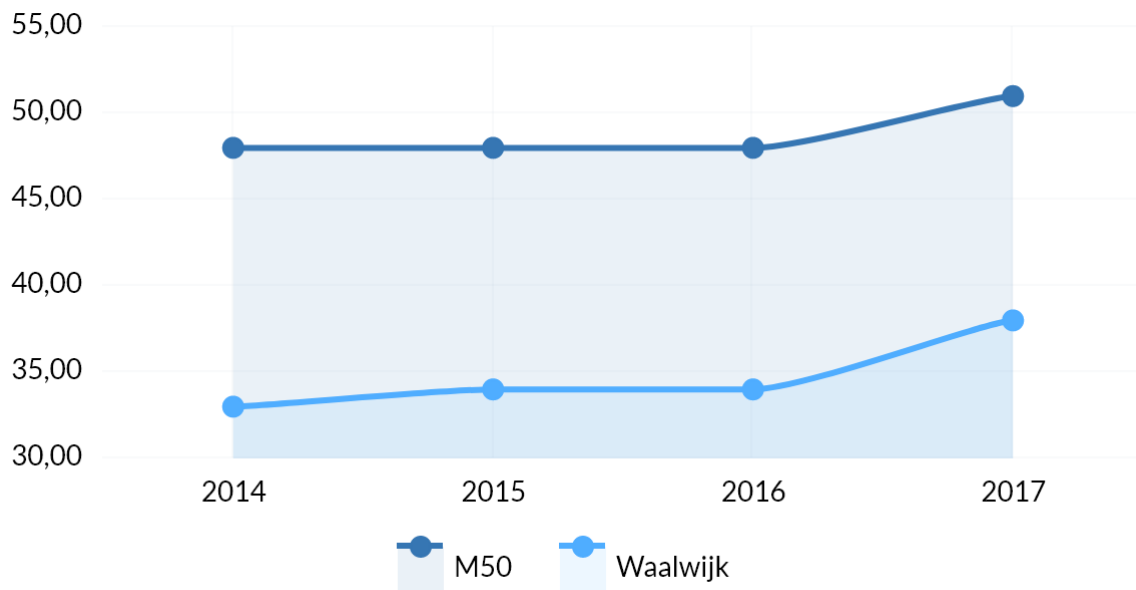
- **Samenkracht en maatschappelijke participatie vergroten**
 - Verhogen maatschappelijke participatie/vrijwilligers in Waalwijk tot score 45 in 2022;
 - Eenzaamheid bestrijden. Score groen (Telos meting) in 2025.
- **Vergroten economische zelfredzaamheid en daling armoede in Waalwijk**
 - 92% Waalwijkers boven armoedegrens;

- <2% van de huishoudens onder sociaal minimum in 2025;
 - Voldoen aan taakstelling beschut werken (beleidsveld 3);
 - Uitstroom bevorderen participatiewet (beleidsveld 3).
- **Zelfstandig wonen zorgbehoevende inwoners stimuleren**
 - Zelfstandig wonende personen van 75 jaar en ouder stijgt van score 918 per 1.000 inwoners naar 925 per 1.000 inwoners in 2025.
- **Vergroten sociale veiligheid**
 - Veilige leefomgeving (zie programma veiligheid).

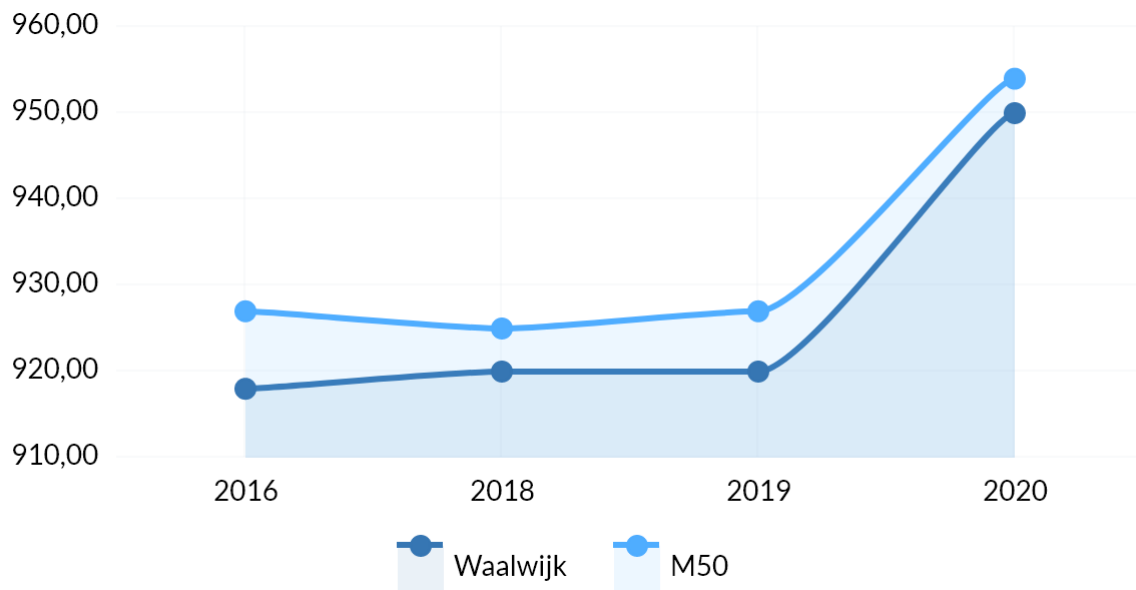
Indicatoren

IND 6.013 | Maatschappelijke participatie (score 0-100)

IND 6.014 | Zelfstandig wonende personen van 75 jaar en ouder (per 1.000 inwoners van 75 jaar en ouder)

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 6.023 Implementatie inburgering

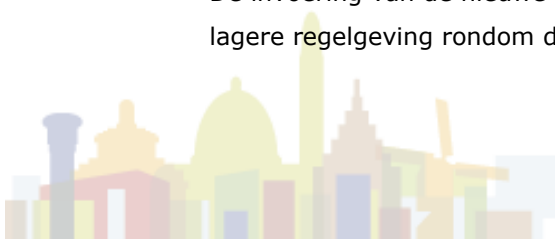
De invoering van de wet inburgering is uitgesteld naar 1 juli 2021. In het najaar 2020 wordt het plan van aanpak veranderopgave inburgering gemaakt. De voorbereiding richt zich op het ontwikkelen van een nieuw werkproces : de gemeente wordt verantwoordelijk voor inburgering en voor de regie. Er wordt afgestemd met de diverse ketenpartners en opdrachtnemers (Baanbrekers, Vluchtelingenwerk,) om het inburgeringsproces efficiënt en effectief in te voeren. Ook wordt de gemeente verantwoordelijk voor de inkoop van taal en inburgeringscursussen. . De werkzaamheden hiervoor zijn wel in volle gang: er is een aanbestedingsproces leerroutes in de regio gestart, in de afspraken met Baanbrekers en andere langstraatgemeenten is de focus op uitvoering van de nieuwe wet gelegd. De budgetten uit de meicirculaire zijn bekend, en worden verwerkt in de begroting.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

Tijd

De invoering van de nieuwe Wet inburgering is opnieuw uitgesteld naar 1 januari 2022. De lagere regelgeving rondom de nieuwe Wet en de bijbehorende budgetten hebben daarom

langer op zich laten wachten, maar zijn inmiddels recentelijk bekend. Door het uitstellen van de Wet is het plan van aanpak ook uitgesteld. Inmiddels hebben we voldoende informatie om de beleidskaders en het plan van aanpak uit te werken in 2021. De werkzaamheden hiervoor zijn in volle gang. We werken aan de beleidskaders, de samenwerking met Baanbrekers, de invulling van maatschappelijke begeleiding en de samenwerking met de andere Langstraat-gemeenten en betrokken partners. Daarmee werken we aan een tijdige implementatie van de nieuwe Wet inburgering, hiervoor liggen we tot dusver op schema. De budgetten uit de meicirculaire zijn inmiddels verwerkt in de begroting.

B20 | 6.030 Uitvoeren 2 domotica pilots tot aan 2022

Gemeente Waalwijk streeft ernaar dat haar inwoners zo lang mogelijk en prettig zelfstandig kunnen wonen en participeren aan de samenleving.

Vanuit verschillende beleidsterreinen wordt hier invulling aan gegeven, dit met de Wmo voorop. In Waalwijk woont 92% van personen van 75 jaar en ouder zelfstandig.

Hiermee zit Waalwijk op het landelijk gemiddelde (bron: Planbureau voor de Leefomgeving, 'Zelfstandig thuis op hoge leeftijd', 2019).

Er zijn veel (combinaties van) factoren die van invloed zijn op de mate van zelfstandig wonen, zoals: geschikte woningen, woonomgeving, sociale omgeving, aandacht voor preventie.

Daarbij wordt tegenwoordig van de burger verwacht dat zij zelf de verantwoordelijkheid neemt voor de eigen oude dag. De gemeente kan hierbij ondersteunen, bijvoorbeeld middels het beschikbaar stellen van huishulp, hulpmiddelen en andere voorzieningen. Ook inzet van technologie c.q. domotica kan bijdragen aan zelfredzaamheid en wooncomfort.

Onbekendheid met de mogelijkheden van technologie blijkt een knelpunt onder ouderen (Bron o.a.: <https://www.berenschot.nl/adviseurs/adviseur/lonneke-taks/blog/domotica-als-hulpmiddel-thuis-zes-lessen-voor-gemeenten>). We willen de aandacht voor domotica bij ouderen bevorderen/faciliteren. Hiertoe worden in 2021 een tweetal pilots/activiteiten uitgevoerd waarbij het bevorderen van zelfstandig wonen met behulp van domotica centraal staat. Dit onder voorbehoud van covid-19.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 06-08-2019

Tijd

Ofschoon de Corona-maatregelen het proces bemoeilijken is de intentie nog steeds aanwezig om in 2021 een tweetal pilots uit te voeren.

B19 | 6.001 Burgerinitiatieven stimuleren

Eind juni 2019 heeft de raad een motie aangenomen betreffende de evaluatie van het participatiebeleid. Mede aan de hand van deze evaluatie zal er "interactief met de samenleving" nieuw beleid geformuleerd worden. Streven is in de zomer uw raad hiervoor een voorstel te doen. Belangrijk onderdeel van burgerparticipatiebeleid is het stimuleren van burgerinitiatieven, dus ook in het nieuw te formuleren beleid.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Tijd

In oktober 2020 heeft uw raad de kaders voor bewonersparticipatie vastgesteld. Belangrijke input hiervoor vormde een raadpleging onder bewoners door middel van het Inwonerspanel. Hierbij zijn vier niveaus van bewonersparticipatie benoemd (geredeneerd vanuit de bewoner): wij blijven op de hoogte, wij denken mee, wij beslissen samen en wij maken het samen.

B19 | 6.013 Sluitende aanpak dementie

Met de dementievriendelijke gemeente Waalwijk streven wij ernaar om mensen met dementie zo lang mogelijk mee blijven doen in de samenleving. Wij maken **begeleiding op maat mogelijk voor mensen met dementie en hun mantelzorgers**. En verder vergroten wij de kennis van dementie binnen de eigen organisatie en de gemeenschap, bijvoorbeeld door het aanbieden van (voorlichtings)bijeenkomsten en trainingen en cursussen. Hierbij houden we oog voor landelijke en regionale ontwikkelingen en zoeken we actief de samenwerking met andere gemeenten in regio Hart van Brabant op.

In 2019 zijn we gestart met het doorontwikkelen van een sluitende keten rondom dementie. De dementieconsulenten werken vanuit team WIJZ en we hebben in onze Wmo-inkoop een dementiearrangement ingekocht, waardoor het gemakkelijker is flexibel zorg te verlenen. Hierdoor versterken we de ketenzorg op het gebied van dementie. In de toekomst blijven we experimenteren met verbeteringen in deze keten.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Tijd

De dementieconsulent werkt samen met team WIJZ om mensen met beginnende dementie goed te ondersteunen en toe te leiden naar de juiste zorg en begeleiding. We werken toe naar de borging van deze activiteiten, met oog voor sluitende ketenzorg. Als dementievriendelijke gemeente werken we samen met diverse partijen aan onze gedeelde doelstellingen. Dit betreft een langdurige aanpak die we in 2020 nog niet afronden.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B20 | 0.015 Vervolg Burgerbegroting bepalen

Eind 2018 en begin 2019 is er een uitgebreid traject doorlopen waarin samen met inwoners en raadsleden is onderzocht hoe een Burgerbegroting in Waalwijk vorm kan krijgen. In juli 2019 heeft de raad besloten om eerst het participatiebeleid te evalueren voordat er een besluit wordt genomen ten aanzien van het voorstel Burgerbegroting. Deze evaluatie wordt in 2021 aan de raad voorgelegd. Na deze besluitvorming wordt het vervolgproces in het voorstel Burgerbegroting bepaald.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Nol Kleijngeld

Tijd

In oktober 2020 heeft de raad de kaders voor bewonersparticipatie vastgesteld. Daarin is ook besloten het eerdere participatiebeleid niet te evalueren. Hierin is niets besloten over een eventueel vervolg op een Burgerbegroting.

Waalwijkers zijn gezond

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

In ons gezondheidsbeleid streven we naar het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen daaruit, evenals het voorkomen en vroegtijdig opsporen van ziekten. We hebben oog voor belangrijke ontwikkelingen en focussen ons specifiek op de

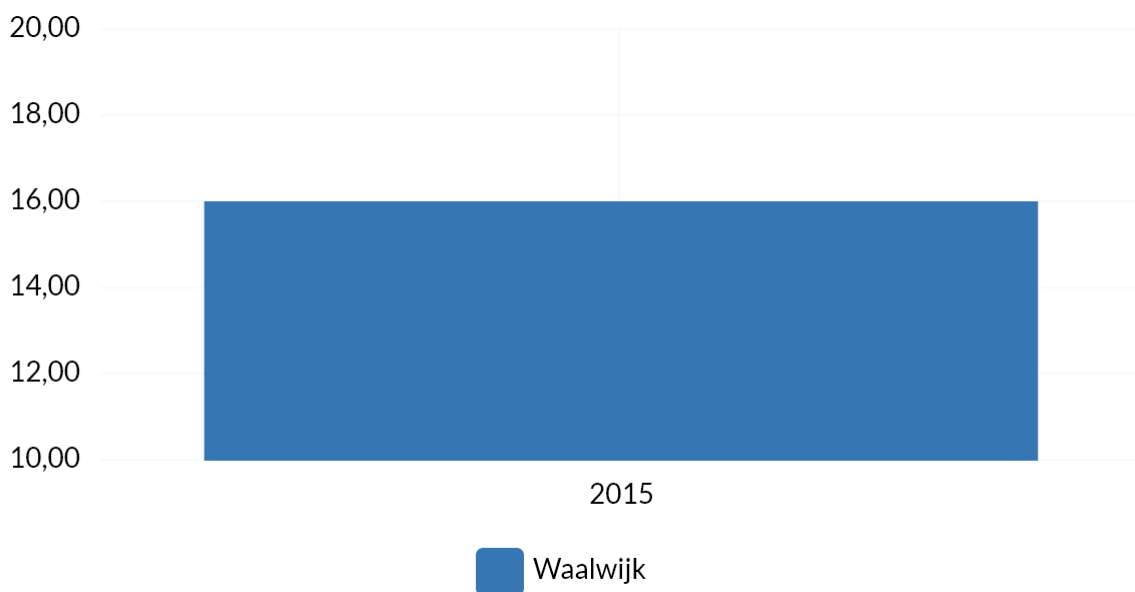
gezondheid van jeugd en jongeren. Hierbij hebben we vooral aandacht voor het voorkomen en terugdringen van overgewicht en het tegengaan van alcoholgebruik. We hebben daarbij onderstaande doelstellingen opgesteld.

Bevorderen goede gezondheid voor iedereen

- Minder dan 16% van de jongeren uit de 2e klas Voortgezet Onderwijs drinkt alcohol;
- Minder dan 16% van de jongeren uit de 2e klas Voortgezet Onderwijs heeft overgewicht.

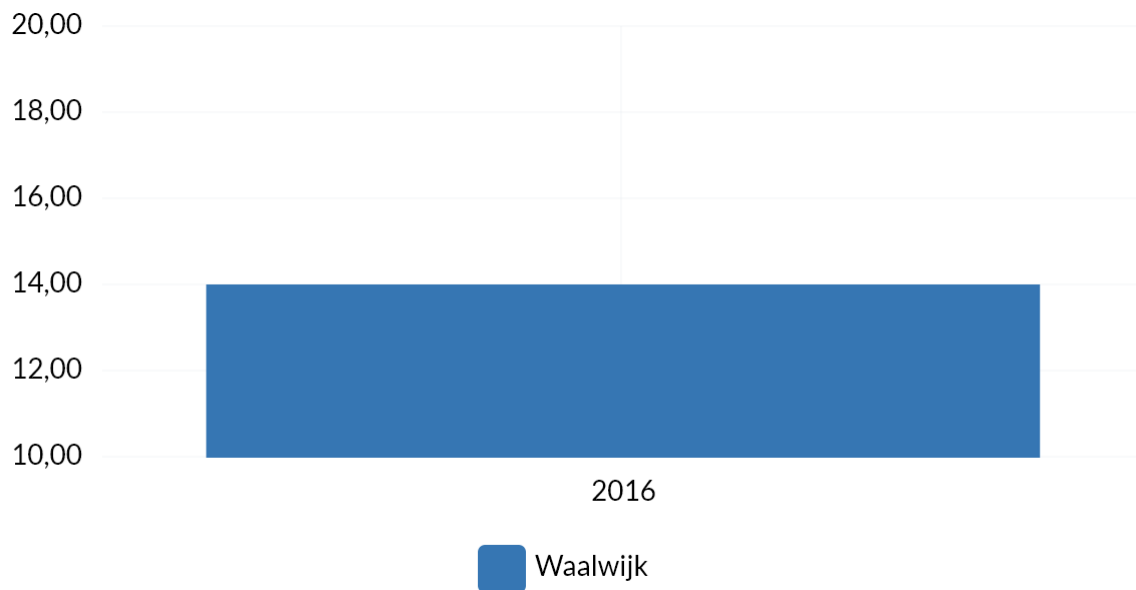
Indicatoren

IND 6.015 | % jongeren uit 2e klas Voortgezet Onderwijs dat alcohol drinkt

IND 6.016 | % jongeren 12-18 jaar met overgewicht

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 6.022 Advies implementatie wet GGZ

Per 1 januari gaat de nieuwe wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) in. Deze wordt dan ook in Waalwijk van kracht.

De WvGGZ heeft twee procedures om te komen tot verplichte zorg: de zorgmachtiging en de crisismaatregel. De gemeente is verantwoordelijk voor de crisismaatregel (burgemeester), een meldpunt en verkennend onderzoek (college van burgemeester en wethouders), deelname aan het regio-overleg (college van burgemeester en wethouders) en tenslotte meldingen vroegtijdige beëindiging crisismaatregel of zorgmachtiging.

In 2020 wordt de implementatie van de WvGGZ nauwlettend gevolgd en geanalyseerd opdat de eerste ervaringen met de wet wellicht leiden tot aanpassingen in het gemeentelijke proces indien daar noodzaak toe is.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 11-06-2019

Tijd

In 2020 is de implementatie van de WvGGZ nauwlettend gevolgd op vooraf vastgelegde momenten voor vastgelegd. Dit is afgerond in 2020.

Begin 2021 geven wij de Raad informatie over de implementatie en de ervaringen uit 2020.

B20 | 6.027 Opstellen Nota gezondheidsbeleid

Wij vinden het belangrijk om een duidelijke visie te hebben op het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daarom stellen we eens in de vier jaar een nieuw gezondheidsbeleid vast. Hierin nemen we de actualiteit mee en geven we aan op welke trends gemeente Waalwijk zich de komende jaren samen met haar partners gaat richten en hoe wij dat gezamenlijk aan gaan pakken. In 2020 is de nieuwe nota in werking getreden; de nota loopt tot en met 2023.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

Tijd

In 2020 zijn door de gemeenteraad de regionale gezondheidsnota en de afgeleide lokale gezondheidsnota 2020-2023 vastgesteld. Daarnaast het het nieuwe preventie- en handhavingsbeleid alcohol vastgesteld. In de regio is inmiddels ook al het regionale uitvoeringsplan 2020-2021 vastgesteld. Lokaal wordt aan een Waalwijks uitvoeringsplan gewerkt dat in 2021 gereed zal zijn en samen met het uitvoeringsplan Jeugdkader -waar veel verbanden mee worden gemaakt- ter informatie aan de Raad worden aangeboden.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Wat heeft beleidsveld 6 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	52.118	59.957	65.563
Baten	-13.782	-14.320	-22.733
Saldo van lasten en baten	38.336	45.638	42.830
Onttrekkingen	-4.000	-5.110	-4.636
Stortingen	2.000	2.017	2.017
Mutaties reserves	-2.000	-3.093	-2.619
Saldo na mutaties reserves	36.336	42.545	40.212

Belangrijkste kaders

Notitie Burgerparticipatie, september 2015 en januari 2017

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2018

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018

Verordening Jeugdhulp 2017

Beleidsregels Jeugdhulp 2017

Armoedenota "Op eigen kracht waar het kan, een steun in de rug waar het moet" 2015.

Beleidsplan Schuldhulpverlening Gemeente Waalwijk 2017 - 2020

Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen

Koers Jeugdhulp: Samen met de jeugd 2018

Andere kijk, goed voor elkaar, Transitieplan voor het sociale domein in Waalwijk

Verbonden partijen

Baanbrekers

Beleidsveld 7 | Volksgezondheid en Milieu

Ambitie

In dit beleidsveld gaat het over (1) milieu en (2) volksgezondheid. Onze ambities voor afval (circulaire economie), groen & natuur en energie vindt u terug in het Programma Duurzaamheid.

Op het gebied van milieu werken we aan de kwaliteit van de bodem, lucht, geur, licht en de externe veiligheid. In ons gezondheidsbeleid streven we naar het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen daaruit, evenals het voorkomen en vroegtijdig opsporen van ziekten.

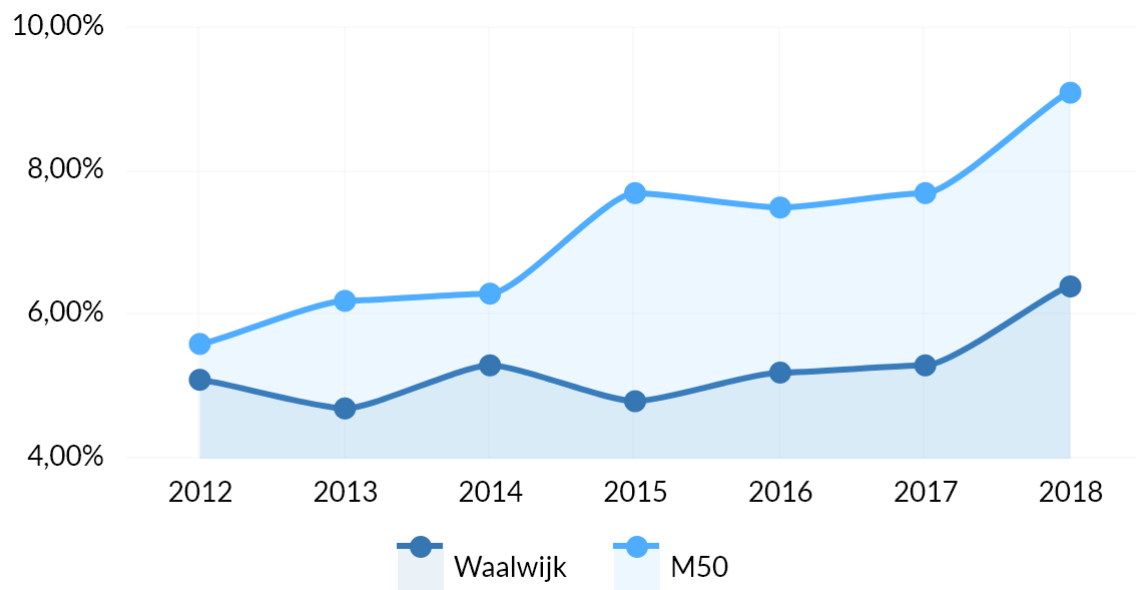
Doelstellingen

Verplichte indicatoren (BBV)

Onderstaand vindt u een overzicht van de verplichte indicatoren (BBV):

Indicatoren

IND 7.001 | Hernieuwbare elektriciteit (BBV)

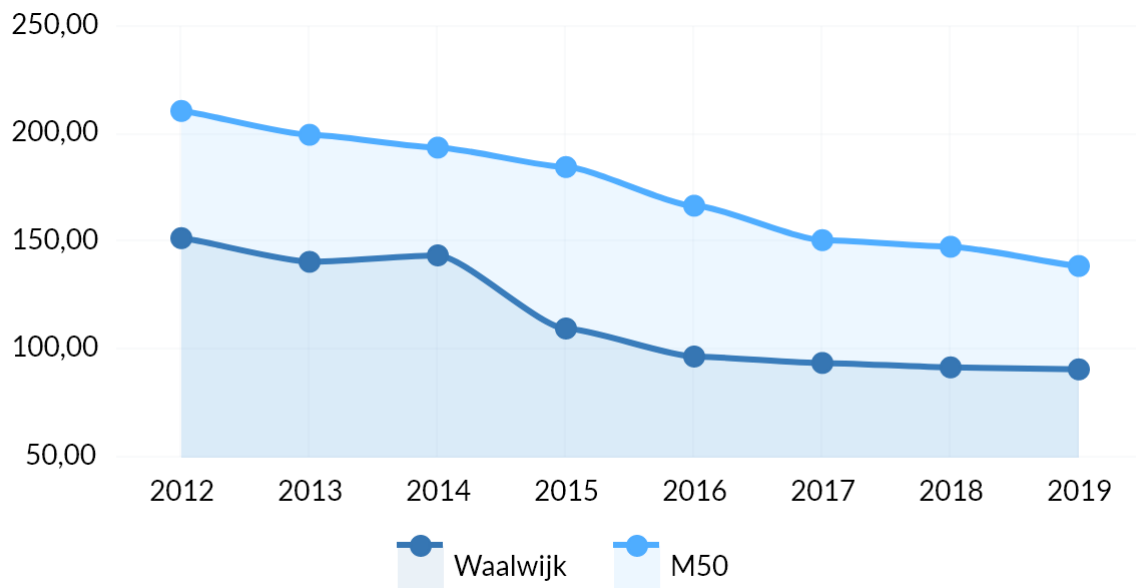

Bron: Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

IND 7.002 | Omvang huishoudelijk restafval (in Kg) (BBV)

Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Gezonde leefomgeving

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

Bij een gezonde leefomgeving denken we aan een aantal aspecten. Het gaat om schone lucht, bodem geschikt voor het gebruik, externe veiligheid en geluid.

Voor deze aspecten voldoen we aan de huidige wettelijke normen. De wetgeving van lucht, bodem, water, externe veiligheid en geluid wordt opgenomen in de nieuwe Omgevingswet. De komende jaren bereiden we ons voor op deze integratie. Het kan zijn dat normen en indicatoren tijdens de integratie veranderen.

Bodemkwaliteit

Waalwijk neemt deel aan de pilot "samen de diepte in". Samen met de regiogemeenten bekijken we hoe we bodemaspecten op kunnen nemen in de omgevingsvisie en omgevingsplan.

Externe veiligheid

De gemeente Waalwijk wil zorgen voor een blijvend maatschappelijk aanvaardbare risicosituatie voor burgers in relatie tot activiteiten met gevaarlijke stoffen in de omgeving. De acceptatie van risico's wordt gestuurd door:

- de ambitie om een veilige woonomgeving te creëren voor de inwoners;
- de ambitie om vanuit een economisch en sociaal perspectief bedrijven voldoende kansen te bieden om zich in Waalwijk te vestigen, een gezonde bedrijfsvoering te ontwikkelen en werkgelegenheid te creëren.

Momenteel zijn er geen onacceptabele situaties in de gemeente met betrekking tot externe veiligheid en dit houden we zo.

Verlagen geluidshinder

Gestreefd wordt naar het minimaal handhaven van de huidige geluidsniveaus. Waar dat niet mogelijk is wordt er naar gestreefd om het aantal geluid gehinderden per saldo lager te krijgen. Een belangrijk instrument is het toepassen van geluidsarmer asfalt. Het uitvoeringsbeleid hiervoor ligt vast in het Mobiliteitsplan.

Schonere lucht

In de gemeente Waalwijk wordt overal voldaan aan de wettelijke luchtkwaliteitsnormen. Voor geur wordt wel overlast ervaren van een aantal bedrijven.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 7.010 Alle milieuthema's voorbereiden op integratie omgevingswet

De diverse milieuwetten zoals de Wet bodembescherming, Wet geluidshinder worden geïntegreerd in de Omgevingswet. Voor bodem neemt Waalwijk deel aan een regionale project 'Samen de diepte in'. Doel van het project is stappen te zetten richting de Omgevingsvisie en onderliggende instrumenten met de focus op de rol van bodem.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

Voor de diverse nieuwe milieuwetgevingen, zoals aanvullingsbesluit bodem wordt gekeken wat dit voor de gemeente Waalwijk betekent. Zwaartepunt hiervan ligt in het jaar 2021. De huidige planning is namelijk dat de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2022 van kracht gaat.

B20 | 7.011 Onderzoek naar geluidsoverlast A59

Rijkswaterstaat heeft voor de A59 een saneringsplan in voorbereiding, waarbij onder meer ter hoogte van Waalwijk-oost geluidmaatregelen worden overwogen.

De gemeente laat in 2020 zelf onderzoek uitvoeren naar de kosten en effecten en van aanvullende, door de gemeente te bekostigen maatregelen. Naar verwachting zullen de resultaten van dit onderzoek in 2021 worden voorgelegd ten behoeve van de bestuurlijke besluitvorming.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 11-06-2019

■ Tijd

De gemeente is in gesprek met Rijkswaterstaat. Ons eigen onderzoek is in het eerste kwartaal van 2021 gereed. We verwachten dit jaar meer duidelijkheid te krijgen over hoe nu verder.

B20 | 7.012 Opstellen verordening geurkwaliteit

In de gemeente is geen geuroverlast van veehouderijen. Een aantal bedrijven zorgen wel voor geuroverlast. Hiervoor wordt beleid opgesteld.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

Startdatum: 22-08-2019

■ Tijd

Voor het geurbeleid is een ontwerpbeleidsregel opgesteld. De ontwerpbeleidsregel heeft eind 2020 ter inzage gelegen, en hiervan is de raad op de hoogte gesteld. De ontwerpbeleidsregel wordt met inachtneming van zienswijzen definitief gemaakt.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 7.001 Actualiseren van het BP Geluidtoedeling

In 2019 is door de zonebeheerder een evaluatie van het zonebeheer opgesteld. Deze evaluatie moet nog aangevuld worden met de interne evaluatie en die van de OMWB.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Dilek Odabasi

■ Tijd

In 2020 is het bestemmingsplan geluidstoedeling niet geactualiseerd. Er worden op dit moment geen grote knelpunten ondervonden. Met de invoering van de omgevingswet wijzigt de systematiek. We gaan voor 1 actualisatie waarmee we direct ook kunnen werken

onder het regime van de omgevingswet.

Wat heeft beleidsveld 7 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	9.074	11.069	10.103
Baten	-8.725	-8.971	-9.303
Saldo van lasten en baten	349	2.098	800
Onttrekkingen	-1.222	-2.756	-1.619
Stortingen	1.027	1.047	1.047
Mutaties reserves	-195	-1.709	-572
Saldo na mutaties reserves	153	389	228

Belangrijkste kaders

Regionale nota Gezondheidsbeleid 2016 – 2019

Wet publieke gezondheid

Preventie- en handhavingsplan alcohol gemeente Waalwijk 2016 – 2019

Notitie Preventie en Handhaving Alcohol gemeente Waalwijk 2016 - 2019

Drank – en Horecawet

APV

Beeldkwaliteit Onderhoud Wegen

IUP

GRP

Groenstructuurplan

Verbonden partijen

Regionale Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

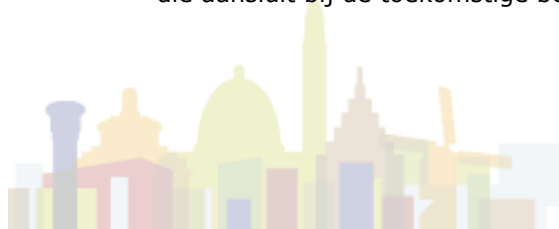
GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst)

RAV (Regionale AmbulanceVoorziening)

Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Ambitie

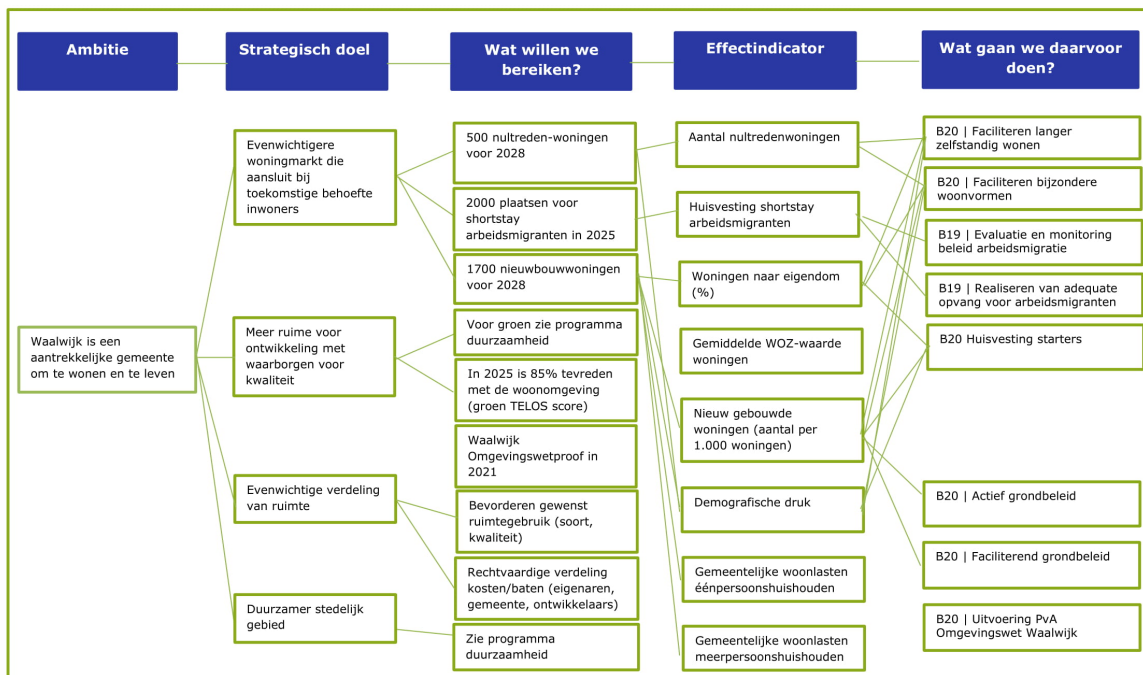
In onze strategische visie staat onze ambitie om een aantrekkelijke gemeente te zijn om te wonen, werken, leren en ondernemen. Dit willen we onder andere bereiken via (1) een evenwichtige inrichting en verdeling van de ruimte. (2) Daarnaast zorgen we voor een balans tussen maatschappelijk en financieel rendement op het grondbeleid, en (3) Een evenwichtige woningmarkt die aansluit bij de toekomstige behoefte van inwoners, en (4) een visie op stedelijke vernieuwing.

Om Waalwijk ruimtelijk aantrekkelijk te laten blijven bevorderen we het gewenste ruimtegebruik. Ook willen we de ruimtelijke kwaliteit waar mogelijk verhogen. Daarbij streven we bij ruimtelijke ontwikkelingen naar een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de overheid. De komende jaren ligt een belangrijke focus op de invoering van de Omgevingswet.

Waalwijk moet aantrekkelijk zijn om te wonen. Daarom streven we naar een voldoende aanbod van woningen en woonmilieus voor alle doelgroepen. Gelet op de uitdagingen die klimaatverandering voor ons in de nabije toekomst brengt, willen we onze woningaanbod zo toekomstbestendig mogelijk maken. Tevens zetten we in op adequate huisvesting voor arbeidsmigranten die in Waalwijk komen werken.

Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Doelstellingen

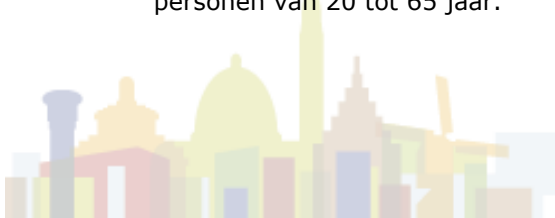
Verplichte indicatoren (BBV)

Onderstaand vindt u een overzicht van de verplichte indicatoren (BBV).

Indicatoren

IND 8.001 | Demografische druk (BBV) (in %)

De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

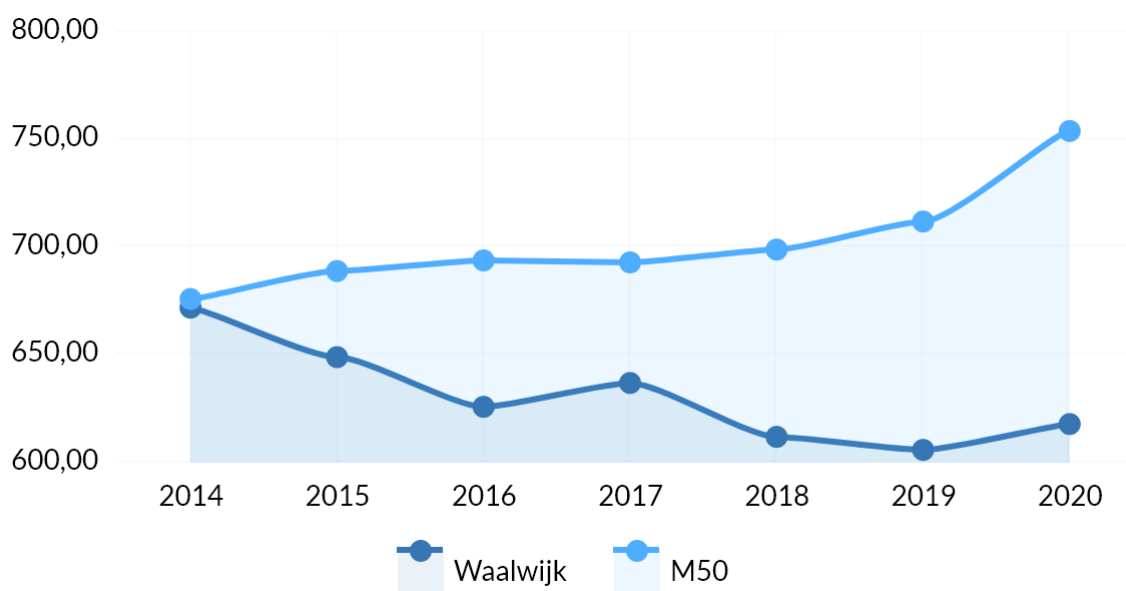

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

IND 8.002 | Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€) (BBV)

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

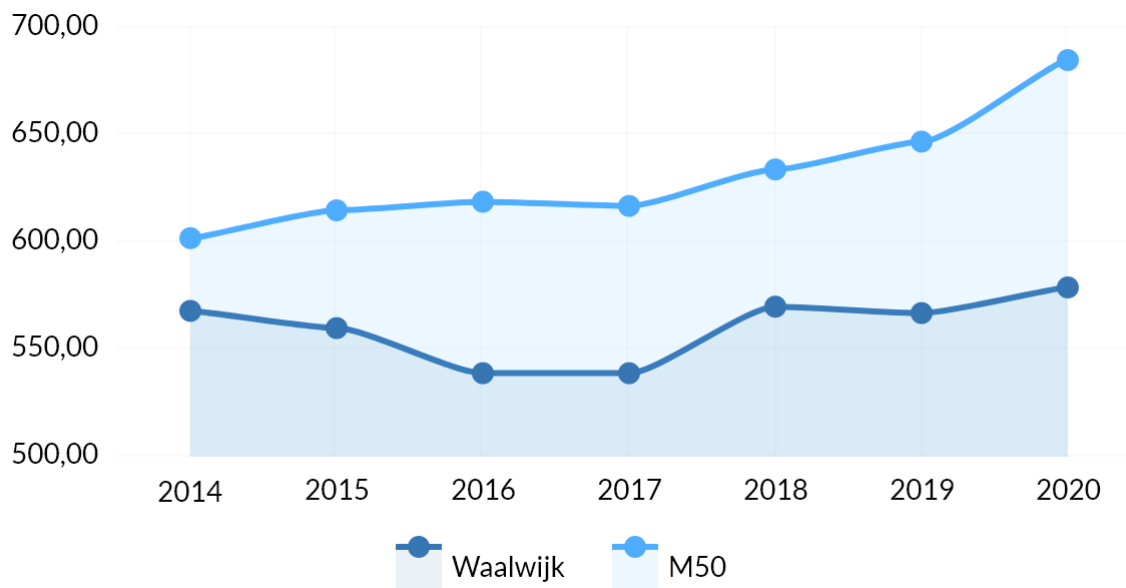

Bron: COELO, Groningen

IND 8.003 | Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden (€) (BBV)

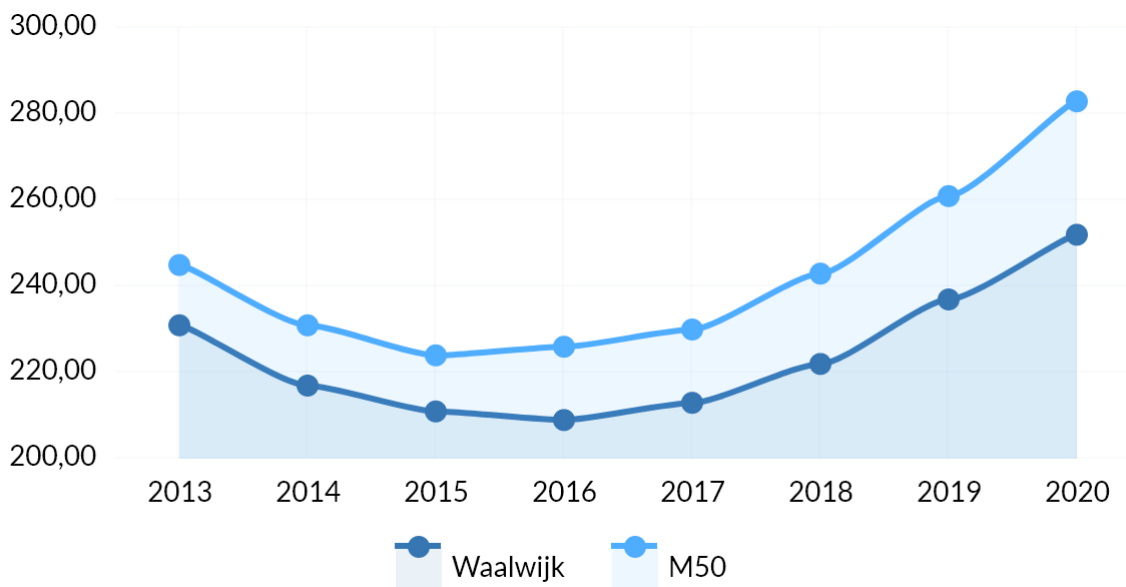
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

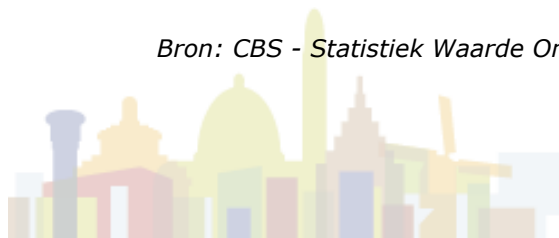
Bron: COELO, Groningen

IND 8.004 | Gemiddelde WOZ-waarde woningen (BBV) (x€1000)

De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

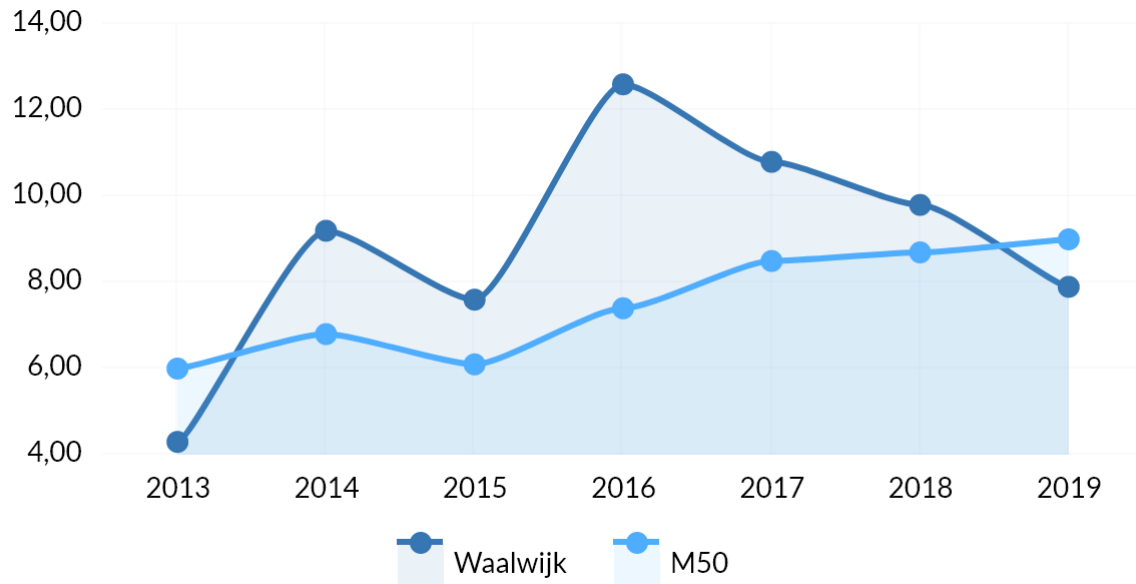

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

IND 8.005 | Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen) (BBV)

Het aantal nieuwbouwwoningen.

Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

Volkshuisvesting

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- **Evenwichtigere woningmarkt die aansluit bij toekomstige behoefte inwoners**

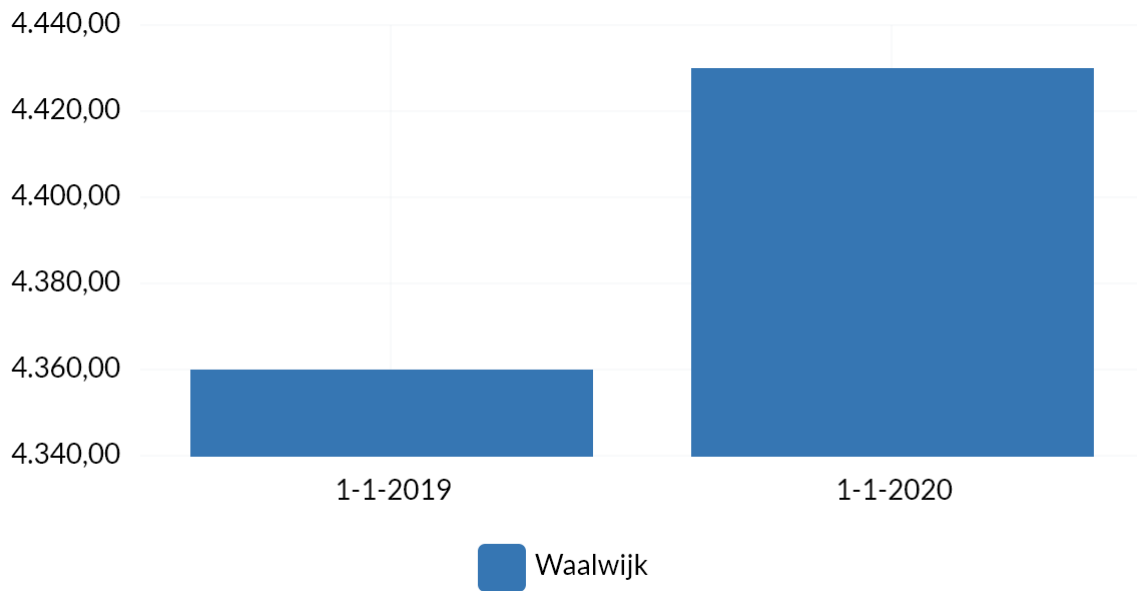
Wij willen onze inwoners voldoende mogelijkheden bieden om te wonen in onze gemeente. Hierbij moeten er voldoende mogelijkheden en aanbod worden geboden aan starters, gezinnen, senioren en overige doelgroepen op de woningmarkt. Belangrijk is dat nieuwbouw een aanvulling vormt op het reeds bestaande woningaanbod. De komende jaren focussen we ons op het ontwikkelen van grootschalige campussen voor de arbeidsmigranten die hier voor relatief korte tijd komen werken, de zogenoemde "shortstay". Daarnaast willen we voldoende mogelijkheden bieden voor doorstroming van "midstay" en "longstay" arbeidsmigranten.

1. Toevoeging van 500 nulredenwoningen komende 10 jaar (2019 – 2028); (nulmeting 2019; 4.360 nulredenwoningen)
2. Totaal 2.000 plaatsen voor shortstay-arbeidsmigranten in 2025. (nulmeting 652 plaatsen vergund in campussen, 150 plaatsen in middelgrote locaties voor kamerverhuur (categorie 2)).
3. Toevoeging van 1.700 woningen komende 10 jaar (2019 – 2028).

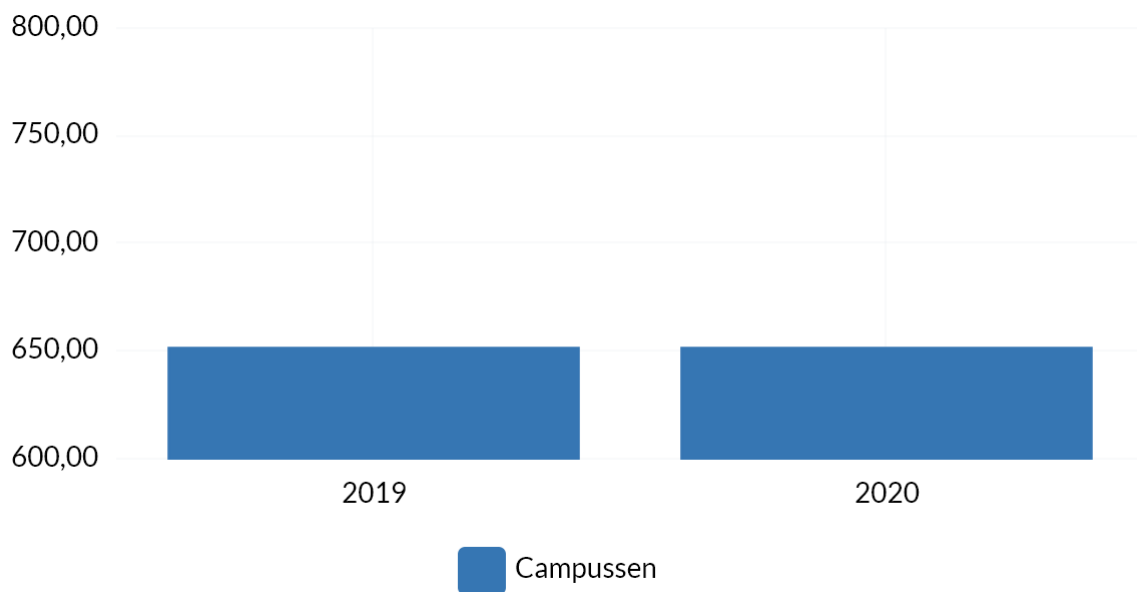
Indicatoren

IND 8.006 | Aantal nultredenwoningen

Bron: Eigen Gegevens

IND 8.007 | Huisvesting shortstay arbeidsmigranten

Bron: Eigen gegevens

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 8.016 Faciliteren bijzondere woonvormen

We willen meer ruimte bieden aan initiatieven gericht op bijzondere woonvormen: woonvormen die nog zeer weinig in de gemeente voorkomen en/of die vernieuwend van opzet zijn. We zijn daarbij afhankelijk van initiatiefnemers die zich al dan niet bij de gemeente melden. Als initiatiefnemers zich melden, zal de gemeente hierin een positieve grondhouding hebben.

Er loopt inmiddels een initiatief van Casade gericht op tiny wonen. We gaan er van uit dat de uitvoering van dit project in 2021 kan starten. De gemeente participeert hierin. Ook wordt het eigen grondbezit van de gemeente nader onderzocht op de mogelijkheden van het toevoegen van tijdelijke woningbouw.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 06-06-2019

Tijd

Inmiddels is de vergunning voor Tiny Houses aan de Poolsestraat aangevraagd. Een tweede locatie is aan Casade voorgelegd. Casade onderzoekt de mogelijkheden daar, zodra de locatie aan de Poolsestraat in uitvoering verder gevorderd is.

B20 | 8.017 Faciliteren langer zelfstandig wonen

We willen inwoners ondersteunen als zij hun woning willen aanpassen met het oog op langer zelfstandig wonen. Eind 2019 zal een voorstel aan de gemeenteraad gedaan worden voor het instellen van een lening "toekomstbestendig wonen". Inwoners kunnen met deze lening investeringen in of aan hun woning doen gericht op duurzaamheid en langer zelfstandig wonen. De huidige blijverslening zal daarin opgaan. De lancering zal gepaard gaan met de nodige communicatie. Initiatieven van inwoners en professionele partijen ten aanzien van langer thuis wonen zal de gemeente vanuit een positieve grondhouding benaderen.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 06-06-2019

Tijd

De stimuleringslening Toekomstgericht wonen is per 1-1-2020 opengesteld. In het najaar

zijn er animaties via sociale media verspreid om meer aandacht te vragen voor deze leningen. Daarnaast wordt onderzocht of er in Waspik een pilot gestart kan worden gericht op bewustwording en ondersteuning bij het langer thuis wonen (met name het geschikt maken van de woning daarvoor). Een belangrijk onderdeel van de pilot is het aanbieden van advies op maat na een huisbezoek. Dit is op dit moment niet mogelijk, waardoor de initiatiefnemers nog geen plan van aanpak hebben ingediend voor de pilot. Een brede informatiemarkt in Waspik over allerlei facetten rondom lang zelfstandig wonen was gepland op 18 april. Als gevolg van de uitbraak van corona zal deze informatiemarkt verzet worden naar een moment dat dit weer mogelijk is.

B20 | 8.019 Huisvesting starters

Starters, met name de starters die niet in aanmerking komen voor de sociale huurmarkt, hebben het lastig op de woningmarkt. Op verschillende manieren proberen we starters te ondersteunen: we bieden de starterslening aan, we zorgen dat de woningbouwproductie op peil blijft en we maken afspraken met Casade over nieuwbouw en woningtoewijzing.

In de toelichting zijn een aantal doorlopende maatregelen voor het jaar 2021 genoemd: verstrekken startersleningen, toevoegen van nieuwe woningen aan de woningmarkt, afspraken maken met Casade over nieuwbouw. Deze maatregelen lopen allemaal. Daarnaast onderzoeken we aanvullende mogelijkheden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 06-06-2019

Tijd

In de toelichting zijn een aantal doorlopende maatregelen genoemd: verstrekken startersleningen, toevoegen van nieuwe woningen aan de woningmarkt, afspraken maken met Casade over nieuwbouw. Deze maatregelen lopen allemaal. Een voorstel om de mogelijkheden voor startersleningen uit te breiden, is in januari 2021 vastgesteld.

B19 | 8.002 Evaluatie en monitoring beleid arbeidsmigratie

Eind 2018 is de beleidsnotitie Arbeidsmigratie door de raad vastgesteld. Daarbij bieden we meer mogelijkheden voor grootschalige campussen voor shortstayers, ook aan de noordzijde van de A59. In 2019 en 2020 monitoren we het aangepaste beleid en streven we naar de realisatie van voldoende campussen om tegemoet te komen aan de vraag zoals die door Companen in 2017 is berekend.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

■ Tijd

Beleidsnotitie arbeidsmigratie wordt gemonitord. De beleidsregels zijn herzien aan de hand van de beleidsnotitie en zijn vastgesteld door het college. Inmiddels is een derde campus gereed.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 niet afgerond:

Maatregelen

B19 | 3.007 Realiseren van adequate opvang voor arbeidsmigranten

De gemeente Waalwijk heeft de opgave om op korte termijn ca. 2000 plekken toe te realiseren voor arbeidsmigranten die voor korte tijd in onze gemeente verblijven. Drie locaties zijn inmiddels gereed, samen goed voor 1.052 plekken.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 15-08-2018

■ Tijd

Het toevoegen van plekken voor arbeidsmigranten die voor korte tijd in onze gemeente verblijven, loopt. Eind 2020 zijn 400 plekken toegevoegd. Twee andere grootschalige locaties zijn in voorbereiding, maar voor beide locaties lopen op dit moment nog onderzoeken.

Ruimtelijke ordening

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- **Meer ruimte voor ontwikkeling met waarborgen voor kwaliteit**
 - Versterken kwaliteit van de omgeving van de gemeente Waalwijk;
 - In 2025 is 85% tevreden met de woonomgeving (groen Telos-score);
 - Waalwijk Omgevingswetproof in 2021.
- **Evenwichtige verdeling van de ruimte**

- Bevorderen gewenst en kwalitatief verhogen ruimtegebruik. Daarnaast streven we naar een rechtvaardige verdeling van kosten/opbrengsten over gebruikers, eigenaars, ontwikkelaars en overheid.
- Rechtvaardige verdeling kosten/baten (eigenaren, gemeente, ontwikkelaars).

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande maatregelen zijn in het jaar 2020 uitgevoerd:

Maatregelen

B20 | 8.015 Actief grondbeleid

Landgoed Driessen

In 2013 is het geactualiseerde bestemmingsplan vastgesteld. Dit vormt de grondslag voor de verdere realisering van Landgoed Driessen middels uitwerkingsplannen. In 2021 ziet het er naar uit dat het gebied Lommerrijk verder uitgegeven zal worden voor de realisatie van woningbouw. Het totale plandeel biedt ruimte aan de realisatie van in totaal ruim 200 woningen. Tevens is in 2020 een aanvang gemaakt met de uitwerking van het plandeel Driesservelden-midden en Villa deel B. Hopelijk zal dit leiden tot onderhandeling en uitgifte in 2021.

Waesgeerd-west

De kavels in Waesgeerd-west zijn volop verkocht. Dit leidt hopelijk tot grondoverdracht van de laatste percelen in 2021 bij dit project. In 2020 is ook al tot de betaling van de overeen gekomen bijdrage aan de Provincie Noord-Brabant in het kader van "Ruimte voor ruimte" overgegaan.

Haventerreinen

In 2021 kunnen waarschijnlijk diverse lopende grondexploitaties van de haventerreinen (Haven Zeven, Afbouw haven 1 t/m 6 en Haven 8-west grotendeels worden afgerond. Voor Haven 8-oost wordt de ontwikkeling daar waar mogelijk en gewenst verder in gang gezet en zal de eerste verkoop binnen dit gebied gaan plaatsvinden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

 Tijd

Geld

B20 | 8.018 Faciliterend grondbeleid

Lidl Laageinde

Lidl is druk doende om de huidige winkel gelegen aan de Mr. Goeman Borgesiusstraat te herontwikkelen tot een nieuwe hedendaagse supermarkt. Hiertoe is met Lidl een anterieure overeenkomst gesloten waar naast de herontwikkeling ook afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de herinrichting van de omliggende infrastructuur.

De verwachting is dat eind 2021 de nieuwe supermarkt in gebruik kan worden genomen.

Herontwikkeling flats Bloemenoord

Casade wil de flats welke in de wijk Bloemenoord gesitueerd zijn herontwikkelen. De huidige flats zijn gedateerd. Amoveren en nieuwbouw prevaleert boven renovatie. In 2020 zijn de opstallen in de eerste fase, zijnde Distelplein geamoveerd en is er begonnen met de bouw van nieuwe wooneenheden. Contractueel is met Casade middels een anterieure grondexploitatieovereenkomst vastgelegd onder welke voorwaarden deze herontwikkeling gestalte kan krijgen en welke aanpassingen in de openbare ruimte noodzakelijk en gewenst zijn.

Na realisering van de nieuwbouw volgt de locatie Larixplein.

Akkerlanen

Nadat de raad het sein op "groen" heeft gezet voor de verdere uitwerking van het stedenbouwkundig schetsontwerp "Watervingers" zijn er onderhandelingen opgestart met de beoogd ontwikkelaar. Dit heeft geresulteerd in een anterieure grondexploitatieovereenkomst waarbij uitgangspunt is dat de gemeente de in haar eigendom zijnde gronden verkoopt aan de ontwikkelende partij welke vervolgens op basis van door de gemeente te stellen eisen bouwrijp laat maken. Hierna kunnen de woningen/kavels binnen het plangebied worden verkocht. In 2020 is het bestemmingsplan vastgesteld. Hier is bezwaar tegen aangetekend. Medio 2021 wordt een en ander behandeld door de Raad van State. Nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is, kan worden begonnen met het bouw- en woonrijp maken. Daarna kan de verkoop van de woningen plaatsvinden.

Kasteellaan

Er zijn in 2020 twee anterieure overeenkomsten overeenkomsten gesloten voor locaties aan de Kasteellaan. Het betreft de voormalige basisschool Besoijen en het voormalig GGZ-gebouw (verpleegstersflat). Op beide locaties worden appartementen gerealiseerd.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

■ Tijd

B20 | 8.020 Uitvoeren PvA Waalwijk Omgevingswet-proof

De Omgevingswet treedt naar verwachting in werking op 1-1-2022. Met de Omgevingswet bundelt de overheid de regels voor de hele fysieke leefomgeving in 1 wet. Iedere gemeente moet 1 omgevingsvisie maken. Deze moet in 2024 klaar zijn. In de visie houdt de gemeente rekening met de verschillende belangen in een gebied. In plaats van meerdere bestemmingsplannen en verordeningen komt er 1 omgevingsplan. In 2029 moet deze omslag volledig zijn afgerond. Er komt voor inwoners en ondernemers 1 omgevingsloket op 1-1-2022 voor het digitaal aanvragen van een vergunning en het verkrijgen van informatie over vergunningen en regels. Belangrijkste doel van de wet is dat de 'gebruiker' van de leefomgeving meer centraal komt te staan. Wij gaan ons daar op voorbereiden op basis van het plan van aanpak Waalwijk Omgevingswet-proof. Dat betekent in 2021 werken aan de volgende punten:

- Actueel overzicht: opruimen wat we (niet meer) nodig hebben. Oftewel via het gemaakte actuele overzicht bijhouden wat we allemaal hebben dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving (prioriteit 1). Wat niet meer actueel is intrekken. Bijvoorbeeld een actueel overzicht van het gemeentelijk omgevingsbeleid bijhouden;
- Minimale acties volgens de letter van de wet: opruimen en verhuizen wat we moeten t/m 1-1-2022. Oftewel aanpassing van onderdelen die moeten voldoen aan de letter van de wet op 1-1-2022 (prioriteit 2). Bijvoorbeeld de gemeentelijke werkprocessen aanpassen en de gemeente aansluiten op het digitale stelsel van de Omgevingswet;
- Plan van aanpak voor de vervolgfase in de geest van de wet: strategie, uitgangspunten en aanpak voor het opruimen, verhuizen en vernieuwen voor wat we moeten en willen aanpakken t/m 1-1-2029 (prioriteit 3). Bijvoorbeeld voor het omgevingsplan;
- Quick wins: opruimen, verhuizen en vernieuwen wat we willen t/m 1-1-2022. Oftewel aanpassing van onderdelen in de geest van de wet die haalbaar en betaalbaar zijn t/m 1-1-2022 (prioriteit 3). Bijvoorbeeld het afschaffen van overbodige regels;
- Doen: los van fases en prioriteiten in pilots oefenen met onderdelen van de Omgevingswet en leren van andere projecten. Bijvoorbeeld een pilot om ervaring op te doen met meer vergunningsvrije bouw mogelijkheden.

Bestuurlijk verantwoordelijk: Eric Daandels

Startdatum: 06-06-2019

Tijd

Voor dit project zijn deelprojectplannen gemaakt. Op basis van deze deelprojectplannen verwachten wij de invoeringsfase op tijd te kunnen afronden voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1-1-2022. Per kwartaal krijgt de raad een statusupdate over dit project welke is te downloaden op www.waalwijk.nl/omgevingswet.

Wat hebben we niet gedaan in 2020?

Niet van toepassing.

Wat heeft beleidsveld 8 gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	12.940	19.476	18.136
Baten	-10.100	-12.832	-15.260
Saldo van lasten en baten	2.840	6.644	2.876
Onttrekkingen	-337	-14.276	-11.665
Stortingen	210	10.203	10.878
Mutaties reserves	-127	-4.073	-787
Saldo na mutaties reserves	2.713	2.571	2.089

Belangrijkste kaders

Beleidsnota Huisvesting vergunninghoudende vluchtelingen en arbeidsmigranten gemeente Waalwijk

Bevolkings- en woningbehoefteprognose provincie Noord-Brabant (2020)

Coalitieprogramma 2018-2022 "Samen Duurzaam Vooruit"

Evaluatie Notitie Burgerparticipatie 2017-2018

Nota Grondbeleid 2015-2018

Prestatieafspraken gemeente Waalwijk, Casade, HVOW en SamenSterk (2020) Afspraken 2021 ook al met raad gedeeld, maar staan nog niet online

Regionaal Woonkader (2015)

Regionaal perspectief op bouwen en wonen 2021

Regionaal Kwalitatief Woningbehoefteonderzoek (documenten eerder met raad gedeeld) (2014, update 2018 verschijnt in het najaar)

Strategische Meerjarenagenda regio Hart van Brabant

Structuurvisie

Structuurvisie (Uitvoeringsprogramma)

Strategische Visie - Waalwijk 2025

Woonvisie 2020

Verbonden partijen

Voor dit beleidsveld zijn er geen verbonden partijen.

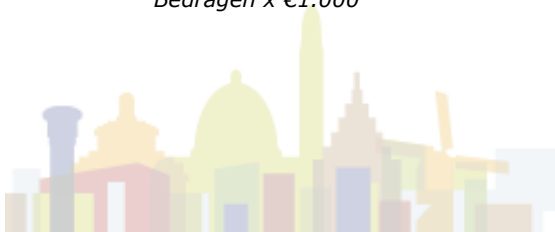
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en overige baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

In het BBV is bepaald dat in de programmaverantwoording een aantal overzichten moeten worden opgenomen. Hieronder staat het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Dit overzicht bevat alleen de baten.

Een nadere toelichting is op de verschillen is opgenomen in het onderdeel toelichting op de programmarekening .

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Baten			
TK_0.5 Treasury	-294	-294	-286
TK_0.61 OZB woningen	-6.074	-6.074	-6.106
TK_0.62 OZB niet-woningen	-6.507	-6.507	-6.427
TK_0.64 Belasting overig	-451	-371	-392
TK_0.7 Alg.uitkering en overige uitk.gem.fonds	-73.008	-76.896	-77.214
Totaal Baten	-86.335	-90.143	-90.425
Totaal	-86.335	-90.143	-90.425

Overhead

Vanaf 2017 is het volgens het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht de overhead centraal te begroten en verantwoorden op taakveld 0.4 Overhead. Hierdoor wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van de overhead.

Overhead mag nog wel toegerekend worden aan grondexploitaties en investeringen. Hiervoor is een vast opslagbedrag per uur berekend. Voor de berekening is het totaal begrote bedrag van de overhead gedeeld door het aantal uren dat toegerekend wordt aan de taakvelden en projecten. Dit opslagbedrag wordt ook gebruikt bij de berekening van tarieven voor de lokale heffingen.

Specificatie overhead Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2020 vóór wijziging	Begroting 2020 ná wijziging	Jaarrekening 2020
Salarissen	8.923	8.168	8.177
Belastingen	0	0	98
Ingeleend personeel	505	879	789
Overige goederen en diensten	3.853	3.630	3.411
Stortingen in voorzieningen	306	306	311
Afschrijvingen	1.159	986	983
Rente	272	265	265
Totale lasten	15.018	14.234	14.034
Toerekening aan grondexploitatie	-838	-837	-574
Toerekening aan investeringen	-585	-585	-723
Overige verrekeningen	0	0	-7
Uitgeleend personeel	-192	-36	-59
Overige goederen en diensten	-13	-163	-266
Inkomensoverdrachten	-126	-140	-223
Mutaties voorzieningen	0	0	0
Totaal baten	-1.754	-1.762	-1.852
Saldo	13.264	12.472	12.182

Te betalen vennootschapsbelasting

Voor een drietal geclusterde werkvelden wordt in principe door de ondernemingspoort gegaan, te weten:

- Ophalen en verwerken van afval
- Betaald parkeren
- Grondexploitatie

Bij het ophalen en verwerken van afval is sprake van het ophalen en verwerken van een beperkte hoeveelheid bedrijfsafval. Die laatste activiteit is in principe aan Vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop geen winst wordt behaald, valt deze activiteit buiten de heffing van de VPB. Met betrekking tot de verwerking van reststromen is intussen door de fiscus opgelegd dat 1% van de restwaarde in de belastingheffing wordt betrokken.

Het betaald parkeren achter de slagboom is in principe aan Vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop, vanwege de verlaagde parkeertarieven, geen winst wordt behaald, valt deze activiteit vooralsnog buiten de heffing van de belasting.

Duidelijk is dat het grondbedrijf als een belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting moet worden gezien. De spelregels zijn intussen duidelijk geworden. Wel moet er nog met de Belastingdienst overlegd worden over de openingsbalanswaardering. Door met de belastingdienst daarover een vaststellingsovereenkomst te sluiten wordt duidelijkheid verkregen omtrent de belastingdruk.

In 2020 zijn er correcties gedaan op de voorlopige aanslagen van eerdere jaren. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar het hoofdstuk "Toelichting per beleidsveld" en dan de toelichting op beleidsveld 0.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten			
TK_0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	235	235	348
Saldo	235	235	348

Overige baten en lasten

In de primaire begroting is in beleidsveld 0 onder product 913 een post voor onvoorziene lasten opgenomen van € 100.000. In 2020 heeft er geen besteding van deze middelen plaatsgevonden, waarmee € 100.000 en een onderdeel is van het resultaat vóór bestemming.

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Begroting vóór wijziging	Begroting incl. wijziging	Jaarrekening 2020
TK 0.8 Onvoorzien	100	100	0
TK 0.8 Overige baten en lasten	2.383	389	134
Totaal	2.483	489	134

Paragrafen

Inleiding

Inleiding

Artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten bepaalt dat in de begroting paragrafen moeten worden opgenomen, waarin de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht (de paragraaf), waardoor de raad voldoende inzicht krijgt. Op deze wijze geven de paragrafen een dwarsdoorsnede van de begroting. Met de genoemde onderwerpen (de voorgeschreven paragrafen) is telkens een financieel belang gediend. De paragrafen geven daardoor extra informatie voor de

beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn. De voorgeschreven paragrafen zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering (en treasury)
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

Met ingang van 2020 is er een paragraaf toegevoegd:

8. Financiële gevolgen coronacrisis.

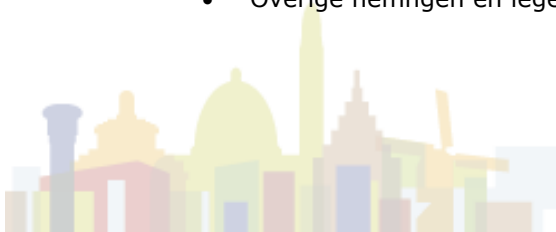
Lokale heffingen

Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat informatie over de WOZ en de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen voor het jaar 2020. De volgende belastingen worden door de gemeente Waalwijk opgelegd:

- Onroerende-zaakbelastingen;
- Rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing / Reinigingsrechten;
- Hondenbelasting;
- Woonforensenbelasting;
- Verblijfsbelasting (voorheen toeristenbelasting, deels uitgebreid met 'categorie arbeid' (= verrichten beroeps- en bedrijfsmatige werkzaamheden voor of in opdracht van anderen));
- Precariobelasting;
- Reclamebelasting;
- Overige heffingen en leges.

In deze paragraaf gaan wij in op de bovengenoemde belastingen en leges. Per belasting- of legessoort hebben wij de begrote opbrengsten en werkelijk resultaten opgenomen. Ook is de hoogte van de tarieven van genoemde belastingen vergeleken met de tarieven van omliggende gemeenten. Hierdoor krijgt u inzicht van de belastingdruk bij vergelijkbare buurgemeenten. Tenslotte besteden wij aandacht aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, waarbij wij aangeven wat de financiële gevolgen zijn van het gevoerde kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten 2020

Uitgangspunt is dat de tarieven voor de gemeentelijke dienstverlening 100% kostendekkend zijn (o.a. afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges). Voordat tarieven worden gecorrigeerd voor inflatie, wordt gecontroleerd of dit niet leidt tot meer dan 100% kostendeckening. Dit laatste is op grond van de Gemeentewet niet toegestaan, zodat inflatiecorrectie dan achterwege dient te blijven. In het jaar 2020 zijn de tarieven volgens de wettelijke eisen vastgesteld.

OZB

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam onroerende-zaakbelastingen wordt een belasting geheven van diegene die op 1 januari gebruik

maakt en/of in het bezit is van een pand. Te onderscheiden zijn:

- de gebruikersbelasting (niet-woningen), die wordt opgelegd aan degene die de onroerende zaak gebruikt;
- de eigenarenbelasting (woningen en niet-woningen), die wordt opgelegd aan de zakelijk gerechtigde (meestal de eigenaar) van een onroerende zaak.

Degene die op 1 januari van het belastingjaar de onroerende zaak in eigendom heeft en/of hiervan gebruik maakt, betaalt onroerende zaakbelasting voor het gehele jaar. De WOZ-waarde van de onroerende zaak vormt de basis voor de heffing. De waarde is via een WOZ-beschikking vastgesteld. De gemeente Waalwijk past tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen toe. Tariefdifferentiatie heeft een meer evenwichtige lastenstijging tussen burgers en bedrijven tot gevolg.

Bedragen x €1.000

Belastingsoort	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR061 OZB woningen	-6.074	-6.074	-6.106
PR062 OZB niet-woningen	-6.507	-6.507	-6.427
Resultaat	-12.581	-12.581	-12.533

Rioolheffing

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven om de aanleg en de instandhouding van het gemeentelijk rioleringsstelsel te kunnen bekostigen. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) zijn voor de langere termijn de vervanging van de riolering alsmede de onderhoudskosten aangegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR707 Rioolrechten	-3.536	-3.666	-3.676

Reinigingsrecht / afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Op basis van de milieuwetgeving is de gemeente verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen en af te voeren. Met betrekking tot de kostendoorberekening aan de inwoners hanteert onze gemeente het zogeheten diftarsysteem. De belastingplichtigen betalen, naast een vast bedrag, een bedrag per lediging. Belastingplichtigen met een minicontainer betalen daarnaast een bedrag per kilogram restafval of GFT-afval. Het tarief wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de kosten, die in de begroting op het product "afvalverwerking" zijn geraamd. Reinigingsrechten worden geheven voor het ophalen van het bedrijfsafval en het gebruik maken van gemeentelijke milieustraten. De opbrengst is afhankelijk van het aantal contracten dat partijen met de gemeente hebben afgesloten.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR703 Reinigingsrechtafvalstoffenheffing	-3.754	-3.754	-3.835

Hondenbelasting

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een belasting dat als algemeen dekkingsmiddel mag worden beschouwd. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat gemeenten niet in strijd handelen met de internationale discriminatieverboden als de opbrengst niet specifiek wordt aangewend ter bestrijding van de kosten van bevuiling door honden. Medio 2017 is huis aan huis gecontroleerd op de aanwezigheid van honden. Deze actie heeft diverse meldingen opgeleverd. Daarnaast wordt sinds 2016 jaarlijks 25% van het totaal aantal huishoudens opnieuw gecontroleerd. Deze structurele controles leiden tot een hogere opbrengst.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR906 Hondenbelasting	-197	-197	-221

Woonforensenbelasting

Woonforensenbelasting

Woonforensenbelasting is een belasting die wordt geheven van personen, die niet in de gemeente wonen en minimaal 90 dagen of meer van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Een gemeente maakt kosten voor voorzieningen die door deze personen worden gebruikt, maar ontvangt hiervoor geen vergoeding uit het Gemeentefonds.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR907 Forensenbelasting	-364	-16	-8

Verblijfsbelasting

Verblijfsbelasting

Verblijfsbelasting wordt geheven van hotels, pensions, bed en breakfasts.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR905 Verblijfsbelasting	-154	-495	-435

Precariobelasting

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het gebruik van gemeentegrond. Hieronder valt niet alleen het plaatsen van containers en reclame-uitingen langs of op de openbare weg, maar bijvoorbeeld ook lichtbakken aan winkels welke boven gemeentegrond hangen en leidingen in de grond.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR916 Heffing precariorechten	-168	-88	-90

Reclamebelasting

Reclamebelasting

Reclamebelasting is met instemming van de ondernemers in 2012 ingevoerd en wordt geheven in het winkelgebied van Waalwijk voor het doen van een openbare aankondiging die zichtbaar is vanaf de openbare weg. Er wordt qua tarief onderscheid gemaakt in het kernwinkelgebied en de aanloopstraten. De opbrengst komt behoudens perceptiekosten ten goede aan het Centrummanagement.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR908 Reclamebelasting	-87	-87	-75

Parkeerbelasting

Parkeren

Op een aantal plaatsen binnen de gemeente is er sprake van betaald parkeren. Met de parkeerbelasting kan direct worden gestuurd op het gemeentelijk parkeerbeleid. Het betaald parkeren heeft mede tot doel een verdeling aan te brengen in het gebruik van de toenemende schaarse ruimte.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR207 Parkeervergunningenheffingen	-755	-755	-690

Haven- en kadegelden

Haven- en kadegelden

Haven- en kadegelden zijn rechten die worden geheven voor het gebruik van de haven en de kade.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR208 Exploitatie havencomplex	-111	-111	-148

Grafrechten

Grafrechten

Voor het gebruik van de begraafplaatsen en bijbehorende diensten in verband met de begraafplaats heft de gemeente zogeheten lijkbezorgingsrechten.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR705 Begraafplaatsrechten	-315	-315	-369

Marktgelden

Marktgelden

Voor het innen van standplaats op de markt is marktgeld verschuldigd.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
PR302 Opbrengst straatmarkten	-30	-28	-29

Lokale lastendruk

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk is weergegeven in een bedrag per gezin. De lokale lastendruk is het totaal van de gemeentelijke belastingen dat per huishouden jaarlijks aan de gemeente moet worden voldaan. Het begrip is in het leven geroepen om op landelijk niveau de effecten van de lokale heffingen voor de burger te kunnen vergelijken. Het betreft hier de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheid (COELO) stelt jaarlijks de "Atlas van de lokale lasten" op en geeft hiermee inzicht in de ontwikkeling van de lokale lastendruk. Hierbij wordt onderzocht welke gemeenten de hoogste en laagste lasten hebben. In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt wat de lastendruk in 2020 voor een Meerpersoonshuishouden, een eigen woning met een WOZ-waarde van € 250.000 en één hond heeft bedragen.

	Heusden	Oosterhout	Waalwijk
OZB (woningen)	281	262	274
Afvalstoffenheffing	193	296	193
Rioolheffing	185	197	147
Hondenbelasting	59	34	47
Totaal	718	789	661

In het volgende overzicht is inzichtelijk gemaakt wat de lastendruk heeft bedragen voor een bedrijf met een WOZ-waarde van € 600.000. Voor de rioolheffing is de aanname gedaan dat het bedrijf niet meer dan 500m3 water heeft geloosd op het riool.

	Heusden	Oosterhout	Waalwijk
OZB eigenaren (niet-woningen)	1.452	1.267	1.377
OZB gebruikers (niet-woningen)	894	1.107	880
Rioolheffing	345	197	147
Totaal	2.691	2.571	2.404

Kwijtscheldingen

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente is in overeenstemming met de richtlijnen, die door het Rijk hiervoor zijn opgesteld. In 2020 is tot een totaalbedrag van € 181.000 (2019: € 175.000) aan kwijtscheldingen toegekend.

	Begroting 2020	Begroting 2020 incl. wijziging	Rekening 2020

Kwijtscheldingen	135	176	181
------------------	-----	-----	-----

Overzicht belastingopbrengsten 2013-2020

Hieronder nog een overzicht van de belastingopbrengsten van 2013 tot en met 2020 (basis jaarrekeningcijfers, bedragen x € 1.000). Deze cijfers zijn inclusief afwikkelingsverschillen voorgaande jaren.

Belastingsoort	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OZB	9.899	9.914	10.394	10.807	11.192	11.439	11.876	12.531
Rioolheffing	2.813	2.863	2.818	2.887	3.405	3.456	3.531	3.637
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten	4.158	4.219	3.579	3.611	3.544	3.589	3.637	3.811
Hondenbelasting	144	148	158	202	196	211	212	220
Verblijfsbelasting (voorheen toeristenbelasting)	106	106	108	123	140	123	124	42
Woonforensenbelasting	8	14	19	12	14	11	14	
Precario	150	107	200	98	128	128	78	9
Reclamebelasting	93	106	91	94	74	74	67	
Parkeren	1.952	1.839	1.612	1.444	1.065	742	749	69
Haven- en kadegelden	81	88	90	88	97	94	146	14
Grafrechten	404	373	348	305	347	335	343	30
Marktgeden	36	32	29	26	27	26	27	2

Totaal

19.844 19.809 19.446 19.697 20.229 20.228 20.804 22.11

Kostendekkendheid tarieven

In de volgende tabel wordt de kostendekkendheid weergegeven.

bedragen x € 1.000

Kostendekkingheid heffingen, retributies, leges	Begroting 2020	Rekening 2020
Afvalstoffenheffing		
- Netto kosten	2.937	2.690
-Overhead en verrekeningen	1.301	1.323
- BTW	200	200
-Baten	-3.754	-3.835
-Kostendekkingheid excl. inzet voorziening	85%	91%
- inzet voorziening	-683	-378
-Kostendekkingheid incl. inzet voorziening	100%	100%
Rioolheffing		
- Netto kosten	2.040	1.778
-Overhead en verrekeningen	926	942
- BTW	400	400
-Baten	-3.536	-3.676
-Kostendekkingheid	105%	118%
- inzet voorziening	170	556
-Kostendekkingheid incl. inzet voorziening	100%	100%
Grafrechten		
- Netto kosten	487	547
-Overhead en verrekeningen	337	337
-Baten	-315	-369
-Kostendekkingheid	38%	42%
Haven- en kadegelden		
- Netto kosten	524	658
-Overhead en verrekeningen	122	122
-Baten	-111	-148
-Kostendekkingheid	17%	19%
Marktgeden		
- Netto kosten	89	92
-Overhead en verrekeningen	58	58
-Baten	-30	-29
-Kostendekkingheid	20%	19%
Leges fysieke omgeving (bouw)		
- Netto kosten	1.388	1.593
-Overhead en verrekeningen	799	799
-Baten	-1.278	-1.976

-Kostendekkendheid	58%	83%
Leges dienstverlening (publiek)		
- Netto kosten	804	794
-Overhead en verrekeningen	488	488
-Baten	-797	-534
-Kostendekkendheid	62%	42%

Weerstandvermogen

Inleiding

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die de gemeente loopt in zowel de exploitatie- als investerings sfeer.

De gemeenteraad heeft 18 juni 2015 het kader voor deze paragraaf vastgesteld en heeft instructies gegeven voor de wijze waarop met risico's en risicomanagement moet worden omgegaan.

Weerstandvermogen

Weerstandvermogen

Kengetallen gemeente Waalwijk

Op grond van onderstaande kengetallen en rekening houdende met het weerstandvermogen op grond van de risicomatrix kan geconcludeerd worden dat de gemeente Waalwijk over een gezonde financiële positie beschikt. Weliswaar beschikt de gemeente over een relatief hoge schuldpositie maar deze is door het hoge investeringsniveau in de afgelopen jaren goed te verklaren. De risico's in de grondexploitatie zijn door afboekingen in de afgelopen jaren beheersbaar geworden en door een stijgende verkoop van gronden neemt de boekwaarde in de grondexploitatie af. Tenslotte is sprake van een lage lastendruk voor onze burgers ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Tabel 1 - Netto schuldquote

	Bij rekening ultimo jaar	Begroting 2020	Rekening 2019	Rekening 2020
A	Vaste schulden (cf. art.46 BBV)	120.283	138.015	135.874
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	38.292	17.410	12.834
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	0	12.942	15.597
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	0	0	0

E	Uitzetting < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	22.429	8.876	6.262
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	0	761	572
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	0	4.310	4.778
H	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV) €	138.563	175.855	179.014
Netto schuldquote ((A+B+C-D-E-F-G) / H) x 100%		98,26%	87,81%	85,30%

Bij het berekenen van de kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, is geconstateerd dat onder de Financiële activa onjuiste gegevens werden gevuld. Dit is met de jaarrekening 2020 hersteld en tevens ook voor de vergelijkende cijfers van de rekening 2019 en begroting 2020.

Tabel 2 - Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

	Bij rekening ultimo jaar	Begroting 2020	Rekening 2019	Rekening 2020
A	Vaste schulden (cf. art.46 BBV)	111.909	119.212	117.233
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	38.292	17.410	12.834
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	0	12.942	15.597
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)	18.568	18.803	18.640
E	Uitzetting < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	22.429	8.876	6.262
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	0	761	572
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	0	4.310	4.778
H	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV)	138.563	175.855	179.014
Netto schuldquote ((A+B+C-D-E-F-G) / H) x 100%		78,81%	66,43%	64,47%

Tabel 3 - Solvabiliteitsratio

	Bij rekening ultimo jaar	Begroting 2020	Rekening 2019	Rekening 2020
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	80.374	95.593	97.880
B	Balanstotaal	277.549	269.740	268.790
Solvabiliteit (A/B) x 100%		28,96%	35,44%	36,41%

Uit de berekeningswijze blijkt dat het solvabiliteitspercentage 36,41% is. Dit betekent dat van het totale vermogen 36,41% uit eigen vermogen bestaat, ca. 63,59% is dus met vreemd vermogen afgedekt. Bij een uitkomst van 100% zou de gemeente geen schulden hebben.

Tabel 4 - Kengetal grondexploitatie

	Bij rekening ultimo jaar	Begroting 2020	Rekening 2019	Rekening 2020
A	Bouwgronden in exploitatie (cf. art. 38 lid b BBV)	1.211	9.877	12.441
B	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	138.563	175.855	179.014
	Grondexploitatie A/B x 100%	0,87%	5,62%	6,95%

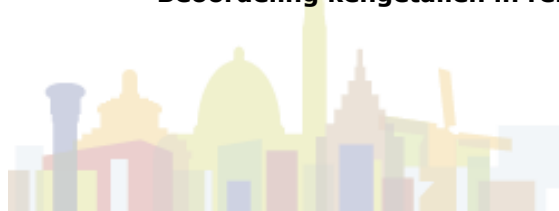
Tabel 5 - Structurele exploitatieruimte

	Bij rekening ultimo jaar	Begroting 2020	Rekening 2019	Rekening 2020
A	Totale structurele lasten	142.399	166.303	163.431
B	Totale structurele baten	143.092	175.567	170.011
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	250	0	145
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	2.529	1.066	3.376
E	Totale baten	149.537	211.380	220.926
	Structurele exploitatieruimte (B-A) + (D-C) / (E) x 100%	1,99%	4,89%	4,44%

Tabel 6 - Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

	Bij rekening ultimo jaar	Begroting 2020	Rekening 2019	Rekening 2020
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	277	270	274
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	147	144	147
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	193	191	193
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	618	605	614
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1 (bron: COELO)	776	740	776
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	79,64%	81,76%	79,12%

Beoordeling kengetallen in relatie tot financiële positie gemeente Waalwijk

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een gemeente kan worden omschreven als de mate waarin een gemeente in staat is financiële tegenvallers (risico's) op te vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen geeft de mate van robuustheid van de financiële huishouding weer. Dit is van belang als zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen dekken. Het gaat om die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals de algemene reserve, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. Onderscheid kan worden gemaakt in incidentele (ten behoeve van opvang eenmalige tegenvallers) en structurele (ten behoeve van structurele tegenvallers) weerstandscapaciteit.

Op grond van de nu bekende gegevens kan het volgende overzicht worden gegeven:

Weerstandscapaciteit <i>per maart 2021</i>	Incidenteel	Structureel
Reservecapaciteit		
Algemene reserve	12.188.994	
Rekeningresultaat 2020	4.283.672	
Budgetoverheveling van 2020 naar 2021	2.744.059-/-	
Mutaties t.b.v. 2021	3.164.412-/-	
Mutaties t.b.v. 2022	250.000-/-	
Mutaties t.b.v. 2023	16.000-/-	
Storting 2020 vanuit grondexploitatie boven norm van € 5 miljoen		
Totaal AR	10.298.195	
AR grondexploitatie	5.000.000	
Totaal reserve capaciteit	€ 15.298.195	
Onbenutte belastingcapaciteit		

Onroerende zaakbelastingen (100% verhoging)		€ 13.049.000
Onvoorzien		€ 100.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 15.298.195	€ 13.149.000

Per januari 2021 bedraagt de totale weerstandscapaciteit € 28.447.195 (= € 15.298.195 + € 13.149.000)

De norm voor de onbenutte belastingcapaciteit is gebaseerd op de norm die het Rijk stelt voor gemeenten die in aanmerking willen komen voor een bijdrage op grond van artikel 12 Financiële Verhoudingswet.

De bepaling van de ratio is gebaseerd op een theoretisch model waarbij er vanuit wordt gegaan dat alle risico's gelijktijdig manifest worden en dat is niet zo. De 100% OZB verhoging past overigens in dit zelfde theoretische kader.

De Algemene Reserve en de Algemene Reserve Grondexploitatie dienen feitelijk een geblokkeerd gedeelte te bevatten om het totaal van de risico's in de categorie "waarschijnlijk 1 maal per 5 jaar" te kunnen opvangen, thans € 5,7 miljoen. Indien een risico manifest wordt en er moet worden afgerekend dan moet de Algemene Reserve of Algemene Reserve Grondexploitatie onmiddellijk worden aangewend en daarmee kan de ratio onder druk komen te staan, immers de OZB verhoging en het beschikbaar komen van de hogere opbrengst zal altijd enige tijd duren. Hierbij moet wel worden aangetekend dat het uitzonderlijk zou zijn als alle risico's in categorie A op hetzelfde moment manifest worden.

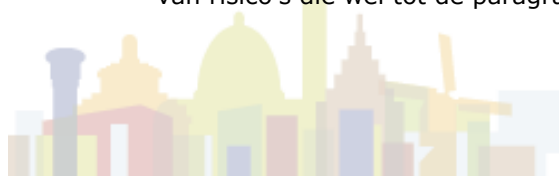
Bovenstaande berekening van de weerstandscapaciteit is uiteraard een momentopname. De genoemde bedragen kunnen van jaar tot jaar fluctueren. Voor de afdekking van risico's heeft de gemeenteraad normen vastgelegd voor de noodzakelijke omvang van de algemene reserve.

De bekende risico's die betrekking hebben op de bouwgrondexploitatie zijn ook meegenomen bij de weerstandscapaciteit. De Algemene reserve grondexploitatie van € 5 miljoen maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Tevens vindt jaarlijks door middel van de nota grondexploitatie herijking plaats van de bouwgrondexploitatie en worden verliezen genomen en voorzieningen getroffen indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat t.z.t. een verlies manifest zal worden.

Risico's

In het BBV wordt een toelichting gegeven op de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Voorbeelden van risico's die wel tot de paragraaf weerstandsvermogen horen zijn ondernemersrisico's (of

bedrijfsrisico's) en hangen vooral samen met grondexploitatie, gebiedsuitbreiding, publiek – private samenwerking (PPS), sociale structuur (bij neergaande conjunctuur) en open einderegelingen.

Risicomatrix rekening 2020

Bij zowel begroting als bij de jaarrekening wordt een risicomatrix opgesteld. De risicomatrix is een instrument dat systematisch inzicht geeft in de categorisering van aanwezige risico's.

Teneinde het risicomanagement te borgen wordt sinds 2013 bij het opstellen van het interne controleplan per te controleren proces een risicoanalyse gemaakt en deze analyse wordt gehanteerd bij de uitvoering van de interne controle.

Zoveel als mogelijk zijn de risico's in beeld gebracht en is inzichtelijk gemaakt in welke mate deze risico's beheerst worden. Nadere acties blijven nodig om tot verdere risicobeheersing te komen. Aan de hand van de Begroting en Rekening zijn per Beleidsveld de meest essentiële risicoterrainen aangegeven en geplaatst in de risicomatrix. Onderstaand is een opsomming opgenomen van de geïdentificeerde risico's welke van belang zijn voor het weerstandsvermogen. Onderstaande risico's borduren voort op hetgeen in de begroting 2021 aan de raad is gemeld en daarmee is sprake van een actueel inzicht.

Toename/wijziging risico's

T.o.v. begroting 2021.

Er zijn geen nieuwe risico's toegevoegd.

Afname/wijziging risico's

T.o.v. begroting 2021.

Er zijn geen risico's afgevoerd.

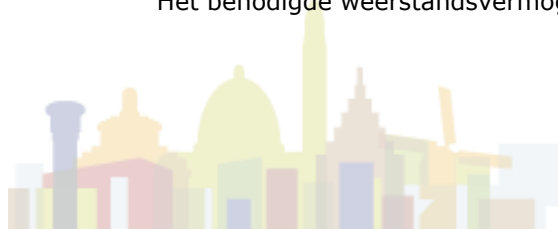
Beoordeling beschikbare weerstandsvermogen

Met onderstaande ratio kan een norm gesteld worden voor een aanvaardbare relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Een ratio voor het weerstandsvermogen van hoger dan 2 is uitstekend en van 1.0 tot 1.4 wordt voldoende geacht. Een ratio van 0.8 tot 1.0 wordt als matig bestempeld, terwijl een ratio boven 1.4 aangemerkt wordt als ruim voldoende.

Het benodigde weerstandsvermogen kan als volgt berekend worden:

Risicoklasse	Kans op schade	Aantal Geïventariseerde schades	Maximale omvang max. totale schade	Percentage meegenomen
waarschijnlijk	1 X per 5 jaar	11	€ 6,8 miljoen	80% € 5,7 miljoen
mogelijk	1 X per 10 jaar	17	€ 8,5 miljoen	60% € 5,1 miljoen
onwaarschijnlijk	1 X per 15 jaar	16	€ 6,4 miljoen	40% € 2,6 miljoen
onbekend	1 X per 10 jaar	13	€ 5,3 miljoen	20% € 1,1 miljoen
			€ 27,0 miljoen	€ 14,5 miljoen

€ 28.447.195

Ratio ----- = 1,96

€ 14.480.000

Voor de gemeente Waalwijk bedraagt de ratio voor het weerstandsvermogen derhalve 1,96 en is daarmee te kwalificeren als ruim voldoende.

Met betrekking tot de ratio van 1,96 moet wel de kanttekening worden geplaatst dat rekening is gehouden met 100% verhoging van de OZB (€ 13.049.000), wordt die buiten beschouwing gelaten dan zakt de ratio naar 1,06 en is dan voldoende. Ook hier moet worden aangetekend dat niet alle risico's op hetzelfde moment manifest zullen worden.

Risicokaarten

Drugsafval

TLTH 1	Drugsafval
Informatie	1.De gemeente wordt regelmatig geconfronteerd met dumping van drugsafval (afval van de productie van synthetische drugs). Ze zijn niet alleen schadelijk voor het milieu en de gezondheid van mens en dier, de opruimkosten zijn ook nog eens erg hoog. De daders worden zelden gepakt, waardoor de schade van het opruimen - zo'n 25.000 euro per dumping - vaak voor rekening van gemeenten, natuurorganisaties of andere grondeigenaren komt. Indien vaten/jerrycans openbreken en in de bodem komen dan lopen de kosten als gevolg van sanering nog verder op.
Beheersmaatregelen	Bij het ontdekken van een dumping snel ingrijpen ter voorkoming van schade aan mens en dier en milieuschade.

Bedrag in miljoen	1. € < 0,1
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Status	Ongewijzigd

Schade door verkeerde- of niet-handhaving

TLTH 2	Schade veroorzaakt door verkeerde handhaving of door niet-handhaving
Informatie	1. Fouten, die gemaakt worden bij vergunningverlening of handhaving en die schadeclaims en/of schades tot gevolg hebben worden afgedekt met een WA verzekering waarbij het eigen risico € 2.500 bedraagt. Overigens dient hierbij nadrukkelijk te worden aangegeven, dat de opdrachtgever verantwoordelijk blijft voor de uitgevoerde constructies en bouwplannen. In deze gevallen is dus de gemeente geen risicodragers.
Beheersmaatregelen	De meest risicovolle bedrijven worden frequent op deze risico's gecontroleerd.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,1
Status	Ongewijzigd

Communicatie

CSTR 3	Communicatie
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> Misbruik huisstijl: organisatie doet zich voor als zijnde de gemeente Waalwijk. Onjuiste tekst in gemeentelijke uitgaven (gemeentepagina, folders, internet): lezers stellen gemeente aansprakelijk / imagoschade bestuurders. In eigen uitgaven (brieven, artikelen, kranten) suggereren dat de gemeente afzender is door gebruik gemeentelijk logo (bijvoorbeeld zorgkrant).
Beheersmaatregelen	Huisstijl is gedeponeerd bij het Benelux Merken Bureau. Fouten worden afgedaan met een rectificatie of het middel wordt voorzien van tekst dat het met uiterste zorg is gemaakt maar dat er fouten in kunnen staan waar de gemeente niet voor aansprakelijk kan worden gesteld. Op internet is een disclaimer opgenomen. Dit maakt dat het risico dat de gemeente loopt zo goed als nihil is. Door team Communicatie (en op termijn het KCC) worden de social media gevolgd als het gaat om berichtgeving over de gemeente Waalwijk (webcare).
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend

Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Rampenbestrijding en financiële aansprakelijkheid

TLTH 4	Rampenbestrijding en financiële aansprakelijkheid.
Informatie	1.Omvang risico is afhankelijk van de ramp. Optreden van een calamiteit vergelijkbaar met de brand van Chemie-Pack op bedrijventerrein Moerdijk in januari 2011 met forse milieuschade als gevolg. De rechter zal de mate van aansprakelijkheid beoordelen tenzij we zelf schuld bekennen.
Beheersmaatregelen	Het betreft hier de zogenaamde BRZO+ bedrijven, voor Waalwijk een 15tal bedrijven welke door de Omgevingsdienst worden gecontroleerd. Voorziening actuele rampenplannen en een adequate rampenorganisatie zowel kwantitatief als kwalitatief.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1.€ < 2,5
Status	Ongewijzigd

Evenementenbeleid en kermissen

TLTH 5	Evenementenbeleid en kermissen.
Informatie	1.De elektrische of mechanische attracties die een grote snelheid en/of hoogte kunnen bereiken kunnen een veiligheidsrisico vormen. Een ander risico vormt de diversiteit van deze attracties, het gaat om uiteenlopende attracties met mogelijk allemaal verschillende veiligheidsinstructies. Van toepassing is het Besluit "veiligheid van attracties- en speeltoestellen". Volgens de Arbowetgeving moeten de attracties een periodieke inspectie krijgen, de kermisexploitanten zijn verplicht om een logboek bij zich te hebben waarin staat aangegeven wanneer deze inspecties zijn uitgevoerd. Een mogelijke aansprakelijkheid voor de gemeente valt niet uit te sluiten. Volgens de brancheorganisatie zijn alle kermisexploitanten verzekerd en worden alle attracties periodiek op veiligheid gekeurd. De controle van het logboek waaruit zulks blijkt ligt bij de gemeente. Wanneer die controle, om wat voor reden dan ook niet of onvoldoende plaatsvindt, kan er mogelijk toe leiden dat de gemeente mede aansprakelijk is bij een ongeval. Daarbuiten is het begrip evenementen rekbaar. Tijdens de kermis kan het goed geregeld zijn doch is dit niet altijd het geval bij andere evenementen. Bovendien; als een aanvraag voor een evenement niet of niet volledig is ingediend en daardoor risico's niet worden gezien, kan schade als gevolg van een evenement niet worden uitgesloten. Ook wanneer een evenement 'klein' lijkt te zijn en naar verwachting ook 'klein' zal blijven, kan een onverwacht grote toestroom van bezoekers en daarmee mogelijk gepaard gaande risico's niet worden uitgesloten. In dergelijke gevallen is (mede)aansprakelijkheid niet uit te sluiten.
Beheersmaatregelen	Tijdens de kermissen in Waalwijk dient er op worden toegezien dat de exploitanten in het bezit zijn van een logboek wat up to date is. Exploitanten worden privaaf getoetst door een volgens het Warenwetbesluit Attractie en speeltoestellen aangewezen keuringsinstelling. De nVWA is verantwoordelijk voor toezicht op de kermissen. Zij controleren afgegeven certificaten. Vanuit vergunningverlening wordt gevraagd dergelijke certificaten te overhandigen. Grote en risicovolle evenementen worden getoetst in het evenementenoverleg waaraan ook politie en de brandweer deelnemen. Bij alle grote evenementen en bij evenementen waarvan het vermoeden bestaat dat er risicovolle activiteiten (kunnen) plaatsvinden wordt voorafgaand aan vergunningverlening aan de exploitant een veiligheidsplan gevraagd en

	<p>wordt de exploitant op het voldoende (verzekeringstechnisch) afdekken van risico's gewezen. Vervolgens worden deze evenementen door toezichthouders gecontroleerd op veiligheidsaspecten.</p> <p>Indien veiligheidsrisico's niet of niet voldoende aantoonbaar kunnen worden afgedekt dan wordt geen vergunning verstrekt. Maar als een aanvraag niet of niet volledig is ingediend en daardoor risico's niet worden gezien, kan schade als gevolg van een evenement niet worden uitgesloten. In dergelijke gevallen is (mede)aansprakelijkheid niet uit te sluiten.</p>
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd

Realisering Oostelijke Insteekhaven

TREW 6	Realisering Oostelijke Insteekhaven
Informatie	<p>De noodzaak voor een goed bereikbare containerterminal, die bediend kan worden met de grootste binnenvaartschepen (klasse 5), blijft onverminderd hoog. Door de ontwikkeling van bedrijventerrein Haven 8, voor grootschalige logistieke bedrijvigheid zal de behoefte alleen maar verder toenemen. Schaalvergroting en kostenreductie in de logistiek gaan hand in hand met duurzamer vervoer over water. Na de eerdere integrale aanbesteding waarop geen biedingen door de markt zijn uitgebracht is de aanbesteding nu zelf door de gemeente uitgevoerd. In oktober 2019 is de beste bieding in prijs en kwaliteit in de vorm van een gunningsbesluit, aan de raad voorgelegd. Dit heeft echter nog niet geleid tot een definitieve gunning vanwege de perikelen rondom het stikstof dossier. Zodra duidelijkheid komt over de externe saldering van de stikstof, er afspraken zijn gemaakt met de Provincie en het aannemelijk is dat de benodigde vergunning op basis van de wet Natuurbeheer kan worden verkregen kan tot definitieve gunning overgegaan worden. In de risicoreservering van de businesscase is een voorziening getroffen voor de consequenties van het stikstof dossier. Dat betreft vooral extra onderzoek, vertraging in de planning, extra uren organisatie en aan- en verkoop van (rechten van) veehouderijen. Wij verwachten in het eerste kwartaal van 2021 duidelijkheid te hebben over deze aan- en verkooprechten, de vergunning voor de Wet natuurbescherming in te kunnen dienen en over te kunnen gaan tot definitieve gunning onder opschortende voorwaarden.</p>
Beheersmaatregelen	Er wordt in dit project gewerkt met een risicodossier waarin de risico's worden benoemd, gemonitord en maatregelen worden getroffen om de risico's te beheersen en een reservering is opgenomen ter dekking van die risico's.
Kans van optreden	divers
Bedrag in miljoen	dit bedrag maakt onderdeel uit van de businesscase
Status	Ongewijzigd

Achterstanden archivering

TIBF 7	Achterstanden archivering en informatiebeheer in vakapplicaties
Informatie	<p>1. Achterstanden in zowel dynamisch als semi-statisch analog en digitaal archief. Hierdoor vormt de betrouwbaarheid van informatieverstrekking aan de burgers, organisaties en voor de (ondersteuning van de) bedrijfsvoering een risico. Kans op precedentwerking en financiële en juridische gevolgen zijn onvoorspelbaar. Zo ontstaat er een grotere kans op claims in het kader van de Wet dwangsom en beroep en imago schade voor de gemeente(rapportages van accountant, interne controle, archiefinspectie of rekenkamer).</p> <p>2. Naast de achterstanden verdient de compleetheit van dossiers aandacht. Er komen steeds meer vakapplicaties waardoor informatie versnipperd raakt en het beheer op meerdere plekken moet plaatsvinden. Het kost extra kennis en inzet om het informatiebeheer goed uit te voeren. Het vraagt ook extra kennis en discipline van alle medewerkers om de dossiervorming</p>

	inhoudelijk op orde te hebben. Een incompleet dossier kan bij informatievoorziening aan burgers of organisaties een risico met zich meebrengen, ook voor de eigen bedrijfsvoering kan het een risico vormen. In vakapplicaties is het vaak technisch (nog) onmogelijk om te vernietigen, waardoor we weer het risico lopen niet aan de archiefwet te voldoen.
Beheersmaatregelen	<p>1. DT heeft 12 januari 2015 Plan van aanpak vastgesteld m.b.t. wegwerken en voorkomen van achterstanden in archivering. Besloten is een last t.l.v. de knelpuntenpot voor de komende zes jaar van € 66.667,= per jaar voor de uitvoering van het Plan van aanpak op te nemen. Zorgdragen dat het management (de teamleiders) gaan sturen op digitaal en zaaksgewijs werken volgens geldende afspraken. Afspraak: er worden geen achterstanden meer opgebouwd. Deze opschoonactie is een nulmoment. Komende achterstanden zijn de verantwoordelijkheid van de afdelingen/teams, inclusief de financiële consequenties. Aan de hand van een, in tijd en financiën, gedetailleerde planning is er begonnen met de uitvoering van Het Plan van aanpak achterstanden. In deze planning hebben de meest risicovolle achterstanden de hoogste prioriteit gekregen. De uitvoering van de werkzaamheden is in 2020 vertraagd. We hebben begin 2020 afscheid moeten nemen van het bedrijf dat op dit project voor ons werkzaam was. Daarna heeft Corona ons belemmerd dit op te pakken omdat er zoveel mogelijk werd en wordt thuisgewerkt, niet ideaal om op administratief vlak iemand extern in te werken. Uw raad heeft het resterende budget voor dit project overgeheveld naar 2021. Uitvoering zal in 2021, eventueel met uitloop naar 2022, worden uitgevoerd.</p> <p>2. Voor het informatiebeheer in vakapplicaties zijn we gestart met het opstellen van beheercontracten. Dit is ook opgenomen in de doelenboom bedrijfsvoering begroting 2021.</p>
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Exploitatie sportaccommodaties

TSPO 8	Exploitatie sportaccommodaties
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Continuïteit van de sportaccommodaties. 2. Aansprakelijkheid jegens derden. 3. Publieke rechten op juiste wijze afgekondigd.
Beheersmaatregelen	Sportbedrijf werkt conform de arbo en maakt periodiek een Risicoinventarisatie. Zwembaden voldoen aan de eisen WHVBZ. Keuringsdienst van Waren voert controles uit. Rechten en plichten zijn geregeld en worden in de voorzieningen aan het publiek kenbaar gemaakt.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk

Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Te ondiepe havens, plaatsen nooddeuren sluis

TORV 9	Te ondiepe havens/Sluis haven Waalwijk
Informatie	<p>1. Te ondiepe havens Door erosie van de dijklichamen en ophoping van slib in de verschillende havens loopt de gemeente als vaarwegbeheerder het risico dat zij aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan schepen en/of schroeven. Tevens worden bedrijven hierdoor onbereikbaar. In de Kerkvaartse haven is de bodembescherming bij aanleg een aantal jaar geleden door een schip grotendeels vernield. Hiervoor is destijds een vergoeding gedaan door onze car verzekering. Deze vergoeding bestond uit twee bedragen te weten één bedrag voor de geleden schade en een aanvullend bedrag omdat het herstel duurder wordt geprognosticeerd door verzwaarde regelgeving. Dit laatste bedrag betreft ongeveer € 130.000,=. Beide bedragen zijn aan de gemeente uitgekeerd. Dit laatste bedrag mogen wij alleen behouden mits er daadwerkelijk bodembescherming opnieuw wordt aangelegd (geschatte kosten ca. 500.000,=), doen we niets dan moet dat bedrag terug. Gaan we inderdaad herstellen dan is het restant bedrag van € 266.000,= niet voldoende om de bodem-bescherming te herstellen. Oftewel in beide gevallen is er een financieel risico.</p> <p>2. Sluis haven Waalwijk</p> <p>Recentelijk is de sluis van de Waalwijkse haven gerenoveerd. In de periode voorafgaand aan de renovatie werden schepen met een maximale lengte van 86 meter geschut. Uit de risicobeschouwing (Machinerichtlijn) is door de aannemer geconcludeerd dat de krachten die tijdens het schutproces op de deuren en de sluiswolk ontstaan, verdeeld moet worden over vier sets deuren i.p.v. twee sets deuren. Hierdoor neemt de schutcapaciteit af van 86 meter naar 82 meter.</p> <p>De mogelijkheid bestaat dat bedrijven die in het verleden met 86 meter schepen zijn bevoorrad, wellicht een claim bij de gemeente Waalwijk gaan indienen. Immers kunnen deze bedrijven hogere operationele kosten ondervinden, omdat de schutlengte is afgenomen en ervaren zij mogelijk anderszins een devaluatie op hun grondwaarden. De Havenverordening 2017 is inmiddels aangepast.</p>
Beheersmaatregelen	Het is niet onmogelijk om met het implementeren van aanvullende maatregelen de sluis geschikt te maken voor langere schepen. Het college is van mening dat de extra kosten (≈0,8 miljoen euro) niet opwegen tegen het voordeel dat dan in de sluis 4 meter meer kan worden geschut.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd

Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Onderhoud van de openbare ruimte

TORV 10	Onderhoud van de openbare ruimte
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aansprakelijkheid voor achterstallig onderhoud. 2. Onvoldoende vaktechnisch onderhoud. 3. Onvoldoende onderhoud trottoirs/fietspaden. 4. Pompunits defect.
Beheersmaatregelen	<p>De concepten schoon, heel en veilig vormen de kaders voor behoorlijk beheer in de gemeente Waalwijk. Voor de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte, het onderhoud, de straatreiniging en onkruidbestrijding mogen gemeenten eigen ambities formuleren. De gemeente heeft echter als beheerder op grond van onder andere de Wegenwet en het Burgerlijk Wetboek ook een wettelijk zorgplicht om de openbare ruimte gedurende langere termijn 'schoon, heel en veilig' te houden. Hieronder valt bijvoorbeeld onderhoud aan bruggen en wegen, het snoeien van bomen, het treffen van verkeersmaatregelen en gladheidbestrijding. Gladheid wordt bestreden om de wegen in de wintermaanden veilig begaanbaar te houden. De gemeente levert hiervoor een inspanningsverplichting.</p> <p>Voor een adequate invulling van taken binnen deze kaders zijn inspecties essentieel. <i>Schoon, heel en veilig</i> wordt in alle facetten van beheer in gelijke mate gehanteerd en vormt de basis van onderhoudsstrategieën en inspecties. Op deze manier worden voorvallen van achterstallig onderhoud zoals beschreven in hoofdstuk 6.6 van de Notitie Materiele Vaste Activa van de Commissie BBV gepreventieerd.</p>
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	3. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	4. € <2,5
Status	Ongewijzigd

Risico's t.a.v. speeltoestellen/plaatsen

TORV 11	Risico's t.a.v. speeltoestellen / plaatsen
Informatie	1. Speeltoestellen worden intensief gebruikt, het onderhoud en het uitvoeren van veiligheidsinspecties zijn essentieel bij deze toestellen.
Beheersmaatregelen	Voor zowel de uitvoering van de veiligheidscontroles alsmede het uitvoeren van onderhoud zijn goede contracten afgesloten met gespecialiseerde onderhoudsbedrijven.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € < 0,1
Status	Ongewijzigd

Bereikbaarheid

TOOR 12	Bereikbaarheid
Informatie	1. Claims vanwege onbereikbaarheid tijdens werkzaamheden aan projecten waarbij de weg wordt afgezet.
Beheersmaatregelen	Er wordt maximale voorlichting verstrekt aan bewoners en bedrijven. Een bevredigende oplossing is ondanks alle inspanningen niet altijd mogelijk.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 0,5
Status	Ongewijzigd

Civieltechnische werken

TOOR 13	Civieltechnische werken
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planschadeverzoeken art. 49 WRO. 2. Aanbestedingsproces verkeerd gevolgd. 3. Fricties met aannemer. 4. Schade aan bezittingen van anderen. 5. Ketenaansprakelijkheid: premies en belastingen.
Beheersmaatregelen	Voldoende gekwalificeerde medewerkers binnen de projectorganisatie voor de borging van kwaliteit van processen.

Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	4. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	5. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Risico's bestemmingsplannen en bouwgrond-exploitatie

TREW 14	Risico's bestemmingsplannen en bouwgrondexploitatie
Informatie	<p>Jaarlijks worden via de nota grondexploitatie de resultaten van de lopende grondexploitaties herijkt en, indien nodig, voor de voorzienbare verliezen voorzieningen getroffen. De voorzieningen worden, indien het rekeningresultaat van het complex het toelaat, verrekend met dit rekeningresultaat. Indien dit niet mogelijk is, dient over de Reserve grondexploitatie te worden beschikt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. risico 1 maal per 5 jaar 2. risico 1 maal per 10 jaar
Beheersmaatregelen	De exploitaties worden frequent gemonitord en indien verliezen voorzienbaar zijn dan worden die genomen of er worden maatregelen getroffen die erop gericht zijn de verliezen te beperken.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <2,5

Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € <2.5
Status	Ongewijzigd

Tijdige betaling erfpachtcanon

TREW 15	Tijdige betaling erfpachtcanon
Informatie	1. Tijdige betaling erfpachtcanon: Er bestaat altijd het risico m.b.t. het niet of niet tijdig betalen van de canon. Hierdoor is een structureel risico aanwezig wegens het niet ontvangen van de canon. Concentratie bij een partij verhoogt het risico. Indien erfpacht terug komt naar de gemeente dan komen de hieraan verbonden rentelasten ten laste van de exploitatie zonder dat er dekking tegenover staat in de vorm van een canon.
Beheersmaatregelen	Alertheid bij invordering. Bij de uitgifte van erfpacht de soliditeit (solvabiliteit) ondernemer toetsen. Bij nieuwe erfpachten voorkomen dat de erfpachter de erfpacht kan beëindigen zonder dat sprake is van faillissement. In de nieuwe erfpachtvoorwaarden is opgenomen dat de gronden niet terug kunnen naar de gemeente en de prijs niet lager kan worden als de oorspronkelijke uitgifteprijs. In 2021 wordt op basis van een raadsbesluit de erfpacht van een gedeelte van de truckparking beëindigd.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <1,0
Status	Ongewijzigd

Coronacrisis (Covid-19)

CSTR 16	Covid 19 (Coronacrisis 2020/21)
Informatie	Het COVID-19 virus heeft gevolgen gehad voor de financiën van 2020 en mogelijk ook voor volgende jaren vanwege de maatschappelijke impact en de recessie die hierdoor is ontstaan. Voor de gemeente Waalwijk zijn de financiële effecten voor het jaar 2020, voor zover die al helemaal bekend zijn, verwerkt in de jaarrekening 2020. Voor 2021 en volgende jaren bestaat nog geen inzicht in de financiële consequenties die zullen sterk afhankelijk zijn van de duur van deze pandemie en de mate van compensatie vanuit de Rijksoverheid. Vast staat in elk geval dat de gevolgen materieel van aard zullen zijn.
Beheersmaatregelen	Via voor- en najaarsbericht en zo nodig tussentijds zullen de financiële effecten voorzien van dekkingsmaatregelen voorgelegd worden aan de gemeenteraad.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 1,0
Status	Ongewijzigd

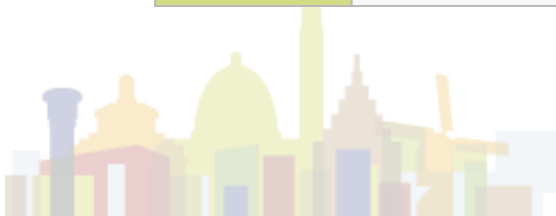

Garanties sportverenigingen (voetbal, handbal, tennis en hockey), garanties rechtspersonen op maatschappelijk vlak (WSW, Casade, St. Maasduinen, Thuishoven) en overige

TFIN 17	Garanties sportverenigingen (voetbal, handbal, tennis en hockey), garanties rechtspersonen op maatschappelijk vlak (WSW, Casade, St. Maasduinen, Thuishoven) en overige.
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beperkt risico op het in liquiditeitsproblemen of faillissement geraken van sportverenigingen. 2. Zeer beperkte kans op faillissement en liquiditeits-problemen, echter de omvang van de uitstaande leningen is aanzienlijk. 3. Het risico van het niet in beeld hebben van een gewaarborgde geldlening.
Beheersmaatregelen	Instellingen waarvoor de gemeente Waalwijk een garantie heeft afgegeven zijn verplicht jaarlijks een saldobiljet te verstrekken en de geldgevers dienen de gemeente onmiddellijk te berichten indien betalingsproblemen ontstaan. Bij een aantal instanties wordt sinds 2013 de jaarrekening en accountantsverklaring opgevraagd.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <1,0
	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	2. € <2,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Verzekeringen

TFIN 18	Verzekeringen
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onverzekerde calamiteit. 2. CAR-verzekering door aannemer. 3. Eigenrisicodrager: vandalisme/glasschade
Beheersmaatregelen	Aannemers toetsen op betrouwbaarheid. Trachten te achterhalen wie de schade heeft veroorzaakt en dat verhaal toepassen. Beveiligingsmaatregelen doorvoeren.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <2,5

Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <1,0
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	3. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Onzekerheid accres / financiële crisis, ontoereikende middelen bij beleidswijzigingen en / of nieuw beleid, stagnatie veronderstelde eigen groei

TFIN 19	Onzekerheid accres / financiële crisis, ontoereikende middelen bij beleidswijzigingen en / of nieuw beleid, stagnatie veronderstelde eigen groei.
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitgaande van de "trap op, trap af-systematiek", de koppeling van het gemeentefonds aan de accres-relevante uitgaven van het rijk, dragen gemeenten op evenredige wijze bij in mee- en tegenvallers die optreden bij het rijk. Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn VNG en de Fondsbeheerders overeen gekomen de accresen 2020 en 2021 te fixeren op de stand van de Meicirculaire 2020. Voor die jaren wordt dat dus ook de afrekening, tenzij er nog grote afwijkingen volgen. Bevrozen komt tegemoet aan de wens van rust en stabiliteit van beide gesprekspartners. Punt van aandacht is nog wel hoe we straks in 2022 gaan instappen. Na de fixatie in de jaren 2009 t/m 2011 gaf dat problemen in 2012 in het nadeel van de gemeenten. De VNG is er alert op. 2. In de regel voert het rijk bij beleidswijzigingen zgn. efficiency - kortingen door, waardoor vaak een extra beslag op gemeentelijke middelen wordt gelegd. In het kader van de transitie Jeugdzorg, AWBZ en participatie zijn de budgetten naar de gemeenten overgeheveld na forse kortingen. Het moet nog blijken of gemeenten in staat zijn om deze besparing te realiseren en daar komt nog bij dat het open einderegelingen betreft. Vooral worden gemeenten, ook na tijdelijke reparatiemaatregelen, geconfronteerd met grote tekorten op vooral de jeugdzorg. Door de VNG is al eerder erop aangedrongen dat gemeenten structureel extra budget nodig hebben. Daarvoor wordt door het rijk nu aanvullend onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel deze extra middelen nodig hebben. 3. Stagnatie van de groei vertaalt zich snel in een teruglopende algemene uitkering uit het gemeentefonds. De lasten voor de gemeente lopen hiermee niet parallel terug. Bijkomend effect is dat hoge lasten voor groot onderhoud van investeringen, die bij de eerste aanleg bekostigd zijn uit de grondexploitatie, onafwendbaar zijn en een steeds zwaarder beslag op de algemene middelen gaan leggen. 4. De herverdeling van het gemeentefonds is opnieuw verder uitgesteld, nu tot 1 januari 2023. Op grond van aanvankelijke globale berekeningen voor het deel sociaal domein zou Waalwijk nadeelgemeente zijn. Berekeningen zijn nog niet definitief en bovendien loopt nog onderzoek van het klassieke deel van de algemene uitkering.
Beheersmaatregelen	Snel inspelen op de actualiteit en indien aan de orde (meerjaren) begroting bijstellen.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend

Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	3. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Bedrag in miljoen	4. € Onbekend.
Status	Ongewijzigd

Renterisico en liquiditeitsrisico

TFIN 20	Renterisico en liquiditeitsrisico.
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> Openstaande posities in het geval van een stijgende markt (liquiditeitstekort). Indien op enig moment leningen moeten worden geherfinancierd en de marktrente is hoger dan de rekenrente dan ontstaan er tekorten. Openstaande posities in het geval van een dalende markt (liquiditeitsoverschot). De liquiditeitsprognose is sterk afhankelijk van het doorgaan van de geplande transacties. Temporiseren of uitstellen van projecten leidt tot onnodige renteooffers. De praktijk leert dat met name de onzekerheid bij enkele grote projecten op het terrein van de grondexploitatie de planning in hevige mate kan verstoren. De markt is echter grillig en niet volledig in de vingers te krijgen.
Beheersmaatregelen	Aan de hand van rentevisies van grootbanken wordt een inschatting van de markt gemaakt, waarbij zo nodig de risico's van openstaande posities worden ingedeekt of beperkt.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Aanslag BTW/OB: onjuist uitgevoerde structuur leidt tot extra BTW-heffing

TFIN 21	Aanslag BTW/OB: onjuist uitgevoerde structuur leidt tot extra BTW –heffing.
Informatie	<ol style="list-style-type: none"> Verkeerde labels in de financiële administratie kunnen bij een steekproef tijdens een periodieke controle leiden tot een naheffingsaanslag die velen malen groter is dan de feitelijke fout. Voor diverse werkvelden werkt de BTW kostprijsverhogend. Het is niet ongebruikelijk en dus ook geoorloofd te

	zoeken naar mogelijkheden om de te betalen BTW tot een minimum te beperken. Het op deze wijze toepassen van de wet- en regelgeving is niet geheel zonder risico.
Beheersmaatregelen	De fiscale wetgeving blijft in beweging (jurisprudentie). Door regelmatig een belastingadviseur in de arm te nemen wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te beperken.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Zijn we goed voorbereid op een calamiteit/pandemie

TLTH 22	Zijn we goed voorbereid op een calamiteit/pandemie
Informatie	1. Rijksvergoeding bij inzet voor een epidemie/calamiteit is niet kostendekkend.
Beheersmaatregelen	Zorgen voor adequate kostenregistratie zodat verhaal mogelijk is.
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Transitie AWBZ - Wmo 2015: Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen

TWYZ 24	Transitie AWBZ - Wmo 2015 Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen:
Informatie	1. Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd.
Beheersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). • Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.

Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Transitie jeugdzorg

TWYZ 25	Jeugdzorg
Informatie	<p>Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen:</p> <p>1. Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd.</p>
Beheersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). • Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € < 1,0
Status	Ongewijzigd

Wmo-huishoudelijke hulp

TWYZ 26	Wmo-huishoudelijke hulp
Informatie	<p>Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen:</p> <p>1. Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd.</p> <p>Juridische procedures (uitspraken Centrale Raad voor Beroep) kunnen leiden tot financiële consequenties dat kan individueel zijn maar kan ook collectief zijn en leiden tot het geheel wijzigingen van beleid met waarschijnlijk negatieve financiële gevolgen (zelfs met terugwerkende kracht).</p> <p>Het abonnementstarief WMO voor de eigen bijdrage kan een verdere aanzuigende werking hebben op het aantal aanvragen voor huishoudelijke hulp, waardoor deze kostenpost blijft toenemen.</p>
Beheersmaatregel	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). • Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	Waarschijnlijk

Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Participatie

TMAO 27	Participatie
Informatie	<p>Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen:</p> <p>Het betreft een open einderegeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde uitkeringsaanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. Dit risico kan zich voordoen bij de bestaande WSW populatie. Zowel de WSW populatie als de bijbehorende rijksvergoedingen nemen in de komende jaren af aangezien er geen instroom meer in de WSW is. Op persoonsniveau stijgen de loonkosten jaarlijks als gevolg van cao-verhogingen, maar ook de WSW subsidie stijgt op dit moment met nagenoeg hetzelfde percentage. Dit geeft echter geen garanties voor de toekomst en blijft een risico. Stand WSW per 31 maart: 171 fte -> stand WSW per 31 augustus 2020: 168 fte. Met een oplopend uitkeringsbestand en een dalende Rijksbijdrage (BUIG-budget) neemt het financieel risico toe. Risico is sterk conjunctuurgevoelig.</p> <p>Privacy wetgeving belemmert de gewenste efficiëncyslag: Eén gezin één plan kan bij het niet verstrekken van de noodzakelijke informatie niet worden gerealiseerd. Risico meegenomen in bovenstaande.</p>
Beheersmaatregelen	Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). 2. Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <1,0
Status	Ongewijzigd

Databeveiliging

CSTR 28	Data beveiliging
Informatie	<p>1. Beveiliging persoonsgegevens</p> <p>Klantgegevens is één van de meest waardevolle bezittingen. Klantgegevens maken het mogelijk om beter invulling te geven aan de behoefte van de klant, geeft de mogelijkheid tot gerichte communicatie en kan gebruikt worden als een onderbouwing voor de begroting. Technologische ontwikkelingen zoals mobiel internet, social media, big data, proces mining en "the internet of things" geven de organisatie de mogelijkheid voor het verzamelen, verwerken en analyseren van meer en meer persoonlijke klant data. Als gevolg van deze trends stelt de maatschappij vragen bij de beveiliging van gegevens en hun privacy. Een gebrek aan privacy beveiligingsmaatregelen kan leiden tot imago schade, boetes en rechtszaken. Bewustwording op het gebied van privacy is essentieel om gelijke tred te houden met de huidige veranderende realiteit. Sinds de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in mei 2018 door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gehandhaafd wordt worden de normen rond de AVG steeds concreter en stelt de AP zich steeds nadrukkelijker op als toezichthouder met boetebevoegdheid.</p> <p>2. Informatiebeveiliging</p> <p>Ook als informatie geen persoonsgegevens zijn moet dit goed beschermd worden. Informatie is één van de voornaamste bedrijfsmiddelen van de gemeente Waalwijk. Het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van bepaalde informatie kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering maar ook</p>

	leiden tot imagoschade. Hiervoor moet de organisatie voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (de BIO).
Beheersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Functionaris gegevensgebruik (FG) aangesteld die onafhankelijk risico's bewaakt, adviseert en de organisatie privacybewust maakt. • Onafhankelijke Chief Information Security Officer (CISO)s is in 2016 aangesteld. Functionaris bewaakt risico's, implementeert Baseline Informatiebeveiliging Overheid en investeert in bewustwording bij medewerkers. • Security & Privacy Officer aangesteld. Deze functionaris adviseert en ondersteunt teams vanuit de tweede lijn op het gebied van de AVG en informatiebeveiliging.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € <0,1
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	2. € <0,1
Status	Ongewijzigd

Explosieven

TLTH 29	Explosieven
Informatie	<p>De Burgemeester heeft vanuit zijn verantwoordelijkheid voor openbare orde/veiligheid verzocht na te gaan of een gemeente breed onderzoek naar mogelijke locaties van explosieven (historisch onderzoek) noodzakelijk is.</p> <p>1. Het gemeentebreed onderzoek is inmiddels uitgevoerd en er is beleid geformuleerd hoe hiermee om te gaan om risico's te minimaliseren. Het beleid is 23 maart 2017 door de raad vastgesteld. Indien een explosief wordt aangetroffen en deze geruimd moet worden is het nog steeds mogelijk om een suppletie van 70% van de kosten bij het rijk aan te vragen.</p>
Beheersmaatregelen	Onderzoeksgegevens benutten bij planontwikkeling en verkoop van gronden om schade te beperken en claims te voorkomen.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk

Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Vennootschapsbelasting (Vpb)

TFIN 30	Vennootschapsbelasting
Inleiding	<p>1.Vennootschapsbelasting (Vpb)</p> <p>Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente Waalwijk vennootschapsplichtig. Dit betekent dat de gemeente Waalwijk voor die activiteiten waarbij zij optreedt als ondernemer, vennootschapsplichtig is. Op basis van de inventarisatie is de gemeente belastingplichtig bij grondexploitatie en parkeren. De wet biedt veel onduidelijkheden en dus ook ruimte voor interpretatie. Eerst de komende jaren zal via jurisprudentie duidelijk worden welke activiteiten belastingplichtig zijn en op welke wijze de aangifte bepaald moet worden.</p> <p>2.Nieuwe BBV voorschriften per 1 juli 2016</p> <p>BBV: De commissie BBV heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die leiden tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking van deze wijzigingen. Onder andere vanwege de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen per 1 januari 2016. De wijzigingen gelden per 1 januari 2016 en zijn ook verwerkt in de rekening. De berekende effecten worden voortaan verwerkt in een structureel en reëel sluitende meerjarenraming.</p>
Beheersmaatregelen	Jurisprudentie zal met name de grenzen van de (on)mogelijkheden bepalen. Door ook regelmatig een belastingadviseur in de hand te nemen, wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te beperken. De financiële effecten zijn inmiddels opgenomen in de meerjarenraming 2021-2024.
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd
Kans van optreden	Onbekend
Bedrag in miljoen	2. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Milieu-/bodemsanering

TREW 31	Milieu-/bodemsanering
Informatie	<p>1.Milieu-/bodemsanering: Bij projecten waar de gemeente initiatiefnemer is kan een onverwachte bodemverontreiniging tot onvoorziene kosten voor bodemsanering leiden. Ook bij de aan-en verkoop van gronden kan een onverwachte bodemverontreiniging tot extra kosten leiden als er gesaneerd moet worden. Indien onverwachts een bodemsanering uitgevoerd moet worden zijn de kosten van te voren niet in te schatten, omdat deze afhankelijk zijn van de soort bodemverontreiniging, de hoeveelheid verontreinigde bodem en de wettelijke eisen.</p>

Beheersmaatregelen	Het risico kan voorkomen. Meestal kan de mogelijke sanering betaald worden uit de grondexploitatie. Indien dit niet het geval is moet een voorziening worden getroffen ten laste van de Reserve grondexploitatie.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg

TORV 32	Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg
Informatie	1. Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg: Kan mogelijk verontreiniging van het grondwater tot gevolg hebben, waardoor voorzieningen dienen te worden getroffen. Het betreft al jaren een stationaire situatie. De verontreiniging loopt niet uit in de omgeving.
Beheersmaatregelen	Het risico zal nauwelijks voorkomen. Echter gezien de kans op grote gevolgschades is deze toch benoemd.
Kans van optreden	Onwaarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € Onbekend
Status	Ongewijzigd

Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA)

THRM 33	Wet Gedeeltelijke Arbeidsgeschikten (WGA)
Informatie	<p>In 2017 koos de gemeente Waalwijk er voor eigenrisicodragerschap te worden voor de Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en dit risico te verzekeren. In 2017 was de premie bij de verzekeraar €106.410,- op jaarbasis. Per 1 januari 2018 is de keuze gemaakt voor eigenrisicodragerschap in eigen beheer. In 2018 en 2019 waren de staartlasten nog ondergebracht bij de verzekeringsmaatschappij (Amersfoortse). Vanaf 1 januari 2020 bestaat er het risico op eventuele WGA-lasten. Medewerkers ziek vanaf 1 januari 2018 vallen onder deze maatregel (eerste 104 weken is er loondoorbetalingsverplichting). Twee (oud-)medewerkers gaan vanaf 2020 mogelijk een WGA-uitkering ontvangen. De prognose WGA-schadelast is afhankelijk van de restverdiencapaciteit van de (oud-)medewerkers en komt tot en met 2027 (gemiddelde duur van een WGA-uitkering is volgens Robidus 7 jaar), in een worst case scenario (geen restverdiencapaciteit), uit op €280.000,-. De kosten zijn in de eerste jaren hoger en zullen daarna fors afnemen (gemiddeld €40.000,- per jaar). De huidige voorspelling voor 2021 is dat er mogelijk nog 1 medewerker een WGA-uitkering gaat ontvangen. Eventuele extra kosten € 160.000,-, over de periode 2021 tot en met 2028 (gemiddeld €23.000,-per jaar). Twee keer per jaar heeft de gemeente Waalwijk de mogelijkheid de financiering van de WGA aan te passen. In plaats van eigenrisicodragerschap in eigen beheer kan er voor gekozen worden dit risico opnieuw privaot of publiek (UWV) te verzekeren. Keuze publiek verzekeren betekent drie jaar blijven; eerste jaar is er nog een relatief lage premie (€35.000,-) maar tweede en derde jaar wordt een forse stijging verwacht i.v.m. instroom WGA (€140.000,- tot 160.000,- per jaar). De kosten voor een private eigenrisicodragerschapverzekering bedragen tussen de €80.000 en €120.000,- per jaar. Een verzekeraar betaalt alle risico's af die ontstaan in het verzekerde jaar. Ongeacht de keuze die de gemeente Waalwijk maakt voor 2021, de kosten die ontstaan in eigenbeheer dienen zelf gefinancierd/gedekt te worden (zieken tussen 1 januari 2018 en 31 december 2020). Voor 2021 is eigenrisicodragerschap in eigenbeheer op jaarbasis de voordeligste optie. Neemt de WGA-instroom verder toe dan kunnen de jaarlijkse kosten in eigenbeheer hoger uitpakken dan een private verzekering.</p>

Beheersmaatregelen	Vanuit Robidus direct casemanagement inschakelen voor begeleiding zieketraject en blijven volgen van een WGA-traject. Blijven monitoren van zieke (oud-)medewerkers en tijdig herbeoordelingen aanvragen bij UWV. Proberen om WGA-status om te laten zetten in IVA (geen doorbelasting) of herbeoordeling naar minder dan <35% arbeidsongeschikt (geen uitkering meer). Voor één oud-medewerker wordt op korte termijn een herbeoordeling opgestart: verwachting Robidus dat oud-medewerker een IVA-uitkering gaat krijgen. Indien IVA toegekend wordt komt een gedeelte van de kosten (€155.000,- over 7 jaar) vanaf dat moment te vervallen. Indien het risico/schadelast zich voordoet, moet het volledige schadebedrag gestort worden in een voorziening.
Kans van optreden	Waarschijnlijk
Bedrag in miljoen	1. € <0,5
Status	Ongewijzigd

Voorraad gronden

TREW 34	Materiële vaste activa
Informatie	<p>1. Compensatiegrond</p> <p>Dit betreft de gronden die in bezit zijn en ingezet kunnen worden als ruilobject bij toekomstige verwervingen.</p> <p>2. Materiële vaste activa algemeen</p> <p>De commissie BBV heeft besloten om de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) af te schaffen en deze op de balans onder de MVA (materiële vaste activa) als "strategische gronden" te verantwoorden. Gevolg hiervan is dat toerekening van rente en de uren welke aan deze complexen werden toegerekend ten laste komen van de reguliere begroting.</p> <p>3. Materiële vaste activa Haven Acht Oost</p> <p>De risicokaart "Materiële vaste activa Haven Acht Oost" is geënt op de in voorraad zijnde grond gelegen aan de noordzijde van de A59 ten oosten van de Gansoyensesteeg. Voor dit gebied liepen we een risico van afwaardering van de gronden van € 7,5 mio. indien (een gedeelte van) de gronden via een planologische maatregel niet omgezet zouden kunnen worden in bedrijfsgrond. Inmiddels is de eerste fase van de oostzijde in exploitatie genomen. Daarnaast zijn met de Provincie afspraken gemaakt inzake de inbreng van gronden met betrekking tot de realisatie van de Gebiedsontsluiting Oostelijke Langstraat (GOL). Hiermee is het risicoprofiel gedaald tot € 165.000,--. Dit is het maximale risico uitgaande van het feit dat er geen wijziging van de bestemming plaats kan vinden, er derhalve niets verkocht kan worden en waarbij nog geen civieltechnische werken zijn uitgevoerd voor de mogelijke vervolgfases van Haven 8 oost.</p>
Beheersmaatregelen	<p>De hoeveelheid compensatiegronden afstemmen op het grondbeleid zodat strategische aankopen mogelijk gemaakt kunnen worden. Onnodige compensatiegronden dienen, indien mogelijk, verkocht te worden zodat risico wordt gematigd. Jaarlijkse toetsing aan actuele waarden landbouwgrond.</p> <p>Ten oosten van de Gansoyensesteeg € 165.000,--. Onderzoek doen of het planologisch mogelijk is om de juiste bestemming te geven.</p>
Kans van optreden	Mogelijk
Bedrag in miljoen	1,2,3 € <0,165
Status	Ongewijzigd

Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

Ambitie

Wij voorzien in de maatschappelijke wens de openbare ruimte, schoon, heel en veilig te houden en ons gemeentelijk vastgoed duurzaam in stand te houden tegen efficiënte inzet van gemeenschapsgeld. Wij streven naar betrouwbaarheid in onze processen en afspraken.

Belangrijkste kaders

Beeldkwaliteit Onderhoud Wegen

IUP

GRP

Groenstructuurplan

Kadernota vastgoedbeleid of vastgoedbeleid. Nog niet vastgesteld, moet nog door DT vastgesteld worden

Beheer openbare ruimte

Groen

Wat willen we bereiken?

Waalwijk over 25 jaar nog net zo groen! Door de hoge parkeerdruk, benodigde beschikbare ruimte voor kabels en leidingen en de besparingen op het groenonderhoud, is de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen in de woonstraten afgenomen. In straten die worden heringericht, worden meer bomen gekapt dan dat er worden aangeplant. Zeker ook gezien we op weg willen naar een klimaatbestendig Waalwijk zal de gemeente Waalwijk groener moeten worden.

Wat gaan we ervoor doen?

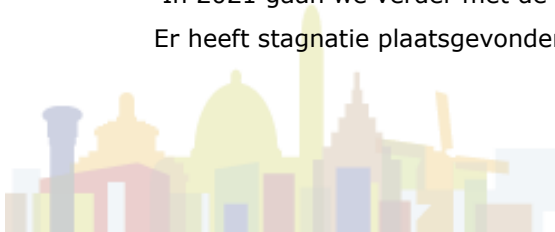
- Opstellen en vaststellen groene agenda
- Opstellen groenbeleidsvisie
- Opstellen bermenbeleid/beheer

Wat mag het kosten?

Conform de huidige begroting worden de werkzaamheden uitgevoerd, de plannen zullen afzonderlijk door de raad worden vastgesteld en bij ieder plan zal een financiële paragraaf zitten.

Wat hebben we gedaan in 2020

In 2021 gaan we verder met de uitvoering van de projecten zoals benoemd in de groene agenda. Er heeft stagnatie plaatsgevonden in 2020 ivm corona.

Wat hebben we niet gedaan en waarom niet? zie hierboven

Openbare verlichting

Wat willen we bereiken?

Het realiseren en in stand houden van een duurzame en betrouwbare openbare verlichting, waarbij de burger zich veilig voelt in het openbaar gebied.

Daartoe zullen we blijven investeren en meewerken aan de ontwikkeling en toepassing van een duurzame, betrouwbare openbare verlichting, op tijdstippen dat het nodig is. Hierbij wordt de benodigde verlichtingskwaliteit gerealiseerd tegen economisch en maatschappelijk verantwoorde kosten.

De gemeente Waalwijk heeft zich geconformeerd aan het landelijk Energieakkoord.

Er wordt momenteel gewerkt aan een keuzenotitie waarin uitgewerkt wordt welke middelen er nodig zijn om de doelstellingen uit dit akkoord te bereiken.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering geven aan het Beleidsplan Openbare verlichting
- Uitvoering geven aan het integraal uitvoeringsprogramma (IUP)
- Pilotprojecten realiseren om ervaringen op te doen richting Smart City
- Uitvoering geven aan klein en groot onderhoud om een betrouwbare installatie in stand te kunnen houden

Wat mag het kosten?

Conform het beleidsplan Openbare verlichting en het IUP worden en zijn middelen in de vorm van kredieten beschikbaar gesteld om de gewenste doelstellingen te kunnen bereiken.

Wat hebben we gedaan in 2020

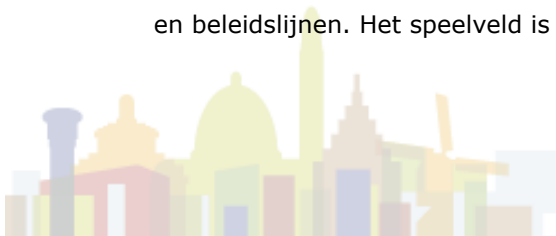
Het beleidsplan Openbare verlichting is door de gemeenteraad vastgesteld. We zijn momenteel bezig met de uitvoering van het nieuwe beleidsplan, het IUP en het klein en groot onderhoud aan de lichtmasten. Er zijn ruim 2600 armaturen vervangen door LED verlichting. Dit heeft een energiebesparing van 25% opgeleverd ten opzichte van 2019.

Water / Riolering

Wat willen we bereiken?

“Doelmatig op weg naar een klimaat bestendig Waalwijk”

Gemeente Waalwijk wil zich op een doelmatige wijze ontwikkelen tot een klimaatbestendige stad. Bij de uitvoering van haar watertaken dient de gemeente zich te houden aan de wettelijke kaders en beleidslijnen. Het speelveld is echter ruimer dan alleen de wet. Het klimaat verandert en leidt

tot extremere buien. De openbare ruimte wordt steeds voller en de burger is beter geïnformeerd en stelt steeds hogere eisen. Stedelijk waterbeheer speelt hierbij een belangrijke rol.

De ambitie voor Waalwijk luidt daarom als volgt:

- In 2021 handelen we water robuust en klimaatbestendig bij het (her)ontwikkelen van onze gebouwde omgeving en nemen we deze thema's mee in onze ruimtelijke plannen en zorgen we vanuit het principe "de vervuiler betaalt" voor de noodzakelijke middelen.
- In 2043 is de gemeente klimaatneutraal en de gebouwde omgeving zo goed mogelijk water robuust en klimaatbestendig ingericht. Leefomgevingsaspecten worden integraal opgepakt. De relatie natuur en water is versterkt; de relatie water en ruimtelijke inrichting geeft aan water voldoende ruimte, het afkoppelbeleid is uitgangspunt.

Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoering geven aan het gemeentelijk rioleringsplan (GRP)
- Uitvoering geven aan het integraal uitvoeringsprogramma (IUP)
- Klimaatbestendige projecten oppakken en uitvoeren, zoals het opstellen van een stresstest

Wat mag het kosten?

Conform het GRP en het IUP worden en zijn financiële middelen ter beschikking gesteld, welke in de vorm van kredieten worden geregistreerd. Overige projecten worden separaat aan de gemeenteraad voorgelegd. De kapitaallasten welke hieruit voortvloeien, evenals de exploitatielasten worden gedekt vanuit de rioolheffing (rioolbelasting)

Wat hebben we gedaan in 2020

We hebben in 2020 uitvoering gegeven aan het GRP en het IUP. We hebben daarmee ook gekeken naar de klimaat bestendige maatregelen. In 2020 is het IWW worden aangeboden aan de gemeenteraad waarin de klimaatbestendige maatregelen en de stresstest verder vorm gegeven worden.

Wat hebben we niet gedaan en waarom niet? N.v.t.

Wegen/verhardingen

Wat willen we bereiken?

Artikel 16 van de Wegenwet regelt het onderhoud van wegen, de toegankelijkheid van openbare wegen en bevat enkele verplichtingen voor de wegbeheerder. Een van die verplichtingen is de hen toegewezen wegen in goede staat te houden en verantwoord te beheren.

De gemeenteraad van de Gemeente Waalwijk heeft hiervoor het plan "Beeldkwaliteit Onderhoud Wegen" vast gesteld. Eén van de punten is om voor alle wegen in Waalwijk te komen tot de classificatie "minimaal veilig". Dit met zo min mogelijk inzet van financiële middelen en met zo min mogelijk maatschappelijke overlast.

Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoering geven aan het integraal uitvoeringsprogramma (IUP)
- Uitvoering geven aan het klein- en groot onderhoud om te kunnen blijven voldoen aan de classificatie minimaal veilig.

Wat mag het kosten?

Conform het IUP worden en zijn financiële middelen ter beschikking gesteld, welke in de vorm van kredieten worden geregistreerd. Overige projecten worden separaat aan de gemeenteraad voorgelegd.

Wat hebben we gedaan in 2020

We hebben in 2020 uitvoering gegeven aan het IUP en aan het klein en groot onderhoud zoals het asfaltbestek.

Wat hebben we niet gedaan en waarom niet? N.v.t.

Vastgoed

Inleiding

Ambitie

De gemeente Waalwijk wil voorzien in maatschappelijk vastgoed voor instellingen, maatschappelijke initiatieven en verenigingen die het gemeentelijk beleid ondersteunen of faciliteren of uitvoering geven aan de kerntaken van de gemeente. Deze kerntaak kan de gemeente Waalwijk uitvoeren in vastgoed dat in eigendom is of in gehuurd vastgoed. Eigendom is op de lange termijn de financieel meest voordelige optie. Huren kan een goed alternatief zijn bij tijdelijke vraag, of wanneer het gewenste object, of de grond daaronder, in handen van een ander is.

De gemeente Waalwijk heeft vastgoed in haar bezit om publieke doelen te bereiken. Die zijn een mix van wettelijke taken (onderwijshuisvesting, reiniging), ambities (theaters, musea) en prioriteiten (zorg voor ouderen, uitstekende sportvoorzieningen). En om ze te bereiken zijn goede voorzieningen nodig. De opbrengsten van goede dienstverlening zijn het welzijn en gezondheid van inwoners, een aantrekkelijke woonstad of een goed vestigingsklimaat.

Belangrijkste Kaders

Rapport Rekenkamercommissie gemeentelijk vastgoed

Kadernota vastgoed

Vastgoedbeleid Gemeente Waalwijk

Wat willen we bereiken ?

Uit het onderzoek is gebleken dat er te weinig grip, sturing en controle is op het gemeentelijk vastgoedbeheer. De Rekenkamer concludeert dat het zeer wenselijk is te komen tot een centrale vastgoed organisatie, waar het gemeentelijk vastgoed wordt ondergebracht. Het oprichten van zo'n centrale vastgoed organisatie is een groeiproces, waarbij zorgvuldigheid is geboden. Er is binnen de gehele gemeentelijke organisatie veel data beschikbaar. Het doel is deze data centraal te organiseren waardoor efficiënt en effectief data- en vastgoedbeheer kan plaats vinden. Een volgende stap vanuit het centraal vastgoedbeheer is de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed om de klimaatdoelstellingen van de gemeente Waalwijk te kunnen behalen en als gemeente een voorbeeldrol te kunnen vervullen richting inwoners en bedrijven. Op dit moment vindt er slechts op ad hoc basis en daar waar sprake is van vervangingsinvesteringen verduurzaming van gemeentelijk vastgoed plaats. Indien er (op strategisch niveau) een duidelijk beeld is van de vastgoed organisatie, zijn in het kader van de verduurzaming meer effectieve keuzes te maken, waardoor mede wegens schaalvoordeel, financieel voordeel te behalen is.

Wat gaan we ervoor doen ?

- Uitvoering geven aan het meerjaren onderhoudsplan voor het vastgoed
- Maatregelen treffen om te voldoen aan de wet- en regelgeving
- Opstellen plan van aanpak van het centraliseren van het vastgoed cluster
- Opstellen plan van aanpak voor de verduurzaming van het vastgoed

Wat hebben we bereikt in 2020?

- Uitvoering geven aan het meerjaren onderhoudsplan voor het vastgoed
- Maatregelen treffen om te voldoen aan de wet- en regelgeving
- Opstellen plan van aanpak van het centraliseren van het vastgoed cluster

Wat hebben we niet bereikt in 2020?

Doelstellingen

Ontwikkelingen vastgoedportefeuille

Wijzigingen in de portefeuille

De wijzigingen in de vastgoedportefeuille voor het jaar 2020 zijn als volgt:

Portefeuille aangevuld met,

- o Muziekkiosk aan de Hooisteeg in Waalwijk
- o Winterdijk 3 in Sprang-Capelle

Panden gesloopt dan wel verkocht,

- Sloop pand Winterdijk 3 in Sprang-Capelle.
- Sloop v.m. buurthuis De Wierd, St. Crispijnstraat in Waalwijk

- Sloop pand Winterdijk 30A (v.m. scoutinggebouw AZG) in Waalwijk
- Verkoop pand Industrieweg 91 in Waalwijk

Duurzaam vastgoed

Verduurzaming van het vastgoed

'De gemeentelijke vastgoedportefeuille beperken tot een maatschappelijke kernvoorraad en deze op basis van slimme investeringswijzen en -momenten verduurzamen, waarbij wordt aangesloten bij het tijdspad zoals is vastgesteld in het beleidsdocument 'Duurzaam Waalwijk'' en het door de raad vastgestelde plan van aanpak Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

De uitgangspunten om te komen tot een CO2-reductie van 49% in 2030 en 95% in 2050, zoals deze zijn geformuleerd in het beleidsdocument 'Duurzaam Waalwijk,' vormen mede de basis voor de opgenomen uitgangspunten voor de verduurzaming.

Verduurzaming begint bij eigenaarschap, om vanuit deze betrokkenheid met het vastgoed de klimaat- en verduurzamingsdoelstellingen te kunnen behalen. De vorming van een cluster vastgoed, van waaruit de coördinatie voor de verduurzamingsopgave ligt, is daarbij onontbeerlijk gebleken.

Het plan van aanpak voor de verduurzaming van het vastgoed is door de gemeenteraad in 2020 vastgesteld en wordt inmiddels uitgevoerd. Gestart is met verduurzaming van de (buiten)sportaccommodaties.

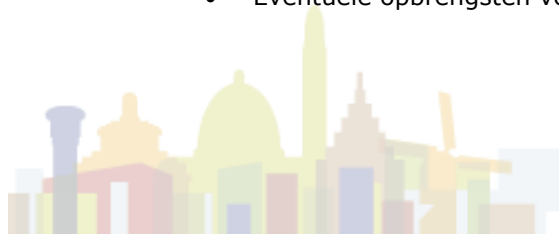
Financieel resultaat

Baten en lasten

De vastgoedexploitatie bestaat uit de kosten en opbrengsten per gebouw. Het administreren van financiën rondom de gebouwen betreft dus het administreren van alle opbrengsten en kosten die tot de vastgoedexploitatie horen. Binnen de vastgoedexploitatie van een gebouw horen de volgende lasten en baten:

Baten

- Huuropbrengsten en/of gebruiksvergoedingen;
- Eventuele opbrengsten voor het leveren van diensten of leveringen;

- Overige opbrengsten zoals gebouwgebonden subsidies.

Lasten

- Kapitaallasten (rente + afschrijving conform BBV en gemeentelijk waarderings- en afschrijvingsbeleid);
- Huurlasten;
- Verzekeringen (opstal);
- Belastingen en heffingen (eigenaarsdeel);
- Onderhoudskosten (groot- en dagelijksonderhoud);
- Administratieve beheerskosten (kosten personeel en middelen van Cluster Vastgoed);
- Eventueel energiekosten, indien levering is overeengekomen in de huurovereenkomst;
- Specifieke bedrijfskosten: kosten waaraan investeringen ten grondslag liggen die specifiek voor huurder/gebruiker zijn gedaan.

Uit het rekenkameronderzoek over vastgoed kwam het advies om jaarlijks de raad via een rapportage te informeren over het vastgoed. Dit advies is door de raad overgenomen en opgenomen als doelstelling in de daarna vastgestelde vastgoedbeleid. Dit jaar treft u voor het eerst een uitgebreide rapportage aan over het vastgoed. Tevens is daarin opgenomen het jaarplan 2021.

Bijlagen

- Nota Vastgoed 2020, inclusief jaarplan 2021

-Vastgoedportefeuille per 1-1-2021

- WOZ-waarden

- Energielabels

Actiepunten 2021

Actiepunten voor 2021:

Bij de jaarrekening is voor het eerst de rapportage vastgoed 2020 gevoegd.

In hoofdstuk 5 van de rapportage is het complete jaarplan 2021 opgenomen.

Financiering (en treasury)

Financiering (en treasury)

Inleiding / ambitie

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury gaat over de financiering van beleid en het aantrekken van het geld dat daarvoor nodig is.

1. Algemene ontwikkelingen / wat willen we bereiken

De wereldwijde Coronapandemie zorgde ervoor dat de publieke sector rentes in het afgelopen jaar daalden tot historische diepten. Veel centrale banken hebben ter ondersteuning van de economie ongekende hoeveelheden aan liquide middelen in de economie gepompt. In tal van sectoren is het leven nagenoeg tot staan gekomen in verband met lock-downs en reis- en uitgaansverboden. De economie wordt met tijdelijke stimuleringsregelingen ondersteund. Wereldwijd lopen als gevolg daarvan de schulden met ongekende hoeveelheden op. Vooral nog is nog geen sprake van het significant oplopen van de inflatie. Voor 2021 wordt een inflatie verwacht van circa 1½% en voor 2022 wordt circa 1¼% verwacht. Zodra het vaccinatieprogramma tegen het coronavirus grotendeels is gerealiseerd wordt een opleving van de economie verwacht. De aflossing van de extra opgelopen schulden wordt voornamelijk op het bordje gelegd van toekomstige generaties.

De Nederlandse overheid en daarmee de decentrale overheden profiteerden gedurende het jaar 2020 eveneens van de lage rente. In heel 2020 waren de tarieven voor 1-maands kasgeld circa -0,45% en voor rekening-courant krediet circa -0,35%. Voor 10-jaars fixe leningen lagen de tarieven vrijwel steeds onder de 0%. Kort financieren blijft voorlopig dus zeer aantrekkelijk.

2. Financieringsbehoefte en leningenportefeuille / wat gaan we daarvoor doen

We hebben de liquiditeitsplanning regelmatig bijgesteld. Dat hebben we onder andere gedaan aan de hand van het overzicht met de kasstromen van het grondbedrijf zoals dat voortvloeit uit de laatste nota grondexploitatie.

Laatstelijk bij het opstellen van deze paragraaf bij de begroting 2021 (augustus 2020) werd voor 2020 nog uitgegaan van een financieringsbehoefte van € 30 miljoen. Gedurende 2020 zijn er twee langlopende leningen tot een totaalbedrag van € 15 miljoen gecontracteerd (€ 10 miljoen, 10-jarig lineair tegen -/0,04% en € 5 miljoen, 10-jarig lineair tegen -/0,11%). Per ultimo 2020 is er sprake van een kasgeldlening van 8 miljoen en een positief banksaldo van € 556.000. De aantrekkende grondverkoop en het verdere uitstel van een aantal projecten waren debet aan de uiteindelijke lagere financieringsbehoefte.

Liquiditeitsplanning

In de volgende tabel laten we een doorkijk zien van de liquiditeitsplanning op basis van de gegevens per 1 januari 2021. De behoefte ontstaat na rekening te hebben gehouden met de (grotendeels) nog te realiseren volgende projecten: Gebiedsontsluiting Oostelijke Langstraat (2021 t/m 2023), het nieuwe schoenenmuseum (2021) en de insteekhaven (2021 t/m 2023). De financiële middelen die benodigd zijn voor investering zijn toegenomen t.o.v. de eerder in de

begroting weergegeven bedragen. Dit is te verklaren door een actualisatie van de grotere projecten. Hierbij kan gedacht worden aan de Gebiedsontsluiting Oostelijke Langstraat, de insteekhaven, de sporthal Waspik, IUP en schoolgebouwen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Exploitatierkening	-5.000			
Investerings	46.400	34.100	10.700	11.900
Grondexploitatie	-5.000	-4.200	-1.800	-1900
Aflossing leningen	16.300	14.300	12.500	10.700
Financieringsbehoefte	52.700	44.200	21.400	20.700

Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze financieringsbehoefte hoger is dan de aflossing van de bestaande leningen. Hierdoor stijgt de totale schuld. De lasten hiervan zijn uiteraard steeds afgedekt binnen de begroting.

Schuldpositie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Totale schuld *	143.900	180.300	210.200	219.100	229.100

* Langlopende leningen en kasgeld

Bij de samenstelling van deze reeks is geen rekening gehouden met een mogelijk drukkend effect van de schuldontwikkeling, als gevolg van de verkoop van vooral bedrijfsterreinen voortvloeiende uit de realisatie van volgende fases van die terreinen. Daarmee kan de schuldontwikkeling naar onze inschatting alsdan zeer fors naar beneden worden bijgesteld, mogelijk met zelfs circa € 50 miljoen. Concrete getallen kunnen we, zolang de verkopen niet zijn gerealiseerd, niet geven.

3. Rente / wat gaat het kosten

De BBV-voorschriften schrijven voor dat we inzicht geven in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de manier waarop we rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden toerekenen. Onderstaand schema voorziet in dit inzicht.

Bedragen x € 1

Renteschema

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.040.273
b. De externe rentebaten	-/- 199.237
Totaal door te rekenen externe rente	2.841.036
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 155.456
c. de rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 142.716
	298.172
Saldo door te rekenen rente	2.542.864
d1 Rente over eigen vermogen	0
d2 Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	2.542.864
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/- 3.465.224
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	922.360

Indicatoren

4. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximum aan gemiddelde netto vlottende schuld dat een gemeente in een kwartaal mag hebben. Bij netto vlottende schuld gaat het om financieringen met een looptijd korter

dan 1 jaar.

De minister heeft de kasgeldlimiet op 8,5% van het begrotingstotaal vastgesteld. Voor Waalwijk was dat in 2020 afgerond € 12.7 miljoen. Waar mogelijk hebben we getracht steeds zoveel mogelijk te profiteren van het renteverskil met lang geld door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet.

In 2020 is, met uitzondering van de eerste twee kwartalen (volgens de spelregels mag dit ook voor maximaal twee opeenvolgende kwartalen), geopereerd binnen de kasgeldnorm:

Berekening (bedragen x € 1.000)

	Vlottende schuld	Vlottende middelen	Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
kwartaal 1	13.872	1.014	12.858
kwartaal 2	15.279	540	14.740
kwartaal 3	9.021	1.881	7.140
kwartaal 4	8.901	659	8.242
gemiddeld	11.768	1.023	10.745
		Variabelen	Bedragen
Benutting kasgeldlimiet (KGL)		ruimte onder de KGL	1.966
		overschrijding van de KGL	
Berekening kasgeldlimiet		Begrotingstotaal	149.537
		Percentage regeling	8,5
		Kasgeldlimiet	12.711

Renterisiconorm

De renterisiconorm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan aflossing en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Dit houdt in dat maximaal 20% van het totaal van de begroting aan rentegevoeligheid onderhevig mag zijn. Voor Waalwijk is de norm € 29 miljoen. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, voldoet Waalwijk ruimschoots aan de norm.

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023

Begrotingstotaal	149.537	164.294	164.294	164.294
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20	20	20	20
Renterisiconorm	29.907	32.859	32.859	32.859
Toets Renterisiconorm				
Renterisiconorm	29.907	32.859	32.859	32.859
Renterisico op vaste schuld	22.924	17.717	16.667	12.934
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	6.983	15.142	16.192	19.925

6. Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Op basis van ons begrotingstotaal 2020 mochten we gemiddeld genomen per dag afgerond maximaal € 1.1 miljoen (0,75% van begrotingstotaal) aan overtollige middelen aanhouden. Het eventuele meerdere aan overtollige middelen moeten we afromen en onderbrengen bij de Nederlandse schatkist. Hiervoor krijgen we een vergoeding die gelijk is aan de rente die het Rijk betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Gelet op onze kaspositie in 2020 hebben we geen middelen ondergebracht bij de schatkist.

7. Wet HOF/EMU-saldo

Het doel van de Wet HOF is er voor te zorgen dat Nederland voldoet aan de binnen Europa afgesproken norm van maximaal 3% tekort op de begroting. De 3%-norm is daarbij doorvertaald naar een aandeel voor de decentrale overheden. Het Rijk hanteert een zogenaamde 'macronorm' voor de drie decentrale overheden gezamenlijk.

Voor het kabinet is er geen aanleiding om in te zoomen op sectoren (en dus ook niet op individuele overheden) zolang de norm voor de decentrale overheden als geheel niet wordt overschreden. Daarom worden er alleen nog indicatieve referentiewaarden voor individuele overheden bepaald.

Bedrijfsvoering

HRM

Wat hebben we bereikt in 2020

Wat is er veel gebeurd sinds we onze doelen ('waar willen we aan werken / wat willen we bereiken') opstelden voor het jaar 2020. Natuurlijk heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van Corona. We hebben met name dingen 'anders gedaan dan vooraf gepland of gedacht'. Die laten we eerst aan de orde komen. Daarna geven we nog een terugkoppeling van wat voorgenomen plannen die wel 'gewoon' door zijn gegaan.

De HR marktplaats. Voor interne mobiliteit.

Omdat corona op een aantal plekken in de organisatie leidde tot een verandering in de werkzaamheden zijn we gestart met de HR Marktplaats. Met dit instrument hadden we in beeld waar het werk terugliep of stopte (zoals bij team Sport) en waar juist extra inzet nodig was. Via de HR Marktplaats konden we vraag en aanbod makkelijk matchen. Zo konden we medewerkers van team Sport waar het werk was stilgevallen laten ondersteunen bij team Buitendienst waar het op de milieustraat juist extra druk was. Op die manier konden we een eerder geformuleerde ambitie om meer doorstroom in de organisatie te krijgen een boost geven in corona-tijd. Gedurende het jaar hebben we de HR Marktplaats verder geprofessionaliseerd en hebben we de rol van recruiter intern ingevuld. Zo zetten we alsnog in op duurzame inzetbaarheid, een thema waar we zonder corona volop mee aan de slag zouden zijn geweest in 2020. Dit is een heel goed voorbeeld van iets wat 'anders is gegaan, maar wel succesvol'.

Anders leren en ontwikkelen

Een andere ambitie, leren en ontwikkelen, vroeg om aanpassing. Trainingen konden niet meer fysiek plaatsvinden en ook de leervraag veranderde: medewerkers vaardig maken in het digitaal vergaderen en online werkvormen. Dit is voortvarend opgepakt door een medewerker van Sport die hiervoor trainingen ontwikkelde die meerdere keren per week werden gegeven. Eerst een basistraining in het gebruik van MS Teams, later een workshop om ook het interactief digitaal werken met grotere groepen te bevorderen. Daarnaast zijn fysieke trainingen omgebouwd naar digitale trainingen én zijn accenten anders gelegd. Zo is er bijvoorbeeld in het najaar een workshop 'Fit en Vitaal thuis werken' gegeven. Een workshop waarin veel aandacht werd gegeven aan wat een medewerker zélf kan doen om lekker in zijn of haar vel te blijven zitten.

Vitaal (thuis) werken tijdens Corona

Uiteraard ligt hier ook een taak voor Waalwijk als werkgever. Onze medewerkers zijn in maart 2020 zo snel mogelijk omgeschakeld naar thuiswerken en werk(t)en zo veel als mogelijk thuis. . Vanaf dat moment zijn we gestart met het monitoren hoe het met onze medewerkers ging. Op dagelijkse basis hielden we in de gaten of medewerkers klachten hadden, of ze instaat waren hun werk te doen en wat ze van ons als werkgever nodig hadden.

Om onze medewerkers vitaal en betrokken te houden is gestart met digitale terugkoppeling vanuit de algemeen directeur aan de organisatie. Met regelmaat kwamen de belangrijkste ontwikkelingen rondom corona en de gevolgen voor de organisatie aan de orde en konden medewerkers ook hun stem laten horen.

Daarnaast hebben we onderzocht wat medewerkers nodig hebben om thuis een gezonde werkplek te creëren. Zo kwamen we tot een Regeling hybride werken waarbij voor elke medewerker die structureel thuiswerkt, ook na corona, een budget beschikbaar om de thuiswerkplek arbo-verantwoord in te richten. Ook voor de mentale vitaliteit was aandacht: wekelijkse blogs om in balans te blijven en om stressklachten en fysieke problemen te voorkomen.

Nieuwe collega's in Coronatijd

Vanuit goed werkgeverschap willen we dat nieuwe medewerkers zich snel thuis voelen in de organisatie. Hiervoor zijn we in 2019 gestart met een digitale introductie die al begint vóór de eerste werkdag en doorloopt tijdens de eerste maanden van de arbeidsrelatie. Deze digitale omgeving "Ik (b)en Waalwijk" was in het voorjaar van 2020 klaar en kon meteen worden ingezet voor alle nieuwe medewerkers die startten in coronatijd. Dit droeg bij aan een prettige en goede start in Waalwijk en maakt dat nieuwe medewerkers vanuit thuis toch een goed beeld van onze werkwijzen en organisatiewaarden krijgen.

Tot slot zijn er ook thema's die ondanks corona 'gewoon' konden doorgaan. In aanvulling hierop benoemen wij – los van de reguliere HR advisering en personeels- en salarisadministratie- de volgende resultaten:

- Onze performance management cyclus. Centraal hierin staat het eigenaarschap van de medewerkers; zij zijn primair aan zet voor hun eigen loopbaan en ontwikkeling. Wij helpen ze daarbij door een digitale FITT-module (dit staat voor Functioneren, Inzet, Talent en Toekomst). In deze module kunnen medewerkers hun eigen leerdoelen tegenover de kernwaarden van de organisatie formuleren of leerdoelen gericht op hun team of persoonlijke ontwikkeling vastleggen. Hierover kunnen zij dan feedback ophalen en voortgang monitoren. Regelmatig zijn zij dan in gesprek met hun manager of collega's over hun eigen voortgang en ontwikkeling. De module is in 2020 getest en aangepast zodat deze in 2021, samen met de intenties van eigenaarschap en leren en ontwikkelen geïmplementeerd kan worden. Wat onze medewerkers daarvoor nodig hebben is in 2020 uitgevraagd. Deze ontwikkeling hoort bij wat wij eerder 'het goede gesprek' noemden.
- E-hrm-processen (Geautomatiseerde, digitale processen)
- verbetervoorstel inventarisatie beheersing personele lasten
- start aanbesteding (PvE) systeem voor personeels- en salarisadministratie
- regeling hybride werken
- regeling vitaal doorwerken
- onboardingprogramma "Ik (b)en Waalwijk"
- aanpassen aanbod Waalwijk Academie (vorm en aanbod aangepast aan gewijzigde behoefte vanwege corona)
- interventies gericht op betere samenwerking zoals het opleiden van Innovators en het starten met Part up om samenwerking te verstevigen
- regeling flexibel en bewust belonen
- reboardingsplan voor gemeentelijke locaties: hoe kunnen we onze locaties corona-proof gebruiken?
- continueren stress preventie team met bijvoorbeeld een nieuwe (effectievere) vorm van re-integratie opstarten bij ziekte

- inventariseren van alle instrumenten gericht op vitaliteit en hierin structuur en samenhang aanbrengen (vitaliteitsnetwerk)
- vernieuwde werktijdenregeling
- visie op mobiliteit
- aanbesteding van de horeca
- Start project 'veilige publieke taak' (VPT)

Toelichting personele formatie en personele lasten 2020 (inclusief inhuur)

Onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling van de begrote formatie volgens de jaarlijkse B2-staat en de personele bezetting per ultimo jaar voor de periode 2015-2020.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Begrote formatie B2-staat	339,6	334,9	336,6	333,3	335,1	352,3
Bezetting per ultimo jaar	314,7	317,6	312,4	312,9	323,9	323,1

Voor wat betreft de formatie is de B2-staat 2020 ruim 17 fte hoger dan de B2-staat van 2019. Dit komt vooral door het door de gemeenteraad vastgestelde reorganisatieplan TWYZ voor 2019, dat pas verwerkt kon worden in de B2-staat 2020. Hierdoor is de formatie met ruim 12 fte verhoogd. Daarnaast zijn op meerdere afdelingen nog kleine formatieve verhogingen doorgevoerd vanuit beschikbaar gestelde middelen uit de kadernota of omzetting van inhuurbudget.

Deze formatieverhoging heeft niet geresulteerd in een hogere bezetting met vast personeel. Bij TWYZ is het slechts voor een deel gelukt om de formatie vast in te vullen (nog ruim 7 fte vacature per ultimo 2020). Daarnaast is ook binnen de andere teams bij ontstane vacatures of formatie-uitbreidingen veelal niet direct ingezet op vaste contracten. Vanuit de onzekerheid met de coronacrisis, de beperkte beschikbaarheid van geschikte kandidaten op specifieke taakvelden (bv. sociaal domein, ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit) en interne mobiliteit is nog relatief vaak uitgekomen op tijdelijke contracten.

Het vacaturevoordeel is in 2020 weer ingezet als inhuurbudget om de capaciteitsproblemen als gevolg van de vacatures binnen de teams op te lossen.

In het volgende overzicht is het resultaat op de personeelslasten (inclusief inhuur) van 2020 opgenomen.

2020	Budgetten personeel	Werkelijke kosten/baten	Bruto resultaat
Personeelslasten producten	1.441.577	1.368.799	72.778

Personeelslasten kostenplaatsen	23.265.923	23.033.685	232.238
Totaal personeelslasten (a)	24.707.500	24.402.484	305.016
Inhuur producten	2.570.196	2.609.116	-38.920
Inhuur kostenplaatsen	6.036.490	5.809.646	226.844
Inhuur kredieten	99.845	99.845	0
Totaal inhuur (b)	8.706.531	8.518.607	187.924
Vergoedingen personeel	-75.000	-85.387	10.387
Totaal inkomsten derden (c)	-75.000	-85.387	10.387
Resultaat pers.In incl. inhuur (a + b + c)	33.339.031	32.835.704	503.327

Het totaalresultaat 2020 op personeelslasten (inclusief inhuur) bedraagt ruim € 500.000 positief, waarvan € 300.000 voordeel op de personeelslasten en bijna € 200.000 op inhuur. Naast de verklaring van het resultaat wordt hieronder ook de ontwikkeling van personeelslasten en inhuur ten opzichte van 2019 toegelicht.

Het voordeel op de personeelslasten van ruim € 300.000 is voor ruim € 200.000 veroorzaakt door vacaturevoordeel, dat abusievelijk bij enkele teams niet is overgeboekt naar inhuurbudget. Daarnaast is er een beperkt resultaat ontstaan als gevolg van de administratieve verwerking van personele besluitvorming (bv. interne detacheringen, herwaardering functies) binnen en tussen teams.

De werkelijke personeelslasten 2020 (uitbetaalde salarissen) zijn ruim € 0,6 mln hoger dan in 2019. Dit is het gevolg van de salarisstijgingen conform het cao-akkoord gemeenten 2019-2020 (1% loonstijging per 1 januari, 1 juli en 1 oktober 2020) en de periodieke loonstijgingen. De formatieve bezetting is in 2020 nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met 2019.

De beschikbare inhuurbudgetten (reguliere inhuurbudgetten, overige budgetten/subsidies ingezet voor inhuur, vacaturevoordelen en projectbudgetten) waren in 2020 meer dan toereikend om de inhuurkosten van ruim € 8,5 mln af te dekken. Uiteindelijk resteert op totaalniveau een positief resultaat van bijna € 200.000.

De ingehuurde capaciteit in 2020 is vergelijkbaar met 2019. De inhuurkosten 2020 liggen wel iets hoger dan in 2019 (bijna € 180.000), maar dit kan worden verklaard door de hogere tarieven van externe bureaus (conform de salarisstijging van de gemeenteambtenaren).

Informele aanpak en juridische kosten

De gemeente Waalwijk probeert klachten waar mogelijk informeel op te lossen en we zijn daar succesvol in. Vanaf 2019 breiden we het informeel aanpakken van klachten en bezwaren uit met het project 'de informele aanpak'. Hierbij is het doel dat we organisatie breed klachten en bezwaren vroegtijdig (h)erkennen en kiezen voor een werkwijze die dejuridiseert. Bedoeling was om in 2020 iedereen te trainen in mediationvaardigheden. Door corona was het onmogelijk fysiek voor training bijeen te komen. Het opleidingstraject heeft om die reden vertraging opgelopen. In 2020 hebben we in plaats hiervan energie gezet op het informeel oplossen van langlopende kwesties, met succes. Het trainingstraject is inmiddels hervat, zodat in 2021 de informele aanpak volop doorstart.

De juridische kosten variëren jaarlijks en zijn afhankelijk van situaties die zich voordoen. In 2020 bedroegen deze kosten € 103.260. Het belangrijkste gedeelte hiervan, te weten € 95.877, is besteed aan advocaatkosten. Deze advocaatkosten hadden betrekking op de volgende onderwerpen:

- € 11.732 Adviezen voor Commissie Bezwaarschriften;
- € 27.547 Advisering inzake 2 inwoners;
- € 10.498 Advisering rondom huurovereenkomsten standplaatsen Altenaweg;
- € 46.100 Advisering betreffende eigendomsrechten percelen / gronden

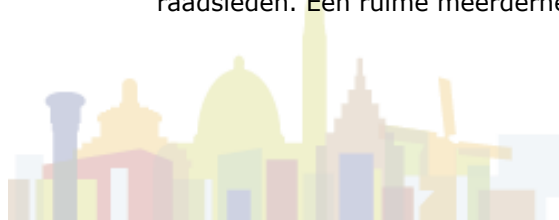
	2018	2019	2020
Advocaatkosten/Adviseurs	14.954	49.868	95.877
Proceskosten	7.947	12.012	6.889
Griffie		348	356
Overig			138

Planning & Control

Wat hebben we gedaan?

Q&A (Raadsomgeving) in de begrotingsapp

Bij de begrotingsbehandeling 2020 in november 2019 is de motie begrotingsapp vastgesteld. Hierin werd verzocht om de begrotingsapp geschikt te maken om aantekeningen te maken en technische vragen over P&C rapportages te kunnen stellen, met als doel om volledig digitaal te kunnen gaan. Dit verbetertraject is voortvarend opgepakt door de gemeente Waalwijk in samenwerking met de leverancier van de begrotingsapp. Dit heeft geresulteerd in de oplevering van een Q&A functionaliteit bij de Jaarrekening 2019 en het Voorjaarsbericht 2020. In de zomer van 2020 is deze nieuwe werksystematiek geëvalueerd met de Griffie en is er een enquête uitgezet onder raadsleden. Een ruime meerderheid van de raadsleden was zeer positief over de nieuwe

mogelijkheden. Feedback punten zijn meegenomen en op de ontwikkelingsagenda geplaatst van de leverancier. Wij verwachten dat op z'n laatst deze feedback verwerkt is voor aanvang van het technische vragentraject van de Jaarrekening 2020. Dit traject heeft ook een efficiëncyslag opgeleverd in onze ambtelijke organisatie, waarbij het afhandelen van vragen efficiënter is gaan verlopen via onze P&C tool.

Indicatoren

In 2020 is een vervolg gegeven aan de verbeterslag op indicatorengedebied, waarbij we o.a. de verplichte BBV indicatoren losgetrokken hebben van de beleidsdoelstellingen. Daarnaast zijn er inspanningen geleverd om kwalitatief betere indicatoren op te nemen, gekoppeld aan de specifieke doelstelling waar het iets over zegt. Ook zijn indicatoren die niet langer gemeten worden verwijderd. Ook zijn de beleidsterreinen geïdentificeerd waarin er op bepaalde doelstellingen nog geen indicator voorhanden was. Bijvoorbeeld omdat deze niet direct online beschikbaar en vergelijkbaar is. Voor deze gevallen zijn we een traject gestart met het CBS om te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om aan deze informatiebehoefte tegemoet te komen.

Vormgeving Paragraaf bedrijfsvoering

In 2020 is, mede via een stagetraject van een vijftal Avans studenten, de Paragraaf Bedrijfsvoering onder handen genomen, met als doel om deze op eenzelfde manier in te richten als de beleidsvelden in de begroting al enige jaren zijn vormgegeven. De paragraaf bedrijfsvoering heeft vanaf de begroting 2021 ook de beschikking gekregen over doelenbomen op het gebied van HRM en communicatie, Informatie en P&C, IC en Informatiebeveiliging.

Optimaliseren uitvoeringsbegroting

De uitvoeringsbegroting is het werkdocument voor het college en de ambtelijke organisatie. In dit document staan alle producten die gekoppeld kunnen worden aan een beleidsveld. In 2020 is het gehele producten arsenaal gescand op kwaliteit van de raming en tevens is een begin gemaakt met de verbetering van de toelichting, in 2021 zal dit worden afgerond.

Interne controle

Wat willen we bereiken

Jaarlijks verricht IC controle op bedrijfsprocessen van de gemeente Waalwijk om te komen tot een optimale procesbeheersing en een oordeel te kunnen geven over de rechtmatigheid, juistheid en volledigheid van de kosten en opbrengsten in de jaarrekening. De controle dient tevens als basis voor de rechtmatigheidsverklaring van de externe accountant.

De controle is gebaseerd op een vooraf opgestelde en door directie en externe accountant vastgestelde planning. Bij de planning wordt via een monitor de prioriteiten van de te controleren processen bepaald o.b.v. de financiële omvang en stand van zaken van de AO/IC van een proces. De controle bestaat uit het beoordelen van de administratieve organisatie, het verrichten van deelwaarnemingen en het maken van financiële aansluitingen. Uitgangspunt bij de controle is gericht op de belangrijkste risico's binnen de processen. Uit de controles voortkomende aanbevelingen worden jaarlijks gemonitord.

De bevindingen en aanbevelingen worden twee maal per jaar via een samenvatting ter kennis name aangeboden aan directie en college.

De gemeente Waalwijk werkt aan een zelf-controlerende organisatie. Daarom is IC vanaf 2015 gestart met de overdracht van de eerstelijnscontroles naar de teams.

Wat hebben we gedaan in 2020

In 2020 heeft IC conform planning 17 bedrijfsprocessen gecontroleerd. De bevindingen zijn via een standaard samenvatting per proces gerapporteerd aan directie en college. De verwachting op basis van de bevindingen is dat gemeente Waalwijk voor 2020 een goedkeurende accountantsverklaring ontvangt van de externe accountant.

De eerstelijnscontroles van een aantal processen zijn reeds vóór 2020 overgedragen aan de betreffende teams (processen debiteuren, subsidie, leges burgerzaken, belastingen, crediteuren, transities, autorisaties en omgevingsvergunningen). In 2020 zijn de eerstelijnscontroles overdragen aan de teams voor het proces verhuur zwembaden, verhuur sporthallen, -zalen, -velden en -parken. De teams verrichten de eerstelijnscontroles en rapporteren hun bevindingen aan IC. IC monitort, beoordeelt de selectie van de gedane deelwaarnemingen, beoordeelt de bevindingen, verricht steekproeven en neemt de bevindingen mee in de rapportages aan DT en college.

Rechtmatigheid is voor een gemeente van essentieel belang. Tot en met 2020 geven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Door een nog niet vastgestelde wetswijziging wordt mogelijk al vanaf 2021 het college van B&W zelf verantwoordelijk voor het opstellen. Deze verantwoording wordt gecontroleerd door de externe accountant. Ter voorbereiding op deze aanstaande wijziging is in 2020 een plan van aanpak opgesteld en is als eerste stap het normenkader aangepast. Beiden zijn besproken met het auditcomité en afgestemd met de accountant.

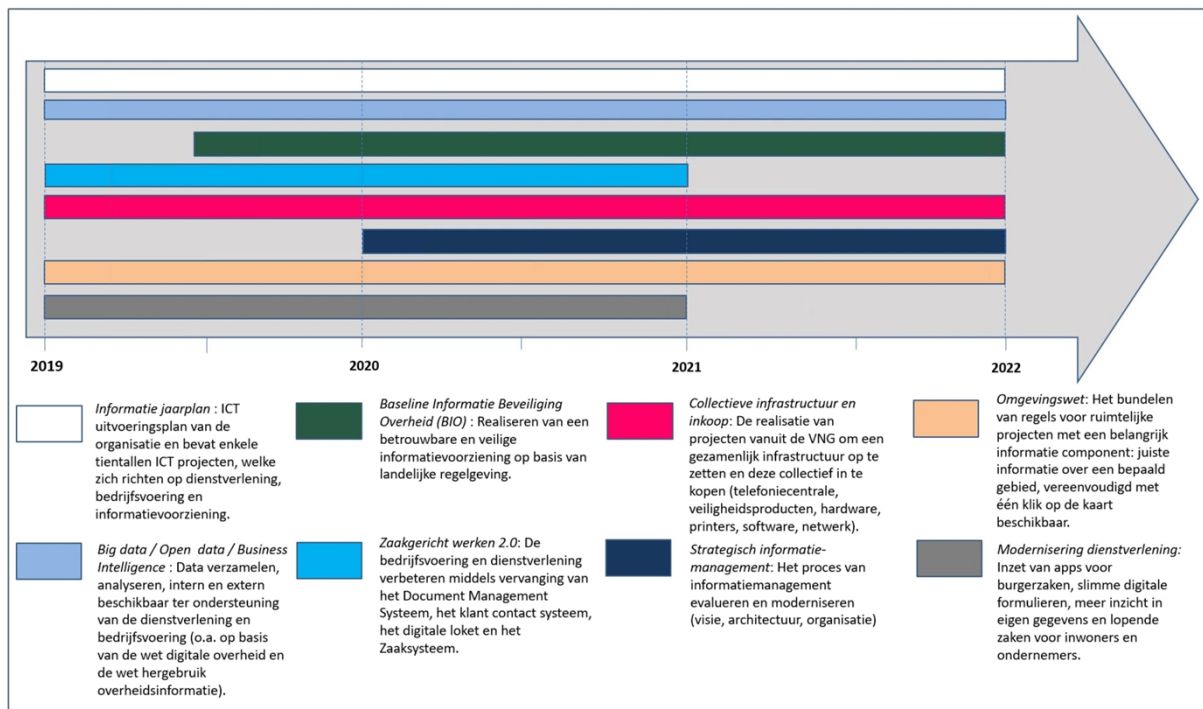
Wat hebben we niet gedaan en waarom niet

niet van toepassing.

ICT

Wat willen we bereiken?

Wat hebben we bereikt in 2020?

Informatiejaarplan 2020

Het Informatiejaarplan 2020 bestond uit 21 projecten vanuit de organisatie & team ICT om de bedrijfsvoering & dienstverlening te optimaliseren alsmede de ICT-infrastructuur te moderniseren. Vijf projecten zijn afgerond of overgegaan in regulier werk, acht projecten zijn meerjarig en schuiven conform planning door naar 2021. Drie projecten zijn niet gestart in 2020 en schuiven door naar 2021. Daar zijn wel voorbereidingen in 2020 voor getroffen. Vijf projecten schuiven wel door naar Informatiejaarplan 2021 maar zijn nog niet ingepland. Deze zullen in 2021 opnieuw geprioriteerd worden. De gevolgen van COVID-19 zijn op invloed geweest op het informatiejaarplan 2020.

Digitale samenwerking en communicatie

Het uitbreiden van de digitale samenwerking en communicatie is een continue proces. Dit is in een stroomversnelling geraakt door COVID-19. In 2020 is ingezet op digitale communicatie middels Microsoft Teams. Technisch is dit mogelijk gemaakt en ook zijn gebruikers getraind in het goed gebruiken van deze digitale samenwerking- en communicatiemiddelen. Dit is nu de standaard voor digitale communicatie binnen de gemeente Waalwijk, met externe partijen, andere overheidsorganisaties en binnen de gemeenteraad.

Omgevingswet

Het digitaal stelsel omgevingswet bestaat uit verschillende digitale systemen en koppelingen. In 2019 is één van de drie digitale systemen in gebruik genomen t.b.v. de omgevingswet. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen (o.a. het aanbestedingsproces) voor de aanschaf van de overige twee noodzakelijke ICT systemen. De daadwerkelijke implementatie gaat plaatsvinden in 2021.

Zaakgericht werken 2.0 en modernisering dienstverlening

In 2019 is het centrale informatiesysteem onder de noemer InProces (zaaksysteem, document management systeem, klant contact systeem, digitale formulieren) in gebruik genomen. Dit is een meer-jaren project en moderniseert het centrale informatiesysteem van de gemeente en moet uiteindelijk leiden tot één verbeterde interne informatievoorziening, bedrijfsvoering en dienstverlening naar inwoners en ondernemers. In 2020 is het zaaksysteem breder in de organisatie ingezet en zijn meer functionaliteiten beschikbaar gesteld. Digitale formulieren voor inwoners en ondernemers zijn in 2020 beschikbaar gesteld vanuit het zaaksysteem met als doel de dienstverlening en bedrijfsvoering te optimaliseren.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid

In 2020 is de focus gelegd op het beter beveiligen van de ICT systemen en de vele websites van de gemeente Waalwijk. Externe partijen hebben de ICT systemen gecontroleerd op kwetsbaarheden. Op basis van deze 'penetratietesten' zijn aanbevelingen gedaan en opgevolgd. In 2020 is ook de start gemaakt met het verder professionaliseren van logging en monitoring. Daarnaast zijn in 2020 diverse bewustwordingscampagnes uitgevoerd om collega's digitaal weerbaarder te maken.

Bedrijfsvoering dashboards

In 2020 heeft ICT generieke bedrijfsvoering dashboards voor alle teams ontwikkeld. Op basis van de dashboards hebben teams eenduidig inzicht in verzuim, verlof, opleidingsbudget, afhandeling van zaken, in-uit & doorstroom van personeel en financiën.

Wat hebben we niet bereikt in 2020?

Strategisch informatiemanagement

De visie op informatievoorziening (2015-2018) is inmiddels gedateerd, desondanks gelden de uitgangspunten nog steeds. De wens om de iVisie (voorheen visie op informatievoorziening) te actualiseren en af te stemmen op de meest recente ontwikkelingen is nog steeds relevant en gaat gebeuren in 2021.

Collectieve infrastructuur en inkoop

De VNG heeft de collectieve aanbesteding met 200 gemeenten rondom telefonie stil gelegd. De leverancier is niet in staat geweest deze gemeenten te voorzien van een moderne telefonie oplossing. Waalwijk heeft gekozen om de bestaande telefonie omgeving te handhaven en is gaan experimenteren met Microsoft Teams als telefooncentrale. In 2020 is team ICT wel aangehaakt op een nieuwe collectieve inkoop via de VNG voor de aanschaf van end user devices. Hiervan kan in 2021 gebruik gemaakt worden.

Informatiebeveiliging en bescherming van persoonsgegevens (privacy)

Wat willen we bereiken?

Vanaf 25 mei 2018 dient de gemeente Waalwijk te voldoen aan de verplichtingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De verplichtingen brengen een grotere documentatieplicht met zich mee, een verantwoordingskader en het inbedden van de toepassing van de nieuwe wetgeving in de processen waar persoonsgegevens worden verwerkt. In het eerste en tweede kwartaal 2017 voerden we een nulmeting uit. Het daaruit opgestelde implementatieplan is in 2019 afgerond.

Met ingang van 2020 gelden voor overheidsinstellingen nieuwe geharmoniseerde normen voor de beveiliging van informatie. De Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) is vervangen door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

We willen bereiken dat zowel de vereisten van de AVG als van de normen rond de beveiliging van informatie op een adequaat niveau zijn in onze werkprocessen. Op basis van meten, evalueren en verbeteren brengen we dit niveau steeds op een hoger niveau.

We informeren u op basis van de rapportages die worden de landelijk vastgestelde manier in ENSIA. Dit staat voor Eenduidige normatiek single informatie audit, voor meer informatie verwijzen wij u naar www.ensia.nl.

Wat hebben we niet gedaan en waarom niet?

In het jaarplan 2020 is een aantal doelen gesteld die nog niet zijn afgerond. Met name de Coronapandemie heeft er voor gezorgd dat medewerkers onvoldoende beschikbaar waren voor deze doelen. Projecten die vanuit 2020 nog doorlopen naar 2021 zijn:

- Logging en Monitoring optimaliseren;
- Harmoniseren van continuïteitsplannen
- Uitvoeren van een aantal gegevenseffectbeoordelingen

Wat hebben we gedaan in 2020?

Ondanks de pandemie is er toch een groot aantal zaken wel gerealiseerd, bijvoorbeeld:

- het beleid en proces voor beveiligingsincidenten is geëvalueerd en opnieuw vastgesteld;
- er is een standaard inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers gekomen, waar een workshop over informatiebeveiliging en bescherming van persoonsgegevens onderdeel van uit maken;
- een aantal gegevenseffectbeoordelingen heeft plaatsgevonden;
- er is meer samengewerkt in de regio over gegevensbeschermingszaken

Hieronder treft u de resultaten van de diverse controles en metingen aan.

Horizontaal toezicht

Baseline Informatiebeveiliging Overheid		2019	2020
Hoofdstukken	Aantal normen	0-meting	
5 Informatiebeveiligingsbeleid	2	100%	100%
6 Organiseren van informatiebeveiliging	6	75%	80%
7 Veilig Personeel	6	92%	100%
8 Beheer van bedrijfsmiddelen	10	70%	90%
9 Toegangsbeveiliging	14	79%	79%
10 Cryptografie	2	75%	75%
11 Fysieke beveiliging en beveiliging van de omgeving	15	87%	100%

12 Beveiliging bedrijfsvoering	14	75%	73%
13 Communicatiebeveiliging	7	93%	88%
14 Acquisitie, ontwikkeling en onderhoud van informatiesystemen	12	86%	100%
15 Leveranciersrelaties	5	70%	63%
16 Beheer van informatiebeveiligingsincidenten	7	71%	100%
17 Informatiebeveiligingsaspecten van bedrijfscontinuïteitsbeheer	4	63%	75%
18 Naleving	8	88%	100%
Totaal	112	80%	86%

Verticaal Toezicht

Gebied	Toezichthouder	Resultaat
Basisregistratie Personen	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens	Goed
Paspoorten en Nederlandse Identiteitskaarten	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens	Goed
Digid (Digitale Identiteit)	Logius (ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties)	Voldoende*
Suwi Baanbrekers (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen)	Ministerie v Sociale zaken	Voldoende **
Suwi-inkijk Gemeentelijke Belastingdeurwaarder	Ministerie v Sociale zaken	Goed
Basisregistratie Grootschalige Topografie	Ministerie Infrastructuur en Milieu	Voldaan
Basisregistratie Adressen en Gebouwen	Ministerie Infrastructuur en Milieu	Niet Voldaan***
Basisregistratie Ondergrond	Ministerie Infrastructuur en Milieu	Voldaan

Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (ENSIA)	De eigen Functionaris Informatiebeveiliging (CISO)	86% implementatie
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	De eigen Functionaris Gegevensbescherming	78% implementatie

*** Digid**

Bij een van de drie Digid-lijnen heeft een leverancier niet voldaan aan een norm. De leverancier heeft aangegeven in mei 2021 ook aan die norm te zullen voldoen.

**** Suwi-inkijk Baanbrekers**

Als gevolg van een verscherpte norm op het gebied van het controleren van logging en in verband met de AVG voldoet Baanbrekers op vier normen niet. Het gaat om een apart inleessysteem dat aandacht behoeft. Baanbrekers heeft in een plan van aanpak aangegeven dat zij augustus 2021 alsnog zullen voldoen.

***** BAG**

In de verantwoordingsrapportage van de BAG is opgenomen:

Het bestuur constateert helaas dat de uitvoering van de BAG net geen voldoende scoort op de daarvoor gestelde normen. In de uitvoering is nog een aantal verbeteringen mogelijk.

Zoals uit de zelfevaluatie blijkt gaat het dan om:

- Zorgen voor voldoende capaciteit voor het controleren van geconstateerde objecten;
- Het borgen van het BAG-proces in de processen die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van de BAG. Concreet betekent dit het controleren en evalueren van de BAG-taken van andere teams;
- De gemeente Waalwijk scoort nog onvoldoende op het percentage betreffende aanlevering definitieve geometrie. Alle voorwaarden zijn aanwezig om de tijdigheid te realiseren. Voor 2021 zal nadrukkelijker worden gestuurd op het tijdig aanleveren aan de Landelijke Voorziening, mede door de invoering van het BAG-GEO koppelvlak in januari 2021;
- De uitval in het kwaliteitsdashboard van de Landelijke Voorziening wordt tweemaandelijks gecontroleerd, in 2021 zal dit maandelijks worden gedaan.

Privacy

Er is een toezichtrapport van de Functionaris Gegevensbescherming. Samengevat is de conclusie dat de borging min of meer gelijk is gebleven, dat de bewustwording onder de medewerkers is toegenomen. Op basis van de aanbevelingen uit het toezichtrapport zijn de acties in het jaarplan bepaald.

Implementatie AVG gerealiseerd	2018	2019	2020

Onderwerp	0- meting	1- meting	2- meting
Beleid	50%	67%	83%
Processen	53%	68%	77%
Organisatorische inbedding	74%	81%	81%
Rechten van betrokkenen	45%	70%	79%
Samenwerking	58%	64%	79%
Beveiliging	86%	83%	83%
Verantwoording	62%	78%	78%
Totaal gewogen norm gerealiseerd	62%	73%	78%

Beveiligingsincidenten

Beveiligingsincidenten zijn niet te voorkomen, maar kunnen wel geminimaliseerd worden door het treffen van preventieve maatregelen. Beveiligingsincidenten kunnen als graadmeter dienen en bieden input om de kwaliteit van informatiebeveiliging verder te verbeteren. Er zijn in 2020 vele reguliere incidenten geweest. Dit zijn bijvoorbeeld meldingen van verlopen wachtwoorden die moeten worden gereset. In 14 gevallen was echter extra aandacht vereist. Zoals bijvoorbeeld de dreiging dat een kwetsbaarheid in Citrix door kwaadwillenden kon worden misbruikt. Doordat Waalwijk tijdig handelde leidde dit uiteindelijk niet tot een daadwerkelijk misbruik. Verder werd 5 keer door een medewerker geklikt op een phishingmail dat uiteindelijk niet tot een dreiging heeft geleid. Er werden geen gegevens achtergelaten en/of er is geen malware op ons systeem terecht gekomen. Ook in de overige gevallen is er geen gevaar geweest.

Datalekken

Er zijn 7 datalekken geweest in 2020 waarvan er 3 aan de Autoriteit Persoonsgegevens zijn gemeld. Van deze 3 gevallen is het 3 keer aan betrokkenen gemeld. De overige 4 datalekken bleken een verwaarloosbaar klein risico op te leveren voor de betrokkene(n) en in 1 van deze gevallen bleek de gemeente niet de verantwoordelijke van het incident.

Wat gaan we doen in 2021?

Privacywetgeving

Voor 2021 zal de ingezette lijn worden doorgezet en aansluiting worden gemaakt met de ontwikkelingen op het gebied van de privacybescherming. Vanaf 25 mei 2018 moet de gemeente Waalwijk voldoen aan de verplichtingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De nieuwe verplichtingen brengen een grotere documentatieplicht met zich mee, een verantwoordingskader en het inbedden van de toepassing van de nieuwe wetgeving in de

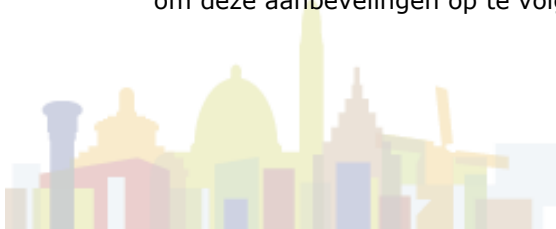

processen waar persoonsgegevens worden verwerkt. Om dit te volgen is een stuurgroep borging AVG ingesteld en de werkgroep borging AVG.

Onderstaande tabel met aanbevelingen komen uit het jaarrapport van de Functionaris Gegevensbescherming.

Aanbeveling	
1	Periodieke bijeenkomsten werkgroep AVG hervatten
2	Beleid op deelthema's maken en communiceren; aandacht voor nieuwe technologie en datagestuurd werken; de komst van nieuwe wetgeving zoals WAMS en WGS
3	Teams rapporteren jaarlijks op aspecten van privacyborging
4	Beschrijven en vaststellen van avg-processen
5	Extra capaciteit inzetten op privacy
6	Vaststellen procedures voor de rechten van de burger
7	In beeld brengen gegevensuitwisselingen met andere organisaties en vastleggen in het privacy management systeem
8	Naleving van verwerkersovereenkomsten door leverancier aantonen
9	Beoordelen lopende overeenkomsten/convenanten
10	Proces vaststellen jaarlijks rapporteren bescherming persoonsgegevens in samenwerkingen
11	Implementatie BIO, update van beleidsstukken
12	Register Gegevenseffectbeoordelingen aanleggen en beheren in het Privacy Management Systeem
13	Procedure rond het werken met toestemming update
14	Implementatie Veilig mailen

De security & privacy officer en de chief information & security officer (CISO) leveren plannen op om deze aanbevelingen op te volgen, afgestemd met de directie en de teams.

Informatiebeveiliging

In het jaarplan zijn diverse projecten en normen benoemd die prioriteit krijgen in 2021. Onder meer:

- het evalueren en updaten van deelbeleid op specifieke informatiebeveiligingsthema's
- implementeren van BIO-normen rond logging en monitoring;
- vaststellen beleid voor cryptografische toepassingen

Communicatie

Wat willen we bereiken?

De kern van onze doelstellingen staat beschreven in de notitie "Waalwijk werkt aan communicatie 2.0" die door het college is vastgesteld. In deze notitie wordt onder meer benadrukt dat wij die middelen inzetten die passen bij onze doelgroepen, op maat en op een persoonlijke manier. Waar mogelijk kiezen we bij voorkeur voor digitale middelen, maar andere vormen blijven uiteraard beschikbaar. We werken met meer beeld en minder tekst, aansluitend bij de belevingswereld van onze inwoners en huidige beeldcultuur.

In 2020 hebben we - evenals in voorgaande jaren - gewerkt aan de juiste inzet van diverse sociale media. Het meeste aandacht gaven wij aan Facebook, juist omdat met dit middel interactie en participatie mogelijk is. Twitter zetten we nauwelijks meer in voor korte servicegerichte berichten. Ook zijn we actief op Instagram omdat dit medium vooral geschikt is voor beelden. En we maken gebruik van LinkedIn om ons professioneel netwerk te bereiken. Onze website www.waalwijk.nl is het online platform voor productinformatie, digitale transacties, korte zakelijke mededelingen en achtergrondinformatie.

Het monitoren van alle sociale media en het reageren op berichten (webcare) is een steeds belangrijker onderdeel van elke communicatiestrategie geworden. Hierin hebben we stappen gezet, vooral in rapportages (analyses van OBI4wan uitkomsten) die duidelijk maken hoe de buitenwereld reageert en welk sentiment mensen koppelen aan een bepaald thema.

Vanaf 2019 heeft de methodiek van Factor C (uitgebreide omgevingsanalyse als vertrekpunt voor heldere projectcommunicatie) in de organisatie steeds meer voeten aan de grond gekregen. In 2020 hebben we deze methodiek nog verder uitgerold in de organisatie. Met name bij fysieke projecten die politiek gevoelig liggen.

Wat hebben we gedaan in 2020?

In 2019 hebben we veel energie gestoken in het opzetten van een communicatiestrategie voor duurzaamheid, afval en veiligheid. het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van uitvoering.

In 2020 hebben we Docufiller aangeschaft. Docufiller is een compleet online brandportal (online opmaakprogramma) waarmee collega's heel eenvoudig onbeperkt communicatiemiddelen in eigen huisstijl kunnen maken en delen. We hebben in 2020 een aantal collega's gevraagd mee te doen aan een pilot. Begin 2021 wordt Docufiller uitgerold in de organisatie.

In 2020 hebben we het interne taaltraject opgepakt. We hebben zogenaamde taalcoaches opgeleid om een verbeterslag te kunnen aanbrengen in de schrijfvaardigheid van collega's. Er zijn inmiddels 16 taalcoaches getraind en 10 collega's van TOOR hebben een e-learning doorlopen. Begin 2021 nemen nog 12 collega's van verschillende teams deel aan zo'n e-learning.

In 2020 hebben we onze eigen film- en fotostudio gerealiseerd in ruimte 2.74. Met deze eigen studio kunnen we sneller en goedkoper beeldmateriaal schieten. We voorzien daarmee in een behoefte die binnen de organisatie alleen maar groter wordt.

Wat hebben we niet gedaan en waarom niet?

Begin 2021 wordt de webcare overgenomen door het KCC. Dit hebben we in 2020 niet kunnen realiseren in verband met corona.

We waren van plan om in 2020 gemeentebreed een zogenaamde uniforme digitale handtekening in de voeren. Om technische redenen is dit niet gelukt. We hopen dit begin 2021 wel te kunnen realiseren.

Inkoop

Wat hebben we gedaan in 2020?

In 2020 zijn de volgende aandachtspunten op het gebied van inkoop te noemen:

- Formatie Team Inkoop
- Schoenenmuseum
- Openbare Ruimte
- Inhuur
- Duurzaamheid
- Contractbeheer

Formatie Team Inkoop

Vanwege het vertrek van de junior concern inkoper in 2020 heeft Team Inkoop qua capaciteit onder druk gestaan. De volgende prioritering is aangehouden:

- Europese aanbestedingen en politiek belangrijke trajecten
- Openbare aanbestedingen
- Meervoudig onderhandse aanbestedingen
- Contractbeheer
- Professionalisering inkoopfunctie

Bovenstaande prioritering heeft als gevolg gehad dat teams in 2020 meer trajecten zelfstandig hebben uitgevoerd. Team inkoop heeft daarbij een meer coördinerende rol gekregen en de adviesfunctie is steeds belangrijker geworden.

Schoenenmuseum

In 2020 is een succesvolle nationaal openbare aanbesteding gehouden die heeft geresulteerd in twee aannemingsovereenkomsten voor het realiseren van het schoenenmuseum. WAM&VanDuren verzorgt de bouwkundige realisatie, terwijl Van Dijnsen uitvoering geeft aan de realisatie van de installatietechniek.

Openbare Ruimte

Diverse (Europese) Aanbestedingen zijn uitgevoerd om leveranciers te contracteren om periodieke (onderhouds)werkzaamheden in de openbare ruimte uit te voeren. Het betreft hier contracten voor rioleringswerkzaamheden, verharding en groenonderhoud.

Inhuur

Samen met THRM is in 2020 een onderzoek gehouden naar de sturing, uitvoering, verantwoording en mogelijke besparingen op het gebied van inhuur binnen gemeente Waalwijk. De uitkomsten en adviezen van het onderzoek "Van inhuur naar flexibele inzet personeel" zijn gepresenteerd in het MO.

Duurzaamheid

Voor de verantwoording van de inkooptrajecten is het zogenaamde Inkooptrajectformulier (ITF) geïntegreerd in InProces. Hierbij is extra aandacht gegeven aan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap.

Op basis van de criteria People, Planet, Profit/Prosperity worden collega's geattendeerd op de mogelijkheden en kunnen ze aangegeven wat ze in een aanbesteding zo optimaal mogelijk opnemen.

Contractbeheer

In 2020 is het nieuwe contractbeheersysteem (InProces) ingericht en heeft een migratie plaatsgevonden van alle contracten vanuit het oude systeem (Corsa). Op dit moment staan er ruim 200 inkoopcontracten in InProces. Hier is een signalering aan gekoppeld zodat contracten tijdig worden verlengd, stopgezet, gewijzigd of opnieuw aanbesteed.

Subsidieverwerving

In de door de raad vastgestelde financiële verordening is bepaald:

Artikel 9i. Ontvangen subsidies

1. Het college geeft bij de jaarstukken en de begroting een overzicht van de ontvangen of nog te ontvangen Rijks-, Provinciale en Europese subsidies die een bedrag van € 1.000 te boven gaan.

Wat hebben we gedaan in 2020?

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de subsidiebedragen die voor het subsidiejaar 2020 zijn geworven en uitgevoerd.

Bedragen x € 1,-

Subsidie project	Subsidieregeling	Fase	Subsidie
Energie installatie locatie Tavenu (2018-2033)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	2.210
Energie installatie locatie de Leest (2018-2033)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	2.094
Energie installatie locatie zwembad (periode 2016-2030)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	14.947
Energie installatie locatie gemeentewerf (periode 2016-2030)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	16.096
Energie installatie locatie sporthal De Zeine (periode 2016-2030)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	18.044
Energie installatie locatie sporthal De Slagen (periode 2016-2030)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	26.659

Energie installatie locatie stadhuis (periode 2016-2030)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	11.407
Energie installatie locatie Schoolstraat (periode 2011-2026)	Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	afgerond	17.541
Verbeteren Bevrijdingsweg - zichtbaarheid fietsoversteekplaats	Provincie Noord-Brabant-Regeling Verkeer en Vervoer GGA	afgerond	11.352
Mensgerichte maatregelen 2020	Provincie Noord-Brabant-Regeling Verkeer en Vervoer GGA	afgerond	110.363
Preventief Interventieteam Basisschoolkinderen (2019-2020 totaal 225.000)	Hart van Brabant - Regionaal Innovatiebudget Jeugd	afgerond	112.500
Kwartiermaker Echtscheidingen (2019-2020 totaal 35.000)	Hart van Brabant - Regionaal Innovatiebudget Jeugd	afgerond	75.673
Cultuur met kwaliteit (2017-2020 totaal 94.042)	Kunstloc	afgerond	23.511
VWS Sportakkoord	Nationaal Sportakkoord	afgerond	45.000
Samen vitaal in de wijk	ZonMw	afgerond	30.000
		Totaal bedrag	517.397

Wat hebben we niet gedaan en waarom niet?

Niet van toepassing.

Verbonden Partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is een samenwerkingsverband tussen 26 gemeenten (waaronder de gemeente Tilburg) en de hulpdiensten. Om de veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, bundelen de 26 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie de krachten. Dit houdt in dat in de Veiligheidsregio MWB deze verschillende diensten en besturen intensief samenwerken op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid. Per 1 augustus 2010 heeft de overdracht van de lokale brandweer naar de Veiligheidsregio plaatsgevonden.
5. Relatie met programma	1. Veiligheid 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
6. Deelnemende partijen	24 deelnemers, 1,1 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 4,3%. Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oosterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
7. Bestuurlijk belang	DB: n.v.t. AB: Burgemeester Kleijngeld AB: plv. Wethouder Van den Hoven
8. Financieel belang	De kosten van de Veiligheidsregio worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2020 is: € 2.635.848 prognose.
9. Eigen vermogen	31-12-2019 : € 19.530.796 31-12-2020: € 16.732.000 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 40.518.937 31-12-2020: € 46.316.000 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) heeft de ambitie om in de periode 2019-2023 een betrouwbare partner te zijn in veiligheid en veerkracht. Daartoe stelt zij zichzelf de volgende hoofddoelen: <ul style="list-style-type: none"> • Haar advies is essentieel in de voorbereiding op rampen en crises en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken; • Zij levert 24/7 adequate hulpverlening; • Zij is wendbaar in een continu veranderende maatschappij. <p>Om deze ambitie te bereiken wordt ingezet op drie pijlers:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Het stimuleren van redzaamheid in de samenleving; • Het leveren van een bijdrage aan een veilige leefomgeving; • Het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet.
--	--

Regionale Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)

Regionale Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	De bestuurlijk juridische verankering van de OMWB is geborgd middels een gemeenschappelijke regeling. Doel is om een verdere verbetering tot stand te brengen in de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken en in de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving op het gebied van milieu en asbest.
5. Relatie met programma	8. Ruimtelijke ontwikkeling, centrumontwikkeling en wonen 8.3 Wonen en bouwen
6. Deelnemende partijen	26 deelnemers, 1,1 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 4,3%. Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oosterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht, Zundert, Heusden en provincie Noord-Brabant.
7. Bestuurlijk belang	DB: geen vertegenwoordiging AB: Wethouder Daandels AB: plv. Burgemeester Kleijngeld
8. Financieel belang	De kosten van de OMWB worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2020 is: € 611.505 prognose .
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 2.609.000 31-12-2020: € 1.815.000 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 3.880.000 31-12-2020: € 4.057.000 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	Optimalisering bedrijfsvoering.

Streekarchief Langstraat Heusden Altena

Streekarchief Langstraat Heusden Altena	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Heusden
4. Doelstelling en openbaar belang	- De zorg voor het beheer van de overgebrachte archiefbescheiden; - Toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden; - Het bevorderen van lokaal en streek historisch onderzoek/het optreden als historisch informatiecentrum voor de gemeente Waalwijk.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.1 Bestuur
6. Deelnemende partijen	3 deelnemers, 145.000 inwoners, aandeel Waalwijk 32,6 %. Altena, Heusden en Waalwijk.
7. Bestuurlijk belang	DB: Wethouder Bakker AB: Wethouder Bakker AB: plv. Wethouder van den Hoven
8. Financieel belang	De kosten van het SALHA worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De reguliere bijdrage van Waalwijk voor 2020 was: € 337.125. De jaarlijkse extra bijdrage voor Waalwijk was: € 13.626 (totaalbedrag 2020: € 350.751 .)
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 252.246 31-12-2020: € 179.196 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 107.222 31-12-2020: € 0,00 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	In 2020 is de gemeenschappelijke regeling aangepast en vastgesteld. In 2020 is de hotspotmonitor voor Waalwijk vastgesteld en is het SALHA gestart met acquisitie plan.

GGD Hart voor Brabant

GGD Hart voor Brabant	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar belang)
3. Vestigingsplaats	Tilburg

4. Doelstelling en openbaar belang	De GGD Hart voor Brabant is een gemeenschappelijke regeling van 25 Brabantse gemeenten met als doel een bijdrage te leveren aan de openbare gezondheidszorg, zoals voorgeschreven door de Wet publieke gezondheid. De GGD beschikt over een goede vermogenspositie.
5. Relatie met programma	7. Volksgezondheid en milieu 7.1 Volksgezondheid
6. Deelnemende partijen	25 deelnemers, 1 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 4,5%. Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, 's-Hertogenbosch, Landerd, Meijerijstad, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, Sint Michielsgestel, Uden, Vught, Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg, Waalwijk en Heusden.
7. Bestuurlijk belang	DB: n.v.t. AB: Wethouder Odabasi AB: plv. Wethouder Daandels
8. Financieel belang	De kosten van de GGD Hart voor Brabant worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2020 is: € 1.604.029 prognose .
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 8.528.000 31-12-2020: € 5.851.000 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2019 : € 8.371.000 31-12-2020: € 9.680.000 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	In het geval van een faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	De komende jaren blijven in het teken staan van verbinding tussen publieke gezondheid en het gemeentelijke sociale domein. Belangrijke ontwikkelingen zijn meer regie voor de inwoner en ondersteuning van kwetsbare inwoners.

Regionale ambulance-voorziening Brabant Midden-West-Noord

Regionale Ambulance-voorziening Brabant Midden-West-Noord	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Den Bosch
4. Doelstelling en openbaar belang	De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West Noord (RAV Brabant Midden-West-Noord) is een gemeenschappelijke regeling van 42 Brabantse gemeenten met als doel het verlenen van ambulancezorg. Vanaf 2012 leveren de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling geen bijdrage meer.

5. Relatie met programma	7. Volksgezondheid en milieu 7.1 Volksgezondheid
6. Deelnemende partijen	42 deelnemers, 1,7 miljoen inwoners, aandeel Waalwijk 2,7 % Altena, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Breda, Cuijk, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Grave, Haaren, Halderberge, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Landerd, Loon op Zand, Mill en Sint Hubert, Meierijstad, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Oss, Roosendaal, Rucphen, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Steenbergen, Tilburg, Uden, Veghel, Vught, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
7. Bestuurlijk belang	DB: n.v.t. AB: Wethouder Odabasi AB: plv. Wethouder Daandels
8. Financieel belang	De kosten van de RAV worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2020 is: € 0,00 prognose.
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 13.670.000 31-12-2020: € 13.749.000 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2019 : € 13.837.000 31-12-2020: € 12.237.000 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	Geen.

Baanbrekers

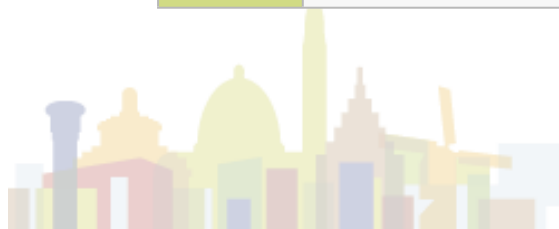
Baanbrekers	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Zanddonkweg 14, 5144 NX Waalwijk
4. Doelstelling en openbaar belang	Baanbrekers is ontstaan op 1 januari 2013 uit de fusie van de sociale werkvoorziening (WML) en de sociale dienst (ISD). Baanbrekers voert de Participatiewet voor de Langstraat-gemeenten uit. Dit komt neer op: het verstrekken van bijstandsuitkeringen, re-integratieactiviteiten en het aanbieden van beschutte werkgelegenheid.
	6. Sociaal domein 6.5 Arbeidsparticipatie
6. Deelnemende partijen	De deelnemende gemeenten zijn: Heusden, Loon op Zand en Waalwijk. Het aandeel van Waalwijk is 41,71%.

7. Bestuurlijk belang	DB: wethouder Bakker (plv. wethouder Odabasi) AB: wethouders Bakker en Van den Hoven (plv. wethouder Daandels), raadsleden Van Hamond en Van Tuyl. (plv. raadsleden van Groos en van den Udenhout)
8. Financieel belang	De kosten van Baanbrekers worden gedragen door de deelnemende gemeenten: De bijdrage van Waalwijk volgens de geactualiseerde begroting 2020 van Baanbrekers is vastgesteld op € 2.934.867
9. Eigen vermogen	31-12-2020: € 4.878.000 31-12-2021: € 4.783.000 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2020: € 6.457.000 31-12-2021: € 5.776.000 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € gegevens nog niet beschikbaar
12. Risico's	In het geval van tekorten, faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de risico's.
13. Ontwikkelingen	Als uitvoeringsorganisatie voor sociale zaken en sociale werkgelegenheid wil Baanbrekers dat de inwoners van de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk zoveel mogelijk meedoen aan de maatschappij. Hierbij ligt de focus op het zoveel mogelijk aan een reguliere baan helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente ondersteunt inwoners met een bijstandsuitkering die geen kansen hebben op werk.

ROM/Hart van Brabant/Midpoint

ROM/Hart van Brabant/Midpoint	
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
3. Vestigingsplaats	Tilburg
4. Doelstelling en openbaar belang	<p>Het vorm geven van regionale samenwerking op beleidsmatig en strategisch gebied tussen de negen deelnemende gemeenten in Midden-Brabant. Op basis van de Strategische Meerjaren Agenda werken we in de regio aan drie programmaliijnen: (1) Mens & Samenleving, (2) Leefomgeving & Milieu en (3) Economie, Recreatie & Toerisme. De brede economische agenda is belegd bij Midpoint, een triple helix organisatie.</p> <p>De Regio Hart van Brabant is een samenwerkingsverband met als doel om vanuit het beginsel van autonomie van het lokale bestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een overlegstructuur in te stellen en in stand te houden, die dient om de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten vorm te geven; - rechtens verantwoording af te kunnen leggen over de besteding van (subsidie)gelden die door andere overheden, instellingen en/of bedrijven met het oog op die samenwerking worden toegekend'; - samen te werken om regionale opgaven te identificeren en op basis daarvan gezamenlijke projecten te definiëren, te initiëren en uit te voeren.

5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.1 Bestuur
6. Deelnemende partijen	9 deelnemers, 454.846 inwoners, aandeel Waalwijk 10,7%. Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk.
7. Bestuurlijk belang	DB: Burgemeester Kleijngeld AB: Burgemeester Kleijngeld AB: plv. Wethouder van den Hoven
8. Financieel belang	De kosten van ROM/Hart van Brabant worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Waalwijk voor 2020 is: € 205.735
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 572.362 31-12-2020: € 103.265 prognose
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 2.135.905 31-12-2020: € 1.709.343 prognose
11. Financieel resultaat	2020: € 274.765 (voor overhevelingen naar 2021)
12. Risico's	In het geval van faillissement of liquidatie dragen de gemeenten gezamenlijk de aanwezige schulden en kosten. Daarnaast blijft de gemeente verplicht voor het adequaat uitvoering geven aan de wettelijke taken.
13. Ontwikkelingen	- 2020 stond in het teken van de start van het Governance traject (oplevering rapport februari 2021). Aanleiding voor dit traject is de nieuwe SMA waarin is vastgelegd dat HvB ruimte biedt voor wisselend coalities. Bij het opstellen van de SMA werd duidelijk dat gemeenten verschillende beelden hebben bij dit principe en er onvoldoend tijd was om dit uit te werken. Een tweede aanleiding is een aangenomen motie tijdens de Verenigde Vergadering waarin SMA werd besproken. Deze motie vraagt aan het AB om de democratische legitimatie en de positie van de gemeenteraden te onderzoeken. Tilburg University is gevraagd dit traject uit te voeren.

Vennootschappen en Coöperaties

BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)

BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	
2. Rechtsvorm	NV
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling en	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang.

openbaar belang	
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	De Rijksoverheid (50% van de aandelen) en alle Nederlandse provincies, waterschappen en gemeenten zijn wettelijk verplicht om bij de BNG een bankrekening aan te houden. Alle verrekeningen met het Rijk vinden via de BNG plaats.
7. Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging door burgemeester Kleijngeld. Wethouder van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	29.133 aandelen á € 2,50: € 72.832,50. Dividend 2020: nog niet bekend.
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 4,887 miljard 31-12-2020: € onbekend
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 144,802 miljard 31-12-2020: € onbekend
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	M.b.t. de kredietwaardigheid heeft de BNG een (AAA) rating.
13. Ontwikkelingen	

Parkmanagement

Parkmanagement	
2. Rechtsvorm	BV (gemeente Waalwijk 100% van de aandelen)
3. Vestigingsplaats	Waalwijk
4. Doelstelling en openbaar belang	<p>Parkmanagement is een besloten vennootschap die als hoofdactiviteit het beheer, onderhoud en de beveiliging op Haven 1 t/m 6, Haven Zeven en Haven 8 uitvoert.</p> <p>De gemeente betaalt een in de begroting geraamde jaarlijkse vergoeding (ca. € 270.000 euro)aan Parkmanagement voor het groen- en grijsonderhoud van de openbare ruimte op de bedrijventerreinen Haven 1 t/m 6, Haven Zeven en Haven Acht. De tweede grote inkomstenbron is de bijdrage van bedrijven (€ 294.000 euro) ten behoeve van diensten die Parkmanagement aanbiedt. Daarnaast zijn normaal gesproken er inkomsten uit rendement op vermogen, wat wordt gebruikt om investeringen te doen. Door de financiële afronding van de aandelen van ParkNed blijft dit rendement op vermogen uit. Tot het moment dat de insteekhaven in exploitatie is genomen (en het vermogen gaat renderen), wordt de begroting voorlopig gedekt door een onttrekking aan de liquide middelen.</p>
5. Relatie met programma	<p>3. Economie 3.1 Economische ontwikkeling</p> <p>5. Sport, cultuur, recreatie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</p>

6. Deelnemende partijen	Gemeente Waalwijk. 1 deelnemer, 48.620 inwoners, aandeel Waalwijk 100%
7. Bestuurlijk belang	<p>Voorzitter AvA is tevens voorzitter RvC: Wim Naber</p> <p>Leden AvA:</p> <p>Burgemeester Kleijngeld, Wethouder van den Hoven, Wethouder Bakker, Wethouder Odabasi en Wethouder Daandels.</p> <p>Leden RvC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter: Wim Naber • Commissaris: Robert van der Gouw • Commissaris: Johan Timmermans <p>Directeur: Jan van Roessel</p>
8. Financieel belang	De gemeente Waalwijk is 100% eigenaar van Parkmanagement.
9. Eigen vermogen	<p>31-12-2019: € 4.620.487</p> <p>31-12-2020: € onbekend</p>
10. Vreemd vermogen	<p>31-12-2019: € 102.576</p> <p>31-12-2020: € onbekend</p>
11. Financieel resultaat	2020: € onbekend
12. Risico's	De risico's zijn minimaal. Risicovolle deelnemingen zijn verkocht / afgestoten.
13. Ontwikkelingen	Afgelopen jaren is onderzocht op welke wijze de verkoopopbrengst van Parkned maximaal kan renderen t.b.v. de dekking van de exploitatielasten van Parkmanagement. Inmiddels is het college akkoord met de verkoop van de terminalkave. In verband met financiële redenen (rente bij de bank op vermogen) wordt ongeveer de helft van de koopprijs voldaan bij het sluiten van de koopovereenkomst en het restant bij levering. Verder wordt Parkmanagement verder uitgerold op Haven Acht. Hierover moeten nadere afspraken worden gemaakt met de gemeente. Deze worden naar verwachting meegenomen in het OOR- bestek 2021. Ook wordt in overleg met bedrijven op Zanddonk in 2021 gekeken naar de mogelijkheden voor de invoering van Parkmanagement op bedrijventerrein Zanddonk.

Enexis Holding N.V.

Enexis Holding N.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Het in stand houden van netwerken voor de levering van energie. Het gas- en elektriciteitsnetwerk van Essent is ondergebracht in Enexis Holding N.V. ('splittingswet') en is in 2009 niet betrokken in de verkoop aan

	RWE, omdat aandelen in handen moeten blijven van overheidslichamen.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	22 aandeelhouders
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder Vertegenwoordiging door Burgemeester Kleijngeld. Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	23.177 aandelen
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 4.112.000.000 31-12-2020: € 4.116.000.000
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 4.146.000.000 31-12-2020: € 4.635.000.000
11. Financieel resultaat	2020: € 108.000.000
12. Risico's	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).
13. Ontwikkelingen	In 2020 een converteerbare hybride lening verstrekt van € 77.421,= . t.b.v. verduurzaming van opwekking en distributie van energie (publieke taak).

Brabant Water N.V.

Brabant Water N.V.	
2. Rechtsvorm	N.V.
3. Vestigingsplaats	Hoofdkantoor 's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Brabant Water wint, zuivert, transporteert en levert drink- en industriewater van hoge kwaliteit vanuit 29 waterproductiebedrijven aan ruim 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord-Brabant. Daarnaast levert het bedrijf water op maat en watergerelateerde producten en diensten in de gebonden en vrije markt. De omzet bedraagt € 172 miljoen.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	De aandelen zijn in handen van de Provincie Noord-Brabant (31,6%) en van 60 gemeenten in het voorzieningsgebied van Brabant Water.
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. Vertegenwoordiging door burgemeester Kleijngeld. Wethouder van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan de aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	Waalwijk bezit 66.253 aandelen is 2,38%.

9. Eigen vermogen (x 1.000)	31-12-2019: € 665 miljoen 31-12-2020: € nog niet beschikbaar
10. Vreemd vermogen (x 1000)	31-12-2019: € 479 miljoen 31-12-2020: € nog niet beschikbaar
11. Financieel resultaat (x 1.000)	2020: € nog niet beschikbaar
12. Risico's	Beperkt gelet op geringe deelname.
13. Ontwikkelingen	Claim TWM. Tijdens de laatste Aandeelhoudersvergadering zijn de aandeelhouders over de claim geïnformeerd. De rechtbank heeft op 26 augustus 2019 het definitieve vonnis gewezen. Uit het vonnis blijkt dat de schadeloosstelling is bepaald op een bedrag van € 74,5 miljoen. Sinds 2007 zijn er diverse voorschotbetalingen gedaan door BW en leningen afbetaald door TWM. Na afboeking van de boekwaarde van de activa resteert er eind 2018 een eigen vermogen van € 44,5 miljoen binnen NV TWM. Voor Waalwijk leidt e.e.a. niet tot een betaling of afboeking

Vordering op Enexis B.V.

Vordering op Enexis B.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	De aandeelhouders van Enexis Holding N.V. hebben in 2009 aan Enexis Holding N.V. in 4 tranches een bruglening verstrekt van in totaal € 1,8 mld. Begin 2012 is hier inmiddels € 450 miljoen op afgelost. Deze vennootschap is in het leven geroepen om de bruglening te beheren.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	Provincies: Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13% Gemeenten: Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04%, Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder Vertegenwoordiging door Burgemeester Kleijngeld. Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	

9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 0 31-12-2020: € 0
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 0 31-12-2020: €
11. Financieel resultaat	2020: € 0
12. Risico's	De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet –tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 20.000), art 2.:81 BW.
13. Ontwikkelingen	Is ontbonden en afrekening heeft 2020 plaatsgevonden.

CBL Vennootschap B.V.

CBL Vennootschap B.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap vertegenwoordigt sinds 2009 de verkopende aandeelhouders van Essent, naast RWE, Enexis en Essent in de afwikkeling van Cross Border Leases aangelegenheden.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	<p>Provincies: Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13%</p> <p>Gemeenten: Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04% ,Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%</p>
7. Bestuurlijk belang	<p>Aandeelhouder</p> <p>Vertegenwoordiging door Burgemeester Kleijngeld.</p> <p>Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.</p>
8. Financieel belang	

9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 90.000 31-12-2020: € BV is opgeheven
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 0 31-12-2020: € BV is opgeheven
11. Financieel resultaat	BV is opgeheven
12. Risico's	BV is opgeheven
13. Ontwikkelingen	Per 9 april 2020 is de CBL Vennootschap BV opgeheven en Waalwijk heeft een uitkering ontvangen van € 19,63.

Verkoop Vennootschap B.V.

Verkoop Vennootschap B.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Deze vennootschap is in 2009 in het leven geroepen voor een efficiënte afwikkeling van de rechten en verplichtingen van de verkopende aandeelhouders van Essent.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	<p>Provincies:</p> <p>Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13%</p> <p>Gemeenten:</p> <p>Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04%, Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%</p>

7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouder Vertegenwoordiging door Burgemeester Kleijngeld. Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	
9. Eigen vermogen	31-12-2019: € 5.000 31-12-2020: € 0
10. Vreemd vermogen	31-12-2019: € 0 31-12-2020: € 0
11. Financieel resultaat	2020: € 0
12. Risico's	Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van RWE als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en tot het maximale bedrag van € 113 miljoen dat nu nog in het General Escrow Fonds resteert. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.
13. Ontwikkelingen	Per 9 april 2020 is de Verkoop Vennootschap BV opgeheven en Waalwijk heeft een uitkering ontvangen van € 12,98.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Publiek Belang Elektriciteits productie B.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	Essent had een belang van 50% in de kerncentrale in Borssele (EPZ). Delta, met ook een belang van 50%, heeft de verkoop voorsnog via een juridische procedure tegengehouden. Daarop is het belang door de verkopende aandeelhouders van Essent in een aparte vennootschap ondergebracht.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	Provincies: Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13%

	<p>Gemeenten:</p> <p>Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04% ,Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%</p>
7. Bestuurlijk belang	<p>Aandeelhouder</p> <p>Vertegenwoordiging door Burgemeester Kleijngeld.</p> <p>Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan aandeelhoudersvergadering.</p>
8. Financieel belang	
9. Eigen vermogen	<p>31-12-2019: € 1.589.543</p> <p>31-12-2020: € 1.569.395</p>
10. Vreemd vermogen	<p>31-12-2019: € 455.015</p> <p>31-12-2020: € 19.533</p>
11. Financieel resultaat	2020: € - 20.148
12. Risico's	Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 1.496.822) (art 2.:81 BW).
13. Ontwikkelingen	Het doel is dat de vennootschap in 2021 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Claim Staat Vennootschap Amsterdam B.V.

Claim Staat Vennootschap Amsterdam B.V.	
2. Rechtsvorm	B.V.
3. Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
4. Doelstelling en openbaar belang	De primaire taak van de vennootschap is het voeren van een schadevergoedingsprocedure (op grond van invoering Wet Onafhankelijk Netbeheer 'Splitsingswet') tegen de Staat der Nederlanden namens de oude aandeelhouders van Essent.
5. Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 0.5 Treasury
6. Deelnemende partijen	<p>Provincies:</p> <p>Groningen: 6,01%, Drenthe: 2,3%, Flevoland: 0,02%, Overijssel: 18,71%, Noord-Brabant: 30,83%, Limburg: 16,13%</p> <p>Gemeenten:</p> <p>Groningen: 3,87%, Friesland: 0,04% ,Drenthe: 2,41%, Flevoland: 0,04%, Overijssel: 2,27%, Noord-Brabant: 7,57%, Limburg: 9,47%</p>
7. Bestuurlijk belang	<p>Aandeelhouder</p> <p>Vertegenwoordiging door Burgemeester Kleijngeld. Wethouder van van den Hoven (machtiging burgemeester) neemt deel aan</p>

	aandeelhoudersvergadering.
8. Financieel belang	
9. Eigen vermogen	01-01-2020: € 451.905 31-12-2020: € 392.593
10. Vreemd vermogen	01-01-2020: € 83.583 31-12-2020: € 27.162
11. Financieel resultaat	2020: € 172.219
12. Risico's	Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van Waterland als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de Verkopende Aandeelhouders zijn afgegeven en tot het maximale bedrag van € 13,5 mln. op de escrow-rekening. Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelen kapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000), art 2.:81 BW.
13. Ontwikkelingen	Op 20 april 2020 hebben CSV Amsterdam B.V en Recylceco B.V., Attero Holding B.V. en Waterland Private Equity Fund V C.V. een vaststellingsovereenkomst ondertekend waarin een minnelijke schikking is getroffen voor de afwikkeling van alle geschillen. De gemeente Waalwijk heeft een bedrag van € 1.264, 15 ontvangen en is in de jaarrekening 2020 verwerkt.

Stichtingen en Verenigingen

Stichtingen en Verenigingen

Niet van toepassing.

Overige verbonden partijen

Overige verbonden partijen

Niet van toepassing.

Grondbeleid

Grondbeleid

Algemeen

Een belangrijke taak van de gemeente als lokale overheid is de ruimtelijke ordening van het grondgebied van de gemeente. Daartoe beschikt de gemeente over de Wet ruimtelijke ordening, inclusief de Grondexploitatiewet en in het bijzonder over het bestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit. Om tot uitvoering te komen van het bestemmingsplan is het noodzakelijk om, aanvullend op het bestemmingsplan, over grondeigendommen te beschikken dan wel het kostenverhaal op orde te hebben indien particuliere eigenaren zelf willen ontwikkelen.

Wat zijn de doelstellingen voor de komende jaren?

Het voeren van het grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke doelstellingen en ambities te realiseren. De doelstelling is dan ook om door middel van het voeren van het grondbeleid maatschappelijke doelstellingen en ambities te realiseren.

Hoe gaan we die doelstellingen bereiken?

Door middel van het grondbeleid kan de gemeente haar invloed uitoefenen op de wijze waarop de grond wordt gebruikt. Sturing van het grondgebruik door middel van het grondbeleid is wenselijk omdat het kan bijdragen aan de realisering van (publieke) doelstellingen op het gebied van volkshuisvesting, infrastructuur, werkgelegenheid, milieu, financiën etc.

Als gevolg van de maatschappelijke, economische en juridische ontwikkelingen én de verplichting vanuit de financiële verordening is het grondbeleid tegen het licht gehouden. Gevolg hiervan is, is dat in 2019 een nieuwe Nota Grondbeleid is opgesteld en is vastgesteld. Met deze Nota Grondbeleid is een basis gelegd voor een transparante en eenduidige werkwijze bij de uitvoering van het grondbeleid van de gemeente Waalwijk. De Raad heeft door vaststelling van de nota de kaders waarbinnen het College het grondbeleid kan uitvoeren, vastgesteld.

Keuzesoorten grondbeleid

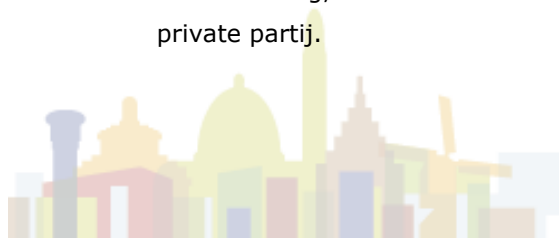
De twee uiterste vormen van grondbeleid zijn (pro)actief grondbeleid en faciliterend (passief) grondbeleid. Beide vormen kennen hun voor- en nadelen. Hetgeen als een voordeel voor actief grondbeleid geldt, zal in algemene zin als een nadeel voor faciliterend grondbeleid kunnen worden aangemerkt. Ook is het mogelijk om voor een tussenvorm te kiezen, namelijk de samenwerking tussen de gemeente en private partijen.

Actief grondbeleid

Indien de gemeente een actief grondbeleid voert, kan zij zo maximaal mogelijk sturing geven aan onder meer ruimtelijke, economische en natuurontwikkelingen. Dit betekent dat de gemeente zelf de gronden in eigendom verwerft, tijdelijk beheert, bouwrijp maakt en vervolgens verkoopt. Een actief grondbeleid geeft de gemeente meer mogelijkheden tot sturing dan een passief of wel een faciliterend grondbeleid waarbij de sturing over het algemeen beperkt blijft tot het faciliteren middels het publiekrechtelijk instrumentarium. De rol van de gemeente beperkt zich in geval van een faciliterend grondbeleid tot een voorwaardenscheppende en toezichthoudende. Bij een actief grondbeleid gaat het initiatief van de gemeente uit en kan de gemeente naast publiekrechtelijke eisen ook in privaatrechtelijke zin eisen stellen.

Passief (faciliterend) grondbeleid

Bij een faciliterend grondbeleid heeft de gemeente een voorwaardenscheppende rol bij de voorgestane ontwikkeling. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening maakt de gemeente bestemmingsplannen, past deze aan en neemt projectbesluiten waarmee ontwikkelingen worden toegelaten en sturing plaats vindt binnen het plangebied. Wanneer gekozen wordt voor een faciliterend grondbeleid laat de gemeente de aankoop en exploitatie volledig over aan de private partijen. Tevens is het mogelijk dat de gemeente het initiatief tot bepaalde ontwikkelingen stimuleert, maar er zelf niet actief deel aan neemt. In dergelijke gevallen worden de kaders geschapen voor de activiteiten van de private partijen. Hierbij valt te denken aan het opstellen/wijzigen van bestemmingsplannen, het vervaardigen van besluiten tot het verlenen van vrijstelling van een bestemmingsplan, de aanleg van voorzieningen van openbaar nut en voorbereiding, advies en toezicht. De daarmee gepaard gaande kosten worden verhaald op de private partij.

Het kostenverhaal is gewaarborgd door toepassing te geven aan de mogelijkheden die de Grondexploitatiewet biedt. Naast het private traject van de anterieure en de posterieure overeenkomsten met initiatiefnemers geldt het publieke spoor van kostenverhaal via de omgevingsvergunning als een soort vangnet om kosten te verhalen.

Samenwerkingsvormen

Bouwclaimmodel

Deze bijzondere vorm van een actief grondbeleid wordt veelal gekozen als marktpartijen grondposities hebben in het plangebied. In het bouwclaimmodel verkopen de marktpartijen hun grond aan de gemeente onder de voorwaarde dat zij bij de gronduitgifte een aantal bouwrijpe kavels kunnen afnemen tegen normale exploitatieprijzen, waarmee zij hun bouwrechten veilig stellen. Evenals bij het zuiver actieve grondbeleid voert de gemeente een eigen grondexploitatie en draagt zij zorg voor het bouw- en woonrijp maken van het gebied. De marktpartijen nemen, net als bij het zuiver actieve grondbeleid, de realisatie van het vastgoed voor hun rekening.

PPS

De gemeente kan ook besluiten om in samenwerking met private partijen over te gaan tot exploitatie van grond en/of het realiseren van vastgoed. Dergelijke Publiek Private Samenwerking (PPS) kent meerdere verschijningsvormen.

De samenwerking kan plaatsvinden op basis van een samenwerkingscontract of door de oprichting van een gezamenlijke rechtspersoon.

Bij de vorming van een gezamenlijke entiteit brengen de betrokken partijen veelal de in bezit zijnde gronden gelegen binnen het plangebied in. Deze entiteit verwerft de overige benodigde gronden, maakt de gronden bouw- en woonrijp en geeft deze weer uit of zorgt voor de daadwerkelijke realisatie van vastgoed. De partners binnen een entiteit kunnen op basis van de aandelenverhoudingen aanspraak maken op de uiteindelijk gerealiseerde waardeontwikkeling.

Vaak zijn de feitelijke eigendomsverhoudingen, de beschikbaarheid van specifieke deskundigheid, het verdelen van de risico's en de wens om de regie over de ontwikkeling te voeren van begin tot het eind, de motieven voor deze vorm van grondbeleid.

Keuze vorm van grondbeleid en de rol van het college daarin

Voor de gemeente Waalwijk zijn alle vormen van grondbeleid (actief, passief of een mengvorm) in principe aanvaardbaar omdat ze allemaal kunnen bijdragen aan het algemeen belang. De feitelijke keuze voor een specifieke vorm van grondbeleid is afhankelijk van de situatie. Het primaire doel van de gemeente bij een ontwikkeling is om hiermee in maatschappelijke zin iets toe te voegen. Het maatschappelijke rendement van een ontwikkeling speelt daarmee ook een grote rol in de keuze van het grondbeleid van de gemeente. Naast het maatschappelijke rendement wordt ook gekeken naar het financiële rendement van de ontwikkeling.

Van een actief grondbeleid kan worden afgezien als sprake is van een te verwachten negatief exploitatieresultaat ten gevolge van bijvoorbeeld hoge verwervingskosten, hoge sloop- en saneringskosten en/of er sprake is van planologische risico's. Het maatschappelijk belang kan

echter dusdanig groot zijn dat een te verwachten negatief exploitatieresultaat wordt geaccepteerd om het te realiseren doel te bereiken.

Op basis van analyses met betrekking tot het maatschappelijke en financiële rendement wordt bepaald welke vorm van grondbeleid wenselijk is. De keuze wordt vastgelegd in de paragraaf 'financieel-economische uitvoerbaarheid' van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan wordt ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa staan enerzijds de ruil- of compensatiegronden en anderzijds de gronden waarvoor door de raad nog geen exploitatieopzet is vastgesteld, maar die door het college en de raad worden aangemerkt als mogelijk toekomstig te ontwikkelen locaties.

Binnen de gronden, vallend onder de materiële vaste activa, is het niet mogelijk om rente op de boekwaarde bij te schrijven. Wel is het onder voorwaarden toegestaan om de voorbereidingskosten te activeren onder immateriële vaste activa waarbij ze in een later stadium ingebracht kunnen worden indien de gronden worden overgeheveld naar bouwgrond in exploitatie.

Onder de materiële vaste activa wordt onderscheid gemaakt in de ontwikkelgrond op korte en middellange termijn en de compensatiegrond/ontwikkelgrond op lange termijn.

Ontwikkelgrond op korte en middellange termijn:

De ontwikkelgronden op korte en middellange termijn betreffen de gronden die met het oog op gebiedsontwikkeling zijn verworven, maar waarvoor nog geen bestemmingsplan c.q. grondexploitatie is vastgesteld. Op basis van de BBV-voorschriften heeft per 31 december 2019 een afwaardering moeten plaatsvinden van het complex Maasoever/Scharlo. Binnen de gemeente Waalwijk staan de volgende locaties nog te boek als ontwikkellocatie met de onderstaande boekwaarde per 31-12-2020 :

Naam	Planning	Boekwaarde	Aantal m2	Boekwaarde per m2
Poolsestraat-noord	2021-2023	€ 296.986,-	7.470 m ²	€ 39,76
Maasoever/Scharlo	2021-2023	€ 685.000,-	61.380 m ²	€ 11,16
Haven 8 oost afronding	2021-2028	€ 6.246.380,-	735.952 m ²	€ 8,49
Totaal		€ 7.228.366,-	804.802 m ²	€ 8,98

Compensatiegrond/ ontwikkelgrond op lange termijn:

Dit betreffen de gronden die voornamelijk dienen als compensatiegronden bij toekomstige verwervingen en gronden die in het verleden zijn verworven met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkeling.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden bovenvermelde gronden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs mits deze lager is dan of gelijk aan de marktwaarde van de huidige bestemming (agrarische grond). Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan de marktwaarde van de huidige bestemming, dient afwaardering van de grond plaats te vinden tot aan deze marktwaarde. In de gemeentelijke administratie wordt de onbestemde grondvoorraad geadmistreerd onder de 'materiële vaste activa'. Er vindt geen toerekening plaats van kosten zoals rentekosten, beheers- en plankosten en van (pacht)opbrengsten. Deze lasten en baten worden op het product 'Diverse percelen en panden' verantwoord.

Binnen de materiële vaste activa is 1.803.313 m² verantwoord als compensatiegronden dan wel ontwikkelgrond voor de lange termijn. De totale boekwaarde hiervan bedraagt € 4.621.777,--. Per m² komt dit gemiddeld neer op een bedrag van € 2,56.

Actualisatie kostprijsberekeningen

Door het Team REW worden jaarlijks, onder verantwoordelijkheid van de manager van het team REW, alle kostprijsberekeningen (grondexploitaties) geactualiseerd. Deze actualisatie vindt plaats op een zodanig tijdstip dat de hieruit voortkomende gevolgen in de jaarrekening van het voorafgaand jaar verwerkt kunnen worden. De geactualiseerde kostprijscalculaties zullen in de vorm van een nota grondexploitatie aan de raad worden voorgelegd, gelijktijdig met de behandeling van de jaarrekening van het desbetreffende jaar.

Het nemen van gerealiseerde winsten

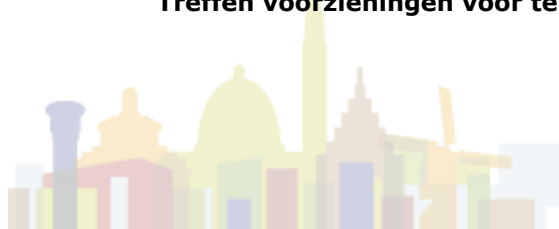
Indien in het kader van de jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen winsten per ultimo looptijd van een complex worden geprognoseerd, dan zal deze winst worden afgeroomd. Met ingang van 2017 is de regelgeving vanuit BBV (Beheer, Begroting en Verantwoording) dwingend gewijzigd inzake de winstneming bij een actief grondbeleid. Deze winstneming dient voortaan plaats te vinden middels de zogenaamde POC-methode (Percentage Of Completion). Over 2020 is er vanuit diverse complexen € 5.228.000 winst genomen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de Nota Grondexploitatie 2021.

De geprognoseerde winsten voor de toekomst zien er als volgt uit:

2021		
Haven Zeven	€ 323.928,-	
Afbouw haven 1 t/m 6	€ 868.626,-	
Oranjeplein	€ 22.809,-	
		€ 1.215.363,-
2022		
Akkerlaan 20	€ 33.600,-	
Jacob Marisstraat	€ 29.306,-	
Haven 8 West	€ 4.195.194,-	
Achter de Hoven	€ 32.052,-	
		€ 4.290.152,-
2023		
Haven 8 oost	€ 18.507.867,-	
		€ 18.507.867,-
2024		
Waesgeerd-west	€ 294.622,-	
2027		€ 294.622,-
Landgoed Driessen	€ 328.191,-	
Akkerlanen	€ 6.998.015,-	
		€ 7.326.206,-
Totaal toekomstige winstprognose o.b.v. voorcalculatie		€ 31.634.210,-

Treffen voorzieningen voor te verwachten verliezen

Indien in het kader van de jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen blijkt dat verliezen per einde looptijd van een complex onafwendbaar zijn, dient per direct, ter grootte van dat verlies op eindwaarde, een voorziening te worden getroffen ten laste van de Reserve Grondexploitatie.

Per 31 december 2020 zijn de volgende (verlies)voorzieningen getroffen voor complexen met een negatief resultaat.

Voorziening De Rugt	€	1.145.331,-
Voorziening Drogerij 55	€	62.358,-
Totaal voorzieningen grondexploitatie per 31 december 2019		€ 1.207.689,-

Reserve Grondexploitatie

Binnen het grondbedrijf is een 'algemene' of 'vrije' reserve gevormd om de genoemde algemene risico's op te vangen. Voeding van deze reserve geschiedt door (tussentijdse) winstnemingen van de diverse complexen binnen het grondbedrijf. Bij verlieslatende complexen volgt echter een onttrekking.

De Reserve Grondexploitatie is de enige vrije reserve binnen de grondexploitatie. Deze is te vergelijken met de Algemene Reserve op concernniveau. De inzetbaarheid van de Reserve Grondexploitatie beperkt zich tot zaken die een duidelijk raakvlak hebben met het taakgebied grondexploitatie.

Om de risico's zoveel als mogelijk beheersbaar te houden worden jaarlijks de kostprijscalculaties van de diverse onderhanden en toekomstige exploitaties bijgesteld. Uitgangspunt is dat sprake moet zijn van reële ramingen, de normale en algemene bedrijfsrisico's inbegrepen. Aan de reserve worden onafwendbare verliezen onttrokken en (tussentijdse) winstnemingen toegevoegd.

Door de raad is besloten het saldo van de Reserve Grondexploitatie op 5 miljoen te bepalen. Voor zover het saldo van deze reserve, bij het jaarrekeningproces, uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort naar de Algemene Reserve. Wanneer het saldo beneden deze 5 miljoen bedraagt, dient dit saldo aangevuld te worden tot dit minimum vanuit de Algemene Reserve. De hoogte van de Reserve Grondexploitatie wordt jaarlijks in beeld gebracht en besluitvorming vindt plaats middels de Nota grondexploitatie.

Risico's

Algemeen

Bij de uitvoering van het gemeentelijk grondbeleid wordt een aantal risico's gelopen. Deze risico's

vloeien voort uit de bij de opstelling van de exploitatieopzet niet voorziene aspecten. Het is moeilijk om alle risico's op voorhand te benoemen. Wel kan men in zijn algemeenheid stellen dat hoe langer de looptijd van een plan is, hoe problematischer het inschatten van de te lopen risico's is.

Een aantal van de risico's die bij grondexploitatie een rol spelen wordt onderstaand opgesomd.

Conjunctuur

De onroerendgoedmarkt kan aan grote schommelingen onderhevig zijn. Dit kan een landelijke tendens zijn maar het kan soms ook regio gebonden zijn. Het is zaak om bij veranderingen in de onroerendgoedmarkt hier adequaat op in te spelen en de risico's zoveel als mogelijk te beperken. Op de onroerendgoedmarkt spelen met name twee elementen een rol bij de risico's die gelopen worden. Het zijn enerzijds de vraag- en aanbodzijde en anderzijds de prijsvorming. Beide aspecten kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het is derhalve belangrijk om de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt goed in de gaten te houden waarbij de risico's die de gemeente loopt niet onderschat mogen worden.

Loon- en prijsontwikkelingen

Vooraf bij grondexploitaties met een lange looptijd moet de ontwikkeling voor lonen en prijzen bij de start van het plan voor een lange termijn ingeschat worden. Over het algemeen is er weinig aan de hand als de ontwikkeling van de kosten gelijk is aan de ontwikkeling van de opbrengsten. Het is zaak om, ter voorkoming van deze risico's, exploitatieberekeningen regelmatig (jaarlijks) te actualiseren zodat tijdig eventuele afwijkingen onderkend worden en bijgesteld kunnen worden.

Financieringslasten

Over het algemeen vormen de financieringslasten, of wel de rente een behoorlijke kostenpost binnen de grondexploitatie. Immers veelal gaan de kosten voor de baten uit. Doordat de kosten van met name grondverwerving bij langdurige projecten meestal ver voor de opbrengsten uitlopen, kunnen de rentekosten oplopen. Immers, indien sprake is van een boekwaarde waarbij de tot dan gemaakte kosten hoger zijn als de tot dan gerealiseerde opbrengsten, is over het verschil rente verschuldigd welke ten laste gaat van het exploitatieresultaat. Het is derhalve zaak om de kosten zo laat mogelijk te maken en te trachten de opbrengsten zo vroeg mogelijk te realiseren. Momenteel is de rekenrente voor de grondexploitaties erg laag waardoor het risico redelijk beperkt is.

Een andere rentetarief wat indirect raakvlakken heeft met de grondexploitatie is de hypotheekrente. Wanneer deze rente stijgt, kan dit een verminderde vraag naar woningbouw tot gevolg hebben. Indirect kan stijging van de hypotheekrente dus invloed hebben op het exploitatieresultaat van de grondexploitatie. Ook hiervoor geldt dat de hypotheekrente momenteel historisch laag is.

Milieuwetgeving

De strenge milieuwetgeving op het gebied van bodem, water, lucht en geluid veroorzaakt hoge kosten die zijn weerslag kan hebben op de grondexploitaties.

Op voorhand is moeilijk in te schatten hoe deze eisen zich verder zullen ontwikkelen. Wel wordt aangenomen dat de milieueisen in de toekomst alleen maar strenger zullen worden. Vooral bij

langlopende projecten kan de gemeente geconfronteerd worden met aangescherpte milieueisen waardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Recente voorbeelden hiervan zijn de discussies over luchtkwaliteit, fijnstof en externe veiligheid.

In het geval van bodemverontreiniging doet zich het probleem voor dat de aard en omvang veelal niet volledig is in te schatten bij de aanvang van het plan. Ter beperking van dit risico is het van belang gedegen historisch bodemonderzoek te verrichten op de te ontwikkelen locaties.

Zijn de kosten in het kader van milieuwetgeving niet te verhalen op derden dan komen ze ten laste van de grondexploitatie. Indien de grondexploitatie dit financieel niet kan dragen dan moet er een weloverwogen besluitvorming plaatsvinden waarbij een eventueel financieel verlies afgewogen moet worden tegen het maatschappelijk belang van de voorgestane ontwikkeling.

Heel actueel in het kader van milieuwetgeving is de regelgeving omtrent Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) en stikstof (PAS). Hoewel de risico's die worden gelopen niet onderschat moeten worden is er bij de herijking van de grondexploitaties voor 2020 en verder van uitgegaan dat beiden vooralsnog tot weinig of geen vertraging zullen leiden.

Op 8 juli 2019 is het tijdelijk handelingskader gepubliceerd in het kader van PFAS. Dit betekent in de praktijk dat grond- en baggerbedrijven meer ruimte hebben om veilig grond te verzetten en te baggeren. In juli 2020 is het tijdelijk handelingskader aangepast. Op basis van onderzoeken van het RIVM zal de minister een definitief handelingskader vaststellen. De verwachting is dat dit medio 2021 gaat plaatsvinden. De minister zal het definitieve handelingskader juridisch verankeren in de regeling bodemkwaliteit. Vooruitlopend op het definitief handelingskader heeft de gemeente Waalwijk een bodemkwaliteitskaart met betrekking tot PFAS vervaardigd. Deze wordt bij nieuwe projecten toegepast. In 2021 wordt voor enkele grote projecten, Haven 8 oost en GOL, los van de bodemkwaliteitskaart, bekeken hoe met PFAS om te gaan.

Voor (PAS) stikstof wordt, in nauw overleg met de provincie, gewerkt aan een oplossing voor de lopende en komende projecten. We gaan er vooralsnog van uit dat een en ander tot een oplossing gaat leiden. Mocht dit onverhoopt niet zo zijn dan zullen wij de raad tussentijds in financiële zin informeren.

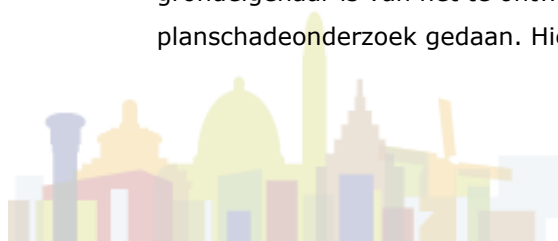
Wetgeving en procedures

Wetgeving kan leiden tot langere procedures als welke voor de technische uitvoering van een plan noodzakelijk zijn. Het risico hiervan is niet geheel in te schatten omdat vooraf niet bekend is of gebruik gemaakt wordt van de diverse rechtsbeschermingsprocedures zoals bijvoorbeeld, in de Wet ruimtelijke ordening.

Het gevolg van deze lange doorlooptijden van planontwikkelingen kan zijn dat vooraf gecalculeerde planontwikkelingskosten beduidend hoger uitvallen. Vooral bij binnenstedelijke ontwikkelingen worden gemeenten hiermee geconfronteerd.

Planschade

Aanvragen om een vergoeding van planschade vormen een toenemend risico. Vooral bij binnenstedelijke ontwikkelingen nemen de verzoeken om planschade toe. Wanneer de gemeente grondeigenaar is van het te ontwikkelen gebied, wordt er vooraf een inventariserend planschadeonderzoek gedaan. Hierbij wordt een reële inschatting gemaakt van de planschade voor

omliggende percelen. Kosten van dit onderzoek en mogelijke uitbetaling van planschade worden ten laste gebracht van de exploitatieopzet of de Reserve Grondexploitatie. Bij projecten waarbij de gemeente geen grondeigenaar is, wordt een planschadeovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Hierdoor heeft de gemeente geen nadelige financiële gevolgen van mogelijke planschade.

Planschade staat ook op de lijst van de te verhalen kosten op derden binnen de Grondexploitatiewet.

Uitgifte in erfpacht

Ten opzichte van verkoop kan de uitgifte in erfpacht risico's met zich meebrengen. Een erfpachter kan immers failliet gaan of er kunnen betalingsachterstanden ontstaan. In geval er wel kapitaallasten zijn met betrekking tot de geactiveerde erfpachtgrond en de gemeente geen canon ontvangt, kan een en ander leiden tot een deficit. Desondanks leidt de mogelijkheid van erfpacht tot een hogere afzet van bedrijfsgrond wat vervolgens leidt tot een beter economisch klimaat. De raad heeft besloten dat primair de voorkeur wordt gegeven aan verkoop waarbij de uitgifte in erfpacht niet wordt uitgesloten .

Archeologische monumenten

Indien er bij de ontwikkeling van een locatie een archeologisch monument wordt aangetroffen, dienen de kosten, indien deze niet verhaald kunnen worden op derden, ten laste van de grondexploitatie te worden gebracht.

Een en ander kan leiden tot verliessituaties waarbij een beroep moet worden gedaan op de Reserve Grondexploitatie.

Huidige economische situatie

In relatie tot een aantal hierboven geschetste risicofactoren, o.a. vastgoedmarkt, inflatie en rente, moet de gemeente Waalwijk ook anticiperen op de actuele economische situatie. Dit leidt er toe dat een inflatiepercentage voor de kostenkant is vastgesteld van 2% en voor de opbrengsten van 1%. De toe te rekenen rente is middels de voorschriften BBV berekend op 1,25% vanaf 1 januari 2021.

Conclusies

1. Om de hierboven opgesomde algemene risico's zoveel mogelijk beheersbaar te houden worden jaarlijks de kostprijscalculaties van de diverse onderhanden en toekomstige exploitaties bijgesteld. Uitgangspunt is dat sprake moet zijn van reële ramingen, de normale en algemene bedrijfsrisico's inbegrepen;
2. Gelijktijdig met het jaarrekeningproces wordt jaarlijks een totale bundel van de lopende grondexploitaties aan de raad ter goedkeuring voorgelegd. Eventuele verliezen worden hiermee tijdig inzichtelijk gemaakt. De Reserve Grondexploitatie is beschikbaar als buffer;

3. Nieuwe exploitaties worden afzonderlijk ter goedkeuring aan de raad voorgelegd. Jaarlijks wordt een overzicht op hoofdlijnen van de afwijkingen ten opzichte van de laatst vastgestelde opzet vervaardigd en toegelicht;
4. Voor benoemde en onafwendbare risico's wordt, indien van toepassing, per plan een voorziening getroffen ten laste van de Reserve Grondexploitatie;
5. Voor alle overige risico's geldt de Reserve Grondexploitatie als buffer. Een saldo beneden het minimum van 5 miljoen euro is niet toegestaan en dient dan ook direct aangevuld te worden vanuit de Algemene Reserve tot dit bedrag van 5 miljoen euro. Indien bij het jaarrekeningproces een saldo boven de 5 miljoen euro ontstaat, wordt het meerdere afgestort naar de Algemene Reserve.

Het kostenverhaal is gewaarborgd door toepassing te geven aan de mogelijkheden die de Grondexploitatiewet biedt. Naast het private traject van de anterieure en de posterieure overeenkomsten met initiatiefnemers geldt het publieke spoor van kostenverhaal via de bouwvergunning als een soort vangnet om kosten te verhalen.

Complexen in uitvoering

Momenteel loopt er binnen de gemeentegrenzen van Waalwijk een groot aantal plannen zowel binnenstedelijk als in uitleggebieden waarbij er enkele plannen uitspringen; Landgoed Driessen, Haven Zeven, Afbouw Haven I t/m VI, Haven 8 west, Waesgeerd-west en de Rugt. Een toelichting op deze plannen is opgenomen in de jaarrekening en in de Nota grondexploitatie 2020. De totale boekwaarde van het grondbedrijf heeft zich in 2020 als volgt ontwikkeld:

Totaal Grondbedrijf Bouwgrond in exploitatie			
Omschrijving kostensoorten	Totaal verantwoord t/m 2019	Verantwoord in 2020	Totaal verantwoord t/m 2020
Grondverwerving	€ 69.186.670,-	€ 11.217.144,-	€ 80.403.814,-
Bouwrijp/woonrijp maken			
- Kredieten	€ 86.076.936,-	€ 5.093.459,-	€ 91.170.395,-
- Externe voorbereiding- en toezichtkosten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
- Sectorkosten	€ 443.414,-	€ 0,-	€ 443.414,-
Stortingen			

- Bijdrage Fonds Bovenwijkse voorzieningen	€ 4.998.257,-	€ 0,-	€ 4.998.257,-
- Bijdrage Cultuurfonds	€ 456.282,-	€ 0,-	€ 456.282,-
- Bijdrage Fonds Planschade	€ 156.448,-	€ 0,-	€ 156.448,-
- Bijdrage Fonds Natte Haven	€ 4.537.802,-	€ 0,-	€ 4.537.802,-
- Bijdrage Reserve Grondexploitatie	€ 37.956.308,-	€ 4.742.224,-	€ 42.698.533,-
- Voorfinanciering parkmanagement	€ 167.172,-	€ 0,-	€ 167.172,-
- Overige bijdragen (1)	€ 17.930.335,-	€ 3.151.344,-	€ 21.081.679,-
Plan-, beheers- en administratiekosten	€ 27.131.314,-	€ 1.161.347,-	€ 28.292.662,-
Niet verrekenbare B.T.W.	€ 162.765,-	€ 0,-	€ 162.765,-
Overige kosten	€ 4.100.848,-	€ 0,-	€ 4.100.848,-
Rentekosten	€ 31.923.553,-	€ 110.664,-	€ 32.034.218,-
Totaal kosten (A)	€ 285.228.106,-	€ 25.476.183,-	€ 310.704.289,-
Bijdragen (ontvangsten)	€ 7.734.815,-	€ 633.978,-	€ 8.368.792,-
Totaal bijdragen (B)	€ 7.734.815,-	€ 633.978,-	€ 8.368.792,-
Opbrengst gronden	€ 265.978.017,-	€ 22.708.447,-	€ 288.686.464,-
Totaal opbrengsten (C)	€ 265.978.017,-	€ 22.708.447,-	€ 288.686.464,-
Totaal saldo (A minus B minus C)	€ 11.515.275,-	€ 2.133.758,-	€ 13.649.033,-

Grondverwerving

In 2020 hebben "verwervingen" binnen de actieve grondexploitaties plaatsgevonden middels de inbreng van gronden bij de complexen Insteekhaven en haven 8 oost fase 1.

Bouw- woonrijp maken

Van de gemaakte kosten bouw- en woonrijp maken is een fors gedeelte binnen de complexen Landgoed Driessen, Haven 8 West en Haven 8 oost fase 1 verantwoord. Verder zijn er kosten gemaakt voor o.a. de complexen Waesgeerd-west en De Rugt.

Stortingen

Door de dwingende voorschriften vanuit de BBV met betrekking tot de tussentijdse winstneming, berekend op basis van de POC-methode, moest er voortijdig winst genomen worden. Tevens zijn er complexen afgesloten met een winstneming. Deze winstnemingen zijn toegevoegd aan de Reserve Grondexploitatie. Het betreft voornamelijk de winstnemingen vanuit de complexen Zanddonk bedrijventerrein, Haven Zeven, Haven afbouw 1 t/m 6, Haven 8 west, Besoijen, Eerste Zeine en vm. basisschool Vrijhoeve.

Plan- en beheerskosten

Binnen elk complex zijn plan- en beheerskosten gerealiseerd. Dit zijn voornamelijk de interne uren. Verder worden hier onder andere onderzoeken en externe advieskosten verantwoord.

Rentekosten

Over de boekwaarde per begin boekjaar wordt door het grondbedrijf rente betaald/ontvangen. De boekwaarde wordt berekend door het totaal van de ontvangsten in mindering te brengen op het totaal van de uitgaven. In 2021 en volgende jaren wordt gerekend met een percentage van 1,25%.

Ontvangen bijdragen

Hierop worden incidentele bijdragen op verantwoord.

Opbrengst gronden

Binnen de complexen Zanddonk bedrijventerrein, Haven Zeven, Afbouw haven 1 t/m 6, Haven Acht West, Insteekhaven, Landgoed Driessen en Waesgeerd-west zijn opbrengsten verantwoord.

Slot

De totale boekwaarde is door de inbreng van het complex Haven 8 oost fase 1 en verkopen binnen diverse complexen over 2020 enigszins toegenomen van € 11.515.275,- naar € 13.649.033,-.

In de Nota Grondexploitatie 2021 zijn de uitgangspunten verwerkt zoals vastgelegd in de Nota grondbeleid .

Financiële gevolgen Coronacrisis

Financiële gevolgen coronacrisis

In onderstaand overzicht zijn alle **nu bekende** financiële gevolgen van de coronacrisis voor het jaar 2020 verwerkt waarbij rekening is gehouden met:

- Extra coronamiddelen die het rijk via de september- en decembercirculaire 2020 (totaal € 1.856.000) beschikbaar heeft gesteld;
- Middelen via de TOZO-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) die één op één zijn doorbetaald aan de uitvoeringsorganisatie Baanbrekers (€ 8.330.040);
- Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties (€ 250.000).

Product	Team	Meer Lasten (nadeel)	Meer Baten (voordeel)	Niet gerealiseerde lasten (voordeel)	Niet gerealiseerde baten (nadeel)	Totaal (- nadeel, + voordeel)
PR001 Bestuursorganen: Raad	Griffie	3				-3
TK 0.1 Bestuur		3				-3
PR005 Leges publiekszaken	TPUB				9	-9
TK 0.2 Burgerzaken					9	-9
PR813 Beheer diverse percelen en panden	TREW				6	-6
TK_0.3 Beheer overige gebouwen en gronden					6	-6
PR008 Communicatie	CSTR	20				-20
PR020 Overhead	CSTR			103		103
TK 0.4 Overhead		20		103		83
PR207 Parkeervergunningen/heffingen	TORV				81	-81

TK_0.63 Parkeerbelasting						81	-81
PR914 Algemene uitkering	TFIN		1.856				1.856
TK 0.7 Alg. uitkering en overige uitk. gem. fonds			1.856				1.856
PR102 Openbare orde en veiligheid	TLTH	3					-3
TK 1.2 Openbare orde en veiligheid		3					-3
PR203 Onderhoud wegen, straten en pleinen	TORV	1					-1
PR205 Verkeersmaatregelen	TOOR	3					-3
TK 2.1 Verkeer en vervoer		4					-4
PR301 Straatmarkten	TBUI	7					-7
TK 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen		7				2	-7
PR905 Toeristenbelasting	TVVB					60	-60
TK_3.4 Economische promotie						60	-60
PR401 Leerlingenvervoer	TWYZ	120					-120
TK_4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		120					-120
PR501 Zwembaden	TSPO	3	36	130		378	-215
PR502 Sporthallen en sportzalen	TSPO	5	125	286		441	-35
PR503 Sportparken	TSPO	0	89	60		96	53
TK 5.2 Sportaccommodaties		8	250	476		915	-197
PR505 Evenementen en kermissen	TBUI			20		51	-31
TK_5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie				20		51	-31
PR604 Sociaal cultureel werk	TMAO	88					-88
PR711 Jeugd en gezin WMO	TMAO	3					-3
TK 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		91					-91

PR614 Inkomensvoorzieningen		8.330	8.330			0
PR615 Minimabeleid/armoedebeleid	TMAO		1			1
TK 6.3 Inkomensregelingen		8.330	8.331			1
PR613 Participatiewet	TMAO	4				-4
PR616 Uitstroombestemming	TMAO	490				-490
TK 6.4 Begeleiden participatie		494				-494
PR634 Maatwerk dienstverlening 18+	TWYZ	315		302	58	-71
TK 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+		315		302	58	-71
PR635 Maatwerk dienstverlening 18-	TWYZ	147				-147
TK_6.72 Maatwerk dienstverlening 18-		147				-147
PR702 Vuilophaal en -afvoer	TBUI	33				-33
PR702 Vuilophaal en -afvoer / voorziening	TBUI	-33				33
TK 7.3 Afval		0				0
PR802 Vergunningen	TLTH				1	-1
PR804 Gebiedsgericht werken	TLTH		2			2
TK 8.3 Wonen en bouwen			2		1	1
TOTAAL		9.542	10.439	901	1.181	617
KP971 Huisvesting		22				-22
KP973 Algemene personeelskosten		19				-19
KP974 Algemene organisatiekosten		7		13		6
KP982 Buitendienst		5				-5

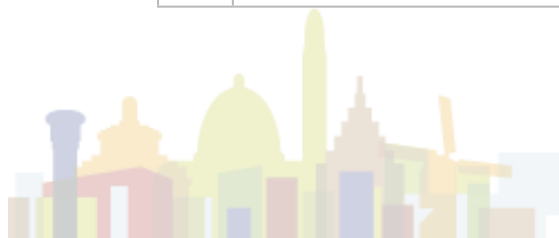
KP985 Concern & Strategie		26				-26
KP997 Maatschappelijke ontwikkeling		8				-8
TOTAAL		9.629	10.439	914	1.181	543
		nadeel	voordeel	voordeel	nadeel	voordeel

Toelichting afwijkingen

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds -Product 914 Algemene Uitkering

In de september- en decembercirculaire 2020 is □ totaal € 1.856.000 door het rijk ter beschikking gesteld in verband met de coronacrisis. Hieronder treft u een uiteenzetting van dit bedrag aan.

		2020	2021
1	Opschalingskorting	180	410
2	Lokale culturele voorzieningen	317	378
3	Compensatie WSW (Baanbrekers)	490	
4	Voorschoolse opvang peuters	19	
5	Noodopvang kinderen ouders cruciale beroep	63	
6	Buurt- en dorpshuizen	42	
7	Vrijwilligersorganisaties jeugd / scouting	20	
8	Inhaalzorg Jeugdwet	86	
9	Inhaalzorg WMO	37	
10	Niet innen eigen bijdrage WmO	58	
11	Toezicht en handhaving	123	
12	Toeristenbelasting	38	
13	Parkeerbelasting	92	
14	Precario/markten/evenementen	42	

15	Tweede Kamer Verkiezingen 2021	74	64
16	Aanvullend pakket re-integratie	49	113
17	Gemeentelijk schuldenbeleid	39	79
18	Bijzondere bijstand	13	27
19	Continuïteit van zorg	64	
20	Compensatie quarantainekosten	10	
21	Impuls re-integratie		60
	Totaal	1.856	1.131

Hierna volgt per deelpost een toelichting:

1. TFIN / Incidenteel compenseren van de oploop van de opschalingskorting in 2020 en 2021; € 180.000 in 2020 en € 410.000 in 2021.

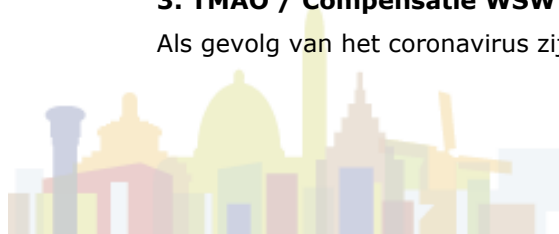
Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten door corona heeft het kabinet besloten de oploop in de opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds van € 70 miljoen in 2020 en € 160 miljoen in 2021; voor Waalwijk betekent dit € 180.000 in 2020 en € 410.000 in 2021. Er wordt voorgesteld om zowel het bedrag voor het jaar 2020 (€ 180.000) als 2021 (€ 410.000) te storten in de algemene reserve, omdat deze bedragen niet direct toe te wijzen zijn aan een taakveld of product.

2. TMAO / Lokale culturele voorzieningen, € 317.000.

De medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur en houden daarmee de lokale en regionale culturele infrastructuur overeind: openbare bibliotheken, muziekscholen, centra voor de kunsten, musea, monumenten, schouwburgen, concertzalen, vlakke vloer theaters, poppodia, filmhuizen, beeldende kunstinstellingen, amateurkunst, cultuureducatie en festivals. Voor het landelijke gesubsidieerde aanbod zijn de lokale podia essentieel als speelplekken. Het kabinet stelt als compensatie aan medeoverheden € 60 miljoen beschikbaar voor de periode van medio maart 2020 tot en met 1 juni 2020. Dit met het oog op borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Deze organisaties missen nu onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vaste lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen. In totaal stelt het kabinet € 168,5 miljoen aan gemeenten beschikbaar voor de borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Daarnaast komt er voor de lokale culturele infrastructuur later via het ministerie van OCW € 150 miljoen in 2021 beschikbaar, opdat gemeenten in staat worden gesteld deze infrastructuur te ondersteunen. Voor Waalwijk is de compensatie voor lokale culturele voorzieningen € 317.000 in 2020 en € 378.000 in 2021. Dit bedrag staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product.

3. TMAO / Compensatie WSW bedrijven, € 490.000

Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten

(geweest). Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers die werkzaam zijn voor een Sociale Werkbedrijf worden gefinancierd. Tekorten in de exploitatie worden in de reguliere systematiek opgevangen door een hogere gemeentelijke bijdrage. Deze financieringsbron staat onder druk omdat gemeenten financiële gevolgen hebben van de coronacrisis. Het kabinet heeft daarom besloten de integratie-uitkering Participatie, onderdeel Wet sociale werkvoorziening (Wsw), te verhogen met € 90 miljoen voor de periode 1 maart 2020 tot 1 juni 2020 ter compensatie van een deel van de loonkosten. Eventuele verlenging van deze compensatie vergt nieuwe besluitvorming.

In aanvulling op de € 90 miljoen voor de periode van 1 maart tot 1 juni stelt het kabinet voor ditzelfde doel aanvullend € 50 miljoen beschikbaar voor de periode van 1 juni tot en met 31 december 2020. Dit bedrag zal worden toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie via een verhoging van de Rijksbijdrage Wsw.

De verdeling van het toegevoegde bedrag vindt plaats naar rato van het aandeel van iedere gemeente in het verdeelmodel voor de integratie-uitkering Participatie, onderdeel Wsw (uitkeringsjaar 2020, stand meicirculaire 2020).

Voor Waalwijk betekent dit € 490.000 in 2020. Dit bedrag is conform de afspraken binnen de Gemeenschappelijke Regeling één op één doorbetaald aan Baanbrekers en het bedrag is toegewezen aan product 616 Uitstroombevordering.

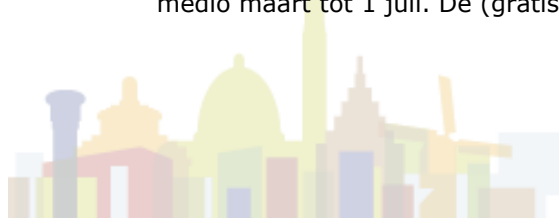
4. TMAO / Compensatie voorschoolse opvang peuters, € 19.000.

De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters is met € 8,3 miljoen verhoogd in verband met de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang in de periode 16 maart tot en met 7 juni 2020 in verband met het coronavirus.

Ouders/verzorgers zijn in maart opgeroepen om de rekening voor de opvang te blijven betalen in deze periode. Dit gold ook voor ouders/verzorgers van een kind dat gebruik maakt van de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie, peuteraanbod en sociaal medische indicatie. Op deze wijze kon het gemeentelijke aanbod rondom kinderopvang in stand worden gehouden. Daarbij is ook gecommuniceerd dat ouders een vergoeding krijgen voor het betalen van de eigen bijdrage in deze periode. Met deze eenmalige ophoging ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van de ouders/verzorgers te vergoeden voor de hiervoor genoemde periode. De verdeling van het toegevoegd bedrag vindt plaats naar rato van het aandeel van iedere gemeente in de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters voor het jaar 2020. Voor Waalwijk betekent dit € 19.000 in 2020. Dit bedrag staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product.

5. TMAO / Compensatie voor noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep; € 63.000.

Het kabinet heeft besloten om voor kinderen van wie één of beide ouders werken in een cruciaal beroep of vitale sector, noodopvang te organiseren. Gemeenten coördineren de noodopvang, in overleg met kinderopvangorganisaties en scholen. Zij moeten zorgen voor voldoende aanbod voor kinderen in de leeftijd van 0 tot circa 12 jaar. Deze opvang is zonder extra kosten voor ouders.⁵ Het kabinet heeft besloten € 23 miljoen beschikbaar te stellen voor gemeenten voor de periode medio maart tot 1 juli. De (gratis) noodopvang gedurende werkdagen overdag is geëindigd op 8

juni. Noodopvang voor avond, nacht en weekenden blijft nog wel (gratis) beschikbaar voor ouders, waarvan één of beide ouders werken in de zorg. Deze vorm van noodopvang is in ieder geval beschikbaar tot 1 juli. Eind juni wordt besloten of dit gecontinueerd moet worden. Voor Waalwijk betekent dit € 63.000 in 2020. Dit bedrag staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product.

6. TMAO / Compensatie van extra uitgaven voor buurt- en dorpshuizen; € 42.000 in 2020.

Het kabinet stelt € 17 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen. Deze extra uitgaven bestaan onder andere uit het kwijtschelden van huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen. Voor Waalwijk betekent dit € 42.000. Dit bedrag staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product.

7. TMAO / Compensatie voor het in stand houden van lokale vrijwilligers-organisaties jeugd, zoals scouting en speeltuinen; € 20.000 in 2020

Het kabinet stelt € 7,3 miljoen beschikbaar om lokale vrijwilligersorganisaties, zoals de scouting en speeltuinen, te compenseren. Hiermee wordt opvolging gegeven aan de motie van het lid Peters c.s.. Voor Waalwijk betekent dit € 20.000. Dit bedrag staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product.

8. TWYZ / Inhaalzorg Jeugdwet, € 86.000.

9. TWYZ / Inhaalzorg WMO 2015, € 37.000.

Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens coronamaatregelen én voor continuïteit van het stelsel nadien zijn maatregelen genomen, om cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden.

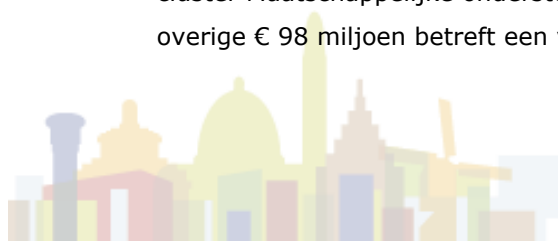
Het Rijk heeft, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Deze afspraak is verlengd naar 1 juli 2020.

Het Rijk heeft tegelijkertijd met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen.

Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de per saldo extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg.

Hierbij wordt ook rekening gehouden met wat onder de gebruikelijke omzet kan worden gerealiseerd.

Op 23 juni 2020 is bekend gemaakt dat de eerder gemaakte afspraken tussen VNG en het Rijk ten aanzien van het vergoeden van de meerkosten Wmo en Jeugd zijn verlengd van 1 juli tot en met 31 december 2020. Aan het totaalbedrag van € 144 miljoen uit het compensatiepakket van 28 mei 2020 is een bedrag van € 46 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering, te weten € 34,3 miljoen aan het cluster Jeugd (onderdeel Jeugdhulp; betreft inhaalzorg) en € 11,7 miljoen aan het cluster Maatschappelijke ondersteuning (onderdeel Wmo 2015 begeleiding; betreft inhaalzorg). De overige € 98 miljoen betreft een voorschot voor meerkosten. Dit is toegevoegd aan de

decentralisatieuitkering Maatschappelijke opvang en de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Waalwijk ontvangt voor inhaalzorg jeugd € 86.000 en voor WMO 2015 € 37.000. De middelen voor inhaalzorg Jeugdwet staan nog op de centrale stelpost en dit bedrag is nog niet toegewezen aan een taakveld/product. De middelen voor inhaalzorg WmO zijn toegewezen aan product 634 Maatwerk dienstverlening 18.

10. Compensatie voor het tijdelijk niet innen van eigen bijdragen voor WMO (abonnementstarief); € 58.000

De minister van VWS heeft besloten de inning van de eigen bijdrage voor de Wmo (excl. beschermd wonen en opvang) stop te zetten voor de maanden april en mei 2020. Aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd. Vanwege een onevenredige uitvoeringslast voor gemeenten en aanbieders rond het tijdelijk opschorten van de eigen bijdrage is besloten om Wmo-cliënten in genoemde maanden vrij te stellen van de eigen bijdrage. Gemeenten worden gecompenseerd voor de gederfde inkomsten. Hiervoor is een bedrag van € 18 miljoen gereserveerd op de begroting van het Ministerie van VWS. Rijk en gemeenten zijn in overleg over de wijze waarop de middelen ter beschikking worden gesteld. Het voornemen is dit middels een decentralisatieuitkering te doen. Nadere informatie volgt in de septembercirculaire 2020. De middelen zijn toegewezen aan product 634 Maatwerk dienstverlening 18+.

11. TLTH / Compensatie voor extra toezichts- en handhavingstaken voor onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen; € 123.000 in 2020.

Het kabinet stelt € 50 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra toezicht- en handavingskosten als gevolg van onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen. Voor de gemeente Waalwijk betekent dit in 2020 een extra bedrag van € 123.000. De middelen voor extra toezicht en handhaving staan nog op de centrale stelpost en zijn nog niet toegewezen aan een taakveld/product. De gemeente Waalwijk heeft vooralsnog geen extra kosten gemaakt voor toezicht en handhaving.

12. TVVB / Compensatie toeristenbelasting; € 38.000.

13. TORV / Compensatie parkeerbelasting; € 92.000.

Gemeenten zijn geconfronteerd met dalende inkomsten uit toeristen- en parkeerbelasting als gevolg van de coronamaatregelen. Het is de vraag of de geleden derving van de maanden maart tot en met juni nog geheel wordt ingehaald. Het kan wel zijn dat de inkomsten uit deze heffingen de tweede helft van het jaar weer stijgen richting het gebruikelijk niveau. Het kabinet heeft besloten de gemeenten voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 te compenseren. Hiermee is een bedrag van € 225 miljoen gemoeid, waarvan € 100 miljoen voor de toeristenbelasting en € 125 miljoen voor gederfde parkeerinkomsten op grond van de geraamde gederfde inkomsten in deze periode.

De financiële impact van de inkomstderving voor medeoverheden in 2020 is op dit moment nog niet bekend. Met medeoverheden zal het kabinet deze impact monitoren. Het kabinet zal medeoverheden waar nodig compenseren. De middelen worden beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. De verdeling vindt plaats naar rato van de verwachte jaaropbrengst van

de betreffende belasting in de gemeentelijke begroting 2020 zoals gemeenten die via Informatie voor derden hebben aangeleverd bij het CBS. Voor Waalwijk betreft het een compensatie van € 38.000 voor derving toeristenbelasting en € 92.000 voor parkeerbelasting. De compensatie voor toeristen en parkeerbelasting staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product. De gemeente Waalwijk heeft tot nu toe geen verminderde parkeeropbrengsten vanwege de coronacrisis.

14. TVVB / Compensatie van misgelopen inkomsten uit precariobelasting (terrassen) en markt- en evenementenleges; € 42.000 in 2020.

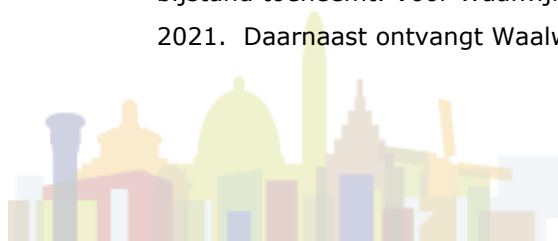
Door de coronamaatregelen waren er in de periode van 1 maart tot 1 juni geen terrassen opgesteld en zijn er geen markten en evenementen geweest. Gemeenten zijn daardoor geconfronteerd met een terugval van inkomsten uit terrasprecario en uit markt- en evenementenleges. Het kabinet heeft besloten de gemeenten voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 voor dit doel te compenseren voor een bedrag van € 20 miljoen. Dit bedrag wordt uitgekeerd in de vorm van een decentralisatie-uitkering. Waalwijk ontvangt in 2020 hieruit nu € 42.000. Daarnaast is in aanvulling op de reeds genomen compensatiemaatregelen voor inkomstenderving, € 100 miljoen gereserveerd voor nadere compensatie van gemeenten in 2020. Zodra meer bekend is over de financiële impact van de inkomstenderving op gemeentelijk niveau zal de uitkering verder worden uitgewerkt. Naar verwachting zal dit in de Najaarsnota 2020 en in de decembercirculaire 2020 van het gemeentefonds kunnen worden verwerkt. De compensatie van € 42.000 staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product

15. TPUB / Compensatie van extra kosten die gemaakt worden voor de organisatie van herindelingsverkiezingen 2020 en de Tweede Kamer-verkiezingen 2021; € 74.000 in 2020.

Het kabinet stelt in 2020 € 30 miljoen en in 2021 € 22 miljoen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij de herindelingsverkiezingen in november 2020 en de Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de coronamaatregelen. De extra kosten hangen onder meer samen met aanvullende kosten voor de inrichting van stemlokalen, voor het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties die in de coronacrisis beter geschikt zijn om als stemlokaal in te richten, voor toegankelijkheid van die locaties en voor de aanvullende werkzaamheden die gemeenten moeten doen ter voorbereiding van de verkiezingen. Voor Waalwijk betekent dit in 2020 € 74.000 extra. De compensatie van € 74.000 staat nog op de centrale stelpost en is nog niet toegewezen aan een taakveld/product. Voor 2021 is er vanuit de decembercirculaire 2020 een compensatie van € 64.000 beschikbaar gesteld.

16. TMAO/Aanvullend pakket re-integratie/21. TMAO/Impuls re-integratie; resp. € 49.000 in 2020 en € 60.000 in 2021

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar. Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Voor Waalwijk gaat het hier om € 49.000 in 2020 en € 113.000 in 2021. Daarnaast ontvangt Waalwijk, net als andere Nederlandse gemeenten, in 2021 een tijdelijk

impuls voor re-integratie die ons in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Hiervoor ontvangen wij een bedrag van € 60.000.

17. TMAO/Gemeentelijk schuldenbeleid/18. TMAO/Bijzondere bijstand; resp. € 39.000 en € 13.000 in 2020

Gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek ontvangt onze gemeente € 39.000 in 2020 en € 79.000 in 2021. Daar bovenop ontvangen wij € 13.000 in 2020 en € 27.000 in 2021 voor de bijzondere bijstand. Deze extra middelen stelt de rijksoverheid beschikbaar om inwoners waar nodig te blijven ondersteunen. Daarnaast ontvangt Waalwijk, net als andere Nederlandse gemeenten, in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie die ons in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Hiervoor ontvangen wij een bedrag van €60.000,-

19. TWYZ/Continuïteit van zorg; € 64.000 in 2020

Door de rijksoverheid is toegezegd dat meerkosten op het gebied van zorg door de coronacrisis worden gecompenseerd. Eerder is hier ook al geld voor ontvangen. Bij deze circulaire komt nog eens € 64.000 extra beschikbaar voor Waalwijk. Dit betreft een definitieve afrekening voor de meerkosten (inclusief mogelijke inhaalzorg) in het sociaal domein over 2020. Er vindt na afloop van 2020 dan ook geen nacalculatie meer plaats.

20. TWIJZ/Compensatie quarantainekosten; € 10.000 in 2020

Het kabinet heeft met gemeenten afgesproken dat zij een rol nemen bij het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten. Het gaat daarbij vooral om praktische ondersteuning en het continueren van zorg en ondersteuning vanuit de sociaal domein wetten voor die burgers die in quarantaine moeten en niet in staat zijn de problemen die daardoor kunnen ontstaan zelf of met hun netwerk op te lossen. Waalwijk ontvangt hiervoor in 2020 € 10.000.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties - Product 501 Zwembaden , 502 Sporthallen en sportzalen, 503 Sportparken

De extra baten van € 250.000 hebben we ontvangen in het kader van de Tegemoetkoming Verhuurders sportaccommodaties. Dit betreft een tegemoetkoming als compensatie voor de kwijtschelding van de huren aan amateursportverenigingen over de maanden maart t/m mei (TVS) en het 4e kwartaal (TVS2). De lagere lasten hebben betrekking op onder andere de inhuur en inkoop met betrekking tot de horecalocaties, en lagere uitgaven als energielasten en overige lasten met betrekking tot de accommodaties. De lagere baten hebben onder andere betrekking op minder inkomsten horeca (€ 280.000), minder huurinkomsten amateursportverenigingen (€ 250.000) en minder overige inkomsten, zoals bijv. recreatief bezoek zwembaden en minder huurinkomsten niet-amateursportverenigingen.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie - Product 604 Sociaal cultureel werk

De extra lasten van € 88.000 hebben betrekking op extra incidentele subsidiëring aan instellingen en verenigingen uit het maatschappelijk middenveld (raadsbesluit van 17 september 2020).

Taakveld 6.4 Begeleiden participatie - Product 616 Uitstroombevordering

De extra lasten hebben betrekking op de geormerkte extra middelen Compensatie WSW die via de septembercirculaire 2020 ter beschikking zijn gesteld. De middelen zijn conform de afspraken binnen de Gemeenschappelijke regeling één op één doorbetaald aan Baanbrekers.

Taakveld 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+

Meer lasten voor een bedrag van € 315.000 worden veroorzaakt door:

€ 150.000 voor Begeleiding WMO ZIN (conform Najaarsbericht 2020)

- € 36.000 compensatie aan zorgaanbieders op basis van de regeling 'Continuïteit van financiering WMO'

- € 129.000 continuïteitsbijdrage aan vervoerders

Minder lasten voor een bedrag van € 302.000 worden veroorzaakt door:

- € 150.000 voor dagbesteding en overige maatwerkarrangementen (conform Najaarsbericht 2020)

- € 152.000 voor vraagafhankelijk vervoer als gevolg van minder ritten en effect wijze van verrekeningssystematiek

Lagere baten voor een bedrag van € 58.000 worden veroorzaakt door:

- € 58.000 minder eigen bijdrage huishoudelijke verzorging en WmO in verband met stopzetting door corona. Dit wordt gecompenseerd vanuit de septembercirculaire 2020 (niet innen eigen bijdrage WMO).

Taakveld 6.72 Maatwerk dienstverlening 18-

De meer lasten als gevolg van Corona voor de zorgaanbieders zijn gedeeltelijk bekend; een bedrag voor meerkosten als gevolg van Corona voor een bedrag van € 50.000. Daarnaast worden vanuit Hart van Brabant de kosten nog in beeld gebracht voor de compensatie aan zorgaanbieders voor niet geleverde zorg. In dit overzicht is het bedrag voor de meerkosten opgenomen gelijk aan coronacompensatie uit de juni- en decembercirculaire; totaal een bedrag van € 147.000.

Financiële jaarrekening 2020

Algemeen

Algemeen

Hierna wordt via de balans per 31 december 2020 met toelichting en de programmarekening over 2020 met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2020 gerealiseerde beleid.

In alle verloopoverzichten en specificaties zijn de bedragen opgenomen in duizendtallen. Hierdoor kunnen soms afrondingsverschillen ontstaan in de overzichten.

Balans per 31 december

Activa 31-12

Activa

ACTIVA		Bedragen x € 1.000,-		31-12-2020		31-12-2019		
Vaste activa	Immateriële vaste activa			5		652		
	- Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief				641			
	- Bijdragen aan activa in eigendom van derden		5		11			
	Materiële vaste activa			221.100		221.468		
	- Investerings met economisch nut	136.105			141.906			
	- Investerings me een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.885			15.751			
	- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	54.614			50.077			
	- in erfpacht	13.496			13.734			
	Financiële vaste activa				23.632		23.795	
	- Kapitaalverstrekkingen							
	* Aan deelnemingen	4.992			4.992			
	- Leningen							
	* aan woningbouwcorporaties	5.263			5.355			
	* aan deelnemingen	4.319			4.207			
	- Overige langlopende leningen	9.058			9.241			
	Totaal vaste activa				244.737		245.915	
	Vlottende activa	Vorraden				12.441		9.877
		- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	12.441			9.877		
		Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				6.262		8.877

- Vorderingen op openbare lichamen	4.194		6.719	
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen				
- Overige vorderingen	2.068		2.158	
Liquide middelen		572		761
- Kas- en banksaldi	572		761	
Overlopende activa		4.778		4.310
* De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
* Overige Nederlandse overheidslichamen	1.250		1.611	
* Rijk	261		194	
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.267		2.505	
Totaal vlottende activa		24.053		23.825
TOTAAL GENERAAL		268.790		269.740
<i>Verliescompensatie krachtens de Wet op de VPB 1969</i>			<i>2.860</i>	

Passiva 31-12

Passiva

PASSIVA		Bedragen x € 1.000,-			31-12- 2020		31-12- 2019
Vaste passiva	Eigen vermogen				97.880		95.594
	- Algemene reserve	12.189				9.338	
	- Bestemmingsreserves	81.407				81.961	
	- Gerealiseerd resultaat	4.284				4.295	
	Voorzieningen				6.606		5.778
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer				135.874		138.015
	- Onderhandse leningen						
	* Van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	135.679				137.805	
	* Openbare lichamen	195				210	
	Totaal vaste passiva				240.360		239.387
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				12.834		17.411
	- Overige kasgeldleningen	8.000				10.000	
	- Banksaldi	0				1	
	- Overige schulden	4.834				7.410	
	Overlopende passiva				15.596		12.942
	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd, en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.720				7.072	

- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar de ontvangen bedragen				
* Rijk	239		61	
* Overige Nederlandse overheidslichamen	5.950		5.025	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	1.687		784	
Totaal vlottende passiva		28.430		30.353
TOTAAL GENERAAL L		268.790		269.740
<i>Gewaarborgde leningen</i>		<i>293.585</i>		<i>298.216</i>
<i>Garantstellingen</i>		<i>989</i>		<i>1.109</i>

Programmarekening over het boekjaar

Inleiding

Tot de jaarlijkse exploitatielasten worden gerekend de periodiek terugkerende kosten zoals salarissen, exploitatiesubsidies, exploitatiekosten van gebouwen, afschrijvingen op investeringen, rentekosten, enzovoorts.

De baten van de exploitatie kunnen bestaan uit gemeentelijke belastingen, retributies en bijdragen, inkomsten uit gemeentelijke bezittingen en bedrijven, uitkeringen uit het gemeentefonds en doeluitkeringen van rijk en provincie.

De lay-out van de rekening van baten en lasten is in hoofdlijnen niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Per beleidsveld is een specificatie gegeven naar de onderliggende producten, en er is een overzicht opgenomen van de voorgeschreven taken, volgens de vernieuwing BBV per beleidsveld. In de toelichting op de programmarekening zijn de belangrijkste verschillen in de exploitatielasten nader geanalyseerd en verklaard.

Daarnaast wordt in de toelichting op de programmarekening nog ingegaan op een aantal relevante ontwikkelingen, en zijn nadere analyses en onderbouwingen opgenomen.

Overzicht resultaten per beleidsveld

Resultaten per beleidsveld

In onderstaand overzicht zijn de algemene dekkingsmiddelen, de post onvoorzien en de overhead apart zichtbaar. Deze bedragen zijn uit de diverse totalen van de beleidsvelden gehaald. De totalen per beleidsveld sluiten daarom niet aan bij de overzichten die verderop zijn opgenomen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting voor wijziging 2020			Begroting na wijziging 2020			Jaarrekening 2020			Resultaat 2020
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Producten beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	7.207	-1.267	5.941	6.214	-2.495	3.719	6.332	-2.991	3.341	378
Producten beleidsveld 1 Veiligheid	4.910	-24	4.886	4.973	-24	4.949	5.207	-197	5.010	-61
Producten beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.117	-275	5.842	6.715	-275	6.440	6.258	-293	5.965	475
Producten beleidsveld 3 Economie	11.815	-10.505	1.310	13.454	-10.551	2.903	27.936	-30.622	-2.686	5.589
Producten beleidsveld 4 Onderwijs	7.620	-1.339	6.280	7.428	-1.537	5.890	6.941	-1.624	5.317	573
Producten beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	17.882	-3.668	14.214	17.446	-3.113	14.332	16.744	-3.221	13.523	809
Producten beleidsveld 6 Sociaal domein	52.118	-13.782	38.336	59.957	-14.320	45.638	65.563	-22.733	42.830	2.808
Producten beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu	9.074	-1.119	7.954	11.069	-1.235	9.834	10.103	-1.423	8.680	1.154
Producten beleidsveld 8 Volkshuisv., RO en stedelijke vernieuw.	12.940	-10.100	2.840	19.476	-12.832	6.644	18.136	-15.260	2.876	3.768
Subtotaal beleidsvelden	129.683	-42.080	87.603	146.732	-46.382	100.350	163.220	-78.364	84.857	15.493
Algemene dekkingsmiddelen										
Lokale heffingen	1.798	-22.849	-	1.720	-22.784	-21.064	1.709	-22.649	-	-124

			21.051						20.940	
Algemene uitkeringen	0	-73.008	-	0	-76.896	-76.896	0	-77.214	-	318
			73.008						77.214	
Dividend	6	-95	-89	6	-95	-89	6	-58	-52	-37
Saldo financieringsfuncties	-895	-199	-1.094	-784	-199	-983	-934	-184	-1.118	135
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	908	-	-	942	-	-	781	-	-	293
		96.151	95.243		99.974	99.032		100.106	99.325	
Overhead	13.595	-331	13.264	12.811	-339	12.472	12.727	-545	12.182	290
Onvoorzien	100	0	100	100	0	100	0	0	0	100
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	144.287	-	5.724	160.586	-	13.890	176.728	-	-	16.176
		138.563		146.696			179.014	2.286		
Mutaties res. beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	3	-967	-964	4.759	-5.912	-1.153	4.773	-5.554	-781	-372
Mutaties res. beleidsveld 1 Veiligheid	0	-150	-150	0	-150	-150	0	-299	-299	150
Mutaties res. beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	-351	-351	150	-886	-736	145	-702	-557	-178
Mutaties res. beleidsveld 3 Economie	0	-350	-350	11.210	-13.141	-1.931	15.802	-11.874	3.927	-5.858
Mutaties res. beleidsveld 4 Onderwijs	1.000	-1.808	-808	3.126	-3.791	-665	3.654	-3.690	-36	-629
Mutaties res. beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	1.010	-1.790	-780	1.599	-1.979	-380	1.599	-1.872	-273	-106

Mutaties res. beleidsveld 6 Sociaal domein	2.000	-4.000	-2.000	2.017	-5.110	-3.093	2.017	-4.636	-2.619	-474
Mutaties res. beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu	1.027	-1.222	-195	1.047	-2.756	-1.709	1.047	-1.619	-572	-1.137
Mutaties res. beleidsveld 8 Volkshuisv., RO en stedelijke vernieuw.	210	-337	-127	10.203	-14.276	-4.073	10.878	-11.665	-787	-3.286
Subtotaal mutatie reserves	5.250	-	-	34.111	-	-	39.915	-	-	-11.892
		10.974	5.724		48.000	13.890		41.912	1.997	
Gerealiseerde resultaat	149.537	-	0	194.696	-	0	216.642	-	-	4.284
		149.537		194.696			220.926		4.284	

Taakvelden per beleidsveld

Overzicht taken per beleidsveld

In onderstaand overzicht worden per beleidsveld de taken weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Taken per beleidsveld		Lasten 2020	Baten 2020	Saldo 2020
TK_0.1	Bestuur	3.354	-167	3.188
TK_0.2	Burgerzaken	992	-534	458
TK_0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.632	-2.774	-1.141
TK_0.4	Overhead	12.727	-545	12.182
TK_0.5	Treasury	-874	-286	-1.159
TK_0.61	OZB woningen	650	-6.106	-5.456
TK_0.62	OZB niet-woningen	105	-6.427	-6.322
TK_0.63	Parkeerbelasting	92	-690	-598
TK_0.64	Belasting overig	12	-392	-380
TK_0.7	Alg.uitkering en overige uitk.gem.fonds	0	-77.214	-77.214
TK_0.8	Overige baten en lasten	141	-7	134
TK_0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	348	0	348
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 0	4.593	-5.374	-781
Beleidsveld 0	Bestuur en Ondersteuning	23.774	-100.515	-76.741
TK_1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.841	-14	2.827
TK_1.2	Openbare orde en veiligheid	2.366	-183	2.183
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 1	0	-299	-299
Beleidsveld 1	Veiligheid	5.207	-496	4.711
TK_2.1	Verkeer en vervoer	5.696	-293	5.403
TK_2.2	Parkeren	559	0	559
TK_2.3	Recreatieve havens	3	0	3
TK_2.4	Economische havens en waterwegen	658	-148	511
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 2	145	-702	-557
Beleidsveld 2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.061	-1.143	5.918
TK_3.1	Economische ontwikkeling	1.597	-550	1.046
TK_3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	25.688	-30.036	-4.348
TK_3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	536	-64	472
TK_3.4	Economische promotie	114	-443	-329
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 3	10.210	-10.874	-665
TK_0.10	Mutaties reserves GREX beleidsveld 3	5.592	-1.000	4.592
Beleidsveld 3	Economie	43.738	-42.969	769
TK_4.1	Openbaar basisonderwijs	1	0	1
TK_4.2	Onderwijshuisvesting	4.225	-296	3.929
TK_4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.715	-1.328	1.386
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 4	3.654	-3.690	-36
Beleidsveld 4	Onderwijs	10.595	-5.314	5.281

TK_5.1	Sportbeleid en activering	1.271	-174	1.097
TK_5.2	Sportaccommodaties	5.333	-1.946	3.387
TK_5.3	Cultuurpresentatie,promotie,participatie	2.665	-699	1.966
TK_5.4	Musea	774	-92	681
TK_5.5	Cultureel erfgoed	255	-14	242
TK_5.6	Media	1.385	-275	1.111
TK_5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	5.061	-22	5.039
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 5	1.599	-1.872	-273
Beleidsveld 5	Sport, cultuur en recreatie	18.343	-5.094	13.250
TK_6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.800	-471	4.329
TK_6.2	Wijkteams	4.760	0	4.760
TK_6.3	Inkomensregelingen	24.463	-22.040	2.424
TK_6.4	Begeleiden participatie	8.170	0	8.170
TK_6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.018	-20	998
TK_6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	9.422	-202	9.220
TK_6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	11.866	0	11.866
TK_6.82	Geescaleerde zorg 18-	1.064	0	1.064
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 6	2.017	-4.636	-2.619
Beleidsveld 6	Sociaal domein	67.581	-27.369	40.212
TK_7.1	Volksgesondheid	1.790	0	1.790
TK_7.2	Riolering	2.455	-3.797	-1.342
TK_7.3	Afval	3.570	-5.093	-1.523
TK_7.4	Milieubeheer	1.737	-41	1.696
TK_7.5	Begraafplaatsen en crematoria	550	-372	178
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 7	1.047	-1.619	-572
Beleidsveld 7	Volksgesondheid en milieu	11.150	-10.922	228
TK_8.1	Ruimtelijke ordening	1.393	-17	1.376
TK_8.2	Grondexploitatie niet bedrijventerrein	13.599	-13.144	454
TK_8.3	Wonen en bouwen	3.144	-2.099	1.045
TK_0.10	Mutaties reserves beleidsveld 8	10.237	-11.482	-1.245
TK_0.10	Mutaties reserves GREX beleidsveld 8	641	-183	458
Beleidsveld 8	Volkshuisvesting, RO, stedelijke vernieuwing	29.013	-26.924	2.089
Totaal		216.462	-220.746	-4.284

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

In 2020 heeft er geen stelsel- dan wel schattingswijziging plaatsgevonden ten opzichte van 2019.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

Strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde (onder de huidige bestemming). Dit is conform de bestaande waarderinggrondslagen voor gronden en terreinen onder de MVA.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De uitkering uit het gemeentefonds is opgenomen conform de laatste gepubliceerde circulaire gemeentefonds van 2020, zijnde de decembercirculaire 2020.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen casu quo schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is hetzelfde als de van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn per beleidsveld de bedragen > € 50.000 opgenomen, welke een incidenteel karakter hebben.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Deze afschrijving vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden eveneens afgeschreven in 5 jaar.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

De gronden in de materiële vaste activa die mogelijk tot exploitatie gaan leiden, voorheen de NIEGG's, zijn per 1 januari 2016 zonder afwaardering omgezet tegen de boekwaarde per 1 januari 2016. Hiervoor gold een overgangsbepaling met een looptijd van 4 jaar. Voor zover sprake was van een hogere boekwaarde dan de marktwaarde heeft afwaardering plaatsgevonden tot aan de getaxeerde marktwaarde.

Investerings met economisch nut/investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de betreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf een jaar na ingebruikname lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Een enkele uitzondering daargelaten, wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn in de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid vastgelegd. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat op investeringen die vóór 2004 zijn gedaan soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de nota "waarderings- en afschrijvingsbeleid" van de gemeente Waalwijk. Deze nota wordt periodiek geactualiseerd en aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Enkele belangrijke uitgangspunten in het afschrijvingsbeleid zijn:

- Investerings kleiner dan € 10.000 worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;
- Bij afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde;

- Standaard wordt de lineaire methode gehanteerd voor afschrijven;
- In bepaalde gevallen wordt annuïtair afgeschreven; bijvoorbeeld als kapitaallasten van investeringen gedekt worden door huuropbrengsten, heffingen en rechten etc.;
- De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de economische levensduur, dan wel de technische levensduur.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen en bruggen, viaducten en parken worden afgeschreven in overeenstemming met de vastgestelde termijnen in de nota "waarderings- en afschrijvingsbeleid". De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingprijs.

Flottende activa

Voorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Als in het kader van de jaarlijkse actualisatie van de kostprijsberekeningen winsten per ultimo looptijd van een complex worden geprognoseerd, dan zal deze winst jaarlijks worden genomen op basis van de voortgang van het project. De gehanteerde rekenregel wordt aangeduid als de POC-methode, ofwel Percentage of Completion.

Voorzieningen zijn getroffen voor te verwachten verliezen in de grondexploitatie. Hieraan liggen geactualiseerde exploitatieberekeningen te grondslag.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is hierover nadere informatie opgenomen.

Toelichtingen financieel verslag en algemeen

Jaarrekeningresultaat

Het rekeningsaldo over 2020 is € 4.284.000 voordelig. In het onderstaande overzicht wordt dit nader uitgesplitst.

bedragen x € 1.000

Saldo exclusief grondexploitatie	N	2.763		
Saldo grondexploitatie	V	5.050		
Saldo exclusief mutaties reserves			V	2.287
Mutaties reserves grondexploitatie	N	5.050		
Mutaties overige reserves	V	7.047		

Saldo mutaties reserves		V	1.997
Resultaat van de rekening van baten en lasten		V	4.284

Budgetoverheveling 2020 naar 2021

In 2020 is een aantal exploitatiebudgetten niet uitgegeven. Voor een beperkt aantal hiervan is in december 2020 door de raad besloten om de budgetten beschikbaar te houden.

NIET BESTEDE BUDGETTEN DIE WORDEN OVERGEHEVELD NAAR 2021				
Product	Productomschrijving	Betreft	Bedrag cf najaarsbericht	Bedrag werkelijk over te hevelen
605	Maatschappelijk werk	Integrale aanpak sociaal domein	130.000	124.000
203	Onderhoud wegen, straten en pleinen	Herontwikkeling Hoofdstraat 65	190.000	190.000
203	Onderhoud wegen, straten en pleinen	Onderhoud bruggen	80.000	80.000
608*	Samenlevingsopbouw	Sloop de Wierd, St.Crispijnstraat	199.000	0
613	Participatievoorzieningen	Maatschappelijke activering	60.000	60.000
615	Armoedebeleid	Armoedebestrijding kinderen	338.000	338.000
607	Allochtonenbeleid	Begeleiding doelgroepen	24.000	24.000
607	Allochtonenbeleid	Wet inburgering	65.000	44.000
609	Jeugdwerk	Jongerencentra Waalwijk	40.000	35.000
612	Maatschappelijke zorg en begeleiding	Begeleiding statushouders	50.000	0
612	Maatschappelijke zorg en begeleiding	Integratie-uitkering inburgering	78.000	0
511	Sportbeleid	Sportbeleid	497.000	389.000
635	Maatwerk dienstverlening 18-	Praktijkondersteuner JGGZ	42.000	37.000
708	Milieu	Groene agenda	180.000	180.000

Totaal overgehevelde budgetten naar 2021			1.973.000	1.501.000
<p>Deze budgetten zijn ten laste van de algemene reserve toegevoegd in 2021 en de onderuitputting op de budgetten in 2020 maakt deel uit van het rekeningresultaat. Vanuit de resultaatbestemming zal de algemene reserve geprioriteerd gevoed worden met het bedrag dat daaraan eerder in verband met de overheveling van budgetten is onttrokken.</p> <p>* Tegenover dit budget staat een onttrekking geraamd uit de AR, vandaar dat dit niet overgeheveld hoeft te worden. In het najaarsbericht had dit opgenomen moeten worden in het onderstaande lijstje.</p>				
NIET BESTEDE BUDGETTEN T.L.V. RESERVES				
Product	Productomschrijving	Toelichting	Bedrag cf najaarsbericht	Bedrag werkelijke niet bestede budgetten
509	Kunst en kunstzinnige vorm	Cultuurfonds	75.000	75.000
708	Milieu	Asbestsanering gemeentelijke gebouwen	700.000	700.000
990	Team IBF	Wegwerken achterstanden informatiebeheer	72.000	72.000
Totaal overgehevelde budgetten ten laste van bestemmingsreserves			847.000	847.000

Liquiditeitspositie

Eind 2019 was sprake van een positief saldo in rekening-courant van circa € 750.000 en waren kasgeldleningen opgenomen tot een bedrag van € 10.000.000.

Eind 2020 was sprake van een positief saldo in rekening-courant van circa € 554.000 en waren kasgeldleningen opgenomen tot een bedrag van € 8.000.000.

Reserves/eigen vermogen

Het totaal van het eigen vermogen (reserves + rekeningresultaat) van de gemeente bedraagt per 31 december 2020 ongeveer € 97.880.000 De specificatie is als volgt:

Bedragen x €

1.000

Algemene reserve	12.189	
Boekwinst aandelen bouwfonds	4.199	
Bestemmingsreserves	38.184	

Geblokkeerde reserves	39.024	
Nog te bestemmen resultaat	4.284	
TOTAAL		97.880

Belangrijkste mutaties

Hieronder volgen enkele belangrijke mutaties:

Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning

Het resultaat van de jaarrekening 2019 ad. € 4.295.000 is voor € 4.055.000 gestort in de Algemene Reserve en voor € 240.000 gestort in de reserve duurzaamheid. Van het bedrag gestort in de Algemene reserve is € 874.000 bestemd voor de budgetoverheveling van 2019 naar 2020. Uit de reserve GREX is € 348.000 onttrokken ten behoeve van de vennootschapsbelasting grondexploitatie.

Beleidsveld 3 Economie

Vanuit de Reserve grondexploitatie is € 10.188.000 in de Algemene reserve gestort. De reserve herstructurering is opgeheven en gestort in reserve revitalisering bedrijventerrein voor een bedrag van € 1.000.000. Er is een storting gedaan van € 4.592.000 als winstnemingen diverse complexen.

Beleidsveld 4 Onderwijs

Vanuit de AR is € 1.000.000 gestort in de reserve onderwijshuisvesting. Het saldo van de opgeheven geblokkeerde reserve onderwijs MIP € 2.112.000 is ook gestort in de reserve onderwijshuisvesting. Vanuit Onderwijsachterstandenbeleid is € 525.000 gestort in de reserve GOA. Uit de reserve onderwijshuisvesting is € 465.000 onttrokken.

Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie

Vanuit de AR is een reserve sport gevormd voor een bedrag van € 1.000.000.. Er is een bedrag van € 599.000 gestort in de reserve Museum Plus.

Beleidsveld 6 Sociaal domein

In de Reserve sociaal domein is € 2.000.000 gestort ten laste van de AR en hier staat een onttrekking van € 1.700.000 tegenover o.b.v. de werkelijke uitgaven in 2020. Er is een onttrekking gedaan van € 341.000 ten laste van de Algemene Reserve ten behoeve van coronasubsidies. Ook is er een onttrekking gedaan via budgetoverheveling van € 310.000 uit de Algemene Reserve ten behoeve van armoedebestrijding kinderen.

Beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu

Er is een reserve duurzaamheid gevormd ten laste van de AR ter waarde van € 1.000.000.

Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Er is een geblokkeerde reserve GOL gevormd voor een bedrag van € 9.627.000 ten laste van reserve mobiliteit (€ 4.927.000) en de AR (€ 4.700.000).

Vanuit de reserve ruimtelijke beleidsplannen is € 365.000 toegevoegd aan de reserve invoering omgevingswet. Er is een onttrekking gedaan van € 791.000 uit de reserve Grex voor de afwaardering grond zuiden GOL. Een bedrag van € 641.000 is gestort in de reserve Grondexploitatie als gevolg van winstnemingen.

Financieringspositie

De financieringspositie per 31-12-2020 is als volgt:

Bedragen x €

1.000

Totaal eigen vermogen (incl. rekeningsaldo)	97.880	
Totaal voorzieningen	6.606	
Saldo opgenomen leningen	135.874	
Subtotaal		240.360
Boekwaarde activa	244.737	
Boekwaarde gronden	12.441	
Subtotaal		257.178
Financieringstekort per 31 december 2020		16.818

Eind 2020 is sprake van een financieringstekort van € 16.818.000, per eind 2019 was er sprake van een financieringstekort van € 16.406.000. De financieringsbehoefte is eind 2020 € 257.178.000.

De investeringen zijn in belangrijke mate afgedekt met vaste geldleningen, met overigens wisselende looptijden (variërend van 5 tot 30 jaar). De looptijd voor de vaste leningen wordt bepaald aan de hand van de liquiditeitsprognoses op het moment van afsluiten van de betreffende lening.

In onderstaand overzicht zijn de boekwaarden van de gronden meerjarig afgezet tegen het totaal van de balans en het totaal van de vaste activa.

Bedragen x € 1.000.000

	2016	2017	2018	2019	2020

Balanstotaal	276	286	278	269	269
Boekwaarde gronden (excl. voorzieningen)	29	31	33	12	14
Vaste activa	238	247	235	246	245
Boekwaarde grond / balanstotaal x 100%	11%	11%	12%	4%	5%
Boekwaarde grond / vaste activa x 100%	12%	13%	14%	5%	6%

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn voortaan verplicht om hun overtollige middelen bij de schatkist aan te houden.

Gemeenten hoeven pas te schatkistbankieren als ze meer dan 0,75% van hun begrotingstotaal aan overtollige middelen hebben. Voor Waalwijk gaat het om een grensbedrag van circa € 1.121.000. Er is in Waalwijk vooralsnog geen sprake van overliquiditeit. Ook op de langere termijn wordt geen overliquiditeit verwacht.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2020			
(1)	Drempelbedrag	1121,5275			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	366	284	731	630
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	755	838	390	491
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar 2020			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	149.537			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	149.537			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1121,5275			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	32.952	25.844	67.287	57.990
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	366	284	731	630

Verloop algemene reserve

De algemene reserve is in de loop van het boekjaar per saldo met € 2.851.000 toegenomen tot circa € 12.189.000. Van de mutaties in de algemene reserve kan de volgende samenvatting worden gegeven:

Bedragen x €

1.000

Stand per 1 januari 2020	9.338
Bestemming jaarrekeningresultaat 2019 conform raadsbesluit	4.055
Onttrekking conform primaire begroting	-5.016
Onttrekking in verband met budgetoverheveling	-874
Onttrekking op grond van begrotingswijzigingen 2020	-6.061
Storting op grond van begrotingswijzigingen 2020	10.747
Saldo per 31 december 2020	12.189

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	641	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	11	5
Totaal	652	5

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

Bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdrage aan activa van derden	11			6		5
Kosten onderzoek en ontwikkeling	641	-90	551			0
Totaal	652	-90	551	6		5

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden uitgegeven in erfpacht	13.736	13.496
Investerings met een economisch nut	141.904	136.106
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	15.751	16.884
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	26.900	25.689
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut na 2017	23.177	28.924
Totaal	221.468	221.100

Voor een aantal investeringen zijn bestemmingsreserves aanwezig. Deze reserves dienen ter dekking van kapitaallasten van de betreffende investeringen. Verderop in de toelichting onder de passiva staan deze reserves vermeld onder "geblokkeerde reserves".

Met ingang van 1 januari 2017 heeft er een wijziging van de BBV plaatsgevonden. Deze wijziging houdt in dat er niet meer versneld mag worden afgeschreven. Voor een goed inzicht is het verplicht om in het verloopoverzicht de scheiding aan te brengen van investeringen met maatschappelijk nut

vóór 1 januari 2017 en investeringen met maatschappelijk nut van daarna.

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de van de Materiële vaste activa investeringen met economisch nut, inclusief in erfpacht gegeven gronden, economisch nut met heffing, maatschappelijk nut voor en na 2017 weer:

Materiële vaste activa Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Economisch nut							
Gronden en terreinen	39.284	5.177	8348			519	35.594
Warme gronden	11.563	556	4099			791	7.229
Woonruimten	1.178			10		350	818
Bedrijfsgebouwen	87.759	5.780	400	2.116	28	502	90.493
Grond, wegen en waterbouw	8.805	517		628	46		8.648
Vervoermiddelen	1.227	24		212			1.039
Machines, apparaten en installaties	3.011	415		579	11		2.836
Overige materiële vaste activa	2.813	609		461	16		2.945
Totaal economisch nut	155.640	13.078	12.847	4.006	101	2.162	149.602
Economisch nut, dekking door heffing							
Grond, wegen en waterbouw	15.345	1.187		299	12		16.221
Vervoermiddelen	85	257		13		22	307
Machines, apparaten en installaties	142	64		22			184
Overige materiële vaste activa	179	20		27			172
Totaal	15.751	1.528	0	361	12	22	16.884

economisch nut, dekking door heffing							
Maatschappelijk nut voor 2017							
Grond, wegen en waterbouw	26.842			1.205			25.637
Overige materiële vaste activa	58			6			52
Totaal Maatschappelijk nut voor 2017	26.900	0	0	1.211	0	0	25.689
Maatschappelijk nut na 2017							
Grond, wegen en waterbouw	22.895	6.129	2	491	-125		28.656
Overige materiële vaste activa	282	3		16			269
Totaal Maatschappelijk nut na 2017	23.177	6.132	2	507	-125	0	28.925
Totaal materiële vaste activa	221.468	20.738	12.849	6.085	-12	2.184	221.100

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa

Van het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 kan het volgende overzicht gegeven worden.

Bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	4.992				4.992

Leningen aan woningbouwcorporaties	5.355		91		5.263
Leningen deelnemingen	4.207	112			4.319
Overige langlopende leningen	9.241		183		9.058
Totaal	23.795	112	275		23.632

Belangrijkste lopende investeringen

Overzicht belangrijkste lopende kredieten

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste kredieten (> € 200.000) opgenomen:

Bedragen x 1€

Lopende investeringen	Begroot voor 2020	Begroot 2020	Totaal gevoteerd	Uitgaven tm 2019	Uitgaven 2020	Totale uitgaven	Restant krediet
* 7120025 Uitvoeringskrediet brandweerkazerne WW	6.610.195		6.610.195	3.343.073	3.036.739	6.379.813	230.382
* 7210084 Aanleg noordelijke rondweg	2.555.000		2.555.000	53.821	45.158	98.979	2.456.021
* 7210301 OVL 2019 Armaturen vervangen	1.000.000		1.000.000		771.788	771.788	228.212
* 7210302 VI2020 Maste vervangen (beleidsplan OVL		12.600	12.600				12.600
* 7210303 VI2020 Armaturen verv. (beleidspln OVL)		271.900	271.900				271.900
* 7221058 Aanlegkosten Insteekhaven 2019027	14.800.000		14.800.000		645.391	645.391	14.154.609
* 7421024 vb krediet nwbouw kindcentr. Zanddonk	5.914.444	150.000-	5.764.444	5.307.904	488.153	5.796.057	31.613-
* 7423019 Brede school/gymzaal Besoyen	5.490.022		5.490.022	4.957.748		4.957.748	532.274
* 7530203 Voorberkred. realisatie Sporthal Waspik		600.000	600.000				600.000
Kunstgrasveld Hockey	345.551		345.551	12.245	234.166	246.412	99.140
* 7531189 VI2020 Toplaag Kunstgrasveld Gaard RWB		280.850	280.850				280.850
* 7540013 Trekkenwand theater de Leest	428.294		428.294	84.465	340.541	425.007	3.287
Museum Plus	1.700.000	8.344.000	10.044.000	1.035.579	1.359.143	2.394.722	7.649.278
* 7560030 Speelruimteplan speeltoestellen 2019/02	523.000		523.000		3.052	3.052	519.948
* 7721022 VI2016 GFT betoncocons en containers	259.171		259.171	1.830	9.857	11.687	247.485
* 7721110 Ondergrondse	1.262.000		1.262.000	613.239	29.355	642.595	619.405

restafavalcontain. 2016004							
* 7721918 VI2018 Huisvuilwagen 35-BPL-04 V88	297.311	16.574-	280.737		257.127	257.127	23.610
* 7722158 Renovatie/verv. pompinstallatie 2014/15	350.000		350.000				350.000
GRP 2016-2020 diverse kredieten	1.930.000	40.000-	1.890.000	903.772	36.748	940.520	949.480
* 7722276 Relinen riolering Groenstr/Putstr.20192	1.250.000		1.250.000	5.051	628.622	633.672	616.328
* 7723000 Overbruggingskrediet Langstraat Zon		720.000	720.000				720.000
* 7810023 Aanp. Krophollergeb.2013004	400.000		400.000	127.750		127.750	272.250
* 7810030 Aanpassing Raadhuisplein 2		281.000	281.000				281.000
* 7810300 Vorbereidingskrediet GOL 2013/012	1.600.000	23.195.000	24.795.000	1.600.000	2.380.821	3.980.821	20.814.179
* 7850111 Ontwikkelpn Kerkvaartse Haven 2020/007		500.000	500.000		68.639	68.639	431.361
* 7850141 Gronden truckparking en aankoop waterga		2.145.762	2.145.762				2.145.762
* 7950601 IUP15-16 Antoniusparochie fase 3; OW	640.000		640.000	473.564	19.240	492.803	147.197
* 7950602 IUP15-16 Antoniusparochie fase 3; GRP	973.000		973.000	719.965	29.223	749.188	223.812
Restant IUP15/16 diverse kredieten	881.115		881.115	197.250	280.600	477.849	403.266
* 7950781 IUP17-18 Besoyensestraat OW	439.000		439.000	87.442	48.121	135.563	303.437
* 7950782 IUP17-18 Besoyensestraat GRP	898.000		898.000	178.867	98.590	277.457	620.543

* 7950790	IUP17-18	36.000		36.000	4.331	744	5.075	30.925
Berckenrodeln/Liefrinkstr . GVV								
* 7950791	IUP17-18	277.000		277.000	33.325	5.674	38.999	238.001
Berckenrodeln/Liefrinkstr . OW								
* 7950792	IUP17-18	725.000		725.000	87.223	14.833	102.056	622.944
Berckenrodeln/Liefrinkstr . GRP								
* 7950830	IUP17-18	66.000		66.000	25.388	8.135	33.524	32.477
Fietspad Zuidholl.dijk GVV								
* 7950831	IUP17-18	153.000		153.000	53.411	18.870	72.280	80.720
Fietspad Zuidholl.dijk OW								
* 7950832	IUP17-18	10.000		10.000	6.229	1.243	7.472	2.528
Fietspad Zuidholl.dijk GRP								
* 7950851	IUP17-18	93.000	761.000	854.000	132.953	144.958	277.911	576.089
AkkerIn-Drunenseweg OW								
* 7950860	IUP17-18	604.000		604.000	47.289	21.763	69.052	534.948
Ronde AkkerIn-Drunenseweg GVV								
* 7950871	IUP17-18	209.000		209.000	2.453	10.194	12.647	196.353
Drunswg AkkerIn zwembad OW								
* 7950880	IUP17-18	100.000		100.000	1.836	2.650	4.486	95.514
Drunensebrug GVV								
* 7950881	IUP17-18	281.000		281.000	5.160	7.465	12.625	268.376
Drunensebrug OW								
* 7950910	IUP17-18	127.000		127.000	28.121	52.402	80.523	46.477
Bordensanering GVV								
IUP 2017-2018 diverse kredieten		4.018.000	761.000	4.779.000	694.027	435.641	1.129.668	3.649.332
IUP 2019-2020 diverse kredieten		11.325.950	3.870.500	15.196.450	711.150	1.297.373	2.008.523	13.187.927
IUP 2021-2022 diverse kredieten			12.881.000	12.881.000		27.516	27.516	12.853.484
* 7960251	VI2018	279.416		279.416	196.365	48.635	245.001	34.415
Midoffice								
* 7960256	VI2020		243.600	243.600		48.740	48.740	194.860
Hardware								

Afgesloten investeringen	Begroot voor 2020	Begroot 2020	Totaal gevoteerd	Uitgaven t/m 2019	Uitgaven 2020	Totale uitgaven	Restant krediet
* 7221080 Grond 4ha jachthaven Scharloo,2019014	864.000		864.000	165.000	656.525	821.525	42.475
* 7221081 Grond 2,25ha jachthaven Scharloo,201901	486.000		486.000		486.000	486.000	
* 7221082 Stalling jachthaven Scharloo, 2019014	300.000		300.000		300.000	300.000	
* 7423136 Inpandige uitbreiding basissch. Teresia	337.779		337.779	133.100	203.779	336.879	900
* 7540042 Grond tbv Reigerboswg 2020/003		369.600	369.600		369.600	369.600	
* 7540043 Pand Reigerbosweg 12 2020/003		270.400	270.400		272.338	272.338	1.938-
* 7540061 Verbouwing WIJ- dienstencentrum Zidewind	282.493		282.493	208.536	54.152	262.688	19.805
* 7810217 Aankoop perceel Grotestraat 239 (201903)	540.000		540.000		546.632	546.632	6.632-
IUP 2017-2018 diverse kredieten	3.051.000		3.051.000	3.201.042	177.377	3.378.419	327.419-
IUP 2019-2020 diverse kredieten	2.108.000	112.500	2.220.500	676.514	1.402.417	2.078.931	141.569
* 7960252 VI2019 ICT hardware	240.000		240.000	22.469	216.051	238.520	1.480
* 7960253 VI2019 ICT software	166.500		166.500	2.186	46.877	49.063	117.437

Flottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden gesplitst naar de volgende categorieën:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	11.515	13.649
Voorzieningen wegens te verwachten verliezen	-1.638	-1.208
Totaal	9.877	12.441

Het geraamde eindresultaat per complex:

Bedragen x € 1.000

Complex	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Boekwaarde 1-1-2021	Te maken kosten	Te realiseren inkomsten	Eindresultaat
BIE bedrijven- en winkelgebieden							
18 Zanddonk bedrijventerrein	134	256	390	0	0	0	0
36 Haven Zeven	-231	117	331	-445	900	779	-324
38 Afbouw Haven 1 t/m 6	1.132	919	1.019	1.032	212	2.112	-868
39 Haven 8 west	-4.383	5.012	8.768	-8.139	7.163	3.219	-4.195
40 Insteekhaven	717	1.536	2.500	-247	7.348	14.454	-7.353
41 Haven 8 oost	0	12.916	72	12.844	19.688	51.040	-18.508
Subtotaal BIE bedrijven	-2.631	20.756	13.080	5.045	35.310	71.603	- 31.248
BIE Wonen							
03 Oranjeplein	-159	47	0	-112	89	0	-23

11 Dr. Mollercollege	429	133	562	0	0	0	0
24 Landgoed Driessen	12.594	1.588	8.001	6.181	16.407	22.916	-328
50 Achter de Hoven	337	5	0	342	132	506	-32
81 De Waesgeerd	-1.220	2.892	1.699	-27	1.284	1.552	-295
83 De Rugt	2.166	55	0	2.221	184	1.260	1.145
Subtotaal BIE Wonen	14.146	4.720	10.262	8.604	18.096	26.233	467
Totaal Bouwgrond in exploitatie	11.515	25.476	23.342	13.649	53.406	97.836	-30.781

In exploitatie genomen bouwgrond

De in exploitatie genomen bouwgronden vertegenwoordigen een boekwaarde van € 12.441.000 per 31 december 2020. Van deze boekwaarde is de volgende onderverdeling naar kosten- en opbrengstensoort te geven :

Bedragen x € 1.000

Grondverwerving	80.404
Kosten bouw- en woonrijp maken	95.715
Stortingen/bijdragen	74.096
Geactiveerde plan- en beheerskosten	28.292
Niet verrekenbare BTW en overigen	163
Bijgeschreven rente	32.034
Subtotaal	310.704
Af: bijdragen en opbrengsten	297.055
Boekwaarde (exclusief voorziening)	13.649

De in exploitatie genomen bouwgronden betreffen complexen met een door de raad goedgekeurde exploitatieberekening.

Voor en tekstuele toelichting per complex wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de Nota grondexploitatie 2021.

Voorzoningen

Van de voorzieningen wegens te verwachten verliezen - die op de balans in mindering gebracht zijn op de boekwaarden - kan het volgende overzicht worden gegeven:

Bedragen x € 1.000

Naam voorziening	31-12-2019	vermeerderingen	verminderingen	31-12-2020
Taxandriaweg 3	19		19	0
Dr. Mollercollege	556		556	0
De Rugt	1.063	83		1.146
Drogerij 55	0	62		62
Totaal	1.638	145	575	1.208

De verliesvoorzoningen zijn berekend op eindwaarde, voor een bedrag van € 1.208.000. De netto contante waarde hiervan bedraagt € 1.166.000.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening oninbaar	Balanswaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	83		83	153
Vorderingen BTW	4.111		4111	6.566
Subtotaal vorderingen op openbare lichamen	4.194	0	4.194	6.719
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0		0	0
Debiteuren, overige vorderingen	1.378	-22	1356	1.625
Debiteuren belastingen	838	-139	699	772
Debiteuren fietsenplan	12		12	14
Subtotaal overige vorderingen	2.228	-161	2.067	2.411
TOTAAL	6.422	-161	6.261	9.130

Toelichting uitzettingen korter dan 1 jaar

In 2020 zijn daarvoor in aanmerking komende oninbare posten afgeboekt tot een totaalbedrag van € 198.000. Hiervan heeft een bedrag van € 48.000 betrekking op belastingdebiteuren. Jaarlijks wordt op begrotingsbasis circa € 106.000 gestort in de voorziening dubieuze debiteuren.

De waarde van de openstaande debiteuren is per 1 maart 2021 € 1.392.000. Hiervan heeft € 847.000 betrekking op overige debiteuren en € 545.000 op belastingdebiteuren. In vergelijking met voorgaande jaren is de waarde van de openstaande debiteuren verder gedaald. Zo was de waarde in 2018 (per 1 maart 2019) nog € 2.634.000, terwijl dit met de huidige bijna gehalveerd is. Wederom een mooie vooruitgang dus.

Bedragen x € 1.000

	2019	2020
Debiteuren 2016 en ouder (2015 en ouder)	806	752
Debiteuren 2017 (2016)	113	23

Debiteuren 2018 (2017)	88	106
Debiteuren 2019 (2018)	144	85
Debiteuren 1e kwartaal 2020 (2019)	97	115
Debiteuren 2e kwartaal 2020 (2019)	58	40
Debiteuren 3e kwartaal 2020 (2019)	57	65
Debiteuren 4e kwartaal 2020 (2019)	349	206
Totaal	1.712	1.392

Effect Corona

Hoewel het effect van corona op de debiteuren tot nu toe beperkt lijkt, zou dit wel een factor voor 2021 kunnen zijn. In 2021 wordt € 108.000 gestort in de voorziening dubieuze debiteuren. De stand per eind 2020 is € 161.000. De verwachting is dat € 22.000 afgeboekt moet gaan worden voor dubieuze debiteuren privaatrechtelijk. Hierna blijft er een bedrag van € 247.000 beschikbaar voor overige dubieuze belasting- en/of privaatrechtelijke debiteuren. Dit bedrag is ruim voldoende om oninbare vorderingen op te vangen inclusief eventuele extra tegenvallers i.v.m. corona.

Liquide middelen en overlopende activa

Liquide middelen

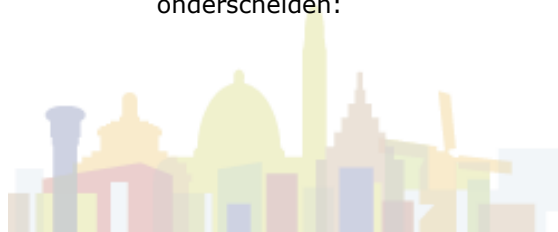
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldi	20	18
Banksaldi	741	554
Totaal	761	572

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Nog te ontvangen bedragen algemeen	2.505	3.266
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	194	262
Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.611	1.250
Totaal	4.310	4.778

Onder de nog te ontvangen bedragen algemeen is een bedrag van € 1.095.000 begrepen met betrekking tot faciliterend grondbedrijf. Dit betreffen de nog te verhalen kosten op basis van afgesloten overeenkomsten.

De nog te ontvangen bedragen van EU, Rijk en overige overheid die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2020
Algemene uitkering	194	162	194	162
Tegemoetkoming Verhuurders sportaccommodaties (TVS2)		100		100
Totaal nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	194	262	194	262

Bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2020
Raad van de Kinderbescherming	69	7		76
Baanbrekers	1.542	1.174	1.542	1.174
Totaal nog te ontvangen bijdragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.611	1.181	1.542	1.250

Eigen vermogen

Tot het eigen vermogen van de gemeente worden gerekend het totaal van de reserves per einde boekjaar én het resultaat over het jaar. Zowel algemene reserves als bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend. Uitgangspunt voor deze opvatting is dat alle reserves door de gemeente vrij aangewend kunnen worden en een eerder vastgestelde bestemming altijd door de raad kan worden gewijzigd.

Hierbij dient echter de kanttekening te worden gemaakt dat een niet onaanzienlijk deel van de reserves bestaat uit 'geblokkeerde reserves'. Deze reserves kunnen niet vrij worden aangewend zonder dat dit consequenties heeft voor de budgettaire positie van de gemeente.

Het eigen vermogen per 31 december is als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	9.337	12.189
Bestemmingsreserves	81.961	81.407
Subtotaal	91.298	93.596
Gerealiseerd resultaat	4.295	4.284

Staat van reserves

Het verloop van de reserves in 2020 wordt in het hierna volgend overzicht weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Naam reserve	Saldo 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo 31-12-2020
Algemene Reserve	9.337	14.470	-11.618	12.189
911001 Algemene Reserve	9.337	14.470	-11.618	12.189
Reserve resultaat boekjaar	4.295	0	-4.295	0
915001 Reserve resultaat boekjaar	4.295	0	-4.295	0
Bestemmingsreserves	45.908	15.357	-23.081	38.184
913002 Reserve bouwfonds	70		-70	0
913004 Reserve ruimtelijke beleidsplannen	365		-365	0
913005 Reserve personeelsfeest	57	14		71
913006 Egalisatiereserve ICT-beleid	316			316
913007 Reserve historische publicaties	3			3
913008 Reserve PC-vergoedingen raadsleden	61	3		64
913010 Reserve inburgering nieuwkomers	17		-17	0
913012 Reserve onderwijshuisvesting	4.306	3.128	-529	6.906
913014 GOA: gem. onderwijs achterstanden beleid	726	526		1.252
913017 Egalisatiereserve baggerplan	82		-3	79
913018 Reserve restauratie gem. monumenten	325			325
913019 Reserve sociale woningbouw	257			257
913020 Res.energiebesparende maatr.huursector	742		-178	564
913024 Reserve leefbaarheid WOP/DOP	905	427	-301	1.031
913026 Reserve Haven Waalwijk	234			234
913027 Reserve Kerkvaartse haven	236		-50	186
913028 Reserve milieusubsidies	80	39		119
913029 Risicoreserve sociaal domein	0	2.000	-1.678	322
913030 Reserve Maatregelen klimaatbeleid	12		-12	0
913031 Reserve Externe veiligheidstaken	8		-8	0
913032 Reserve Regio werkt	22		-22	0
913033 Reserve ISV-gelden	693		-75	618
913034 Reserve vier programma's	843		-531	312
913035 Reserve dekking huur BaLaDe	184			184

913036	Beleidsreserve 2019 - 2022	3.970		-1.281	2.689
913037	Egalisatiereserve reisdocumenten	503		-110	393
913038	Reserve invoering omgevingswet	500	365	-96	769
913039	Reserve Museum plus	461	599		1.060
913040	Reserve Sport		1.000		1.000
913041	Reserve duurzaamheid		1.240	-221	1.019
913050	Reserve bouwgrondexploitatie	15.188	5.015	-11.572	8.631
913052	Reserve cultuur	123		-15	108
913053	Reserve Parkmanagement	4.712			4.712
913054	Reserve ruimtelijke kwaliteit	190			190
913055	Reserve revitalisering Haven I-VI	1.851	1.000		2.851
913057	Reserve mobiliteitsfonds	6.674		-4.928	1.746
913060	Reserve stimuleringsf.centrum Waalwijk	100		-19	81
913061	Reserve herstructurering (2016)	1.000		-1.000	0
913062	Reserve bovenwijkse vz. facilitair	92			92
913063	Reserve ontsluiting bedrijventerrein Haven	0			0
Geblokkeerde reserves		36.052	10.088	-2.917	43.223
TOTAAL RESERVES		95.592	39.915	-41.911	93.596

Toelichtingen reserves

Hieronder worden alle reserves toegelicht:

912005 Geblokkeerde reserve aandelen Bouwfonds

De gemeente participeert in het stimuleringsfonds volkshuisvesting tot het bedrag van deze reserve. De vermeerdering in 2020 betreft de mutatie stimuleringsfonds. Deze wordt jaarlijks met het opstellen van de jaarrekening bepaald.

912012 Geblokkeerde reserve onderwijs

Lasten (restant- boekwaarde en sloop) en baten (verkoop grond) van oude schoollocaties werden tot en met 2019 verrekend met deze reserve.

De onttrekking uit deze reserve bedraagt € 2.168.000 en betreft :

- jaarlijks ter dekking kapitaallasten € 56.000
- het restant per 31 december 2020 ad € 2.112.000 is gestort in de reserve onderwijshuisvesting (913012) conform 14e begrotingswijziging 2020 (nota reserves en voorzieningen 2020).

Geblokkeerde reserves

Alle overige geblokkeerde reserves zijn gevormd om de afschrijvingslasten te dekken van de bijbehorende investeringen. Jaarlijks worden de bedragen onttrokken ter grootte van de afschrijvingslast.

913002 Reserve Bouwfonds

Conform de raming is in 2020 een bedrag van € 70.000 ten laste van deze reserve en ten gunste van de exploitatie gebracht. Dit ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten die samenhangen met de deelname in het stimuleringsfonds volkshuisvesting. In 2020 heeft deze mutatie voor het laatst plaatsgevonden.

913004 Reserve ruimtelijke beleidsplannen

Conform begrotingswijziging 2020/14 is deze reserve in 2020 opgeheven. Een bedrag van € 365.000 is conform deze wijziging toegevoegd aan de reserve invoering omgevingswet (913038).

913005 Reserve personeelsfeest

Deze reserve is bedoeld om elke 3 jaar een personeelsfeest te kunnen organiseren. Als er voldoende ruimte is op het budget 5973060 Arbeidsvoorwaardenbeleid dan wordt er € 14.000 gestort in deze reserve. In 2020 was deze financiële ruimte aanwezig en is € 14.000 gestort in de reserve personeelsfeest. De stand per ultimo 2020 is € 71.000.

913006 Egalisatiereserve ICT

De stand van de reserve is per eind 2020 € 316.000. Deze reserve is opgezet om de fluctuerende lasten van ICT te egaliseren, waarbij de hoogte van de egalisatiereserve ICT is gemaximeerd op € 406.500 (jaarlijks investeringsbedrag). Gezien het zeer beperkte positieve resultaat op de hulpkostenplaats Automatisering in 2020 is besloten dit jaar geen aanvullende storting in de egalisatiereserve te doen.

913007 Reserve historische publicaties

Betreft resterende middelen uit het project "Canon van Waalwijk" ten behoeve van het stimuleren van particuliere historische publicaties over de gemeente Waalwijk. Door het college zijn verdeelregels opgesteld. Het geld is mede ingebracht door serviceclubs en de Rabobank met als doel erfgoedpublicaties.

913008 Reserve PC-vergoedingen

Deze reserve is overgegaan naar ICT en betreft een voormalig raadsbudget ten behoeve van uitgaven PC-vergoedingen.

913010 Reserve inburgering nieuwkomers

Het restant per 31 december 2020 ad € 17.000 is gestort in de Algemene Reserve (911001) conform 14e begrotingswijziging 2020 (nota reserves en voorzieningen 2020).

913012 Reserve onderwijshuisvesting

De reserve heeft als doel het kunnen financieren van huidige en toekomstige huisvesting Primair- en Voortgezet onderwijs. De raad stelt periodiek het MeerjarenInvesteringsPlan onderwijshuisvesting vast. Het MIP vormt de leidraad voor de toekomstige investeringen in het kader van de onderwijshuisvesting. De onttrekking ad € 529.000 betreft het saldo van de lasten en baten op (voornamelijk) de producten 406 t/m 410. De storting 2020 ad € 3.128.000 betreft voor € 1.000.000 de bijstorting vanuit de Algemene Reserve (conform de Kadernota) en voor € 2.112.000 de opheffing van 912012 Geblokkeerde reserve onderwijs.

913014 GOA, gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid

De reserve bestaat uit rijks- en gemeentelijke middelen en is nodig om het onderwijsachterstandenbeleid te bekostigen. De vermeerdering van deze reserve bedraagt € 526.000 en betreft hogere baten op product 411 Lokaal onderwijsbeleid.

913017 Egalisatiereserve baggerplan

Deze reserve is bedoeld om de baten en lasten van het product afwatering en waterlossingen etc. te egaliseren. In het kader van de Waterwet artikel 5.23 is de gemeente ontvangst- en afvoerplichtig van vrijkomend afval uit de waterpartijen. Het waterschap is de beheerder van de waterlopen. Op basis van het uitvoeringsplan van het waterschap zijn de kosten voor de komende periode 2011/2020 uitgewerkt. In 2020 is een bedrag van € 3.000 onttrokken.

913018 Reserve gemeentelijke monumenten

De reserve is bedoeld om toekomstige uitgaven op het terrein van monumenten en archeologie te kunnen dekken. Eind 2016 is het nieuwe erfgoedkader vastgesteld. Het restant van het instandhoudingsbudget wordt aan het einde van het jaar toegevoegd aan de reserve monumenten. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913019 Reserve sociale woningbouw

De reserve is bedoeld voor het realiseren van (sociale) woningbouwprojecten in binnenstedelijke gebieden en Landgoed Driessen. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913020 Reserve energiebesparende maatregelen huursector

De reserve is in 2009 gevormd (begrotingswijziging 2009/22) naar aanleiding van de geactualiseerde visie op het woonbeleid. De reserve is bedoeld als extra financiële stimulans voor de woningcorporaties en is gevormd ten laste van de reserve sociale woningbouw. Conform begrotingswijziging 2020/25 is een bedrag van € 178.000 ten laste van de reserve gebracht voor een bijdrage aan Casade voor maatregelen sociale huurwoningen.

913024 Reserve leefbaarheid WOP/DOP

Deze reserve heeft in hoofdzaak als doel de kapitaallasten van het Handboek Zanddonk en van de wijk- en dorpsontwikkelingsplannen te dekken. Conform begroting is er een bedrag gestort van 205.000. Daarnaast is er een bedrag van € 217.000 gestort als gevolg van de winstneming mbt complex Waesgeerd-West. Ten behoeve van de dekking van de kapitaallasten, is er een bedrag van 240.000 onttrokken. Daarnaast zijn er nog bedragen onttrokken ten behoeve van wijkbudgetten en de kinderboerderij Waspik resp. € 50.000 en € 11.000.

913026 Reserve haven Waalwijk

Deze reserve is met ingang van 2013 gevormd conform begrotingswijziging 2013/11. De ontvangen DUB subsidie in het kader van het project havenontwikkeling is hierin gestort. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913027 Reserve Kerkvaartse haven

De oostelijk waterkering van de Kerkvaartse Haven is al langere tijd door het waterschap

afgekeurd. Op dit moment zijn er diverse ontwikkelingen gaande die het herstellen van deze kering mogelijk lijken te gaan maken. Het is daarom wenselijk dat de reserve voor deze waterkering beschikbaar blijft. Conform begrotingswijziging 2019/18 is in 2020 een bedrag van € 50.000 onttrokken.

913028 Reserve milieusubsidies

Jaarlijks wordt in deze reserve een ontvangen bedrag voor het verleende recht van opstal van de biomassacentrale gestort. In 2020 is conform de begroting een bedrag van ongeveer € 27.000 gestort. Dit betreft de jaarlijkse opbrengst voor verleend recht van opstal voor de biomassacentrale. Daarnaast is conform begrotingswijziging 2020/14 een bedrag van € 12.000 toegevoegd vanwege het opheffen van de reserve klimaatbeleid.

913029 Risicoreserve sociaal domein

In de raadsvergadering van 11 december 2014 heeft de raad besloten om deze risicoreserve te vormen voor de jeugdhulp en de nieuwe WMO-taken. Conform de begroting is ten laste van de AR in 2020 een bedrag van € 2.000.000 gestort. In werkelijkheid is een bedrag van € 1.700.000 onttrokken; bedrag van € 514.000 (flexibele schil TWIJZ conform primaire begroting), bedrag van € 1.121.000 (Najaarsbericht 2020) en een bedrag van € 43.000 (beheersmaatregelen / begrotingswijziging 2020/09).

913030 Reserve maatregelen klimaatbeleid

In deze reserve zijn de middelen gestort die eerder vanuit de BANS/SLOK regelingen beschikbaar zijn gesteld. In het najaarsbericht 2015 is besloten om deze reserve te vormen. In 2019 hebben er geen mutaties plaatsgevonden. Conform begrotingswijziging 2020/14 is het saldo van deze reserve in 2020 toegevoegd aan de reserve milieusubsidie (913028).

913031 Reserve externe veiligheidstaken

Conform begrotingswijziging 2020/14 is het saldo van deze reserve in 2020 toegevoegd aan de AR.

913032 Reserve Regio werkt

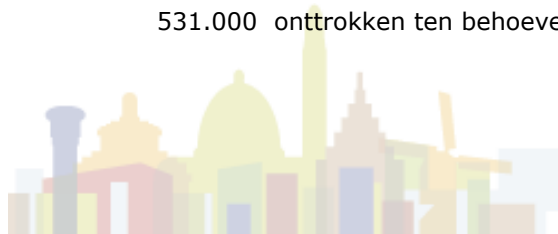
Conform begrotingswijziging 2020/14 is het saldo van deze reserve in 2020 toegevoegd aan de AR.

913033 Reserve ISV

In januari 2016 is de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de besteding en bestemming van de resterende ISV gelden. Deze resterende middelen zijn gestort in deze reserve. In 2020 heeft een onttrekking plaatsgevonden voor een bedrag van € 75.000 voor de kosten van een bodemsanering en apparaatskosten (conform begroting).

913034 Reserve 4 programma's

Met het vaststellen van begrotingswijziging 2016/17 is ten laste van de algemene reserve een bedrag van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor de programma's binnenstad, veiligheid en economie. Dit bedrag is gestort in deze reserve. Conform de begroting 2019 is hier een bedrag van € 1.000.000 aan toegevoegd. In 2020 is in totaal een bedrag van ongeveer € 531.000 onttrokken ten behoeve van de uitgaven voor de 4 programma's.

913035 Reserve huur Balade

In 2016 is een gedeelte van het perceel waar voorheen kinderdagverblijf 't Wollukje was gevestigd verkocht. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2016 is door de raad besloten om deze middelen (€ 210.000) te storten in deze reserve ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de huurovereenkomst voor BaLaDe.

913036 Beleidsreserve 2019 - 2022

In 2019 is naar aanleiding van het coalitieprogramma 2018 - 2022 de beleidsreserve voor € 6.500.000 gevormd vanuit de algemene reserve. In 2020 is in totaal voor € 1.280.000 besteed, iets minder dan vooraf was voorzien (€ 1.535.000). Voor € 570.000 is besteed aan de programma's binnenstad, economie en duurzaamheid. Verdere onttrekkingen zijn voor de zaterdagopenstelling publieksbalies (€ 50.000), de nieuwe manier van werken Griffie (€ 80.000), de extra capaciteit handhaving (€ 50.000), de integrale aanpak GO Waalwijk (€ 150.000), mobiliteit en smart city (€ 277.000) en datagedreven werken (€ 105.000).

913037 Egalisatiereserve reisdocumenten

Vanaf 2019 is er sprake van een sterke daling in het aantal aanvragen van paspoorten en identiteitskaarten. In de periode 2019 tot en met 2023 wordt ruim 75% minder aanvragen verwacht. Als gevolg van deze daling nemen de inkomsten voor Publiekszaken sterk af. Vanaf 2024 herstelt het aantal vragen zich weer tot 2029, waarna de aanvraagdip zich vervolgens herhaalt. Dit patroon van piek- en daljaren wordt veroorzaakt doordat in 2014 de geldigheidsduur voor paspoorten en identiteitskaarten voor personen van 18 jaar en ouder is verlengd van vijf naar tien jaar. Hierdoor worden gedurende vijf jaar bijna alle "18+ documenten" in omloop vervangen. Gevolgd door vijf jaar waarin vrijwel alleen "-18 documenten" worden uitgegeven of documenten voor bij eerste aanvragen en vermissingen. Naar verwachting gaat er ruim 50 jaar overheen voor de cyclus van piek- en dipjaren is uitgevlakt.

De nadelen 2019 – 2023 op reisdocumenten worden gedekt uit deze egalisatiereserve. Het nadeel voor 2020 bedraagt € 110.000 (raming € 120.000).

913038 Reserve invoering omgevingswet

Conform begrotingswijziging 2019/25 is er een bedrag van € 600.000 in deze reserve gestort. In 2020 is conform begrotingswijziging 2020/14 het saldo van de reserve actualisatie bestemmingsplannen (bedrag van € 365.000) aan deze reserve toegevoegd. Daarnaast is er in 2020 een bedrag van ongeveer € 96.000 onttrokken in verband met kosten die verband houden met het voorbereidingstraject van de invoering van de omgevingswet.

913039 Reserve Museum plus

De reserve Museum Plus is ingesteld bij het Najaarsbericht 2019 (begrotingswijziging 2019-033). Op 24 oktober 2019 is aan de raad het voorlopige ontwerp van het nieuwe Schoenen en Leder Museum (Museum Plus) gepresenteerd. Daarbij is aangegeven dat reeds in de begroting 2019 en verder opgenomen, maar nog niet concreet benodigde bedragen, voor het museum beschikbaar blijven. In 2019 is € 461.000 gestort en bij het Voorjaarsbericht 2020 is om dezelfde reden nog € 599.000 aan de reserve Museum Plus toegevoegd, zodat totaal € 1.060.000 beschikbaar is. In 2020 betreft het een toevoeging vanuit het product 514 Museum Plus (een deel

van) de posten subsidie aan het museum (€ 23.000 door lagere subsidie vanwege sluiting museum) , de stelpost overig (€ 542.000) en afschrijvingen en rente (samen € 34.000). Uit de reserve worden aanloopkosten voor het nieuwe museum gefinancierd (€ 365.000 bij begroting 2021) en een extra subsidie in de eerste 4 volle jaren na opening (voorzien voor de jaren 2022 tot en met 2025 (indicatief € 167.000 per jaar).

913040 Reserve sport

Conform besluit in de kadernota 2020 is deze reserve sport gevormd tlv de AR, om op korte termijn een aantal zaken rondom sport geregeld te krijgen. Dit vooruitlopend op de kadernota sport.

913041 Reserve duurzaamheid

In de begroting 2020 is deze reserve gevormd voor een bedrag van € 1 mln. De reserve is gevormd voor extra taken op het gebied van verduurzaming; zoals grootschalige opwek, verduurzaming woningen en gemeentelijk vastgoed, klimaatadaptatie, warmtetransitie en de groene agenda.

Het in de decembercirculaire 2019 beschikbaar gestelde bedrag van € 240.000 voor verduurzaming is aan deze reserve toegevoegd.

Verder is in 2020 is, op basis van besluitvorming, een bedrag van ongeveer € 220.000 onttrokken. Voor de groene agenda een bedrag van € 16.000 en voor grootschalige opwek een bedrag van € 204.000.

913050 Reserve bouwgrondexploitatie

De reserve bouwgrondexploitatie is noodzakelijk om tegenvallers en risico's bij de gemeentelijke grondexploitaties te kunnen opvangen. Bij de vaststelling van de kadernota 2011 is door de raad bepaald dat deze reserve minimaal € 5.000.000 moet bedragen. Een saldo beneden het minimum behoeft direct aanvulling. De hoogte van de reserve wordt jaarlijks in het kader van de nota grondexploitatie heroverwogen.

De volgende onttrekkingen hebben plaatsgevonden in 2020:

Ten gunste van AR - jaarrekening 2019 € 10.188.000

Product 851 algemene kosten bouwgrondexploitatie € 31.000

Verlies complex Samarja € 8.000

Kosten geluidsbeleid € 7.000

Kosten planschade € 55.000

Afboeken boekwaarde perceel € 790.000

Voorziening De Rugt € 82.000

Voorziening Drogerij € 62.000

VPB 2020 € 348.000

De volgende stortingen hebben plaatsgevonden in 2020:

Schoolstraat € 1.000

Voormalige school Vrijhoeve € 177.000

1e Zeine € 7.000

Restant voorziening Taxandriaweg € 1.000
Besoyen € 87.000
Winstneming Weasgeerd West (complex 381) € 149.000
Winstneming Haven 8 West (complex 139) € 3.743.000
Winstneming Haven 1-6 afbouw (complex 138) € 547.000
Winstneming Haven Zeven (complex 136) € 57.000
Winstneming Zanddonk (complex 118) € 244.000
Winstneming Mollercollege (complex 111) € 1.000

913052 Reserve cultuur

De reserve is gevormd door diverse ontwikkellocaties een bijdrage te laten doen teneinde de gelegenheid te hebben om invulling te kunnen geven aan kunst. Door de gewijzigde voorschriften van de commissie BBV mogen geen stortingen meer plaatsvinden naar reserves vanuit complexen van het grondbedrijf, omdat dit gezien wordt als voortijdige winstafroming. Besloten is om de reserve in stand te houden voor de bekostiging van kunstobjecten.
In 2020 werd met name het kunstwerk Rogge hieruit bekostigd.

913053 Reserve Parkmanagement

Tegenover deze reserve staat de deelneming van de gemeente Waalwijk in Parkmanagement BV.
In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913054 Reserve ruimtelijke kwaliteit

Vanuit de structuurvisie is deze reserve ontstaan. De bedoeling is dat door inbreiding middels een anterieure overeenkomst wordt bijgedragen aan deze reserve teneinde de ruimtelijke ontwikkelingen bij te laten dragen aan de ruimtelijke kwaliteit op de locatie, in de directe omgeving of middels een storting in deze reserve. Bij de vaststelling van de structuurvisie is aangegeven dat de reserve groen wordt overgeheveld naar deze reserve. De reserve groen is destijds gevormd door diverse ontwikkellocaties een bijdrage te laten leveren om rood voor groen te laten betalen.
In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

913055 Reserve revitalisering Haven I - VI

Doel van deze reserve is het financieren van projecten die leiden tot revitalisering van delen van het bedrijventerrein Haven I-VI, waarbij het gaat om projecten waarbij een directe meerwaarde ontstaat indien betrokken bedrijven en gemeente gezamenlijk bijdragen aan het opstellen en uitvoeren van de plannen. Conform begrotingswijziging 2020/14 is het saldo van de reserve herstructurering (€ 1.000.000) toegevoegd aan deze reserve.

913057 Reserve mobiliteitsfonds

De reserve mobiliteitsfonds is in 2013 gevormd.
Deze reserve zal ingezet worden ter dekking van de kapitaallasten van het GOL. Conform begrotingswijziging 2020/06 is het saldo van deze reserve toegevoegd aan een geblokkeerde reserve ter dekking van de kapitaallasten die samenhangen met de kredietvotering voor de uitvoering van het project GOL.

913060 Reserve stimuleringsfonds centrum Waalwijk

Met begrotingswijziging 2016/01 is ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het centrum van Waalwijk. Dit bedrag is gestort in deze reserve. Daarnaast heeft met begrotingswijziging 2018/002 ten laste van de algemene reserve nogmaals een storting plaatsgevonden voor een bedrag van € 100.000. In 2020 is een bedrag van ongeveer € 19.000 onttrokken voor project wet blue centrummanagement.

913061 Reserve herstructurering

Met het vaststellen van de nota grondexploitatie 2016 is ten laste van de reserve grondexploitatie een bedrag van € 1.000.000 in deze reserve gestort in verband met eerder aangegane verplichtingen met de BOM. Met begrotingswijziging 2020/14 is het saldo van deze reserve toegevoegd aan de reserve revitalisering (913055).

913062 Reserve bovenwijkse voorzieningen faciliterend grondbedrijf

Tot 2016 werd de reserve bovenwijkse voorzieningen gevoed vanuit de actieve grondexploitaties door een storting per m² en vanuit het faciliterend grondbeleid doordat de ontwikkelende partij via een anterieure overeenkomst een bedrag betaalde. In 2016 heeft de raad besloten om de reserve bovenwijkse voorzieningen toe te voegen aan de algemene reserve. Omdat vanuit het faciliterend grondbeleid via anterieure overeenkomsten een bijdrage wordt gevraagd voor bovenwijkse voorzieningen is met ingang van 2016 de reserve bovenwijkse voorzieningen faciliterend grondbedrijf gevormd. In 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Staat van voorzieningen

De voorzieningen t.b.v. de exploitatieverliezen grondexploitatie zijn niet opgenomen onder de voorzieningen, maar in mindering gebracht op de boekwaarde van de complexen. Zie hiervoor (en voor een specificatie van de voorzieningen) de debetzijde van de balans, onder 'voorraden'. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor de voorziening wegens oninbaarheid van debiteuren. Deze is in mindering gebracht op de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overeenkomstig het BBV wordt aan de voorzieningen geen rente toegevoegd. De voorzieningen per 31 december 2020 zijn als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000

Naam voorziening	Saldo 1-1-2020	Stortingen	Aanwendingen	Vrijval tgv de exploitatie	Saldo 31-12-2020
921004 Voorziening wethouderspansioenen APPA	2.310	670	-182		2.798
921011 Voorziening monitoring sanering Unnaplein	21		-8		13
922004 Voorziening riolering	1.866	556			2.422
922006 Voorziening onderhoud gebouwen	357	1.216	-1.046		527
922007 Voorziening afvalstoffenheffing	1.224		-378		846
TOTAAL VOORZIENINGEN	5.778	2.442	-1.614		6.606

Toelichting voorzieningen

Hieronder zijn de aard en reden de van voorzieningen toegelicht, alsmede de belangrijkste mutaties.

921004 Voorziening wethouders pensioenen APPA

Op grond van gewijzigde regelgeving is in 2015 een pensioenvoorziening voor wethouders gevormd. In de circulaire van 21 december 2015 is door het Rijk aangegeven op welke wijze de voorziening moet worden bepaald. Jaarlijks laat de gemeente een herberekening op basis van de dan geldende parameters (rekenrente en sterfteprognosetabel) uitvoeren door Proambt. Op basis hiervan wordt dan berekend wat de hoogte van de voorziening wethouderspansioenen moet zijn om aan de toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. Per ultimo 2020 was benodigd in de voorziening een bedrag van € 2.798.000, waardoor een aanvullende storting in de voorziening eind 2020 nodig was van ruim € 500.000 (toelichting product 003 College).

921011 Voorziening monitoring sanering Unnaplein

In 2010 is deze voorziening ontstaan vanuit het saneringskrediet Unnaplein. Omdat de saneringswerkzaamheden waren afgerond en men het krediet wilde afsluiten is er een voorziening gevormd voor de nog uit te voeren monitoring van het grondwater. Deze monitoring zou over een periode van 10 jaar periodiek plaatsvinden. De monitoring vindt plaats door Oranjewoud. In 2021 zal, zo het zich laat aanzien, de laatste monitoring plaatsvinden en kan de voorziening afgesloten worden.

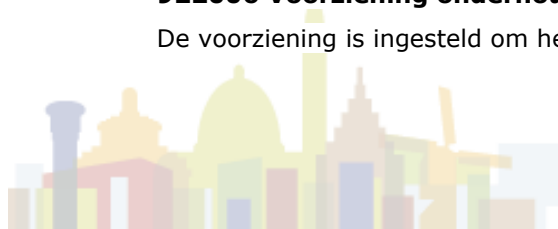
922004 Voorziening riolering

De voorziening riolering is ingesteld op basis van de nieuwe BBV regelgeving. In 2020 is € 556.000 gestort, zijnde het verschil tussen de werkelijke baten en lasten van het product riolering en de opbrengst rioolrechten.

Saldo per 31-12-2020 is € 2.422.000.

922006 Voorziening onderhoud gebouwen

De voorziening is ingesteld om het beheer en onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen op een

voldoende niveau te kunnen uitvoeren en de kosten daarvan te spreiden over meerdere jaren. De storting van € 1.161.000 is conform de begroting 2020. Ook is nog een aanvullende storting gedaan in verband met Spuk sport van € 55.000. Aan de storting ligt een uitgebreide inventarisatie ten grondslag die uitkomt op een onderhoudsverplichting van afgerond € 11.000.000 voor de komende 10 jaren. De onttrekkingen voor een totaalbedrag van € 1.047.000 betreffen de werkelijke onderhoudslasten. Het saldo is per 31-12-2020 € 527.000.

922007 Voorziening afvalstoffenheffing

De voorziening afvalstoffenheffing is ingesteld op basis van de regelgeving van de BBV. Voor 2020 is per saldo € 378.000 onttrokken, zijnde het verschil tussen de werkelijke baten en lasten. Het saldo is per 31-12-2020 € 846.000.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	137.805	135.679
Openbare lichamen	210	195
Totaal	138.015	135.874

In 2020 is circa € 18.000.000 afgelost op leningen en zijn er 2 nieuwe leningen aangegaan voor een totaal bedrag van € 15.000.000, met een looptijd van 10 jaar. Over het boekjaar is ongeveer € 3.000.000 aan rente betaald op bovenstaande schuld. Voor een nadere toelichting op de rente wordt u verwezen naar de paragraaf financiering (en treasury).

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	17.411	12.834
Overlopende passiva	12.942	15.597
Totaal	30.353	28.431

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Overige kasgeldleningen	10.000	8.000
Banksaldi	1	
Overige schulden	7.410	4.834
Totaal	17.411	12.834

De overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31- 12-2019	Boekwaarde 31- 12-2020
<ul style="list-style-type: none"> De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren: Rijk Overige Nederlandse overheidslichamen 	61 5.025	239 5.950
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd, en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume.	7.072	7.721
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	784	1.687
Totaal	12.942	15.597

Onder de overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van de volgende begrotingsjaren is een bedrag van € 1.362.000 begrepen met betrekking tot faciliterend grondbedrijf. Dit betreffen vooruitontvangen bedragen op basis van afgesloten overeenkomsten.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000

Vooruitontvangen van het Rijk	Saldo 1-1-2020	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31-12-2020
Bijdrage Kerkenvisie	50		50	
Specifieke Uitkering Sport	11		11	
Sportakkoord		30		30
Huisvesting arbeidsmigranten		182		182
Toeslagenaffaire		27		27
Totaal	61	239	61	239
Vooruitontvangen overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie: project insteekhaven	5.019			5.019
Gemeente Loon op Zand inzake Sociaal Economisch Team	6		6	
Provincie; diverse IUP-projecten		911		911
Platform middelgrote gemeentes		20		20
Totaal	5.025	931	6	5.950

Waarborgen en garanties

Ultimo 2020 stond de gemeente garant voor de navolgende leningen:

Staat van gewaarborgde leningen

Bedragen x € 1.000

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldnemer	Restantbedrag 1-1-2020	Restantbedrag 31-12-2020	dekkingspercentage
728	Sport en culturele instellingen	595	561	100
2.213	Zorginstelling	514	428	100
2.941		1.109	989	

Staat van gewaarborgde geldleningen tbv Waarborgfonds sociale woningbouw (BNG/NWB)

Bedragen x € 1.000

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldnemer	Restantbedrag 1-1-2020	Restantbedrag 31-12-2020	dekkingspercentage
307.093	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	298.216	293.585	50/100
307.093		298.216	293.585	

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

A. COVID-19 (Corona)

Het COVID-19 (Corona) virus heeft financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020. In de paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis is in beeld gebracht wat meer/minder lasten en de meer/minder baten ten gevolge van de coronacrisis zijn.

Daarnaast is besloten om de niet aangewende middelen/rijkscompensatie corona zoals opgenomen in de algemene uitkering via resultaatbestemming jaarrekening 2020 te storten in de bestemmingsreserve Maatregelen coronacrisis. Naast de rijkscompensatie corona voor het jaar 2021 (€ 1.131.000) wordt ook deze bestemmingsreserve ingezet om negatieve financiële effecten te dekken.

Voor de gemeente Waalwijk zijn de financiële effecten voor 2021 en mogelijk volgende jaren nog hoogst onzeker en zullen sterk afhankelijk zijn van de duur van deze pandemie. Vast staat in elk geval dat de gevolgen materieel van aard zullen zijn. Bij de bepaling van de weerstandsratio is daarom hiermee rekening gehouden. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende de crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Via voor- en najaarsbericht 2021 en zo nodig tussentijds zullen de financiële effecten voorzien van dekkingsmaatregelen voorgelegd worden aan de gemeenteraad. Op dit moment is het financieel effect van de coronacrisis voor 2022 en verder niet goed in te schatten.

B. Personele verplichtingen

Met het besluit begroten en verantwoordt is het *verboden* voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Om die reden wordt géén post voor personele verplichtingen opgenomen op de balans.

C. Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

D. Terugkoopverplichting brandweerkazerne

Eind 2013 is de door de gemeente gebouwde brandweerkazerne in Waspik verkocht aan de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. In de verkoopovereenkomst is de voorwaarde opgenomen, dat indien de Veiligheidsregio niet langer eigenaar wenst te zijn c.q. de kazerne niet meer voor de huidige bestemming gebruikt wordt, de gemeente is gehouden alsdan het eigendom van de brandweerkazerne terug te kopen. De terugkoopprijs zal gelijk zijn aan de op dat moment geldende boekwaarde. De boekwaarde van de brandweerkazerne bedraagt ultimo 2020 € 951.000,-.

E. Grondexploitatie

Per einde 2020 is er nog sprake van één bouwclaim. Een ontwikkelaar heeft in het verleden gronden ingeleverd en daar een bouwclaim voor teruggekregen. Tegen een marktconforme residuele grondprijs zal de grond in relatie tot deze bouwclaim in de toekomst geleverd worden door de gemeente. Feit is wel dat we nog een aantal woningen verplicht door deze ontwikkelaar moeten laten bouwen.

F. Overigen

De gemeente heeft zich gecommitteerd aan diverse meerjarige inkoopverplichtingen.

Toelichting per beleidsveld

Jaarrekeningresultaat

Het jaar 2020 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 4.284.000 uit de normale bedrijfsvoering. Op hoofdlijnen wordt dit hierna verder toegelicht. Per beleidsveld wordt er een specificatie gegeven van de onderliggende producten. Vervolgens worden de producten waar de verschillen tussen begroting en rekening groter zijn dan € 50.000, voor zowel de baten als de lasten, nader toegelicht.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning

Beleidsveld 0 | Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR001 Bestuursorganen: Raad	674	673	619	54
PR002 Bestuursondersteuning raad&rekenkamer	605	620	586	35
PR003 College van B&W	799	806	1.365	-559
PR004 Publiekszaken	804	932	794	138
PR005 Leges publiekszaken	422	366	192	175
PR006 Verkiezingen	26	20	7	13
PR007 Representatie	99	99	60	39
PR008 Communicatie	77	121	156	-35
PR010 Bestuurlijke samenwerkingint.contacts	756	746	724	22
PR020 Overhead	13.518	12.690	12.570	120
PR061 OZB woningen	500	512	650	-138
PR062 OZB niet-woningen	96	96	105	-9
PR207 Parkeervergunningenheffingen	255	215	92	123
PR812 Erfpachtsgronden	212	206	450	-244
PR813 Beheer diverse percelen en panden	583	1.466	1.182	284
PR906 Hondenbelasting	0	0	7	-7
PR908 Reclamebelasting	0	0	0	0
PR909 Beleggingen en deelnemingen	6	6	6	0
PR910 Verstrekte geldleningen	0	0	0	0
PR911 Rente en Treasury (leningen korter 1jr)	33	23	55	-33
PR912 Rente (leningen gelijk of langer 1jr)	-895	-784	-934	150
PR913 Onvoorziene lasten	100	100	0	100
PR915 Algemene baten en lasten	2.383	389	141	248
PR916 Heffing precariorechten	0	0	5	-5
PR942 Vennootschapsbelasting	235	235	348	-113
Totaal Lasten	21.287	19.536	19.181	355
Baten				
PR002 Bestuursondersteuning raad&rekenkamer	0	0	0	0
PR003 College van B&W	0	0	-166	166

PR005 Leges publiekszaken	-797	-691	-534	-157
PR010 Bestuurlijke samenwerkingint.contacten	0	0	0	0
PR020 Overhead	-331	-339	-545	206
PR061 OZB woningen	-6.074	-6.074	-6.106	32
PR062 OZB niet-woningen	-6.507	-6.507	-6.427	-81
PR207 Parkeervergunningenheffingen	-755	-755	-690	-64
PR812 Erfpachtsgronden	-360	-360	-560	200
PR813 Beheer diverse percelen en panden	-907	-2.135	-2.214	79
PR906 Hondenbelasting	-197	-197	-221	24
PR908 Reclamebelasting	-87	-87	-75	-11
PR909 Beleggingen en deelnemingen	-95	-95	-58	-37
PR911 Rente en Treasury (leningen korter 1jr)	0	0	-43	43
PR912 Rente (leningen gelijk of langer 1jr)	-199	-199	-184	-15
PR914 Algemene uitkering	-66.011	-69.860	-69.499	-361
PR915 Algemene baten en lasten	0	0	-7	7
PR916 Heffing precariorechten	-168	-88	-96	8
PR923 Integratie-uitkering sociaal domein	-6.997	-7.036	-7.715	680
Totaal Baten	-89.485	-94.423	-95.141	718
Saldo van lasten en baten	-68.198	-74.887	-75.960	1.073
Onttrekkingen				
PR950 Mutaties reserves beleidsveld 0	-967	-5.912	-5.554	-358
Stortingen				
PR950 Mutaties reserves beleidsveld 0	3	4.759	4.773	-14
Mutaties reserves	-964	-1.153	-781	-372
Saldo na mutaties reserves	-69.162	-76.040	-76.741	701

Toelichtingen

Product 001 Bestuursorganen raad

Op de post salarissen is in 2020 een incidenteel voordeel van € 15.000 omdat de raad één raadslid minder heeft. Daarnaast is een aantal incidentele voordelen ontstaan door de Coronacrisis, o.a. doordat veel vergaderingen en bijeenkomsten digitaal of niet plaatsvonden:

- Congreskosten € 9.000
- Faciliteren raad (cateringkosten) € 7.000
- Excursies € 6.000
- Raadscommunicatie € 25.000 (o.a. Meet & Greetbijeenkomst heeft in een afgeslankte digitale versie met alleen de inzet van digitale communicatiemiddelen plaatsgevonden).

Daarnaast is er een incidenteel nadeel: de gemaakte kosten voor de benoemingsprocedure van de

burgemeester van € 13.000. De raad heeft bij het instellen van de vertrouwenscommissie besloten de kosten voor deze procedure ten laste te brengen van de post onvoorzien uitgave. In 2020 kunnen deze kosten echter opgevangen worden binnen dit product.

Product 003 College van B&W

Het tekort op product 003 is te verklaren door een noodzakelijke aanvullende storting in de voorziening wethouderspensionen APPA per eind 2020 van ruim € 500.000. De voorziening moet toereikend zijn om de toekomstige pensioenen aan de (voormalige) wethouders te kunnen betalen. Het tekort wordt veroorzaakt doordat tot nu toe de pensioenrechten van de huidige wethouders en voormalig wethouders met wachtgeld niet worden begroot met een storting in de voorziening wethouderspensionen APPA. Dit wordt in het voorjaarsbericht 2021 structureel gecorrigeerd. Daarnaast is het door aanpassingen in de actuariële grondslagen (verlaagde rekenrente en verhoogde sterfteprognosetabel) noodzakelijk om de voorziening extra aan te vullen om aan de toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Product 004 Publiekszaken

Het voordeel betreft voor € 113.000 een lagere doorbelasting van salariskosten.

Product 005 Leges publiekszaken

De afwijking betreft voor € 220.000 de lagere rijksleges reisdocumenten (budgettair neutraal).

Product 020 Overhead

Het resultaat op het product Overhead bedraagt in 2020 € 325.000 positief. Dit resultaat wordt gevormd door een aanzienlijk aantal financiële afwijkingen op de kostenplaatsen, die tot de overhead behoren. In het onderstaande overzicht zijn de belangrijkste verschillen per kostenplaats met een korte toelichting opgenomen.

Kostenplaats 1.000	bedragen x €	Resultaat	V/N	Toelichting
971 Huisvesting	-101	N		De betaalde gemeentelijke belastingen (met name OZB) zijn niet geraamd (63 N) en de kosten voor elektriciteit zijn te laag geraamd (46 N).
973 Algemene personeelskosten	328	V		Een voordelig resultaat op arbeidsvoorwaarden (55 V), studie/opleiding (191 V) en arbo (54 V), waarbij een deel van de verklaring ligt bij de werkomstandigheden in de coronaperiode.
974 Algemene organisatiekosten	79	V		Een voordelig resultaat op verzekeringen (31 V), repro (33 V) en abonnementen (18 V).
988 Kostenplaats Team HRM	-121	N		De begrotingswijziging wijziging personeelslasten is abusievelijk foutief opgesteld, waardoor het personeelsbudget voor personeel op tijdelijke functies ten onrechte in mindering is gebracht op het salarisbudget vast personeel (108 N).
989 Kostenplaats Team ICT	75	V		Het beschikbare inhuurbudget (mede uit vacaturegelden) is in 2020 deels niet gebruikt.
990 Kostenplaats Team IBF	76	V		Het beschikbare inhuurbudget (mede uit vacaturegelden) is in 2020 deels niet gebruikt.
998 Kostenplaats Team REW	-140	N		Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door een lagere verrekende overhead met

			grondexploitatie en kredieten dan geraamd.
Baten SPUK-regeling	77	V	De SPUK sport voorziet ook in een compensatie voor het BTW-nadeel, als gevolg van de BTW vrijstelling sport, op overhead. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een voordeel. Een voordeel van € 41.000 komt voort uit de definitieve toekenning over 2019.
Overig	52	V	Het voordelig resultaat wordt veroorzaakt door een aantal beperkte financiële afwijkingen van andere kostenplaatsen, die tot de overhead behoren. Het betreft hierbij de kostenplaats automatisering, directie, concernstaf en team Financiën.
Totaal resultaat 020 Overhead	325	V	

Product 061 OZB woningen

De overschrijding op lastenniveau van € 138.000 op lastenniveau wordt met name veroorzaakt door een hogere doorbelasting vanuit de kostenplaats TVVB voor salariskosten/inhuur.

Product 062 OZB niet-woningen

De opbrengst van de OZB niet-woningen blijft achter met € 81.000 door effecten op variabelen zoals WOZ-waarden, leegstand, bezwaarschriften en de vertraging van diverse bouwprojecten (o.a. Haven 8).

Product 207 Parkeervergunningen - heffingen

Vanaf 2020 worden de uitgaven met betrekking tot de parkeerterreinen achter een slagboom geboekt op het product 206 Parkeervoorzieningen, terwijl het budget in 2020 niet overgeboekt is naar product 206. Vandaar dat dit resulteert in een voordeel op dit product van € 62.000. Daarnaast is er nog een incidenteel voordeel op diverse uitgaven. Ingevolge de coronacrisis zijn de inkomsten achtergebleven bij de geraamde inkomsten (€ 81.000).

Product 812 Erfpachtgronden

Zowel voor de lasten als de baten is er op dit product sprake van een afwijking van ongeveer € 240.000. Dit betreft de verkoop van een perceel dat onderdeel uitmaakte van de boekwaarde erfpachtgronden, maar op dit moment niet in erfpacht was uitgegeven. Het perceel is voor de boekwaarde verkocht.

Product 813 Diverse percelen en panden

Met begrotingswijziging 2020/12 (sloop Hoofdstraat 65 Sprang-Capelle) en begrotingswijziging 2020/29 (sloop Winterdijk 30A) was het afboeken van de boekwaarde van beide panden geraamd ten laste van dit product. Totaal geraamd bedrag van € 258.000. Voor beide panden heeft deze afboeking nog niet plaatsgevonden in 2020. Hiertegenover staat een nadeel op product 950 Mutaties reserves beleidsveld 0 'Bestuur en Ondersteuning'; de afboekingen van de boekwaarden waren geraamd ten laste van reserves en deze onttrekkingen hebben eveneens niet plaatsgevonden.

Daarnaast is een bedrag van ongeveer € 80.000 verantwoord in verband met de verkoop van snippergroen.

Product 912 Rente (leningen gelijk of langer dan 1 jaar)

De afwijking wordt veroorzaakt doordat er in werkelijkheid transitorische rente wordt verwerkt, welke niet in de begroting is opgenomen. Dit geeft een voordelig verschil van € 163.000.

Product 913 onvoorzien

In 2020 is geen aanspraak gemaakt op gelden uit dit budget.

Product 914 Algemene uitkering

Product 914 dient in samenhang met product 923 te worden gezien. Dit komt omdat de uitkering van het gemeentefonds wordt uitgesplitst naar een algemene uitkering en een integratie uitkering sociaal domein. Het eerste wordt geboekt op 914 terwijl de integratie uitkering sociaal domein wordt geboekt op product 923. Als beide posten naast elkaar worden gelegd ontstaat een positief saldo van €318.000. Belangrijkste oorzaak is het in raadsinformatiebrief 07-21 opgenomen voordeel van € 266.000 uit de Decemercirculaire 2020 van de algemene uitkering Gemeentefonds. Daarnaast is er nog € 52.000 extra algemene uitkering over voorgaande jaren ontvangen.

Product 915 Algemene baten en lasten

Dit voordeel van € 248.000 bestaat per saldo uit meerdere posten met als belangrijkste verschillen:

- Een voordeel van € 187.000 op een niet benodigde stelpost SPUK;
- Een voordeel van € 280.000 op oormerkingen algemene uitkeringen vanuit de Meircirculaire en Septemercirculaire 2020;
- Een voordeel van € 757.000 op oormerkingen Corona gelden (komen via resultaatbestemming mogelijk deels in bestemmingsreserve maatregelen Corona-crisis);
- Een nadeel van € 821.000 zijnde het nadelig saldo uit het Najaarsbericht 2020 dat bij wijziging van de begroting op deze post is verantwoord;
- Een nadeel van € 150.000 aan betaalde belastingen op onder andere gemeentelijk vastgoed, die niet verder intern zijn toegerekend.

Product 923 Integratie-uitkering sociaal domein

Zie toelichting product 914.

Product 942 Vennootschapsbelasting

Voor een drietal geclusterde werkvelden wordt in principe door de ondernemingspoort gegaan, te weten:

- Ophalen en verwerken van afval;
- Betaald parkeren;
- Grondexploitatie.

Bij het ophalen en verwerken van afval is sprake van het ophalen en verwerken van een beperkte hoeveelheid bedrijfsafval. Die laatste activiteit is in principe aan Vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop geen winst wordt behaald, valt deze activiteit buiten de heffing van de Vbp. Met betrekking tot de verwerking van reststromen is intussen door de fiscus opgelegd dat 1% van de restwaarde in de belastingheffing wordt betrokken.

Het betaald parkeren achter de slagboom is in principe aan Vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop, vanwege de verlaagde parkeertarieven, geen winst wordt behaald, valt deze activiteit vooralsnog buiten de heffing van de belasting.

Duidelijk is dat het grondbedrijf als een belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting moet worden gezien. De spelregels zijn intussen duidelijk geworden. Wel moet er nog met de Belastingdienst overlegd worden over de openingsbalanswaardering. Door met de belastingdienst daarover een vaststellingsovereenkomst te sluiten wordt duidelijkheid verkregen omtrent de belastingdruk.

Op basis van de concept aangifte in 2019 is een verlies in het grondbedrijf berekend ad € 2.860.000. Daarmee is in principe geen Vpb verschuldigd voor dit jaar en kan het al eerder op de VA (Voorlopige Aanslag) betaalde bedrag worden terug verwacht (€ 103.000). Op basis van het consolidatiemodel van Deloitte zien wij voor 2020 een belastbare winst ontstaan van € 4.360.000. Een deel van deze winst kan verrekend worden met het resterende verlies uit 2019. Dit kan nadat een deel van dit verlies uit 2019 achterwaarts verrekend is met de winst uit 2018. Na deze verrekening blijft er nog € 1.083.000 over om te verrekenen met 2020. Op basis hiervan zal nog een bedrag ad € 3.277.000 aan resultaat in 2020 overblijven.

Ook voor de jaren 2017 tot en met 2019 is naar de huidige inzichten geen Vpb verschuldigd. Dat betekent dat het al eerder op de VA (Voorlopige Aanslag) betaalde bedrag kan worden terugverwacht.

Overigens worden de kosten voor Vpb onttrokken uit de Reserve bouwgrondexploitatie en is derhalve voor wat betreft de exploitatie een neutrale post.

Product 950 Mutaties reserves beleidsveld 0

De geraamde onttrekkingen ten behoeve van het afboeken van de boekwaarde van de panden Hoofdstraat 65 in Sprang-Capelle (begrotingswijziging 2020/12) en de boekwaarde van pand Winterdijk 30A in Waalwijk (begrotingswijziging 2020/29) hebben in werkelijkheid niet plaatsgevonden. In verband met het overhevelen van het budget voor het wegwerken van de achterstanden DIV naar 2021, heeft de geraamde onttrekking niet plaatsgevonden in 2020.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 1 | Veiligheid

Beleidsveld 1 | Veiligheid

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR101 Brandweer en rampenbestrijding	2.868	2.912	2.841	70
PR102 Openbare orde en veiligheid	1.457	1.447	1.694	-247
PR103 Dierenbescherming	41	41	45	-4
PR104 Parkeertoezicht	180	314	314	0
PR603 Stedelijke werkgelegenheidsprojecten	365	260	313	-53
Totaal Lasten	4.910	4.973	5.207	-234
Baten				
PR101 Brandweer en rampenbestrijding	-24	-24	-14	-10
PR102 Openbare orde en veiligheid	0	0	-151	151
PR603 Stedelijke werkgelegenheidsprojecten	0	0	-32	32
Totaal Baten	-24	-24	-197	173
Saldo van lasten en baten	4.886	4.949	5.010	-61
Onttrekkingen				
PR951 Mutaties reserves beleidsveld 1	-150	-150	-299	150
Saldo na mutaties reserves	4.737	4.800	4.711	89

Toelichtingen

Product 101 Brandweer en rampenbestrijding

Het voordeel op dit product wordt met name veroorzaakt door een lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio dan geraamd vanwege een teruggave op basis van het kostenverdeelmodel uit het positieve jaarrekeningresultaat 2019.

Product 102 Openbare orde en veiligheid

De kosten van het programma Veiligheid zijn via product 951 Mutaties reserves beleidsveld 1 voor een bedrag van ongeveer € 150.000 ten laste gebracht van de reserve 4 programma's.

Product 951 Mutaties reserves beleidsveld 1 Veiligheid

De afwijking op dit product wordt met name veroorzaakt doordat voor het programma Veiligheid de onttrekking ten laste van de reserve 4 programma's (ongeveer € 150.000) niet was geraamd in de begroting.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Beleidsveld 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

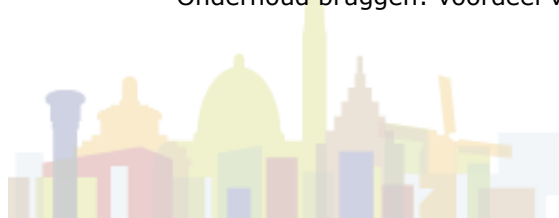
Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR201 Straatreiniging	529	476	462	13
PR202 Gladheidsbestrijding	173	173	134	39
PR203 Onderhoud wegenstraten en pleinen	3.079	3.301	3.170	131
PR204 Openbare verlichting	621	797	715	83
PR205 Verkeersmaatregelen	1.168	1.371	1.215	156
PR206 Parkeervoorzieningen	525	576	559	16
PR208 Exploitatie havencomplex	524	531	658	-127
PR210 Recreatieve havens	21	21	3	18
Totaal Lasten	6.641	7.246	6.916	330
Baten				
PR201 Straatreiniging	0	0	-3	3
PR202 Gladheidsbestrijding	0	0	-1	1
PR203 Onderhoud wegenstraten en pleinen	-239	-239	-282	43
PR204 Openbare verlichting	0	0	-1	1
PR205 Verkeersmaatregelen	-36	-36	-7	-29
PR208 Exploitatie havencomplex	-111	-111	-148	37
Totaal Baten	-386	-386	-441	55
Saldo van lasten en baten	6.255	6.861	6.475	385
Onttrekkingen				
PR952 Mutaties reserves beleidsveld 2	-351	-886	-702	-183
Stortingen				
PR952 Mutaties reserves beleidsveld 2	0	150	145	5
Mutaties reserves	-351	-736	-557	-178
Saldo na mutaties reserves	5.904	6.125	5.918	207

Toelichtingen

Product 203 Onderhoud wegen, straten en pleinen

Het positieve saldo van € 174.000 bestaat per saldo uit meerdere posten, met als belangrijkste verschillen:

- Herontwikkeling Hoofdstraat 65: deze werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2021 omdat de benodigde vergunningen nog niet afgegeven waren. Dit levert een (incidenteel) voordeel op van € 185.000
- Onderhoud bruggen: voordeel van € 85.000 vanwege minder noodzakelijke reparaties nodig dan

begroot. Het begrote bedrag is een berekend gemiddelde in meerjaren perspectief berekend en per jaar kan de realisatie anders uitvallen.

- Niet voorziene uitgaven bluswatervoorzieningen van € 25.000. De taken zijn teruggekomen van de Omgevingsdienst en de begroting moet hierop nog worden aangepast. Daarom is een voorstel hiervoor ingediend bij het Voorjaarsbericht 2021;

- Niet voorziene uitgaven E-laadzuilen van € 34.000. Het betreft hier kosten van E-laadzuilen welke niet naar projecten kunnen worden doorgerekend en waarvoor geen budget in de begroting was opgenomen. Daarom is een voorstel hiervoor ingediend bij het Voorjaarsbericht 2021;

- Onderhoud wegen en straten: nadeel van € 62.000 met als belangrijkste verklaring overschrijding door extra kosten op het gebied van onderhoud en reparaties. Dit is ontstaan door extra reparaties die noodzakelijk waren om het kwaliteitsniveau te handhaven.

Product 204 Openbare verlichting

Het positieve saldo van € 84.000 is veroorzaakt door lagere elektriciteitslasten door ombouw naar energiezuinige LED (voordeel € 56.000) en lagere afschrijvingslasten vanwege minder investeringen dan geraamd (voordeel € 50.000).

Product 205 Verkeersmaatregelen

Het positieve saldo van € 128.000 is veroorzaakt door onder andere:

- lagere lasten aan doorbelastingen inhuur van € 71.000,- vanwege minder aandacht voor beleidsmatige ontwikkelingen verkeersbeleid, en daardoor minder inhuurlasten;

- minder onderhoud Verkeersregelinstallaties van 57.000,-. Dit jaar niet zo noodzakelijk geweest als voorzien vanwege mindere storingen en daardoor minder beroep op dit budget.

Product 208 Exploitatie havencomplex

Het negatief saldo van € 90.000 is met name tot stand gekomen door:

- hogere lasten havenexploitatie van € 60.000 wat voor het grootste gedeelte gedekt kan worden door een onttrekking uit de reserve Kerkvaartse Haven (€ 50.000);

- hogere lasten ingeleend personeel van € 60.000 voor het ROC (Regionaal Overslag Centrum).

Voor de bediening van de sluis buiten de openingstijden huurt de gemeente Waalwijk dit bedrijf in en deze kosten worden door de gemeente Waalwijk weer in rekening gebracht bij het ROC.

Product 952 Mutaties reserves beleidsveld 2

Het nadeel van € 178.000,- is te verklaren doordat er voor een aantal projecten geen onttrekking heeft plaatsgevonden, waar wel een onttrekking geraamd was. De reden hiervoor is dat de kosten nog niet gemaakt zijn in 2020.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 3 | Economie

Beleidsveld 3 | Economie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR301 Straatmarkten	89	93	92	1
PR303 Economische ontwikkeling	776	2.210	1.597	613
PR304 Bedrijfsloket en -regelingen	345	545	444	102
PR305 Economische promotie	163	163	114	49
PR853 Grondexpl.bedrijven- en winkelgebieden	10.442	10.442	25.688	-15.246
PR905 Verblijfsbelasting	0	0	0	0
PR907 Forensenbelasting	0	0	0	0
Totaal Lasten	11.815	13.454	27.936	-14.482
Baten				
PR301 Straatmarkten	0	0	0	0
PR302 Opbrengst straatmarkten	-30	-28	-29	1
PR303 Economische ontwikkeling	-25	-71	-550	479
PR304 Bedrijfsloket en -regelingen	-38	-38	-35	-3
PR853 Grondexpl.bedrijven- en winkelgebieden	-10.442	-10.442	-30.036	19.594
PR905 Verblijfsbelasting	-154	-495	-435	-60
PR907 Forensenbelasting	-364	-16	-8	-8
Totaal Baten	-11.052	-11.089	-31.094	20.005
Saldo van lasten en baten	762	2.364	-3.158	5.522
Onttrekkingen				
PR953 Mutaties reserves beleidsveld 3	-350	-12.141	-10.874	-1.266
PR961 Mutaties reserves GREX beleidsveld 3	0	-1.000	-1.000	0
Totaal Onttrekkingen	-350	-13.141	-11.874	-1.266
Stortingen				
PR953 Mutaties reserves beleidsveld 3	0	10.210	10.210	0
PR961 Mutaties reserves GREX beleidsveld 3	0	1.000	5.592	-4.592
Totaal Stortingen	0	11.210	15.802	-4.592
Mutaties reserves	-350	-1.931	3.927	-5.858
Saldo na mutaties reserves	412	433	769	-336

Toelichtingen

Product 303 Economische ontwikkeling

De afwijking op dit product wordt met name veroorzaakt doordat geraamde mutaties met

betrekking tot de overname van de Truckparking (begrotingswijziging 2020/26) in werkelijkheid nog niet hebben plaatsgevonden. Hiertegenover staat een geraamde onttrekking op product 953 'Mutaties reserves beleidsveld 3 Economie' die in werkelijkheid eveneens niet heeft plaatsgevonden.

Daarnaast is in verband met de verkoop van een pand de verkoopopbrengst en afboeking van de boekwaarde ten laste van dit product verantwoord. Deze mutaties waren niet in de begroting geraamd en zijn per saldo budgettair neutraal.

Product 304 Bedrijfsloket en -regelingen

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door lagere uitgaven voor het programma Binnenstad dan aanvankelijk geraamd. Hiertegenover staat een lagere onttrekking ten laste van de reserves op product 953 'Mutaties reserves beleidsveld 3 Economie'.

Product 853 Grondexploitatie, bedrijven en winkelgebieden

Dit product dient in relatie te worden gezien met de producten 849, 851 en 852 (beleidsveld 8) en de producten 961 (beleidsveld 3) en 962 (beleidsveld 8) mutaties reserves grondexploitatie. Het saldo van deze producten bedraagt € 0. Daarnaast is het van belang dat deze producten worden gezien in samenhang met de nota grondexploitatie die jaarlijks gelijktijdig met de jaarrekening wordt opgesteld. In deze nota wordt inzicht gegeven in de reeds lopende en toekomstige complexen. Hierbij wordt ingegaan op de te lopen risico's, de voor afdekking van de risico's gevormde reserve grondexploitatie en wordt een beeld gegeven van de financiële stand van zaken. Daarnaast worden toekomstige uitgaven en inkomsten ingeschat. Ook verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid en de toelichting op de balans.

Product 905 Verblijfsbelasting

Het negatieve saldo op dit product van € 60.000 ontstaat doordat er minder overnachtingen zijn geweest vanwege corona. Dit was ook de veroorzaker van de lagere inkomsten uit de verblijfsbelasting arbeidsmigranten.

Product 953 Mutaties reserves beleidsveld 3

De lagere onttrekking dan geraamd wordt met name veroorzaakt doordat de geraamde mutaties in verband met de overname van de Truckparking (begrotingswijziging 2020/26) in 2020 nog niet heeft plaatsgevonden.

Product 961 Mutaties reserves grondexploitatie beleidsveld 3

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door een hogere stortingen dan geraamd voor een bedrag van € 4.592.000.

Bedragen in €

	Begroot	Werkelijk
Stortingen reserves grondexploitatie		

Begrotingswijziging 2020/14 storting reserve revitalisering bedrijventerreinen	1.000.000	1.000.000
Winstneming complex 139, Haven 8 West		3.743.282
Winstneming complex 138, afbouw Haven 1 t/m 6		546.945
Winstneming complex 136, Haven 7		57.483
Winstneming complex 118, bedrijventerrein Zanddonk		244.290
Totaal stortingen	1.000.000	5.592.000
Onttrekkingen reserves grondexploitatie		
Begrotingswijziging 2020/14 opheffen reserve herstructurering	1.000.000	1.000.000
Totaal onttrekkingen	1.000.000	1.000.000

Toelichting afwijkingen beleidsveld 4 | Onderwijs

Beleidsveld 4 | Onderwijs

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR401 Leerlingenvervoer	845	995	1.120	-125
PR402 Leerplicht	181	181	177	4
PR403 Openbare basisonderwijs excl.huisvesting	1	1	1	0
PR404 Bijzonder basisonderwijs excl.huisvest.	23	23	16	7
PR406 Huisvesting openbaar basisonderwijs	391	412	416	-4
PR407 Huisvesting bijzonder basisonderwijs	1.742	1.565	1.702	-137
PR408 Huisvesting speciaal basisonderwijs	96	96	92	4
PR409 Huisvesting voortgezet onderwijs	2.016	2.016	1.933	82
PR410 Huisvesting onderwijs algemeen	91	91	82	9
PR411 Lokaal onderwijsbeleid	1.462	1.661	1.087	574
PR412 Volwasseneneducatie	3	3	3	0
PR610 Kinderopvang	769	385	313	72
Totaal Lasten	7.620	7.428	6.941	487
Baten				
PR401 Leerlingenvervoer	-2	-2	0	-2
PR402 Leerplicht	0	0	0	0
PR405 Speciaal basisonderwijs excl.huisvesting	0	0	0	0
PR406 Huisvesting openbaar basisonderwijs	-77	-77	-77	0
PR407 Huisvesting bijzonder basisonderwijs	-130	-142	-213	71
PR409 Huisvesting voortgezet onderwijs	0	0	-6	6
PR411 Lokaal onderwijsbeleid	-1.118	-1.304	-1.304	0
PR610 Kinderopvang	-13	-13	-24	11
Totaal Baten	-1.339	-1.537	-1.624	87
Saldo van lasten en baten	6.280	5.890	5.317	573
Onttrekkingen				
PR954 Mutaties reserves beleidsveld 4	-1.808	-3.791	-3.690	-102
Stortingen				
PR954 Mutaties reserves beleidsveld 4	1.000	3.126	3.654	-528
Mutaties reserves	-808	-665	-36	-629
Saldo na mutaties reserves	5.473	5.225	5.281	-56

Toelichtingen

Product 401 Leerlingenvervoer

Met name het aantal ritten voor vraagafhankelijk niveau is door corona afgenomen. Hierdoor kunnen gebruikelijke combinaties van ritten niet meer gemaakt worden (vervoer minder efficiënt) en zijn kosten per rit duurder geworden. Het leerlingenvervoer laat in 2020 een dip zien in april, maar gaat daarna terug naar het oude niveau.

Doordat er voor de verdeling van de kosten per gemeente gebruik wordt gemaakt van een algemeen tarief per eenheid voor zowel vraagafhankelijk als leerlingenvervoer betekent dit voor een gemeente die naar verhouding een groot aandeel heeft in het leerlingenvervoer hogere kosten. Vanaf de zomer zijn de kosten voor het leerlingenvervoer per maand ook hoger in vergelijking met het begin van 2020.

Daarnaast zijn er in enkele gevallen ook door de gemeente zelf meerkosten gemaakt om in verband met corona vervoer te regelen. Het gaat hier om extra vervoer voor leerlingen van ouders met een vitaal beroep en crisisvervoer.

Product 407 Huisvesting bijzonder basisonderwijs

De hogere lasten betreft voor € 74.000 de sloopkosten Pater v.d. Geldschool (10e begrotingswijziging 2018).

De hogere baten betreft voor € 44.000 de huur van de Baardwijkschool (Balade) door het W. van Oranje College.

Product 409 Huisvesting voortgezet onderwijs

De € 82.000 betreft lagere doordecentralisatievergoeding Voortgezet Onderwijs.

Product 411 Lokaal onderwijsbeleid

Het voordeel van € 598.000 op 6411010 Onderwijsachterstandenbeleid betreft:

Restitutie subsidie van totaal € 336.000 (B&W besluit 7-7-2020) na vaststelling subsidie 2019 van Mikz en De Kindereijk. Dit is o.a. het gevolg van de wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en de hiermee gewijzigde financieringssystematiek.

De Specifieke rijksuitkering GOAB 2019 t/m 2022 is voor gemeente Waalwijk verhoogd met ongeveer € 700.000. Deze extra middelen zijn bestemd voor o.a. de uitbreiding uren Voorschoolse Educatie (VE) van 10 naar 16 uur per week. De start van 16 uur VVE is door het niet rondkrijgen van de organisatie bij de KO en door alle beperkingen rondom Covid niet eerder gestart dan de wettelijke ingangsdatum van 1-8-2020. De niet ingezette rijksmiddelen dienen vanuit deze Specifieke regeling doorgeschoven te worden naar 2021. Naast uitbreiding VE zijn de middelen bestemd voor o.a. HBO-er/coach op de VE groepen, ouderbetrokkenheidsprogramma's en opleidingen.

Product 610 Kinderopvang

Het voordeel van € 60.000 op 6610015 Wet Kinderopvang : vanwege Covid-19 zijn de inspecties in aangepaste vorm en niet op alle te inspecteren locaties uitgevoerd. Derhalve zijn er minder inspectiekosten gemaakt.

Product 954 Mutaties reserves beleidsveld 4

Het nadelig resultaat op dit product bedraagt € 629.000 en betreft voor € 596.000 de reserve GOA (913014). De geraamde onttrekking over de reserve GOA van € 70.000 is werkelijk een storting van € 526.000 en betreft de lagere lasten op product 411 Lokaal onderwijsbeleid.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie

Beleidsveld 5 | Sport, cultuur en recreatie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR209 Afwatering waterlossingen etc.	229	229	214	15
PR501 Zwembaden	2.385	2.363	2.285	78
PR502 Sporthallen en sportzalen	2.262	2.031	1.869	162
PR503 Sportparken	1.408	1.301	1.179	122
PR504 Onderhoud openbaar groen	4.285	4.549	4.490	59
PR505 Evenementen en kermissen	201	181	181	0
PR506 Recreatieve voorzieningen	200	192	176	16
PR507 Openbare leeszaal en bibliotheek	1.329	1.320	1.343	-24
PR508 Mediabeleid	43	43	42	1
PR509 Kunst en kunstzinnige vorming	2.884	2.777	2.665	112
PR510 Oudheidkunde en volksfeesten	21	21	17	4
PR511 Sportbeleid	1.048	1.460	1.271	189
PR512 Monumenten en archeologie	226	217	255	-38
PR513 Gemeentearchief	376	376	369	7
PR514 Museum Plus	983	385	388	-2
Totaal Lasten	17.882	17.446	16.744	701
Baten				
PR501 Zwembaden	-1.134	-817	-806	-12
PR502 Sporthallen en sportzalen	-976	-810	-784	-25
PR503 Sportparken	-357	-364	-356	-8
PR504 Onderhoud openbaar groen	-11	-26	-21	-5
PR505 Evenementen en kermissen	-54	-3	0	-3
PR506 Recreatieve voorzieningen	0	0	-1	1
PR507 Openbare leeszaal en bibliotheek	-284	-284	-275	-10
PR509 Kunst en kunstzinnige vorming	-710	-710	-699	-11
PR510 Oudheidkunde en volksfeesten	0	0	0	0
PR511 Sportbeleid	-50	-7	-174	167
PR512 Monumenten en archeologie	0	0	-14	14
PR514 Museum Plus	-92	-92	-92	0
Totaal Baten	-3.668	-3.113	-3.221	108
Saldo van lasten en baten	14.214	14.332	13.523	809
Onttrekkingen				

PR955 Mutaties reserves beleidsveld 5	-1.790	-1.979	-1.872	-107
Stortingen				
PR955 Mutaties reserves beleidsveld 5	1.010	1.599	1.599	0
Mutaties reserves	-780	-380	-273	-106
Saldo na mutaties reserves	13.434	13.953	13.250	703

Toelichtingen

Product 501 Zwembaden/Product 502 Sporthallen en -zalen

Vanwege de landelijke sluiting van zwembaden ivm de Covid-19 zijn er minder uitgaven gedaan op de posten energielasten, inhuur horecapersoneel en overige uitgaven. Dit geeft voordelige resultaten van resp. ongeveer € 80.000 en € 150.000. Deze voordelen zijn ook opgenomen in het financiële overzicht in de paragraaf Financiële gevolgen coronacrisis.

Vanuit het Rijk is er een compensatieregeling in het leven geroepen, in 2 varianten (Tegemoetkoming verhuurder sportaccommodaties TVS en TVS2). Deze regeling voorzorg in compensatie van de gedeerde huurinkomsten over de maanden maart, april, mei en het vierde kwartaal. Hierdoor hebben we de huren kunnen kwijtschelden aan de sportverenigingen en zijn wij hiervoor gecompenseerd. Eerder is in het najaarsbericht een nadeel gemeld van per saldo zo'n € 500.000 op de inkomsten, waarmee de begroting ook al is aangepast. Dit leidt daarom nu in de jaarrekening niet tot een afwijking, maar volledigheidshalve toch gemeld.

Product 503 Sportparken

Het voordeel op de uitgaven voor onderhoud en overigen is voor een deel gerelateerd aan de lockdown en voor een deel aan gunstige seizoensinvloeden. Het voordeel mbt de lockdown is opgenomen in het financiële overzicht in de paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis. Ook voor de buitensport hebben we gebruik gemaakt van de TVS en TVS2.

Voor alle sportaccommodaties samen hebben we een totaalbedrag van zo'n € 250.000 huur aan amateursportverenigingen kwijtgescholden en gecompenseerd gekregen van het Rijk.

Product 504 Onderhoud openbaar groen

In historisch perspectief is gebleken dat verwerking groen afval aan fluctuaties onderhevig is.

Product 509 Kunst en kunstzinnige vorming

Het voordelig resultaat betreft voor € 92.000 de lagere lasten voor kunstwerken (budget 6509080 kosten tlv reserve cultuur).

Product 511 Sportbeleid

Het voordelig resultaat op dit product bedraagt € 356.000 en betreft voornamelijk de mindere lasten GO Waalwijk (6511017) € 132.000 en JOGG (6511095) € 157.000. In de 2e begrotingswijziging 2021 zijn budgetoverhevelingen voor GO en JOGG opgenomen.

Product 955 Mutaties reserves beleidsveld 5

De lagere onttrekking betreft voor € 95.000 de reserve cultuur (913052) in verband met de lagere lasten voor kunstwerken (zie product 509).

Toelichting afwijkingen beleidsveld 6 | Sociaal domein

Beleidsveld 6 | Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR604 Sociaal cultureel werk	356	837	422	415
PR605 Maatschappelijke werk	732	724	588	136
PR606 Ouderenbeleid	188	155	120	35
PR607 Allochtonenbeleid	100	132	60	73
PR608 Samenlevingsopbouw	925	1.105	945	160
PR609 Jeugdwerk	1.652	1.506	1.428	78
PR611 Woonzorgzones	128	128	132	-4
PR612 Maatschappelijke zorg en begeleiding	99	290	341	-51
PR613 Participatiewet	493	581	506	76
PR614 Inkomensvoorzieningen	13.352	13.957	22.253	-8.297
PR615 Minimabeleidarmoedebeleid	2.246	2.608	2.210	398
PR616 Uitstroombevordering	8.300	8.261	7.664	597
PR630 Samenkracht en burgerparticipatie	445	666	473	193
PR631 Toegang sociaal domein	4.399	4.792	4.760	32
PR633 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	797	1.011	1.018	-7
PR634 Maatwerk dienstverlening 18+	9.421	9.723	9.422	301
PR635 Maatwerk dienstverlening 18-	7.276	12.148	11.866	282
PR636 Geëscaleerde zorg 18-	896	1.064	1.064	0
PR711 Jeugd en gezin WMO	312	269	292	-23
Totaal Lasten	52.118	59.957	65.563	-5.606
Baten				
PR604 Sociaal cultureel werk	-5	-5	-4	-1
PR605 Maatschappelijke werk	-4	-4	0	-4
PR606 Ouderenbeleid	-40	-40	-19	-21
PR608 Samenlevingsopbouw	-77	-77	-77	0
PR609 Jeugdwerk	-273	-248	-241	-7
PR611 Woonzorgzones	0	0	-55	55
PR612 Maatschappelijke zorg en begeleiding	0	0	0	0
PR614 Inkomensvoorzieningen	-13.128	-13.733	-22.039	8.306
PR615 Minimabeleidarmoedebeleid	0	-1	-1	0
PR630 Samenkracht en burgerparticipatie	0	-15	-76	61
PR631 Toegang sociaal domein	0	0	0	0

PR633 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-22	-22	-20	-2
PR634 Maatwerk dienstverlening 18+	-233	-175	-202	27
Totaal Baten	-13.782	-14.320	-22.733	8.413
Saldo van lasten en baten	38.336	45.638	42.830	2.808
Onttrekkingen				
PR956 Mutaties reserves beleidsveld 6	-4.000	-5.110	-4.636	-474
Stortingen				
PR956 Mutaties reserves beleidsveld 6	2.000	2.017	2.017	0
Mutaties reserves	-2.000	-3.093	-2.619	-474
Saldo na mutaties reserves	36.336	42.545	40.212	2.333

Toelichtingen

Product 604 Sociaal cultureel werk

Op 6604015 Kinderboerderij 't Erf is de geraamde incidentele subsidie van € 25.000 nog niet beschikbaar gesteld. In het voorstel tot resultaatbestemming zal dit bedrag worden opgenomen. Ook het niet bestede budget op 6604070 extra subsidies Coronacrisis van € 412.000 zal worden opgenomen in het voorstel tot resultaatbestemming.

Product 605 Maatschappelijk werk

Het voordelig resultaat betreft voor € 124.000 minder lasten op 6605060 integrale aanpak sociaal domein. Dit bedrag is onderdeel van de budgetoverheveling naar 2021.

Product 607 Allochtonenbeleid en product 612 Maatschappelijke zorg en begeleiding

In samenhang dienen het voordeel product 607 van € 73.000 en het nadeel product 612 van € 51.000 worden gezien. Het betreft hier diverse budgetten inburgering (6607015, 6607025, 6612010 en 6612030).

Product 608 Samenlevingsopbouw

Het voordelig resultaat betreft voor € 152.000 minder lasten op 6608021 sloopkosten De Wierd. Deze uitgaven zullen in 2021 plaatsvinden en gedekt worden middels een onttrekking uit de AR.

Product 609 Jeugdwerk

De mindere lasten op dit product van € 78.000 betreft voor € 60.000 lagere subsidie St. Jongerencentra Waalwijk (6609010). Een bedrag van € 35.000 is overgeheveld naar 2021.

Product 611 Woonzorgzones

Het voordelig resultaat bedraagt € 52.000 en betreft voor € 39.000 de huur Balade (6611020).

Product 613 Participatiewet

De mindere lasten van € 76.000 betreft 6613055 Maatschappelijke activering en bij de 2e begrotingswijziging 2021 is € 60.000 overgeheveld naar 2021.

Product 614 Inkomensvoorziening

Het verschil betreft de, niet geraamde, € 8.300.000 lasten en baten op 6614045 Zelfstandige regeling ondernemers.

Product 615 Minimabeleid/armoedebeleid

De mindere lasten van € 398.000 betreft voornamelijk 6615137 Armoedebestrijding kinderen € 299.000 en 6615138 De Sterkste Schakel € 40.000. Bij de 2e begrotingswijziging 2021 zijn deze voordelen overgeheveld naar 2021.

Product 616 Uitstroombevordering

Op basis van de bijgestelde begroting 2020 van Baanbrekers is de gemeentebegroting, middels het voorjaarsbericht, de gemeentelijke bijdrage voor 2020 bijgesteld naar een bedrag van € 2.935.000. Met de tweede bestuursrapportage 2020 van Baanbrekers werd aangegeven dat het verwacht resultaat voor 2020 zou uitkomen op een positief resultaat van € 2.237.000. Als gevolg van deze ontwikkeling is middels het najaarsbericht 2020 de raming van de gemeentelijke bijdrage 2020 bijgesteld naar € 2.435.000.

De jaarrekening van Baanbrekers sluit (behoudens nadere correctie door de accountant) met een voordelig resultaat van € 3.858.000. Uitgaande van de voorlopige jaarrekening wordt door Baanbrekers voorgesteld hiervan € 524.000 over te hevelen naar het boekjaar 2021. Dit als gevolg van de in 2020 ontvangen vergoeding voor uitvoeringskosten TOZO die ook nog in 2021 doorlopen. Dit is het gevolg van de vergoedings-systeem van het rijk bij de TOZO-regeling: het rijk bekostigt per genomen TOZO-besluit, maar de uitvoering van de regeling loopt nog vele maanden door na het genomen besluit (bijv. bij bezwaren, bij terugvorderingen).

Na deze budgetoverheveling en een correctieboeking op verzoek van de accountant ten bedrage van € 540.000 resteert een voorlopig positief resultaat van bijna 2,8 miljoen, wat volgens de jaarstukken 2020 afgerekend gaat worden met de deelnemende gemeenten (na de vaststelling van de jaarrekening).

Voor Waalwijk zou dit in een terugbetaling van de gemeentelijke bijdrage voor 2020 resulteren van € 1.175.000 (41,67%)

Dit resultaat is grotendeels toe te schrijven aan;

- de toename van rijks gelden in het kader van de diverse steunmaatregelen;
- de positieve bijstelling door de rijksoverheid van de BUIG inkomsten;
- bijstelling van de uitkeringslasten als gevolg van een neerwaartse bijstelling (40) van het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden voor 2020;
- De reguliere bedrijfsvoeringskosten zijn marginaal gewijzigd

Daarnaast is op deze kostenplaats de mutatie als gevolg van de definitieve eindafrekening 2019 voor een bedrag van € 11.000 verantwoord.

Product 630 Samenkracht en burgerparticipatie

Het voordelig resultaat bedraagt € 254.000 en betreft voor een bedrag van € 191.000 de post 6630020 Innovatie en vernieuwing WMO. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2020 zal worden voorgesteld om € 188.000 te bestemmen. Het betreft een **subsidieverplichting aan Contour de Twern van de, in 2020**, ontvangen rijksbijdrage over de jaren 2021 en 2022 voor het Waalwijkse Koploperplan Clientondersteuning.

Product 634 Maatwerk dienstverlening 18+

De uitgaven met betrekking tot hulp bij huishouden, zowel voor ZIN als PGB, zijn lager dan geraamd (voordeel van € 110.000). De hogere lasten dan geraamd voor het onderdeel begeleiding WMO (nadeel van € 180.000) worden gecompenseerd door een voordelig verschil voor de uitgaven PGB WMO (€ 130.000) en door voordelige verschillen ten opzichte van de begroting voor overige WMO producten (waaronder dagbesteding en overige maatwerkarrangementen). Daarnaast was in het Najaarsbericht aanvankelijk rekening gehouden met een bedrag van € 150.000 in verband met een compensatiebijdrage voor zorgaanbieders in verband met corona. In werkelijkheid gaat het nu om een bedrag van € 36.000.

Product 635 Maatwerk dienstverlening 18-

Het voordelige verschil op dit product wordt met name veroorzaakt doordat geraamde uitgaven voor beheersmaatregelen (begrotingswijziging 2020/09) in werkelijkheid lager zijn dan geraamd. Hiertegenover staat een lagere onttrekking ten laste van de reserve sociaal domein op product 956 Mutaties reserves beleidsveld 6.

Product 956 Mutaties reserves beleidsveld 6

Door in werkelijkheid lagere uitgaven voor beheersmaatregelen (product 635) is de onttrekking ten laste van reserve sociaal domein in werkelijkheid lager dan geraamd.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 7 | Volksgezondheid en milieu

Beleidsveld 7 | Volksgezondheid en milieu

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR701 Volksgezondheid (openbare ruimte)	107	132	118	14
PR702 Vuilophaal en -afvoer	3.223	3.323	3.570	-248
PR704 Begraafplaatsen	495	518	550	-32
PR706 Riolering en waterzuivering	2.316	2.462	2.455	7
PR708 Milieu	1.247	2.948	1.737	1.211
PR709 Volksgezondheid: subsidiesbijdragen	1.663	1.663	1.649	14
PR710 Jeugdgezondheidszorg	24	24	24	0
Totaal Lasten	9.074	11.069	10.103	966
Baten				
PR702 Vuilophaal en -afvoer	-969	-1.069	-1.258	188
PR703 Reinigingsrechtafvalstoffenheffing	-3.754	-3.754	-3.835	81
PR704 Begraafplaatsen	-8	-8	-3	-4
PR705 Begraafplaatsrechten	-315	-315	-369	53
PR706 Riolering en waterzuivering	-105	-121	-121	0
PR707 Rioolrechten	-3.536	-3.666	-3.676	10
PR708 Milieu	-38	-38	-41	3
Totaal Baten	-8.725	-8.971	-9.303	331
Saldo van lasten en baten	349	2.098	800	1.298
Onttrekkingen				
PR957 Mutaties reserves beleidsveld 7	-1.222	-2.756	-1.619	-1.137
Stortingen				
PR957 Mutaties reserves beleidsveld 7	1.027	1.047	1.047	0
Mutaties reserves	-195	-1.709	-572	-1.137
Saldo na mutaties reserves	153	389	228	161

Toelichtingen

Product 702 Vuilophaal en -afvoer

De afwijking binnen de lasten wordt met name veroorzaakt door:

- een lagere onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing (€ 156.000 nadelig). Er was een begrote onttrekking geraamd van € 534.000, de werkelijk onttrekking bedraagt € 378.000 waardoor er een nadeel ontstaat van € 156.000;

- meer kosten gemaakt voor verwerking/transport grof vuil (€ 75.000 nadelig). De bewoners hebben de milieustraat veel vaker bezocht en meer grof afval aangeboden. Hier staan ook hogere baten tegenover.
- meer kosten stortplaats Gansoyensesteeg (€ 60.000 nadelig). Voor de aanleg van een zonneweide (opwekking groene stroom) op de stortplaats zijn er onderhoudswerkzaamheden die pas na 2020 stonden gepland naar voren gehaald en eerder uitgevoerd.
- minder verwerkingskosten kunststof verpakkingsafval verpakkingen (€ 105.000 voordelig). Vanaf april 2020 worden, door landelijke afspraken, de opbrengsten voor plastic verpakkingsafval aan gemeenten anders vergoed. Voorheen werden er kosten in rekening gebracht voor o.a. het vermarkten van pmd-afval. Daarnaast ontvingen gemeenten een vergoeding per ton gerecyclede hoeveelheden pmd-afval. Vanaf april 2020 worden er geen kosten meer in rekening gebracht en is de vergoeding gebaseerd op het totaal ingezamelde hoeveelheid plastic verpakkingsafval. De begroting 2021 is hier inmiddels op aangepast.
- meer kosten gemaakt voor verwerking luiers en incontinentiemateriaal ((€ 58.000 nadelig). De verwerking van luiers werd voorheen afgevoerd als restafval en geboekt op restafval. Om beter inzicht te krijgen wordt dit apart geboekt. In de begroting 2021 is er ook budget toegekend.
- er is een voordeel behaald op de post inhuur van € 35.000. Medewerkers van team sport konden vanwege de landelijke sluiting van sportaccommodaties worden ingezet. Daarnaast is het inzamelen van afval is efficiënter ingericht.
- daarnaast is er een voordeel te melden op de overige uitgaven gemeentewerf en milieustraat van € 30.000. Vanwege het slechte weer is gepland schilderwerk niet geheel afgemaakt en is er vanwege drukte geen tijd geweest om containers te vervangen.
- de opbrengsten van de milieustraat zijn € 55.000 hoger, dan in het najaarsbericht is ingeschat. In 2020 is de milieustraat erg druk bezocht. Of dit een direct gevolg is van de Covid19-pandemie is niet objectief aan te geven. Er is de afgelopen jaren sowieso een toename waarneembaar van de opbrengsten milieustraat. Of deze lijn de komende tijd doorgezet wordt is onduidelijk. Het effect van de invoering van een nieuw afvalstoffenbeleidsplan kan hier ook effect op gaan hebben.

Product 703 Reinigingsrecht/afvalstoffenheffing

Gedurende 2020 is er via de containers (rest en gft) aanzienlijk meer afval aangeboden dan verwacht/begroot. De aantallen voor 2020 liggen daarnaast aanzienlijk hoger dan in 2019. Het lijkt erop dat de coronacrisis de oorzaak is van deze stijging van het aantal afval in de gemeente Waalwijk maar ook in de rest van Nederland (zie meerder mediaberichten hierover)

Product 705 Begraafplaatsrechten

Net als in 2019 worden er meer begraafplaatsrechten geïnd dan begroot. In de begroting 2022 zal

er geanalyseerd worden wat op basis van de historische opbrengst realistischer is als begrote baten.

Product 708 Milieu

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt doordat niet alle geraamde kosten voor het programma Duurzaamheid in werkelijkheid al hebben plaatsgevonden. Hiertegenover staan lagere onttrekkingen op product 957 Mutaties reserves beleidsveld 7 ten laste van de reserve 4 programma's en de reserve duurzaamheid.

Daarnaast is ten laste van de algemene reserve via begrotingswijziging 2020/008 een bedrag geraamd van € 700.000 voor de asbestsanering van gemeentelijke panden. In werkelijkheid zijn nog geen uitgaven verantwoord en heeft de onttrekking ten laste van de algemene reserve nog niet plaatsgevonden.

Product 957 Mutaties reserves beleidsveld 7

In werkelijkheid zijn de onttrekkingen lager dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat niet alle voor het programma Veiligheid geraamde uitgaven in 2020 al verantwoord zijn. Daarnaast zijn er nog geen uitgaven verantwoord in verband met de asbestsanering van gemeentelijke panden. Hiervoor was een onttrekking geraamd ten laste van de algemene reserve.

Toelichting afwijkingen beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Beleidsveld 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Resultaat 2020
Lasten				
PR801 Opbrengst omgevingsvergunningen	0	0	1	-1
PR802 Vergunningen	11	126	38	88
PR804 Gebiedsgericht werken	530	480	465	15
PR805 Gegevensbeheer belastingen	51	51	54	-3
PR806 Leningen woningbouw	199	199	199	0
PR807 Werkzaamheden GEO registratie	275	303	320	-17
PR808 Stedelijke vernieuwing	104	104	57	47
PR809 Wonen	232	918	374	544
PR810 Ruimtelijke beleidsplannen	866	1.417	1.393	24
PR811 Bouwen	1.388	1.744	1.635	108
PR848 Kosten gronden vaste activa	368	2.154	1.168	987
PR849 Faciliterend grondbeleid	114	3.178	728	2.450
PR851 Algemene kosten bouwgrondexploitatie	264	264	31	233
PR852 Bouwgrondexploitatie Wonen	8.538	8.538	11.672	-3.135
Totaal Lasten	12.940	19.476	18.136	1.340
Baten				
PR801 Opbrengst omgevingsvergunningen	-1.278	-1.800	-1.977	177
PR802 Vergunningen	-41	-40	-19	-21
PR804 Gebiedsgericht werken	0	-2	-2	1
PR807 Werkzaamheden GEO registratie	-35	0	-8	8
PR809 Wonen	-23	-23	-50	26
PR810 Ruimtelijke beleidsplannen	-21	-21	-17	-5
PR811 Bouwen	0	0	-43	43
PR848 Kosten gronden vaste activa	0	0	-11	11
PR849 Faciliterend grondbeleid	0	-2.244	-930	-1.314
PR851 Algemene kosten bouwgrondexploitatie	-164	-164	0	-164
PR852 Bouwgrondexploitatie Wonen	-8.538	-8.538	-12.203	3.665
Totaal Baten	-10.100	-12.832	-15.260	2.428
Saldo van lasten en baten	2.840	6.644	2.876	3.768
Onttrekkingen				
PR958 Mutaties reserves beleidsveld 8	-237	-14.176	-11.482	-2.694
PR962 Mutaties reserves GREX beleidsveld 8	-100	-100	-183	83

Totaal Onttrekkingen	-337	-14.276	-11.665	-2.611
Stortingen				
PR958 Mutaties reserves beleidsveld 8	210	10.203	10.237	-35
PR962 Mutaties reserves GREX beleidsveld 8	0	0	641	-641
Totaal Stortingen	210	10.203	10.878	-675
Mutaties reserves	-127	-4.073	-787	-3.286
Saldo na mutaties reserves	2.713	2.571	2.089	482

Toelichtingen

Product 801 Opbrengst omgevingsvergunningen

Voor het najaarsbericht is gekeken welke vergunningen in 2020 nog leges op zouden gaan leveren. Dit is een voorzichtige inschatting gebleken. Het daadwerkelijke bedrag wat hieruit is voortgekomen is hoger. Dit verklaart het positieve saldo van €177.000 op dit product.

Product 802 Vergunningen

Het voordelige verschil wordt vooral veroorzaakt door lagere uitgaven voor ingeleend personeel invoering omgevingswet (€ 58.000). Er was een bedrag begroot van € 65.000, terwijl er € 7.000 aan lasten geboekt zijn. De uitgaven zijn echter wel gedaan, maar binnen een andere kostenplaats verwerkt ('Salarissen inhuurbudget TVVB' (5993010)).

Product 809 Wonen

Het voordelige verschil op dit product wordt met name veroorzaakt doordat er in werkelijkheid lagere uitgaven zijn verantwoord voor energiebesparende maatregelen (ongeveer € 500.000) dan geraamd. Bedrag is destijds beschikbaar gesteld ten laste van de reserve energiebesparende maatregelen. Deze reserve blijft beschikbaar.

Product 811 Bouwen

In werkelijkheid zijn vanuit team toezicht, leefbaarheid en handhaving minder uren doorbelast dan aanvankelijk in de begroting waren geraamd op dit product. Daarnaast is een bedrag van ongeveer € 40.000 verantwoord voor ontvangen dwangsommen. In de begroting is hiermee geen rekening gehouden.

Product 848 Kosten gronden vaste activa

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt doordat een via begrotingswijziging 2020/006 geraamde mutatie in verband met het inbrengen van gronden ten behoeve van het GOL project in werkelijkheid nog niet heeft plaatsgevonden.

Daarnaast heeft er ten laste van de reserve grondexploitatie een afboeking van de boekwaarde plaatsgevonden van Haven 8 Oost.

Product 849 Faciliterend grondbedrijf , product 851 Algemene kosten bouwgrondexploitatie en product 852 Bouwgrondexploitatie wonen

Deze producten dienen in relatie te worden gezien met de producten 853 (beleidsveld 3) en de

producten 961 (beleidsveld 3) en 962 (beleidsveld 8) mutaties reserves grondexploitatie. Het saldo van deze producten bedraagt € 0. Daarnaast is het van belang dat deze producten worden gezien in samenhang met de nota grondexploitatie die jaarlijks gelijktijdig met de jaarrekening wordt opgesteld. In deze nota wordt inzicht gegeven in de reeds lopende en toekomstige complexen. Hierbij wordt ingegaan op de te lopen risico's, de voor afdekking van de risico's gevormde reserve grondexploitatie en wordt een beeld gegeven van de financiële stand van zaken. Daarnaast worden toekomstige uitgaven en inkomsten ingeschat. Ook verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid en de toelichting op de balans.

Product 958 Mutaties reserves beleidsveld 8

De afwijking op dit product wordt met name veroorzaakt doordat in de begroting geraamde onttrekkingen in werkelijkheid (nog) niet hebben plaatsgevonden; energiebesparende maatregelen (€ 500.00), locatie Bloemenoordflats (€ 820.000 / begrotingswijziging 2020/05) en inbreng gronden ten behoeve van het project GOL (1,7 mln / begrotingswijziging 2020/06) . Daarnaast is in verband met het afboeken van de boekwaarde van een perceel een bedrag van € 790.000 ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht.

Product 962 Mutaties reserves GREX beleidsveld 8

De afwijking op dit product wordt veroorzaakt door:

- Hogere stortingen dan geraamd voor een bedrag van € 641.000
- Hogere onttrekking dan geraamd voor een bedrag van € 83.000

Bedragen in €

	Begroot	Werkelijk
Stortingen reserves grondexploitatie		
Schoolstraat 2 naar reserve 913050		444
Voormalige school Vrijhoeve naar reserve 913050		176.627
Eerste Zeine naar reserve 913050		7.317
Vrijval voorziening Taxandriaweg (921026)		1.453
Winstneming Besoyen naar reserve grondexploitatie		87.182
Winstneming complex 381 (Waesgeerd West) naar reserve leefbaarheid		217.324
Winstneming complex 381 (Waesgeerd West) naar reserve 913050		148.734
Winstneming complex 11 (Mollercollege)		1.490

Totaal stortingen	0	640.571
Onttrekkingen reserves grondexploitatie		
Grondbedrijf gerelateerde uitgaven, product 851 algemene kosten bouwgrondexploitatie	100.000	30.998
Verlies Samarja ten laste van 913050		7.974
Storting voorziening De Rugt ten laste van 913050		81.606
Storting voorziening Drogerij ten laste van 913050		62.358
Totaal onttrekkingen	100.000	182.936

Analyse begrotingsafwijkingen

Algemeen

Hieronder zijn een aantal overzichten opgenomen:

- Overzicht dat per beleidsveld de afwijking, ofwel de over- en onderschrijdingen ten opzichte van de begroting weergeeft
- een overzicht van de kredietoverschrijdingen

Bij overschrijdingen is mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven, als de gerealiseerde lasten hoger zijn dan de geraamde bedragen ná wijziging. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad, zoals geregeld in de Gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten.

Het bepalen òf respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad.

Bedragen x € 1.000

Beleidsveld	Begroting incl wijziging 2020			Jaarrekening 2020			Begrotingsafwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 Bestuur en Ondersteuning	24.295	-100.335	- 76.040	23.954	-100.695	- 76.741	341	360	701
1 Veiligheid	4.973	-174	4.800	5.207	-496	4.711	-234	322	89
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	7.396	-1.271	6.125	7.061	-1.143	5.918	335	-128	207
3 Economie	24.663	-24.230	433	43.738	-42.969	769	-19.074	18.739	-336
4 Onderwijs	10.554	-5.329	5.225	10.595	-5.314	5.281	-41	-15	-56
5 Sport, cultuur en recreatie	19.045	-5.092	13.953	18.343	-5.094	13.250	702	1	703
6 Sociaal domein	61.974	-19.430	42.545	67.580	-27.369	40.212	-5.606	7.939	2.333
7 Volksgezondheid en milieu	12.116	-11.728	389	11.150	-10.922	228	966	-806	161
8 Volkshuisvesting, RO, stedelijke vern.	29.679	-27.108	2.571	29.013	-26.924	2.089	665	-183	482
Totaal	194.696	- 194.696	0	216.642	- 220.926	-4.284	- 21.946	26.230	4.284

Begrotingsafwijking Beleidsveld 1

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 1 Veiligheid	Begroting na wijziging 2020	Jaarrekening 2020	Begrotings afwijking 2020
Product			
* PR101 Brandweer en rampenbestrijding	2.912	2.841	70
* PR102 Openbare orde en veiligheid	1.447	1.694	-247
* PR103 Dierenbescherming	41	45	-4
* PR104 Parkeertoezicht	314	314	0
* PR603 Stedelijke werkgelegenheidsprojec	260	313	-53
Totaal lasten	4.974	5.208	-234
* PR101 Brandweer en rampenbestrijding	-24	-14	-10
* PR102 Openbare orde en veiligheid	0	-151	151
* PR603 Stedelijke werkgelegenheidsprojec	0	-32	32
** PR951 Mutaties reserves beleidsveld 1	-150	-299	150
Totaal baten	-174	-496	323
Totaal beleidsveld 1 Veiligheid	4.800	4.711	89

Toelichting beleidsveld 1

Product 102 Openbare orde en veiligheid

De hogere lasten op dit product worden veroorzaakt door kosten programma Veiligheid en kosten voor het preventief interventieteam basisschoolkinderen. De kosten van het programma Veiligheid zijn gedeeltelijk ten laste gebracht van de reserve 4 programma's. Tegenover de kosten van het preventieteam staat een bijdrage vanuit regionale middelen.

Conclusie: Voor deze overschrijdingen geldt dat deze onrechtmatig is, maar niet meetelt voor het oordeel. De uitgaven passen binnen het door de raad uitgezette beleid.

Begrotingsafwijking Beleidsveld 3

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 3 Economie	Begroting na wijziging 2020	Jaarrekening 2020	Begrotings afwijking 2020
Product			
* PR301 Straatmarkten	93	92	1
* PR303 Economische ontwikkeling	2.210	1.597	613
* PR304 Bedrijfsloket en -regelingen	545	444	102
* PR305 Economische promotie	163	114	49
* PR853 Grondexpl.bedrijven- en winkelgeb	10.442	25.689	-15.247
** PR953 Mutaties reserves beleidsveld 3	10.210	10.210	0
** PR961 Mutaties reserves GREX beleidsvel	1.000	5.592	-4.592
Totaal lasten 3 Economie	24.663	43.738	-19.074
* PR302 Opbrengst straatmarkten	-28	-29	1
* PR303 Economische ontwikkeling	-71	-550	479
* PR304 Bedrijfsloket en -regelingen	-38	-35	-3
* PR853 Grondexpl.bedrijven- en winkelgeb	-10.442	-30.036	19.594
* PR905 Verblijfsbelasting	-495	-435	-60
* PR907 Forensenbelasting	-16	-8	-8
** PR953 Mutaties reserves beleidsveld 3	-12.141	-10.874	-1.266
** PR961 Mutaties reserves GREX beleidsvel	-1.000	-1.000	0
Totaal baten 3 Economie	-24.230	-42.968	18.738
Totaal beleidsveld 3 Economie	433	770	-336

Toelichting beleidsveld 3

Product 853 Grondexploitatie bedrijven- en winkelgebieden en product 961 Mutaties reserves grondexploitatie beleidsveld 3

Beide producten dienen in relatie te worden gezien met de producten 849, 851 en 852 (beleidsveld 8) en product 962 (beleidsveld 8) mutaties reserves grondexploitatie. Het saldo van deze producten bedraagt € 0. Daarnaast is het van belang dat deze producten worden gezien in samenhang met de nota grondexploitatie die jaarlijks gelijktijdig met de jaarrekening wordt opgesteld. In deze nota wordt inzicht gegeven in de reeds lopende en toekomstige complexen. Hierbij wordt ingegaan op de te lopen risico's, de voor afdekking van de risico's gevormde reserve grondexploitatie en wordt een beeld gegeven van de financiële stand van zaken. Daarnaast worden toekomstige uitgaven en inkomsten ingeschat. Ook verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid en de toelichting op de balans.

Conclusie: Voor deze overschrijdingen geldt dat deze onrechtmatig is, maar niet meetelt voor het oordeel. De uitgaven passen binnen het door de raad uitgezette beleid.

Begrotingsafwijking Beleidsveld 4

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 4 onderwijs	Begroting na wijziging 2020	Jaarrekening 2020	Begrotings afwijking 2020
Product			
* PR401 Leerlingenvervoer	995	1.120	-125
* PR402 Leerplicht	181	177	4
* PR403 Openbare basisonderwijs excl.huis	1	1	0
* PR404 Bijzonder basisonderwijs excl.huis	23	16	7
* PR406 Huisvesting openbaar basisonderwi	412	416	-4
* PR407 Huisvesting bijzonder basisonderw	1.565	1.702	-137
* PR408 Huisvesting speciaal basisonderwi	96	92	4
* PR409 Huisvesting voortgezet onderwijs	2.016	1.933	82
* PR410 Huisvesting onderwijs algemeen	91	82	9
* PR411 Lokaal onderwijsbeleid	1.661	1.087	574
* PR412 Volwasseneneducatie	3	3	0
* PR610 Kinderopvang	385	313	72
** PR954 Mutaties reserves beleidsveld 4	3.126	3.654	-528
Totaal lasten	10.554	10.595	-41
* PR401 Leerlingenvervoer	-2	0	-2
* PR403 Openbare basisonderwijs excl.huis	0	0	0
* PR406 Huisvesting openbaar basisonderwi	-77	-77	0
* PR407 Huisvesting bijzonder basisonderw	-142	-213	71
* PR409 Huisvesting voortgezet onderwijs	0	-6	6
* PR411 Lokaal onderwijsbeleid	-1.304	-1.304	0
* PR610 Kinderopvang	-13	-24	11
** PR954 Mutaties reserves beleidsveld 4	-3.791	-3.690	-102
Totaal baten	-5.329	-5.314	-15
Totaal beleidsveld 4 Onderwijs	5.225	5.281	-56

Product 401 Leerlingenvervoer

Met name het aantal ritten voor vraagafhankelijk niveau is door corona afgenomen. Hierdoor kunnen gebruikelijke combinaties van ritten niet meer gemaakt worden (vervoer minder efficiënt) en zijn kosten per rit duurder geworden. Het leerlingenvervoer laat in 2020 een dip zien in april, maar gaat daarna terug naar het oude niveau.

Doordat er voor de verdeling van de kosten per gemeente gebruik wordt gemaakt van een algemeen tarief per eenheid voor zowel vraagafhankelijk als leerlingenvervoer betekent dit voor een gemeente die naar verhouding een groot aandeel heeft in het leerlingenvervoer hogere kosten. Vanaf de zomer zijn de kosten voor het leerlingenvervoer per maand ook hoger in vergelijking met het begin van 2020.

Daarnaast zijn er in enkele gevallen ook door de gemeente zelf meerkosten gemaakt om in verband met corona vervoer te regelen. Het gaat hier om extra vervoer voor leerlingen van ouders met een vitaal beroep en crisisvervoer.

Product 407 Huisvesting bijzonder basisonderwijs

Sloopkosten Pater v.d. Geldschool werkelijk € 74.000 en de lasten zijn geraamd bij de 10e begrotingswijziging 2018.

Product 954 Mutaties reserves beleidsveld 4

In verband met lagere lasten op product 411 Lokaal onderwijsbeleid ontstaat op dit product een storting in de reserve GOA (913014) van € 526.000

Conclusie: Voor deze overschrijdingen geldt dat deze onrechtmatig is, maar niet meetelt voor het oordeel. De hogere uitgaven passen binnen het door de raad uitgezette beleid.

Begrotingsafwijking Beleidsveld 6

Begrotingsonrechtmatigheden beleidsveld 6			Begroting na	Jaarrekening	Begrotings
Sociaal Domein			wijziging 2020	2020	afwijking 2020
Product					
*	PR604	Sociaal cultureel werk	837	422	415
*	PR605	Maatschappelijke werk	724	588	136
*	PR606	Ouderenbeleid	155	120	35
*	PR607	Allochtonenbeleid	132	60	73
*	PR608	Samenlevingsopbouw	1.105	945	160
*	PR609	Jeugdwerk	1.506	1.428	78
*	PR611	Woonzorgzones	128	132	-4
*	PR612	Maatschappelijke zorg en begeleid	290	341	-51
*	PR613	Participatiewet	581	506	76
*	PR614	Inkomensvoorzieningen	13.957	22.253	-8.297
*	PR615	Minimabeleid/armoedebelid	2.608	2.210	398
*	PR616	Uitstroombevordering	8.261	7.664	597
*	PR630	Samenkracht en burgerparticipatie	666	473	193
*	PR631	Toegang sociaal domein	4.792	4.760	32
*	PR633	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.011	1.018	-7
*	PR634	Maatwerk dienstverlening 18+	9.723	9.422	301
*	PR635	Maatwerk dienstverlening 18-	12.148	11.866	282
*	PR636	Geëscaleerde zorg 18-	1.064	1.064	0
*	PR711	Jeugd en gezin WMO	269	292	-23
**	PR956	Mutaties reserves beleidsveld 6	2.017	2.017	0
Totaal lasten			61.974	67.580	-5.606
*	PR604	Sociaal cultureel werk	-5	-4	-1
*	PR605	Maatschappelijke werk	-4	0	-4
*	PR606	Ouderenbeleid	-40	-19	-21
*	PR608	Samenlevingsopbouw	-77	-77	0
*	PR609	Jeugdwerk	-248	-241	-7
*	PR611	Woonzorgzones	0	-55	55
*	PR614	Inkomensvoorzieningen	-13.733	-22.039	8.306
*	PR615	Minimabeleid/armoedebelid	-1	-1	0
*	PR630	Samenkracht en burgerparticipatie	-15	-76	61
*	PR633	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-22	-20	-2
*	PR634	Maatwerk dienstverlening 18+	-175	-202	27
**	PR956	Mutaties reserves beleidsveld 6	-5.110	-4.636	-474

Totaal baten	-19.430	-27.369	7.939
Totaal beleidsveld 6 Sociaal domein	42.545	40.211	2.333

Toelichting beleidsveld 6

product 614 Inkomensvoorzieningen

Betreft de niet geraamde lasten ad € 8.330.000 van de doorbetaling aan Baanbrekers van de rijksbijdrage Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers.

Conclusie: Voor deze overschrijdingen geldt dat deze onrechtmatig is, maar niet meetelt voor het oordeel. De uitgaven worden gedekt door extra inkomsten voor eenzelfde bedrag.

Afwijkingen op kredieten

In onderstaand overzicht staan de kredieten vermeld waarbij sprake is van een overschrijding die hoger is dan 5% van het beschikbaar gestelde kredietbedrag. De raad hoeft geen aanvullend krediet beschikbaar te stellen wanneer de overschrijding binnen de 5% blijft. Ook hier kan daarom de vraag gesteld worden of er mogelijk sprake is van een onrechtmatigheid.

Bedragen x 1 €

Omschrijving	Oorspronkelijk krediet	Overschrijding per 31 dec. 2020	%	Activa Klasse	Soort
VI2019 Perscontainer plastic inzamel	19.114	1.636	8,6%	261	Machines, apparaten en installaties heffing
Verplaatsen warenmarkt naar Centrum	140.000	19.785	14,1%	245	Grond-,weg- en waterbouwk. werk maatsch. nut

Toelichting kredietoverschrijdingen

Toelichting:

VI 2019 Perscontainer plastic inzameling

Het krediet is slechts met een gering bedrag, € 2.000 overschreden.

Conclusie: Deze overschrijding is onrechtmatig

Verplaatsen warenmarkt naar Centrum

Overschrijding van het krediet is hoofdzakelijk ontstaan doordat er meer kosten gemaakt zijn om kabels te leggen voor het aansluiten van de ondergrondse marktkasten.

Conclusie: De overschrijding is onrechtmatig.

Overzicht incidentele baten en lasten

Algemeen

Op grond van artikel 28 van het BBV wordt onderstaand overzicht van de incidentele baten en lasten 2020 gepresenteerd. Bedragen > € 50.000 worden afzonderlijk vermeld met een toelichting. De kleinere bedragen worden in totaal per beleidsveld vermeld.

Bedragen x
€1.000,=

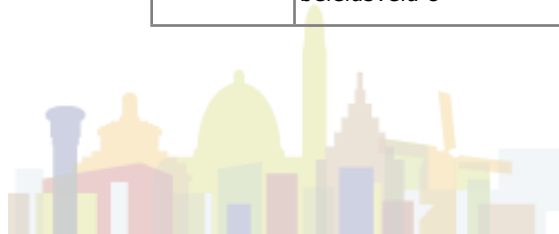
INCIDENTELE LASTEN			
Productnr.	Omschrijving Product	Bedrag	Toelichting
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning			
002	Bestuursondersteuning Raad en Rekenkamer	57	Communicatie-adviseur griffie tlv beleidsreserve
813	Beheer diverse percelen en panden	48	Kosten in verband met verkoop van snippergroen
813	Beheer diverse percelen en panden	630	Afboeken boekwaarde diverse panden en percelen (Najaarsbericht 2020)
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	4.295	Storting in AR, resultaat 2019 (begrotingswijziging 2020016)
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	281	Vorming geblokkeerde reserve Raadhuisplein 2 t.l.v. AR
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	180	storting opschalingskorting in AR
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	17	Overige stortingen
	Corona beleidsveld 0	110	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 1 Veiligheid			
102	Openbare orde en veiligheid	225	Kosten programma veiligheid
	Corona beleidsveld 1	3	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
	Corona beleidsveld 2	4	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 3 Economie			
303	Economische ontwikkeling	502	Afboeken boekwaarde in verband met de verkoop van een pand
303	Economische ontwikkeling	168	Kosten programma economie
304	Bedrijfsloket- en regelingen	158	Kosten programma binnenstad
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	10.187	Storting in AR vanuit reserve GREX (begrotingswijziging 2020015)

953	Mutaties reserves beleidsveld 3	22	Storting in AR vanuit reserve regio werkt
961	Mutaties reserves beleidsveld 3 GREX	1.000	Storting reserve revalidatie bedrijventerreinen t.l.v. reserve herstructurering
961	Mutaties reserves beleidsveld 3 GREX	4.592	Storting diverse winstenemingen grondexploitatie taak 3.2 in reserve GREX
	Corona beleidsveld 3	7	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 4 Onderwijs			
407	Huisvesting bijzonder basisonderwijs	74	Sloop P. vd Geldschool tlv reserve onderwijshuisvesting
411	Lokaal onderwijsbeleid	-209	Afrekening subsidies VVE 2019 tgv reserve GOA
610	Kinderopvang	-85	Creches en peuterspeelzalen afrekening subsidies peuteropvang 2019
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	1.000	Storting in reserve onderwijshuisvesting t.l.v. AR
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	2.128	Storting in reserve onderwijshuisvesting t.l.v. geblokkeerde reserve P. van Haren en MIP
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	526	Storting in reserve GOA, onderwijsachterstanden beleid product 411
	Corona beleidsveld 4	120	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie			
511	Sportbeleid	62	Whapp annex Vrijwilligersmakelaar aanvullende budgetoverheveling
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	1.000	Vorming reserve Sport t.l.v. AR
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	599	Storting in reserve Museum Plus (begrotingswijziging 2020008)
	Corona beleidsveld 5	8	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 6 Sociaal Domein			
609	Jeugdwerk	-58	Tavenu lagere vaststelling subsidie 2019
612	Maatschapp. Zorg/ begeleiding asielzoekers	65	Verhoogde asielinstroom budgetoverh. tlv AR
616	Uitstroombesteding	63	ESF project Samen aan het werk jeugdwerkloosheidsvrije zone regio
634	Maatwerk dienstverlening 18+	36	Compensatie aan zorgaanbieders in verband met Corona

956	Mutaties reserves beleidsveld 6	2.000	Aanvulling reserve sociaal domein vanuit AR
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	17	Storting in reserve inburgering nieuwkomers t.l.v. AR
	Corona beleidsveld 6	9.410	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu			
708	Milieu	462	Programma duurzaamheid ten laste van reserve 4 programma's, reserve duurzaamheid en beleidsreserve
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	1.000	Vorming reserve duurzaamheid t.l.v. AR
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	47	Overige stortingen
	Corona beleidsveld 7	33	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing			
808	Stedelijke vernieuwing	45	Kosten bodemsanering ten laste van reserve ISV
809	Wonen	177	Energiebesparende maatregelen huurwoningen (begrotingswijziging 2020/25)
810	Ruimtelijke beleidsplannen	147	Aankoop en sloop pand en aanleg pleisterplaats ten laste van AR (begrotingswijziging 2020/11)
810	Ruimtelijke beleidsplannen	96	Kosten invoeren omgevingswet
810	Ruimtelijke beleidsplannen	55	Kosten planschade ten laste van reserve grondexploitatie
812	Erfpachtgronden	240	Afboeken boekwaarde erfpachtgronden in verband met verkoop van een perceel
848	Materiele vaste activa	790	Afboeken boekwaarde perceel ten laste van reserve grondexploitatie
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	210	Storting in reserve leefbaarheid (conform primaire begroting)
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	4.700	Vorming geblokkeerde reserve GOL t.l.v. AR
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	4.928	Vorming geblokkeerde reserve GOL t.l.v. reserve mobiliteit
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	365	Storting in reserve invoering omgevingswet t.l.v. reserve ruimtelijke beleidsplannen
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	34	Overige stortingen

962	Mutaties reserves beleidsveld 8 GREX	367	Storting diverse winstenemingen grondexploitatie taak 8.2 in reserve GREX
962	Mutaties reserves beleidsveld 8 GREX	273	Diverse kosten GREX t.l.v. reserve GREX
TOTAAL INCIDENTELE LASTEN		53.211	

Bedragen x
€1.000,=

INCIDENTELE BATEN			
Productnr.	Omschrijving Product	Bedrag	Toelichting
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning			
020	Overhead	41	Afrekening SPUK sport 2019, als compensatie voor het BTWnadeel agv sportvrijstelling
812	Erfpachtsgronden	240	Verkoop van een perceel in erfpacht (zie onder lasten de vermindering van de boekwaarde voor eenzelfde bedrag)
813	Beheer diverse percelen en panden	80	Opbrengst in verband met de verkoop van snippergroen
813	Beheer diverse percelen en panden	1338	Opbrengst in verband met verkoop diverser percelen (Najaarsbericht 2020)
914	Algemene Uitkering	53	Algemene uitkering voorgaande jaren
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	110	Onttrekking egalisatiereserve reisdocumenten
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	281	Onttrekking AR voor sloopkosten Winterdijk 30a
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	4.295	Onttrekking reserve resultaat bestemming
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	50	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, ivm zaterdagopenstelling
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	348	Onttrekking reserve GREX voor VBP complexen GREX
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	80	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, nieuwe manier van werken griffie
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	105	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, data gedreven werken
950	Mutaties reserves beleidsveld 0	4	Overige onttrekkingen
	Corona beleidsveld 0	1.856	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)

Beleidsveld 1 Veiligheid			
951	Mutaties reserves beleidsveld 1	150	Kosten programma Veiligheid t.l.v. reserve 4 programma's
951	Mutaties reserves beleidsveld 1	75	Ontwikkeldbudget programma veiligheid
951	Mutaties reserves beleidsveld 1	50	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, extra capaciteit team handhaving
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	145	Vorming geblokkeerde reserve gebiedsontwikkeling LIDL t.l.v. AR
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	142	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, mobiliteit PR205
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	24	Onttrekking kosten inr. Doorsteek Winterdijk-Grotestraat
952	Mutaties reserves beleidsveld 2	50	Kosten toegangsweg jachtaven Scharlo t.l.v. reserve Kerkvaartsehaven
Beleidsveld 3 Economie			
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	200	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, programmamanagement binnenstad en economie (primaire begroting)
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	138	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, ontwikkelbudget binnenstad en economie (primaire begroting)
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	135	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, Data en Smart city
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	93	Onttrekking reserve 4 programma's (programma Economie)
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	98	Onttrekking reserve 4 programma's (programma Binnenstad)
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	22	Onttrekking reserve regio werkt t.g.v. AR
953	Mutaties reserves beleidsveld 3	10.188	Onttrekking GREX t.g.v. AR (begrotingswijziging 2020015)
961	Mutaties reserves beleidsveld 3 GREX	1.000	Opheffen reserve herstructurering t.g.v. reserve revitalisering bedrijventerreinen
Beleidsveld 4 Onderwijs			

954	Mutaties reserves beleidsveld 4	1.000	Onttrekking AR t.g.v reserve onderwijshuisvesting (kadernota 2020)
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	465	Onttrekking OHV saldo product 406 tm 410
954	Mutaties reserves beleidsveld 4	25	Overige onttrekkingen
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie			
501 t/m 503	Afrekening ontvangen SPUK sport 2019	38	Afrekening SPUK sport 2019
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	150	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, integrale GO aanpak
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	1.000	Vorming reserve Sport t.l.v. AR
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	297	Onttrekking AR, budgetoverheveling sportbeleid
955	Mutaties reserves beleidsveld 5	182	Overige onttrekkingen
	Corona beleidsveld 5	250	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 6 Sociaal Domein			
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	1.678	Onttrekking reserve sociaal domein, dekking tekorten (primaire begroting)
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	341	Onttrekking AR tbv coronasubsidies
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	200	Onttrekking AR tbv sloop de Weird
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	2.000	Onttrekking AR, aanvulling reserve sociaal domein
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	42	Onttrekking AR, budgetoverheveling, integrale sociaal domein
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	32	Onttrekking AR, budgetoverheveling, wet inburgering
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	30	Onttrekking AR, budgetoverheveling, begeleiding statushouders
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	65	Onttrekking AR, budgetoverheveling, verhoogde asielinstream
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	73	Onttrekking AR, budgetoverheveling, maatschappelijke activering
956	Mutaties reserves	310	Onttrekking AR, budgetoverheveling, armoedebestrijding

	beleidsveld 6		kinderen
956	Mutaties reserves beleidsveld 6	17	Opheffing reserve inburgering nieuwkomers t.g.v. AR
	Corona beleidsveld 6	8.331	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu			
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	100	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, programmamanager duurzaamheid (primaire begroting)
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	75	Onttrekking beleidsreserve 2019-2022, ontwikkelbudget duurzaamheid (primaire begroting)
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	1.000	Vorming reserve duurzaamheid t.l.v. AR
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	204	Onttrekking reserve duurzaamheid i.v.m. kosten grootschalige opwek
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	125	Onttrekking reserve 4 programma's (programma Duurzaamheid)
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	41	Green deal t.l.v. reserve 4 programma's
957	Mutaties reserves beleidsveld 7	74	Overige onttrekkingen
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing			
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	70	Onttrekking reserve bouwfonds (primaire begroting)
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	75	Onttrekking reserve invoering omgevingswet i.v.m. inhuur
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	4.700	Onttrekking AR voor vorming geblokkeerde reserve GOL
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	4.928	Onttrekking reserve mobiliteit t.g.v. geblokkeerde reserve GOL
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	147	Onttrekking AR, aankoop en sloop Winterdijk 3
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	365	Opheffing reserve ruimtelijke beleidsplannen t.g.v. reserve invoering omgevingswet
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	791	Onttrekking reserve GREX i.v.m. afwaardering grond zuiden GOL
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	45	Kosten bodemsanering t.l.v. reserve ISV
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	54	Kosten ruimtelijke beleidsplannen t.l.v. reserve GREX

958	Mutaties reserves beleidsveld 8	178	Onttrekking reserve energiebesparende maatregelen, maatregelen sociale huurwoningen
958	Mutaties reserves beleidsveld 8	24	Overige onttrekkingen
	Corona beleidsveld 8	2	Corona (zie paragraaf Financiële gevolgen Coronacrisis)
TOTAAL INCIDENTELE BATEN		50.915	

Overzicht structurele mutaties reserves

Overzicht structurele mutaties reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves 2020								
Omschrijving	RAMING mutaties reserves na wijziging		REALISATIE mutaties reserves		RAMING mutaties reserves na wijziging		REALISATIE mutaties reserves	
	LASTEN (storting en)	Waarvan structureel	LASTEN (storting en)	Waarvan structureel	BATEN (onttrekking en)	Waarvan structureel	BATEN (onttrekking en)	Waarvan structureel
Beleidsveld 0	4.759	0	4.773	0	5.453	0	5.274	0
Geblokkeerde reserves beleidsveld 0	0	0	0	0	459	459	280	280
Beleidsveld 1	0	0	0	0	125	0	275	0
Geblokkeerde reserves beleidsveld 1	0	0	0	0	25	25	25	25
Beleidsveld 2	5	0	0	0	697	0	523	162
Geblokkeerde reserves beleidsveld 2	145	145	145	145	188	188	179	179
Beleidsveld 3	10.210	0	10.210	0	12.141	0	10.874	0
Geblokkeerde reserves beleidsveld 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Beleidsveld 4	3.126	0	3.654	0	1.591	0	1.490	0
Geblokkeerde reserves beleidsveld	0	0	0	0	2.200	2.200	2.200	2.200

4								
Beleidsveld 5	1.599	0	1.599	0	1.736	0	1.641	11
Geblokkeerde reserves beleidsveld 5	0	0	0	0	243	243	231	231
Beleidsveld 6	2.017	0	2.017	0	5.110	0	4.636	0
Reserve transitie, sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0
Geblokkeerde reserves beleidsveld 6	0	0	0	0	0	0	0	0
Beleidsveld 7	1.047	0	1.047	0	2.756	0	1.619	0
Geblokkeerde reserves beleidsveld 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Beleidsveld 8	10.203	0	10.237	0	14.174	0	11.480	102
Geblokkeerde reserves beleidsveld 8	0	0	0	0	2	2	2	2
Reserve grondexploitatie taak 3.2 (PR 853) Beleidsveld 3	1.000	0	5.592	0	1.000	0	1.000	0
Reserve grondexploitatie taak 8.2 (PR 851 en 852) Beleidsveld 8	0	0	641	0	100	100	183	183
Totaal	34.111	145	39.915	145	48.000	3.217	41.912	3.375

Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De wet is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht.

Onder de WNT geldt een publicatieverplichting in de jaarrekening evenals een opgave daarvan bij de vakminister. Met betrekking tot de publicatieverplichting zijn de volgende voorschriften van toepassing:

Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

- De bezoldigingen moeten gepubliceerd worden, ook al zijn deze lager dan de WNT-norm.
- Topfunctionarissen die werkzaam zijn anders dan in dienstbetrekking dienen altijd gepubliceerd te worden, ongeacht de duur van het dienstverband/de werkzaamheden.
- De bezoldigingen moeten zowel op functienaam en persoonsnaam gepubliceerd worden.

De WNT is van toepassing op de gemeente Waalwijk. Het voor gemeente Waalwijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000,-, zijnde het algemeen bezoldigingsmaximum.

Voor gemeenten geldt de publicatieverplichting ten aanzien van de gemeentesecretaris en de griffier.

In 2020 zijn er geen derden ingehuurd, die vergoedingen hebben gekregen die boven de WNT-norm uitkomen.

WNT 2020		
<i>bedragen x € 1</i>	G.H. Kocken	J.H. Lagendijk
Functiegegevens	Raadgriffier	Alg.dir./Gem.secr.
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.111	121.962
Beloningen betaalbaar op termijn	19.459	20.198
<i>Subtotaal</i>	<i>121.570</i>	<i>142.160</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	121.570	142.160
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
<i>bedragen x € 1</i>	G.H. Kocken	J.H. Lagendijk
Functiegegevens	Raadgriffier	Alg.dir./Gem.secr.
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.574	116.989
Beloningen betaalbaar op termijn	17.001	19.722
<i>Subtotaal</i>	<i>114.575</i>	<i>136.711</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000

Totale bezoldiging	114.575	136.711
---------------------------	----------------	----------------

De "beloningen betaalbaar op termijn" 2019 zijn aangepast tov de tabel zoals die in 2019 in de jaarrekening is opgenomen.

De fout heeft geen gevolgen voor de onverschuldigde betalingen.

SISA

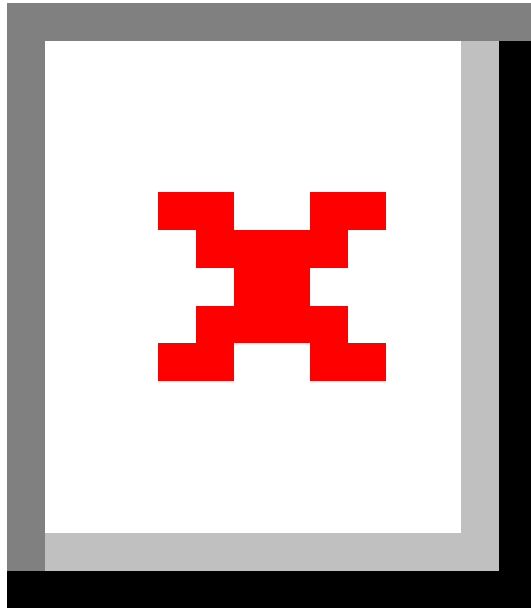
Algemeen

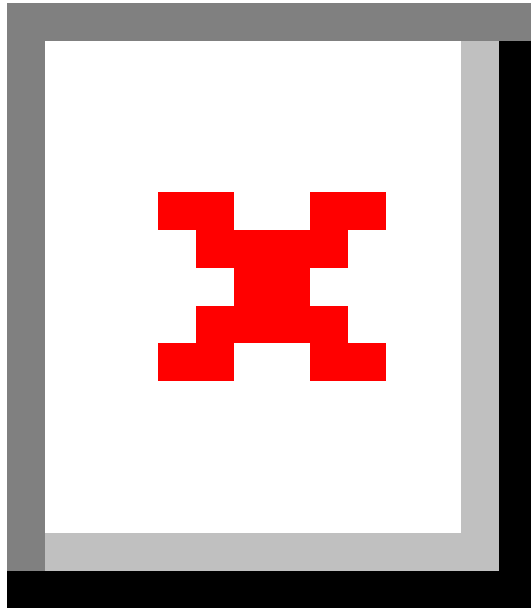
Voor een aantal specifieke uitkeringen geldt dat de verantwoording hiervan plaatsvindt middels de SISA-bijlage.

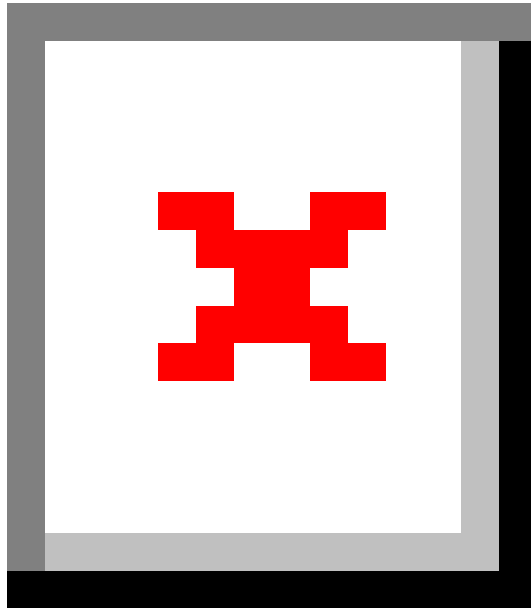
De onafhankelijke accountant neemt de controle voor de betreffende regelingen mee in de jaarrekeningcontrole. Een aantal gegevens over de regelingen wordt opgenomen in de verplichte SISA-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries.

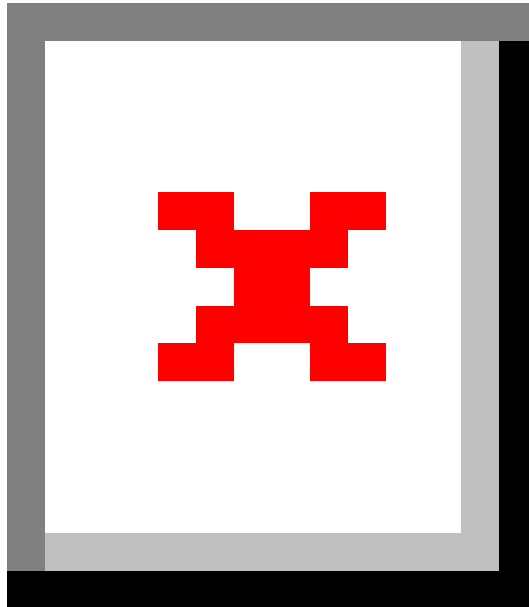
De vorm van de bijlage is wettelijk voorgeschreven. Er mag niet worden afgeweken van het achterliggende model.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Titel document

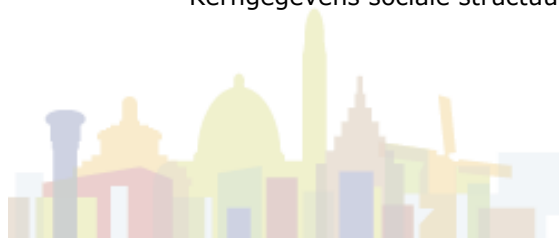

Document:	omschrijving
Auteur:	Naam auteur / afdeling
Goedgekeurd door:	College van burgemeester en wethouders d.d.
Corsa document:	Z.....

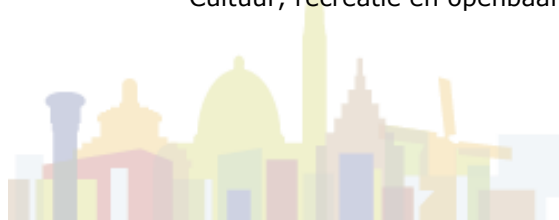
Datum	Versie	Auteur	Omschrijving van de aanpassing

Inhoud

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	6
Algemeen.....	11
Inleiding Jaarverslag en leeswijzer	11
Kerngegevens sociale structuur	12

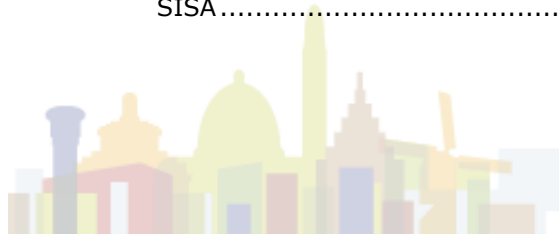
Kerngegevens fysieke structuur	12
Kerngegevens: financiële structuur	13
Organogram	14
Toelichting op de controleverklaring	15
Raadsbesluit vaststelling jaarrekening	15
Jaarverslag	16
Programma's Binnenstad, Duurzaamheid, Economie en Veiligheid	17
Programma Binnenstad	17
Programma Duurzaamheid	32
Programma Economie	50
Programma Veiligheid	60
Beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning	70
Bestuur	74
Burgerzaken	76
Financiën	80
Beleidsveld 1 Veiligheid	83
Fysieke & Integrale veiligheid	88
Beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	100
Duurzaam en innovatief	100
Economische bereikbaarheid	107
Stedelijke omgeving	113
Beleidsveld 3 Economie	119
Aantrekkelijke gemeente voor bedrijven / Regionaal werkgelegenheidscentrum	122
Beleidsveld 4 Onderwijs	130
Onderwijs	133
Beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie	136
Sportbeleid en -accommodaties	138
Cultuur, recreatie en openbaar groen	142

Beleidsveld 6 Sociaal Domein	145
Integrale aanpak sociaal domein	153
Sociale veerkracht	157
Waalwijkers zijn gezond.....	162
Beleidsveld 7 Volksgezondheid en Milieu	167
Gezonde leefomgeving.....	169
Beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	173
Volkshuisvesting	177
Ruimtelijke ordening	181
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en overige baten en lasten	186
Paragrafen.....	189
Inleiding	189
Lokale heffingen	190
Weerstandsvermogen	200
Weerstandsvermogen	200
Risicokaarten	206
Onderhoud kapitaalgoederen	226
Beheer openbare ruimte.....	226
Vastgoed.....	229
Financiering (en treasury)	233
Bedrijfsvoering	237
Verbonden Partijen	257
Gemeenschappelijke regelingen	257
Vennootschappen en Coöperaties	264
Stichtingen en Verenigingen	273
Overige verbonden partijen	273
Grondbeleid	273
Financiële gevolgen Coronacrisis	286

Financiële jaarrekening 2020.....	296
Algemeen	296
Balans per 31 december	297
Activa 31-12.....	297
Passiva 31-12.....	301
Programmarekening over het boekjaar	304
Overzicht resultaten per beleidsveld.....	304
Taakvelden per beleidsveld.....	307
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	310
Toelichtingen financieel verslag en algemeen	313
Toelichting op de balans per 31 december 2020	320
Toelichting per beleidsveld	351
Toelichting afwijkingen beleidsveld 0 Bestuur en ondersteuning.....	351
Toelichting afwijkingen beleidsveld 1 Veiligheid	357
Toelichting afwijkingen beleidsveld 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	358
Toelichting afwijkingen beleidsveld 3 Economie	360
Toelichting afwijkingen beleidsveld 4 Onderwijs.....	363
Toelichting afwijkingen beleidsveld 5 Sport, cultuur en recreatie.....	366
Toelichting afwijkingen beleidsveld 6 Sociaal domein	369
Toelichting afwijkingen beleidsveld 7 Volksgezondheid en milieu.....	373
Toelichting afwijkingen beleidsveld 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	376
Analyse begrotingsafwijkingen	380
Overzicht incidentele baten en lasten.....	388
Overzicht structurele mutaties reserves	397
Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen	399
SISA.....	401

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	405
Inhoud	406
Vooraf.....	411
1. Inleiding	411
2. hoofdstuk.....	412
Bijlage 1:	413

Vooraf

1. Inleiding

Bodytekst Verdana 9, regelafstand 1,5

Tussenkopjes Verdana 9 vet

2. hoofdstuk

Bodytekst Verdana 9, regelafstand 1,5

Tussenkopjes Verdana 9 vet

Bijlage 1:

